

NEW YORK TIMES BESTSELLING AUTHOR
KIERSTEN WHITE

SAGA CUCERITORULUI
PARTEA I

ȘI
MĂ
ÎNTUNECE

LEDA EDGE

Kiersten White

**ȘI
MĂ
ÎNTUNEC**

Traducere din limba engleză de
OFELIA AL-GAREEB

Corint
BOOKS

-2017 -

Această lucrare este o operă de ficțiune. Toate întâmplările și dialogurile, precum și toate personajele, cu excepția unor binecunoscute figuri istorice și publice, sunt creații ale imaginației autoarei și trebuie privite ca atare. Acolo unde apar personaje istorice sau publice reale, situațiile, întâmplările și dialogurile legate de aceste personaje sunt bazate pe ficțiune și nu urmăresc să descrie evenimente reale sau să schimbe natura ficțională a cărții. În toate celelalte privințe, orice asemănare cu persoane în viață sau decedate este pur întâmplătoare.

Redactare: Mirella Acsente

Tehnoredactare computerizată: Lorena Ionică

Ilustrație copertă: © 2016 by Sam Weber

Design hartă: © 2016 by Isaac Stewart

Kiersten White, *The Conquerors series: And I Darken*

Copyright © 2016 by Kiersten White

All rights reserved.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

WHITE, KIERSTEN

Saga Cuceritorului / Kiersten White; trad, din lb. engleză de Ofelia Al-Gareeb.— București: Corint Books, 2017-

3 vol.

ISBN 978-606-793-111-2

Partea 1: **Și mă întunec** – 2017.– ISBN 978-606-793-112-9

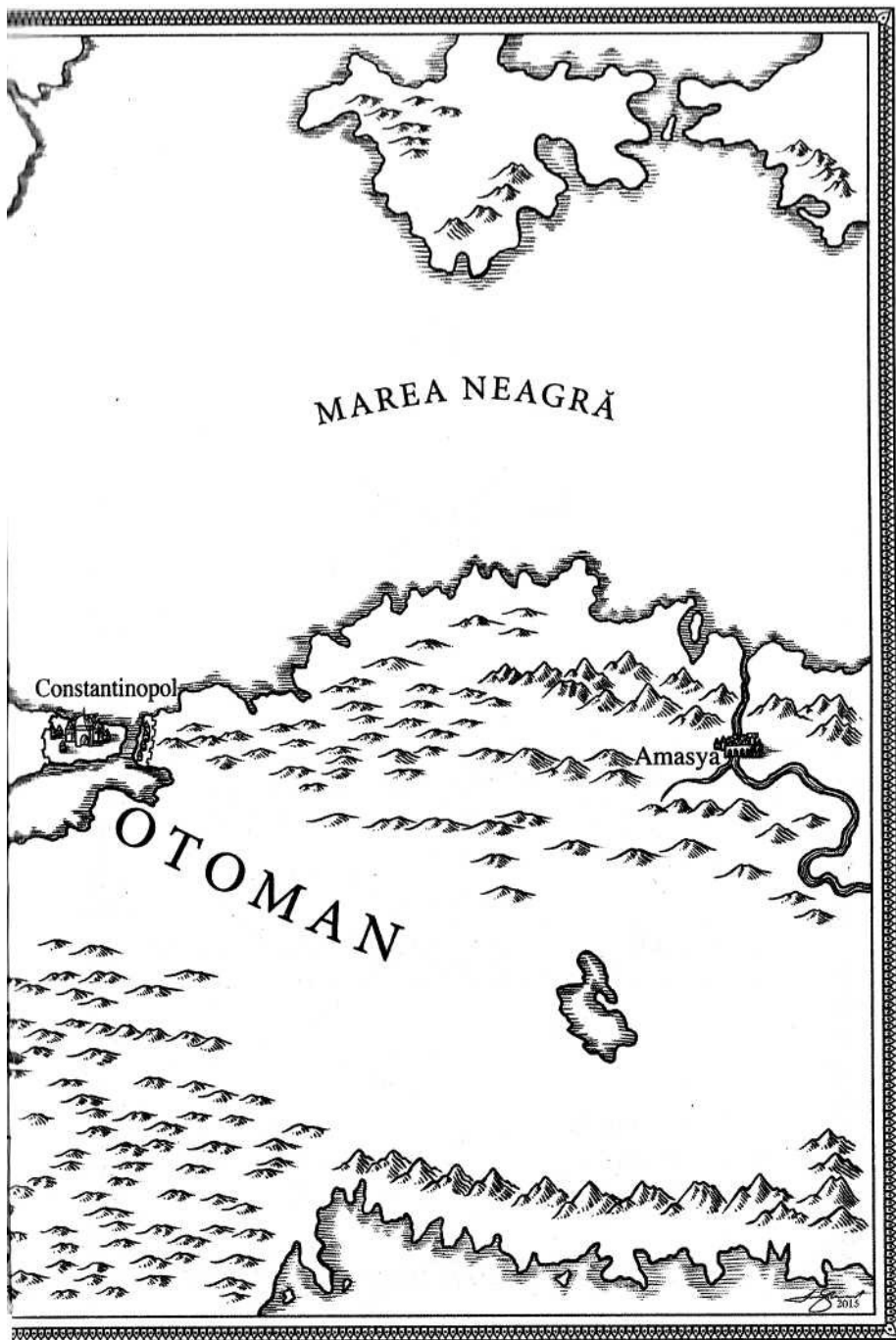
I. Al-Gareeb, Ofelia (trad.)

821.111

Pentru Noah

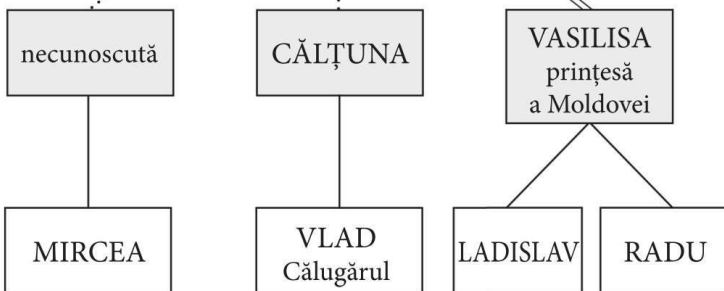
Te iubesc

— VALAHIA —

VLAD DRACUL
Domnul Valahiei

..... concubină
== soție
— descendent

1

1435: Sighișoara, Transilvania

Vlad Dracul se înnegură ca o furtună atunci când doctorul îi aduse la cunoștință că soția sa dăduse naștere unei fete. Ceilalți copii ai săi – unul de la prima soție, acum aproape bărbat în toată firea, ba chiar și un bastard de la amanta sa, născut anul trecut – erau băieți. Nu se gândise că sămânța sa era atât de slabă cât să producă o fată.

Împinse ușa și intră în aerul închis și greu din odaie. Mirosea a sânge și frică, ceea ce îl umplu de dezgust.

Căminul lor din cetatea fortificată a Sighișoarei nu se apropia câtuși de puțin de ceea ce el merita. Se afla lângă poarta principală, în aglomerația din piață, lângă o alee ce duhnea a excremente umane. Corpul său de gardă, care însuma zece bărbați, era mai mult de ceremonie, atribuindu-i calitatea de preamărit loțiitor. Ar fi putut să fie guvernatorul militar al Transilvaniei, însă trebuia să fie domnitorul întregii Valahii.

Poate că de asta fusese blestemat cu o fată. O altă insultă adusă onoarei sale. Făcea parte din Ordinul Dragonului, aprobat de însuși papa. El trebuia să fie voievodul, comandantul militar suprem, însă pe tron ședea fratele său, în vreme ce el era guvernatorul sașilor care se așezaseră pe pământul țării sale.

Curând, avea să le prezinte onorul în vârful unei săbii.

Vasilisa zăcea culcată pe pat, leoarcă de sudoare și gemând de durere. Fără doar și poate, slăbiciunea care se înrădăcinase în

pântelele ei îi aparțineau întru totul. Lui i se întoarse stomacul la vederea ei, acum o prințesă lipsită de atitudine și ținută.

Doica îi întinse un mic monstru roșu la față și care urla. Nu avea nume pentru fete. Vasilisa, fără nicio îndoială, ar fi vrut ceva care să-i onoreze familia, dar Vlad îi ura pe voievozii moldoveni din care se trăgea ea, pentru că nu reușiseră să-i aducă vreun avantaj politic. Deja își numise bastardul Vlad, după el. Avea s-o numească la fel și pe fiica sa.

— Ladislav, declară el.

Era o formă feminină a lui Vlad. Un diminutiv. Minimalizat. Dacă Vasilisa voia un nume puternic, ar fi trebuit să-i nască un fiu.

— Să ne rugăm să fie frumoasă, astfel încât să ne fie cumva de folos, zise el.

Pruncul țiță și mai tare.

*

Sânii nobili ai Vasilisei erau mult prea importanți pentru a fi supti. Doica așteptă până ce Vlad plecă și apoi puse bebelușul la sfârcurile ei de femeie din popor. Erau încă plini de lapte de la propriul ei copil, un băiat. În timp ce copilașul se prinse de ea cu o înverșunare surprinzătoare, doica își înălță propria-i rugăciune. *Să fie puternică. Să fie vicleană.* O studie pe prințesă, în vârstă de cincisprezece ani, drăguță și gingașă ca primele flori de primăvară. Fără vlagă și dărâmată pe pat.

Și să fie urâtă.

2

Vlad nu se deranjă să fie de față la nașterea celui de-al doilea copil al Vasilisei: un fiu, cu un an mai mic decât sora lui, practic urmând-o rapid în această lume.

Doica termină de curățat nou-născutul și i-l întinse mamei sale. Era micuț, perfect, cu o guriță ca un boboc de trandafir și cu capul acoperit de păr negru. Vasilisa zăcea culcată pe pat, cu privirea fixă și lipsită de expresie. Se zgâia la perete. Nu-și aruncă nici măcar o dată privirea spre fiu. Atenția doicii fu atrasă în jos, unde mica Lada, încruntată, o trăgea de fustă. Doica aplecă bebelușul spre sora lui.

— Un frate, spuse ea, cu o voce blândă.

Pruncul începu să plângă, un sunet slab, deformat, care o îngrijoră pe doică. Lada se încruntă și mai tare. Își puse o mână cu gropițe peste gura lui. Doica îl trase iute, iar Lada își ridică privirea, cu fețișoara contorsionată de furie.

— Meu! strigă ea.

Era primul ei cuvânt.

Doica râse, tulburată, și lăsă din nou copilul în jos. Lada se uită urât la el, până ce acesta se opri din plâns. Apoi, aparent satisfăcută, ieși din odaie cu umbletul ei de copil.

3

Dacă Vasilisa și-ar fi văzut fiica luptându-se pe podea cu câinii și cu fiul doicii, Bogdan, doica și-ar fi pierdut slujba. Oricum, de la nașterea lui Radu, care avusese loc în urmă cu patru ani, Vasilisa nu își mai părăsise niciodată iatacul.

Radu moștenise toată frumusețea pe care tatăl lor și-ar fi dorit-o pentru fiică. Ochi mărginiți de gene dese, buze pline, bucle grațioase cu o tușă de auriu săsesc.

Bogdan țipă când Lada – Ladislav, acum în vârstă de cinci ani, refuza să răspundă la numele ei întreg – îl mușcă de coapsă. El îi trase un pumn. Ea îl mușcă și mai tare, iar el țipă după ajutor.

— Dacă vrea să-ți mănânce piciorul, are voie, îi spuse doica. Încetează să mai țipi, altminteri îi dau voie să-ți mănânce și cina.

Asemenea fratelui ei, Lada avea ochii mari, dar ai ei erau prea apropiați, cu sprâncene arcuite care o făceau să pară mereu supărată. Părul ei era o încâlceală, atât de negru, încât pielea ei albă părea bolnăvicioasă. Avea nasul lung și coroiat, buzele subțiri, dinții mici și – judecând după țipetele furioase ale lui Bogdan – destul de ascuțiți.

Era îndărătnică și ranchiunoasă și cel mai răutăcios copil de care avusese grijă vreodată doica. De asemenea, era și preferata doicii. După cum se cuvenea, o fată ar fi trebuit să fie tăcută și cuviincioasă, temătoare și surâzătoare. Tatăl ei era un tiran lipsit de puteri, crud în impotența sa și care lipsea luni în șir. Mama ei era cu totul absentă, retrasă și inutilă în căminul lor, incapabilă să facă ceva pentru a se ajuta pe sine. Constituiau o reprezentare nimerită a întregii regiuni – în special a patriei doicii, Valahia.

Dar în Lada ea vedea o sclipire, o rază de speranță extraordinară, care refuza să se ascundă sau să fie domolită. În loc să stingă cu piciorul acea flacără de dragul viitorului Ladei, doica prefera să o întrețină. O făcea să se simtă ciudat de optimistă.

Dacă Lada era buruiana țepoasă ce răsare în mijlocul albiei crăpate de secetă a unui râu, Radu era trandafirul delicat, suav, care pălește dacă nu are condiții perfecte. Chiar acum urla deoarece doica se oprise pentru o clipă să-i mai dea cu lingura terciul subțire, îndulcit cu miere.

— Fă-l să tacă! ceru Lada, cocoțată pe cel mai mare ogar al tatălui ei, încărunit și răbdător odată cu trecerea timpului.

— Cum să fac asta?

— Sufocă-l!

— Lada! Mușcă-ți limba. E fratele tău.

— E un vierme. Bogdan e fratele meu.

Doica se încruntă și îi șterse fața lui Radu cu șorțul ei.

— Bogdan nu e fratele tău.

M-aș culca mai curând cu câinii decât cu tatăl tău, gândi ea.

— Ba este! Ești. Spune că ești.

Lada sări în spatele lui Bogdan. Cu toate că el era cu doi ani mai mare și mult mai solid, ea îl țintui la pământ, apăsându-l cu cotul în umăr.

— Sunt! Sunt! zise el, pe jumătate chicotind, pe jumătate plângând.

— Aruncă-l pe Radu afară, laolaltă cu oalele de noapte!

Radu plânse și mai sonor, străduindu-se să facă o criză. Doica plescăi din limbă, ridicându-l, cu toate că era mult prea mare pentru a fi cărat. El vârî o mână în bluza ei și o ciupi de piele, care era lăsată și încrețită ca un măr vechi. Uneori, până și ea își dorea ca el să tacă, dar când vorbea era mereu atât de dulce, încât compensa accesele de furie. Ba chiar și mirosea frumos, de parcă mierea i-ar fi rămas în gură între mese.

— Fii cuminte, îi spuse doica, și mai târziu poți să te duci la săniuș cu Lada și cu Bogdan. Ai vrea?

Radu clătină din cap și buza începu să-i tremure, prevestind apariția altor lacrimi.

— Sau am putea vizita caii.

El încuviință ușor din cap, iar doica oftă de ușurare. Ridică privirea și descoperi că Lada plecase.

— Unde s-a dus?

Bogdan făcu ochii mari de teamă și nehotărâre. Deja nu știa de a cui mânie să se teamă mai tare – de a mamei sale sau de a micii Lada.

Pufăind, doica îl sprijini pe Radu de șoldul ei, astfel încât picioarele lui se legănau peste ale ei la fiecare pas. Porni pe coridor spre scările înguste care duceau spre iatacuri.

— Lada, dacă o trezești pe mama ta, va fi...

Se opri și rămase nemișcată, expresia ei înspăimântată potrivitându-se cu cea a lui Bogdan. Din salonul din partea din față a casei se auzeau voci. Voci coborâte. Voci de bărbați. Vorbind turcește, limba inamicilor lor, otomanii.

Ceea ce însemna că Vlad era acasă, iar Lada...

Doica o luă la fugă pe coridor și se năpusti în salon, unde o găsi pe Lada stând în picioare în mijlocul încăperii.

— Omor necredincioși! mârâi copila, învârtind un cuțitaș de bucătărie.

— Așa faci?

Vlad i se adresă în limba sașilor, graiul cel mai vorbit în Sighișoara. Săseasca doicii era grosolană, și în vreme ce Vasilisa vorbea fluent mai multe limbi, ea nu discuta niciodată cu copiii. Lada și Radu vorbeau doar valaha.

Lada flutură cuțitul spre el ca răspuns la întrebarea pe care n-o înțelegea. Vlad ridică dintr-o sprânceană. Era înfășurat într-o mantie fină, iar pe cap avea o pălărie lucrată cu grijă. Trecuse aproape un

an de când Lada îl văzuse ultima dată pe tatăl ei. Nu-l recunosc.

— Lada! șopti doica. Vino imediat aici!

Lada stătea dreaptă, atât cât îi îngăduiau picioarele ei scurte și durdulii.

— Asta e casa mea! Eu sunt Ordinul Dragonilor! Omor necredincioși!

Unul dintre cei trei bărbați care îl însoțeau pe Vlad murmură ceva în limba turcă. Doica simți cum îi asudă fața, gâtul, spatele. Oare ar omorî un copil pentru că îi amenință? Oare tatăl ei ar îngădui? Sau pur și simplu o vor omorî pe ea pentru că nu era în stare să o țină pe Lada sub control?

Vlad zâmbi indulgent la manifestarea de curaj a fiicei sale și apoi își înclină capul spre cei trei bărbați. Cei trei îi întoarseră plecăciunea și ieșiră din încăperea, fără să o bage în seamă pe doică sau pe copilul neascultător.

— Câți necredincioși ai omorât?

Glasul lui Vlad, de data aceasta în tonurile melodioase ale limbii valahe, de sorginte romanică, era curgător și rece.

— Sute. Lada îndreptă cuțitul spre Radu, care își ascunse fața în umărul doicii. Pe asta l-am omorât azi-dimineață.

— Și acum ai să mă omori pe mine?

Lada șovăi, lăsând mâna în jos. Își privi lung tatăl și recunoașterea își făcu loc pe chipul ei asemenea laptelui care cade în apa limpede. Iute ca un șarpe, Vlad înșfăcă din mâna ei cuțitul, apoi o apucă de gleznă și o ridică în aer.

— Și cum, spuse el, cu chipul ei întors cu susul în jos, ai crezut că ai să omori pe cineva mai mare, mai puternic și mai isteț decât tine?

— Ai trișat!

În ochii Ladei ardea o privire care o îngrozea pe doică. Acea privire însemna rănire, distrugere sau foc. Adeseori, toate trei laolaltă.

— Am câștigat. Asta este tot ce contează.

Cu un țipăt, Lada se răsuci și își mușcă tatăl de mână.

— Pe rănilor lui Iisus!

O lăasă pe podea. Ea se făcu ghem, se rostogoli mai departe de el, apoi se lăasă pe vine, dezvelindu-și dinții. Doica se crispă, așteptând ca Vlad să-și iasă din fire și s-o bată pe Lada. Sau s-o bată *pe ea* pentru că nu reușise să o facă pe Lada supusă și docilă.

În loc de asta, el izbucni în răs.

— Fiica mea este sălbatică.

— Îmi pare tare rău, stăpâne. Doica își lăasă capul în jos, gesticulând înnebunită înspre Lada. Este din cale-afară de bucuroasă să vă revadă după o absență atât de îndelungată.

— Ce poți să-mi spui despre educația lor? Nu vorbește săseasca.

— Nu, stăpâne.

Nu era întru totul adevărat. Lada prinsese obscenitățile săsești și adesea le striga pe geam oamenilor din piața aglomerată.

— Știe puțină maghiară. Dar n-a fost nimeni care să se ocupe de educația copiilor.

El plescăi din limbă, cu o privire gânditoare în ochii lui ageri.

— Dar ăsta? E și el feroce?

Vlad se aplecă spre Radu, care se ițise și el în cele din urmă.

Radu izbucni imediat în plâns, ascunzându-și din nou fața în umărul doicii și vârându-și mâna sub boneta ei pentru a o prinde de păr.

Dezgustat, Vlad făcu o grimasă.

— ăsta seamănă cu mama lui. Vasilisa! strigă el, atât de tare, încât Radu amuți îngrozit, tăcerea lui fiind întreruptă numai de sughiturile și de fornăielile sale.

Doica nu știa dacă să mai rămână sau să plece, dar nu fusese încă trimisă afară. Lada nu o luă în seamă, stătea cu ochii ei atenți fixați asupra tatălui ei.

— Vasilisa! urlă iar Vlad.

Se întinse să o apuce pe Lada, dar de data asta ea era pregătită. Se

îndepărtă în patru labe, târându-se sub masa lustruită. Vlad ciocăni cu încheieturile degetelor în masă.

— Prea bine. Vasilisa!

Soția lui intră clătînându-se în încăpere, cu părul despletit, înfășurată într-un halat. Slăbise. Pomeții îi ieșeau în afară sub ochii cenușii și goi. Dacă nașterea Ladei aproape că o omorâse, nașterea lui Radu o sleise de ultima fărâmbă de viață. Ea studie scena – chipul pătat de lacrimi al lui Radu, Lada sub masă, iar soțul ei, în cele din urmă acasă – cu o privire indiferentă.

— Da? întrebă ea.

— Așa îți întâmpini soțul? Pe voievodul Valahiei? *Pe prinț?*

El zâmbi triumfător și mustața lungă i se ridică pentru a lăsa la vedere buzele subțiri.

Vasilisa înlemni.

— Te fac prinț? Dar cu Alexandru cum rămâne?

— Fratele meu este mort.

Doicii nu i se păru că Vlad arăta ca un om îndoliat.

Observând-o într-un sfârșit pe fiica ei, Vasilisa îi făcu semn să vină.

— Ladislav, ieși de acolo. Tatăl tău a venit acasă.

Lada nu se clinti.

— El nu este tatăl meu.

— Fă-o să iasă! se răsti Vasilisa la doică.

— Tu nu-i poți porunci fiicei tale?

Glasul lui Vlad era limpede precum cerul senin în toiul iernii. Soare cu dinți, așa li se spunea acelor zile.

Doica se făcu și mai mică, schimbându-și poziția, astfel încât măcar Radu să nu se afle în raza vizuală a lui Vlad. Vasilisa privea înnebunită în stânga și în dreapta ei, dar nu avea nicio scăpare din acea odaie.

— Vreau să mă duc acasă, șopti ea. Înapoi în Moldova. Te rog, dă-mi voie!

— Imploră-mă.

Corpul mic al Vasilisei tremura. Apoi căzu în genunchi, își coborî capul și luă mâna lui Vlad între ale ei.

— Te rog. Te rog. Te implor. Lasă-mă să plec acasă.

Vlad întinse cealaltă mână și o mângâie pe Vasilisa pe părul ei lung, subțire și unsuros. Apoi își înfipse degetele în el, răsucindu-i capul într-o parte. Ea țipă, dar el trase și mai tare, forțând-o să se ridice în picioare. Își lipi buzele de urechea ei.

— Ești cea mai slabă creatură pe care am cunoscut-o vreodată. Târăște-te înapoi în gaura ta și ascunde-te acolo! Târăște-te!

O aruncă la pământ și, plângând cu suspine, ea se târî afară din încăpere.

Doica nu-și luă privirea de la covorul frumos țesut care acoperea podeaua de piatră. Nu spuse nimic. Nu făcu nimic. Se ruga ca Radu să rămână tăcut.

— Tu, zise Vlad, arătând spre Lada. Ieși de acolo! Acum!

Fata se supuse, continuând să privească ușa pe care dispăruse Vasilisa.

— Eu sunt tatăl tău. Însă acea femeie nu e mama ta. Mama ta e Valahia. Mama ta este însuși ținutul spre care mergem acum, ținutul al cărui prinț sunt. Înțelegi?

Lada își privi tatăl în ochii adânciți în orbite și în care se gravaseră anii de iscusință și de cruzime. Dădu aprobator din cap, apoi întinse mâna.

— Fiica Valahiei își vrea cuțitul înapoi.

Vlad zâmbi și i-l dădu.

4

1446: Târgoviște, Valahia

Radu simți în gură gustul sângelui. Era amestecat cu sarea din lacrimile care îi șiroiau pe obraji.

Andrei și Aron Dănești îl loviră iar cu picioarele și el le simți cizmele ascuțite în burtă. Radu se rostogoli pe o parte, făcându-se ghem, încercând să devină cât mai mic cu putință. Frunzele uscate și pietrele de pe pământ îi zgâriau obraji. De acolo, din pădure, nimeni nu putea să-l audă.

Era obișnuit să nu fie auzit. Nu-l auzea nimeni în castelul pe care, după șase ani, încă îl percepea ca pe un cămin numai atunci când se afla în odaia lui împreună cu doica. Preceptorii lui erau angajați într-o statornică luptă pentru putere cu Lada, iar munca exemplară a lui Radu trecea adeseori neobservată. Lada fie studia, fie ieșea cu Bogdan și nu avea niciodată timp pentru el. Fratele lor vitreg mai mare, Mircea, îl obliga pe Radu să-și caute ascunzători pentru a scăpa de comentariile sale aspre și de pumnii și mai aspri. Iar în ceea ce-l privește pe tatăl lui, prințul, treceau săptămâni întregi fără ca acesta să-și dea seama de existența lui.

Apăsarea se acumula asemenea aburului, până ce Radu nu știa ce îl îngrozea mai tare, că tatăl lui nu-l va mai băga vreodată în seamă sau că o va face.

Era mai sigur să treacă neobservat.

Din nefericire, azi nu îi izbutise. Aron Dănești râse, un sunet mai ascuțit decât cizmele sale.

— Guiți ca un purcel. Mai fă o dată!

— Te rog! îl imploră Radu, acoperindu-și capul în timp ce Aron îl plesnea peste obraji. Încetează! Încetează!

— Suntem aici ca să devenim mai puternici, zise Andrei. Și nimeni nu e mai slab decât tine.

Cel puțin o dată pe lună, toți băieții de la șapte la doisprezece ani din familiile boierilor – *boier* fiind un termen pentru nobilime, care se rostea strâmbând din buză și zeflemitor dacă Lada era cea care vorbea – erau lăsați în adâncul pădurii. Era o tradiție, una de care adulții râdeau cu indulgență. Un joc, așa îi spuneau. Dar îl urmăreau cu toții cu ochii mijiiți, să vadă cine iese primul, cu aerul că ieșise doar la o plimbare și nu că era obosit și speriat ca un băiat obișnuit.

Dăneștii, care făcuseră cu schimbul la tron cu familia Basarab în ultimii cincisprezece ani, erau interesați în mod special de cum se descurcau Aron și Andrei, amândoi cu numai un an mai mari decât Radu. Nu se dădeau prea tare în vânt după uzurpatorii Drăculești.

Radu era fiul prințului, un membru al familiei Drăculești, băiatul cel mai mic și ținta cea mai mare. El nu era niciodată câștigător. Iar azi, pentru prima dată, se întreba dacă va reuși să se întoarcă din pădure. Teroarea îl sugruma. Respira scurt, dureros.

Andrei îl apucă pe Radu, înfigându-și degetele în brațul lui în timp ce-l târa pentru a-l ridica în picioare. Își lipi gura de urechea lui Radu, răsuflând cald.

— Mama spune că tatăl tău își dorește ca tu să nu te fi născut niciodată. Și tu ți-ai dori la fel?

Aron îl lovi în burtă, iar Radu icni.

— Spune! îi porunci Andrei, cu o voce plină de voioșie. Spune că-ți dorești să nu te fi născut niciodată.

Radu închise ochii strâns.

— Îmi doresc să nu mă fi născut.

Aron îl lovi.

— Am spus-o! gemu Radu, tușind și zbătându-se să respire.

— Știu, zise Andrei. Lovește-l iar!

— Tata va...

— Ce va face tatăl tău? Îi va scrie sultanului pentru a-i cere permisiunea să ne dojenească? Îi va cere familiei noastre să facă dani pentru tron, în așa fel încât să-și permită un ciomag cu care să ne altoiască? Tatăl tău e un *nimic*. La fel ca tine.

Radu se pregăti pentru încă o lovitură, când țipătul lui Aron îl făcu să deschidă ochii. Aron se învârtea în cerc, încercând disperat să o îndepărteze pe Lada. Ea n-ar fi trebuit să se afle acolo, dar cumva prezența ei nu constituia o surpriză. Sărise în spinarea băiatului, îl prinsese în brațe și îi țintuise mâinile pe lângă corp. Radu nu putu să-i zărească fața prin perdeaua de păr încâlcit până ce Aron nu se răsuci într-o parte, lăsând la vedere dinții Ladei înfipti în umărul lui.

Andrei îl îmbrânci în lături pe Radu și alergă să-și ajute vărul. Lada îi dădu drumul lui Aron, sărind jos din spinarea lui și ghemuindu-se. Miji ochii. Andrei avea unsprezece ani, la fel ca Lada, dar era mai solid decât ea. Aron se duse împleticit până la un copac și se rezemă de el, plângând și ținându-și strâns umărul.

Lada îi zâmbi lui Andrei, cu dinții plini de sânge.

— Drăcoaico, eu...

Lada se ridică în picioare și îl pocni pe Andrei în nas. El țipă, căzu în genunchi și începu să se smiorcăie. Lada se duse după el și îi trase un șut în coaste, iar el căzu pe spate. Rămase holbându-se la ea și înecându-se cu sângele care îi curgea din nas. Ea își puse piciorul pe gâtul lui și apăsă, destul cât să-i iasă ochii din orbite din pricina panicii.

— Cărați-vă din pădurea mea! mârâi ea.

Își ridică piciorul și privi, cu pleoapele pe jumătate coborâte, cum Andrei și Aron își petreceau fiecare brațele pe după umerii celuilalt, rămași fără niciun strop de curaj. O rupseră la fugă.

Radu își șterse fața cu mânăca, lăsând în urmă dâre de sânge și noroi. Se uită la Lada, care stătea în picioare în mijlocul unei raze de lumină ce se filtra prin spațiul gol dintre ramurile groase. Măcar o dată în viață, se simți recunoscător pentru temperamentul ei fioros, pentru felul în care știa instinctiv cum să rănească pe cineva cu cel mai mic efort. El era foarte obosit și speriat, iar ea îl salvase.

— Îți mulțumesc.

Se duse poticnit spre ea, cu brațele întinse. Când era rănit, doica îl strângea la pieptul ei, ferindu-l de restul lumii. Voia – avea nevoie – de asta acum.

Lada îl lovi în burtă. El se îndoi de durere, căzând în genunchi. Ea îngenunche alături de el și îl apucă de urechi.

— Nu-mi mulțumi mie. Tot ce-am făcut a fost să-i învăț să se teamă de mine. Cum te ajută asta pe tine? Data viitoare să lovești tu primul, să lovești tare, să faci să fie limpede că numele tău înseamnă frică și durere. Nu voi mai fi aici să te salvez din nou.

Radu tremura, încercând să nu plângă. Știa că Ladei nu-i plăcea când plângea, dar ea îl rănise. Și îi stabilise o sarcină imposibilă. Ceilalți băieți erau mai mari, mai răi, mai iuți. Orice o făcea pe Lada mai bună decât ei lui îi lipsea cu desăvârșire.

Parcurse drumul lung și nefericit afară din pădure ținându-se pe urma surorii sale, întrebându-se cum ar putea să fie ca ea. Boierii ședeau așteptând în corturi, bârfind, în timp ce servitorii le făceau vânt cu evantaiile. Mircea se afla acolo, stând de vorbă cu Vlad Dănești, iar expresia lui atunci când văzu chipul lui Radu dădea de înțeles că aproba întru totul ceea ce i se întâmplase. Și, poate, voia să înrăutățească situația.

Radu pași mai îndrăzneț în urma Ladei; oricum toți ochii erau ațintiți asupra ei. Boierii erau uluiți s-o vadă pe fiica prințului ieșind din pădure cu capul sus. Nimeni nu era surprins să-l vadă pe Radu murdar și plin de sânge, cu toate că nu era la fel de însângerat ca Aron și ca Andrei. În graba lor de a fugi de Lada, verii Dănești se

rătăciseră și fusese nevoie să fie salvați.

După aceea, lecțiile din pădure au fost anulate, iar familiile boierilor vorbeau în șoaptă între ei despre fiica prințului. Dintotdeauna ea îi întrecuse pe băieții de vârsta ei în ceea ce privește iscusința la călărie și ceruse să fie învățată tot ce era învățat și fratele ei, dar aceasta era cu mult mai fățiș. În loc ca tatăl ei să o dojenească pe Lada, el râse și se făli cu fiica lui, care era la fel de liberă și de aprigă ca un mistreț. Dacă Radu ar fi fost cel care ar fi ieșit victorios din pădure, oare ar fi băgat el de seamă?

Radu auzea tot, ascuns după tapiserii, așteptând în cotloane întunecate. Îi văzuse pe Aron și pe Andrei urmărindu-l cu privirea, dar după două săptămâni încă nu îl prinseseră singur. Când erau adulți de față, Radu putea să surădă, să-și folosească șarmul și să rămână teafăr.

Lada avusese dreptate. Nu îl salvase. Expresiile inamicilor lui atunci când îl vedeau făcuseră să fie limpede asta.

Așa că așteptă, se ascunse și observă. Și apoi, într-o seară rece de toamnă, făcu o mișcare.

— Salutare, zise, cu o voce destul de veselă și optimistă pentru a lumina amurgul.

Tânărul servitor se sperie, sărind ca ars.

— Pot să vă ajut?

Cămașa îi era atât de uzată, încât părea străvezie. Radu putea să-i vadă conturul ascuțit al claviculei, brațele lungi și subțiri. Erau probabil de aceeași vârstă, însă viața lui Radu fusese mult mai blândă. Cel puțin în măsura în care avusese destulă mâncare.

Radu zâmbi.

— Ai vrea să mănânci ceva?

Băiatul făcu ochii mari de uimire. Încuviință din cap.

Radu știa cât de important era să fii trecut cu vederea, căci și el trecea adeseori neobservat. Îl conduse pe Emil, un servitor atât de umil, încât era invizibil pentru boierii la care lucra, la bucătărie.

O serie de furturi puseseră stăpânire pe castel. După fiecare ospăț la care luau parte familiile boierilor, cineva observa că un colier, un giuvaier, un suvenir de preț dispăruse. Acest fapt se răsfârgea prost asupra lui Vlad, așa că prințul declarase că oricine avea să fie prins că se afla în spatele fărădelegilor, avea să fie biciuit în public și închis pe viață. Boierii murmurau furioși lucruri urâte în barbă, iar Vlad stătea la pândă în castel, cu ochii mijiți și cu umerii plecați sub povara rușinii de a nu fi capabil să-și controleze propria casă.

Câteva săptămâni mai târziu, Radu stătea în picioare în rîndul din față al mulțimii, în timp ce Aron și Andrei, cu fețele mânjite de lacrimi și de funingine, erau legați de un stâlp în centrul pieței.

— De ce să fi furat lucrurile alea? întrebă Lada, cu colțurile gurii îndreptate în jos a curiozitate.

Radu ridică din umeri.

— Toate lucrurile care lipseau au fost găsite sub paturile lor de către un servitor.

Un servitor care nu mai era chinuit de foame și care îl considera pe Radu singurul și cel mai bun prieten din lume. Radu surâse. Nu existase niciun motiv real pentru care să aștepte atât de mult cât o făcuse, amânând pedepsirea inamicilor și prelungind jena tatălui său. Anticiparea fusese încântătoare, totuși. Iar acum, răsplata.

Lada se întoarse să-l privească, ridicând, bănuitoare, din sprâncene.

— Tu ai făcut asta?

— Mai sunt și alte căi prin care să bați pe cineva, în afară de pumni.

Și Radu o împunse în coaste cu un deget.

Ea îl luă prin surprindere cu râsul ei. El se îndreptă de spate, cu un rânjet mândru pe chip pentru că o surprinsese și o încântase pe Lada. Ea nu râdea niciodată, doar dacă nu râdea de el. Făcuse ceva

bine!

Apoi începură biciuirile.

Zâmbetul lui Radu păli și se stinse. Își mută privirea. Acum era în siguranță. Iar Lada era mândră de el, ceea ce nu se mai întâmplase până atunci. Se concentrează să nu ia în seamă senzația de greutate care îi răscolea stomacul în timp ce Aron și Andrei urlau de durere. Își voia doica – voia ca ea să-l țină în brațe și să-l aline și chiar și asta îl făcea să se simtă rușinat.

Lada urmărea biciuirea cu o privire precaută.

— Chiar și-așa, zise ea, pumnii sunt mai iuți.

5

1446: Curtea de Argeș, Valahia

În miezul verii celui de al doisprezecelea an al Ladei, când ciurma descinsese cu bâzâitul insistent a o mie de muște negre-albăstrui, Vlad îi luă pe Lada și pe Radu afară din oraș. Mircea, îngrozitorul lor frate mai mare, se afla în Transilvania, calmând tensiunile. Lada se simțea grozav de vizibilă călărind alături de tatăl lor. Radu, doica și Bogdan călăreau în spatele lor, iar contingentul de străjeri ai tatălui lor și mai în spate. Tatăl ei arăta spre aspectele variate ale peisajului rural – o potecă ascunsă, care ducea în susul muntelui, un cimitir străvechi cu oameni de mult uitați, ale căror morminte erau marcate de pietre netede, felul în care țăranii săpaseră șanțuri pentru a uda recoltele cu apa din râu. Ea îi sorbea cuvintele cu o sete și mai mare decât a solului lacom.

Oprindu-se pentru scurt timp în micul oraș plin de verdeață Curtea de Argeș, se duseră să se închine la o biserică pe care tatăl ei o ctitorise. În mod normal, pe Lada o irita educația religioasă. Totuși, mergea la biserică împreună cu tatăl ei, căci aceasta reprezenta o îndatorire politică de a fi văzuți, de a fi observați, îngăduind unei familii sau alteia să fie mai aproape de ei ca o chestiune de prestigiu. Preoții cântau adormitor, aerul era prea dulceag, iar lumina era slabă, filtrată apăsător prin vitralii. Erau ortodocși, însă tatăl ei avea legături politice cu papa prin intermediul Ordinului Dragonului, așa că era chiar și mai important ca ea să stea dreaptă, să-i asculte pe preoți, să facă totul exact cum

era nevoie să li se înfățișeze celorlalți.

Era un spectacol care o călca pe Lada pe nervi.

Oricum, aici, în *această* biserică, numele tatălui ei era gravat în perete. Era acoperit cu foiță de aur și așezat alături de un mozaic masiv cu Iisus Hristos pe cruce. O făcea să se simtă puternică. De parcă însuși Dumnezeu ar fi cunoscut numele familiei ei.

Într-o bună zi avea să-și construiască propria ei biserică și Dumnezeu avea să o vadă și pe ea.

Continuară să călătorească pe malul râului Argeș, care uneori era îngust și clocotea violent, iar alteori era lat și neted ca oglinda. Șerpuia prin ținut până ce ajungea în munți. Totul era de un verde atât de închis, încât părea aproape negru. De pe versanții abrupti se înălțau culmi de piatră și stânci cenușiu-închis, iar sub acestea se aventura Argeșul.

Era mai rece acolo decât în Târgoviște, căci frigul care nu ceda aproape niciodată se lipea de stânci și de mușchi. Munții care se conturau amenințători erau atât de povârniți, încât soarele strălucea direct asupra drumetilor numai câteva ore pe zi, înainte ca întunericul să-și revendice trecătorile. Mirosea a brad, a lemn și a putregai – dar până și mirosul de putrefacție părea bogat și sănătos, spre deosebire de putreziciunea ascunsă din Târgoviște.

Târziu, într-o după-amiază, aproape de sfârșitul călătoriei lor, tatăl întinse mâna spre un conifer care creștea pe latura unei stânci. Rupse o mlădiță, o mirosi și apoi, surâzând, i-o întinse Ladei. Surâsul lui o făcu să se simtă plină și amețită, așa cum o făcea și aerul de munte. Un surâs pașnic. Nu mai văzuse nicicând un asemenea surâs pe chipul tatălui ei, iar faptul că îi era destinat îi făcea inima să-i bată cu o fericire frenetică.

— Noi suntem acel copac, zise el, apoi călăriră mai departe.

Lada trase de frâu pentru a-și face calul, un animal docil de culoare maro, să se oprească. Apoi cercetă copacul care își trăgea seva din stâncă. Era răsucit și mic, dar verde, crescând pieziș și

sfidând gravitația. Trăia acolo unde nimic nu avea niciun rost să se dezvolte.

Lada nu-și dădea seama dacă tatăl lor se referise la ei doi sau la întreaga Valahie. În mintea ei, cele două deveniseră una și aceeași. *Noi suntem acel copac*, gândi ea, ținând la nas crenguța puternic mirositoare. *Sfidăm moartea pentru a crește*.

În acea seară ajunseră într-un sat cuibărit între râu și munți. Casele erau simple, sărăcicioase, întru nimic comparabile cu castelul lor. Dar copiii alergau și se jucau pe ulițe, iar în mici straturi creșteau flori într-o explozie de culori. Găini și oi umblau nestingherite.

— Dar hoții? întrebă Radu.

În Târgoviște, animalele lor erau ținute cu grijă în țarcuri, cu cineva care era năimit să le păzească tot timpul.

Doica făcu o mișcare cu brațul pentru a cuprinde întreg satul.

— Toată lumea se cunoaște cu toată lumea. Cine ar fura de la vecinul său?

— Da, pentru că ar fi imediat descoperiți și pedepsiți, spuse Lada. Radu îi aruncă un soi de zâmbet încruntat.

— Pentru că le pasă unora de ceilalți.

Fură serviți cu mâncare – pâini rotunde și calde, pui rumeni pe dinafară și fragezi pe dinăuntru. Poate că de vină era călătoria sau mirosul de verdeață din jur, dar până și mâncarea i se părea Ladei că are un gust mult mai bun și mai adevărat.

A doua zi dimineață, Lada se trezi devreme, căci paiele din patul ei pătrundeau prin cearșaf și o împungeau în spate. Cu doica sforăind și cu Bogdan și Radu făcuți ghem într-un colț ca niște cățeluși, Lada se strecură afară pe fereastră.

Bordeiul – intim și curat, cel mai frumos din sat – era ridicat la marginea pădurii și Lada avu nevoie doar de câțiva pași înainte să fie înghițită de o lume nouă, tainică, plină de lumina strecurată prin frunziș și de bâzâitul statornic al insectelor nevăzute. Pământul de

sub tălpile ei goale era ud de la roua dimineții și presărat cu melci de mărimea degetului ei arătător. De ramurile copacilor atârna ceața, dându-i binețe cu lujeri aproape simțitori. Porni să urce, alegând o potecă primejdioasă, croindu-și drum cu greu spre vârful celei mai apropiate creste de stâncă cenușie.

Acolo sus se găseau niște ruine, o fortăreață străveche, de mult căzută. O sâcâia cu mici scăpărări prin ceață, chemând-o într-un fel pe care nu și-l putea explica.

Trebuia să ajungă la ea.

Coborî într-o mică ravenă și apoi merse drept înainte spre versantul stâncos. Picioarele îi alunecară și se lipi cu fața de piatră, respirând greoi. În peretele de stâncă erau bătute niște resturi de cârlige ruginite, care, probabil, susținuseră cândva o punte. Lada se apucă de unul, apoi de altul, până ce se săltă peste resturile unui zid care se năruia. Trecu peste temelie, porțiunile ascuțite de cărămidă și mortar înțepându-i tălpile. La margine, acolo unde până și zidul se prăbușise, nu mai rămăsese nimic în afară de un tăpșan pavat cu bolovani care atârna deasupra hăului. Inima îi bătu cu putere când privi în jos la Argeș, acum un pârâiaș, și la sat, ale cărui case erau cât niște pietricele. Soarele ajunsese deasupra crestelor din cealaltă parte, căzând direct asupra ei, și transforma firicelele de praf din aer în aur, iar ceața în picături strălucitoare de curcubeu. O floare mov de ciulin, care creștea în vechea temelie, îi atrase privirea. O culese, ridicând-o în lumină, apoi o lipi de obraz.

Un soi de bucurie imensă pogorî asupra ei, înțelegerea că acest moment, acest munte, acest soare, îi erau menite *ei*. Cel mai aproape de acest simțământ triumfător – deopotrivă o fierbințeală și o despovărare în pieptul ei – fusese atunci când tatăl ei se declarase mulțumit de ea. Dar acesta era nou, mai mare, copleșitor. Era Valahia – tărâmul ei, *mama* ei – care o întâmpina. Aceasta era senzația pe care trebuia să ți-o dea biserica. Nu trăise niciodată această experiență a spiritului divin între pereții unei biserici, dar pe

această culme, în acest colț de țară, ea simți pacea și țelul și apartenența. Aceasta era slava lui Dumnezeu.

Aceasta era Valahia.

Aceasta era a ei.

*

După ce soarele aproape că traversase valea adâncă și se pregătea să dispară îndărătul munților, Lada își croi drumul înapoi. Era mai greu la coborâre decât la urcare, picioarele fiindu-i mai puțin sigure, iar țelul mai puțin îmbolditor.

Când intră înapoi în sat, cu tălpile rănite și moartă de foame, avu parte de dojeni severe din partea doicii înnebunite de grijă. Radu se bosumflă pentru că întreaga zi fusese ruinată, ba chiar și Bogdan se supără pentru că nu-l luase cu ea.

Ei nu-i păsa de niciunul din ei – voia să-i spună tatălui ei cum se simțise pe munte, cum mama ei Valahia o îmbrățișase și o umpluse de lumină și de căldură. Era o senzație debordantă și știa că tatăl ei avea să înțeleagă. Știa că va fi mândru.

Dar el nici măcar nu-i observase lipsa; la cină se arătă supărat, plângându-se de o durere de cap. Lada vârî sub masă floarea pe care o păstrase toată ziua. Mai târziu în acea seară, o presă într-o cărticică cu sfinți pe care doica o luase pentru ea, alături de rămurica de conifer.

A doua zi, tatăl ei plecă să-și vadă de treburi în altă parte.

*

Totuși, acea vară se dovedi cea mai bună din viața Ladei. Odată cu tatăl ei se duse și disperarea chinuitoare de a-i fi pe plac. Se scălda în râu cu Bogdan și cu Radu, se cățara pe stânci și în copaci, îi necăjea pe copiii din sat și era la rândul ei necăjită. Ea și Bogdan inventară un limbaj secret, o versiune corcită a limbii lor materne, amestecată cu latină, maghiară și săsească. Când Radu voia să se

joace cu ei, îi răspundeau în limbajul lor complicat, deformat. Adeseori, el plângea de frustrare, iar asta nu făcea decât să dovedească că aveau dreptate să nu primească în jocurile lor un astfel de plângăcios.

Într-o zi, sus pe munte, Bogdan își declară intenția de a se căsători cu Lada.

— De ce să ne căsătorim? îl întrebă Lada.

— Fiindcă nicio altă fată nu e amuzantă. Nu-mi plac deloc fetele. Doar tu.

Deja Lada înțelegea, într-un mod vag și temător, că propriul ei viitor se învârtea în jurul căsătoriei. Cu mama ei care se retrăsese demult în Moldova – sau fugise acolo, în funcție de bârfele pe care nu reușise să evite să le audă –, nu exista nicio persoană pe care să poată să o întrebe asemenea lucruri. Până și doica ei pur și simplu cloncănea din limbă și îi spunea *ajunge zilei răutatea ei*¹, iar de aici Lada nu putea decât să înțeleagă că măritișul era rău.

Uneori, își închipuia o siluetă întunecată stând în fața unui altar din piatră. Ea avea să ridice mâna și el avea să ia pentru el tot ceea ce avea ea. Ardea de ură la simplul gând că acel bărbat aștepta, aștepta s-o facă să se târască.

Însă acesta era Bogdan. Ea presupuse că dacă trebuia să se căsătorească cu cineva, el avea să fie acela.

— Bine. Dar numai dacă suntem de acord ca eu să comand mereu.

Bogdan râse.

— Cu ce diferă asta de prezent?

După ce îi trase un pumn în umăr lui Bogdan, Lada se simți cuprinsă de o nevoie bruscă și imperioasă de a elimina coșmarul cu bărbatul închipuit. Acolo, pe acel munte, totul era perfect.

— Ar trebui să ne căsătorim chiar acum.

— Cum?

---

¹ Evanghelia după Matei, 6:34 (n. trad.).

— Dă-mi mâna.

El se supuse, şuietând de durere când ea îi scrijeli palma cu cuţitul. Făcu la fel şi cu palma ei, apoi îi luă mâna într-a ei, umezeala caldă amestecându-se între mâinile lor mici şi murdare.

— Pe acest munte, cu mama mea Valahia martor, mă mărit cu Bogdan pe vecie şi nu cu altul.

El zâmbi şi urechile lui mari se făcură roşii, luminate din spate de soarele care apunea.

— Pe acest munte, cu mama Ladei, făcută din stânci şi copaci, veghind, mă însor cu Lada pe vecie şi nu cu alta.

Ea îl strânse şi mai tare de mână.

— Şi eu comand.

— Şi tu comanzi.

Îşi dădură drumul la mâini şi, cu o încruntătură de nedumerire şi dezamăgire, Bogdan se așeză pe pământ.

— Şi acum ce mai urmează?

— De unde să ştii? Nu m-am mai măritat cu nimeni până acum.

— Ar trebui să ne sărutăm.

Ridicând cu indiferenţă din umeri, Lada îşi lipi buzele de ale lui Bogdan. Ale lui erau moi şi uscate şi calde peste ale ei, iar de aproape, trăsăturile lui se înceteşară, făcând să pară că are trei ochi. Ea râse, şi el la fel. Petrecură restul după-amiezii cu nasurile strivite unul de altul, spunându-şi unul altuia cât de monstruos arătau cu un singur ochi sau trei sau ce alte feste le juca vederea.

Nu mai vorbiră niciodată de căsătoria lor, dar dură câteva săptămâni ca palmele să li se vindece.

Când, după trecerea unui număr nesfârşit de zile verzi şi aurii, se întoarseră în cele din urmă la Târgovişte, senzaţia era opusul unei reveniri într-un loc de care te leagă multe amintiri. Lada tânjea după ceea ce lăsaseră în urmă. Într-o bună zi se va întoarce la Argeş şi va reconstrui fortăreaţa de pe acel munte, pentru a trăi acolo cu tatăl ei şi cu Bogdan. Poate chiar şi cu Radu.

Avea să fie mult mai bine decât la Târgoviște. Oriunde ar fi mult mai bine decât la Târgoviște.

6

1447: Târgoviște, Valahia

Radu, în vârstă de unsprezece ani și încă mic pentru vârsta lui, trase un șut stratului de zăpadă întărită. Îi era frig și era plictisit și furios. Lada și Bogdan țipară voioși când trecură în zbor pe lângă el, de-abia încăpând amândoi pe vechiul scut de metal. Făcură o tumbă la poalele dealului, cârmind spre a se opri pe malul râului. Le trebuise mult timp să ajungă acolo, târând după ei greoiul scut furat. Deși Radu îi ajutase să-l aducă, ei nu voiau să-l lase și pe el să se dea pe scut.

În timp ce cărau scutul înapoi sus pe deal pentru încă o tură, Lada și Bogdan trăncăneau în limba lor tainică. Cea despre care tot mai credeau că Radu n-o putea înțelege.

— Uită-te la el, zise Bogdan râzând, cu urechile lui clăpăuge foarte roșii de la frig. Cred că o să plângă.

— Mereu plânge, răspunse Lada, fără să se sinchisească măcar să se uite la Radu.

Această replică, firește, aduse lacrimi înțepătoare în ochii lui Radu. Îl ura pe Bogdan. Dacă țărănoiul ăla prost nu s-ar fi aflat acolo, Radu ar fi fost cel care ar fi alunecat la vale cu Lada, lui Radu i-ar fi împărtășit ea tainele sale.

Se îndepărtă prin zăpada care reflecta soarele orbitor. Dacă îl surprindeau cu lacrimi în ochi, avea să pretindă că era lumina. Oricum, ei ar fi știut care este adevărul. Pe malurile râului, apa era înghețată până departe. Mai mulți copii se jucau în preajmă, unii

cam de vârsta lui. Se apropie de ei, încercând să pară ca și când ar fi mers oricum în acea direcție.

Voia ca ei să-l roage să li se alăture.

O voia cu atâta ardoare, încât îl durea mai tare decât îl dureau degetele lui înghețate.

— Am o prăjitură cu miere pentru oricine îndrăznește să se ducă în mijlocul râului, declară cel mai mare băiat.

Picioarele lui desculțe erau înfășurate în cârpe, dar se ținea la fel de drept ca oricare copil de boier.

— Mincinosule, răspunse o fetiță cu cosițe lungi, care îi ieșeau de sub șalul legat în jurul capului. Costin, tu n-ai niciodată de mâncare.

Băiatul ridică bărbia, iar mândria și furia lui erau vizibile în felul în care strângea din buze.

— Pot să mă duc mult mai departe decât oricare dintre voi. Vă provoc. Cine e destul de curajos?

— Eu sunt, zise Radu.

Imediat regretă. Precaut din fire, ba chiar temându-se să nu fie rănit, Radu se dădea în lături de la orice risc. Țăsta era unul dintre lucrurile pentru care Lada și Bogdan îl batjocoreau cel mai tare. Să iasă pe un râu înghețat nu era ceva ce ar fi ales vreodată să facă.

Aproape că voia să dea înapoi, când auzi răcnetul de bucurie al lui Bogdan în spatele lui. În loc de asta, păși în față.

Grupul se uită înspre el, de-abia acum văzându-l. Costin își miji ochii pe măsură ce-l examina din cap până în picioare, cu privirea întârziindu-i asupra cizmelor din piele. Radu voia să fie prietenul lui. Mai mult decât atât, într-un fel pe care Radu nici măcar nu-l înțelegea, voia să fie Costin. Voia să-i privească pe ceilalți drept în față, fără să se teamă, fără să-i fie rușine, chiar dacă nu avea nimic al lui.

Buza de sus a lui Costin se retrase, iar Radu se simți cuprins de o frică subită, mai rea decât cea de a înfrunța râul înghețat. Îi era teamă că s-ar putea să nu fie băgat în seamă de Costin sau că i-ar

cere să plece. Se temea că acești copii ar putea se uite la el și să-i spună că nu merită să-și piardă vremea cu el.

— Dacă mergi mai departe decât mine, poți să-mi iei cizmele, propuse Radu, vorbele rostogolindu-i-se în disperare.

Sprâncenele lui Costin se ridicară și expresia îi deveni șireată.

— Juri?

— Pe toți sfinții.

Copiii păreau în egală măsură înfricoșați și impresionați de nesăbuița lui Radu și de declarația nepotrivită. Era un jurământ foarte mare, căci existau mai mulți sfinți decât își putea Radu aminti. Și el știa că nu ar fi trebuit să-i invoce pentru așa ceva. Radu stătu semeț, imitând postura agresivă a lui Costin.

— Și dacă tu te duci mai departe decât mine? întrebă Costin, pe un ton care spunea că așa ceva nu era cu putință.

Radu zâmbi, mergând pe minciuna evidentă a lui Costin.

— Prăjitura cu miere.

Costin dădu aprobator din cap și coborâra amândoi de pe malul apei. Aproape de țârm, gheața era de un alb opac și presărată cu pietricele. Radu ridică șovăitor picioarele, încercând să-și dea seama în ce fel cizmele sale ar putea aluneca.

Râzând, Costin lunecă mai departe, patinând cu picioarele lui înfășurate în cârpe ca și când ar mai fi făcut-o de o sută de ori până atunci. Și probabil că o făcuse.

Studiindu-l pe Costin, Radu continuă să înainteze. Începu să facă progrese, cu toate că era mult în urmă. Asta era bine. Radu nu voia de fapt să-l învingă pe băiat, de vreme ce era sigur că n-avea nicio prăjitură cu miere de oferit. Când oamenii nu se ridică la înălțimea așteptărilor celorlalți, fie se rușinează, fie se înfurie, aflase Radu. Costin, bănuia el, era genul care se înfurie, și voia să-i fie prieten, nu dușman.

Oricum, acasă mai avea o pereche de cizme. Doica avea să-l certe, dar nu-i va spune tatălui său. Și întotdeauna, după o dojană

zdravă era bună și blândă cu el.

Ajunseseră la câteva leghe de malul apei când, în jurul lor, se auzi o pârâitură puternică. Radu încremeni.

Costin se uită în urmă, cu ochii lui negri scăpărând și cu bărbia ridicată.

— Mijlocul e încoace, lașule.

Mai făcu câțiva pași și, cu un zgomot asurzitor, căzu prin gheață.

— Costin! țipă Radu, înaintând treptat spre locul unde gheața crăpase.

Băiatul se agita, luptându-se să se apuce de gheață. Radu se lăsă pe burtă, grăbindu-se să-l ajute. Aproape că putea să-i atingă mâinile lui Costin, dar auzi gheața de sub el crăpându-se.

Cineva îl apucă de gleznă și îl trase în spate.

— Așteaptă! țipă, întinzând mâinile spre Costin, care se săltase pe burtă și nu reușea să-și scoată restul trupului din apă.

Băiatul se întinse după Radu, dar era prea târziu. Făcu ochii mari, îngrozit, cu fața albă ca varul, în timp ce Radu era tras deoparte.

— Stai, stai, trebuie să-l ajutăm!

Radu încercă să se ridice în picioare, dar o altă mână îl apucă de cealaltă gleznă și îl trânti jos. Se izbi cu bărbia de gheață, mușcându-și limba și sângerând. Apoi se trezi aruncat pe malul râului, cu Lada pălmuiindu-l peste față.

— Ce-a fost în capul tău? țipa ea.

— Trebuie să-l ajutăm!

— Ba nu!

— O să se înece! Lasă-mă să mă duc!

Ea îl ridică de guler, scuturându-l.

— Puteai să mori!

— O să moară!

— El e un nimic! Viața ta valorează cât o sută de-ale lui, pricepi? Niciodată, în veci, să nu ți-o mai riști pentru a altuia.

Ea continua să-l scuture, smucindu-i capul, astfel că el nu putea

să vadă râul, nu putea să vadă dacă reușise sau nu Costin să iasă. Îi auzea pe ceilalți copii strigând, dar păreau departe și nu se auzeau clar peste bubuitul pulsului său. Radu se uită, în cele din urmă, la Lada, așteptând să vadă furie, dar în loc de asta ea arăta... bizar. Ochii îi jucau în lacrimi, ceva pentru care ea l-ar fi luat în răs.

— Să nu mai faci asta niciodată!

Se ridică și îl trase în sus lângă ea. Bogdan îl luă de brațul celălalt și îl târâră de-acolo. Radu încercă să se uite înapoi, dar Lada îl apucă de gât și îl forță să-și țină privirea înainte. Se aștepta ca ea să meargă în fața lui pe lungul drum către casă sau să țipe la el. În schimb, rămase alături de el, tăcută.

— Era bine, spuse ea într-un final, după mai multe minute de ascultat cum suspina Radu. A ieșit din apă.

— A ieșit?

Radu se înfioră de speranță, tremurând din tot trupul.

Lada arată spre scut.

— Șezi.

Îl puse pe Bogdan să-l tragă pe Radu. Îl făcu pe Bogdan în fel și chip, așa încât Radu uită de chipul lui Costin și căzu pe spate de răs. În acea seară, ea stătu așezată aproape de el în timp ce-și luau cina în fața focului, luându-se de el, acordându-i o atenție exagerată.

Când Lada crezu că el doarme, se strecură în camera lui. Radu nu prea dormea, fiind mereu treaz și făcându-și griji pentru ceva. Dar stătu culcat cât mai liniștit cu putință, continuând să respire egal, curios să știe ce avea ea să facă mai departe.

Ea rămase așezată pe pat alături de el o vreme. În cele din urmă, puse o mână pe umărul lui și șopti:

— Tu ești *al meu*.

Radu se gândise la felul în care sunase glasul Ladei atunci când îi spusese că băiatul scăpase din râu. Tonul ei, lipsit de răutate. Era aproape sigur că îl mințise. Adormi învăluit în căldura sigură a prezenței ei alături și ros de vinovăție din pricină că se simțise atât

de fericit în acea zi. Încă se mai simțea.

7

În primăvara care urmă iernii în care fusese cât pe ce să-l piardă pe Radu în râul înghețat, Lada stătea culcată pe spate, privind lung la ramurile înfrunzite de deasupra capului, împletite atât de strâns, încât totul era filtrat printr-un verde vibrant. Preceptorul lor ținea un discurs monoton – în latină –, iar Radu, ascultător, repeta totul. Avea aproape doisprezece ani acum, iar ea aproape treisprezece. Ceva în legătură cu trecerea timpului și adăugarea anilor la numele ei o umplea de groază. Nu ajunsese unde voia. Nu încă. Tot acest timp, și ea încă mai avea atât de mult de mers.

Dar după șapte ani de studiu – șapte ani în acest oraș, în acest castel –, ea știa să citească, să scrie și să vorbească latina la fel de bine ca oricine. Era limba contractelor și a scrisorilor și a lui Dumnezeu, formală și țeapănă în gura ei. Valaha era considerată o limbă inferioară. Era o limbă vorbită, arareori scrisă.

Dar, o, cât de minunat era gustul ei pe limbă!

— Ladislav! o îndemnă preceptorul.

Era un bărbat tânăr, cu fața rasă, deoarece nu poseda pământuri și astfel nu-i era îngăduit să poarte barbă. Lada găsea că este nesuferit, dar tatăl lor insista ca ea să fie educată împreună cu Radu. De fapt, cuvintele exacte ale tatălui ei fuseseră: *E o risipă să educăm viermele smiorcăit, dar cel puțin o putem include pe Lada, care are o minte ce merită să fie șlefuită. Păcat că e fată.*

Mai deșteaptă, mai puternică, mai mare. Ea nu uitase niciodată motivele înșiruite de tatăl ei potrivit cărora nu putea să spere să-l învingă cu atâția ani în urmă. Țelul ei, începând de atunci, fusese să-i câștige iubirea, să-i arate că ea putea fi toate acele lucruri. Era o

provocare pe care o urmărise neconținut. Deoarece, de cealaltă parte a provocării – când ea avea să devină mai deșteaptă, mai puternică, mai mare –, era sigură că tatăl ei o va privi cu mai multă mândrie și dragoste decât îi acorda vreodată fratelui ei mai mare, Mircea. Avea acum douăzeci de ani, un bărbat în toată firea și moștenitorul tatălui ei. Mircea participa la campanii când bătăliile o cereau, aplana tensiunile dintre boieri, lua masa cu tatăl ei, făcea planuri cu tatăl ei, călărea cu tatăl ei. El era mâna dreaptă a Valahiei; mâna lui era cea care trăgea de păr, ciupea pielea, găsea mici modalități de a răni pe cineva, astfel încât nimeni altcineva să nu vadă.

Și într-o bună zi avea să fie prinț.

Dacă trăia atât de mult.

Dar până atunci, înainte să fie prea târziu, Lada avea să-i ia locul lui Mircea în inima tatălui ei. Acea zi în care el îi dăduse cuțitul înapoi și o declarase fiica Valahiei fusese prima dată când se uitase cu adevărat la ea, și amintirea acelui moment era atât o plăcere, cât și o agonie pe care o hrănise încă de atunci.

Ea repetă ultima propoziție pe care preceptorul o rostise în latină, apoi o spuse în maghiară și în turcă pentru a fi sigură că era suficient.

— Foarte bine. Preceptorul se foi stânenit pe scăunelul din lemn pe care îl căra pretutindeni cu el. Cu toate că tuturor ne-ar prinde mai bine dacă am studia înăuntru.

Ultimul ei preceptor o pălmuisese pentru că ceruse să iasă afară. Ea îi spărsese nasul. Preceptorul acesta nu făcea niciodată nimic mai mult decât să sugereze cu calm, ceea ce era repede ignorat.

— Aceasta este țara mea, zise Lada, ridicându-se și întinzând brațele deasupra capului, cu mânecile bătoase trăgându-se și împiedicându-i mișcările.

Nu-i plăcea să stea în castel pentru a studia. În fiecare zi îi puneă să meargă călare dincolo de zidurile orașului, trecând pe lângă căsuțe șiocioabe și apoi periferiile împuțite și jalnice care se agățau

de capitală, în peisajul proaspăt, înverzit al satelor. Caii erau lăsați pe câmpiile care străluceau de la florile mov, în timp ce ea și Radu studiau la umbra copacilor deși, cu scoartă albă.

— Țara nu este *a ta*, îi răspunse Radu, scrijelind cu un băț țărâna pentru a scrie verbele latine.

— Asta nu este Valahia?

Radu încuviință din cap. Avea o pată de noroi pe nas. Îl făcea să pară mai mic și caraghios. Asta o enerva pe Lada. El era mereu cu ea, un apendice al vieții ei, iar ea nu putea niciodată să se hotărască ce simțea pentru el. Uneori, când pe față îi înfloreau un zâmbet asemenea soarelui care se reflectă dintr-un izvor sau când îl vedea relaxându-se în somn, se umplea de un soi de durere de neînțeles. Asta o îngrozea.

— Stai drept!

Îi ridică bărbia și îi șterse nasul cu cămașa ei atât de brutal, încât el scoase un strigăt și încercă să scape. Ea îl apucă și mai strâns de bărbie.

— Asta este Valahia, iar eu sunt fiica Valahiei. Tatăl nostru este prințul Valahiei. Asta este țara *mea*.

Radu încetă să se mai zbată și în schimb îi aruncă o căutătură urâtă. În ochii lui mari se adunară lacrimi. Era tare frumos fratele ăsta al ei. Chipul lui le făcea pe femei să se oprească pe ulițe și să-l alinte. Când zâmbea, arătându-și gropițele, bucătarul îi dădea o porție în plus din orice îi plăcea lui mai mult. Și când Lada îl vedea rănit, voia să-l protejeze, ceea ce o înfuria. El era slab, iar faptul că îl proteja îi dădea senzația de slăbiciune. Mircea, fără doar și poate, nu ar fi suportat asemenea slăbiciune din partea ei.

Dădu drumul bărbiei lui Radu și își frecă ceafa. Luna trecută, Mircea o trăsese atât de tare de păr, încât îi lăsase o zonă cheală, unde abia acum începea să crească părul la loc. *Fetele ar trebui să știe care le e locul, șuierase el.*

Lada își ridică fața spre o rază de soare care se lupta să-și facă loc

printre frunze. *Acesta. Acesta este locul* meu. Tatăl ei i-l dăduse, iar Valahia avea să fie mereu a lor.

Radu lovi cu piciorul cuvintele scrijelite în țărână.

— Nu toți vor ca această țară să fie a noastră.

— Putem să ne întoarcem la..., începu preceptorul, dar Lada ridică o mână, reducându-l la tăcere.

Lăsându-se pe vine, culese o piatră rotundă, una care se potrivea perfect în palma ei. Echilibrată. Grea. Se învârti și aruncă piatra în aer. Un bufnet fu urmat de un țipăt ascuțit de mânie, apoi de un hohot de râs. Bogdan se ridică din locul în care se târâse, încercând să-i ia prin surprindere.

— Străduiește-te mai mult, Bogdane!

Rânjetul bațjocoritor al Ladei se transformă într-un surâs.

— Vino și stai jos! Radu mutilează latina.

— Radu se descurcă foarte bine, interveni preceptorul, încruntându-se spre Bogdan. Și nu sunt angajat să educ fiul unei doici.

Lada îl țintui cu privirea, cu toată răceala și caracterul imperios al autorității pentru care se născuse.

— Ești angajat să faci cum ți se spune.

Preceptorul, căruia îi plăcea foarte mult nasul său fără cusur, oftă din rărunchi și își continuă lecția.

*

— Acum în maghiară, îi porunci Lada lui Bogdan, cu mersul ei iute și sigur pe coridor.

Târgoviștea era ridicată asemenea unui mare oraș bizantin: castelul în mijloc, înconjurat de conacele boierilor, locuințele meșteșugarilor și muzicanților care le câștigaseră bunăvoința boierilor în jurul lor, și apoi, în afara zidurilor masive din piatră, toți ceilalți. Între ziduri, casele erau zugrăvite într-o paletă de nuanțe de roșu, de albastru, de galben și de verde. O abundență de flori și de

fântâni se întreceau în a capta atenția, însă duhoarea de excremente umane se furișa pe sub toate, iar săracii și bolnavii păreau să se târască tot mai aproape de orașul dintre ziduri. Lada le văzuseocioabele lipite chiar de zid.

Ladei și lui Radu nu li se îngăduia să-și petreacă timpul în zonele exterioare ale Târgoviștei. Erau zoriți pe străzi ori de câte ori părăseau orașul, zărind doar frânturi din casele dărăpănate și din chipurile cu ochi bănuitori, adânciți în orbite.

Ei locuiau în castel, care, oricât s-ar fi străduit, nu putea să aibă pretenții la splendoarea Constantinopolului. Era întunecos, slab luminat și strâmt. Zidurile erau groase, ferestrele doar niște fante, coridoarele labirintice. Construcția castelului stătea mărturie că heleșteiele și grădinile și trupurile înveșmântate în toate culorile erau doar minciuni. Târgoviște nu era Bizanțul strălucitor. Nici măcar Bizanțul nu mai era Bizanț. Ca orice altceva atât de aproape de Imperiul Otoman, Valahia devenise un loc de adunare pentru armate mai puternice, un drum călcat în picioare, iar și iar, de cei îmbrăcați în armuri.

Lada puse o mână pe zid, simțind răceala care nu părăsea niciodată pietrele. Castelul era atât țelul, cât și capcana. Nu se simțise niciodată în siguranță acolo. Știa din tonul artăgos și din comportamentul încordat al tatălui ei că și el se simțea permanent amenințat. Ea tânjea să trăiască în altă parte, la țară, în munți, undeva apărați, unde să-și poată vedea dușmanii venind de la leghe depărtare. Undeva unde tatăl ei să se poată relaxa și să aibă răgazul să stea de vorbă cu ea.

Doi ieniceri trecură pe lângă ea. Făceau parte din corpul de elită al soldaților otomani, luați de mici din alte țări drept bir, antrenați și îngrijiți pentru a-l sluji pe sultan și pe Dumnezeuul acestuia. Coifurile lor de ceremonie, din bronz cu apărătoare albe unduitoare, se mișcau în timp ce ei râdeau și vorbeau, extrem de destinși. Tatăl ei insistase că un castel era un simbol al puterii, însă refuzase să

vadă adevăratul simbolism al Târgoviștei. Nu le conferea putere, ci le dădea celorlalți putere asupra lor. Erau prinși acolo, prizonieri la cheremul puternicelor familii boierești. Mai rău, în pofida ungerii tatălui ei drept cruciat de către papă, ei încă erau un stat vasal Imperiului Otoman. Tatăl ei sacrificase bani, vieți și onoarea sa sultanului otoman, Murad, pentru privilegiul acestui tron.

Bogdan bolborosea în limba vecinilor lor unguri din vest, spunându-i Ladei despre ziua sa. Ea intră în sala mare, corectându-i din când în când pronunția. Cei doi ieniceri se aflau acolo, trândăvind rezemați de un perete. Lada le aruncă doar o scurtă căutătură cruntă. Erau ca o piatră în pantoful ei, enervând-o în mod constant.

Bulgaria și Serbia aveau aranjamente similare cu sultanul, plătind dări în bani și în băieți Imperiului Otoman în schimbul stabilității, în vreme ce Ungaria și Transilvania luptau pentru a evita să devină vasale. Tensiunea de la granițe îi solicita permanent atenția lui Vlad, îl obliga să plece săptămâni în șir și îi dădea dureri de stomac ce îl făceau urâcios și iritabil.

Lada îi *ura* pe otomani.

Unul dintre ieniceri ridică dintr-o sprânceană deasă. Cu toată că arăta a bulgar, poate a sârb, vorbea turcește.

— Urât lucru, fata. Prințul va fi norocos să-i găsească un soț. Sau poate o mănăstire cu standarde joase.

Lada continuă să meargă ca și cum n-ar fi auzit nimic, însă Bogdan se opri. Se zbârli. Soldatul observă că înțelesese ce spusese și făcu un pas spre el, interesat.

— Vorbești turcește?

Lada îl apucă pe Bogdan de mână, răspunzând cu o pronunție perfectă.

— Trebuie să înveți turca dacă vrei să le poruncești câinilor din castel.

Soldatul râse.

— Ai fi acasă cu ei, căteia mică ce ești.

Lada scosese cuțitul înainte ca soldatul sau tovarășul lui să bage de seamă. Era prea scundă ca să ajungă la gâtul bărbatului, așa că se mulțumi cu o tăietură zdravănă pe braț. El țipă de durere și de surprindere, sărind înapoi și bâjbâind după sabie.

Lada făcu un semn și Bogdan se aruncă la picioarele soldatului, punându-i piedică. Acum, că era la podea, gâtul lui era o țintă ușoară. Lada îi apăsă cuțitul sub bărbie, apoi își ridică privirea la celălalt soldat. Acesta era un bărbat palid și slab – de fapt, aproape un băiat –, cu ochi căprui vicleni. Ținea o mână pe sabia lungă, curbată, preferată de otomani.

— Numai un nebun ar ataca-o pe fiica prințului în propriul ei cămin. Doi soldați împotriva unei fete inofensive. Lada își dezveli dinții și adăugă: Cum nu se poate mai prost pentru tratate.

Soldatul slab își luă mâna de pe sabie și făcu un pas înapoi, zâmbetul lui potrivindu-se perfect cu arma sa. Se înclină, mișcându-și brațul într-un gest larg pentru a-și arăta respectul.

Bogdan sări de pe podea, tremurând de furie. Lada clătină din cap înspre el. Ar fi trebuit să nu-l implice în asta. Ea avea un simț al puterii – ițele fine care îi legau pe toți cei din jurul ei, felul în care acele ițe puteau fi trase, strânse, înfășurate în jurul cuiva până ce îi opreau curgerea sângelui.

Sau plesneau de tot.

Ea avea câteva ițe la dispoziția ei. Le voia pe toate. Bogdan nu avea aproape niciuna, iar ițele pe care le avea, totuși, erau ale lui prin simpla virtute de a fi băiat. Oamenii deja îl respectau mai mult decât o respectau pe mama sa, doica. Iar ușurința cu care viața îl întâmpina pe Bogdan o făcea pe Lada să își încleșteze fălcile furioasă.

Îl mai împunse o dată pe soldatul întins la podea, încă puțin pentru a se asigura că e suficient, dar nu atât de tare încât să-i străpungă pielea. Apoi se îndreptă și își netezi rochia.

— Voi sunteți sclavi, le zise. Nu puteți să faceți nimic care să mă rănească.

Soldatul cel slab își miji ochii cu un aer gânditor în timp ce se uită peste umărul Ladei la Bogdan, a cărui siluetă se contura amenințător. Ea îl apucă de braț și ieși din încăpere împreună cu el.

Bogdan clocotea.

— Ar trebui să-i spunem tatălui tău.

— Ba nu!

— De ce? Ar trebui să știe câtă lipsă de considerație ți-au arătat!

— Sunt sub demnitatea noastră! Sunt mai mărunți decât țărâna. Nu te înfurii pe țărâna pentru că ți se lipește de încălțări. O ștergi și nu te mai uiți niciodată la ea.

— Tatăl tău ar trebui să știe.

Lada se încruntă. Nu era din pricina faptului că se temea să nu fie dojenită pentru acțiunile ei. Teama ei era că tatăl avea să afle cum era văzută de către ieniceri și să-și dea seama că aveau dreptate. Că ea era fată. Că era mai prejos de câinii castelului până în ziua în care putea să se mărite. Ea *trebuia* să fie cea mai deșteaptă și să-l surprindă și să-l încânte în mod constant. Era îngrozită că ziua în care ar fi încetat să-l mai amuze avea să fie ziua în care el și-ar aminti că n-avea ce să facă cu o fată.

— Vom fi pedepsiți? întrebă Bogdan, al cărui chip, la fel de familiar și de iubit ca al ei însuși, era încruntat de îngrijorare.

Creștea ca un vlăstar, acum cu mult mai înalt. De când își amintea ea, îi fusese alături. Era *al ei* – partenerul ei de joacă, confidentul ei, frate întru spirit, dacă nu și de sânge. Soțul ei. Acolo unde Radu era slab, Bogdan era ferm, puternic. Îl trase de una din urechile lui mari. Acestea îi erau prinse de cap ca toartele unei cofe și îi erau mult mai dragi decât oricare dintre lucrurile de preț din castel.

— Ienicerii au doar atâta putere câtă decidem noi să aibă.

Ea intenționase să sune ca o liniștire, dar mintea ei se fixă asupra

sabiei curbate care atârna deasupra tronului tatălui ei. Un dar de la sultan pentru tatăl ei. O promisiune și o amenințare, așa cum erau cele mai multe lucruri în Târgoviște.

*

A doua zi dimineată, Lada se trezi târziu, cu pleoapele grele de somn și cu mintea confuză din pricina coșmarurilor. De cealaltă parte a ușii iatacului ei se auzea un zgomot ciudat, ca un soi de geamăt sughițat. Furioasă, se repezi în odaia care lega iatacul ei de al lui Radu, acolo unde dormea doica.

Doica își cuprinsese cu brațele trupul și se legăna înainte și înapoi. Ea era sursa zgomotului. Radu o mângâia pe spate, părând pierdut.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Lada, panica adunându-se în pieptul ei aidoma unor albine.

— Bogdan, răspuse Radu, ridicând neajutorat mâinile. L-au luat ienicerii.

Albinele deveniră un roi. Lada ieși în fugă din odaie, alergând drept spre cabinetul tatălui ei, pe care îl găsi aplecat asupra unor hărți și catastife.

— Tată!

Cuvântul ieși găfâit, disperat. Mic. Toate eforturile ei de a-l forța să o vadă ca pe altceva decât ca pe o fetiță se destrămau într-un singur cuvânt, dar nu se putu abține. El avea să o ajute. El avea să îndrepte asta.

— Ienicerii l-au răpit pe Bogdan.

Tatăl ei își ridică privirea, lăsând jos tocul și ștergându-și degetele cu o batistă albă. Aceasta se murdări de negru și el o aruncă pe podea. Vocea îi era măsurată.

— Ienicerii mi-au spus că au avut necazuri cu unul dintre *câinii* castelului. Un soldat a fost rănit. Au solicitat să furnizăm un înlocuitor care a învățat limba turcă. Este o întorsătură fericită a

lucrurilor pentru fiul unei doici, nu-i așa?

Lada simți cum îi tremură buza de jos. Acea senzație pe care o avea în inimă atunci când tatăl ei se uita la ea – acea mândrie frenetică, disperată – acum era răsucită și înveninată. El știa ce era Bogdan pentru ea. Știa și îi lăsase pe ieniceri să-l ia pe cel mai drag prieten al ei.

Lui nu-i păsa. Și acum o privea lung, așteptându-i reacția, cântărind-o.

Ea își strânse pumn mâinile care îi tremurau. Încuviință din cap.

— Ai grijă ca de-acum câinii să fie cumiți, îi spuse tatăl ei.

Ochii lui o străpungeau, eliberând albinele și lăsând-o să reverbereze pustiită pe dinăuntru. Făcu o plecăciune, apoi ieși țeapănă, prăbușindu-se la perete și ducându-și pumnii la ochi pentru a-și împinge la loc lacrimile.

Era vina ei. Ar fi putut să plece de lângă ieniceri. Radu ar fi făcut-o. Dar nu și ea. Ea trebuise să-i desfidă, trebuise să-i ia în derâdere. Iar unul dintre ei – cel slab – știuse numai uitându-se la ea care era cea mai bună cale de a o răni.

Toate ițele ei plesniră și îi înconjurară la loc inima, strângând-o prea tare. Asta era numai vina ei, dar tatăl ei o trădase. Ar fi putut să spună nu – ar fi trebuit să spună nu, ar fi trebuit să oprească asta, ar fi trebuit să le arate ienicerilor că el, și nu ei, cârmuia Valahia.

El alesese să n-o facă.

Mintea ei se agăță de imaginea batistei de care se descotorosise el. Murdărită și aruncată, uitată acum, când nu mai era imaculată. Tatăl ei era risipitor. Tatăl ei era slab.

Bogdan merita mai mult.

Ea merita mai mult.

Valahia merita mai mult.

În gând, se întoarse pe munte, stătu în vârful lui, își aminti felul în care soarele o îmbrățișase. Ea n-avea să se descotorosească nicicând de țara ei așa cum o făcuse tatăl său. Ea avea să o apere.

Un suspin amenința să-i scape. Ce putea ea să facă? N-avea niciun fel de putere.

Deocamdată, își jură ea. Nu avea niciun fel de putere *deocamdată*.

8

Radu îl urâse dintotdeauna pe Bogdan, îl ura pentru că fura timpul și atenția Ladei, îl ura pentru că îl trăgea de păr sau de ureche sau rânjea batjocoritor atunci când Radu își zgâria un genunchi și nu se putea abține să nu plângă.

Cel mai tare îl ura pentru că, în tot restul timpului, Bogdan nu-l băga în seamă.

Iar acum Bogdan îi furase doica lui Radu, lăsând o cochilie goală în urmă. Era numai vina lui Bogdan pentru că plecase. Și mai trebuise să strice tot în urma lui.

Apartamentul lui Radu era un cavou sufocant pentru Bogdan. Doica lui plângea în jilțul ei, cu coșulețul pentru cusut uitat lângă ea. Totuși, Lada era și mai rău. În mod normal, când ceva nu mergea așa cum voia ea, devenea un torent de furie, o furtună care mătura totul în calea ei, stingându-se la fel de iute pe cât se stârnise.

Odată cu pierderea lui Bogdan, Lada devenise tăcută. Privind în gol. Calmă.

Asta îl îngrozea pe Radu.

El se strânse într-un colț al grajdurilor, un loc întunecos, colbăit, unde numai cineva care ar fi căutat cu atenție ar fi putut să-l vadă. Nimeni nu-l căuta pe Radu. Un păianjen coborî pe mâna lui, iar el îl ridică, punându-l cu blândețe pe o grindă din lemn, unde avea să fie în siguranță.

Doi ieniceri țațoși își conduseră caii asudați și tremurânzi în grajd. Radu privi cu ochii mijiti cum îi șterseră cu folos, îi adăpară și le dădură nutreț proaspăt.

Când Mircea se întorcea de la călărit, întotdeauna sărea de pe cal,

arunca frâul unui servitor și ieșea. De asemenea, Mircea își biciuia caii, urmele mâniei lui de pe crupele lor însemnându-i ca fiind preferații lui. Odată, Radu îl urmărise când nu era de față niciun grăjdar. Mircea pur și simplu coborâse de pe calul care avea o tăietură lungă pe picior, din care curgea sânge, și plecase.

Radu voia să-i urască pe toți ienicerii din loialitate față de Lada, dar îi plăcea felul în care aveau grijă de animalele lor. De asemenea, îi plăceau coifurile lor caraghioase și felul în care mereu aveau pe cineva alături. Nu vedea niciodată un ienicer singur.

Cei doi bărbați vorbiseră cu voci coborâte, liniștitoare, în tot acel timp.

— Ai remarcat noul animal de-aici? Întrebă unul, care era cu spatele la Radu.

Celălalt ienicer, un tânăr cu fața ciupită de vărsat și cu ochi negri, clătină din cap.

— O creatură sfioasă. Aș zice că este foarte prețios, dar mai trebuie să văd că cineva îl scoate la călărit. Păcat.

— A, te referi la cel palid? Cu ochii mari? Cu păr cârlionțat? Care se ascunde în cotlon?

Pe Radu îl cuprinse frica. Ei știau că e acolo. Oare ce aveau să-i facă?

— Da, acela! Pare o făptură tristă. Poate dacă s-ar împrieteni cu unele dintre celelalte animale... Ienicerul se îndreptă de spate și întoarse capul, zâmbind cu ochi blânzi spre locul unde se ascundea Radu. Vrei să ne ajuți cu caii?

Radu nu se clinti.

— Țsta e foarte blând. Vezi?

Ienicerul își frecă obrazul de capul calului. Calul îi fornăi drept în față și amândoi soldații izbucniră în râs.

— Vino, hai să-i cunoști pe tovarășii tăi de grajd.

Radu porni cu pași târșăiți și se lipi de ușa boxei, cu privirea ațintită spre intrare.

Ienicerul îi întinse o țesală.

— Poftim, fă-te util. Noi trebuie să ne aplecăm pentru a ajunge în părțile mai joase. Ajută-ne să ne cruțăm spinările care ne dor.

Țesala se simțea grea în mâna lui Radu. Întinse mâna, șovăielnic, de-abia atingând calul. Fusese pregătit să călărească, dar Mircea comandase, ceea ce însemna că Lada devenise răzvrătită și competitivă, iar la Radu se țipa tot timpul. Încă mai avea un semn la ceafă acolo unde Mircea îl biciuise odată. Mircea pretinsese că voise să dea în cai.

Ienicerul cu ochi blânzi își puse mâna peste a lui Radu, arătându-i cum să țesale, cât de multă apă sare să folosească.

— Înțeleg că nu ești grăjdar.

Radu clătină din cap, ținând ochii în jos.

— O, știi cine este mica noastră creatură! Ienicerul cu fața ciupită de vărsat rânji, arătându-și strungăreață. Oare îi țin pe toți prințisorii în grajd? Ce obiceiuri ciudate mai are și Valahia asta! Să înțeleg că mănânci ovăz?

Radu își dădu seama că era tachinat, dar fără răutate, într-un fel jucăuș. Îndrăzni un zâmbet.

— Prefer prăjituri.

Ambii ieniceri râseră, unul bătându-l pe umăr. Spre deosebire de felul în care o făcea Mircea, aceasta fu doar o bătaie pe umăr și nu o lovitură deghizată.

Radu îi ajută pe soldați la restul treburilor, punându-le câteva întrebări, dar în cea mai mare parte ascultând. Când terminară, ei îi propuseră ca în ziua următoare să se întâlnească mai devreme pentru a-i ajuta să plimbe caii. Practic, el se duse țopăind în apartamentul său, fără suflu și roșu la față de bucurie. Lada, din fericire, nu era acolo. Doica lui se afla în locul ei obișnuit. Radu se urcă în jilțul ei și se cuibări lângă ea, punându-și mâna la ceafa ei. Ea oftă, fără să se uite la el.

— Știi, o întrebă Radu, cu la fel de multă grijă ca atunci când

pusese păianjenul pe grindă, că ienicerii sunt foarte importanți în societatea otomană?

Doica lui se încruntă și se uită la el pentru prima dată după multe zile.

— Ei sunt educați și pregătiți, ba chiar și plătiți. Toată lumea îi admiră. Azi am vorbit cu unul care mi-a spus că mama lui l-a dat la ieniceri pentru a-l salva de la o viață care l-ar fi rupt în bucăți dacă ar fi trudit la solul stâncos. A spus... Radu se opri și vocea îi deveni mai blândă. A spus că îi era recunoscător. Că asta a fost cel mai bun lucru care i s-ar fi putut întâmpla. Are mereu suficientă mâncare și o mulțime de prieteni și bani de cheltuit atunci când vrea. A spus că este mai deștept și mai puternic decât ar fi fost vreodată. Spune că se roagă zilnic, din recunoștință și din iubire pentru mama lui.

Ienicerul nu-i spusese, de fapt, nimic din toate acestea. Însă doica îl strângea atât de tare de mână pe Radu, încât îl durea. Nu se clinti. Ea încuviință din cap și-și șterse ochii.

— Fii băiat bun și dă-mi coșulețul pentru cusut.

Radu se cuibări lângă ea și privi cum mâinile ei tremurătoare deveneau tot mai sigure cu fiecare împunsătură.

*

Aerul era greu și dens de umiditate, iar Radu pășea târând un băț de-a lungul aleii pietruite din spatele castelului, care ducea la grajduri. Îngâna fericit un cântec, dar fu întrerupt brusc când cineva îl lovi cu palma peste ceafă.

— Unde te duci? îl întrebă Mircea.

Radu nu-i răspunse. Tăcerea era cea mai bună tactică cu Mircea.

Tatăl lor venea vijelios din urma lor, iar Radu se făcu și mai mic. Nu-i mai vorbise tatălui său de... nici nu mai știa de când. Ochii negri ai tatălui trecură peste el de parcă nici n-ar fi fost acolo. Apoi Vlad clipi și într-un sfârșit se concentrează asupra celui mai mic fiu al său.

— Radu?

Părea vag întrebător, de parcă ar fi istorisit niște fapte pe care nu prea și le putea aminti.

În spatele lui veneau câțiva boieri, cei mai mulți din familia Dănești, vechii lor rivali. Andrei era cu ei, mergând iute și retras, așa cum era întotdeauna acum. Îmbrăcați pentru călărie, se opriră cu toții, uitându-se lung la Radu.

Radu își dori ca ei să fi fost femei. Se descurca mai bine cu femeile. Bărbații erau aspri și duri și de neclintit în fața unui zâmbet scurt, strălucitor. Lada ar fi știut ce să facă. S-ar fi încruntat și și-ar fi ridicat nasul în vânt și i-ar fi provocat pe oricare dintre ei să îndrăznească să se creadă mai bun decât ea. Radu se îndreptă de spate și se prefăcu că era ea.

— Băiatul știe să călărească? întrebă unul dintre cei mai bătrâni Dănești, pe un ton plictisit, dar cu o ușoară desfidere în glas.

Tatăl lui îl cântări pe Radu, cu o privire aspră.

— Firește că știe.

Radu se grăbi în urma tatălui și fratelui său. Își făcea griji că poate nu fusese invitat și că avea să fie pedepsit, dar se îngrijoră și mai mult gândindu-se la ce s-ar fi întâmplat dacă era așteptat să vină și el nu s-ar fi supus.

Prietenii lui, ienicerii, erau în fundul grajdului, așteptându-l. Lazăr, cel care avea strungăreață și râdea mereu, studie scena – și expresia îngrozită a lui Radu – cu o căutătură iute. Radu călărise cu ei aproape în fiecare dimineață și, sub supravegherea lor jucăușă, începuse să se simtă confortabil, ba chiar priceput în șa. De asemenea, poate că le spusese prea multe despre familia sa. Își lăsă capul în jos în timp ce caii care fuseseră pregătiți pentru partida de călărie erau scoși din grajd. Pentru el nu era niciunul, ceea ce arăta limpede pentru toată lumea că nu existase intenția ca el să facă parte din grup. Sau din nimic, la drept vorbind.

În timp ce Radu privea cum tatăl său urca pe cal și sentimentul

de rușine se acumula și amenința să se scurgă din ochii lui, Lazăr își drese glasul.

— Calul dumitale.

Îi întinse frâul și dădu respectuos din cap, ca și când Radu ar fi fost mai mult decât un băiat uitat.

Radu luă frâul, zâmbind, dar apoi închise gura repede și imită formalismul detașat al lui Lazăr.

— Mulțumesc.

Urcă pe cal cât de lin putu, stând drept în șa și îmboldindu-și calul să înainteze pentru a fi la același nivel cu al lui Mircea. Strânse în pumni curelele din piele, așa încât să nu-i tremure degetele. Grupul se îndreptă spre pădure, ținând aproape în timp ce călăreau prin câmpul deschis.

Tatăl lui se uită spre el și, ca și când ar fi fost din nou surprins să-l vadă că există, își dădu seama de forma excelentă a lui Radu. Lui i se umflă pieptul de mândria de a fi acolo, călărind împreună cu tatăl și cu fratele mai mare, în fruntea grupului de boieri. Unde îi era locul. Ridică bărbia și mai sus și își privi tatăl în ochi, anticipând un zâmbet.

— Să nu mă faci de râs, îi spuse tatăl, pe un ton lipsit de inflexiuni, înainte de a-i da pinteni calului, fără să-i mai arunce nicio privire.

Pieptul lui Radu se dezumflă, toată mândria și speranța lui devenind urâte și acre în stomacul său. Restul drumului fu o corvoadă asudată și supărătoare printre copacii plini de insecte zumzăitoare. Își lăsă calul să rămână în urmă, sfârșind aproape la coada grupului, alături de boierii mai neînsemnați, care mormăiau în sinea lor și bârfeau, fără să țină cont de prezența lui.

De două ori ramurile îi biciuiră fața, lăsându-l cu usturimi. Dar nu plânse și nu ieși din formație. Ascultă conversațiile din jur și fu atent când plângerile erau cam prea fățiș îndreptate spre conducătorul grupului.

Nu făcea de râs pe nimeni. Rămânea neobservat și invizibil.

Acesta părea să fie atât cel mai puțin, cât și cel mai mult lucru pe care putea să-l facă pentru tatăl său.

9

Lada nu putea să respire în castel. O miasmă de teamă plină de neliniște plutea peste toate. Oamenii se adunau în cotloane întunecoase, șoptind. Tatăl lor dădea banchet după banchet, încercând să-i împăciuiască pe boieri, care deveneau tot mai fățiși în ostilitatea lor. Pretutindeni unde mergea, era urmărită de priviri. Bogdan fusese un fel de scut – mereu alături de ea, întotdeauna obedient. De parcă nu fusese destul că-l pierduse pe el, mai pierduse și iubirea și adorația pe care o nutrise pentru tatăl ei.

Acum înțelegea cât de puțin îi păsa tatălui ei de Valahia. Tot ce făcea era pentru el, numai pentru a-și apăra puterea cu orice preț. Armura pe care își imaginase că i-o dăduse iubirea lui îi fusese înlăturată, iar fără ea era goală și vulnerabilă. Fiecare zi era primejdiașă, fiecare zâmbet și interacțiune riscantă. O mișcare greșită și poate că ar fi renunțat și la ea. Tatăl ei încă o privilegia și bănuia că, în felul lui, ținea cu adevărat la ea, însă dragostea lui era la fel de vrednică de dispreț și de slabă ca oricare altă făgăduială din sirul lui nesfârșit de legăminte politice mincinoase.

În acea vară urma să împlinească treisprezece ani. Mama ei se măritase la treisprezece ani.

Acum, Lada simțea mereu în gură gust de sânge și de fier. Simțea gustul înfrângerii. Într-o seară, străbătând coridoarele în drumul ei spre cuhnie, un boier o îmbrânci din calea lui fără să-și ceară măcar iertare. Acest lucru o făcu să se simtă mică și lipsită de importanță.

Era mică și lipsită de importanță.

Se duse în grabă în grădinile din spatele castelului, își vârî capul sub apă și își clăti gura pentru a îndepărta totul. Niște țipete

înăbușite îi atraseră atenția. Cunoștea prea bine acel sunet, căci de obicei ea era cea care îl pricinuia. O dorință aprigă de a controla și de a domina totul i se ridică în piept și se porni ca o vijelie prin grădină, până dădu peste Radu și atacatorul acestuia.

Mircea îl ținea pe Radu de ceafă și îl împingea tot mai adânc în ghimpii neiertători ai tufelor de trandafiri. Mircea era puternic și îndesat ca tatăl lor, dar părul lui facial era încă neuniform. Uneori, Lada îl surprindea stând aplecat deasupra unui heleșteu și trăgând de mustața lui rară, ca și cum ar fi putut face ca simbolul statutului său să crească mai repede.

— Ce-ai auzit? întreba Mircea, șuierând printre dinți, fără să-și dea seama că nu e singur.

Radu țipa în timp ce Mircea îl împingea tot mai tare.

— Nimic, nimic, insista Radu.

Fără să facă zgomot, Lada își scoase cuțitul din teacă, cel pe care îl purta mereu sub centură, și îl ascunse la spate.

— Aici erai, spuse și se încruntă. Tata a întrebat de tine.

Mircea se uită spre ea, cu chipul senin și plăcut, de parcă n-ar fi fost prins torturându-și fratele.

— A întrebat?

— Ceva legat de boieri.

Lada își ridică mâna liberă și o flutură nepăsătoare. Era o minciună bună. Întotdeauna era *ceva* legat de boieri de care erau nevoiți să se ocupe. Culese un trandafir și îl duse la față. Detesta mirosul trandafirilor, dulceața lor atât de gingașă. Voia o grădină de conifere. O grădină de pietre. O grădină de săbii. Îi zâmbi conspirativ lui Mircea.

— Părea supărat.

Mircea îi zâmbi și el.

— Mereu e supărat.

— Poate că îi este căciula prea strâmtă.

— Poate că nădragii îi sunt prea mici.

— Poate, zise Lada, observând că Mircea slăbise strânsoarea pe gâtul lui Radu și că acesta înțelesese să stea perfect nemișcat, ce se află *înlăuntrul* nădragilor este prea mic.

Mircea îi dădu drumul lui Radu, lăsându-și capul pe spate și izbucnind în hohote de râs. O prinse pe Lada de umăr, strângând prea tare.

— Ai grijă, surioară. Ai gura spurcată.

Îndreptă o lovitură aspră cu piciorul spre spinarea înclinată a lui Radu, apoi trecu grăbit pe lângă ei și intră în castel. Mircea era rău la suflet. Lada îl văzuse chinuind câinii de la castel doar de dragul distracției, pricinuind durere fără niciun motiv. Nu înțelegea asta. De ce să faci ceva fără motiv? Nu avea nicio urmă de iubire față de el, dar avea o porție zdravănă de frică.

— Vino!

Lada îl eliberă pe Radu din tufă, cu mânecele agățate și sfâșiate de spini. Judecând după țipetele lui, și pielea îi era agățată și sfâșiată. Îl trase după ea, scoțându-l din grădină și intrând pe poarta unui grajd abandonat, în care nu se găsea nimic în afară de copleșitoarea duhoare de fân putrezit. Toți caii în plus care existaseră cândva fuseseră vânduți pentru a acoperi datoriile tot mai mari ale tatălui lor. Cele mai multe dintre grajdurile principale erau ocupate de caii ienicerilor, ai boierilor și ai datornicilor lor.

— Dacă Mircea îl găsește pe tata, va ști că am mințit.

Lada se așeză pe jos, adunându-și fusta sub ea. Radu își șterse nasul cu mâneca.

— De ce m-ai ajutat?

— De ce ai mereu nevoie de ajutor?

Exasperată, îi făcu semn să se așeze alături de ea și îi examină fața. Tăieturile erau superficiale, nimic grav. Îi scoase câțiva spini din brațe, fără să se oprească la scâncetele lui. Nu era niciodată blândă sau tandră cu Radu, dar ce făcea era spre binele lui. El era prea delicat pentru această lume și cu cât se schimba mai curând, cu

atât mai ușor avea să-i fie traiul.

— Pentru ce era Mircea atât de mânios?

Radu își schimbă poziția, îndepărtându-și fața de ea.

— Pentru nimic.

Îl apucă de bărbie și îl obligă să se uite la ea. O rază rătăcită de lumină ilumină urechile lui Radu, iar ea resimți pierderea lui Bogdan și singurătatea ei ca pe o durere în stomac. Oftând, îl cuprinse pe Radu cu un braț și îl trase mai aproape. Oare tatăl lor avea să-l îndepărteze și pe Radu? Oare avea să-l lase pe Mircea, copilul cel mai mare și cel mai privilegiat, să-l omoare?

Ziua palidă de primăvară era răcoroasă, iar părul ei ud o făcu să se înfioare.

— Trebuie să te ții departe de Mircea, îi spuse. E mai rău decât șoimul tatei și mult mai nătâng.

Radu își înăbuși un hohot de râs.

— Și mult mai urât.

— Și cu mult mai probabil să aibă purici.

O vreme rămaseră tăcuți, respirând împreună, apoi Radu vorbi:

— Eram ascuns după draperii. L-am auzit vorbind cu un boier din familia Dănești.

În cei cincisprezece ani înainte ca tatăl lor să preia tronul, existaseră zece prinți, alternând între două familii: neamul Basarabilor, acum în afara disputei, neavând moștenitori majori, și neamul Dăneștilor. Familia Dănești nu era mulțumită de uzurpatorii Drăculești, mai întâi Alexandru, unchiul Ladei și al lui Radu, iar acum tatăl lor. Și, după cum istoria o dovedea, să fii prinț era o poziție foarte precară în Valahia.

— De ce vorbea cu Dăneștii?

Radu se foi, iar Lada își dădu seama că îl strângea atât de tare de umăr, încât îl durea. Îi dădu drumul și el îi răspunse:

— Se zvonește de o coaliție a boierilor. L-au pomenit pe Huniade.

Lada simți cum o furnică pielea. Huniade era conducătorul

militar al Transilvaniei și Ungariei, țările cu care se învecinau la vest și ale căror granițe se schimbau constant. În vreme ce tatăl lor jurase să lupte contra otomanilor, Huniade chiar o făcea. Îl învinsese pe sultan de nenumărate ori.

Lada nu se putuse hotărî niciodată ce să creadă despre Huniade. Simțea că era o amenințare la adresa puterii tatălui ei, dar nu putea să nu vadă că el era bărbatul care ar fi trebuit să fie tatăl ei. Asculta convorbirile când putea, fura scrisorile și hărțile adnotate ale tatălui ei și studia strategiile lui Huniade. Era fascinant. Lupta ca un câine turbat în momentele cele mai neașteptate și apoi dispărea pentru a-și hărțui iar inamicul mai târziu. Chiar și cu un număr mai mic de soldați și cu forțe inferioare, de obicei îi învingea pe otomani.

Era aliatul Drăculeștilor, dar era și periculos și nu privea cu bunăvoință fățărnicia tatălui ei.

— Credeam că boierii susțin legăturile cu otomanii. L-au încurajat pe tata să le ceară ajutorul.

— Cei mai mulți boieri nu sunt mulțumiți. Ei văd cât de încununate de succes sunt campaniile lui Huniade împotriva sultanului. Acum vor cu toții să se alieze numai cu el. Se vorbește de o promisiune în căsătorie.

Lada înlemni.

— A cui? întrebă, deși cunoștea răspunsul.

— A lui Matei, fiul lui Huniade.

O durere ascuțită sub unghii o preveni pe Lada că zgâria atât de tare podeaua din lemn putrezit, încât așchiile o înțepau în palme. Urma să se mărite spre a garanta un avantaj pentru altcineva. Și când alianța avea să se năruie, așa cum se întâmplă cu toate alianțele, urmau să se descotorosească de ea. Va fi închisă într-o mănăstire, abandonată și izolată.

O imagine a mamei ei, aproape uitată de când îi părăsise, se ivi în mintea Ladei. Îi fu silă de amintirea acelei femei. Lipsită de putere. Dărămată. O alianță abandonată o făcuse prizonieră în casa

altcuiva, în țara altcuiva.

Lada strânse mâna în jurul așchiilor și picături calde de sânge îi curseră în palmă, acoperind cicatricea din jocul ei de-a căsătoria cu Bogdan. N-avea să existe nicio căsătorie fericită între egali pentru ea, cu nimeni care să fie de acord ca ea să conducă.

— Eu nu mă voi căsători *niciodată*.

Radu îi deschise palma și încercă să-i smulgă așchiile. Ea îl lăsă. Era mult mai blând cu rănilor ei decât fusese ea cu ale lui.

— De unde știi toate astea?

Îl privi mirată. Presupusese că Radu își petrecea zilele visând. Ochii lui mari aveau un fel plăcut de a privi absent, de parcă el nici n-ar fi fost conștient de conversațiile care aveau loc drept în fața lui. În vreme ce Lada era obsedată de tactici și de Huniade, neglijase cu multă sârguință intrigile boierilor. Acum înțelegea că asta era o greșală.

— Oamenii uită că eu ascult. Întotdeauna ascult.

— Ar trebui să-i spunem tatei despre planurile lui Mircea.

Radu rămase complet nemișcat, cu capul în jos. Lada nu trebuia să-i vadă expresia de pe chip pentru a-și da seama cum arăta. Îngrozit.

— Va fi furios. Și Mircea mă va ucide. Mi-e frică de moarte.

— Cu toții murim la un moment dat. Și nu-l voi lăsa pe Mircea să te omoare. Dacă va fi cineva care să te omoare, aceea voi fi eu. Ai înțeles?

Radu încuviință din cap, lipindu-se de ea.

— Ai să mă aperi?

— Până în ziua în care eu te voi omorî.

Îl împunse cu un deget în coaste, acolo unde se gădila cel mai tare, iar el chițcăi, râzând de durere. Căutătura pe care el i o aruncă fu una pe care ea o recunoscuse – aceeași căutătură disperată, flămândă, pe care obișnuia ea să i-o arunce tatălui lor. Radu o iubea și voia ca ea să simtă același lucru pentru el. Pentru prima dată de

când el apăruse în viața ei, pașnic, frumos și inutil, ea găsi că Radu era interesant. Poate chiar folositor. Și, mai mult decât atât, în lipsa lui Bogdan, ea simți că, din nou, cineva îi aparținea.

10

Zgârieturile de pe fața și brațele lui Radu de la atacul lui Mircea din grădină deveniseră doar niște dungi roșii subțiri. O mințise pe doică, spunându-i că se împiedicase și căzuse într-o tufă. Niciodată nu obținuse nimic pârându-l pe Mircea.

Dar de data aceasta... de data aceasta poate că avea să obțină. Lada îi spusese să vorbească cu tatăl lor. Și putea să o facă.

Voia să o facă.

Radu se plimba neîncetat în odăile lor. Informațiile pe care le avea despre faptul că Mircea conspira cu boierii urma să-i lovească pe toți dușmanii lui Radu. Pe Mircea, în primul și în primul rând. O, și lui Radu avea să-i facă plăcere să-l vadă căzând în dizgrație. Și cei din familia Dăneștilor erau principalii agresori din spatele coaliției, așa că dacă erau pedepsiți sau ostracizați, asta avea să-i afecteze pe Andrei și pe Aron.

Firește, Andrei și Aron îl evitau acum, evitau aproape pe toată lumea. Erau deja proscrisi la curte după falsa lor fărădelege și pedeapsa lor adevărată. Dar Radu se temea că într-o bună zi ei aveau să ajungă la el. O convinsese pe doica lui să facă niște aranjamente pentru servitorul care îl ajutase, astfel încât acesta să fie trimis cu o familie în Transilvania, ca nu cumva băiatul să dea în vileag înșelătoria lui Radu. Se mințea singur că lui Emil îi era mai bine așa, dar știa că fusese pe de-a-ntregul egoist.

Dar sub toate celelalte motivații – dorința de a-i face rău lui Mircea, de a-i pedepsi pe Dănești – se afla una singură: dacă Radu, în mod eroic, scotea la iveală complotul, tatăl lui avea să-l vadă în cele din urmă. Avea să știe că Radu era deștept, că Radu era

valoros. Iar Lada avea să fie mândră.

Lada intră în iatac, uitându-se urât la el.

— Stai jos! Mă faci să ameteșc.

El nu se așeză, prea roșu la față de bucurie.

— Am de gând să-i spun tatei despre Mircea și despre coaliția boierilor. Va fi atât de mândru de mine!

— Va fi furios.

— Nu pe mine.

— Îți închipui că-ți va mulțumi? Că te va îmbrățișa cu căldură, încântat să audă că propriul său fiu completează împotriva lui? Ești un prost!

Toate speranțele lui Radu se năruiră. Clătină din cap.

— Va fi bucuros să știe! Îmi va mulțumi!

— Nu avem cum să prezicem întotdeauna cum va reacționa tatăl nostru.

Privi în colț, unde sub jilț se afla coșulețul pentru cusut al doicii. Doica obișnuia să-i cârpească ciorapii lui Bogdan, blestemându-l pentru că îi strica atât de repede. Nu mai avea această sarcină.

Sumbra conștiință a realității îl cuprinse pe Radu.

— Ești geloasă. Vrei ca tata să te vadă numai pe tine.

Lada râse cu amărăciune.

— Nu vreau ca tata să mă vadă oferindu-i o conspirație care să-i scadă și mai mult puterea. Însă tu ești bine-venit s-o faci.

Și ieși cu pași mari din încăpere.

Mai târziu în acea zi, Radu o găsi stând în picioare pe marginea îngustă a zidului care înconjura donjonul.

— I-ai spus? îl întrebă, fără să-și privească fratele.

Radu nu-i răspunse.

— Lașule! Dar se aplecă, astfel încât el să poată sta alături de ea. Ne vom gândi la o cale de a-i dezvălui adevărul fără să te amestecăm pe tine. Nu vrei să-i atragi atenția tatei ca făcând parte

din asta.

— Dar cum?

— Ne trebuie puțin timp. Avem informațiile, ceea ce înseamnă că avem puterea. Trebuie să ne gândim la...

Se opri, mijindu-și ochii spre ceva aflat în depărtare.

Un bărbat călărea pe strada principală, înconjurat de soldați. Pe măsură ce se apropie, Radu văzu că zâmbește, cu o mână ridicată într-un gest de prietenie. Oamenii săi, hotărâți și căliți, cu mâinile stăruind pe lângă săbii, promiteau cu totul altceva. Mai multe steaguri, pe care Radu nu le recunoscuse, atârnavă fără vlagă pe vârfurile de catarg pe care le duceau cei din ariergardă.

— Cine este?

— Huniade, răspunse Lada, iar numele îi ieși de pe buze ca un blestem.

Priviră din donjon și, cu toate că Radu știa că ar fi trebuit să-l urască pe Huniade, se trezi cuprins de venerație. Huniade călărea în regatul altui bărbat, iar oamenii pe lângă care trecea zâmbeau și îi făceau plecăciuni. Când tatăl lui Radu era pe cal, călărea cocoșat și aplecat în față. Fie pentru a ajunge mai repede, fie pentru a se face o țintă mai mică, Radu nu-și dădea seama. Huniade stătea drept în șa, cu umerii trași în spate, afișându-și pieptul ca pe o sfidare în fața săgeților asasinilor.

— E prea târziu acum pentru noi, zise Lada. Toate informațiile tale sunt inutile acum.

Radu își simți pleoapele grele de rușine. Nu reușise niciodată să se facă folositor tatălui său, iar acum, din pricina lașității sale și a tăragănelii, dăduse greș încă o dată.

Lada se întoarse spre ușă.

— Ei bine, putem la fel de bine să vedem ce soartă aduce cu el teroarea transilvană.

Radu se împiedică în graba lui de a ține pasul cu Lada când ea se năpusti pe treptele turnului și intră în marea sală înainte de sosirea

lui Huniade. Se opri la intrare și Radu se strecură pe lângă ea, găsimd un cotlon întunecat unde adeseori stătea neobservat. Ea îi dădu un cot în coaste și el îi făcu loc și ei.

Câteva minute mai târziu, tatăl lor intră precipitat. Căciula îi stătea strâmb, iar mustața era de curând răsucită, căci Radu simțea mirosul de pomadă. Se așeză pe tronul său împodobit, potrivit și căciula și respirând greoi.

Asuda.

În acel moment, Radu știu că tatăl său nu mai avea controlul asupra Valahiei. Poate că nici nu-l avusese vreodată. Radu simțea pe limbă, greu, gustul înțepător al pomezii parfumate a tatălui lor, în timp ce Ioan Huniade păși încrezător în încăpere.

— E magnific, șopti Radu.

— E sfârșitul nostru, răspunse Lada.

*

Când tatăl lor îl trase din pat, Radu fu convins că visa. Se îmbracă adormit, la lumina unei lumânări, în vreme ce tatăl lui murmura nerăbdător. Știa că era un vis, deoarece tatăl lui nu mai fusese niciodată până atunci în camera sa, nu-l ajutase niciodată să se îmbrace și nici nu-l întrebese dacă îi era destul de cald. Radu avea doisprezece ani, era destul de mare să se îmbrace singur, dar îl lăsa pe tatăl lui să-l ajute.

Nu avea să-și întreprună visul, nu de bunăvoie.

Abia când ieșiră în aerul rece al nopții și sosi și Mircea cu caii, îl cuprinse panica. El și Lada fură urcați în șei, deși se puteau urca și singuri. Mai mulți ieniceri așteptau în apropiere, iar caii acestora fornăiau și scoteau aburi.

— Unde mergem? întrebă Radu în șoaptă.

Nimeni nu-i spusese să tacă, dar deasupra lor atârna o negură de taină și amenințare, iar el nu voia să o tulbure.

Nimeni nu-i răspunse.

Caii porniră înainte, alături de un car cu provizii aflat în mijlocul grupului și înconjurat de ieniceri. Radu privi peste umăr și îl văzu pe Mircea stând în picioare, cu o torță în mâini, privindu-i cum pleacă. Rămânând în urmă. Zâmbind.

Radu se înfioră. Nu îi fusese frică până ce nu văzuse privirea de triumf de pe chipul lui Mircea. Niciun lucru care-l făcea pe fratele său mai mare să pară atât de fericit nu putea fi ceva bun.

Pe măsură ce prudența i se domolea, Radu ațipea și se trezea în șa, tresărind speriat de mai multe ori, încât aproape că alunecă. O dată, o mână fermă îl sprijini, și îl descoperi pe Lazăr alături de el, ținând de frâie calul lui Radu și pe al său. Alinat, Radu se cuibări mai bine în mantia sa și adormi în cântecul de leagăn al potcoavelor și în fâșâitul pielii.

*

Își ridicară tabăra mult după răsăritul soarelui. Grupul lor era mic. Mai mulți ieniceri, câțiva servitori, un căruțaș pentru carul cu provizii, Lada și tatăl lor.

Radu își frecă ceafa dureroasă, apoi își dădu seama cu o tresărire că doica lor nu era cu ei.

— Lada! O trase de mânecă, întrerupându-i apriga încercare de a-și împleti cosița. Au uitat-o pe doică!

Ea îi aruncă o căutătură urâtă, cu ochii roșii și mici de epuizare. Privi tabăra din jurul lor cu precauție, urmărind mișcările soldaților.

— Ea nu vine.

Radu înghiți pentru a scăpa de nodul din gât. Nu existase nicio zi fără doica sa. Aici, cu tatăl lui, dar nu și cu doica? Avea aceeași senzație ca atunci când se aventurase pe gheață și simțise cum aceasta se crăpa sub el, amenințând să-l scufunde în teroarea înghețată.

— Dar cât timp vom fi plecați?

Lada trecu de el și smulse bocceaua cu lucrurile ei din brațele lui

Lazăr.

— Asta este *a mea*, rosti ea scurt. *Niciodată* să nu te atingi de lucrurile mele.

Se răsuci pe călcâie și porni spre cortul tatălui lor.

Lazăr se înclină exagerat de mult, apoi îi făcu lui Radu cu ochiul.

— Fermecătoare fată, sora ta.

Radu schiță un zâmbet pentru prima dată în acea zi.

— Ar trebui s-o vezi după ce a dormit suficient.

— E mai drăguță?

— A, nu, mult mai rea.

Râsul lui Lazăr îl făcu pe Radu să se simtă mai în largul său.

Lazăr îi făcu semn să-l urmeze, iar el se supuse și merse să-i ajute pe ieniceri să descarce și să amenajeze eficient tabăra lor simplă.

*

Călătoriră așa mult mai multe zile decât s-ar fi gândit Radu să socotească. La început, se îngrijoră gândindu-se la ce va zice tatăl lui despre cum își petrecea timpul, dar tatăl lui nici măcar nu vorbea cu el sau cu Lada. Își purta supărarea în încruntarea frunții, înfășurată mai strâns decât mantia în jurul lui.

Murmura, exersând un soi de cuvântare, îndepărtând cu o fluturare din mână pe oricine se apropia prea mult.

Așa că Radu era liber să călărească împreună cu ienicerii. Îi plăceau glumele neschimbătoare, poveștile exagerate, calmul și ușurința cu care călăreau, ca și când nu fugeau – ceea ce bănuia Radu că se întâmpla de fapt, cu toate că nimeni nu voia să-i spună –, ci mai curând se aflau într-o aventură.

— Sora ta călărește ca un bărbat, îi spuse într-o zi unul dintre soldați, un bulgar taciturn, cu o cicatrice veche care îi brăzda bărbia, în timp ce traversau o vale stâncoasă.

Radu ridică din umeri.

— Au încercat să o învețe să călărească precum o doamnă, dar a

refuzat.

— Aș putea să o învăț eu să călărească precum o doamnă, propuse bulgarul, pe un ton schimbat.

Unii dintre ceilalți ieniceri râseră, iar Radu se foi stingherit, convins că îi scăpase ceva, dar neștiind sigur ce anume.

— Prea tânără, zise Lazăr nepăsător.

— Prea urâtă, adăugă alt soldat.

Radu aruncă o căutătură cruntă, dar nu-și dădu seama care o spusese. O privi pe sora sa călărind semeață și mândră și singură.

— V-ar putea înfrânge pe oricare din voi, spuse el.

Soldații râseră, iar Radu se încruntă.

— Vorbesc serios. Pe oricare dintre voi.

— E *fată*, spuse bulgarul, ca și când așa se încheia discuția.

— Șșșt! Lazăr clătină din cap. Cred că nimeni nu i-a spus asta. N-am vrea să o audă de la noi.

Rânji înspre Radu, atrăgându-l în glumă, iar Radu zâmbi, deși nu-i era la fel de la îndemână precum îi erau de obicei zâmbetele adresate ienicerilor.

*

După aceea, Radu își petrecu mai mult timp călărind alături de Lada. Ea se prefăcea că nu observă, dar își ținea umerii ceva mai relaxați când el era lângă ea. Își ducea deseori mâinile spre o punguță din piele legată la gât și vârâtă sub guler. Radu se întreba ce se afla în ea, dar știa că era inutil s-o întrebe.

Se îndreptau spre sud, prin Bulgaria, evitând cu grijă orașele atunci când își alegeau drumul peste văi și terenuri abrupte. Radu adunase destule informații pentru a ști că se îndreptau spre Edirne, capitala Imperiului Otoman. Cu cât se apropiau mai tare, cu atât mai adânc se strângea tatăl lor în mantia sa. Vorbea numai atunci când era nevoit, aruncându-le priviri pline de îngrijorare Ladei și lui Radu peste focul pe care îl aprindeau seara.

— Îi trimit înapoi, zise câteva seri mai târziu. Nu-i vreau cu mine. Ne încetinesc, iar băiatul este prea slab să călătorească atât de departe. A fost dintotdeauna gingaș.

Radu nu-și dădu seama la cine se referea tatăl lor până ce toți ienicerii nu se întoarseră spre el și Lada. Cu ce greșiseră? Radu își păstrase numai pentru el dorul de casă și de doica sa. Cu siguranță nimeni nu-l observase plângând în taină în primele două seri. Călărise fără să se plângă, ajutase la ridicarea și la desfacerea taberei, făcuse totul cum trebuia!

Se așteptase ca Lada să protesteze la respingerea tatălui lor, dar ea rămase tăcută, fixând focul cu privirea. Tatăl se uita oriunde, numai la ei nu, iar chipul său era o mască în întuneric.

Lazăr puse o mână pe umărul lui Radu.

— Radu se descurcă foarte bine. Călărește ca un soldat experimentat. În plus, nu ne putem permite să irosim un străjer pentru el. Ospitalitatea sultanului este fără seamăn. Nu ați vrea să vă lipsiți copiii de șansa de a se bucura ei înșiși de generozitatea lui.

Tatăl lui Radu pufni și își întoarse fața, privind lung în noapte.

— Prea bine. Mi-e totuna.

Se retrase în cortul său, și tot restul călătoriei nici nu li se mai adresă, nici nu se uită la ei. Radu încercă să o întrebe pe Lada ce părere are, dar și ea era tăcută și preocupată.

Când în sfârșit trecură de coama unui deal și văzură orașul Edirne întins sub ochii lor, pe Radu îl cuprinse un sentiment de bucurie și uimire. Clădirile erau din piatră albă, cu acoperișuri roșii. Prin oraș șerpuiau străzi mărginite cu copaci de un verde primăvărat, și toate duceau spre o clădire cu o turlă atât de înaltă, încât Radu fu surprins că nu ajungea până în albastrul cerului. Acoperișul ei era alcătuit din mai multe cupole, iar o a doua turlă, mai scundă, se înălța să-i întâmpine, urându-le bun venit.

În apropiere se găsea o clădire impunătoare, cu exteriorul în dungii de cărămidă roșie și piatră albă, însă Radu nu-și putea lua

ochii de la turlele care se întindeau atât de încrezătoare spre cer.
Ajunseseră.

11

1448: Edirne, Imperiul Otoman

Vlad mergea în urma sultanului Murad, pe jumătate aplecat de spate din pricina faptului că făcea plecăciuni atât de des. Lada privea cu o prudență resemnată. Radu era alături, agățându-se de ea ca un copil mic. Fusesse nevoită să-i desprindă mâna încleștată pe brațul ei, acolo unde îi mototelea mâneca rochiei sale frumoase. El se purtase ca și când călătoria lor era o distracție și se împrietenise cu soldații. Cu soldații *dușmani*. Radu era un prost. Nu călătoriseră până aici, ci *fugiseră*. Lăsând tronul în mâinile nerăbdătoare ale lui Mircea.

Mircea, care demult se lingusea pe lângă boieri și Huniade. Mircea, care promisesse să păstreze titlul de prinț în așteptare până la întoarcerea tatălui său.

Lada n-avea nici cea mai mică urmă de îndoială că tatăl ei urma să aibă nevoie de o oștire ca să se poată întoarce, și nu doar împotriva boierilor și a lui Huniade.

Preț de câteva ore prețioase, Lada nutrise visul că poate l-ar fi putut găsi acolo pe Bogdan, dar toate speranțele i se năruiseră. Fuseseră întâmpinați cu odăi pregătite special pentru ei. Închisori bogate, parfumate și pline de perne, din care nu li se permisesse să iasă în ultimele două zile. Vlad umblase atât de mult înapoi și încolo, murmurând și exersând cuvântări, încât cămașa de mătase îi era îmbibată de sudoare. Radu privise țintă pe fereastra a cărei ramă era din metal răsucit și în formă de vițe. Lada își urmărise tatăl, ale

cărui ițe plesniseră. Numai una rămăsese. O singură iță pe care el spera cu disperare să o înfășoare în jurul sultanului și al sprijinului său nestatornic.

Îl trase pe Radu de mână pentru a-l face să meargă mai iute, astfel încât să poată ține pasul cu grupul de adulți. Nu aceasta era purtarea la care se aștepta Lada de la Vlad Dracul. De la tatăl ei. De la un dragon. Un dragon nu se târa pe burtă în fața dușmanilor, cerșindu-le ajutorul. Un dragon nu jura să scape lumea de necredincioși ca apoi să-i invite la el acasă. Un dragon nu fugea din țara lui în toiul nopții ca un criminal.

Un dragon ardea totul în jurul lui, până ce era purificat în cenușă.

Grupul se opri pe un balcon care dădea spre o piață pavată cu un mozaic complicat din vârtejuri de dale de un albastru intens și galbene. Edirne era minunat – împodobit și măreț, dar cu o eleganță amețitoare în toate. Lada își abătu singură atenția, închipuindu-și cum l-ar rade ea de pe fața pământului.

— Rămâne stabilit, atunci, zise sultanul, fără să se uite la tatăl lor în timp ce vorbea.

Ochii săi erau niște puncte negre sub sprâncenele cărora li se dăduse cu grijă formă și care deveneau argintii odată cu vârsta. Era înveșmântat în mătăsuri, cu un turban enorm pe cap. Își mângâie mustața care se unea cu barba, cu degetele care sclipeau de la inelele împodobite cu pietre prețioase.

— Te trimit înapoi cu o gardă de ieniceri și cu sprijinul absolut al tronului otoman. Veți plăti un tribut anual de zece mii de ducați din aur și cinci sute de recruți ieniceri pentru a onora sprijinul nostru, și veți avea grijă ca interesele noastre să fie apărate de-a lungul granițelor ungurești și transilvane.

Lada încetă să mai asculte în timp ce tatăl ei făcea plecăciuni și promisiuni și își exprima recunoștința. Sultanul plecă, lăsând în urmă pe unul dintre vizirii săi, Halil Pașa, pentru a pune la punct amănuntele înțelegerii.

Nu-i mai păsa. În pofida frumuseții sale, Edirne era necunoscut și rece, pământul de sub tălpile ei străin și nepăsător. De cinci ori pe zi, o voce de undeva din apropierea ferestrei sale striga un cântec într-o limbă pe care nu o cunoștea, notele sale imposibil de evitat înfigându-se în ea. Radu devenea entuziasmat ori de câte ori auzea cântecul. Lada își astupa urechile.

Valahia era acolo, undeva. Valahia ei. Cu toate că îl disprețuia pe tatăl ei pentru slăbiciunea lui, cel puțin aceasta avea să o ducă iar acasă.

Mai mulți soldați târau în centrul pieței doi bărbați legați. Lada observă o serie de orificii în pământ, iar dalele care le înconjurau erau pătate de ceva închis la culoare. Prizonierii fură întinși pe jos, lângă orificii. Un bărbat înveșmântat într-o robă largă de culoarea levănțicii, cu un turban roșu aprins în care avea înfiptă o pană, pătrunse în piață. Mai mulți soldați, care cărau doi dulapi din lemn ascuțiți, îl urmau.

— Ah!

Halil Pașa întrerupse elogiul nesfârșit al lui Vlad la adresa sultanului. Deși tatăl ei era prinț și Halil Pașa doar un umil echivalent otoman al unui nobil, celălalt bărbat se purta de parcă Vlad ar fi trebuit să-i arate respect. Și Vlad asta și făcu.

Halil Pașa flutură din mână spre piață.

— Iată-l pe grădinarul-șef.

Lada se întrebă dacă nu înțelesese ea greșit. Bărbatul nu arăta nici pe departe a grădinar și în piața goală nu era niciun fel de plantă.

Halil Pașa nu-și mai lua ochii de la piață.

— Ca o favoare în plus, curtea noastră va veghea la educația copiilor voștri.

Tatăl ei păli.

— Sunteți prea generoși. N-aș putea să accept o asemenea ofertă.

— Este plăcerea noastră să-i învățăm.

Vlad privi spre piață, unde cei doi bărbați legați fuseseră

dezbrăcați de veșminte. Întâlni privirea întrebătoare a Ladei și făcu ochii mari, arborând o expresie pe care ea nu o mai văzuse niciodată.

— Radu, în acest caz, zise el repezit. Fata este menită să meargă la o mănăstire. Este prea îndărătnică și se opune învățatului, și oricum, este păcat să risipești educația pe o femeie.

În mod normal, o asemenea afirmație ar fi scos-o din sărite pe Lada, dar îi pierise curajul la vederea chipului tatălui ei. Anul trecut se aventurase spre abator, atrasă de țipetele porcilor. Se așteptase ca ei să țipe numai când erau omorâți, dar, în schimb, începuseră să urle, dându-și ochii peste cap îngroziți, numai la mirosul sângelui ce provenea de la frații lor.

Aceasta era expresia care pâlپâia sub trăsăturile calme ale tatălui ei, trădat de albul ochilor ce se arăta în jurul irisurilor sale negre.

— Hm! Halil Pașa își mângâie gânditor barba deasă. Ne-ar dispăcea un mariaj nefericit care să vă îndrepte loialitatea către Apus. Aveți un trecut marcat de uitarea promisiunilor. În plus, fata vorbește perfect limba turcă; am observat că înțelege toate discuțiile noastre. În educația ei s-au investit timp și atenție. Multă grijă. Copiii noștri sunt cele mai scumpe bogății, nu-i așa? Sultanul îl voia pe Radu, dar eu insist să-i educăm pe amândoi.

Tatăl ei înghiți cu dificultate, privind-o în continuare pe Lada. Apoi se întoarse și încuviință din cap.

— Rămâne stabilit, atunci, zise Halil Pașa. Îi vom ține aici pe Radu și pe Vladislav, astfel încât ei să fie în siguranță în vreme ce voi nu veți uita să ne serviți interesele de pe tronul Valahiei.

Radu se uită la Lada, încercând să pună cap la cap ce auzise. Lada înțelegea perfect ce spunea acel bărbat. Viețile lor erau valoroase numai în măsura în care tatăl lor făcea ce i se spunea. Și în loc să-l ia doar pe Radu, Halil Pașa știuse ce prețuia mai mult tatăl ei.

Toți acei ani în care se străduise să câștige dragostea și aprobarea

tatălui ei o aduseseră aici.

O făcuseră prizonieră.

Otomanii țineau toate ițele și le înfășuraseră în jurul gâtului lui Vlad. Lada știuse că mariajul ei, viitorul ei, era un instrument de negociat, însă niciodată nu se gândise că însăși scânteia vieții era ceva de negociat, ceva cu care să se facă troc. Și că tatăl ei avea să fie atât de dispus să facă întocmai asta.

— Ah! Ei sunt gata. Educația voastră începe acum, copii. Priviți, grădinarul retează trădarea.

Priviră cum grădinarul făcu o mică spintecătură în fiecare bărbat și apoi, cu o eficiență exersată, înfipse dulapii lungi de lemn. Bărbații fură ridicați în aer, iar parii introduși în găurile din pământ. Lada văzu cum propria greutate a oamenilor îi trăgea încet spre pământ, împingând dulapii tot mai sus de-a lungul șirei spinării, până când în cele din urmă le ieșiră prin gâtlee.

Nu își întoarse privirea, dar ceva îndărătul ochilor ei se modifică și schimbă scena. Trebuia să o vadă diferit. Acești bărbați nu erau adevărați. Nu contau. Asta nu era real. Țipetele lor distrăgeau atenția. Ea încerca să gândească. Trebuia să se concentreze asupra ițelor ei. Strânse în pumn punga de la gât și privi fix spre bărbați, până ce aceștia se transformară în forme neclare. Da. Nu erau adevărați.

Simți cum Radu o strânge de mână, îl auzi icnind printre suspine. Văzu chinul scris pe fruntea tatălui ei. Oricare ar fi fost înțelegerile tainice pe care sperase el să le înfăptuiască odată cu acest nou tratat, nu mai putea să acționeze. Comisese greșeala fatală de a-și iubi copiii – sau pe Lada, cel puțin – îndeajuns cât să fie folosiți împotriva lui.

Iubire și viață. Lucruri care pot fi date și luate într-o secundă, toate în căutarea puterii. Ea nu putea să-și evite propria scânteie de viață. Iubirea, totuși...

Lada dădu drumul mâinii lui Radu.

Se îndepărtă cu un pas de el și privi cum grădinarul își termină treaba.

*

Lada se ura pentru asta, dar îi plăcea mâncarea. Cărnuri delicat condimentate, cu sosuri răcoritoare, legume prăjite, fructe proaspete – fiecare îmbucătură de care se bucura o simțea ca pe o trădare. Trebuia să-i fie dor de tot ceea ce însemna Valahia. Trebuia să deteste tot ce era legat de Edirne.

Dar, o, dulceața fructelor! Poate că, la urma urmelor, avea o părticică din Eva în ea.

Și veșmintele erau de o mie de ori de preferat. O robă *entari* subțire se purta peste fuste ample și tunica țesută. Totul era viu colorat și moale, mult mai puțin restrictiv și scorțos față de moda din Târgoviște. Puteai să te miști mai ușor în ele. Să respiri mai ușor.

Ar fi trebuit să fie mai greu de respirat acolo, înconjurată de aerul dușmanilor. Lada se răzvrătea cum putea, purtând părul despletit în loc să-l poarte elegant acoperit precum era moda, nerenunțând la încălțările ei valahe și păstrându-și pungulița prețioasă legată la gât și ascunsă în dreptul inimii.

Căci mâncarea și veșmintele nu ar fi putut nicicând să înlocuiască ceea ce lăsase ea în urmă, și nu avea să uite niciodată.

Acum, mânca dintr-un bol curmale, sugându-le cât mai zgomotos cu puțință pentru a-și enerva preceptorul. În prezent, îi instruia cu privire la structura militară a imperiului. Ceea ce era mai bine decât instrucția religioasă, dar tot odios.

— Prin ce se deosebesc spahiii de ieniceri?

Radu își încruntă fruntea, în vreme ce încerca să facă ordine în informațiile pe care le căpătau.

Preceptorul părea plictisit. Întotdeauna părea fie plictisit, fie supărat. Era singurul lucru pe care simțea Lada că îl aveau în comun.

— Spahiii fac parte din garnizoanele locale, sunt cetățeni ai Imperiului Otoman. Ei nu reprezintă trupele regulate; sunt chemați la arme atunci când avem nevoie de ei. Valiilor, guvernatorii vilaietelor, sau beii, guvernatorii provinciilor sau ai marilor orașe, îi conduc, fiind numiți de către sultan. Ienicerii sunt o forță stabilă, iar singurul lor rol este cel de a fi soldați.

— Sclavi, interveni Lada.

— Ei sunt educați, plătiți, și cei mai bine pregătiți soldați din lume.

— Sclavi, repetă Lada, pe același ton.

Radu se foi alături de ea, însă ea refuză să se uite la el.

— Ienicerii pot să se ridice pe culmi amețitoare. Noi îi recunoaștem și îi recompensăm pe cei excepționali. Unii ieniceri devin chiar bei. Cum ar fi Skanderbeg, care...

Preceptorul lăasă fraza neterminată, pălind la față ca și cum ar fi avut un gust foarte rău în gură.

Lada se aplecă în față, în sfârșit intrigată.

— Cine este Skanderbeg?

— Am ales un exemplu nepotrivit. Uitasem de evenimentele recente. A fost favoritul sultanului, promovat la rangul de bei, dându-i-se teritoriul orașului Krujë, în țara sa natală, Albania. De atunci, el n-a mai... fost la fel de cooperant. Este o trădare profundă și o rușine în ultimul grad.

Lada râse.

— Așadar, sultanul vostru l-a educat și l-a pregătit, iar acum el folosește toate cunoștințele pentru a lupta împotriva voastră? Cred că este exemplul perfect.

Preceptorul se lăasă pe spate, rezemându-se de spătar, dezgustat, privind-o dușmănos pe Lada, în vreme ce Radu se juca agitat cu pana sa.

— Să trecem mai departe. Repetați cei cinci stâlpi ai islamului.

— Ba nu. Îmi place tare mult celălalt subiect. Vreau să știu mai

multe despre Skanderbeg.

Preceptorul scoase o nuia din lemn și o bătu amenințător de picior. Măinile Ladei erau mov de la vânătași, galbene în locurile care nu erau încă acoperite de vânătași noi. Fără îndoială, curând aveau să fie. Se lăsă pe spate, întinzându-se languroasă.

— Poate că ar trebui să vizităm temnițele, mârâi preceptorul.

— Poate că ar trebui.

În ultima vreme, preceptorul îi dusesese pe Lada și pe Radu în tururi dese la închisori și în încăperile de tortură, pe lângă vizionarea execuțiilor publice. Se părea că își petreceau mai mult timp pe coridoarele mucedă și lipsite de aer ale închisorilor decât în propriile lor odăi.

Radu era tot timpul bolnav. Ochii îi erau încercănați și înfundați în orbite. De-abia mai putea mânca și era bântuit de coșmaruri.

Asupra Ladei nu aveau astfel de efecte. Din când în când le aducea la cunoștință preceptorilor atunci când o metodă de tortură părea să fie mai puțin eficientă prin comparație cu altele. Ei scrâșneau din dinți și spuneau că era lipsită de suflet.

Ea avea suflet. Cel puțin, era destul de sigură că avea. Însă învățase din prima zi, cu grădinarul-șef, să vadă oamenii așa cum îi vedea și sultanul. Ca pe niște obiecte. Puteau fi împinși și trași și hrăniți și înfometăți și lăsați să sângereze și uciși într-o varietate de moduri, în funcție de tipul de putere pe care voiai să-l exerciți sau să-l obții. Câteodată, o imagine – ochii de pe o față murdară, răvășită, care îi întâlneau pe ai ei cu o claritate înfiorătoare, sau o pereche de picioare, prea mici pentru a-i aparține unui adult, ieșind dintr-un cotlon întunecos – o frapa. O sâcâia. Trăgea de draperiile pe care ea le închisese strâns peste acea parte din mintea ei.

Însă ea putea să alunge acele imagini. *Era nevoită* să le alunge. Căci dacă nu îi păsa de ceea ce îi arătau ele sau de felul în care îi făceau rău, atunci acești oameni, acești preceptori caraghioși și această curte obscenă aveau doar o singură cale de a o controla:

omorând-o.

Ei încă nu puteau să facă asta, altminteri mâinile acestui preceptor ar fi strâns-o de gât cu mult timp în urmă.

— E timpul să trecem mai departe cu studiile noastre. Repetați cei cinci stâlpi ai islamului, le ceru preceptorul.

Lada căscă.

Radu vorbi în locul ei, dând un răspuns perfect și precis. Educația lor ortodoxă constase în participarea la slujbe în capela castelului în fiecare săptămână. Lada găsisese procesul cultului extrem de nesuferit, însă existase un moment, primăvara trecută, când se trezise amintindu-și-l cu nostalgie.

Tatăl ei făcea daniile bisericilor în mod regulat, încercând să cumpere bunăvoința lui Dumnezeu în același mod în care își cumpăra bunăvoința din partea boierilor și a sultanilor. Drept urmare, fuseseră invitați să petreacă o săptămână la o mănăstire pe o insulă aflată în mijlocul Lacului Snagov. Când barca se desprinsese de malul lacului, Lada simțise o stranie senzație de eliberare. De pace. Pe insulă nu se găseau decât călugări tăcuți, mult mai puțin intimidanți decât patriarhul și preoții, care erau elegant înveșmântați, ceremoniosi și cu fast. Se preumblase singură, străbătând întreaga coastă a insulei, percepând apa ca pe o barieră între ea și presiunea din Târgoviște. Micuța ei odaie din pânțele mănăstirii era împodobită cu imagini ale sfinților și ale lui Hristos, care priveau impasibili din ramele lor aurite. Nu-i păsa de ei și nici lor de ea, așa că dormise la fel de adânc ca întotdeauna.

Aici, nu exista pace, nu exista separarea de lume. Lada tânjea după ea. În schimb, era forțată să învețe o religie ca și când ar fi fost egală cu limbile și cu istoria. Era agonizant de enervant. Cel puțin în ceea ce privește creștinismul, ei fuseseră în mod activ descurajați să citească Biblia pe cont propriu, studiul acesteia fiind domeniul clerului. Singura ei responsabilitate fusese să pară că ascultă.

Ea refuza să dea această impresie aici. Plictisit, preceptorul dădu

din cap aprobator la răspunsul lui Radu, înainte să se ridice drept în picioare. O scânteie îi revenise în privire.

Lada se prefăcu că nu observă, însă fiecare nerv era în alertă pentru orice soluție ar fi găsit el față de insolența ei.

— Ladislav mi-a dat un răspuns greșit.

Preceptorul ridică brațul, cu degetele încărcate de inele, și îl palmui pe Radu cu forță. Capul lui Radu zvâcni într-o parte și el căzu din jilțul în care ședea, tipând din cauza șocului și a durerii.

Lada l-ar fi ucis. I-ar fi tăiat mâna bărbatului pentru că îl lovise pe fratele ei; l-ar fi...

Își domoli furia înainte ca preceptorul să se uite la ea, cu pieptul ridicându-se și coborând și cu ochii strălucindu-i. Așteptând reacția ei. Dacă îl omora, și ei ar fi omorât-o, și atunci nimeni nu ar mai fi rămas acolo să-l apere pe prostul și pe delicatul de Radu. Prostul și delicatul ei Radu. Iar dacă ea se înfură, preceptorul ar fi știut – cu toții ar fi știut – cum s-o țină sub control. În același fel cum știuseră să-l țină sub control pe tatăl ei. În același fel în care știuseră ienicerii să o rănească luându-i-l pe Bogdan.

Ea ridică impasibilă din sprâncene.

— Care sunt cei cinci stâlpi ai islamului? întrebă el în timp ce Radu ajunsese înapoi în jilțul său, cu lacrimi în ochi și cu o expresie șocată pe chip.

Lada zâmbi și clătină din cap.

Preceptorul îl lovi iar pe Radu.

Radu rămase la podea, răspunzând printre icnete, cu vorbele trunchiate de o despicătură pe buză care se umfla iute, dar Lada nu-și luă privirea de pe chipul preceptorului. Continua să zâmbească, să-și țină mâinile împreunate în poală, să-și păstreze cumpătul. Controlul însemna putere. Nimeni nu avea s-o facă să și-l piardă. Și, într-un final, preceptorul avea să își dea seama că ea o să-l lase să-l lovească pe Radu iar și iar și iar.

Și abia atunci Radu avea să fie în siguranță.

12

Radu se făcu mic în timp ce se sprijinea de ușa Ladei. Își ținea mâna la piept, cu urmele de lovituri umflându-se de-a latul palmei. Buza începuse să se vindece, însă numai fiindcă preceptorul se concentrase asupra palmelor în ultima vreme.

Cum putea ea să facă asta?

Cum putea să lase să fie bătut în locul ei?

Ea fusese întotdeauna protectoarea lui. Chiar și când era crudă, nicicând nu lăsa pe nimeni să-i facă rău. În pofida a tot ceea ce văzuseră de când ajunseseră în Edirne, Radu nu fusese niciodată cu adevărat speriat sau dezolat, deoarece știa – el *știa* – că Lada avea să-l ferească de orice rău.

Plângea, căci nimeni nu era acolo să-l vadă. Buza despătată îl ustura din pricina sării din lacrimile sale.

Oare ea știa? Își dădea oare seama că era interesat de islam, că devenise fascinat de acea religie, ba chiar că începuse să se roage în secret? Acesta trebuia să fie motivul. Ea nu lăsase ca el să fie bătut din alte motive, ci numai atunci când preceptorul întrebase despre islam și ea refuzase să răspundă, deși știa că asta însemna că Radu avea să fie lovit.

Voia să-i spună, *simțea nevoia* să-i spună că îi pare rău. Că avea să înceteze să mai studieze islamul. Însă... poate că ar fi putut să-i explice cum îl făcea asta să se simtă, cum principiile de bază ale religiei aveau mult mai mult sens pentru el decât însiruirea nesfârșită de sfinți și de icoane din Târgoviște. Nu înțelesese niciodată ceea ce auzise în biserică, deoarece latina atât de formală crea o barieră între el și Dumnezeu. Peste tot în religie se găseau

bariere între Radu și Dumnezeu – Hristos stătea între ei, căderea omului stătea între ei, însuși sufletul lui stătea între ei.

Dumnezeu semănase mereu cu tatăl lui – distant, imposibil de cunoscut, dezaprobator. Radu se temea că, la fel ca întotdeauna, nimic din ceea ce făcea nu avea să fie destul de bun pentru a câștiga dragostea unui atotputernic și necunoscut Dumnezeu.

Islamul avea noimă pentru el, îl atrăgea cu generoasa sa simplitate. Dar dacă Lada voia ca el să urască islamul, așa avea să facă. Dacă asta însemna să-și recapete protectoarea înapoi, avea să facă orice.

Își șterse urmele lacrimilor, ascunzându-și slăbiciunea. Apoi deschise ușa.

Îmbrăcată numai cu o cămașă lungă, Lada era ghemuită în fața vetrei. În locul pietrei, ca la vetrele din Târgoviște, aceasta era încadrată de faianță albă, pe care se repeta desenul unei stele în opt colțuri. Cu toate că era cald, Lada alimentase focul strălucitor. Punea pe foc veșmintele de noapte. Lângă ea, pe podea, se aflau păturile de pe patul ei. Erau pătate de roșu.

— Lada?

Radu păși în odaie, căutând atacatorul, uitându-se să-i vadă rănille.

— Ce s-a întâmplat?

Ea se întoarse către el, cu ochii aprigi și plini de lacrimi.

— Ieși afară! țipă ea.

— Dar...

— Ieși afară!

Clătinându-se ca și cum ar fi fost lovit, Radu ieși în fugă din iatac, apoi din odaia lor comună. Nu se opri din alergat până ce nu ieși din labirintul întins al palatului și își croi drum prin mulțimea de oameni de pe străzi.

Se rătăcise.

Continuă să meargă, învârtindu-se în cercuri, fără țintă.

Chemarea familiară la rugăciune răsună, de data aceasta mai aproape decât o auzise Radu vreodată. Se opri brusc, ridicând în cele din urmă privirea ca să vadă turnurile și turlele unei moschei. Însă își simți inima grea ca plumbul, mai jos decât pământul. Nu putea să o urmeze până sus la cer.

O mână moale se așeză pe umărul lui, iar el sări speriat.

Un bărbat – cu capul acoperit de un turban alb, modest, cu un veșmânt din material de calitate, dar croit simplu – se lăsă pe vine, astfel încât să se afle la același nivel cu Radu. Ochiul lui se făcură mari la vederea feței bătute a lui Radu, apoi zâmbiră. Nu putea să fie cu mult mai mare decât Mircea, dar bunătatea era întipărită pe chipul lui într-un fel care îl făcea să pară înțelept.

— Ai nevoie de ajutor?

Radu clătină din cap, apoi încuviință, apoi clătină iar din cap.

— Ai vrea să mi te alături într-o rugăciune?

Radu nu se mai rugase niciodată până atunci, nu așa. Îl văzuse pe preceptorul lui făcând-o, dar i se părea straniu și inoportun să-l privească, așa că de obicei se uita în altă parte. Dar voise să intre într-o moschee încă de când sosiseră în Edirne.

— Nu știu cum, răspunse Radu, cu fața arzându-i și cu ochii în pământ.

— Vom pune covorașele mai în spate. Poți să mă privești.

Îl conduse pe Radu sus pe scări. Exista o fântână cu apă limpede. Bărbatul se opri, spălându-și mâinile cu anumite gesturi. Zâmbi și făcu semn cu capul spre mâinile lui Radu. Sfios, Radu imită prudent mișcările bărbatului.

Când terminară, bărbatul desfăcu din curele un covoraș pe care îl avea prins în spate. Radu intră în panică, deoarece el nu avea unul, însă bărbatul îi întinse propriul lui covor și luă pentru sine unul uzat dintr-un teanc aflat în spate.

Bărbatul îl conduse pe Radu într-un colț, unde îi arătă să-și așeze covorașul. Radu copie postura bărbatului și îngenunche, tulburat, și

regretând decizia de a veni. Există o varietate mare de bărbați înăuntru, bătrâni și tineri, purtând de la cele mai fine veșminte la cele mai uzate. Dar cum locul tuturor era acolo, fiecare avea spațiul său. Aveau să-și dea seama că el nu avea dreptul să fie acolo. Poate că și ei aveau să-l bată.

Și atunci începu rugăciunea.

Radu privi uluit cum bărbații închiseră ochii, urmând aceleași mișcări, rugându-se împreună, cu trupurile și vocile lor la unison.

Nu mai văzuse niciodată ceva atât de minunat.

Pentru prima dată în viața lui, nu voia să observe. Voia să fie parte din asta. Ținând un ochi deschis pentru a urmări mișcările prietenului său, Radu li se alătură. Curând, se pierdu în ritmul rugăciunii, iar pacea de a deveni o părticică din ea, vorbele pe care le putea înțelege doar în parte îl făceau totuși să *simtă*, trăgându-i în sus sufletul rănit și chinuit.

Când rugăciunea se termină, el se uită în sus, tot mai sus. Tavanul se înălța semeț deasupra lui, stelele cu multe colțuri întrepătrunse atrăgând ochiul spre interior, până ce, într-un final, eliberau privirea asupra minaretului deschis. Spre cer.

— Te simți bine?

Radu se uită speriat la prietenul lui, apoi își șterse ochii. Zâmbi.

— Da. Mulțumesc.

Bărbatul îi întinse o mână, ajutându-l pe Radu să se ridice în picioare. Returnară covorașul împrumutat și apoi ieșiră din nou la lumina zilei.

— Cum te cheamă?

— Radu Drăculea.

— Eu sunt Kumal Vali. Vino să iei masa cu mine! Arăți de parcă ai nevoie să vorbești cu cineva.

Kumal îl conduse pe Radu pe străzi spre un cartier cu case din piatră, înalte și înguste. Se aflau destul de aproape de palat cât să arate importanța proprietarilor lor, însă nu atât de aproape cât să

facă parte din complexul palatului. Radu își dădu seama că Vali nu era numele bărbatului, ci titlul său. Clar, era cineva prețuit, poate chiar un prieten al sultanului.

Un servitor îi întâmpină la ușă, înclinându-se și luând covorul de la Kumal.

— Prietenul meu Radu ni se alătură, zise Kumal.

Îl urmară pe servitor spre o încăpere din fundul casei. Pereții erau acoperiți cu panouri din sticlă, deschizându-se spre o grădină modestă, dar bine îngrijită. Exista acolo o măsuță scundă, înconjurată de perne. Kumal se așeză, invitându-l prin gesturi pe Radu să facă la fel.

Șezând în fața lui Kumal, de cealaltă parte a mesei, un străin, Radu se întrebă brusc dacă nu cumva fusese o idee îngrozitoare. Nimeni nu știa pe unde umblă. Mai rău, nu știa dacă îi era îngăduit să părăsească palatul. Iar Kumal era un demnitar. Oare Radu avea să fie pedepsit? Ucis?

Kumal rupse o bucată de lipie caldă și i-o întinse lui Radu. Nu-și înălță privirea când începu să vorbească.

— Aș vrea să știi cine te-a rănit și dacă pot să fac ceva să te ajut.

Radu clătină din cap și se ridică în picioare.

— Ar trebui să plec.

— Te rog să rămâi. Dacă nu poți să vorbești despre ce s-a întâmplat, atunci hai să vorbim despre alte lucruri. Cum ți-a plăcut rugăciunea?

Radu se așeză la loc, încet, închizând ochii, încercând să regăsească felul în care se simțise.

— A fost... minunat.

— Da, așa cred și eu. Întotdeauna aștept cu nerăbdare să fiu în oraș și să mă alătur fraților mei în rugăciune.

— Nu locuiești aici?

— Nu, am o moșie la țară. Nu mă aflu adeseori în Edirne, căci îndatoririle mele de acasă mă țin destul de ocupat. De fapt, plec

diseară.

Radu păli. Nu avea niciun drept să se aștepte la mai mult de la Kumal, însă scurtele momente de speranță pe care le avusese în prezența sa păreau acum o crudă ironie.

— Nu ești otoman.

Radu clătină din cap.

— Sunt din Valahia.

Kumal se încruntă, gânditor.

— Și totuși, nu ești ienicer.

— Tatăl meu e Vlad Dracul, voievodul Valahiei. Ne-a lăsat pe mine și pe sora mea aici pentru... a fi educați.

Înțelegerea se așternu pe chipul lui Kumal, dar acolo unde Radu se temuse să vadă mânie sau batjocură, nu văzu decât compătimire.

— Ah, înțeleg. Se pare că educația ta n-a fost tocmai blândă.

Sfios, Radu ridică o mână la față.

Kumal îi luă mâna, i-o strânse, apoi o lăsă în jos, astfel încât Radu să-l privească.

— Te rog, nu-mi judeca țara după cruzimea câtorva. Cu toate că nu există decât un singur Dumnezeu și un singur Profet, pacea fie asupra sa, nu toți interacționează cu el în același fel. Există niveluri diferite de credință și de rânduială, așa după cum sunt toate în viață. Însă ai de ales.

— Eu nu simt că mi-au mai rămas multe alegeri.

Kumal încuviință din cap.

— Așa s-ar putea să pară. Dar întotdeauna ai o alegere. Poți alege să-ți găsești alinarea și mângâierea în Dumnezeu. Poți să alegi să fii curajos și milos. Și poți să alegi să găsești frumusețea și fericirea oriunde se înfățișează ele. Kumal îi zâmbi. Dar cred că deja o știi. Sper să poți să te agăți de asta în anii care vin, deoarece ai multe de oferit lumii, Radule.

O față se strecură pe o pernă în fața lui Radu, cu ochii strălucitori și cu gura un cerc perfect rotund, cu buze pline. Veșmintele ei erau

la fel de frumoase ca ea și o eșarfă de un galben vesel îi acoperea părul. Îi zâmbi sfioasă, apoi luă o bucată de pâine.

— Fratele meu îți ține o predică?

Radu clătină din cap, uitându-se în jos la farfuria lui.

— Nu.

— Bine. Îi place nespus să țină predici. Eu sunt Nazira.

Kumal îi puse o mână pe umăr.

— Nazira este sora mea cea mai mică.

— Și preferata lui.

— Și preferata mea, spuse Kumal râzând, iar apoi servitorul se întoarse, așezând farfuria cu friptură de pasăre, legume și un sos răcoritor.

Kumal îi promise lui Radu să-l ducă înapoi la palat după masă. Apoi el și Nazira făcură schimb de povești, învăluindu-l pe Radu în hohotele lor de râs și în istoria lor împărtășită, ca și când el ar fi făcut parte în mod natural din asta.

Prin comparație, căldura dintre ei ar fi trebuit să-l facă pe Radu să se simtă rece, dar el fură o parte din ea, strângând-o pentru zilele care urmau și când știa că va avea nevoie de ea.

13

Lada nu știa cât timp mai putea să scape nepedepsită pentru furatul cearșafurilor. Radu se plânse că patul lui nu mai avea decât o singură pătură. Trebuia să stea cu spatele lipit de ușă pentru a se feri să nu fie descoperită în timp ce sfâșia cearșaful în bucăți ușor de mânuit pentru a opri curgerea.

În camera ei era înăbușitor. Mirosul de cârpe arse persistase toată luna, iar acum sângele revenise.

Când doica îi spusese că nu trebuia să-și facă griji în legătură cu căsătoria până ce nu-i începeau scurgerile lunare, fusese o alinare. Până în dimineața în care Lada se trezise plină de sânge în seraiul dușmanului ei. Trăia în teroarea zilei în care avea să fie descoperită. Servitorii erau îndepărtați de iatacul ei cu crize de isterie sau, când acestea dădeau greș, cu pumnii. Nimeni nu trebuia să afle.

Însă era doar o chestiune de timp. Ușa micuței odăi dintre ea și Radu nu avea încuietore.

Și totuși, Lada nu plânse niciodată.

Radu credea că plânsul lui era un secret, dar în fiecare noapte ea îl auzea prin peretele subțire care îi despărțea. Uneori îl ura pentru că plânge, iar alteori îl ura pentru că nu i se putea alătura.

Radu arăta fericit numai când se furișa pentru a se duce la rugăciuni, o acțiune care o înfuria pe Lada. Din acest motiv, se lega de el fără pic de milă, dar el niciodată nu socotea ca fiind adevărată furia ei. În cele din urmă, ea se resemnă și se cufundă într-o tăcere posacă. Dacă nu-l lua în seamă, poate că avea să înceteze.

Zilele treceau într-un vârtej dezolant de lecții și *lecții*. Azi priveau cum e spânzurat un tâlhar la drumul mare de un cârlig mare din

metal, vârat între coastele lui. *Știați, îl auzi pe preceptorul lor de istorie psalmodiind în mintea ei, că în statul otoman nivelul fărădelegilor este foarte scăzut? Drumurile noastre sunt ferite de primejdii, casele noastre sunt mai apărate decât cele din țările mici și lipsite de importanță, așa cum este a voastră. Poporul nostru își iubește sultanul.*

Lada ar fi trebuit să încuviințeze că se petreceau multe fărădelegi în Târgoviște și în târgurile învecinate. În loc de asta, remarcă faptul că se putea ca dragostea otomanilor față de sultan să fi fost rezultatul turbanelor prea strâns înfășurate și a sufocării creierelor lor.

Când tâlharul își încheiase lungul și agonizantul proces de a muri, trupul său fu dat jos pentru a fi expus pe drum cu o pancartă pe care erau înscrise fărădelegile sale. Pe Lada o dureau picioarele. Era obosită de acele lecții. Nu mai avea ce să învețe. Sultanul controla totul. Dacă te opuneai sultanului, mureai. Oamenii se supuneau nu din iubire, ci mai degrabă din pricina faptului că pedeapsa era iute, aspră și în văzul tuturor. Era o justiție eficientă. De admirat, chiar. Sultanul nu se înjosea în fața nimănui, nu trebuia să joace niciun fel de jocuri și nici să se plece în fața capriciilor supușilor săi, așa cum proceda atât de des tatăl ei.

Radu arăta ca și cum era iar pe punctul de a-și vărsa stomacul, astfel încât atunci când fură lăsați să plece, Lada îl târî pe coridoare și pe străzi. Ea deja explorase cât de mult li se îngăduise din terenurile din jurul palatului. Trecură de moschee, cu minaretele ei învolburate care se întindeau spre a străpunge cerul. Își dorea ca ele să o facă – își dorea ca ele să dea o gaură în cer și urgia Domnului să se abată ca o ploaie asupra acestui oraș. Atunci ar fi văzut ei care Dumnezeu era adevărat.

Dar poate că nu. Nu era în Valahia. Până și Dumnezeu cu care fusese crescută lipsea de aici. Poate că cerul ar fi mistuit-o *pe ea* în urgia Dumnezeului otoman.

Trecură de un zid înalt care înconjura o grădină luxuriantă și peste care crengile copacilor încărcăți de roade se aplecau ca o invitație. Lada văzu un smochin încărcat cu fructe coapte la care putea ajunge. Stomacul îi ghiorăi. Era postul Ramadanului și se aștepta de la ea și de la Radu să țină postul. Când putea, Lada fura mâncare și o ascundea, însă în cele mai multe zile făcea foamea de la răsăritul la apusul soarelui. În colț, acolo unde zidul se unea cu latura unei clădiri mici, se agățase o viță-de-vie bătrână. Se cățără pe ea, săltându-se pe zid.

— Ar trebui să ne întoarcem, se plânse Radu, privind în jur.

Își frecă îngrijorat coastele, fără îndoială închipuindu-și un cârlig care îi sfâșia mușchii și organele. Radu slăbise de când ajunseseră acolo și nu numai din pricina postului. Pomeții îi ieșeau categoric în afară, făcând ca ochii lui să pară și mai mari.

— Bine. Așteaptă aici. Singur.

Se cățără după ea, aproape căzând peste zid din pricina grabei. Se târâră pe o creangă, coborând pe trunchiul copacului, până ce putură să sară la pământ.

Mirosul nu era bun. Izul de verdeață era prea înțepător, dulceața unor flori prea înăbușitoare. Moscheea se profila amenințătoare deasupra capetelor lor, stând de veghe. Dar cărările șerpuite, mărginite de pomi și tufe sălbatice, pe care pășea Lada dădeau impresia de grădină secretă. Culese câteva smochine și îi oferii una lui Radu. El o refuză, așa că ea i-o aruncă în cap.

Mușcând din smochina ei, își trecu degetele peste frunzele aspre, cerate, ale unui tufiș netuns și pretinse că se afla în Valahia.

Radu auzi primul.

— Ascultă, îi spuse în șoaptă. Plânge cineva.

— Și nu ești tu. Ca să vezi!

El o fulgeră cu privirea, apoi porni hotărât. Șuierând, Lada alergă după el. Cu toată frica lui Radu că încălcaseră proprietatea cuiva, el era un prost și din cauza lui ar fi putut fi prinși. Ea cotii și îl apucă de

jiletcă, doar pentru a se opri la vederea unui băiat, poate de doisprezece sau de treisprezece ani, ghemuit pe marginea unui heleșteu care răsfrângea lumina, plângând.

— Ești rănit? îl întrebă Radu.

Băiatul își ridică privirea, iar ochii lui negri erau mărginiți de gene atât de dese, încât îi captau și îi rețineau lacrimile. Mâinile îi erau acoperite de semne urâte, vinetii. Și fața la fel, fusese pedepsită. Pe un obraz i se formase o vânătaie.

Radu își scoase jiletca și o înmuie în heleșteu. Cu blândețe, lipi materialul ud de mâinile băiatului pentru a-i alina durerea provocată de răni. Lada nu-l lăsase niciodată să facă același lucru pentru ea și cu siguranță ea n-ar fi făcut-o nicicând pentru el.

Băiatul îi urmărea cu privirea, cu spatele drept, cântărindu-i, privind-i de sus, pe deasupra nasului său drept. Buzele lui pline erau strânse de durere.

— Preceptorul meu, zise el. Tata i-a acordat permisiunea să mă lovească pentru nesupunere.

Radu își vârî mâna în apă și o puse pe obrazul băiatului. Băiatul păru surprins. O privi pe Lada poruncitor, de parcă ar fi poftit-o să-l îngrijească și ea. Ea își încrucișă brațele la piept și îl privi și ea la fel de disprețuitor, pe deasupra nasului ei acvilin.

— Dacă ești prea slab ca să înduri bătăile și prea prost ca să le eviți, atunci meriți și mai multă durere, îi spuse.

Furia umflă nările băiatului.

— Tu cine ești?

Lada se rezemă de un copac, mai culese o smochină și mușcă din ea cât mai mult și mai urât cu puțință.

— Sunt Lada Drăculea, fiica Valahiei.

— Ar trebui să postești.

Ea scuipe coaja fructului la picioarele lui și mai mușcă o dată din smochină.

El se încruntă, căzând pe gânduri.

— Aș putea pune să fii omorâtă pentru asta.

Radu începu să tremure și să facă plecăciuni.

— Oh, ridică-te, Radule! Lada îl apucă de cămașă și îl trase în sus. E un prost. Dacă până și preceptorilor le este îngăduit să-l bată, mă îndoiesc că grădinarul-șef este sub comanda lui. Probabil că e un prizonier răsfățat, aidoma nouă.

Nu simțea milă pentru băiat. Îi amintea de ceea ce era ea – lipsită de puteri, tânără – și asta o înfuria.

Băiatul se ridică și bătu cu piciorul în pământ.

— Nu sunt sclav. Țsta este orașul meu!

Lada pufni.

— Iar eu sunt regina Bizanțului.

Se răsuci pe călcăie, trăgându-l pe Radu după ea.

— Ne mai întâlnim noi! strigă băiatul.

Nu era o întrebare, ci o poruncă.

— Îți voi arde orașul din temelii! strigă Lada peste umăr. Băiatul răspunse doar cu un hohot de râs surprins. Lada fu șocată când buzele ei se desfăcură în primul zâmbet după săptămâni la rând.

*

Lada freca furioasă petele de sânge de pe cămășile ei de noapte.

În timp ce o făcea, își blestema mama pentru că o născuse fată.

Își blestema tatăl pentru că o părăsise acolo.

Și își blestema propriul trup pentru că o lăsa atât de vulnerabilă.

Era așa de ocupată de șirul ei de blesteme, încât nu auzi ușa deschizându-se.

— Oh! exclamă servitoarea, o fată gingașă și subțire ca o pasăre.

Lada ridică îngrozită privirea. Dovada condiției sale de femeie îi păta mâinile, roșul constituind o mărturie de netăgăduit. Fusese prinsă. În minte căpătă contur o imagine cu ea târându-se și bocind. Asta era ceea ce reprezenta o soție. Ce făcea o soție.

Iar acum, această servitoare, această iscoadă, știa că era destul de

mare pentru a fi soție.

Cu un țipăt, Lada sări asupra servitoarei, lovind-o în cap. Servitoarea căzu pe podea, ferindu-se de lovituri și țipând. Lada nu se opri. O lovi cu mâinile și cu picioarele și o mușcă, toate acestea în timp ce urla măscări în toate limbile pe care le cunoștea.

Niște brațe o trăgeau, o voce pe care o cunoștea o implora cu disperare, însă ea nu se opri. Nu putea să se oprească. Acesta era sfârșitul ultimei ei fărâme de libertate, și totul din pricina ochilor iscoditori ai unei servitoare.

În final, fu nevoie de două gărzi din palat pentru a o trage deoparte. Radu se uita la ea cu groaza unui mic animal gonit din bârlogul lui, pentru a deveni o pradă. Lada refuza să-i răspundă la întrebări. Nu conta. Nimic nu mai conta.

*

Lada se așteptase să fie pedepsită, așa că invitația de a li se alătura femeilor la o masă de prânz veni ca un șoc. Fu însoțită de un bărbat chel, îngust în umeri, într-o aripă a palatului pe care nu o vizitase niciodată.

Două femei ședeau când ea intră în încăperea elegantă. Una era tânără, poate cu doar câțiva ani mai mare decât Lada. Părul îi era acoperit cu o eșarfă de un albastru vesel, cu un vâl peste partea de jos a feței, iar ochii erau mari și surâzători.

Lada se înfioră când femeia se grăbi să-i iasă în întâmpinare, dar aceasta doar îi luă mâinile și i le strânse.

Vorbea turcește.

— Tu trebuie să fii Ladislav. Sărmana de tine. Vino, stai jos! Eu sunt Halima. Ea e Mara.

Lada își îngădui să se lase trasă spre pernele din jurul unei mese, în vreme ce o cerceta pe cealaltă femeie, care ședea cu spatele drept și încorsetată, rochia ei având o croială bine definită, în contrast cu straturile unduitoare de mătăsuri ale Halimei. Părul femeii era

șaten-închis, coafat cu bucle și răsucit ca la curtea Serbiei.

— De ce mă aflu aici? întrebă Lada, pe un ton atât de aspru cât putea în nedumerirea ei.

— Deoarece nimeni altcineva nu știe ce să facă cu tine, răspuse Mara pe un ton glacial, cu ochii mijiiți. Când au descoperit de ce ai bătut-o pe sărmana copilă, bărbații au refuzat să mai aibă de-a face cu acest subiect. Ni s-a cerut nouă să vorbim cu tine despre chestiunile femeiești.

— Nu ai înțeles ce se petrecea? o întrebă Halima, plecându-se în față, cu o privire compătimitoare. Trebuie să fi fost tare speriată! Eu știam că trebuia să mă aștept la scurgeri lunare și tot îmi mai vine să leșin la vederea sângelui! Însă, iată-te aici, doar cu fratele tău. Trebuie să te întâlnești cu noi, să ne lași să te învățăm și să te ajutăm. Halima bătu din palme încântată. Va fi amuzant!

Lada rămase unde se afla, stând bătoasă în picioare lângă masă.

— Nu vreau nimic din ce-mi puteți oferi.

— O, dar trebuie să ai întrebări! Nu te teme. Nu ne poți stânjeni. Suntem soții, la urma urmelor.

— Asta este exact soarta pe care încerc să o evit, murmură Lada.

— Atunci ești o proastă, răspuse Mara.

— O, Mara, fii blândă! Fata nu înțelege. E un lucru minunat să fii soție. Murad este atât de atent și suntem îngrijite mai bine decât am fi putut spera vreodată. În tonul Halimei nu era nimic secret. Afirmația ei era la fel de sinceră ca ochii ei mari și tâmpiți.

— Ești măritată cu Murad? o întrebă Lada, simțind pe limbă numele sultanului ca pe ceva scârbos.

— Amândouă suntem.

Halima zâmbi larg. Lada privi îngrozită spre Mara.

Zâmbetul Marei era ca o iarnă aspră față de primăvara din zâmbetul Halimei.

— Da, spuse ea. Amândouă suntem soțiile lui, printre alte soții și multe concubine.

Lada se dădu înapoi.

— Asta e o mârșăvie.

— Dacă îmi amintesc corect, zise Mara, tatăl tău mai are un fiu de la o amantă.

Lada nu răspunse, dar pe chipul ei se vedea confirmarea. Nu vorbeau niciodată de celălalt Vlad, dar Lada știa de existența lui.

Halima gesticulă nerăbdătoare, de parcă ar fi putut să-i smulgă Ladei gândurile din minte și să le dea o înfățișare mai plăcută.

— Așa se face aici. Bărbaților le este permis să aibă mai multe neveste dacă pot să le întrețină. Iar în ceea ce-l privește pe sultan, conform tradiției, are un harem. Toate suntem iubite și îngrijite. Este un mare privilegiu să fii soție!

Mara sorbi o gură de ceai dintr-o ceșcuță delicată, așa cum Lada nu mai văzuse niciodată. Când vorbi, o făcu în maghiară.

— Halima este o idioată.

Halima își înclină capul într-o parte.

— Poftim?

Mara continuă:

— E o copilă. Se crede o prințesă din povești. Ca Murad să o aleagă de soție dintr-un harem întreg a fost lucrul cel mai grozav pe care l-ar fi putut înfăptui vreodată o fată ca Halima. Nu știu dacă să o strâng de gât sau să fac tot ce-mi stă în putință să o las în fantezia ei sclipitoare.

Lada răspunse în maghiară, intrigată de sinceritatea Marei.

— Dar tu?

— Eu mă aflu aici din același motiv ca și tine. Căsătoria mea cu Murad a fost pecetea unui armistițiu cu tatăl meu și cu Serbia. Prezența mea aici garantează libertatea Serbiei.

Lada vorbi pe un ton disprețuitor:

— Dar Serbia nu e liberă.

Mara ridică dintr-o sprânceană.

— Ce crezi tu că este libertatea?

— Dreptul de a te conduce singur! Nu de a fi îndatorat unei națiuni străine pentru protecție.

— Fiecare țară este îndatorată altor națiuni pentru protecție. Pentru asta există tratatele și granițele.

— Dar asta e altceva!

— Cum așa?

— Tu! Tu n-ar fi trebuit să fii forțată să te măriți! Nu e cinstit.

Halima tuși intenționat, cu buzele răsfrânte.

— Poate că am putea vorbi într-o limbă pe care să o înțeleagă toată lumea? Astfel încât să nu fie lezate sentimentele nimănui pentru că a fost lăsată pe dinafară?

Mara continuă fără să o ia în seamă pe cealaltă soție.

— Hm! Și ce crezi că mi s-ar fi întâmplat dacă aș fi rămas în Serbia? Aș fi fost măritată cu un alt bărbat și nu după alegerea mea. Îl disprețuiesc pe soțul meu și întregul lui imperiu, dar cel puțin aici am înfăptuit ceva. Prin căsătoria Halimei cu Murad, ea este în siguranță și îngrijită. Prin căsătoria mea cu Murad, Serbia este în siguranță și îngrijită. Nu este cinstit, nu. Dar este mai important decât a fi cinstit. Tu iubești Valahia?

Lada se încruntă la capcana din întrebare. Știa unde avea să se ajungă, însă trebuia să răspundă sincer.

— Da.

— La fel cum și eu iubesc Serbia. Îmi slujesc țara și familia prin exilul meu. Trebuie să facem tot ce putem, Ladislav. Acesta este obolul meu.

Halima își drese cu drăgălășenie glasul.

— Suntem gata să vorbim turcește acum? M-am gândit la niște sfaturi pe care aș vrea să i le dau lui Ladislav.

Lada își făcu de lucru cu mâncarea ei, observându-le pe cele două soții complet diferite din fața ei. Nu ar fi putut să fie niciodată ca Halima, grațioasă și naivă. Dar ar fi putut să fie ca Mara – resemnată cu o soartă pe care nu ea o alesese, întru apărarea țării sale?

Halima continuă să ciripească, vorbind despre nimic important cu o asemenea bucurie visătoare, încât Lada aproape că înțelegea dorința Marei de a o proteja. Exista ceva liniștitor în absurditatea tuturor acestor lucruri. Iar Ladei îi făceau plăcere comentariile sucite și acide ale Marei, adesea rostite într-o limbă pe care Halima nu o înțelegea. Poate că Lada avea să ceară să se întâlnească din nou cu ele. Ar fi fost drăguț să aibă pe cineva cu care să vorbească în afară de Radu și de preceptorii pe care îi ura.

Halima era în toiul unei povestiri lungi.

— ... și Emine, ea este scumpa mea prietenă, știi că s-a alăturat haremului de bunăvoie! Ce mai scandal a fost! Și-a părăsit familia și a venit direct aici! Firește că ei au trebuit să o accepte, familia ei nu mai voia să o ia înapoi, și așa...

— Poftim? o întrerupse Lada, nedumerită. Pur și simplu pentru că intrase în harem?

— O, da! De aceea ne-am întâlnit aici cu tine. Dacă intri în clădirea haremului, practic devii proprietatea sultanului. Așa trebuie să fie, să știi. Pentru a proteja neamul.

Mara observă cu un zâmbet trist groaza din ochii Ladei. Când termină de mâncat, se șterse la gură cu afectare. Vorbi din nou în maghiară.

— Este bine pentru tine să fii cu noi. Încearcă să fii ca idioata asta frumoasă. Cu cât mai repede încetezi să te mai lupți, cu atât mai ușoară îți va fi viața. Acesta îți este scopul.

Lada se ridică atât de brusc, încât aproape căzu pe spate.

— Ba nu.

Se întoarse și fugi de privirea grea și plină de înțeles a Marei, simțindu-i apăsarea pe umeri mult timp după aceea.

14

Bărbatul era gras.

Mici vinișoare purpurii îi pictau fața, întinzându-se asemenea unei pânze de păianjen în jurul nasului. Avea ochi apoși, maxilarul moale, iar degetele îi erau umflate în jurul inelelor prea strâmte.

Tremura din pricina vârstei, a bolii sau a nervilor. Lada tremura de furie.

Radu se ruga în liniște oricărui Dumnezeu care asculta să nu fie omorâți amândoi din pricina ei. Nu avea habar ce-i cășunase pe biata servitoare, însă atrăsese atenția în mod oficial asupra faptului că ea constituia o problemă. Acum stăteau în una dintre cele mai opulente încăperi din palat. În camera asta existau mai multă mătase și aur decât în tot castelul din Târgoviște. Diferiți demnitari stăteau în apropiere, murmurând între ei, așteptându-și rândul să vorbească cu Halil Pașa, îngrozitorul om care îi obligase pe Radu și pe Lada să privească primele trageri în țepă. În mod normal, Radu ar fi profitat de ocazie pentru a asculta și a-și face o impresie despre curte, însă îi era prea frică și nu se putea uita decât la Lada. Măcar dacă ar fi fost Kumal acolo, dacă ar fi locuit în capitală! Radu știa că el i-ar fi ajutat.

Dar nu aveau nici prieteni, nici aliați. Niciun ajutor.

Lada nu se uita în jurul ei. Privea țintă înainte la Halil Pașa, care încheia contractul ce o logodea cu otomanul de lângă ea.

— Tatăl vostru va fi încântat, zise Halil Pașa, oferindu-i Ladei un zâmbet cu buzele sale subțiri. Este o mare onoare pentru neamul Drăculeștilor ca tu să te măriți aici.

Viitorul cumnat al lui Radu semnă, cerneala întinzându-se de-a

lungul hârtiei în linii cu pete asemănătoare vinișoarelor de pe fața lui.

Lada vorbi cu o voce liniștită, clară, iar cei din încăpere tăcură surprinși. Nimeni nu se aștepta ca o fată să vorbească. Probabil că nu îi era îngăduit. Radu știa că, oricum ar fi stat lucrurile, Ladei nu-i păsa.

— În noaptea nunții, zise ea, îți voi tăia limba și o voi înghiți. Atunci, ambele limbi care au rostit jurămintele de căsătorie îmi vor aparține mie, iar eu voi fi măritată cu mine însămi. Tu probabil că te vei îneca în propriul tău sânge, ceea ce va constitui o mare nefericire, dar eu voi fi atât soț, cât și soție, și ca atare nu o văduvă care să inspire milă.

Logodnicul Ladei scăpă din mână pana. O singură pată de cerneală se scurse pe podeaua din marmură. Halil Pașa o privi lung și zâmbetul i se transformă într-o expresie atentă, primejdioasă.

Radu se duse împleticit spre ei, încercând cu disperare să se gândească la o modalitate de a calma situația. Apoi, cineva râse, spărgând tăcerea din încăpere. Radu se întoarse, surprins să-l descopere lângă ușă pe băiatul care plângea în grădină, alături de un bărbat sfrijit, cu ochelari.

Radu îl căutase pe băiat ori de câte ori ieșeau sau se aflau în preajma unui acaret al curții. În cele două luni care trecuseră de atunci, nu-l mai văzuse niciodată, dar nu încetase să spere că-și va face un prieten.

Dar acum, Radu nu mai avea nicio speranță.

Băiatul șopti ceva însoțitorului său, ale cărui sprâncene coborâră la nivelul ochelarilor. Murmură ceva drept răspuns, dar băiatul clătină din cap, privind-o pe Lada cu o veselie care îi juca pe chip. Ea se uită la el cu răceală.

Radu se întreba care avea să fie omorât primul, Lada sau el însuși. Oare avea să fie mai rău să privească cum i se întâmpla Ladei și să știe ce urmează sau să... nu, avea să fie mai rău să fie al doilea.

Spera ca el să fie cel ucis primul. Poate că era lipsit de generozitate din partea lui, dar asta era în întregime vina Ladei.

Bărbatul cel sfrijit făcu semn spre doi soldați care purtau coifuri cilindrice din alamă cu un vâl lung din material alb care le arăta rangul de ieniceri. Radu întotdeauna se uita cu atenție la ieniceri, sperând să-l găsească pe Lazăr, dar acest oraș refuza categoric ca el să aibă prieteni. Apoi bărbatul și băiatul din grădină se întoarseră și plecară. Radu îi urmări cu privirea până ce dispărură.

Logodnicul Ladei arăta ca unul dintre peștii pe care îi țineau în fântânile ce înconjurau castelul din Târgoviște. Cu gura căscată, pe care apoi o închise și o deschise iar. Ridică din umeri spre Halil Pașa și-și drese glasul.

— Poate că sultanul... Poate că un alt aranjament ar putea fi... N-aș pune niciodată la îndoială judecata sultanului, dar...

Era nervos, puțin indignat, însă era evident după chipurile din jurul lor că nimeni nu luase în serios amenințarea Ladei.

Radu știa că fiecare cuvânt pe care îl rostise ea fusese adevărat.

Soldații apărură lângă Lada.

— Ea trebuie să vină cu noi.

Lada îl țintui cu privirea pe logodnicul ei. Acesta începu să surâdă – un surâs infatuat, nepăsător –, însă ceva în intensitatea privirii ei îl făcu să înlemnească la jumătatea zâmbetului, așa că arăta ca un neghiob. Felul în care făcea ochii mari denota că, în sfârșit, își dăduse seama că amenințarea ei nu fusese doar vorbe în vânt.

Făcu un pas mic înapoi.

Lada îi urmă pe soldați și ieși din încăpere fără să-i arunce măcar o privire fratelui ei. Halil Pașa îi privi plecând și ceva îi spuse lui Radu că el știa mai multe despre ce se petrecea decât știa el.

— Așteptați!

Radu o luă la fugă ca să-i ajungă din urmă. Ridică mâinile a implorare.

— Vă rog, ea n-a vrut să facă niciun rău nimănui. Îl tachina. În Valahia este obiceiul ca... perechile de logodnici să... se amenințe reciproc. Ca semn de afecțiune. Când s-au logodit părinții noștri, mama i-a spus tatei că avea să-i scoată mațele și să le poarte la gât ca pe niște giuvaiericale.

Cei doi soldați se holbau la Radu, dând crezare tuturor minciunilor caraghioase care îi ieșeau din gură. Lada își înăbuși un hohot de râs. Cum putea să fie atât de calmă?

Încetează, o implora el în fiecare seară. Încetează să-i mai înfurii. Încetează să-i mai faci să ne rănească. E vina ta. Ne vei omorî pe amândoi.

Într-un final, ea se răstise la el: *Nimeni nu te va omorî.*

Dar dacă te omoară pe tine, eu voi rămâne singur. Și voi dori să mor.

Nu voia să moară deloc, dar în mod clar nu voia să moară al doilea. Radu întâlni privirea surorii sale, transmițându-i toată trădarea inimii sale frânte. Ea nici măcar nu se putea preface că e politicoasă pentru a le salva viețile.

Lada îi vorbea în valahă, cu o voce calmă și fără să-i pese că, după toate probabilitățile, însoțitorii ei înarmați o duceau la moarte.

— Halil Pașa este motivul pentru care sunt prizonieră aici. Nu-i voi permite să-mi mai răpească din libertate. Nu pot accepta că o căsătorie politică este soarta mea. Asta ar însemna să fiu dată la o parte și uitată și prefer să mor decât să fiu uitată.

— N-aș lăsa niciodată să se întâmple așa ceva, spuse Radu, dar nu știa dacă voia să spună că nu o va lăsa să moară sau că nu va lăsa ca ea să fie uitată.

Și-ar fi dorit să aibă mai multe opțiuni decât numai cele două.

— Ni s-a poruncit să o ducem în aripa de sud, spuse unul dintre ieniceri. Dacă vrei, poți să vii cu noi.

Radu își întoarse din nou atenție către ieniceri, oferindu-le un zâmbet luminos ca soarele verii. Merse alături de ei, întrebându-i din ce regiuni proveneau, făcându-i să vorbească cu el. Foarte curând le află numele, diferitele îndatoriri și ce sperau să aibă în

acea seară la cină. Mâinile lor nu porniră niciodată spre săbiile pe care le aveau la șold, iar sporovăială rămase ușoară, prietenoasă, concentrată asupra a ceea ce le menținea calmul, astfel încât să nu o provoace pe sora lui să facă o altă prostie.

Lada mergea în spatele lor, din fericire tăcută.

Soldații le cerură să aștepte pe o bancă aurită de lângă o ușă masivă din aramă, cu două canaturi.

Radu se lăsă să cadă ușurat pe bancă, ștergându-și ochii cu palmele.

— Dacă ne lasă aici, s-ar putea ca până la urmă să trăiești.

— Cum faci asta?

— Ce anume?

— Îi faci pe oameni să vorbească cu tine. E din cauză că ești băiat?

Radu știa că ea îi invidia iscusința de a convinge lumea să aibă încredere în el. Lada părea iute, îndărătnică și vicleană. Avea mutra unei vulpi care pradă păsări. Radu avea fața unui înger. Dar îl durea că ea îl considera un truc. Oare pe el chiar îl plăcea cineva cu adevărat sau ea avea dreptate? Oare chipul și limba lui erau suficiente pentru a-i prosti să creadă că îl plăceau?

Exasperat, Radu privi lung la tavanul aurit.

— Oamenii reacționează la bunătate, Lada. Au mai multă încredere într-un zâmbet decât în promisiunea că îi vei lăsa să se înece cu propriul sânge.

Lada pufni.

— Da, dar promisiunea mea este mai sinceră decât zâmbetele tale.

Avea dreptate, de bună seamă. Trecuse o veșnicie de când zâmbetul lui fusese mai mult decât un vicleșug deznădăjduit și mincinos. Smârcâi, încercând să păstreze starea de bună dispoziție, să o țină pe sora sa calmă.

— Însă nimeni nu știe asta.

— Într-o bună zi vor ști, Radule. Într-o bună zi vor ști.

Amândoi tresăriră când ușa de lângă ei se deschise. Bărbatul cel sfrijit ieși grăbit pe coridor, cu veșmintele sale de un cafeniu fad, ciudat de austere pentru curte. Până și turbanul lui părea mai curând funcțional decât ornamental. Îi cântări pe amândoi cu o privire pătrunzătoare, mărită de ochelari. Radu nu mai văzuse niciodată nimic asemănător. Bucățile de sticlă erau perfect tăiate și lustruite, echilibrate pe nasul omului de o bucată subțire de metal care lega cele două piese și i le potrivea pe față.

— Puteți intra, spuse, gesticulând spre ușa din spatele lui, apoi plecă.

Radu și Lada intrară. Aceste încăperi erau față de odăile lor sărăcăcios mobilate ce era Edirne față de Târgoviște. Tavanul se înălța deasupra capetelor lor, pictat în nuanțe îndrăznețe de albastru și cu scrieri aurii spre margini. Candelabrele luminau strălucitor chiar și în toiul zilei. Ferestrele, mai înalte decât Radu, se îngustau în partea de sus și erau încadrate de rulouri cu zăbrele din metal. Mătăsuri în nuanțe de albastru, roșu și mov – culorile bogăției – erau drapate pretutindeni. Podeaua de sub picioarele lor strălucea atât de tare, încât Radu își putea zări chipul în luciul ei. O fântână cu apă bolborosea în mijlocul încăperii, iar la pereți erau aliniat banchete joase, cu perne. Lângă fântână, pe una din duzinele de perne luxoase, stătea băiatul.

Bătu încântat din palme și se ridică.

— Iată-vă!

— *Unde* suntem? întrebă Lada.

— În apartamentul meu!

— Și cine ești tu, să meriți atâta stimă din partea diavolului?

Radu o înghionti. Zâmbetul băiatului deveni crud.

— Ei bine, sunt fiul diavolului însuși. Mehmed al II-lea, fiul lui Murad.

— Pe rănilor lui Iisus! icni Radu, apucându-se de burtă.

Făcu iute o plecăciune adâncă. Sperase să-l revadă pe băiat, se gândise la el încă de la prima lor întâlnire, închipuindu-și ce prieteni ar putea fi. Și acum asta. Lada îl amenințase, îi insultase tatăl și fără îndoială avea să continue să le facă pe amândouă. Teama lui Radu fu înlocuită de o resemnare obosită. Lada o să-i aducă moartea, și moartea asta avea să fie iute și cât de curând.

— Eu am pus să fiți aduși aici.

Mehmed dădu nepăsător din mână. Radu privi pe furis printre gene, unde văzu o altă încăpere imensă în spatele aceleia și câteva uși.

— Da, felicitări, zise Lada.

Nu se clintise de când descoperise că se aflau în apartamentul fiului sultanului. Nu era nici urmă de respect, niciun fel de deferență în postura ei cu picioarele depărtate.

— Dar *de ce* ne aflăm aici?

— Deoarece îl urăsc pe Halil Pașa și îl urăsc pe vărul meu.

Exasperată, Lada clătină din cap.

— Și cine e vărul tău?

Radu tresări la auzul tonului ei. Se îndreptă de spate. Nu avea niciun rost să continue să facă temenele dacă Lada intenționa să facă în așa fel încât amândoi să fie uciși.

— Păi, iubitul tău, firește! Bărbatul a cărui limbă ai de gând s-o tai și s-o devorezi. Mehmed se prăbuși pe o pernă de catifea mare cât un cal, doborât de hohotele de râs. Am crezut că avea să facă pe el, într-atât a fost de umilit! De *o fată!* Oh, e un bărbat scârbos și respingător! Niciodată n-am fost mai încântat ca astăzi.

— Am crezut că Lada avea să fie pedepsită.

Plin de speranță, Radu făcu un pas în față. Mehmed clătină din cap, punându-și picioarele pe o altă pernă.

— Nu. Am cerut ca ea – și tu, presupun – să-mi fiți aduși mie. Sunt trimis înapoi în Amasya să guvernez. Bănuiesc că e mai mult ca să mă trimită de aici, deoarece tata nu are ce face cu mine, iar

preceptorul meu, Molla Gurani – el e cel care v-a spus să intrați – nu se înțelege cu Halil Pașa.

Lada bătu nerăbdătoare din picior. Radu o ciupi, iar ea îi îndepărtă mâna, plesnindu-l.

Mehmed pocni din degete.

— Da! Motivul pentru care vă aflați aici. Am cerut ca voi să veniți cu mine în Amasya ca însoțitori.

Lada se așează pe perna cea mai apropiată de ușă și oftă.

— Așadar, chiar *sunt* pedepsită.

— Nu vorbește serios! spuse repede Radu, aruncându-i o căutătură cruntă, apoi se uită la Mehmed, încercând să nu se trădeze și să dea în vileag speranța întipărită pe chipul lui.

De parte de acest loc! De parte de preceptori și de grădinarul-șef! Și cu Mehmed, băiatul din grădină, care poate avea să fie prietenul lui, până la urmă. Voia să-l cunoască pe Mehmed cu o disperare dureroasă, cu o dorință arzătoare. Chiar și acum, când știa cine era de fapt.

Mehmed zâmbi.

— Cred că vorbește serios. Dar nu mă deranjează. O găsesc foarte amuzantă pe sora ta.

Radu se așează pe o pernă aproape de Mehmed, cu spinarea dreaptă și cu mâinile împreunate cu grijă în fața lui.

— Să fii cu băgare de seamă, în acest caz. Îi displace foarte tare să amuze.

Lada aruncă o pernă în capul lui Radu cu o îndemânare răutăcioasă. Mehmed privea totul cu bucurie. Radu nu știa ce să înțeleagă din această nouă întâmplare, dar îndrăznește să hrănească acea sămânță de nădejde care încolțea înlăuntrul lui. De data asta, zâmbetul cu care răspunse zâmbetului lui Mehmed nu îi lăsa senzația de falsitate.

15

Amasya, Imperiul Otoman

Un alt oraș, un alt preceptor. Viața Ladei părea o paradă nesfârșită de bărbați care trâncăneau și împingeau informațiile în urechile ei. Totuși, ar fi putut să fie și mai rău. Ar fi putut să fie o nesfârșită paradă de femei care trâncăneau. Halima zugrăvind lumea în tonuri vesele, în timp ce Mara s-ar ridica amenințător deasupra ei, insistând ca ea să-și accepte soarta. Brodat în locul istoriei, maniere elegante în locul limbilor. Dar măcar dacă ar fi învățat să brodeze cu Halima, ar fi avut ace pe care să le înfigă în ochii lui Molla Gurani.

Molla Gurani, profesorul lipsit de viață al lui Mehmed, fie nu-și dădea seama, fie nu-i păsa că Lada își petrece cea mare parte din timpul ei visând într-aiurea cum îi strivește ochelarii de față. Ea bănuia că dacă ar fi știut, expresia nu i s-ar fi schimbat nici cu o iotă. Era un bărbat fără pasiuni. Aceasta însemna că el chiar nu o bătea pe Lada pentru nesupunere. Din fericire, nu-l bătea nici pe Radu în locul ei. Ușurarea ei era temperată de faptul că știa că ei aveau să găsească altceva cu care să o rănească. Întotdeauna găseau.

În timpul primei lor lecții, în timp ce Radu se grăbise cu înfrigurare să țină pasul și Mehmed recitase pasaje întregi din Coran, Lada vorbise numai în valahă. Molla Gurani de-abia se uitase la ea, nepăsător îndărătul acelor lentile pe care ea le detesta, și o informase că singura lui îndatorire era să-l educe pe Mehmed.

Și, adăugase el pe un ton indiferent, chiar nu consider că femeile

sunt capabile să învețe prea multe. Are de-a face cu forma capului lor.

După aceea, Lada începuse să exceleze. Memora mai multe pasaje din Coran decât oricare din cei doi băieți și le psalmodia, maimuțărindu-l pe Molla Gurani. Rezolva toate teoremele și exercițiile de matematică și problemele de algebră. Cunoștea istoria statului otoman și a descendenței lui Mehmed la fel de bine ca însuși Mehmed. Mehmed avea aproape treisprezece ani, fiind născut între Lada și Radu. Era cel de-al treilea fiu, mama lui era o sclavă concubină, iar tatăl lui îi favoriza pe ceilalți doi fii mai mari, ceea ce-l supunea pe Mehmed la bârfe și la rușine. Erau informații întristătoare, iar Lada se străduia din răspuțeri să nu se vadă în situația lui sau să îl compătimizească pe Mehmed.

Dar, mai presus de toate, mai mult decât oricare altă materie, ea devora lecțiile despre bătăliile trecutului, alianțele istorice sau disputele cu privire la granițe.

O vreme, se temuse că Molla Gurani intenționase cu provocarea lui să o păcălească să studieze, dar el rămânea la fel de nepăsător ca întotdeauna, fără să se arate încântat de atenția ei, fără să reacționeze așa cum se presupunea că o va face. Dar pe Mehmed îl amăra tare mult ori de câte ori ea îl întrecea. Acesta deveni noul ei scop.

În fiecare zi ea aștepta o bătaie, o nouă oroare care să se abată asupra ei sau a lui Radu, astfel încât adevăratul motiv pentru care fuseseră aduși în Amasya să fie dezvăluit. Suspansul o transforma într-o persoană tăcută și posacă. În acest răstimp, Radu pusese la loc o parte din greutatea pierdută. Lada nu îl mai auzea plângând noaptea. Îi dispăcea să-l vadă că începea să se simtă în largul lui. Asta făcea ca orice *lecție* care li se pregătea să fie cu atât mai rea.

La urma urmelor, Mehmed era fiul lui Murad. Nu era prietenul lor. Era cel care îi ținea în captivitate.

După studiile principale, Molla Gurani vorbea întotdeauna cu Mehmed doar despre Profet și despre destinul otomanilor de a

răsturna Bizanțul și Constantinopolul o dată pentru totdeauna. Lada devenea ursuză la noțiunea unui Dumnezeu misterios care stătea deasupra tuturor, alegând un sultan care să răspândească religia musulmană în lume. Ea nu văzuse niciodată un asemenea Dumnezeu și nici vreo dovadă a existenței sale. Otomanii aveau succes deoarece erau organizați, deoarece erau bogați și deoarece erau *mulți*.

Cele mai multe după-amiezi, obosită de studiu și secătuită de încordarea de a fi permanent în gardă împotriva oricăror perfidii pe care le-ar fi putut plănuși sultanul pentru ei, Lada pleca să hoinărească, lăsându-l pe Radu să dea aprobator din cap și să aporțeze lucruri ca un cățeluș pentru stăpânii lui. Amasya nu era Valahia, dar era mai aproape de aceasta decât fusese Edirne. Orașul era construit pe dealuri stâncoase, cu un râu verde, foarte mare, care curgea leneș și sinuos la poalele sale. Multe dintre clădiri, inclusiv donjonul în care stăteau Lada și Radu, erau construite în versantul muntelui. Îndărătul donjonului se găseau meri care creșteau în susul dealului în livezi dese, încâlcite.

Lada se amuza culcându-se pe spate, aruncând un cuțit în sus și încercând să agațe un măr. Uneori, reușea. Alteori, cuțitul venea înapoi și aproape că o lovea. Ambele rezultate o distrau în mod egal. Simplul fapt că i se îngăduia să aibă un cuțit era, din nou, o dovadă a cât de invizibilă, cât de neimportantă devenise.

Până și cele mai proaspete mere aveau gust făinos și amar în Amasya.

Într-o zi de toamnă timpurie, Lada stătea culcată în livadă, în vreme ce lumina scădea și devenea aurie, atât de grea în jurul ei, încât își închipuia că putea s-o guste. N-ar fi avut deloc gustul merelor captivității ei. Gustul ar fi semănat cu cel de acasă. Acasă.

Ridică la nas punguța de la gât și pretinse că încă mai putea să simtă mirosul rămurelei de conifer și al florii, acum atât de vechi și de uscate, încât se sfărâmaseră, rămânând mai nimic. Le mutase în

punguță în seara în care fugiseră din Valahia și de atunci o purtase mereu asupra ei.

Doi ieniceri trecură prin apropierea ei, fără să-și dea seama că ea se afla acolo. Glumeau și, cu toate că vorbeau turcește, unul din ei încă mai purta pe limbă forma vocalelor valahe. Lada se ridică, apoi țâșni de după un copac spre altul, urmărindu-i pe soldații care se întorceau la cazarma lor, un grup de clădiri scunde din piatră, grupate în jurul unei curți de pământ. Râsete aspre însoțeau tonul săbiilor zăngănite. Lada se îți de după un zid, privind.

Se simți apucată cu brutalitate de umeri și împinsă în față.

— O iscoadă! strigă o voce inegală, care încă se agăța de ultimele rămășițe ale tinereții. Sau o hoată!

Spre groaza Ladei, pe puțin o duzină de ieniceri se întoarseră să vadă despre ce era vorba. Cu o curiozitate vădită pe chipurile lor, formară un semicerc larg în jurul ei.

— Nu e iscoadă, zise un băiat cu pieptul bombat și cu o singură sprânceană groasă deasupra ambilor ochi. Micul habotnic o ține pe post de concubină.

— Nu e prea drăguță pentru o târfă.

Soldatul din spatele ei o trase de o șuviță de păr. Ea se aplecă pe sub brațul lui, îl apucă de încheietura mâinii și i-o răsuci la spate spre a-l țintui. Era un truc pe care îl învățase sub cruda tutelă a lui Mircea și îl perfectase exersându-l pe Bogdan și Radu. Soldatul țipă supărat și încercă să se desprindă, așa că se răsuci mai tare, împingându-se în articulație. Scânci de durere.

— Tu ești mai drăguț decât mine. Lada apăsă și mai tare pe brațul lui. Poate că în schimb te-ai putea oferi tu drept târfă.

— Ajutați-mă! icni el.

Lada își ridică privirea, cu sfidarea citindu-i-se în maxilarul încheștat, pentru a descoperi că ceilalți ieniceri rânjeau încântați. Soldatul cu o singură sprânceană, care n-ar fi putut să aibă mai mult de optsprezece sau nouăsprezece ani, râse și înaintă, bătându-l

binevoitor peste cap pe camaradul lor prins în capcană.

— Bietul Ivan. Fetița asta se ia de tine?

Îl cuprinse pe Ivan cu brațul după gât. Lada îi dădu drumul, iar celălalt soldat se răsuci, doborându-l la pământ și așezându-se pe spatele lui. Ivan dădea nervos din picioare, dar în zadar.

— L-ai cunoscut pe Ivan. Eu sunt Nicolae. Iar tu ești valahă!

Lada încuviință din cap, dându-și seama că vocea lui Nicolae fusese cea în care recunoscuse tonalitățile de acasă.

— Ladislav Drăculea.

Spunându-și numele cu voce tare, Lada se simți săgetată de o durere năprasnică. Nu li se îngăduise să-i scrie tatălui lor și nici nu primiseră scrisori de la el. Nu știa dacă el avea cunoștință de locul unde se aflau, de faptul că plecaseră din Edirne.

Nu știa dacă lui îi păsa.

Radu încă își făcea griji în legătură cu doica lor. Ea își pierduse fiul și acum și pe cei de care avea grijă în acest imperiu infam. Lada se întreba dacă își găsisese altceva de muncă. Spera că da. Nu se obosisese să speră că tatălui lor i-ar fi trecut prin minte să aibă grijă de femeia care îi crescuse copiii. Însă nu-i spusese niciodată aceste lucruri lui Radu. Lui nu i-ar fi făcut bine să se gândească prea mult la doica lor.

Iar Ladei nu-i plăcea jena de a-și aminti de femeia care fusese mereu atât de bună cu ea pentru atât de puține mulțumiri. Dacă avea să se întoarcă vreodată în Valahia, avea să îndrepte acest lucru.

— Fiica Dragonului? întrebă Nicolae cu un râset, dar nu unul batjocoritor, ci amabil. Nu-i de mirare că Ivan n-a fost pe măsura ta. Ce te-aduce aici, micule dragon?

— În niciun caz curvășăria, răspunse ea, și îi trase un șut în spinare lui Ivan.

— Aș fi îngrozit să bag în patul meu un dragon. Până și micul habotnic cred că simte la fel.

— Molla Gurani este habotnicul tău? Cred că el e făcut din

pergament, nu din carne.

Nicolae râse, clătinând din cap.

— Nu, „micul habotnic” este porecla pe care i-am dat-o noi lui Mehmed.

Ceilalți soldați încuviințară din cap, aruncându-și unii altora zâmbete strâmbे.

Cu toate că știa din propria experiență că ienicerii erau departe de a fi cuviincioși, fu surprinsă să audă asemenea batjocură fățișă la adresa fiului sultanului lor. Ea reținu această informație, sperând s-o poată folosi într-o bună zi.

— Mă aflu aici cu fratele meu. Suntem însoțitorii lui Mehmed, studiem împreună cu el.

— În acest caz, trebuie să fii cumplit de plictisită. Vino! spuse Nicolae și se ridică, târându-l pe Ivan după el. Poți să te uiți cum îl învăț pe Ivan să-i respecte pe cărturari.

*

În timp ce o altă după-amiază se târa alene, Lada privea lung pe fereastră, dorindu-și să simtă o adiere care să-i răcorească pielea. Mehmed rareori mai interacționa cu ea acum în afară de privirile urâte pe care i le arunca atunci când era mai bună decât de el la studii. Adesea îl prindea zgâindu-se cu atenție la ea, de parcă ar fi putut să o facă să dorească stăruitor să îndeplinească o însărcinare tainică. Ea întotdeauna îi susținea privirea, fără să se clintească.

Radu se ținea după Mehmed ca un cățeluș de salon. Chiar și acum ședea pe podea la picioarele lui Mehmed, cercetând cu atenție aceleași texte pe care Mehmed le studiasse de o sută de ori.

— Vezi, acolo, spuse Mehmed, arătând un pasaj. Profetul, pacea fie asupra sa, vorbește de bărbatul care va cuceri Constantinopolul și ce conducător minunat va fi el.

Privirea lui Mehmed era pierdută și blândă.

— Dar au mai existat încercări, zise Radu.

— Da. Chiar și tatăl meu a încercat. Dar acum a obosit să mai lupte împotriva pretențiilor fraților săi de a accede la tron, să-și mai petreacă domnia păstrând ceea ce deja avem. Îi place să vorbească și să filosofeze, dar nu izbuteste să vadă chemarea datoriei pe care credința i-a hărăzit-o. Frații mei mai mari ar putea răspunde chemării, dar ei nu sunt câtuși de puțin devotați. Profetul, pacea fie asupra sa, a poruncit ca noi să nu avem un stat, ci un imperiu. Ar trebui să fim cu mult mai măreți decât suntem, și tatăl meu refuză să...

Lada lăsă ușa să se trântască în urma ei. Tremura de furie pentru că-i ascultase iar vorbind despre motivele de mândrie ale otomanilor și destinul lor de a se răspândi în toată lumea. Otomanii deja se strecuraseră ca o otravă în propria ei lume, rupând-o de tot ceea ce iubea. Cât de departe aveau să mai meargă? Se năpusti ca o furtună, ieșind din donjon și trecând printr-o mică armurărie. Era abandonată, garnizoana păstrând cea mai mare parte a armelor, însă acolo se mai găseau câteva obiecte pe care ea le putea folosi după placul inimii.

— Te simți bine?

Se răsuci, surprinsă să-l vadă pe Mehmed stând în pragul ușii.

— Ce cauți aici?

— Păreai nefericită când ai plecat.

Lada râse, la fel de amar precum coaja merelor din Amasya.

— Par nefericită? Iartă-mă dacă nu găsesc încântare în a te asculta cum proslăvești virtuțile gloriosului tău imperiu și ce favoare îi vei face extinzându-l cu spada.

Mehmed se încruntă și sprâncenele sale subțiri, care în cele din urmă luaseră forma celor ale tatălui său, îi acoperiră ochii.

— Mi-ai văzut țara. Unde sunt săracii, suferinzii și cei flămânzi de pe străzi? Unde este crima? Radu mi-a spus că nu poți să ieși noaptea pe străzile din Târgoviște de frica tâlharilor și a ucigașilor. Și totuși, cineva poate să se plimbe prin Edirne fără să fie atacat.

— Da, dar...

— Iar drumurile noastre sunt sigure pentru negoț, ceea ce înseamnă că poporul nostru are ceea ce îi trebuie să cumpere și să vândă, să trăiască din ceea ce i s-a dat. Oamenii noștri sunt feriți de foamete și sărăcie!

— Dar îi oprimați pe cei care nu cred în Dumnezeuul vostru!

Mehmed clătină supărat din cap.

— Nu acționăm așa cum o fac scumpii tăi creștini, măcelărind alți creștini pentru că ei cred într-un mod greșit. Da, cerem plată. Acesta este prețul protecției. Dar îngăduim tuturor popoarelor de sub domnia noastră să creadă în ce vor ele, atâta timp cât nu ne tulbură pacea.

— Eu sunt aici ca dovadă a *păcii* pe care tatăl tău o însuflă, a libertății pe care le-o garantează celorlalți. Tatăl meu este liber să-și conducă poporul, atâta timp cât domnește așa cum i se pare potrivit sultanului! Și dacă nu, copiii săi vor suporta consecințele.

— Știi ce fel de om este tatăl tău?

Lada se întoarce cu spatele la Mehmed, ascunzând rușinea care îi colora obraji.

— Genul de om care îi promite papei să lupte împotriva necredincioșilor și apoi face pace cu ei, răspunse ea. Genul de om care își părăsește copiii sub amenințarea unei săbii și se întoarce la un tron fals. Da, știu ce fel de om este. El este genul de om cu care tatălui tău îi face plăcere să aibă de-a face. Amândoi sunt niște diavoli.

— Vă ținem țara la adăpost!

Lada se răsuci iute și traversă încăperea, șuierând în fața lui Mehmed.

— Mai curând mi-aș vedea țara arzând decât să o văd progresând sub domnie otomană. Nu toate locurile din lume trebuie refăcute după chipul și asemănarea voastră. Dacă n-am fi mereu ocupați să ne apărăm granițele și teritoriul încălcat de oștirile

altor națiuni, am fi capabili să ne purtăm singuri de grijă!

Nedumerit, Mehmed se dădu înapoi.

— Atunci, nu mă urăști în numele tatălui tău?

Ladei îi căzură umerii, sfârșeala trăgându-i în jos.

— Tatăl meu este slab. Valahia merită mai mult.

— Poate că *tu* meriți mai mult decât Valahia.

— Ba nu.

Lada simți cum se reaprinde focul în pieptul ei, arzându-i frica și oboseala. Fusese prea mult timp departe de pământul ei. Uneori se întreba dacă și-l amintea în mod corect. Dar aici, acum, știa că nu ar fi putut nicicând cu adevărat să îl părăsească. Îi pulsa în vene, bătând prin ea.

— Iubesc Valahia. Îmi aparține, iar eu îi aparțin. Este țara *mea* și ar trebui să fie mereu a mea, iar eu îl urăsc pe orice rege sau sultan sau Dumnezeu sau profet care proclamă că altcineva are vreun drept asupra ei.

— Te rog să nu spui asta despre Profet, pacea fie asupra sa.

Vocea lui Mehmed era blândă. Nu porunca – ci cerea.

— De ce refuzi să ascuți ce ne învață Molla Gurani?

Lada se uită la panoplia cu săbii de antrenament. Deși Mehmed râdea mereu de cantitatea de timp pe care ea o petrecea privindu-i pe ieniceri, Lada își ocupa fiecare oră liberă observându-le sesiunile de antrenament și exercițiile. După vreo două săptămâni, Nicolae chiar o lăsase să li se alăture, corectându-i ținuta, râzând de greșelile ei, dar admirându-i din ce în ce mai mult ferocitatea și hotărârea de a învinge.

Știi de vreun Bogdan din Valahia? îl întrebase de îndată ce îndrăznise. Cuvintele o usturară imediat ce-i ieșiră pe gură, făcând-o să sufere mult din pricina speranței pe care o cuprindeau.

Pe fratele meu îl cheamă Bogdan, îi răspunsese el.

Și pe fratele meu la fel! zisese un bulgar.

Și pe tata! adăugase un sârb.

Nicolae îi zâmbise a scuză, iar Lada își înăbușise durerea pe care i-o provocase rostirea numelui lui Bogdan. Și apoi luptase.

Acum, fără să ia seama la Mehmed, alege o sabie tocită, curbată, precum cea care atârna deasupra tronului tatălui ei. Până și vederea ei îi alimenta focul din piept. O ridică în sus, încercându-i echilibrul. Îi plăcea să fie furioasă înaintea de a lupta cu Nicolae. Furia scobea și îndepărta orice altceva dinlăuntrul ei – îndoiala, frica, stânjeneala –, nemălasând loc pentru nimic altceva. Niciodată nu se simțise mai puternică decât atunci când era furioasă cu o sabie în mâini.

— Oprește-te! îi ceru Mehmed, venind alături de ea în fața panopliei. Nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Poți să-ți venerezi profetul, dar nu este al meu și nici nu va fi vreodată. Crediința înseamnă slăbiciune.

Ea nu avea să cedeze în fața islamului, așa cum se întâmplase cu Radu. Dar nu cultiva nici ortodoxia în care crescuse. Religia era un mijloc spre un scop. Ea o văzuse mânărită ca pe o armă. Dacă avea nevoie s-o folosească, urma s-o facă, dar nu ar fi îngăduit nicicând ca ea să fie folosită de religie.

Mehmed o apucă de braț, răsucind-o pentru a fi față în față cu el.

— Te înșeli, Lada. Crediința nu înseamnă slăbiciune. Crediința este cea mai mare forță pe care o putem avea.

— Poate credința să mă ducă înapoi în Valahia?

— Crediința îți poate arăta că există lucruri mai importante.

Lada râse sfidător.

— Dacă vrei să-ți asculți cineva aiurelile găunoase, du-te atunci și caută-l pe Radu. Eu am alte lucruri de făcut.

Deschise ușa, dar Mehmed alergă și o închise.

— N-am terminat de vorbit!

Ladei îi îngheță sângele în vene.

— Mi-ai poruncit să rămân? Și dacă refuz? Ai să pui să fiu bătută? Biciuită? La curtea tatălui tău le-am înfruntat pe toate astea și chiar mai multe. Nu m-am închinat Dumnezeului sau sultanului

vostru atunci și nici acum n-o voi face. De ce m-ai adus aici, Mehmed? Nu voi fi condusă.

Lui Mehmed îi căzu fața. Își lăsă mâna în jos și linia spinării sale – atât de dreaptă – se curbă.

— N-am vrut nicicând să-ți fiu stăpân. *Am* servitori. Și profesori și gărzi și un tată care mă disprețuiește. Vreau ca tu... să fii prietena mea.

Acesta nu era răspunsul la care se așteptase Lada. Se strădui să aibă o reacție.

— De ce ai vrea asta?

— Deoarece, începu Mehmed, privind în pământ. Deoarece tu nu-mi spui ce crezi că aș vrea eu să aud.

— Mai degrabă m-aș da peste cap ca să-ți spun ceva ce nu ai vrea să auzi.

Ochii negri ai lui Mehmed se luminară brusc și priviră într-ai ei, încărcăți de ceva profund și însetat. El zâmbi. Era un zâmbet strâmb, care îi trăgea înapoi buzele pline și îi schimba forma feței de la aroganță la zburdălnicie.

— Ceea ce este întocmai motivul pentru care îmi plăci.

Exasperată, Lada pufni.

— Prea bine. Ce anume face un prieten?

— N-am avut nicicând un prieten. Speram ca tu să știi.

— Atunci ești și mai prost decât pari. Radu este cel care își face prieteni. Eu sunt cea care îi face pe oameni să vrea să mă biciuiască.

— Îmi amintesc că îmi dădeai sfaturi care să mă ajute să evit să fiu biciuit. Pare o bună temelie pentru o prietenie.

Îi întinse o mână.

Lada reflectă. Ce ițe aveau să se țeasă din acest aranjament? Își mai dăruise o dată inima unui prieten, iar faptul că îl pierduse pe Bogdan aproape că i-o făcuse bucăți. Dar Mehmed nu era fiul doicii.

— Tatăl tău va găsi pricină prieteniei noastre. În Edirne nu ne-a arătat bunăvoință.

— Nu-mi pasă ce crede tata. Dacă n-ai observat, nimănui nu-i pasă ce facem noi aici. Amasya nu este luată în seamă. Nici eu. Sunt liber să fac cum poftesc.

— Ești norocos.

— Dar oare sunt destul de norocos să-ți spun prietenă?

— O, prea bine!

O parte din încordare o părăsi pe Lada când în sfârșit își dădu seama că pedeapsa pe care o așteptase în tot acest timp nu venea. Nu se eliberaseră de Murad, dar erau departe de ochii lui. Deocamdată, asta era de ajuns.

— Bun. În spiritul prieteniei, trebuie să-ți spun că sunt puțin gelos pe timpul pe care îl petreci în compania ienicerilor. Vreau să încetezi să te mai antrenezi cu ei.

— Și eu, în spiritul prieteniei, trebuie să-ți spun că nu-mi pasă nici cât negru sub unghie de geloziile tale mărunte. Am întârziat la antrenament.

Îi prinse glezna lui Mehmed cu piciorul ei, apoi se izbi cu umărul în umărul lui, făcându-l să se poticnească și aruncându-l la pământ.

El bolborosi indignat:

— Sunt fiul sultanului!

Ea deschise ușa, secerând cu sabia aerul din dreptul gâtului lui.

— Ba nu, Mehmed, tu ești prietenul meu. Iar eu sunt o prietenă îngrozitoare.

Hohotul lui de râs îi făcu pașii – mereu hotărâți și energici – să pară aproape ușori.

16

Toamna refuza să se domolească. Zidurile din piatră ale fortăreței captau razele soarelui, reținând căldura. Radu își închipuia că aerul pâlپător era un cuptor; curând avea să fie copt de viu. Molla Gurani, care părea mereu mai mult decât uman, acum se apropia de statutul de Dumnezeu. Nici măcar nu asuda în vreme ce făcea pași încoace și încolo în fața lor, citind cu voce tare dintr-o carte despre viața Profetului, pacea fie asupra sa.

Însă era o blasfemie să te gândești măcar că ai putea fi Dumnezeu în afară de Dumnezeu însuși. Radu închise ochii și alungă gândul, încercând să-și alinieze gândirea cu a preceptorului, cu Dumnezeu, cu ceea ce-i plăcea să învețe.

Când nu era atât de al naibii de cald.

Mehmed căzu de pe taburet, prăbușindu-se la podea. Radu se grăbi spre el, împreună cu Molla Gurani.

— Nu te simți bine? îl întrebă preceptorul, lipindu-și palmele de obrazul și fruntea lui Mehmed.

Mehmed deschise ochii.

— Trebuie să continuăm cu studiile.

— Ba nu. Molla Gurani se îndreptă de spate și îl ajută pe Mehmed să se ridice în picioare. Te-a doborât căldura. Ar trebui să te ferim de orice boală. Insist să te duci în pat și să rămâi acolo tot restul zilei.

Mehmed încuviință ușor din cap.

— Prea bine.

— Chem un străjer să te ajute.

— Nu, nu, mă poate ajuta Radu.

Mehmed întinse brațul; Radu îl trecu peste umerii săi și îl cuprinse cu un braț pe după mijloc.

Molla Gurani îi privi plecând, îngrijorarea încrețindu-i pielea din jurul ochelarilor. Când ieșiră pe coridor, Radu porni în direcția apartamentului lui Mehmed, aflat la două uși mai încolo. Mergea cât de încet putea, susținând pe umerii săi cea mai mare parte a greutateii celuilalt băiat, care stătea sprijinit de el. Când ajunseră aproape de ușă, Mehmed privi în urma lor. Și se desprinse de Radu atât de iute, încât acesta se poticni în lipsa greutateii sale.

Încântat, Mehmed își ridică privirea.

— Fugi! spuse el, luând-o la goană pe coridor.

Radu fugi după el, ajungându-l într-un sfârșit în timp ce Mehmed se năpustea printr-o ușă lateralnică ce dădea într-un balcon aflat deasupra unei grădini ofilite.

— Ce faci? vru el să știe, cercetând înnebunit chipul lui Mehmed în căutarea semnelor de nebunie. Trebuie să te odihnești!

Mehmed râse, clătinând din cap.

— Ba nu, trebuie să scap din închisoarea asta cumplită și încinsă.

Radu icni.

— L-ai mințit pe Molla Gurani!

Rușinea coloră chipul lui Mehmed.

— Așa este. Însă dacă l-aș fi rugat să mă învoiască, ar fi fost foarte dezamăgit de mine. Voi învăța toată noaptea pentru a compensa asta. Tu poți să înveți cu mine. Însă acum e prea cald și mi se topesc creierii și trebuie să ieșim de-aici.

Se sui pe parmalâcul din piatră, apoi sări cu un găfâit într-un copac aflat aproape. Rânjind spre Radu, coborî din pom.

Radu cântări ce s-ar fi putut întâmpla. Nu voia să nu se poarte cum trebuie sau să atragă atenția sau să facă ceva ce ar fi putut abate o pedeapsă asupra capului său.

Dar era pur și simplu prea cald pentru a-și face griji.

Imită mișcările lui Mehmed, fiind surprins de ușurința propriei

coborâri. Lada îl făcea mereu să se simtă slab și stângaci, însă Mehmed se aștepta ca el să țină pasul, ceea ce făcea să-i fie lesne să o facă.

Alergară, se aplecară și se lăsară la pământ, înăbușindu-și râsul pe măsură ce mergeau. Nu departe de ei se găsea un loc unde un copac crescuse peste zid. Radu îngenunche, săltându-l pe Mehmed în palmele făcute căuș, ca să poată să se apuce de o creangă. Mehmed se cățăără pe coama zidului și întinse mâna să-l ajute pe Radu să se urce. Săriră apoi amândoi de cealaltă parte, unde era mai răcoare, muntele și copacii deși dându-și silința să biruiască soarele.

Reușiseră să străbată doar o mică bucată, când auziră un bufnet slab, urmat de un șir de blesteme.

În valahă.

— Lada, șopti Radu.

Mehmed duse un deget la buze și se furișară cu o precauție sporită. Lada stătea în mijlocul unui luminiș, cu spatele la ei, având alături o tolă cu săgeți. Însemnase ținte pe câțiva copaci aflați la ceva depărtare, lucru ambițios chiar și pentru un arcaș priceput. Trase coarda înapoi, apoi o slobozi. Săgeata zbură pe lângă copac, scoborând pe pământ la două brațe depărtare.

Lada bătu din picior, ocărându-se aspru cu vorbe mai urâcioase și mai necuviincioase decât auzise Radu vreodată.

Mehmed nu putea să înțeleagă ce spunea, nu putea să audă ura și învinuirile pe care Lada și le arunca sieși. Radu putea, totuși, și se întreba când hotărâse sora lui că nimic mai prejos de perfecțiune nu era acceptabil. Rămase acolo, voind să se ducă la ea, să o îmbrățișeze, să-i spună că e bine. Ea încă mai avea timp să învețe și era pricepută la atât de multe alte lucruri. Voia ca ea să înceteze să mai spună lucrurile acelea cumplite, să înceteze să le mai gândească.

Mehmed avea alte idei. Se furișă înainte, apoi apucă tolba și, răcnind de bucurie, o luă la fugă.

Lada se răsuci, cu o privire ucigătoare.

Radu o luă și el la sănătoasa.

Îl întrecu pe Mehmed, împins de faptul că știa ce îi aștepta dacă Lada i-ar fi prins. Cei doi băieți fugiră năvalnic printre copaci, ferindu-se de ramurile joase și sărind peste bușteni, cu Lada pe urmele lor.

Radu țâșni dintre copaci și alunecă până când se opri pieziș, întinse un braț ca să-l țină în loc pe Mehmed. Se aflau în vârful unei pante, care se termina într-un heleșteu verde-închis, aflat la mai puțin de doi metri sub ei, flancat de peretele de stâncă pe o parte și de bolovani rostogoliți pe cealaltă. Un pârâiaș curgea peste bolovani, alimentându-l. Totul era tăcut și nu se auzeau decât respirațiile lor greoaie.

Lada îi ajunse, cu pumnii ridicați, pregătindu-se să-i lovească.

— Oprește-te! zise Radu. E o pantă care se termină într-un heleșteu!

Cu un strigăt de triumf, Lada îi împinse pe amândoi băieții în apă.

Radu ieși la suprafață, uitându-se imediat după Mehmed. Heleșteul nu era adânc – atingea fundul apei cu picioarele – și era îngrozit că Mehmed s-ar fi putut lovi la cap sau ar fi putut să-și frângă gâtul ori poate că suferise alte răni grave.

În schimb, Mehmed făcea pluta pe spate, cu brațele sub cap, și îi spuse râzând:

— Ei bine, îți mulțumesc, Lada. Este un adevărat miracol într-o zi ca asta.

Cu un mârâit, ea sări și ateriză între ei cu un pleoscăit. După ce își îndeplini dorința de a-i vâri cu capetele sub apă iar și iar, în pofida încercărilor lor de a scăpa, înotă spre un bolovan pe jumătate scufundat și se așează pe el. Părea mulțumită, cu capul dat pe spate pentru a simți soarele pe chipul ei răcorit de apă. Demonul dintre copaci care se ura pe sine și blestema părea în întregime uitat. Radu

făcuse asta. O înflăcărare de mândrie îl încălzi în apa rece ca gheață.

— Nu știam de existența heleșteului, spuse Mehmed. Cred că nu știe nimeni. Cu toate că există o poveste...

— Spune-ne-o! îl îndemnă Radu, stropindu-l cu apă.

Mehmed adoptă o voce mai profundă, vorbind rar, savurând povestea.

— Odată, demult, tare demult, trăia un mare rege care avea o singură fiică. Numele ei era Shirin, iar frumusețea ei era legendară.

Lada scoase un sunet ca un nechezat. Radu o fulgeră cu privirea.

— Shirin locuia pe cealaltă parte a muntelui. Într-o bună zi, ea veni cu servitoarele pe partea asta, căci se zicea că merele erau mai dulci aici, udate de un izvor limpede și rece, de o puritate neegalată. Un tânăr, Ferhat, care făcea parte dintr-o familie sărmană, o văzu și imediat știu că nu va mai iubi pe altcineva. Îi dăruie lui Shirin o baniță de mere pe care le culesese pentru sine, și când mâinile li se atinseră, își dădu seama că și ea simțea la fel.

Lada căscă teatral.

— Însă ea era o prințesă, iar el un nimeni. Totuși, el se duse pe cealaltă parte a muntelui pentru a-i cere mâna. Tatăl ei, uluit, dar văzând preferința fiicei, îi ceru lui Ferhat să îndeplinească o sarcină imposibilă: dacă Ferhat aducea izvorul cu apă pură pe partea de munte a regelui, se putea căsători cu Shirin. Ferhat încercă multe lucruri. Săpă șanțuri de irigații, dar apa devenea puturoasă și măloasă de îndată ce părăsea izvorul. O cără în vase uriașe, dar se vărsa sau seca înainte ca el să-și încheie călătoria. În cele din urmă, disperat să fie alături de Shirin, începu să sape. Săpă tot mai adânc și mai adânc în munte, călăuzind izvorul odată cu el, călătorind în întuneric, știind că lumina ei strălucea pe cealaltă parte. Însă acest lucru nu-i pică bine regelui. Auzi de progresul lui Ferhat și știu că dacă avea să reușească, ar fi fost nevoit să trăiască cu rușinea de a-și fi dat fata ca recompensă. Dar cum nu-și putea lua înapoi cuvântul, regele trimise un servitor să răspândească vestea că Shirin murise.

Ferhat, coborând poticnit de pe munte după nenumărate ore de muncă în întuneric, fu întâmpinat cu vestea că lumina spre care el săpa se stinsese pe vecie. Cuprins de disperare, fugi înapoi în tunelul său și se lovi cu capul de capătul acestuia, până ce muri. Shirin, cu inima frântă și trădată de tatăl ei, dispăru. Se spune că pribegește pe munte în căutarea lui Ferhat și n-a mai fost văzută niciodată de atunci. Împreună, ei alcătuiesc inima muntelui care încă bate, revărsând izvorul la fel de pur ca iubirea lor.

— Ce frumos! spuse Radu, trecându-și respectuos palmele prin apă, de parcă aceasta ar fi purtat moștenirea celor doi iubiți, ridicându-i la suprafață.

— Asta e absurd, comentă Lada. Au murit amândoi degeaba.

Mehmed se încruntă.

— Au murit din iubire!

— Și-au irosit viețile.

— N-a fost o irosire, spuse Radu, zâmbind nesigur și sfios. Eu aș săpa un tunel în munte pentru voi amândoi.

Lada râse.

— Atunci și tu ești un prost, căci nu te poți căsători cu niciunul din noi.

Vorbele ei îi pricinuiră durere după oferta lui sinceră, iar Radu își aminti de ce nu mai avea încredere în ea.

— Nu asta am vrut să spun!

Mehmed îi puse o mână pe umăr și zâmbetul lui vindecă batjocura Ladei.

— Știu ce vrei să spui. Heleșteul ăsta este la fel de vechi și de pur ca povestea, așa cred.

— Atunci, va fi al nostru, zise Radu, surâzând fericit.

— Secretul nostru, se arată de acord Mehmed.

Radu se scufundă sub apă, și tot trupul îi zâmbea, încărcat de căldura unei rugăciuni de mulțumire pentru harul unui secret minunat, bine ținut, și pentru cineva drag cu care să-l

împărtășească.

17

Lada se trezi cu o mână pusă peste gură.

Lovi de două ori cu pumnii într-o succesiune rapidă, țintind rinichii. Atacatorul ei se rostogoli la o parte.

— Lada! Încetează!

Se ridică în capul oaselor în pat, mijind ochii în întuneric.

— Mehmed?

El gemu într-o încuviințare îndurerată.

— Ce cauți în odaia mea?

— Ieșim pe furiș.

Lada descoperi încă o siluetă în întuneric. Radu. Exasperată, se trânti înapoi în pat și se întoarse pe burtă. Dar în zadar. Ghimpele de panică ce o trezise îndepărtase și ultimele rămășițe de somn și știa că avea să dureze mai multe ceasuri până să reușească să adoarmă la loc. În plus, era... curioasă.

— Bine.

Dădu la o parte păturile și înșfăcă o tunică pe care și-o trase peste cămașa de noapte. Peste toate își puse o mantie, apoi făcu un gest de nerăbdare spre Mehmed și Radu să o conducă.

În loc să iasă pe ușă, se urcară în patul ei și se strecurară pe fereastra îngustă. Fortăreața din Amasya era veche, scundă și greoaie. Un zid o înconjură, adesea fiind înghițit de copaci și de stânci. Fuseseră adăugate câteva înfrumusețări: niște balcoane, un donjon care nu se potrivea și aripa în care locuiau Lada și Radu. De asemenea, fortăreața fusese recent zugrăvită din nou în alb cu dungi albastre, iar donjonul în linii răsucite.

Lada evita cea mai mare parte din ea, preferând să-și petreacă

timpul cu ienicerii sau în copacii de pe munte. Mehmed ieșea rareori. Când se întâmpla să iasă furiș toți trei, era în timpul zilei, pentru a se duce la heleșteul ascuns, dar acum era prea rece pentru a înota în timpul zilei, cu atât mai puțin în toiul nopții.

Merseră de-a lungul șirului de copaci, trecând pe la marginea pădurii, alegând o cale paralelă cu râul de dedesubt. Când ajunseră la o distanță bună de fortăreață, poteca începu să urce. Terenul era stâncos și acoperit cu tufe joase, dese, așa că mersul în întuneric era o treabă dificilă.

— Idioților, unde mă duceți?

— Răbdare, Lada, îi ceru Mehmed.

— De-acum am să dorm cu un cuțit sub pernă.

— Dacă ai fi avut un cuțit, m-ai fi omorât!

— Da, întocmai. Și așa aș fi putut să-mi văd mai departe de somnul meu.

Radu pufni.

— Nu există nimic mai frumos, pentru a avea vise plăcute, decât să strângi în brațe un cadavru.

Mehmed arată spre niște forme care se conturau amenințător înaintea lor. Lada crezu că erau doar niște bolovani masivi în peretele muntelui, dar când ajunse lângă ei, văzu că erau tăiați și modelați cu grijă în munte. Tunelul lui Ferhat spre Shirin! Se simți cuprinsă de exaltare, învăluită de gustul apei limpezi și reci și de sunetul inimilor care băteau.

Apoi își dădu seama ce se afla cu adevărat în fața ochilor ei.

Morminte.

— Ale cui sunt? întrebă, pentru a-și ascunde ciudata și stânjenitoarea dezamăgire.

Își trecu palma de-a lungul unuia. Era ceva cioplit, atât de vag, încât de-abia se simțea.

— Ale regilor din Pont care au domnit aici cu mai bine de o mie de ani în urmă.

— Care erau numele lor?

— Nimeni nu-și amintește.

Își lipi palma de calcarul rece al pietrei aflate deasupra unuia dintre morminte. Nimeni nu-și amintea numele regilor, însă ei încă se aflau acolo, supraveghindu-și pământurile.

Mehmed întinse mantia și se culcă pe spate, făcându-le semn și lor să i se alăture. Radu se întinse iute în dreapta lui Mehmed. Lada rămase unde se afla.

— Vino! o invită Mehmed. Nu te-am adus aici pentru a-ți arăta mormintele. Ne putem uita la ele altă dată, pe lumină.

Oftând suficient de tare ca el să o poată auzi, Lada își târșâi picioarele și se întinse în stânga lui Mehmed, enervată pe el pentru că îi ceruse ceva și pe ea pentru că se supusese.

Dar apoi totul fu înghițit de imensitatea cerului de deasupra ei. Arcuirea întunecată a bolții cerești era plină de lumină, stelele se revărsau dincolo de câmpul ei vizual, copleșitoare și minunate. Cum privea ea cu mare atenție în sus, o luă amețeala și i se păru că se prăvale în cer, spre stele. Apoi văzu o străfulgerare strălucitoare de lumină, cu o coadă de foc. Radu icni. O altă stea căzu, arzând luminoasă în întuneric înainte să dispară.

Mehmed vorbi în șoaptă, de parcă s-ar fi temut să nu rupă vraja:

— Molla Gurani a spus că se va întâmpla în noaptea asta.

— De unde știa? întrebă Radu.

— Se întâmplă la un anumit număr de ani. El are cărți care îi consemnează apariția. În noaptea asta el stă treaz în donjon, notând stelele noastre căzătoare pentru a fi cercetate în viitor.

— De ce îl placi atât de mult? întrebă Lada, minunea nopții de deasupra ei răpindu-i asprimea din întrebare.

Mehmed rămase tăcut o vreme înainte să răspundă.

— În acea zi în care m-ați găsit în grădină... Molla Gurani este preceptorul care m-a lovit.

— Ar fi trebuit să pui să fie omorât, zise Lada.

Mehmed oftă ușor.

— Sună ciudat, însă sunt bucuros că m-a lovit. Înaintea lui, nimeni, niciun preceptor, nicio doică n-a îndrăznit vreodată să mă înfrunte. Mă lăsau să tun și să fulger, îmi îngăduiau să fiu un diavol împielit. Cu cât eram mai agresiv, cu atât mai tare se uitau în altă parte. Tata nu mă vedea niciodată, mama nu putea fi deranjată nici măcar să ia masa cu mine. Nimănui nu-i păsa cine eram sau ce deveneam.

Lada încercă să-și schimbe poziția pentru a îndepărta lucrul care o înțepa în inimă și o făcea să nu se simtă în largul ei, însă sub ea nu era nicio pietricică.

— Și apoi a apărut Molla Gurani. În acea primă zi, când m-a lovit, nu mi-a venit să cred. Am vrut să-l omor. Dar ceea ce mi-a zis a doua zi m-a schimbat pentru totdeauna. Mi-a spus că eram născut pentru măreție, așezat în această lume de mâna lui Dumnezeu, și că el nu mă va lăsa niciodată să uit sau să abandonez acea încredere. Mehmed ridică din umeri, atingând-o pe Lada. Lui Molla Gurani i-a păsat cine eram și cine aveam să devin, spuse el. De atunci, încerc mereu să fiu vrednic de asta.

Lada înghiți pentru a scăpa de nodul dureros care se adunase în gâtlesul ei. Nu-l putea învinui pe Mehmed pentru că se apropiase de bărbatul care îl *vedea*, care cerea mai mult de la el și care îl ajuta să-și atingă țelul. Era ceva singuratic și rece să trăiești fără așteptări.

Își desprinsese mâna de pe pungața din dreptul inimii și își dresese glasul.

— Tot e cel mai plictisitor om în viață.

Mehmed râse, în vreme ce Radu rămase îngândurat și tăcut.

Dărele de lumină continuară, uneori venind atât de repede, încât Lada nu le putea urmări. Mehmed întinse mâinile, cu palmele în sus, spre amândoi Drăculeștii de lângă el. Radu luă una. Lada nu se mișcă, dar când Mehmed își lăsă mâna spre a ei, ea nu se trase deoparte.

Radu ridică mâna liberă ca și cum ar fi vrut să prindă o stea deosebit de strălucitoare.

— Este foarte trist că trebuie să moară.

Ladei îi lăcrimau ochii pentru că îi ținuse deschiși atât de mult timp și o lacrimă de la coada ochiului îi căzu în păr. Acolo, în acea noapte, cu Mehmed și cu Radu, i se părea că e un vis pe care se temea să nu-l scape. Dar stelele erau reale, iar ea nu voia să piardă trecerea niciuneia.

— Dacă n-ar arde, n-am ști niciodată c-au fost acolo.

— Mă bucur că noi suntem aici, zise Mehmed.

Lada deschise gura să-și exprime acordul, dar își mușcă îngrozită limba. Ea nu era bucuroasă. Nu putea să fie bucuroasă. Să fie bucuroasă ar fi însemnat cea mai mare trădare pe care ar fi putut să o comită vreodată împotriva ei însăși și a căminului ei. *Cu cât încetezi mai repede să te mai lupți, îi spunea Mara în minte, cu atât mai ușoară îți va fi viața.*

Devenea mai ușor să se afle acolo. N-ar fi putut să se împace cu asta.

— Vreau să mă duc acasă, zise, ridicându-se în capul oaselor și trăgându-și mâna din mâna lui Mehmed.

Era rece acolo unde aerul îi atinse pielea care fusese lipită de a lui.

— Nu putem să mai stăm puțin? Apoi ne ducem înapoi.

— Nu! Vreau să merg acasă. În Valahia.

Mehmed se ridică încet în capul oaselor, privind în pământ. Radu rămase unde era, nemișcat.

— De ce vrei să te întorci? o întrebă Mehmed.

Lada lăsa să-i scape un hohot de râs sugrumat. Cum de se simțise atât de aproape de el în acele momente, când putea să-i pună o asemenea întrebare? El nu știa nimic despre ea.

— Deoarece acolo mi-e locul. Tu însuși ai spus că nimănui nu-i pasă ce faci. Așa că trimite-mă acasă.

El se ridică în picioare, cu spatele la ea.

— Nu pot.

— Ba poți! A întrebat vreodată tatăl tău de noi? A întrebat cineva? Nimeni nu-și amintește că existăm! Așa de lipsiți de importanță suntem.

Așa de lipsită de importanță era Valahia. Chiar și în calitate de zălog erau uitați.

— Tata s-ar înfuria.

— Nici nu i-ar păsa. Și dacă da, ce-i cu asta? Nu te va trimite la grădinarul-șef. Deja te-a surghiunit aici. Ce altceva mai poate să facă?

— Ajunge! Am spus că nu pot s-o fac.

— Nu poți sau nu vrei?

Lada se ridică în picioare, cu capul bubuindu-i. Nu voia asta, nu voia să simtă lucruri sau să-i pese de Mehmed.

— Ești atât de disperat după prieteni încât să ne ții captivi?

— N-am nevoie de voi! Nu-mi trebuie nimeni!

— Atunci dovedește-o și trimite-mă acasă!

Mehmed micșoră distanța dintre ei, iar fața lui ajunsese atât de aproape, încât ea putea să-i vadă ochii în întuneric.

— Nu am nicio putere! Asta e ceea ce vrei să auzi, Lada? N-aș putea nici măcar să poruncesc un cal și provizii pentru tine, și cu atât mai puțin să mă asigur că ajungi teafără în Valahia. Nimănui nu-i pasă ce fac eu aici, căci nu pot să fac nimic. Dacă îți dorești atât de tare să pleci de lângă mine, atunci fă-o singură.

Mehmed îi întoarse spatele și porni în noapte.

— Ce te-a apucat? Radu părea să fie gata să plângă. De ce trebuie să strici tot binele pe care îl avem aici?

— Fiindcă, începu Lada, cu o voce brusc fără viață din pricina epuizării care o trăgea cu putere la pământ. Nu avem nimic. Nu poți să pricepi?

— Îl avem pe Mehmed!

Lada își ridică privirea. Stelele erau statice, nemișcate și reci în noapte, tot focul dispăruse din cer.

— Nu e destul, spuse ea.

18

Radu ședea în spatele Ladei, periindu-i părul, rupându-i-l ca să-l facă să se supună. Lada șuieră.

— Stai liniștită! îi spuse Radu, fără să bage în seamă lovitura peste mâini.

Ședeau așezați cât de aproape puteau de focul din vatră, cu un covor gros sub ei pentru a atenua frigul puternic din muntele de sub donjon.

Ușa spre camerele lor alăturate se deschise brusc. Mehmed intră grăbit, palid la față și cu ochii măriți. Radu era încântat – Mehmed nu prea îi mai vizitase în acea iarnă, nu de când cu atitudinea violentă a Ladei din acea seară de pe munte. Lada învăța acum singură. Deși Radu participa la lecții împreună cu Mehmed, între ei apăruse o atmosferă protocolară. Radu detesta distanța asta și o ura pe Lada pentru că o pusese acolo.

Dar jubilara lui Radu se stinse curând când își dădu seama că ceva nu era bine. Lăsă să-i cadă peria și se repezi lângă Mehmed. După ce îl conduse pe Mehmed spre o pernă, Radu umplu o cupă cu apă și i-o întinse.

— Ce s-a întâmplat? Ce este?

— Frații mei, răspunse Mehmed, privind în gol la cupă. Frații mei mai mari sunt amândoi morți. De luni de zile. Nimeni nu mi-a spus.

— O, Mehmed, îmi pare rău!

Radu îl cuprinse cu brațul pe după umeri și îl trase mai aproape. Mehmed înțepeni, apoi se liniști lipit de Radu. Radu ar fi putut să încălzească încăperea cu fericirea care ardea înlăuntrul lui la apropierea aceea după atâtea săptămâni de răceală.

— Măcar i-ai cunoscut pe frații tăi? întrebă Lada, lăsându-se pe spate și jucându-se cu părul ei acum netezit.

Zăpăcit, Mehmed clătină din cap.

— Nu, nu prea. Mamele lor erau soții principale. Au fost crescuți să moștenească tronul.

Mama lui Mehmed era o concubină, o sclavă. Mehmed nu vorbea prea des de ea, dar când o făcea, Radu îl asculta cu invidie. Îi era dor de doica lui și îi lipsea ideea de mamă.

Lada se îndreptă de spate, brusc interesată.

— Și acum?

— Acum sunt morți. Iar tatăl meu a făcut în sfârșit pace cu Huniade. E obosit și are inima grea și nu mai vrea nimic decât să se retragă la moșia lui din Anatolia și să-și petreacă restul zilelor vorbind și visând și bând cu filosofii lui.

Mehmed întinse sulul de pergament pe care îl strângea într-o mână. Lada se ridică în picioare și îl luă, parcurgând în grabă rândurile acestuia. Mehmed își culcă capul pe umărul lui Radu. Acesta rămase cât mai liniștit cu putință, chiar și atunci când mușchii lui îl implorau să se miște, de teamă că cea mai mică mișcare avea să-l sperie pe Mehmed ca pe o păsăruică.

Lada se lăsa poticnit pe cea mai apropiată pernă, recitind misiva.

— El a abdicat. În favoarea ta. Ți conferă titlul de sultan sub stindardul noii păci.

Lui Radu îi fugi podeaua de sub picioare. Urechile îi țiuiau în tăcerea încăperii. Lui Mehmed – Mehmed al său – i se dăduse tronul statului otoman. Una dintre cele mai mari puteri din lume, drapată pe umerii săi asemenea unei stofe bogate, divine. Ce avea să însemne asta pentru Radu și Lada? Avea să li se îngăduie să rămână cu Mehmed?

Avea să însemne că Mehmed putea să-i trimită înapoi în Valahia? Deoarece... Radu nu era sigur că voia asta.

— Eram al treilea în linie. Nu se presupunea ca eu să moștensesc.

Și sunt prea tânăr. Am doisprezece ani!

Lui Mehmed îi tremură mâna și vărsă apa.

Radu îi luă cu blândețe cupa dintre degete, punând-o pe o masă, apoi cuprinse palma lui Mehmed între ale lui.

— Ce ai de gând să faci?

— Nu pot să fac nimic.

Lada se ridică în picioare. Lăsa pergamentul să cadă la podea și îl călcă în picioare. Radu era speriat, dar Lada era furioasă.

— Ba este ceva ce poți să faci. Poți să încetezi să mai stai aici, tremurând plin de teamă. Poți să te ridici ca un conducător, să-ți pui cele mai frumoase veșminte și să te duci călare în Edirne ca un sultan ce ești.

Mehmed își ridică privirea spre ea, cu lacrimi în ochi.

— Tu nu pricepi. Curtea... nu mă va accepta nicidecum. Nimeni n-a crezut vreodată că voi fi sultan. Mă vor devora. Nu am aliați, n-am pe nimeni alături de mine.

Lada zâmbi răutăcios și vorbi cu cea mai batjocoritoare voce a ei:

— Așadar, acum ai să-mi dovedești că am avut dreptate. Am crezut că ai credința drept cea mai mare forță a ta.

Chipul lui Mehmed se înăspri.

— Credința *este* forța mea.

— Atunci îl ai pe Dumnezeuul tău de partea ta. Față de asta, ce mai înseamnă o curte plină de sicofanți și de rivali? Înveșmântează-te în armură și în credință. Ia-ți tronul!

Mehmed împinse mâna lui Radu la o parte și se ridică în picioare, cu umerii trași înapoi, cu spatele drept. O privi pe Lada de sus. Sub trupul slăbănog, îndărătul chipului care tocmai începea să se preschimbe în cel al unui bărbat, Radu întrezări o licărire a ceea ce ar fi putut Mehmed să devină. Se înfioră.

— Voi *fi* sultan, mârâi Mehmed. Când voi lua tronul, voi fi Mâna lui Dumnezeu pe Pământ. Voi împlini destinul înfățișat de Profetul Mohamed, pacea fie asupra sa, și veți ști că a avut dreptate.

Umerii îi căzură, iar acel foc dispăru din glasul lui.

— Dar mai am nevoie de timp. Vreau să fac mai mult decât numai să ocup tronul. Vreau să îl *stăpânesc*.

— Cum să se aștepte ca tu să-i conduci? întrebă Radu. Continuă grăbit, de teamă să nu-l insulte pe Mehmed. *Vei fi* un mare conducător. E adevărat, Mâna lui Dumnezeu îți dă tronul.

De îndată ce Radu o spuse, știu că e adevărat. Văzuse ce era Mehmed, ce putea să devină. Mehmed era deștept și onest, dibaci și puternic. Când se rugau împreună, Radu o simțea mai profund decât atunci când se ruga singur, ca și cum însuși sufletul lui Mehmed ar fi fost mai puternic decât al tuturor celor din jurul lui.

Lada se bătu ușor cu degetul în bărbie.

— Cred că putem să te ajutăm. Tatăl tău abdică datorită păcii cu Huniade, da?

Mehmed încuviință din cap, încruntându-se curios. Radu se lăsă pe spate. Își acoperi fața cu mâinile și gemu. O cunoștea prea bine pe sora lui. Niciun ajutor venit din partea ei nu era un lucru bun.

— Prea bine, sultan Mehmed. Mergem să-ți revendicăm tronul.

Chipul Ladei se strâmbă într-un zâmbet pe care și un lup l-ar fi putut invidia.

— Și, de vreme ce tatăl tău s-a simțit în siguranță să abdice numai datorită păcii... Când ajungem acolo, pornim un război.

19

Către Ioan Huniade, voievodul Transilvaniei,

Vă scriem în numele interesului nostru comun de a-i înfrânge pe necredincioșii turci și de a proteja sanctitatea creștină a Transilvaniei, a Valahiei și a Constantinopolului însuși. Ne veți cunoaște drept fiica lui Vlad Dracul, voievodul Valahiei. În acești ultimi ani am fost ținuți la curtea otomanilor ca zălog pentru a asigura loialitatea tatălui nostru.

În timpul petrecut aici, am devenit mult mai bine informați cu privire la multe secrete. Dorim să ștergem plaga Islamului de pe fața pământului, iar voi ne puteți ajuta să ne atingem țelul. Chiar în aceste zile, Murad a renunțat la sultanat, predându-i tronul fiului său cel mai mic, Mehmed. Mehmed este prea năvalnic și neîncercat, un habotnic, obsedat să cucerească Constantinopolul. Nu are nici respectul soldaților săi și nici controlul asupra poporului. Loviți acum. Loviți cu putere. Apărați granițele noastre, împingeți-i pe necredincioși înapoi, smulgeți ticăloșia lor din ținuturile întregii creștinătăți.

Noi vom face ce vom putea pentru a semăna vrajbă și pentru a ațâța la răzmeriță între granițele lui Mehmed. Suntem încredințați că voi veți fi Athleta Christi de dincolo de acestea. Adunați forțele pentru o cruciadă așa cum lumea n-a mai văzut.

Așteptăm cu nerăbdare ziua în care vom fi eliberați din acest cuib de vipere și ne vom putea alătura vouă întru apărarea Valahiei, Transilvaniei și binecuvântatului Constantinopol.

Ladislav Drăculea, fiica Dragonului

Lada îl lovi pe Nicolae cu genunchiul în burtă, fiind cât pe ce să-l

nimerească în vintre. Încovoierea îl dezechilibră. Ea profită de avantaj și îl lovi cu sabia ei din lemn pentru antrenament până ce el își lăsă să cadă la pământ propria sabie și se dădu înapoi împleticit. Pentru a păstra provocarea luptei, își aruncă și ea sabia la pământ.

Nu-i plăcea că se afla din nou în Edirne, nu-i plăcea felul în care o făcea să se simtă captivă, detesta și mai tare că pentru o scurtă vreme își închipuise că în Amasya fusese liberă. Libertatea în aceste ținuturi era o minciună, o fantasmă strălucitoare care să îi dea un sentiment fals de liniște, de acceptare, de uitare.

Nu era liberă aici și nici nu avea să fie vreodată.

Nu le văzuse pe Halima și pe Mara și nu știa dacă se mai aflau în capitală sau dacă Murad își luase soțiile cu el. Spera, de dragul Halimei, că așa procedase, și de dragul Marei că nu o făcuse.

Dar nu avea dorința să o vadă pe niciuna din ele sau să se aplece asupra întrebărilor pe care ele i le puseseră.

Deocamdată, ea și Radu erau în așteptare. Mehmed răsese încântat la afirmațiile Ladei din scrisoarea către Huniade. Radu răsese și el, în timp ce îi arunca surorii sale priviri îngrozite pe la spatele lui Mehmed. El înțelegea adevărul din spatele fiecărui cuvânt în parte.

Însă până ce aflau dacă Huniade mușcase momeala, dacă un război avea să amenințe imperiul și să-l ademenească pe Murad să vină înapoi din locul în care se retrăsese, Mehmed era sultanul. În cele două săptămâni de când se întorseseră în Edirne cu noul sultan, Lada nu-l mai văzuse nici măcar o dată. Fusese înșfăcat de curteni, atras într-un prea cunoscut curent înveninat de inamici și de aliați. Mai mult de cei dintâi decât de cei din urmă. Nimeni nu era încântat de tânărul nou conducător.

Lada fusese convinsă că el avea să se piardă cu firea sub presiune, însă, în pofida mașinațiunilor sale de a-l momi pe tatăl său să se întoarcă, Mehmed făcuse față situației. Nu se pleca în fața nimănui și întâmpina fiecare provocare în mod deschis, nerăbdător

să învețe.

Însă toate ușile către el erau închise acum. Ladei îi era uneori dor de el și pentru asta îl ura. Avusese dreptate să-l respingă. Încrederea în el n-ar fi făcut decât să o rănească pe ea în final.

Dădu să-l lovească pe Nicolae cu pumnul în cap. El ridică brațul pentru a para lovitura, iar ea îi dădu o lovitură mortală cu pumnalul ei din lemn.

Nicolae râse, clătinându-se teatral în cădere.

— Mort, din nou, de mâna celei mai urâte fete din lume!

Scoase limba, cu fața schimonosită.

Lada îi trase un șut în burtă.

— Nu sunt fată. Cine urmează?

Ceilalți ieniceri, adunați roată în jurul Ladei și al lui Nicolae, se foiră, târșâindu-și picioarele și ferindu-și privirile. Nicolae se ridică, sprijinindu-se într-un cot.

— Zău? Lașilor!

— Încă mai am vânătăi de data trecută.

— Nu pot să mă așez de durere.

— Ea nu luptă cinstit.

Ivan nici măcar nu răspunse, căci nu o iertase încă pe Lada pentru că îl învinsese atunci când făcuseră cunoștință. Refuza să se lupte cu ea și rareori dădea semne că era conștient de prezența ei acolo.

Lada râse, arătându-și toți dinții ascuțiți.

— Fiindcă atunci când veți fi pe câmpul de luptă, onoarea va fi însemnat tare mult. Veți muri cu o spadă înfiptă între coaste, încredințați că ați luptat manierat.

Își luă sabia boantă pentru antrenament, abandonată la marginea cercului, și o agită în aer, năpustindu-se spre beregatele tuturor ienicerilor.

— Prefer să mor în cercul acesta de mâna ta, decât pe câmpul de bătălie în numele micului habotnic, zise Nicolae.

Ceilalți ieniceri bombăniră, fiind în asentimentul lui. Deveniseră din ce în ce mai sonori în plângerile lor în privința lui Mehmed, a ceea ce aveau de făcut, a plății pe care o primeau. Lada nu putea să nu remarce că își exprimau nemulțumirile fără să țină seama de cine i-ar fi putut auzi, ceea ce arăta că nu se temeau de represalii sau de muștrări.

— Ce se întâmplă aici?

Un bărbat scund cu ochi negri sfredelitori, cu o ureche sfârtecată, cu cicatrice pe bărbie și neras păși în cerc. Ienicerii luară poziția de drepți.

— Exersăm, domnule.

Nicolae privea drept înaintea, de parcă, dacă nu s-ar fi uitat la Lada, comandantul n-ar fi observat-o.

Ea întâlnește privirea bărbatului fără să clipească.

— Mă pregătesc cu ienicerii.

— De când?

— De câteva luni. Am venit împreună cu ei din Amasya.

— În Edirne nu suntem atât de îngăduitori ca în provincie. Vei pleca singură.

Se întoarce, efectiv concediind-o.

— Ba nu.

El își lasă capul într-o parte.

— Nu?

— Nu. Nu fac niciun rău și oamenilor voștri cu certitudine le prind bine provocările la întrecere.

Bărbatul se întoarce spre Nicolae.

— Arată-i acestei fete că nu are ce căuta pe un câmp de luptă cu ienicerii.

Nicolae făcu o grimasă, frecându-și ceafa.

— Chiar trebuie, Ilyas?

— Ți s-a părut că e o rugămintă?

— Dar de-abia am luptat cu ea. Convinge pe altcineva să se ducă.

Uimirea coloră chipul lui Ilyas și el îi făcu semn altui ienicer. Acesta era valah, așa că Lada îl plăcu de la început. Oftând de parcă s-ar fi simțit hărțuit, Matei făcu un pas în față, alegând o sabie de antrenament. Lada încă nu luptase cu el. Ienicerii din Edirne dădeau întotdeauna înapoi, încurcați și precauți, în vreme ce ienicerii din Amasya erau obișnuiți cu ea.

Matei era într-o formă cât se poate de bună, mișcărilor lui precise fiind susținute și de un trup îndesat, puternic. Lada îl dezarmă și îl puse la pământ din șase mișcări. Pentru următorul fură necesare patru. Cel de-al treilea ienicer se dovedi mai dificil și dură un minut întreg până ce și el fu învins.

— Ajunge!

Ilyas luă o sabie și pași în mijlocul cercului de antrenament.

Lada atacă prima – întotdeauna ataca prima. El anticipă mișcarea și o pară cu o forță zguduitoare. Părea să știe ce avea să facă Lada înainte s-o facă, citind-o la fel de lesne cum citea Radu sentimentele oamenilor.

După mai multe încercări neizbutite ale ei, Ilyas prinse muchia sabiei Ladei și i-o smulse din mână. În loc să bată în retragere, ea țipă și se răsuci intrând în el, dincolo de sabia lui, punându-i la beregată un cuțit pe care îl scosese din teaca de la încheietura mâinii.

El își izbi capul de-al ei, răsturnând-o la pământ.

Cerul senin se învârti deasupra ei. Ilyas se aplecă spre ea, întinzându-i o mână. Ea o luă și se ridică. Din principiu, refuză să se clatine, cu toate că țeasta ei se tânguia amarnic.

Ilyas o cercetă din priviri.

— Continuă, îi spuse și se îndepărtă.

— Am pierdut, zise Lada, ținându-se cu mâna de cap.

— Ba nu, răspunse Nicolae, petrecându-și brațul în jurul umerilor ei. Sunt încredințat că asta înseamnă că ai învins.

— Lada!

Se întoarse încruntată, pentru a-l descoperi pe Radu alergând spre ea. Gâfâia cu răsuflarea tăiată. Ea se ghemui într-o poziție de luptă, privind în urma lui spre a găsi amenințarea, gata să ucidă pe oricine îl fugărea. În schimb, el o prinse de umeri. Ochiul îi luceau de panică sau de încântare, ori poate de amândouă.

— Huniade. Papa. Au declarat o cruciadă. Deja au pornit în marș.

Lada clipi. Chiar în timp ce îi scrisese lui Huniade, se îndoia că cineva ar fi ascultat-o. Trebuie că ei deja rânduiseră un atac, așteptând o ocazie. Iar acum îl înfăptuiau. Ea își dădu capul pe spate și izbucni în râs, un sunet lătrat, sugrumat, precum cel făcut de dulăii de pripas lepădați pe străzile din Târgoviște.

— Huniade! O cruciadă!

Matei strigă o comandă și ienicerii plecară, aliniindu-se în formație în timp ce se îndreptau spre cazarmă pentru a afla mai multe. Radu nu dădu drumul umerilor Ladei, strângând-o aproape să-i zdrobească oasele. Lada se uită la chipul lui, la încordarea și la frica de acolo.

— Ce e? Astea sunt lucrurile pe care le-am vrut. Pe care Mehmed le-a vrut. Îl va obliga pe Murad să-și ia tronul înapoi.

Radu clătină din cap.

— Nu, mai e ceva. Tata... a trimis trupe. Mircea conduce un contingent de valahi.

Preț de o clipă scurtă, grozavă, Ladei i se umflă pieptul de mândrie pentru tatăl ei. În cele din urmă își regăsisese coloana vertebrală, sărise să-și apere poporul, împotriva...

Împotriva țării care ținea ca zălog viețile lor.

— Ne-a sacrificat, spuse Radu în șoaptă.

Lada strânse mânerul sabiei ei de antrenament până ce simți crampe în degete. Vorbele Marei despre datoria față de patrie erau fără rost dacă patriei nu-i păsa de datoria față de tine.

— Ne-a sacrificat cu ani în urmă. Dar afurisită să fiu dacă îl voi lăsa să ne omoare.

Lăsă sabia să-i cadă și îl apucă pe Radu de încheietura mâinii, trăgându-l după ea în timp ce mergea grăbită spre aripa principală a palatului. O durea capul, căci acolo unde o lovise Ilyas îi creștea deja un cucui, însă nu avea timp să se lase în voia durerii.

— Mehmed nu le va permite să ne omoare. Acum el e sultanul.

Radu rostise asta ca și cum ar fi vrut să se convingă pe sine. Lada suieră, aproape râzând din pricina ironiei situației.

— Noi am pus la cale toată tărașenia pentru ca tatăl lui să fie din nou sultan. S-ar putea ca Mehmed să nu mai aibă multă vreme un cuvânt de spus. Fugim. Chiar acum. Ne putem strecura în timpul zăpăcelii mișcărilor de trupe.

— Cu ce provizii? Cu ce bani? Chiar dacă reușim să ieșim în oraș, nu avem cum să ne întoarcem în Valahia.

Lada se opri brusc în fața ușii micului lor apartament din palat. Mehmed umbla înapoi și încolo, cu mâinile la spate, extrem de îngrijorat. Cu el erau un contingent de gărzi și Halil Pașa, principalul sfătuitor pe care îl moștenise de la tatăl său. Bărbatul răspunzător de rămânerea Ladei ca prizonieră. Dacă Halil Pașa era de față, trebuie că Mehmed pierduse disputa pentru a-i proteja pe Lada și pe Radu. Degetele ei zvâcniră spre tecile de la încheieturile mâinilor, acolo unde își ținea pumnalele.

Mehmed își ridică privirea, cu o expresie neschimbată. Lada își înălță sfidătoare bărbia. Dacă ea și Radu trebuiau să fie pedepsiți pentru acțiunile tatălui lor, n-avea să lase să se întâmple așa ceva fără luptă. Primul care se atingea de Radu murea.

— Iată-vă! exclamă Mehmed, grăbindu-se spre ei, făcându-le semn Ladei și lui Radu să i se alăture. Halil Pașa, poți să pleci.

Carevasăzică, gărzile nu se aflau acolo pentru Lada și Radu. Lada nu-și destinase postura trupului.

Bărbatul mai în vârstă își miji ochii.

— Mai avem multe de discutat.

— Am spus că poți să pleci!

Lada remarcă cu interes expresia de batjocură care traversă chipul lui Halil Paşa și tonul iritat al vocii lui Mehmed. Nu era tonul cuiva aflat la putere. Lada își încrucișă privirea cu cea a ochilor vicleni ai lui Halil Paşa. Cum se îndepărta el, putea să vadă limpede ițele care îi atârnavă în urmă și se agățau de orice lucru sau ființă pe lângă care trecea. Mehmed era sultanul, însă nu era la putere.

Îi însoțiră în noul apartament al lui Mehmed, care era și mai opulent și mai amețitor decât cel de mai înainte. Le porunci străjerilor să rămână afară, apoi trânti ușa și se aruncă pe o pernă.

— Nu vrea să vină, spuse.

— Poftim? făcu Lada, dând ocol odăii, urmând modelele aurii zugrăvite pe pereți.

— Tatăl meu. A refuzat să vină să conducă oștirile. Zice că acum eu sunt sultanul și că e de datoria mea. O voi face dacă trebuie, mă voi strădui. Însă nu sunt gata să-l înfrunt pe Huniade!

Radu își exprimă părerea, cu un glas înalt și repezit de ușurare că acum erau în siguranță. Deocamdată.

— Lada ar putea să-ți spună despre tacticile lui Huniade. Le-a studiat.

Ochii Ladei îl spintecară pe Radu ca niște cuțite.

— Da, și îți pot spune că el și forțele sale au binecuvântarea lui Dumnezeu și înflăcărarea unei cruciade reînnoite. Că folosesc căruțe pe post de baricade mobile, că este organizat și iute și brutal. Că au așteptat ani la rând această ocazie pentru a se uni și că se vor năpusti asupra pământurilor voastre asemenea unui roi de lăcuste. Și îți pot spune că ienicerii tăi – soldații de care ai nevoie să te asculte orbește – te fac în fel și chip pe la spate și se plâng de lefurile mici și de modul în care sunt tratați. Pot doar să-mi închipui că ești la fel de popular și printre spahii.

Spahiii aveau și mai mult de pierdut sub un sultan care nu ar fi avut succes. Aveau pământuri și averi, prestigiu și influență. Tot ce aveau ienicerii erau viețile și lefurile lor.

Mehmed își aruncă mâinile în sus de disperare.

— Știu că nu sunt pregătit să-l înfrunt pe Huniade! Nu acesta a fost planul. Am nevoie de tatăl meu!

Vocea i se frânse la capătul propoziției și Lada își dădu seama cu un junghi de durere că și el fusese aruncat la lupi, la fel cum fuseseră ea și Radu. Tatăl lui îl părăsise, îl sacrificase, la fel de limpede ca propriul lor tată. Dacă nu-l devora acest război, cu siguranță aveau s-o facă oamenii ca Halil Pașa.

Lada oftă și se așeză alături de Mehmed, lăsându-se pe spate pentru a admira splendoarea ornamentelor de pe tavan.

— Tatăl tău zice că tu ești sultanul.

Mehmed scoase un plescăit enervat.

— Da, asta e problema.

— Asta e soluția. Dacă ești sultanul, el trebuie să se supună poruncii tale și să vină să-ți conducă armatele. Și dacă nu ești sultanul, trebuie să se întoarcă și să-și conducă armatele.

Un zâmbet se lăți încet pe chipul lui Mehmed.

— Lada, cred că te iubesc.

Ea îi trânti un pumn în umăr și el se gârbovi, privind-o indignat.

— Cum îndrăznești să mă lovești?

— Îndrăznesc foarte bine. Acum, du-te și scrie misiva. Cruciada nu așteaptă și nici tu n-ar trebui.

În vreme ce Mehmed se ducea să-și ia ustensilele de scris, Radu stătea în picioare în mijlocul odăii, frângându-și mâinile.

— Dar cum rămâne cu tatăl nostru? Ce-ar trebui să spunem?

— Nu spunem nimic. Nu facem nimic. Nu împungi un urs care doarme ca să-l întrebi ce va face când îl vei trezi.

— Cred că mi-a venit o idee, totuși. Ca să fim în siguranță.

Lada lăasă să-i scape un pufăit de desconsiderare printre buze.

— Eu sunt cea care ne ține în siguranță. Mai ții minte ce ți-am spus în grajd, atunci când te tortura Mircea?

Îngrijorarea de pe chipul lui Radu fu spartă de un zâmbet, care îi

lumina fața, dându-i o frumusețe ce rivaliza cu cea a tavanului.

— N-ai să îngădui nimănui să mă omoare.

— Această cinste este a mea și numai a mea.

În cele din urmă, Radu se destinse, lăsându-se pe spate pe o pernă și desfăcându-și larg brațele în lateral. Era încă un copil în multe privințe, iar Lada voia să-l păstreze așa.

Sau să-l forțeze să lase asta în urma lui pentru totdeauna.

Niciodată nu se putea hotărî, iar asta o rodea.

Abia atunci când Radu nu se mai uită la ea, Lada își îngădui ca zâmbetul ei să pălească, devenind o încruntătură de chibzuință. Ea trebuia să-i țină la adăpost de mânia lui Murad. Ea trebuia să întoarcă domnia lui Mehmed în avantajul lor, dar nu știa cum.

20

— Unde te duci? întrebă Radu, cu toate că știa răspunsul.

Lada termină să-și tragă cizmele. Pe sub fustă era îmbrăcată cu șalvari, așa că fusta îi cădea anapoda, îmbrăcată aproape ca și cum s-ar fi răzgândit.

— Să mă antrenez.

— Chiar și când toți ienicerii sunt plecați la luptă?

— Au mai rămas câțiva.

Radu se încruntă.

— Ești foarte bună prietenă cu ienicerii. Nu te mai văd aproape deloc.

Încercă să ascundă nota de implorare din glas, însă se simțea singur. Mehmed era mereu ocupat, iar Radu era îngrozit să nu devină iar o belea, așa cum îl văzuseră Lada și Bogdan când era mic. Atunci când Mehmed îl voia, era prezent fără să pună întrebări și fără întârziere. Dar dacă Mehmed nu trimitea după el, Radu se lăsa apatic în voia sortii.

Lada nu-i răspunse, iar Radu nu se putu abține să n-o înțepe puțin.

— Îți amintești când am venit aici?

— De bună seamă că-mi amintesc. Au trecut doar câteva săptămâni. Ești prost?

— Nu, vreau să spun prima dată când am venit aici. Cu tata.

Atunci ea deveni tăcută. Nu vorbeau niciodată de tatăl lor, nici între ei și nici cu altcineva. Până și Radu simți încordarea care se strângea în jurul ochilor Ladei, ca și cum numai prin simpla invocare a amintirii tatălui lor cineva și-ar fi dat seama că învoiala

acestuia cu otomanii fusese încălcată și că viețile Ladei și a lui Radu erau prețul.

— Erai tot timpul supărată pe mine.

— Întotdeauna sunt supărată pe tine, Radule. Spune ce vrei să spui.

— Erai supărată pe mine pentru că mă împrieteneam cu dușmanul. Călăream cu ienicerii, vorbeam cu ei. Pur și simplu găsesc că e... amuzant acum că ei îți sunt cei mai dragi companioni.

O tulburare de emoție coborî pe chipul Ladei. Vinovația, bănuiri Radu, cu toate că furia ce urmă era mult mai familiară. Într-un sfârșit, ea alese bătaia de joc.

— Nu trebuie să-ți dau *ție* socoteală. Du-te și te târăște pe burtă în fața Dumnezeului lor. Cel puțin eu am o sabie în mâini.

Ușa se trânti în urma ei, accentuându-i ieșirea. Radu oftă și își frecă fața, întrebându-se ce sperase să obțină înțepându-și sora. Chiar voia să o oprească să se mai antreneze cu ienicerii? Sau voia ca ea să recunoască faptul că acceptase palatul ca fiind căminul lor? Căci dacă ea recunoștea, atunci ar fi putut, în sfârșit, să recunoască și el.

Nedreptatea puse stăpânire pe el – că ea putea să-i și urască, dar și să se bucure de compania lor în același timp. Dacă cineva merita să fie prieten cu ienicerii, acela era el. Nu-l mai revăzuse pe Lazăr și se întreba de soarta lui, dorindu-și ca el să fi fost acolo să glumească cu el și să-l ajute pe Radu să-și găsească un loc în care să se simtă acasă, așa cum fusese cu mult timp în urmă la grajduri.

Cu sufletul palpându-i ca o lumânare ajunsă la capătul fitilului, Radu se duse în căutarea lui Molla Gurani. Preceptorul era în apartamentul său, studiind. Îl cântări pe Radu din priviri și se ridică în picioare.

— Hai să ne plimbăm.

Ladei îi plăcea să facă comentarii despre cât de plictisitor era Molla Gurani, pretinzând că era fiul nelegitim al unui păstor care se

îndrăgostise prea tare de oile lui. Obişnuia să-i repete lecțiile seara pe un ton behăit și monoton, până ce Radu o implora să înceteze, îngrijorat că versiunea ei avea să înlocuiască lecțiile adevărate din mintea lui.

Radu găsea că Molla Gurani oferea mereu un aer de liniște, înfățișarea sa ascetică fiind odihnitoare și neprimejdioasă. Când ajunseră în fața unei fântâni, Radu îi mărturisi pe loc ceea ce nu îndrăznea să recunoască în fața Ladei. Ajunsesese atât de aproape, ba chiar se gândise că, dacă i l-ar fi prezentat ei drept un plan secret menit să le salveze viețile, ea ar fi putut să fie de acord. Însă, ca întotdeauna, era singur în situația asta.

— Vreau să mă convertesc.

Molla Gurani pur și simplu clipi și dădu aprobator din cap, de parcă Radu ar fi comentat despre vreme.

— Nimeni nu trebuie să știe. Adică, ar fi acceptabil? Dacă ar fi numai între Dumnezeu și mine?

— O adevărată convertire este întotdeauna numai între un om și Dumnezeu.

Ușurat, Radu își șterse fruntea. Dacă Lada ar fi aflat că o făcuse în mod oficial, se temea că ar fi rupt tot ce mai rămăsese din legătura lor. Indiferent ce altceva ar mai fi fost Lada, ea era familia lui, copilăria lui, trecutul lui. Trebuiau să rămână împreună.

Un bărbat trecu pe lângă ei, îmbrăcat în veșminte formale, dar nu nefamiliare. Era slab, cu un pântec proeminent, ca și când mijlocul lui ar fi fost o bășică de care se prindeau ramuri subțiri. Chipul îi era lipsit de păr. Nu era proaspăt ras, ci spân. Molla Gurani își înclină capul și cei doi bărbați schimbară un salut. Bărbatul cel spân se uită spre Radu ca și când ar fi așteptat să-i fie prezentat.

— Radu este unul dintre elevii mei. Radule, el este eunucul-șef, zise Molla Gurani.

Radu știa că era un fel de titlu, dar nu știa exact ce nivel de respect trebuia să-i arate. Stânjenit, întrebă:

— Ce este un eunuc?

Pentru prima dată de când își putea el aminti, Molla Gurani păru stingherit. Totuși, eunucul-șef zâmbi și îi făcu semn lui Radu să i se alăture.

— Vino cu mine și îți voi spune.

*

Radu stătea în picioare în apa până la gât, apoi își îndoi genunchii și își lăsă afară doar nasul și ochii. Aburul care se ridica pretutindeni ascundea vederii modelele faianței în albastru și alb, totul o încheșoare amețitoare de căldură și culoare. În Valahia se scăldau doar în timpul verii, când stăteau pe malurile Argeșului. În restul timpului se ștergeau cu cârpe ude și se foloseau de lighene. Băile erau un lux pe care otomanii îl savurau.

Lada nu se bucura de un asemenea confort. Cu toate că baia palatului avea anumite ore menite femeilor, Lada refuza să le folosească. Exista o baie permanentă pentru femei, dar se afla în clădirea haremului. Lada, firește, nu putea și nu voia să pună piciorul acolo. Radu auzise povești despre femei care intraseră în harem ca metodă de a divorța de soții lor. Eunucul-șef avea mai multe povești decât oricine altcineva din întreg orașul, iar lui Radu îi plăcea să le audă.

Dar nu conta. Lada putea să-și petreacă timpul liber cu soldații și cu glumele lor grosolane și cu mirosul lor și mai rău. Radu își petrecea timpul studiind cărțile sfinte și învățăturile Profetului. Sentimentul pe care i-l stârneau cuvintele sfinte era singurul pe care îl putea compara cu lungile după-amiezi pe care le petrecuse cu doica sa, stând în fața focului, în siguranță și separat de restul lumii. Nu prea putea să-l descrie și îl ascundea cât putea de bine de Lada, însă când auzea chemarea la rugăciune, în inima lui avea senzația de acasă.

Voia să cumpănească la asta mai mult și să repete vorbele

convertirii pe care le spusese de atâtea ori în inima lui, dar niciodată cu voce tare, așa că azi se bucura de această solitudine în baie. Mereu venea la ore ciudate pentru a evita îmbulzeala. Începuse să-i apară părul în locuri noi și în fiecare noapte îl dureau picioarele din pricina ultimului puseu de creștere care îi revendica în cele din urmă copilăria. În plus, era efectul curios al apei calde asupra bărbăției sale în dezvoltare, de care chiar se bucura și prin care prefera să treacă singur.

Sărmanii eunuci. Cu toate că eunucul-șef îi spusese că să fie castrat și vândut fusese singurul viitor pe care părinții lui putuseră să i-l ofere, Radu nu considera că era un gest prea binevoitor. Eunucul-șef era puternic, răspundea de întreg haremul și era la curent cu toate mașinațiunile interne ale imperiului, dar ce sacrificiu!

Radu închise ochii, lăsându-și brațele să plutească, simțind cum toată încordarea se îndepărta ca un vârtej.

Apoi cineva îl apucă de glezne și îl trase sub apă.

Dădu din picioare, îngrozit și înnebunit, amintindu-și de vremurile când Mircea obișnuia să-l țină cu capul sub apă până ce i se întuneca vederea și plămâni mai că-i explodau din pricina lipsei de aer. Un gând cumplit puse stăpânire pe Radu. Oare Mircea fusese ucis în bătălie și își trimisese spiritul să-l ia și pe Radu cu el?

În timp ce țipătul lui bolborosea în jur, piciorul lui Radu dădu de un umăr și se răsuci, eliberându-se. Ieși la suprafață, împrôșcând apa.

Mehmed se ivi alături de el, cu apa curgându-i șiroaie pe chip, cu dinții lui albi strălucind. Nici vorbă de stafii. Era necăjit de Mehmed, nu chinuit de Mircea. Hohotul de răs al lui Mehmed reverberă în jurul lor, umplând încăperea, până ce fură complet înghițiți de el.

Radu avea senzația că respira răsul lui Mehmed, cald și greu, care îi umplea plămâni și i se așeza pe piele.

— M-ai speriat, îi zise.

Își simțea limba groasă și stângace în gură. Nu-l mai văzuse pe Mehmed de zile în șir, nu-l mai văzuse singur de săptămâni întregi.

— Da, asta a fost vădit, răspuse Mehmed și buzele lui se răsuciră într-un rânjet jucăuș. Arătai de parcă erai gata să adormi. Eram îngrijorat c-ai fi putut să te îneci.

— Ei bine, îți mulțumesc că m-ai salvat de la înec trăgându-mă sub apă într-o încercare de a mă îneca.

Mehmed se înclină cu o exagerare teatrală. Era nesigur, cu obrajii mai îmbujorați decât ar fi putut să fie de la căldură. Războiul nu mergea bine, chiar dacă tatăl lui Mehmed preluase fără nicio tragere de inimă conducerea.

— Ai vești bune?

Lui Radu i se strânse pieptul în funiile speranței. Era o senzație ciudată și una cu care nu știa ce să facă. Spera oare ca forțele lui Mehmed să învingă? Oare asta era o dovadă de trădare, știind că propriul lui frate conducea trupele în luptă? Oare faptul că otomanii învingeau făcea să fie mai mult sau mai puțin probabil ca Radu și Lada să fie uciși pentru trădarea tatălui lor? Și apoi, zărind ușurarea lucind în ochii negri ai lui Mehmed, Radu știa la ce spera. Spera la ce era mai bine pentru prietenul lui. Indiferent de ce ar fi însemnat asta pentru sine.

Mehmed își aruncă brațele în aer, împrôșcându-i pe amândoi. Gestul era copilăresc în abandonul său voios. Încă de când se întorseseră în Edirne, cu politica și cerințele și războiul său, Mehmed se ținuse neclintit și drept ca un stâlp. Radu râse văzându-l că se destinde.

— Tata a triumfat la Varna. Cruciada este înfrântă. Huniade a fugit ca un câine și capul regelui ungar călătorește încoace acum, în vârful suliței tatălui meu!

Radu zâmbi cât de bine reuși, însă era îngrijorat de ceea ce putea să însemne asta și cum avea să-l afecteze.

Expresia lui Mehmed deveni gânditoare.

— Tatăl tău nu era acolo.

Adoptând un ton nepăsător și glumeț, care nu putea fi mai departe de cum se simțea de fapt, Radu puse o mână pe pieptul prietenului său.

— Tatăl meu, lașul? Să lipsească de la o bătălie în care a sprijinit fără tragere de inimă amândouă părțile? Sunt contrariat.

— N-am nicio veste despre soarta lui Mircea.

— Soarta lui nu înseamnă nimic pentru mine.

Prefăcătorul lui Radu de a nu fi interesat era trădată de amărăciunea care îi încheaga vorbele.

Mehmed îi puse o mână pe umăr, iar greutatea ei era atât o alinare, cât și o ciudată înfiorare. Îl făcu pe Radu să se simtă *adevărat* într-un fel în care se străduia adesea să se simtă.

— Se va rezolva de la sine, spuse Mehmed. Va fi un tratat nou. Iar tata dorește ca eu să rămân pe tron. Cred... cred că sunt pregătit. Știu că nu acesta a fost planul nostru, însă ultimele câteva săptămâni m-au făcut să mă răzgândesc. Vreau asta. Cred că pot să fiu sultan.

La sfârșit ridică tonul, o urmă de întrebare zăbovind acolo.

— Cred, spuse Radu, punându-și mâna pe umărul lui Mehmed, că vei fi cel mai grozav sultan pe care l-a văzut vreodată poporul tău.

— Lada nu crede în mine, zise Mehmed cu o grimasă. Ea nu crede în nimeni, ci doar în ea însăși.

Radu clătină din cap, atât de conștient de spațiul dintre ei și de apa care le unea trupurile. Se simțea apărat și fericit și mai aproape de Mehmed în acel moment decât se mai simțise vreodată față de altcineva.

— Cred eu în tine destul pentru amândoi.

Radu știa că Mehmed putea s-o facă. Și că el avea să fie alături de Mehmed, ajutându-l. Și Lada la fel, chiar dacă pretindea că detesta

viața din Edirne. Lumea și viitorul lor se deschideau în fața lui asemenea tavanului avântat al moscheii. În sus.

Mehmed dădu solemn din cap.

— Iar tu nu trebuie să-ți faci griji în privința tatălui tău. Câtă vreme eu voi sta pe tron, voi veți fi sub protecția mea. Mă voi asigura că nimeni nu vă va face niciun rău.

Radu închise ochii de ușurare. În sfârșit, cuiva îi păsa destul pentru a-i ține la adăpost. Cineva care chiar avea puterea de a face asta. Era o asigurare foarte diferită față de promisiunea Ladei că nimeni nu-l va omorî, ci doar ea. Clipind pentru a-și îndepărta emoția care i se aduna la coada ochilor, Radu încuviință din cap.

— Dar... poate c-ai putea să te asiguri că nimeni nu îi dă de știre tatălui meu că noi suntem în siguranță.

Mehmed ridică întrebător din sprâncene.

— El nu merită să fie liniștit. Lasă-l să creadă că ne-a ucis. Lasă-l să fie otrăvit de orice fel de vină e capabil să simtă.

— E ceva potrivit. Cu toate că mă bucur de slăbiciunea tatălui vostru. Fără ea, mi-ar fi fost refuzată prietenia ta. Și a Ladei.

Radu zâmbi fericit.

— Și eu mă bucur.

Avu doar o frântură de secundă în care să înregistreze schimbarea din expresia lui Mehmed de la sinceră la neastâmpărată, înainte ca glezna lui Mehmed să se prindă pe după cea a lui Radu și să-i împingă capul sub apă.

Radu se ridică la suprafață, tușind, în timp ce Mehmed tăie apa, îndepărtându-se de el, cu hohotele de râs răsunând în urma sa. În timp ce renunță la urmărire, aburul, atât de des, încât părea o ființă vie, se despărți preț de o clipă pentru a dezvălui un bărbat care ședea neobservat într-un cotlon al băilor.

Urmărindu-i.

Aburul îl ascunse iar pe bărbat exact când Radu reuși să-i identifice chipul. Halil Pașa. Râsul lui Mehmed răsuna prin

încăpere, imaterial, în timp ce ricoșă din perete în tavan și înapoi, sunând ca un clopot de alarmă.

21

— Și Huniade a fugit, zise Lada, călărind alături de Nicolae.

— Ca un iepure în fața uliului.

Gânditoare, ea încuviință din cap.

— Cu regele ungur mort, totul este în dezordine. Huniade ar putea chiar să ajungă pe tron.

— Crezi că vrea să cârmuiască Ungaria?

Lada pufni disprețuitoare.

— Nu, vrea să apere Europa de dragul lui Hristos. De bună seamă că vrea să domnească.

Se lăsă la loc în șa, închizând ochii pentru a-i feri de soare. Era o ușurare să-i aibă din nou pe ieniceri la curte. În timp ce ei fuseseră plecați la luptă, ea își făcuse griji că avea să-și piardă mințile de atâta irosire de vreme. Și nici nu știuse la ce rezultat să spere. O victorie pentru otomani? Un triumf pentru Huniade și detestatul Mircea?

Acum nu mai avea importanță, căci totul era hotărât. Și datorită morții unor personaje importante, Ilyas fusese promovată să conducă un grup mai mare, cuprinzând trupele care îl însoțiseră pe Mehmed din Amasya. Laolaltă erau mai multe mii de ieniceri răspândiți în întreg imperiul, cu numai câteva sute staționați în mod regulat în Amasya cu Mehmed. Era o promovare bunicică pentru Ilyas, însă ea știa că el era merit unor lucruri mai mărețe.

— Aș fi vrut să fiu acolo.

Nicolae râse sumbru.

— Eu aș fi vrut să nu fi fost. Însă, dacă ai fi fost acolo, micule dragon, de partea cui ai fi luptat?

— De partea mea.

— Și care parte este aceasta?

Tatăl lor îi omorâse pe Lada și pe Radu de două ori – mai întâi părăsindu-i acolo, apoi încalcând tratatul care le proteja viețile. Ea n-ar fi luptat pentru el. Și cu siguranță nu pentru Mircea, viermele vrednic de dispreț. Pe Huniade l-ar fi omorât pe loc.

Ba nu. Își roti capul pe umeri, cu gâtul țeapăn de la gulerul hainei. Nu era vina lui Huniade că tatăl lor lăsase Valahia suficient de slăbită, încât Huniade își găsisse un avanpost acolo și îl forțase pe tatăl lor să se îndrepte spre sultan.

Mehmed, atunci? El era aliatul ei într-o lume care se încorda în zăbală, care îi dorea moartea. Un hohot de râs, o străfulgerare a ochilor lui negri, o tragere de păr. El era prietenul ei.

Era, de asemenea, cârmuitorul țării care o ținea prizonieră.

În cele din urmă îl ținui cu ochii ei negri pe Nicolae.

— Partea *mea*.

Își priponi calul în vreme ce ienicerii – oamenii lui Ilyas și câteva alte grupuri – își antrenau caii, practicând formațiile. Lada nu fusese niciodată invitată să ia parte la aceste exerciții, căci participarea ei n-ar fi servit niciunui scop. Antrenamentul la lupta cu armele și la lupta corp la corp erau abilități individuale, însă sutele de oameni care se mișcau și reacționau ca unul era un lucru în care ea n-avea niciun rol. Se așeză la rădăcina unui copac, la marginea spațiului deschis, în umbră și cu spatele la trupe.

— ... mi se pare destul de corect, spuse un bărbat care trecea prin apropiere.

— Îmi place mai mult de el decât de ultimul comandant pe care l-am avut. Era bulgar. Nu-i pot suporta pe bulgari.

— Și eu sunt bulgar, bătăran ce ești.

— Nici pe tine nu te pot suporta.

Râseră, apoi primul vorbi din nou.

— Chiar îl lasă pe tron pe răzgâiat?

Lada încercă să vadă cine vorbea, însă copacii îi blocau vederea. Primul impuls fu să se ridice și să-l apere pe Mehmed. Însă ce să fi spus? Că Mehmed era prietenul ei? Se îndoia că ei aveau să accepte asta drept o dovadă a calităților sale de cârmuitor.

— Din câte am auzit, da. Murad s-a întors la tihna sa.

— De-abia suit pe tron și deja am luptat împotriva unei cruciade. Împotriva a câte altele vom fi nevoiți să mai luptăm pentru a-l apăra?

— Nu ne plătesc destul încât să purtăm pe umeri povara obraznicului.

— Pur și simplu nu ne plătesc destul. Săptămâna trecută, Ismael a vorbit fățiș de proteste în fața propriilor gărzi de corp ale sultanului.

— Ce-au spus?

— N-au spus nimic. Dar nici nu împiedică pe nimeni să o spună. Dacă am putea avea de partea noastră câțiva demnitari de rang înalt, am putea să...

Se îndepărtară și Lada pierdu ultima parte a bârfei lor. Nemulțumirile lor nu îi erau necunoscute, cu toate că păreau larg răspândite și mai acceptate decât crezuse. Ienicerii erau o clasă privilegiată, educată și plătită, însă tot sclavi rămâneau. Se întreba câtă forță reală se afla îndărătul vorbelor lor și cât de mult erau doar nemulțumiri deșarte.

Nicolae i se alătură din nou ceva mai târziu. Călăriră în urma trupelor, care terminaseră pentru acea zi. El își lăsă calul la trap, punând și mai multă distanță între ei și restul.

Când vorbi, îi lipsea obișnuitul său ton mucalit.

— Mă aflu aici de la șapte ani. M-am antrenat împreună cu frații din toate țările aflate sub umbra semilunii. Luptăm, sângerăm, murim pentru o țară care nu este a noastră, comandați într-o limbă pe care mamele noastre nu ne-au vorbit-o niciodată, inițiați într-o religie care îngăduie să fim înrobiți, deoarece nu ne-am născut în ea.

Nicolae se opri, iar potcoavele cailor lor răsunară într-un ritm discordant. Apoi continuă: Și totuși, viața mea este mai bună decât ar fi fost acasă. Sunt educat și mai bine antrenat decât oricare dintre cei cu care ne luptăm. Am destulă mâncare și veșminte de îmbrăcat, ocazii să avansez. Până ce sunt zdrobit de zidul unui oraș care ar trebui să-mi fie aliat sau mor în vârful unei săbii mânuite de un văr pe care nu l-am cunoscut niciodată. Suntem cele mai prețioase forțe ale acestui imperiu și existăm aici *fiindcă* de fapt nu facem parte din imperiu. În cele mai multe zile cred că-mi datorez viața otomanilor. Pe câmpul de la Varna mi-am dat seama că nu vreau *să-mi dau* viața pentru ei. Însă, în inima mea, sunt soldat și nu-mi doresc să fac altceva. Nicolae clătină din cap, un oftat adânc întărit de mâinile sale ridicate în sus, cu palmele la vedere, și spuse: Aș vrea să fiu la fel de sigur ca tine, Lada, care este partea mea.

Ea îi privi palmele, deschise, așteptând să primească.

— În inima ta, unde știi că ești soldat, spune-mi: ce limbă bate acolo?

Nicolae își lăsă privirea în jos, iar chipul îi deveni blând și îndepărtat.

— Valaha.

Ea întinse mâna și i-o acoperi pe a lui, lăsând-o acolo, palmă peste palmă.

— Suntem de aceeași parte.

El îi cuprinse degetele cu ale sale, apoi deschise ochii și îi zâmbi strâmb.

— Atunci, ar fi bine să nu mai spunem nimănui altcuiva, ținând cont că ne aflăm în plin teritoriu inamic.

Lada își retrase mâna și luă frâul.

— Deocamdată.

Își îndemnă calul la galop, trecu de soldați, cu părul biciuindu-i chipul, în timp ce se ducea în grabă spre casă. *Spre Edirne*, se corectă ea, blestemându-și în gând mintea trădătoare. Poate că, la urma

urmelor, nu era sigură de partea cui era.

*

În pofida permisiunilor lui Ilyas, conducătorii din Edirne erau mai stricți decât fuseseră cei din Amasya și de prea multe ori Lada se văzuse împiedicată să se antreneze cu oamenii lui Nicolae. Intra cu pași apăsați în odaia ei, tresărind când îl găsi acolo pe Radu adâncit într-o conversație cu Molla Gurani, pe care nu-l mai văzuse în ultimele trei luni de când plecaseră din Amasya.

Fratele ei își ridică privirea, vinovăția zugrăvindu-se pe chipul lui asemenea soarelui care dispărea îndărătul unui nor.

— Lada! Am crezut că ești cu ienicerii.

— Suntem obligați să-i suportăm iar lecțiile?

Se încruntă. În timpul petrecut acolo, cu războiul și cu îndatoririle permanente de sultan ale lui Mehmed, ea și Radu nu-și căpătaseră încă obișnuita porție de educație. În vreme ce voia să reia lecțiile de istorie, logică și strategie, nu-i lipseau câtuși de puțin nesuferitele bâiguieri despre islam ale lui Molla Gurani.

Sprâncenele lui Molla Gurani se ridicară încetitor, îngreunate de disprețul său.

— Mă aflu aici la solicitarea fratelui tău. Nu ai decât să te duci în altă parte.

— Ce tot spune? se repezi Lada, dând-o în valahă pentru intimitate.

Radu ridică din umeri, cu capul înclinat într-o parte, ca și când ar fi ținut ceva între ureche și umăr.

— Cunoaște-ți vrăjmașul?

Prinsă cu garda jos, Lada slobozi un hohot ascuțit de râs.

— Va trebui să-l cunoști pe acest vrăjmaș îndeajuns pentru amândoi.

Se înclină în bațjocură spre preceptor și se duse în iatacul ei. În timp ce asta o elibera de vocea ca o apă fetidă a lui Molla Gurani, o

lăsa fără nimic de făcut și fără niciun refugiu.

Se trânti pe patul ei și plictiseala îi îngreună pleoapele de somn. Visă despre Amasya, despre scăldatul în heleșteu cu Radu și cu Mehmed, despre stelele care se răsuceau și ardeau în jurul lor. Se trezi cu numele lui Mehmed atârând greu pe limba ei, simțind lipsa lui din viața ei ca pe o durere palpabilă.

Ieși grăbită din iatacul ei, înainte ca Radu să o întrebe unde se duce, înainte să fie nevoită să recunoască în fața lui – și a ei însăși – cât de tare tânjea după câteva momente de intimitate cu Mehmed în calitate de prieten al ei, nu de sultan.

În sălile palatului se simțea invizibilă. Existau foarte puține femei acolo. În Târgoviște, femeile fuseseră mult mai prezente, mult mai puțin separate la curțile obișnuite. Uneori se întreba cum ar fi fost viața ei dacă mama sa n-ar fi fugit. Ar fi avut oare un aliat? O prietenă? Oare mama ei l-ar fi împiedicat pe tatăl lor să îi abandoneze acolo?

Probabil că nu. Mama sa nu fusese destul de tare pentru a rămâne cu ei, cu atât mai puțin să îi țină în siguranță.

Poate, totuși, ea s-ar fi simțit mai puternică mergând prin acele coridoare împreună cu o altă femeie alături de ea. Halima râzând sau Mara privind urât. Poate că ele aveau totuși ceva să o învețe, la urma urmelor. Bărbații de acolo fie se uitau prin ea ca și cum n-ar fi existat, fie se uitau atât de atent, încât ea știa că nu o vedeau *pe ea* câtuși de puțin. Asta o făcea să tânjească după o armă în mână, după o coroană în loc de cosițe încâlcite, după o barbă chiar. După orice care avea să-i facă să o vadă drept ce și cine era.

Ori poate, uitându-se la ea și nevăzând nimic, ei înțelegeau deja cum nu se putea mai bine cine era.

Nu era convinsă că străjerii aveau să îi îngăduie să-l vadă pe Mehmed. Nu venise niciodată fără să fi fost poftită. Dacă ar fi fost refuzată, nu știa ce avea să facă. Însă după numai câteva secunde de așteptare, străjerii o lăsară să intre.

De după birou, Mehmed își înalță privirea, luminându-se la față în timp ce se ridică în picioare. Lada simți încordarea și groaza anonimului scurgându-i-se din trup.

Ea conta pentru Mehmed.

— Cărui fapt îi datorez această onoare? o întrebă el, mișcându-și larg brațul spre înapoi într-o plecăciune exagerată.

— Nu mă face să-ți dau turbanul jos de pe cap.

Trecu pe lângă el și se așeză pe locul lui, examinând hârtiile, astfel încât el să nu observe cât de recunoscătoare, cât de bucuroasă era să se afle în prezența lui. El nu avea nevoie de nimeni altcineva care să-i hrănească vanitatea; Radu făcea asta destul pentru întreg neamul Drăculeștilor. Lada ridică mai multe pagini, toate notițe, registre și hărți. Liste amănunțite de trupe și provizii, forțe ieniceresti, cai, căruțe, arme. Registre cu diferite socoteli. Hărți ale... Constantinopolului.

Ciocăni cu un deget într-o hartă.

— Ai fost ocupat.

Mehmed se aplecă spre ea, trecând respectuos cu degetul peste marginea hărții.

— Lada, eu sunt sultanul.

— Am observat.

El rânji, iar expresia șterse anii regali pe care el încerca să-i forțeze pe chip, încruntându-se distant.

— Tata s-a întors la locul său de retragere. N-am crezut că eram pregătit, însă tronul este al meu, indiferent de situație. Și voi fi demn de el.

Lada ridică din umeri, foindu-se pentru a se îndepărta de intensitatea lui Mehmed, de energia pe care o radia trupul lui atât de aproape de al ei. Prezența lui o afecta atât de tare doar din pricina faptului că în ultimele trei luni nu prea mai fusese în preajma lui. Sau poate că era așa deoarece nu putea să nu remarce faptul că el mai crescuse în înălțime, că devenise mai chipeș, mai...

Nu. Trebuia să se concentreze pe altceva. Pe orice *altceva*.

— Constantinopol? Atât de curând?

El se îndepărtă de ea, începând să se plimbe încoace și încolo.

— Avem un tratat de pace pe cinci ani cu Ungaria și cu Huniade. Granițele mele sunt la fel de pașnice cum au fost mereu. De asta mă aflu aici. Pentru asta m-am născut.

— Tatăl tău și-a început domnia încercând același lucru și asta nu i-a adus decât neazuri.

Între sprâncenele frumoase ale lui Mehmed se formă o cută.

— El avea prea multe fronturi. Frații lui încercau să pretindă ce era al lui, încercau să-i fure pământul. Trebuia să se ocupe de treburi și acasă.

— Și sfătuitoarii tăi te sprijină?

Încruntarea i se adânci.

— Nu toți, nu. Dar eu sunt sultanul. Ei trebuie să mă urmeze.

— Un sultan care și-a convocat tatăl pentru a-i purta prima bătălie.

Chipul lui Mehmed irupse într-o furtună.

— A fost ideea ta! Dacă tu...

Lada auzi zgomotul înainte să-și dea seama că ceva nu e în ordine. Un instinct șlefuit în acele zile petrecute în pădure când o căuta Bogdan, un trup antrenat cu concentrarea dată de disperare și de singurătate. O bruscă senzație că ceva era în neregulă pe care ar fi putut să n-o ia în seamă.

Se aruncă înainte și îl plăcă pe Mehmed în timp ce un pumnal zbură spre locul în care se aflase pieptul lui. O tăie în umăr înainte să se izbească zăngănind de perete și să cadă pe podea. Lada și Mehmed se loviră de podea cu putere și Mehmed lăsă să-i scape un geamăt surd. Lada se rostogoli înainte, ridică pumnalul, apoi se întoarse și îl azvârli de îndată ce zări o țintă mișcându-se.

Bărbatul se feri de lovitura fatală și pumnalul ricoșă din coastele lui. Avea chipul acoperit cu un văl negru, trăsăturile ascunse;

veșmintele îi erau simple.

Atacatorul lor scoase un alt pumnal, ghemuindu-se defensiv și pândind dintr-o parte, încercând să găsească un unghi mai bun înspre Mehmed. Lada îi trase un picior prietenului ei, arătând spre birou.

— Treci în spatele lui! îi strigă.

Bărbatul trecu pumnalul dintr-o mână în cealaltă, cu mișcări leneșe și fără să se grăbească, în vreme ce Mehmed se duse în patru labe după birou și își strigă străjerii.

Asasinul nu părea îngrijorat.

Ochii lui se încrețiră a zâmbet atunci când se uită la Lada. Aținti pumnalul înspre ea, apoi privi spre Mehmed. Lada se aruncă înainte, năpustindu-se în el cu tot avântul pe care reuși să-l adune. Era puternic, uscățiv și sprinten, însă ea era solidă și mai aproape de podea. Îl izbi drept în mijloc, iar aerul ieși din plămâni lui în grabă, în timp ce ea îl doboră la pământ. Strânsoarea lui pe mânerului pumnalului slăbi și tăișul alunecă departe de amândoi.

Asasinul era amețit, însă avea să-și revină iute. Lada îl pocni cu pumnul în față, iar și iar, însă nu avea o poziție bună și nu putea folosi atâta forță câtă spera ea. El o înșfăcă de încheieturile mâinilor, trăgând-o într-o parte. Chipul ei ajunsese cu forța mai aproape de al lui, mâinile lui fiind prea puternice ca ea să poată să se elibereze. Îl izbi cu fruntea în nas, apoi îl mușcă de obraz acolo unde se slăbise materialul care îi acoperea capul.

El țipă și îi dădu drumul la încheieturi. Rostogolindu-se într-o parte, Lada găsi pumnalul și se răsuci în timp ce el se ridica împleticit în picioare. Se feri de prima ei lovitură, mișcându-se odată cu ea într-un dans pe care ea îl practicase de multe ori în cerc cu Nicolae. Un dans ale cărui mișcări le cunoșteau amândoi. Chiar și plin de sânge și amețit, el era mai mult decât egalul ei.

Și încă nu venise niciun ajutor.

Antrenamentul ei o trăda, loviturile și fandările îi erau anticipate,

pumnii îndepărtați. La un moment dat, el avea să o prindă de încheietură și să-i ia pumnalul, apoi avea să îi omoare pe ea și pe Mehmed.

O cuprinse disperarea. O privire de triumf transformă ochii asasinului în prevestiri de moarte. El știa tot ce avea ea să facă. Trebuia doar să reziste mai mult decât ea. Ea era fată și o copilă. El era mai puternic, mai iute și...

Cu un urlet de furie, Lada renunță la mișcărilor învățate, la antrenamentul ei grijuliu. Se năpusti în el ca un mistreț, toată numai furie și instinct animalic. El nu știa unde să pareze, căci loviturile ei nu aveau nicio noimă, mișcărilor ei nicio grație. Îi creștea fața, iar când el o prinse de încheieturi, ea îl mușcă de mână, încleștându-și maxilarul, strângând osul cu dinții. Continuă să-și țină dinții înfipti în el în timp ce el se scutura de ea, vârand iar și iar pumnalul în coastele lui, urmându-l în timp ce el cădea, încercând să se elibereze. Rămase deasupra, împungându-l, fără să-i pese unde lovea, fără să încerce o lovitură dată cu grijă, eficientă. Un țipăt animalic, înăbușit de mâna lui, continua să iasă din gâtulejul ei.

— Lada!

Tremurând și găfâind, ea clipi pentru a-și limpezi privirea de ceața ce i se pogorâse peste ochi. Maxilarul ei refuza să se descleșteze și mușchii erau atât de încordați, încât se întreba dacă avea să țină mâna bărbatului în gura ei pe vecie. Într-un sfârșit, cu o durere ce o săgetă în toată fața, reuși să-și desfacă dinții, atâta cât mâna lui să se elibereze. Atunci simți gustul de sânge care îi umplea gura, atunci își dădu seama că era pe podea, deasupra bărbatului.

Deasupra unui leș.

Se ridică în picioare clătinându-se, apoi căzu la loc, îndepărtându-se târâș de trupul distrus.

Mehmed puse o mână pe fața ei și o întoarse spre el.

— Ești rănită?

Ea clătină din cap, apoi încuviință, apoi clătină iar din cap. Nu

știa dacă era rănită. Totul tremura, totul era amortit. Își privi mâinile, pline de sânge, și nu și le putu simți.

— Lada! Lada! *Lada!*

Își întoarse brusc ochii spre Mehmed. El era singurul lucru din acea odaie asupra căruia se putea concentra, singurul lucru care avea noimă.

— Străjerii mei n-au mai venit.

Ea își dădu seama că acest lucru era important, că știuse că era important înainte de... asta. Înainte de sânge. Atât de mult sânge.

— Crezi că sunt morți?

Mehmed făcu un pas spre ușă. Nu trebuia să se ducă acolo. Ea știa că nu trebuia, încerca să-și dea seama de ce.

Brusc, totul se așeză la locul lui.

— Oprește-te! Trebuie să plecăm. Pe altundeva. Străjerii sunt fie morți, fie colaboratori.

Mehmed clătină din cap.

— Sunt ieniceri. Ei niciodată n-ar...

— Acesta era ienicer.

— Cum?

Cu dinții clănțănindu-i în gură, ea smulse acoperământul bărbatului. Nu-l identifică și se simți deosebit de recunoscătoare pentru asta. Însă tot știa ce era, chiar dacă nu știa cine era.

— Felul în care a luptat. M-am bătut cu zeci de versiuni de-ale sale. Era antrenat ca ienicer. Trebuie să plecăm de-aici, acum, și trebuie să ne ascundem până când vom ști în cine să avem încredere.

Mehmed tremura la fel de tare ca ea.

— În cine să mă încred? întrebă el în șoaptă.

Lada îi întinse mâna. El o luă.

22

În alte împrejurări, privirea de uluială de pe chipul Ladei l-ar fi încântat pe Radu. Ea era întotdeauna atât de sigură de sine, încât imaginea ei stând în mijlocul odăii, țeapănă, cu brațele înfășurate protector în jurul ei în timp ce privirea îi țâșnea pretutindeni ar fi fost una pe care el ar fi păstrat-o cu sfințenie.

Însă era plină de sânge, iar lui Mehmed îi tremura falca atunci când nu vorbea, și amândoi arătau în felul în care Radu se simțise mereu pe dinăuntru.

În acele momente nu se putea simți așa. Ei aveau nevoie de el.

— Trebuie să mergem altundeva, zise Radu. Se știe prea bine că suntem prietenii lui Mehmed. Dacă mai sunt și alți asasini și îl caută, s-ar putea să-l caute aici.

Lada clătină din cap, cu ochi rugători.

— Nu-mi vine în minte unde altundeva să mergem.

Dacă, așa după cum bănuiau Mehmed și Lada, un grup de ieniceri se afla în spatele atentatului, palatul nu era sigur. Nu aveau niciun mijloc să afle cine pusese asta la cale, dacă soldații înșiși sau dacă aceștia acționau la porunca cuiva. Dacă alergau după ajutor la un sfătuitor sau la vreun pașă și nimereau în mâinile persoanei care poruncise moartea lui Mehmed?

Nu, aveau nevoie de un loc sigur. Undeva tainic. Undeva unde nimeni altcineva de acolo să nu poată merge, însă unde ei să ajungă repede. Deoarece nu puteau pur și simplu să fugă. Mehmed era sultanul și, dacă fugeau acum, el avea să piardă totul.

Unde putea un sultan să se ascundă?

Radu pocni din degete.

— În harem!

Privirea îngrozită a Ladei deveni mai intensă.

Mehmed se încruntă.

— Dar ei ar putea să caute și acolo.

— Mama ta este acolo, da?

Mehmed încuviință din cap.

— Totuși, nu prea vorbim.

Politica haremului era la fel de complicată precum cea de la curte, dacă nu cumva chiar și mai și. Cu toate că haremul era o comunitate de sine stătătoare, femeile puteau să exercite o influență incredibilă asupra celui mai puternic bărbat din imperiu, ceea ce le făcea o forță politică demnă de luat în seamă. Cea mai puternică femeie din harem – și, prin urmare, din imperiu – era mama sultanului. Radu nu o întâlnise niciodată, însă eunucul-șef vorbise despre inteligența ei.

Mehmed îl prinse de umeri.

— Da! Da, îți mulțumesc, Radule.

— Ba nu! Lada clătină din cap, cu ochii încă aprigi. Eu nu pot să merg acolo! Dacă o femeie intră în harem, ea îi aparține sultanului!

Mehmed privea cu atenție pe fereastra pe care se cățăraseră, pentru a se asigura că drumul e liber.

— Nu te-aș obliga să faci asta, Lada, și...

— Nu ar conta! Toată lumea ar ști, aș fi etichetată drept concubina ta și...

Radu o luă de mâna care rămăsese în aer, îndreptată acuzator spre Mehmed, și o strânse în mâna lui.

— Și nu te-ai mai putea mărita? Ce tragedie! Știu cât de tare prețuiești speranța de a te mărita cu vreun boiernaș otoman, dragă soră.

În cele din urmă ea îl privi cu ochii ei înfrigurați și înnebuniți.

— Însă aș fi a lui.

— Cred că Mehmed este destul de deștept încât să nu te

revendice niciodată. Corect?

Tonul lui Radu era amuzat, și se întoarse spre Mehmed cu un zâmbet jucăuș. Poate că era din pricina întunecimii din odaie sau a încordării nopții, însă chipul lui Mehmed era înnegurat de... dezamăgire? De durere? Apoi, un zâmbet încordat, fals, îi luă locul și el încuviință din cap. Radu își simțea pieptul la fel de încordat din pricina îngrijorării și a fricii și a unui sentiment de gelozie înverșunată. Și-o înfrână. Asasinii erau pe urmele lor. Lada omorâse un bărbat. Trebuiau să plece. Spuse o rugăciune în gând, apoi ieși primul, coborând cu grijă pe peretele exterior al castelului, făcut din piatră, până ajunse pe pământ. Mehmed îl urmă și apoi Lada. Radu îi conduse, furișându-se prin grădini, ținându-se în locurile cele mai întunecate.

— De unde știi drumul spre harem atât de bine? îl întreabă Mehmed. Cred că ești mai familiarizat cu poteca decât sunt eu.

Radu se înroși, adoptând o atitudine defensivă, însă în vocea lui Mehmed nu era nicio acuză.

— Îl cunosc pe eunucul-șef. Are o colecție uimitoare de hărți și câteodată îl vizitez. Știai că s-a născut în Transilvania?

Tonul lui Mehmed era încordat, dar amuzat.

— Știam, de fapt, asta, despre cel de-al treilea cel mai puternic om de sub ocârmuirea mea.

— A! Bine.

Chiar și atunci când Radu avea cea mai bună idee de a-i proteja, toți știau mai multe decât știa el. Se opri în fața porții gărzii, o intrare laterală în clădirea vastă a haremului. Un străjer stătea drept, cu turbanul său alb o pată luminoasă în noaptea întunecată. La primul său drum acolo, Radu încercase să vadă diferența dintre eunuci și bărbații necastrați, dar în afară de vocile lor, care nu erau la fel de profunde ca ale bărbaților și nici la fel de înalte ca ale femeilor, nu reuși să-și dea seama care era eunuc și care nu.

Străjerul, pe care Radu îl mai întâlnise până atunci, își înălță

curios capul spre Radu înainte să-l observe pe Mehmed în spatele său. Se plecă până la pământ, apoi luă poziția de drepti.

Mehmed nu-l băgă în seamă când trecu pe lângă el. Radu dădu din cap, iar ochii bărbatului îi urmăriră. Fără să ciocănească, Mehmed intră în apartamentele exterioare ale eunucului-șef.

Cu toate că era târziu, nu se aflau în odaie de mai mult de un minut când eunucul-șef li se alătură. Era un bărbat mai în vârstă, de aproape patruzeci de ani, cu pielea încrețită și cu trăsături nedeslușite, ca și cum chipul lui nu se hotărâse nicicând cine voia să fie. Se plecă în fața lui Mehmed, apoi se îndreptă de spate cu un zâmbet pentru Radu. Cercetă înfățișarea plină de sânge a Ladei cu o scurtă licărire a privirii.

— Cum vă pot sluji, sultanul meu?

— Am trebuință de o întrevvedere cu sultana valide. De asemenea, de găzduire peste noapte.

— Firește. A cui companie ați dori-o?

Lui Radu îi trebui un moment să priceapă felul degajat în care eunucul pusese întrebarea. Și apoi încă un moment pentru a procesa ce însemna aceasta. Chipul îi luă foc de rușine, dar și de curiozitate. Oare asta era... oare Mehmed venea aici în mod regulat? Oare deja se bucura de beneficiile de a fi sultan? Câte concubine putea să fi strâns într-un timp atât de scurt? Oare avea deja o soție? Islamul avea reguli cu privire la câte soții poate avea un bărbat, însă pentru sultani se făceau excepții. Și cum era să fii cu el? Oare ele îl iubeau? Îl așteptau în fiecare zi, sperând să-l vadă?

Radu îi aruncă o privire Ladei, să vadă dacă și ea se întreba aceleași lucruri. Ochii ei erau ațintiți cu hotărâre asupra zidului din planul îndepărtat, cu încruntarea întipărită pe chip. Îi șterseseră sângele de la gură și de pe mâini, însă tot mai rămăseseră urme. Arăta sălbatică și furioasă, nici pe departe a concubină. Cel puțin, nu așa cum își imagina Radu că arătau acestea.

Radu își închipuia concubinele ca pe doica sa, respectabile și

blânde și mereu cosând sau agitându-se. Știa că nu acesta era scopul lor, dar ori de câte ori încerca să-și închipuie asta, totul devenea încețoșat și confuz.

Glasul lui Mehmed era gătit.

— Pe nimeni în seara aceasta. Sunt aici pentru afaceri. Pregătește o odaie și pentru însoțitorii mei. Lada va avea nevoie de o baie.

— Să pun servitorii să o însoțească în noua ei odaie acum?

— Nu!

Vocea lui Mehmed ieși ca un strigăt, făcându-l pe eunucul-șef să tresară.

— Nu. Ea este aici ca oaspete, nu ca... locuitoare permanentă. Găzduiește-ne în aripa gărzii.

— Și nimeni nu trebuie să știe că suntem aici, adăugă Radu, nesigur dacă îi era îngăduit să vorbească, însă îngrijorat că Mehmed era prea zăpăcit.

Mehmed îi aruncă o privire scurtă, recunoscătoare.

— Da. Am treabă doar cu sultana valide și nimeni – nici măcar gărzile mele, în caz că întrebă – nu trebuie să știe că suntem aici.

Eunucul-șef încuviință din cap, apoi se înclină iar și părăsi încăperea pentru a face pregătirile necesare. De îndată ce el plecă, umerii lui Mehmed se prăbușiră. Își puse o mână la ochi și își lăsă capul în jos. Lada găsisese un pic de sânge uscat pe mână și își freca furioasă mâna de fustă, încercând să o curețe. Nu părea să-și dea seama că fusta îi era pătată de sânge. Radu stătea între ea și Mehmed, neștiind ce îi trebuia fiecăruia, bănuind că amândurora le trebuia același lucru.

Se duse spre Mehmed în loc de sora lui și îl cuprinse pe sultan cu brațul pe după umeri. Mehmed se sprijini recunoscător de el. Radu se uită spre Lada și întinse brațul liber. Ea medită la asta, cu pleoapele grele de oboseală și de ceva care părea suspicios de asemănător cu mâhnirea. Înainte ca ea să se poată mișca, eunucul-șef se întoarse. Mehmed se îndreptă de spate și se îndepărtă de

Radu, iar Lada își reluă zgâitul la perete.

— Urmați-mă, le spuse eunucul-șef, iar Radu se trezi iar în întuneric, deoarece raza de lumină aruncată de lampa eunucului nu ajungea și la el.

23

Mama lui Mehmed se mișca plină de o grație senzuală care o îngrozea pe Lada.

Lada nu părea să se simtă în largul ei, indiferent unde s-ar fi așezat în odaia capitonată și bogat parfumată. Sultana valide ocupa prea mult spațiu acolo, cu mătăsurile și cu vălul ei și cu giuvaiererele opulente, cu chipul ei atent și cu zâmbetul calculat și cu felul în care stătea lungită pe mai multe perne cu la fel de multă precizie ca o sabie ienicerească.

Dacă Halima și Mara erau anotimpuri diferite, Huma era natura însăși.

— Așază-te!

Vocea îi era amabilă, dar mijirea ochilor arăta că nu avea de gând să accepte niciun refuz. Mehmed încetă să mai facă pași înapoi și încolo și se așază în fața ei. Părea să nu fie nici el în apele lui, aidoma Ladei. Nu-și cunoscuse niciodată mama, nu în adevăratul sens, iar acum venea la ea de pe o poziție de slăbiciune. Nu era idealul.

Lada își aminti senzația dată de pumnalul care întâmpinase rezistența cărnii, a osului care nu cedează ușor și care îl făcuse să-și devieze cursul, căutând mereu tot mai adânc și mai adânc...

Nu era idealul. Nimic din toate acestea nu era idealul. Se îmbăiașe, avea părul încă ud, dar își simțea mâinile lipicioase și gura ei nu voia să se lepede de amintirea gustului sălcui, metalic, de sânge.

Radu, însă, părea vrăjit, ba chiar încântat de sultana valide. Se așază alături de ea, cu o expresie de fascinație, de adorare, întipărită

pe chipul lui. De parcă ar fi simțit greutatea admirației sale, sultana valide se întoarse spre el. Buzele ei, atât de asemănătoare cu ale lui Mehmed, se desfăcură ușor într-un fel care semăna cu zâmbetul doicii lui. Un fel în care buzele ei nu se mișcaseră pentru Mehmed.

— Ai fost foarte deștept să-l aduci aici. Radu, nu-i așa? Se ridică în capul oaselor, aplecându-se în față și punându-și degetul sub bărbia lui pentru a-i înălța chipul. Frumos, murmură ea.

Privirea i se îndreptă spre Lada, care ședea cu spinarea țeapănă și cu maxilarul ieșit în afară provocator. Știa cum avea să arate în comparație cu el. Zâmbetul sultanei valide se schimbă în ceva mai puțin matern, însă Lada nu știa ce era.

— Sultana valide, zise Lada, încruntându-se din pricina spectacolului pe care erau nevoiți să-l îndure, trebuie să...

— Îmi puteți spune Huma. Amândoi. Apoi se întoarse spre Mehmed, lungindu-se iar și sprijinindu-și frumosul obraz în podul palmei. Iar tu îmi poți spune mamă.

Un mic hohot de râs ca zgomotul unei monede aruncate într-o fântână îi scăpă de pe buze.

— Nu avem timp...

Huma ridică o mână grea de aur, întrerupându-l pe Mehmed.

— Nu avem timp să intrăm în panică sau să dăm dovadă de slăbiciune. Avem tot timpul din lume să-ți îngădui să fii reținut în mult meritata vacanță în timp ce profiți din plin de plăcerile haremului tău. Într-adevăr, dacă ar fi ca noul sultan să petreacă o săptămână întreagă de depravare și de sărbătorire gălăgioasă cu femeile sale, nimeni nu l-ar putea învinovăți pentru asta. Ori să-l întrerupă. Ori să-l abordeze. Și nimeni n-ar avea cum să descopere cât de fragilă era cu adevărat puterea sa și cât de aproape a fost să fie ucis înainte să poată domni.

— Dar asasinul...

— Nu a existat. Nu s-a întâmplat niciodată. Nimeni nu ar încerca să ia viața sultanului, căci a recunoaște că atentatul s-a petrecut și

aproape a reușit ar însemna să recunoști că este posibil să-ți închipui un imperiu otoman fără tine drept cârmuitor. Huma își miji ochii ei conturați cu negru. Înțelege? Tu nu te ascunzi aici. Tu te desfeți. Tu te bucuri de puterea ta.

Mehmed încuviință cu o singură mișcare ușoară a capului.

Chipul Humei își relua masca veselă, minunată.

— Am trimis deja vorbă eunucului-șef să le aducă la cunoștință pașilor și vizirilor activitățile tale. Vorba se va răspândi. Avem tot timpul care ne trebuie.

Era o minciună bună. Și pentru a fi o minciună bună, trebuia să fie credibilă. Lada nu voia să se gândească la motivul pentru care ar fi fost crezută atât de lesne, la cât de mult timp petrecuse deja Mehmed acolo, dacă exista un precedent. Nu voia să se gândească la nimic din toate acestea.

Această evitare a realității o făcea slabă. Și totuși ea se feri când mintea sa încercă să se fixeze asupra acestui gând.

Huma se ridică în picioare, însoțită de un foșnet de mătăsuri și un nor de mireasmă. Însă avea ceva subtil, un iz acru care făcu să-i lăcrimeze ochii Ladei și îi dădu o senzație de amețală.

— Acum, duceți-vă în odăile voastre. Servitoarele vor fi prezente în scurtă vreme pentru a se îngriji de voi.

Mehmed deschise gura ca pentru a protesta. Huma ridică dintr-o sprânceană perfectă.

— Las-o pe mama ta să aibă grijă de asta, scumpul meu fiu.

Vorbele blânde și alinătoare fură rostite pe un ton ce pătrundea ca un ac.

Prefăcându-se indiferent, Mehmed trecu pe lângă ea, urmat de Radu. Lada se ridică să plece și ea, însă brațul Humei o opri.

— Ia masa cu mine!

— Aș prefera să mă întorc în odaia mea.

Huma își trecu degetul de-a lungul șoldului, netezind materialul cu mișcări leneșe.

— Nu a fost o invitație.

Lada făcu un pas înainte, însă Huma o apucă de încheietura mâinii. Huma râse și Lada auzi în acel hohot toate secretele cu care nu era la curent.

— Ladislav Drăculea, fiica lui Vlad, care a trimis forțe armate, inclusiv pe propriul lui fiu, să lupte la Varna, încălcând astfel tratatul cu otomanii și făcând din viețile copiilor săi un zălog pierdut. Ladislav, de care nimănui din această lume nu-i pasă, în afară de frumosul ei frate și de un sultan lipsit de puteri. Micuță Lada, aflată în seraiul meu, sub protecția mea, *stai jos!*

Lada își aminti senzația pielii și a tendoanelor strânse între dinții ei, împotrivirea cărnii care întâlneau hotărârea fălcii sale. Pentru un scurt și amețitor moment, îi trecu prin minte să o atace pe Huma cu aceeași sălbăticie cu care se repezise asupra atacatorului lui Mehmed.

În schimb, se așeză.

— Ești o fată cuminte.

Huma bătu din palme și trei fete ca niște flori gingașe intrară, punând mâncare și băutură în fața lor, apoi alunecară în tăcere afară din odaie. Lada le privi și în acest răstimp se întrebă: *Sunt ale lui Mehmed? Oare el fusese acolo? Culesese acele flori?*

Limba ascuțită și roșie a Humei ieși și trecu peste dinți în timp ce ea privea mâncarea din fața lor. Ladei îi amintea de un șarpe, ceea ce o zăpăci. Femeile erau grădina și bărbații erau șerpii. Când era foarte mică, doica îi explicase cum bărbații și femeile se urcau împreună în patul nupțial, cam în același timp în care profesorii ei de religie o învățaseră povestea lui Adam și Eva. Cele două se amestecaseră în mintea ei, până când bărbații și șerpii lor o convinseseră pe Eva să-și piardă grădina ei minunată și perfectă.

Nicio grădină n-ar fi putut supraviețui introducerii unui șarpe. Totul urma să fie pierdut și i-ar fi aparținut șarpelui pe vecie.

Acum Lada știa mai multe, firește, din discuțiile necioplite și din

poveștile pe șleau ale ienicerilor. Acestea nu făcuseră decât să-i adâncească certitudinea că interpretarea ei fusese tot timpul corectă.

Dar iat-o pe Huma, iar ea nu era grădină. Ea era șarpe.

— Lui Murad îi plăceau fetele foarte tinere. Am petrecut mulți ani mâncând mai nimic, astfel încât să rămân mică și nedezvoltată.

Alese un picior de pui, fript și acoperit cu boabe de piper zdrobite. Mușcând din el, își dădu ochii peste cap, un zumzăit ușor de satisfacție scăpându-i de pe buze.

— Am crezut că aveam să mor de poftă înainte să apuc să-i zămislesc un moștenitor. Dar apoi scumpul de Mehmed a prins viață în pântecul meu și am putut să mănânc din nou.

Lada luă o lipie, rupând-o în bucăți în timp ce o privea pe Huma cum își savura mâncarea. Floricelele mai aduseră de câteva ori mâncare, umplându-i din nou cupa cu vin Humei, ba chiar o șterseră și la gură.

— Te fascinează fetele, zise Huma.

Lada redeveni atentă la femeia mai în vârstă. Presupusese că Huma era atât de absorbită de mâncarea ei, încât Lada își lăsase mintea și privirea să hoinărească.

— De ce își acoperă chipurile cu văluri? Dumnezeuul vostru detestă până și vederea femeilor?

Huma râse.

— Ai înțeles greșit. Femeile ar trebui să-și învăluie trupurile, da. Dar acoperirea chipului cu văluri este un simbol al statutului. Numai femeile care sunt atât de dotate încât să-și poată permite să nu facă treburi umile pot să poarte un văl. Fetele acestea și-au câștigat vălurile. Constituie marca unui privilegiu.

— Un privilegiu? Sunt sclave!

Huma râse.

— Și eu sunt, draga mea. Am fost vândută de foarte mică, adusă la fel, ca servitoare, în harem.

Lada se încruntă.

— Ar fi trebuit să te lupți cu ei. Ar fi trebuit să fugi.

— Încotro? Mulți ani am fost supărată. Și înspăimântată. Dar există multe căi de a fi puternic. Există putere și în tăcere. Există putere și în privit, în așteptare, în spusul lucrului potrivit la timpul potrivit persoanei potrivite. Există putere în a fi femeie – o, da, putere în aceste trupuri pe care le privești cu dispreț! Huma își trecu o mână peste sânii amplii, peste abdomen, și o lăsă pe șold. Când ai ceva ce altcineva își dorește, există întotdeauna un element de putere.

— Care însă îți poate fi luat.

Lada văzuse destule despre bărbați și lume încât să știe că trupul unei femei nu era un obiect de putere.

— Sau poate fi dat în schimbul unor lucruri mai importante. Aceste fete, servitoarele mele, înțeleg asta. Cele deștepte, oricum. Își vor petrece anii cățărându-se, încercând să ajungă într-o poziție în care să aibă niscaiva mijloace de control. Cele care sunt istețe se vor descurca mai bine decât cele care sunt doar frumoase.

Privirea ei era atât de evidentă, încât Lada se înroși. Lăsă buchețelele de lipie să-i cadă în farfuria din fața ei. Se simțea stângace, dizgrațioasă și mai urâtă decât se considerase vreodată până atunci. Nu o deranjase, în cea mai mare parte a vieții ei, să știe că nu era frumoasă, că nu avea să capete vreodată admirația cuiva numai pentru înfățișarea ei. Însă Huma își folosea chipul ca pe o armă și o unealtă într-un fel în care Lada n-ar fi putut niciodată. Lada nu-și dăduse seama niciodată că pur și simplu fiind atrăgătoare ar fi putut să câștige mai multe ite ale puterii.

Lada ridică, sfidătoare, bărbia.

— Pot să fiu puternică fără să cedez ceva. L-am salvat pe Mehmed.

Huma alege o curmală și o supse.

— Mm! Da, așa este. Și a fost o treabă bine făcută. Sper, însă, că nu crezi că ești singura femeie care să fi ucis vreodată pentru a-l

apăra, nu-i așa?

Confuză, Lada se încruntă, apoi imediat regretă. Huma părea să scoată informațiile din orice. Își târa degetele lungi prin sufletul Ladei doar privind-o.

Huma se lăsă pe spate pe pernele ei, ridicând o mână la frunte, iar mâneca îi căzu pentru a lăsa la vedere curbura lungă și albă a brațului.

— A fost o adevărată tragedie atunci când fratele mai mare al lui Mehmed s-a îmbolnăvit și a murit atât de subit. Să fie doborât în floarea vârstei! Și când cel de-al doilea frate al lui Mehmed și cei doi fii ai săi au fost uciși de asasini necunoscuți. O, ce tristețe! Numai un singur fiu rămas în viață în caz că Murad ar fi pierit în bătălie!

Expresia ei de tristețe prefăcută se schimbă în ceva mai sumbru, mai înfuriat.

— Sau când pur și simplu s-ar fi hotărât să se retragă și să-și arunce unicul moștenitor rămas pradă lupilor. Murad a pus în primejdie toate lucrurile pentru care am muncit.

Mintea Ladei se rotea.

— Dar tu nu poți părăsi haremul! Cum ai putut să faci toate astea?

— I-ai observat pe bărbații care lucrează aici?

Lada clătină din cap.

— Întocmai cum trebuie să fie. Scumpii mei eunuci, ei fac pe toată lumea să se simtă teribil de stânjenită. Bărbații nu suportă să se uite la ei, chinuiți de închipuirile a ceea ce trebuie să fi îndurat pentru a deveni ceea ce sunt. Eunucii sunt sclavi, așa cum sunt și eu, dar și ei au sacrificat ceva. Lor li s-a luat ceva scump și de neînlocuit și, făcând asta, și-au creat un loc de putere pentru ei înșiși. Ei sunt pretutindeni în țara aceasta, în fiecare gospodărie importantă; sunt funcționari, sunt gărzi, sunt *ai mei*. Huma se ridică în capul oaselor, cu o mișcare atât de bruscă și de violentă prin comparație cu mișcările ei leneșe și senzuale, încât Lada tresări. Tu vezi acestea –

Huma făcu un gest cu mâna spre odaie, spre clădire și, în sfârșit, spre ea – ca pe o închisoare. Însă te înșeli. Aceasta este curtea mea. Acesta este tronul meu. Acesta este regatul meu. Prețul a fost libertatea și trupul meu. Ridică din frumoasele ei sprâncene, cu gura șagalnică, cu ochii duri. Așadar, întrebarea devine, Fiică a Dragonului, ce vei sacrifica tu? Ce vei lăsa să-ți fie luat, astfel încât și tu să poți avea putere?

Asta era foarte diferit de ceea ce îi prezentase Mara Ladei. Nu sacrificarea sinelui pentru o cauză mai importantă, ci sacrificarea unei părți din sine pentru un câștig personal.

— Eu... nimic, eu... eu... se bâlbâi ea.

— L-ai sacrifica pe fiul meu?

— Cum? Nu! L-am apărat, eu...

— Ai sacrifica tot ceea ce consideri tu că ar trebui să fie viața ta pentru ceea ce ar *putea* să fie, dacă ar fi să domnești alături de fiul meu? Huma făcu o pauză, apoi râse de expresia chinuită a Ladei. Așadar, nu acesta este țelul tău. Prea bine. Poți să pleci acum. Dar vreau să te gândești la ce trebuie sacrificat pentru a-ți asigura un viitor în care nimeni să nu te poată atinge. Vreau să te gândești la Mehmed și la viitorul lui.

Flutură din mână cu un gest nepăsător, iar Lada fugi.

24

Toată teama care păruse atât de copleșitoare în întuneric părea domolită a doua zi, când soarele strălucitor lumina un palat care își vedea de treabă ca de obicei.

Huma îi instruisese pe Radu și pe Lada să se poarte ca și cum nimic nu s-ar fi schimbat, dar să nu atragă atenția asupra lor.

Radu inspiră adânc, sacadat, apoi se strecură de-a lungul zidului spre odăile lui Mehmed. Probabil că era o idee proastă să revină la scena tentativei de asasinat. Dacă se aflau soldați pe coridor, el avea să se întoarcă și să fugă. Să pretindă că se rătăcise. Să se roage ca ei să nu fie cei care lăsaseră să se întâmple asta, de vreme ce Mehmed nu știa cine fusese de serviciu și nu puteau să întrebe pur și simplu.

Însă Radu voia să fie curajos. Poate că Ladei și lui Mehmed, în groaza lor, le scăpase ceva. Dacă reușea să intre, dacă ar fi cercetat...

Până și gândul la cuvântul *leș* îl făcu să-i fie silă. Însă avea s-o facă. Huma voia să pretindă că nimic nu se întâmplase. Radu voia să știe de ce se întâmplase. Dacă descoperea vreun indiciu important, el putea să fie cel care să-l salveze pe Mehmed de data asta. Se prea poate ca Radu să-l fi dus în siguranță pe Mehmed, însă Lada era cea care îi salvase cu adevărat viața.

Acest lucru îl necăjea mai mult decât ar fi trebuit. Și îl făcea să fie nesăbuit.

Oricum, când dădu colțul, coridorul imens din fața odăilor lui Mehmed era lipsit de viață.

Oare trupul se mai afla încă înăuntru? Să nu-l fi descoperit nimeni? Huma le adusese la cunoștință tuturor că Mehmed se desfăta în harem. Poate că nimeni nu fusese încă în odăile lui

Mehmed. Îngrețosat de groază și de o curiozitate morbidă, Radu se strecură pe ușă, trecând de odaia de așteptare a lui Mehmed spre cabinetul lui. Își ținu respirația, apoi păși înăuntru.

Pe podeaua cu gresie strălucitoare nu era nici urmă de sânge. Niciun pumnal aruncat. Niciun asasin mort.

Cineva curățase totul. Nu exista nimic care să sugereze violența pe care o găzduise acea odaie.

Dar nu – asta era greșit. Un covor, unul dintre preferatele lui Radu, în nuanțe vesele de albastru și galben, dispăruse. Singura dovadă o constituia lipsa lucrurilor care ar fi trebuit să se afle acolo: leșul, sângele, covorul și Mehmed.

Radu se duse la birou, punându-și respectuos mâinile pe diferite obiecte. O călimară. O hartă a Constantinopolului, cu note mângălite pe ea cu scrisul compact și agresiv al lui Mehmed. Mai multe cărțile de gândire religioasă pe care Radu sperase să le împrumute. Un volum greu, legat în piele, care prezenta în amănunt viața lui Alexandru cel Mare.

Scârțâitul unei uși din afară îi induse lui Radu o stare de spaimă subită. Se aruncă îndărătul unui stâlp exact în clipa în care ușa de la cabinet se deschidea.

Pașii intrusului erau tăcuți, dar fermi. Radu auzi zgomotul obiectelor răvășite, apoi pârâitul unui pergament ce nu se lăsa rulat. Intrusul plecă la fel de iute cum intrase. După ce așteaptă câteva secunde pentru a-și potoli inima care îi bătea nebunește, Radu își părăsi ascunzătoarea și se întoarse la birou. Totul era la loc.

În afară de harta Constantinopolului cu notițele îngrijite ale lui Mehmed.

Fără să-și îngăduie să mai stea pe gânduri, Radu ieși în goană din odăile lui Mehmed. Zări o urmă de mișcare după un colț îndepărtat și alergă într-acolo. Coti și el și văzu o siluetă – un băiat, poate de șaisprezece ani, îmbrăcat cu veșmintele simple ale unui servitor, mergând cu o postură a corpului supusă, dar având un scop. Era

exact așa cum s-ar fi mișcat Radu dacă ar fi trebuit să ajungă undeva fără să fie observat.

Așa că imită și el postura băiatului, ținându-l mereu în raza sa vizuală, dar rămânând suficient de departe pentru a nu fi observat. Îl urmă pe hoț în afara palatului, pe cea mai apropiată stradă, unde casele opulente, maiestuoase, forțau caldarâmul să le facă loc. Hoțul li se alătură mai multor oameni care ieșeau și intrau pe porțile primului serai. Radu înșfăcă un coș care zăcea pe pietrele de la intrare și îl vâri la subraț, recunoscător pentru faptul că purta veșminte simple în acea dimineață în locul celor frumoase pe care i le dăruise Mehmed.

Hoțul intră în casă printr-o ușă laterală. Știa încotro merge. Radu îl urmă, croindu-și calea printr-o bucătărie plină, aproape pierzându-și prada din vedere. Trecură printr-un coridor și apoi urcară pe o scară îngustă, ascunsă, pentru uzul servitorilor. Pereții erau apropiați, treptele inegale și aerul umed și închis. În beznă, Radu, care era pe punctul de a mai urca un rând de trepte, văzu doar o ușă care se închidea. Împinse ușa și intră într-o altă lume. Lumina se revărsa cu nechibzuit abandon printr-un coridor larg cu tavanul înalt. Covoare țesute, groase, acopereau podeaua, ale cărei dale străluceau între acestea. Statuete și vase din ceramică le țineau de urât pereților zugrăviți în turcoaz, asigurându-se unele pe altele de splendida lor frumusețe. Oglinzi din metal lustruit atârnavă la intervale regulate, dând impresia unor coridoare aflate dincolo de acesta.

Toate ușile erau închise și nu se zărea nici urmă de hoț.

Radu dădu să se întoarcă spre scară, când observă că una dintre ușile masive din lemn era ușor întredeschisă. Se furișă spre ea. Dacă l-ar fi prins cineva, n-ar fi avut nicio scuză pentru prezența sa acolo.

— ... curățat, după cum ați prevăzut, auzi el o voce pe care nu o recunosc, însă bănuie că era a servitorului.

— Porcul ăla mic, mârâie o voce mai profundă, mai în vârstă.

Urmă un sunet de pergament derulat, apoi câteva secunde de tăcere grea. Agitat, Radu arunca priviri pe coridor, dar încă nu se afla în primejdie.

— Diavol trufas, zise bărbatul mai în vârstă, apoi urmară niște blesteme. Crede că poate cuceri zidurile orașului? Asta e chemarea lui divină? Să ne ferească Domnul de asemenea servitori.

Se auzi un foșnet de pergament, scârțâitul unui toc. Lui Radu i se prelingea sudoarea pe spate. Inspirând adânc, lipi ochiul de ușa întredeschisă. Nu vedea decât o singură porțiune din odaie și Radu se mișcă pentru a-și lărgi unghiul. Iată, spatele servitorului. Și, la birou, picurând ceară peste o scrisoare împăturită pentru a o sigila, bărbatul.

Halil Pașa.

Halil Pașa își apăsă inelul peste ceară, apoi îi înmână scrisoarea servitorului.

— Ai grijă să fie livrată.

Radu țâșni din locul lui de pândă de lângă ușă spre scări. Respira sacadat. Se strecură în întuneric, ținându-se la capătul de jos al șirului următor de trepte, așteptând.

Ușa se deschise și, cu o grabă îngrozită, Radu se aruncă asupra servitorului. Băiatul îl apucă pe Radu de cămașă, dar degetele sale nu găsiră sprijin și căzu pe spate pe treptele înguste, izbindu-se cu capul de perete, în vreme ce picioarele îi veniră peste cap, iar trupul bufni înainte să se oprească, înțepenit într-un unghi nefiresc.

Radu așteptă una, două, trei clipe interminabile care îi umplură plămâni de frică în loc de aer, și apoi, când servitorul nu mai mișcă și nici nu strigă după ajutor, se repezi lângă el. Scrisoarea nu se afla în mâinile sale, totul fusese în zadar. Radu îl omorâse pe băiat și acum...

Pieptul servitorului se mișcă și de pe buze îi scăpă un geamăt. Radu îi mulțumi cerului, ușurat, apoi pipăi în veșmintele băiatului după... da! Scrisoarea! Și-o vârî în cămașă, apoi coborî grăbit

treptele, gata să se împiedice în propriile picioare. Luându-și câteva secunde prețioase la baza scării, încetini și intră calm în bucătărie. Toate membrele sale îi țipau să alerge, dar el merse cu un pas măsurat, cu o plăcută privire inexpressivă pe chip, înainte ca în cele din urmă să iasă la lumina zilei în curte și apoi pe poartă. Numai când se întoarse pe terenurile palatului își îngădui să o ia la fugă.

O străfulgerare de păr negru și un mers familiar, agresiv, îi atrase privirea. Gâfâind de ușurare, își schimbă direcția, ciocnindu-se de Lada și aproape răsturnând-o.

— Ce e cu tine? îl întrebă ea, apucându-l de umeri pentru a-și recăpăta amândoi echilibrul.

— Tocmai m-am întors de la... Cineva a fost în odaia lui Mehmed și a furat... Iată o scrisoare!

O flutură în fața Ladei. Pierzându-și răbdarea, îl privi mânioasă și înșfacă scrisoarea din mâna lui, apoi se îndepărtă. El o urmă, privind peste umăr.

— Încetează! îi ceru ea scurt. Ai putea la fel de bine să fluturi un steag și să strigi „Sunt vinovat!”

El încercă să-i imite pasul și se forță să privească drept înainte. Când ajunseră la harem, un eunuc îi lăsă să intre și se întoarseră în odaia Ladei. Era sărăcăcios mobilată, cu un pat obișnuit și un jilț simplu, cu o oală de noapte vârată într-un colț și un lighean așezat pe o măsuță joasă.

— Odaia mea este mai drăguță, spuse Radu, cu nervii dându-i în clocot.

— Firește că este. Lada se așeză pe pat și lăsă scrisoarea să cadă lângă ea. Huma te iubește. Toată lumea te iubește.

Radu ardea de nerăbdare să afle ce scria în scrisoare, să-i spună Ladei cât de bine se descurcase. Avea să fie important. Trebuia să fie. Dar... dacă nu era nimic? Dacă atacase un servitor care avea o scrisoare pentru o rudă îndepărtată? Halil Pașa nu spusese nimic de tentativa de asasinat. Servitorul ar fi putut să ia ceva ce Halil Pașa

intenționase să aibă.

Îngrozit că s-ar putea înșela, îngrozit că ar putea avea dreptate, Radu trăgea de timp.

— Ce căutai afară?

— I-am făcut o vizită lui Nicolae. El n-a auzit nimic de încercarea de a i se lua viața lui Mehmed. Ilyas continuă să-și conducă oamenii ca și cum totul ar fi normal.

— Dar trebuia să ținem...

Lada ridică o mână pentru a-l face să tacă.

— Nicolae nu va răspândi vestea. Putem să avem încredere în el. Cu toate că a fost surprins de tentativă, a părut mai puțin surprins de teoria mea potrivit căreia ar fi fost un ienicer. Nemulțumirea se răspândește printre oameni ca o molimă. Ba chiar Nicolae a auzit vorbe de ură la adresa lui Mehmed din partea unor ciorbagii... Pufni exasperată văzând privirea nedumerită a lui Radu. Ciorbagii sunt comandanții ienicerilor, îl lămuri ea. Am auzit vorbindu-se printre ienicerii de rang înalt, dar dacă ciorbagii vorbesc deschis, atunci treburile trebuie să fie grave. Însă Nicolae nu știe cine este răspunzător.

Radu ridică scrisoarea cu mâini tremurânde.

— Poate că aici sunt răspunsurile.

Lada crăpă sigiliul și deschise scrisoarea. Cerneala era atât de proaspătă, încât Radu îi simțea mirosul. Ochii săi se îndreptară imediat spre iscălitură.

— Halil Pașa.

Lada îi pronunță răstit numele, de parcă ar fi fost un blestem. Nici măcar nu-l înghionti pe Radu când acesta se rezemă de ea pentru a examina scrisoarea.

— Scrie la Constantinopol. Să-i asigure că Mehmed nu va conduce nicicând trupele otomane împotriva lor.

— Dar nu se poate să le promită asta! Mehmed este hotărât să...

Radu se opri.

Lada îi caută privirea, cu ochii plini de înțelegere.

— Ba *poate* să le promită asta. Mehmed nu poate să conducă trupele otomane împotriva lor dacă e mort.

Radu se ridică în picioare.

— Trebuie să spunem cuiva! Halil Pașa va fi arestat și...

— Și cine îl va aresta? Ienicerii sultanului? Ei îl urăsc pe Mehmed. Nu știm care dintre ei – sau câți sau cât de sus în rang – știau de atentat. Și cine ne-ar crede? Asta nu spune nimic de uciderea lui Mehmed sau că s-a încercat deja să fie omorât. E o dovadă slabă împotriva unui bărbat puternic.

— Trebuie să facem ceva!

Lada se încruntă.

— Dacă Murad s-ar fi întors așa cum trebuia s-o facă, nimic din toate astea nu s-ar mai petrece!

— Mehmed nu va renunța la tron. Acum îl vrea. Trebuie să existe o altă cale să-l ajutăm.

Lada împături scrisoarea, bătându-se preocupată cu ea peste picior.

— Ce ai sacrifica pentru putere?

— Poftim?

Lada se uită la el încruntată, cu o expresie de gândire intensă zugrăvită pe chip.

— Pentru putere, Halil Pașa l-ar ucide pe Mehmed. Pentru putere, ienicerii și-ar abandona datoria față de tron. Cu toții sunt dispuși să-l sacrifice pe Mehmed. Trebuie să ne gândim cum s-o facem noi primii.

Înfricoșat, Radu se dădu înapoi.

— Noi trebuie să-l apărăm! Eu nu-l voi sacrifica pe el!

Se întoarse să plece. Lada îl apucă de braț, însă el se scutură și răsuci mânerul ușii. Lada îl dărmă la pământ, înfigându-și genunchiul în spina lui.

— Taci și ascultă-mă! Ceva trebuie să fie sacrificat. Acel ceva e

Mehmed. Sacrificăm tronul lui Mehmed acum, astfel încât el să rămână în viață și să-l ia mai târziu. Dacă nu pleacă, va muri. Noi îl vom ține în siguranță până ce va fi mai mare. Mai deștept. Mai puternic. Când va veni la tron, nu va veni ca un copil fără putere, ci ca preaiubita lui Mână a lui Dumnezeu pe Pământ.

— Nu râde de el!

— Radule, noi vom pierde totul.

Vocea Ladei era aspră, iar Radu simți o teamă subită că, dacă i-ar vedea chipul, ar fi lacrimi acolo. Ideea că Lada ar plânge îl îngrozi mai tare decât orice. Bărbatul pe care ea îl omorâse, atacul, toate îi erau străine lui. El nu le văzuse și nici nu le simțise în niciun fel adevărat. Dar Lada plângând ar fi însemnat sfârșitul lumii lui. Dacă Lada nu putea să fie puternică, atunci cum ar putea el să spere să fie vreodată?

Ea continuă:

— Mehmed este singura noastră protecție. Crezi că eu vreau să-l văd lipsit de putere? Fără Mehmed la putere, vom fi executați pentru crimele tatălui nostru!

— Așadar, să-l ajutăm! Să ne gândim cum să-l învingem pe Halil Pașa!

— Am pune în joc viața lui Mehmed. Următoarea tentativă de asasinat nu va eșua. Lada se rezemă greoi peste el, retrăgându-și genunchiul înfipt în spinarea lui. Viețile noastre au stat zălog de când tata ne-a adus aici. Nu pot... Se opri și vocea i se împlânzi. Își trecu degetele printre buclele lui, trăgându-l de păr, așa cum obișnuiau când erau mici, însă nu cu putere. Nu *vreau* să risc viața lui Mehmed mizând pe șansa ca asta să lucreze în favoarea noastră.

— Nu are importanță. Mehmed nu va renunța niciodată la tron.

Dacă Lada l-ar fi văzut în acea zi la băi – dacă i-ar fi văzut bucuria și hotărârea –, ar fi înțeles. Mehmed era acum sultanul, și punea în asta la fel de multă pasiune ca în orice lucru pe care își dorea să-l înfăptuiască. Lada se mișcă, lipindu-se cu spatele de ușă.

Radu i se alătură, stând umăr lângă umăr.

— Dacă îi cerem să abdice, dacă îi spunem că nu poate să rămână sultan, nu ne va ierta niciodată. Îi vom pierde prietenia și încrederea.

— Atunci vom aranja ca tronul să-i fie luat. E fie asta, fie moartea lui. Tronul și mândria sau viața lui, Radule.

Radu se gândi la prietenul său, se gândi la focul din inima lui care ardea și mai vioi pe măsură ce își revendica destinul. Se gândi la cum i-ar fi luate în cel mai umilitor mod cu putință.

Se gândi la scânteia lui Mehmed, luată din lume pentru totdeauna.

Își rezemă capul de lemnul masiv al ușii. Asta avea să-l frângă pe Mehmed. Însă avea să-l salveze.

— Cum o facem?

Lada își duse mâna acolo unde o sabie ar fi stat în teacă dacă ea s-ar fi antrenat cu ienicerii.

— Cred că am o idee.

*

— *Ce vrei să fac eu?* o întrebă Huma.

Glasul îi era străbătut de râsete, dar îndărătul ochilor ei exista violență.

— Să-i faci pe ieniceri să se revolte.

— De ce aș face asta? Ar destabiliza întreg orașul.

— Întocmai.

Lada ședea perfect liniștită și vorbea calm. Radu știa că făcea un mare efort – își dădea seama după felul în care unul din picioarele Ladei, nu tocmai ascuns sub rochie, se legăna încoace și încolo.

— Ei sunt deja pregătiți de revoltă. Dacă ai putea să mituiești pe cineva de rang foarte înalt să stârneasă revolta, soldații l-ar urma. Când Mehmed vine la tine să-l sfătuiști cum să rezolve chestiunea, îi spui să le mărească solda.

Huma se încruntă.

— Îl cunosc pe comandantul ienicerilor, Kazanci Doğan. El ar face-o. Însă este un precedent primejdios. Banii aceia provin din birurile pe care le luăm de la cei foarte bogați, oameni foarte importanți. Nu vor fi foarte bucuroși ca Mehmed să cedeze în fața cererilor ienicerilor, în loc să-i conducă.

— Dacă destui viziri, pași, bei și valii nemulțumiți îi vor cere lui Murad să se întoarcă pe tron, până și el va fi nevoit să se supună.

Mâna elegantă a Humei despică aerul dintre ele.

— Nu. Mă voi gândi la o altă posibilitate. Nu-l vreau pe Murad înapoi. Există frământare numai pentru că ienicerii sunt de altă părere. Dacă Murad ar fi mort, ar trebui să-l accepte pe Mehmed. Huma se ridică și începu să se plimbe prin odaie. Cu Murad mort, spuse ea, aș putea fi declarată regentă până ce Mehmed ar fi mai mare. Ar urma să primesc sprijin. Cred că l-aș putea avea pe Kazanci Doğan în spatele meu, însă Halil Pașa... Se așeză greoi și toată grația dispăru din mișcărilor ei. Nu. El nu m-ar sprijini în veci. Dacă i se întâmplă ceva lui Murad, Halil Pașa ar aranja să fie numită regent. Și odată ajuns pe tron, vom fi cu toții morți.

Lada sublinie apăsât:

— Avem nevie de Murad. Dacă nu se întoarce, Mehmed va muri.

— Ba nu! Cu timpul, toată lumea își va da seama că va fi un bun sultan.

Radu îi întinse scrisoarea, care părea mai grea decât ar fi trebuit să fie pergamentul.

— Nu avem timp.

În vreme ce Huma o examina, colțurile gurii i se lăsară în jos. Între ochi îi apărură riduri.

— Constantinopol. Acel oraș afurisit.

— E miezul tuturor lucrurilor, zise Lada. Ienicerii nu vor să lupte acolo și se tem că Mehmed îi va conduce împotriva zidurilor cetății. Halil Pașa este, evident, în contact cu Constantinopolul și orașul

însuși îi vrea moartea lui Mehmed. Iar Mehmed nu va face un secret din scopurile sale, așa încât este imposibil să-i convingi pe dușmanii lui că ar trebui să-i cruțe viața.

Glasul Humei ieși ca o șoaptă.

— Trebuie să mai fie o altă cale. Am muncit atât de mult timp și din greu să ajung aici.

— Aici nu e vorba de tine, se răsti Lada.

Chipul Humei se înăspri. Radu se aplecă, disperat, în față. Trebuia să o convingă.

— Un fiu detronat este mai valoros pentru tine decât unul mort. Îl ținem în siguranță acum și îl apărăm în așa fel încât, atunci când se va întoarce pe tron, să poată cârmui cu adevărat. Cu tine în calitate de cea mai puternică sultană valide pe care să o fi cunoscut vreodată imperiul.

Preț de câteva momente care părură o veșnicie, Huma rămase încremenită. Și apoi duritatea îi părăsi chipul. Resemnarea îi îngreuna pleoapele.

— Prea bine. Voi pune lucrurile în mișcare. Ieșiți!

Pe Radu îl cuprinse un sentiment de ușurare. El și Lada se ridicară să plece.

Tonul Humei își recăpătă lentoarea firească, nota de tachinare.

— Voi doi îi sunteți foarte buni prieteni fiului meu.

Radu zâmbi fericit. Făcuseră alegerea corectă. Dar apoi Huma continuă:

— Și unii foarte, foarte răi. Mă rog ca el să nu afle niciodată ce ați făcut voi doi astăzi.

*

Două săptămâni mai târziu, Lada și Radu se aflau alături de Mehmed în trăsura, trecând pe lângă ruinele fumegânde ale clădirilor care arseseră în timpul revoltei. Ieșind din Edirne. Îndreptându-se către Amasya.

Ca unul, priveau lung la peisajul pe lângă care treceau, îndepărtându-se de toate visele lui Mehmed.

Murad era din nou pe tron. Radu și Lada nu-l văzuseră și nici măcar nu-i pomeniseră numele, fiecare prea îngrozit ca măcar să șoptească despre ce ar fi putut să facă dacă și-ar fi amintit de ceea ce îi datora tatăl lor. Tot ce trebuiau să facă acum era să dispară în anonimat și să spere că nimeni nu-și dădea seama că ar fi trebuit să fie morți.

Așa se face că Radu și Lada ședeau alături de singurul lor prieten. Radu era ușurat să fie liber de constrângere. Cel puțin se întorceau în Amasya. Fuseseră fericiți acolo. Poate că puteau să fie iar.

Însă amândoi stăteau tăcuți în secretul împărtășit al fugii lor, un adevăr pe care Mehmed nu putea să-l afle niciodată. Secretul lor era mai adânc și mai întunecat decât heleșteul din pădure. Lada luă mâna fratelui ei și o strânse, o strângere la fel de dureroasă ca noua lor legătură.

Îl trădaseră pe Mehmed.

25

1451: Amasya, Imperiul Otoman

Lada țipă și glasul ei fu împrăștiat de vântul ce o urmărea. Dădu pinteni calului. Prada ei era aproape, cât să pună mâna pe ea, dar se apropiau cu repeziciune de copaci și avea să-l piardă odată ajunși acolo. Asta nu se putea întâmpla.

O ultimă izbucnire de repeziciune și ea se apropie la o palmă de celălalt cal. Își aruncă piciorul peste șa, legănându-se într-o parte. Cu un strigăt de luptă, sări de pe calul ei și se izbi în Radu.

El țipă surprins și ea se buluci să găsească un loc de apucat cu mâna. Cu palma înfășurată în mantia lui pentru sprijin, își trase partea superioară a trupului în șa și apucă frâul. Dezechilibrat, calul coti năvalnic într-o parte, oprindu-se atât de brusc, încât Lada și Radu se răsturnară la pământ.

— Ce te-a apucat? țipă Radu, împingând-o la o parte.

Lada se rostogoli pe spate, cu cerul albastru strălucitor învârtindu-se deasupra ei. Râse.

— Ca să începem cu începutul, ți-ai pierdut și ultima fărâmă de minte? Ai fi putut să ne omori pe amândoi!

Încă icnind de râs, Lada îl bătu pe Radu pe obraz, forța gestului făcând să răsune ca o palmă.

— Dar am învins.

— Tu..., dădu să spună el, punând un deget învinețit pe brațul ei. Tu... În cele din urmă, reușind să-și recapete răsuflarea, Radu clătină din cap și zâmbi. Ai trișat!

— Nu există trișare. Ori învingi, ori pierzi. Eu am învins.

— Și dacă muream amândoi?

— Cât timp tu ai fi murit primul, eu tot aș fi contat ca învingătoare.

Cu un pufnet care ar fi putut să treacă drept râs, Radu se duse grăbit spre calul său, care stătea în apropiere, în picioare, cu ochii mari de spaimă. Îi vorbi pe un ton scăzut, liniștitor, mângâindu-i botul lung și catifelat. Lada se uită în jur după propriul ei armăsar. Era și aceasta în apropiere, sub copaci, trăgând cu coada ochiului la ei.

Probabil ascunzându-se de ea, animal deștept.

Radu îl liniști și pe al ei și aduse ambii cai, apoi îi întinse Ladei o mână. Pe ea o încercă un sentiment de surprindere și de gelozie când descoperi că mâna lui era mai mare ca a ei. Dacă stătea în vârful picioarelor, îi ajungea până la bărbie. Cândva, în ultimii doi ani, frățiorul ei devenise bărbat. Crescuse iute și drept și puternic, rotunjimea de heruvim a obrazilor săi pălind ușor spre a lăsa la vedere oasele pomeților și un maxilar de piatră. Fără trăsăturile de bebeluș pentru a-i echilibra ochii mari, aceștia erau izbitori, o perdea deasă de gene încadrându-i sub sprâncenele groase. Își purta buclele lungi legate la baza gâtului.

— Îh, făcu ea, trăgându-l de păr. Ești tare drăguț. Ca un fluture gingaș sub cizma mea.

— Îh, replică el, trăgând-o de cărlionții ei, care erau deși și aspri. Ești așa de nebună! Ca un iepure turbat care trebuie să fie omorât.

Parcurseră pe îndelete drumul înapoi spre casă, vorbind vrute și nevrute pe sub pomii de pe malul râului. Trecând prin oraș, diferiți prăvăliași și neguțători fluturau din mâini veseli spre Radu, care se oprea să-i întrebe despre copiii bolnavi, despre speranțele legate de recolte, și despre felurite alte treburi lumești, care o făceau pe Lada să-și dea ochii peste cap, plictisită. Nimeni nu o saluta, nici măcar nu o băgau în seamă.

Fără Radu, ar fi înnebunit să trăiască acolo. În cei doi ani de când plecaseră din Edirne, o parte din depărtarea dintre ei se micșorase. Împărțeau același sânge și taine destule cât să știe că unul fără celălalt ar fi fost singuri.

Era ceva.

Mehmed era cea de-a treia parte a legăturii lor. El îi considera cei mai sinceri prieteni ai săi și singurii aliați. Vina de a fi știut adevărul o făcea pe Lada mai blândă, frângându-i mânia pe care o ținea de atâta vreme.

Erau în siguranță acolo. Și asta era ceva.

Cu toate acestea, ultimele șase luni fuseseră cele mai plictisitoare pe care le cunoscuse vreodată. Cu un alt război împotriva lui Huniade, toți cei care contau plecaseră. Chiar și Mehmed fusese chemat.

Cineva o strigă pe nume, făcând-o să tresară și să-și îndemne calul să se oprească. Se întoarce și-l văzu pe Nicolae călărind spre ei, cu zâmbetul lui familiar iute și ușor, în pofida rănii mari care mergea de la frunte la șaua nasului și pe obrazul stâng.

— Lada! Ți-a fost dor de mine?

Ea se încruntă, bătându-și ușor bărbia cu un deget.

— Ai fost plecat? N-am observat.

— Ai plâns în fiecare zi până ai adormit.

— Am savurat din plin binecuvântata tăcere pe care ai lăsat-o în urma ta.

El o prinse cu o mână de umăr, încă surâzând, iar într-un sfârșit își îngădui și ea să-i răspundă cu un zâmbet. De fapt, era încântată la culme.

— Povestește-mi tot. Inclusiv cum s-a petrecut, zise, arătând spre cicatricea lui.

— Asta? Vai, frumosul meu chip! Nu e tragic?

— Ar trebui să fii recunoscător. Pentru prima dată în viața ta ai două sprâncene în loc de una.

Nicolae își dădu capul pe spate și hohotele sale de râs răsunară în piață.

— Micul meu dragon, întotdeauna găsești partea bună a lucrurilor. Vino! Mergem să bem.

Radu îi ajunse din urmă, mânându-și calul alături de cel al lui Nicolae. Ochii lui cercetau strada, iar trupul îi era încordat în timp ce stătea în picioare în scări, ca și cum, dacă stătea așa, putea să facă să se materializeze ceea ce și-ar fi dorit.

— S-a întors toată lumea? întrebă el.

Lada și Nicolae făcură schimb de priviri cu subînțele. Ea pretinse că era plictisită, dar în realitate își dorea cu disperare să străbată călare tot orașul ca să-l zărească pe Mehmed. Unde era el? Era teafăr? Fusesse rănit ca Nicolae?

Nicolae încercă să-l mângâie pe Radu pe cap, însă nu mai putea să ajungă la el.

— Mehmed s-a oprit în Edirne. Nu știu când se va întoarce stăpânul tău, cățelușule. Spune-mi, Lada, ai putut să-l dresezi cât timp a fost Mehmed plecat?

— Vai, toate încercările au fost sortite eșecului. Își udă în fiecare seară covorașul, și cu pipi, și cu lacrimi.

— Mereu e o plăcere să te avem din nou printre noi teafăr, Nicolae, zise Radu, pe un ton la fel de uscat ca și lanurile de grâne sub soarele de toamnă, nepotrivit de cald.

Făcu un gest cu mâna, lăsându-i pe Lada și pe Nicolae să-și vadă de treburile lor. Nu ar fi recunoscut-o, dar plecase pentru a evita ce aveau ei de gând să facă mai departe și așa să poată să ascundă că se pregătea să țină postul Ramadanului. De parcă Lada n-ar fi știut.

Lada și Nicolae se instalară în fundul unei prăvălii pe care ienicerii o frecventau deoarece, pentru un bănuț în plus, proprietarul uita de iasacul împotriva alcoolului. Lada așteptă preț de mai multe povestiri, inclusiv cea despre fuga rușinoasă a lui Huniade, înainte de a aborda singurul subiect despre care voia să

audă.

— Cum s-a descurcat Mehmed? întrebă cu o inocentă curiozitate prefăcută.

Petrecuseră foarte mult din timpul lor în ultimii doi ani studiind tactici, examinând bătăliile vechi, strângând orice informații ar fi putut din diferitele tratate ale Imperiului Otoman. După izgonirea umilitoare de pe tron, Mehmed fusese mai hotărât ca oricând să nu mai dezmință așteptările.

Și după ce ea îl trădase pe Mehmed, iar tatăl ei o trădase pe ea, Lada făcuse tot ce-i stătuse în puteri să-l ajute.

— Micul habotnic ne-a surprins pe toți, răspunse Nicolae și ridică paharul de băutură, cu obrazul deformat de cicatricea lividă atunci când zâmbea. Cei dintre noi aflați pe flancul drept sub comanda lui au suferit cele mai puține pierderi. Își cunoștea bine rolul și și l-a jucat bine. Mai bine chiar decât tatăl nostru sultanul.

Lada își ascunse sub cana grea zâmbetul care o trăda.

— Afurisit să fiu dacă am să-i mai spun vreodată *lui* tată, însă Mehmed al tău ar putea deja să fie un sultan cum se cuvine. Până ce o să ne umple iar de sânge la zidurile Constantinopolului.

Ușurată și încurajată de veștile legate de triumful lui Mehmed, Lada se destinse pe locul ei, bucurându-se de povestirile lui Nicolae despre campanie și exageratele povești despre măcelul, sângele și faptele de vitejie personale. Li se alăturară și alți ieniceri care nu erau cucernici și le plăcea să tragă la măsea, așezându-se pe rând în spațiul slab luminat. Curând, încăperea era plină ochi, oamenii stând umăr lângă umăr, cu toții caraghioși de la băutură și de la letargia de după călătorie.

— Dar tot nu mi-ai spus cum de în sfârșit ai două sprâncene, zise ea, după o reconstituire a strădaniilor lui Nicolae de a-și trage sabia dintre coastele încăpățânate ale unui soldat ungar înainte ca un transilvan urlător să ajungă la el.

— O, asta! Am încălcat regulile cusătoresei taberei. Nicolae făcu

un gest spre vintrele sale: Ea întotdeauna trebuie să ajusteze uniforma standard pentru a cuprinde masiva mea bărbăție, și în cele din urmă s-a săturat de tot materialul necesar în plus. Foarfeca îi este bine ascuțită.

Hohotele de râs reverberară în încăpere. Lada își dădu ochii peste cap, bucuroasă că lumina era destul de slabă cât să-i ascundă îmbujorarea pricinuită de stânjeneală. Cu toate că de obicei evita genul acesta de discuții cu bărbății, îngrijorată fiind de ce ar fi putut încuraja cu asta, îi lipsiseră prea mult pentru a-i lăsa să o excludă din glumele lor obscene. Pufni în bătaie de joc.

— Mai degrabă ți-o fi confundat bărbăția cu unul dintre delicatele ei ace.

Căpătă hohote de râs mai puternice decât căpătase Nicolae, laolaltă cu mai multe bătăi pe umeri. Se lăsă pe spate, întinzându-se și ocupând spațiul în felul în care o făceau bărbății din jurul său, și rânji spre prietenul ei.

— Aș putea să ți-o arăt, dacă ți-ar fi pe plac, propuse Nicolae, desfăcând larg brațele. Ești predispusă la leșinuri?

— Vederea mea e destul de slabă. Aș avea nevoie de niște lentile ca să pot să văd ceva atât de mic.

Mai mulți soldați bătură cu pumnul în masă, iar unul căzu de pe scaun, fie de beat ce era, fie pentru că răsese atât de tare. Ivan, căruia nu-i plăcuse Lada încă din ziua în care îl înfrânsese atunci când îl cunoscuse pe Nicolae, se aplecă în față.

— Însă unele lucruri nu sunt chiar atât de mici aici.

Întinse mâna și o apucă pe Lada de sânul stâng, strângându-i-l dureros.

Înainte ca ea să poată reacționa, Nicolae îl răsuci pe Ivan, îl izbi cu capul de masă și îl aruncă la pământ. Frecându-i fața de noroiul încrustat pe podea, Nicolae mârâi:

— Lada e una de-a noastră. Și noi nu-i tratăm pe-ai noștri așa. Ai priceput?

Ivan încuviință cu un geamăt. Nicolae se așeză la loc, zâmbind din nou, dar o tăcere greoaie înveninase atmosfera. Așa ceva nu i se mai întâmplase niciodată până atunci Ladei, însă ea bănuia că trebuia să-i mulțumească lui Nicolae pentru asta. De cât timp abătuse el asemenea lucruri? Câte se mai spusese atunci când ea nu putuse să le audă? Apărarea lui Nicolae dovedise exact opusul afirmației sale cum că ea era una de-a lor. O simțea ca pe o masă înăcrită care amenința să-i vină înapoi din stomac: certitudinea că nu avea să fie niciodată egala lor. Avea să fie mereu deosebită.

Căutătura cruntă a lui Ivan în timp ce se ridica de pe podea promitea un viitor violent.

Își aținti privirea într-a lui și nici măcar nu clipi.

26

Radu aștepta cu nerăbdare, cu ochii la caravana ce se apropia de donjon. În centru se afla o trăsură frumoasă, însoțită de douăzeci de ieniceri și câțiva eunuci călare, lucru pe care Radu îl găsea ciudat. Totuși, prezența eunucilor se explică atunci când portiera trăsurii se deschise, lăsând să se vadă un alt membru al familiei sultanului decât cel cu care Radu ardea de nerăbdare să se reunească.

Huma coborî, cu o mină dezgustată, în timp ce măsura cu privirea Amasya, care se cățara pe râul de sub ei. Faptul că o vedea după doi ani – știind despre ce fusese vorba la ultima lor întrevedere – îl umplu pe Radu de teamă.

— Radu! Ia te uită cum ai crescut!

Întinse brațele în lături și Radu îi luă mâinile între ale ei, neștiind cum să o salute.

— Arătați bine.

Ea râse, un sunet jos și care îți dădea mâncărimi, asemenea unei guri de aer plin de fum.

— Aparențele sunt înșelătoare. El nu e cu mine, așa că poți să încetezi să te mai uiți peste umărul meu.

Radu îi oferi un zâmbet fals.

— Ce vă aduce în Amasya, dacă nu întoarcerea împreună cu Mehmed?

Tot ce voia el era să o întrebe când avea să se întoarcă Mehmed și de ce întârzia. Dar simțea că e important să pară calm.

— Sunt aici din pricini familiale.

— Dar... Mehmed e tot în Edirne? Ce chestiuni de familie ați putea avea aici fără el?

Huma îi privi chipul câteva secunde și apoi râse iar.

— Tu chiar nu știi prea multe lucruri despre viața fiului meu, așa-i? Dragul de tine! Îl mângâie pe obraz, cu mâna ei moale și uscată. Vino, condu-mă înăuntru! Vom recupera timpul pierdut. Poftește-o pe fermecătoarea ta soră, astfel încât să reîntregim grupul nostru vesel.

— Probabil că e cu ienicerii. De când s-au întors, nu prea mai apuc s-o văd.

Huma scoase din fundul gâtlejului un sunet care îi trăda interesul, însă nu spuse nimic. După ce ea se instalează într-unul dintre cele mai frumoase apartamente, Radu se duse să o caute pe Lada. Ar fi putut să trimită pe cineva după ea, dar nu voia să rămână singur în compania Humei. Simțea taina dintre Lada și el ca pe o povară, dar totuși o legătură. Cu Huma acolo, o simțea ca pe o amenințare.

Ienicerii care sosiseră cu Huma descărcău echipamentul.

— Poți să ne spui unde e cazarma? îl întrebă unul din ei.

— Chiar acolo mă duc acum. Poți să vii după mine.

Se întoarse să-i facă un semn cu mâna soldatului, apoi încremeni, încercând să-și aducă aminte de unde îl cunoștea. Chipul bărbatului era rotund, cu buze pline peste dinții cu strungăreață; promitea o înfățișare greoaie care era în dezacord cu membrele sale lungi și cu conformația zveltă. Părea mult mai tânăr decât își amintea Radu, acum că Radu era aproape cât el de înalt.

— Lazăr!

— Ne cunoaștem? surâse Lazăr, încurcat.

— Te caut de când am ajuns aici! Nu-mi vine să cred! Radu îl apucă pe Lazăr de umeri și, în cele din urmă, chipul lui Lazăr se luminează de zâmbetul cald, deschis, în care Radu găsisse atâta alinare cu mult timp în urmă.

— Băiețelul de la grajduri! E cu putință?

— Ce cauți aici?

— Am fost redistribuit la oamenii lui Ilyas. Cu toții am fost.

— Ce încântat sunt! E o bucurie să te văd. Cu adevărat. Radu nu-și putea lua ochii de la chipul lui Lazăr, nevenindu-i să creadă că prietenul lui de mult pierdut se întorsese. Mai înmuia o parte din supărarea pricinuită de speranțele risipite pe care le avusese pentru întoarcerea lui Mehmed.

— De obicei, prezența mea nu stârnește o asemenea bucurie. Voi avea o grijă deosebită să dispar din viața ta cu anii, numai ca să te surprind iarăși mai des.

Lazăr îl cuprinse pe Radu cu brațul pe după umeri și merseră împreună spre cazarmă.

Lazăr dispăru imediat, chemat de niscaiva îndatoriri administrative, dar cu promisiunea că aveau să se vadă mai des. Fredonând de fericire, Radu o găsi pe Lada. Starea de spirit i se schimbă în rău atunci când își aminti de ce se afla acolo.

— Huma e aici, zise el fără niciun preambul.

Lada tresări, lăsând din mână sabia pe care o ascuțea.

— Mehmed?

— Nu. Huma vrea să ne vadă.

— Eu nu doresc s-o văd.

— Lada! o certă Radu, iar ea lăsă capul în jos, resemnată. Trebuia să știe, așa cum știa și el, că Huma putea întotdeauna să capete orice dorea de la ei.

Când Radu și Lada intrară în salon, Huma avea mâinile îngropate într-o bucată mare de material brodat cu grijă. Își ridică privirea și zâmbi larg.

— Lada, draga mea fată! Ai cumva niște ițe?

Radu nu înțelese hohotul lipsit de umor, aproape isteric, ce izbucni din gura Ladei.

— Nu, clătină ea din cap. Nu am ițe. Nici măcar una.

La izbucnirea Ladei, Huma ridică o sprânceană, apoi o mătură cu privirea de sus în jos, de parcă Lada ar fi fost o firimitură pe podea.

— Înțeleg că nu ai renunțat la țelul tău de a deveni bărbat.

— Nu am nicio dorință de a deveni bărbat, se răsti Lada, redevenind ea însăși.

— Și totuși, porți șalvari și te antrenezi cu ienicerii.

— Da, când altminteri aș putea să stau în această odaie cu dumneata, invizibilă, cosând și îmbătrânind. Cât de ciudat să fi ales altceva!

Huma țâțâi.

— E o mare putere să fii femeie. Îți năruie sorții de izbândă. Aș putea face multe cu tine, dacă ai alege să mă lași.

Lada se întoarse să plece, dar Huma își dresă glasul, bătând cu mâna aerul dintre ele. Încruntându-se, Lada se lipi gârbovită de perete, privind cu ochii pe jumătate închiși.

— Huma, despre ce ați vrut să vorbim? întrebă Radu.

Cu cât stătea ea acolo mai mult timp fără să le spună motivul, cu atât mai agitat devenea el. De ce nu se întorsese încă Mehmed? Se întâmplase ceva în Edirne? Oare Huma se afla acolo pentru a le spune că fusese descoperit complotul și că Mehmed îi ura?

Radu își strânse mâinile laolaltă, cu încheieturile albite.

Huma nu-l băgă în seamă, pigulind firele de ață care atârnavă din broderia ei.

— Spuneți-mi, ați auzit de Teodora din Bizanț?

Lada se lăsă pe spate, ridicându-și exasperată ochii.

— Și ea coase?

— Ea, de fapt, era o prostituată.

Radu se așeză pe o bancă alături de Huma, nedumerit, dar intrigat. Asta nu suna ca începutul unui fel de a le spune că Mehmed îi voia morți pentru că îl lăsaseră fără tron.

— A trăit acum aproape o mie de ani în Bizanț, când Bizanțul era încă Bizanț și nu o singură cetate tristă ce se agață de viață între zidurile sale. Tatăl ei dresa urși, iar mama era actriță. Huma rosti cuvântul *actriță* zâmbind atotcunoscător, ceea ce sugera toate

îndatoririle pe care le-ar fi avut o actriță. Teodora i-a călcat pe urme, devenind destul de iscusită în tot ce făcea. Există câteva istorioare interesante despre anii ei de tinerețe. Dar voi sări peste acelea, căci nu sunt prea alese pentru o companie amestecată.

Îi aruncă o privire pe furiș lui Radu, care privi în altă parte, încercând să nu roșească. De ce considera ea acele istorioare potrivite pentru a i le împărtăși Ladei și lui nu, habar n-avea.

— De ce ne spui asta? întrebă Lada, pe un ton fără inflexiuni.

— Îți fac o favoare. Fii amabilă. Teodora, după mulți ani, a sfârșit prin a accepta creștinismul și prin a trăi o viață cinstită, dar simplă, torcând lână în apropierea palatului. Acolo l-a cunoscut pe Iustinian. *Împăratul* Iustinian. Poate că a fost istețimea ei cea care l-a atras, rădăcinile ei umile, experiența ei. El s-a dezis de legile care îl împiedicau să se însoare cu o actriță și așa se face că a fost încoronată împărăteasă. Nu împărăteasă consoartă, țineți minte! Împărăteasă cu drepturi depline, parteneră egală a soțului ei. Închipuți-vă! Huma făcu o pauză, cu privirea pierzându-i-se în zare și îmblânzindu-i-se. Apoi, redeveni ea însăși și reluă: A trecut de la a distra bărbații pe scenă și îndărătul acesteia la a conduce întreg Bizanțul. A înăbușit o răscoală atunci când soțul ei ar fi rupt-o la fugă, a îmbunătățit legile pentru toate femeile sub domnia ei și a ajutat la ridicarea celei mai frumoase catedrale din lume, Sfânta Sofia. Stă până astăzi în Constantinopol drept mărturie a ceea ce Teodora și soțul ei au săvârșit împreună. Huma se aplecă în față: N-a ridicat niciodată vreo sabie, dar treizeci de mii de trădători au murit la porunca ei. A fost prostituată, plecându-se în fața oricărui bărbat cu destule monede, apoi o femeie care nu s-a mai plecat niciodată în fața nimănui. Și crezi cumva că purta șalvari?

— Dar tot a avut nevoie de un bărbat, zise Lada, cu ochii ei ca două fante.

Huma își dezveli dinții într-un fel de zâmbet prădalnic.

— Ai înțeles perfect povestea.

Tuși, scoțând un sunet sec, huruitor, și dură un timp până ce putu să vorbească iar.

— Pot să vă aduc ceva? o întrebă Radu.

Ea flutură din mână pentru a-l refuza.

— Îți înțeleg poziția, mai bine decât crezi tu, i se adresă Ladei. Însă tu îl împiedici pe Mehmed să progreseze. Ia o hotărâre, Lada. Dacă nu dorești să te măriți cu fiul meu, eliberează-l.

Lada se îndreptă de spate, vorbind incoerent:

— Nu-l rețin eu pe Mehmed!

Nici lui Radu nu-i venea să creadă ce auzea, și zise:

— Nu s-a vorbit niciodată despre o căsătorie, cu nimeni!

Se uită la Lada, așteptând confirmarea. Erau ei trei – împreună – și așa fusese mereu. Nu exista nicio iubire între Lada și Mehmed pe care Radu și Mehmed să n-o împărtășească. Nu, ar fi văzut. Iar Radu și Mehmed împărtășeau legătura de frăție a credinței, care, cu certitudine, îi aducea mai aproape decât orice legătură pe care ar fi împărtășit-o Mehmed cu Lada.

Huma clătină din cap.

— Mehmed a voit să se întoarcă imediat în Amasya. L-am convins să rămână în Edirne pentru a crea legături, pentru a înălța o temelie de putere. Prea puțin s-a schimbat de când a plecat. Eu nu am nimic, nici măcar stima soțului meu – scuiță cuvintele de parcă ar fi fost o smochină putrezită – și nu am promisiunea unui fiu care să poată vreodată să păstreze tronul pe care i l-am asigurat. Ar trebui să profite de victoria împotriva lui Huniade, nu să tânjească să se întoarcă în locul acesta uitat de Dumnezeu. Însă a fost atât de mulțumit de dragii, de *credincioșii* lui prieteni de aici, încât nu a dat atenție lucrurilor care contează. Așa că îți spun iar: eliberează-l din prinsoarea ta.

Din gura Ladei se revărsă răceala, iar furia îi era palpabilă.

— Iertată să-mi fie nedumerirea. Libertatea este ceva cu care eu nu prea sunt familiarizată.

— Asta-i o prostie, interveni Radu, ridicând mâinile și încercând să pară binedispus. Mehmed și-a petrecut timpul studiind, pregătindu-se să domnească. Și noi nu l-am reține în veci de la asta. Știți că am face – *că am făcut* – orice pentru a-l apăra pe Mehmed.

— A, da, știu. Dar el nu știe, nu-i așa? Și dacă măcar aş bănui vreodată că-mi stați în cale, nu aş şovăi să vă înlătur.

Lui Radu îi îngheță sângele în vene. Fără îndoială, Huma ar fi putut să-i ucidă. Chiar și mai rău de atât: i-ar fi putut spune lui Mehmed adevărul despre cum își pierduse tronul. Iar ei doi l-ar pierde pe Mehmed pentru totdeauna. Radu nu-și putea închipui o viață fără el.

Nu, nu aceasta era problema. Problema era că își putea închipui foarte bine o viață fără Mehmed. O trăise în toți anii copilăriei și niciodată nu și-ar fi dorit să se întoarcă la acea stare de singurătate și răceală, chiar dacă Lada era obligată să o trăiască laolaltă cu el.

Huma se ridică în picioare, lăsând broderia să cadă pe podea.

— Am alte treburi de care trebuie să mă ocup. Nu uitați ce am vorbit.

Plecând, călcă pe bucata de material, ca și cum sutele de ore de muncă ce se consumaseră în acele împunsături nu ar fi însemnat nimic.

La două săptămâni după supărătoarea vizită a Humei și întoarcerea ei grăbită în capitală, la o lună întreagă de când ienicerii reveniseră, dar Mehmed nu, Lada găsea din nou scuze pentru că nu putea să se alătore contingentului lui Nicolae pentru antrenamente. Acum totul era altfel. Înainte, se străduise să se dovedească cea mai iute, cea mai deșteaptă, cea mai lipsită de scrupule. Dar după atacul desfrânat al lui Ivan și riposta ocrotitoare a lui Nicolae, ea înțelesese că nimic din toate acestea nu avea importanță. Nu avea să fie niciodată cel mai bun ienicer, deoarece nu avea să fie nicidecum ienicer. Nu ar fi putut niciodată să fie puternică pe cont propriu, deoarece avea să fie mereu femeie.

Crezuse că întoarcerea soldaților urma să pună capăt melancoliei fără țintă care o bântuise în timpul absenței de șase luni a lui Mehmed, însă nu făcuse decât să i-o înrăutățească. Până și Radu era distrat și supărăcios, îngrijorat că Mehmed n-avea să se mai întoarcă vreodată, îngrijorat de ceea ce ar fi putut să-i spună Huma pentru a-l ține departe.

Soarele ardea nemilos pe cer, așa că Lada se dezbracă până la cămașă. Luase obiceiul să se îmbrace cu tunici lungi, legate cu o cingătoare, iar pe dedesubt cu șalvari. Huma nu era de acord, însă dacă acest fapt scandaliza pe cineva din fortăreață sau din sat, nimeni nu se deranja – sau nu îndrăznea – s-o spună. Pusese să i se facă și manșete noi, din piele, și în amândouă avea câte un cuțit ascuns. Pe acestea le descătără și le puse deasupra veșmintelor, împreună cu cizmele. La sfârșit, își desfăcu eșarfa albă care îi lega părul încâlcit și încurcat, și și-o ridică de pe gât. O ținu în fața ei,

privind-o. Întrebându-se dacă alegea mereu albul deoarece semăna cu o apărătoare de coif ieniceresc. Însă nimic nu avea să semene destul de bine.

Oftând, intră în heleșteul tăinuit, cuibărit printre stânci și ascuns de copaci. Apa era de un verde adânc și atât de rece, încât îi tăie respirația și o lăsă cu degetele de la picioare amorțite.

Încă era secretul lor strașnic, un loc pe care îl simțeau cu adevărat al lor. Când se întorseseră în Amasya, Mehmed fusese extrem de trist, extrem de frustrat. Nu voise să-și piardă tronul. Așa că Lada și Radu își îndreptaseră întreaga lor atenție pentru a-l distra. Făcuseră un joc din cât de des puteau să scape de străjerii lui Mehmed și să se retragă la heleșteu. Asta constituise ieșirea de care aveau cu toții nevoie. Însă cu Mehmed plecat, Radu nu voise să vină acolo. Nici Lada nu mai fusese de atunci, fiindu-i groază de liniște și de singurătate.

Până azi. Oriunde se ducea, indiferent de câți oameni o înconjurau, ea știa că era singură. Putea la fel de bine să fie singură într-un loc minunat.

Închizând ochii, pluti pe spate și își lăsă numai chipul deasupra apei, sub soarele strălucitor și fierbinte în contrast cu apa rece. Sâniile îi pluteau ridicăți sub cămașa care i se lipise de piele, ceea ce găsea că era și amuzant, și ciudat de tulburător. În vreme ce nu crescuse mult în înălțime, devenind mai compactă și mai solidă în loc să fie mai înaltă, sâniile ei deveniseră moi, plini. Fusese nevoită să-și ajusteze aruncarea cuțitelor și trasul cu arcul – dintotdeauna cele mai slabe abilități ale ei – pentru a justifica prefacerile incomode. Iar acum iată-i, săltând ușor în apă, într-un mod inevitabil. Era ceva claustrofobic în legătură cu sâniile ei.

Și sfârcurile păreau animate de o voință proprie. Uneori erau plate și mici; alteori se strângeau și ieșeau în afară. Ea bănuia că acum era de la răceala apei, dar se mai întâmplase și cu alte ocazii. Doica ar fi putut să-i explice.

Sau Huma. Deși mai degrabă și-ar fi tăiat sânii decât să-i ceară Humei sfaturi despre trupul ei.

Câteodată se întreba cum ar fi fost să aibă o mamă. Oare ea ar fi îndrumat-o pe Lada în timpul primei ei sângerări traumatizante, ar fi liniștit-o spunându-i că nu, nu era pe moarte? Ar fi ajutat-o să ascundă dovada mai mult timp decât fusese ea capabilă s-o facă?

Nu. Mama ei s-ar fi târât îngrozită de lângă ea sau ar fi pus-o pe doică s-o facă.

Lada își lăasă chipul să intre sub apă. O mamă. O doică. Ba chiar și o prietenă. Poate că dacă ar fi avut mai multe femei în viața ei, nu s-ar fi simțit atât de indignată de cerințele fizice și sociale ale unei femei.

Se gândi la lucrul cu acul. La greutatea straturilor de rochii și la pantofii strânși. La plecatul ochilor și la zâmbitul în momentele prielnice. La mama ei. La Huma, Halima și Mara. La toate felurile de a fi soție, la toate felurile de a fi femeie.

Ba nu, mai multe femei în viața ei nu ar fi schimbat nimic.

Și totuși, mai putea încă să învețe să tragă mai bine cu arcul, blestemați fie sânii! Își cuprinse sânii în palme și strânse până ce o duru, încercând să înțeleagă ce voise Ivan. Care ar fi putut să fie farmecul movilelor carnoase? Și apoi țipă, când un trup căzu pe jumătate peste ea, împingând-o sub apă. Încându-se, se agăță pentru a ieși la suprafață.

Doar pentru a descoperi chipul surâzător al lui Mehmed la câteva palme depărtare de fața ei.

Furia ei pentru că fusese speriată se limpezi, îndepărtată sub formă de pârâiașe de pe chipul și din părul ei. El arăta altfel. În lunile în care fusese plecat se maturizase. În vreme ce prefacerile pe care creșterea le săpase în chipul fratelui ei îl făceau și mai frumos, prefacerile de pe chipul lui Mehmed îl făceau să arate și mai dur. Distant. Mai puțin ca băiatul care plângea când îl întâlneau ea la fântână și mai mult ca tot ceea ce simțea ea că ar trebui să fie un

sultan.

Dar acum, atât de aproape de ea, trăsăturile dure ale chipului său se transformă în linii familiare în timp ce-i oferea acel zâmbet care nu se schimbase încă de când era un copil. Buzele lui erau moi și pline și primitoare, însă ochii îi erau vicleni.

Buzele erau cele de la care ea se trezi că nu-și putea lua privirea.

— Ți-a fost dor de mine? o necăji el.

Sinceritatea o trădă, rostogolindu-i-se din gură ca o șoaptă înaintea ca ea să o poată înfrâna.

— Mi-a fost.

El o prinse cu palmele de mijloc, așa cum făcuse de atâtea ori în vara care trecuse, trăgând-o sub apă, împingându-se, jucându-se. Însă, de data asta, își lăsă mâinile acolo. Le simțea calde prin materialul subțire al cămășii ei. Vocea îi era aspră, mai groasă decât fusese vreodată.

— Și mie mi-a fost dor de tine.

O trase mai aproape, iar Lada se luptă cu sine. Impulsul era să-l împingă la o parte, să-l întrerupă cu o remarcă isteată, incisivă, să găsească ceva, *orice*, de făcut cu mâinile ei, cu mâinile ei care îi pluteau inutil pe lângă corp.

Vorbele Humei reverberau în mintea ei. *Eliberează-l din prinsoarea ta*. Îl ținea ea cu adevărat în felul acela?

Oare voia să îl țină?

Ca și când ar fi dat atenție disperării ei, dar nepăsătoare față de confuzia și de teama care răsunau înlăuntrul ei asemenea încleștării a două săbii, mâinile ei se ridicară și îl prinseră pe Mehmed de ceafă, încâlcindu-se în părul lui ud. Iar apoi, buzele ei, de pe care niciodată nu picurase altceva decât otravă, le găsiră pe ale lui și fură botezate cu un foc dulce, renăscut în ceva nou și sălbatic. Gura lui răspunse gurii ei, buzele se depărtară, dinții lui îi prinseră pe ai ei, limba ei o întâlni pe a lui.

Avea senzația de luptă.

Avea senzația de cădere.

Avea senzația de moarte.

— Mehmed? îl auziră pe Radu strigând, cu vocea înăbușită și nedeslușită, ca și cum capul Ladei ar fi fost în continuare sub apă.

Ea și Mehmed încetară lupta gură la gură, iar Lada își dădu seama că picioarele ei continuau să fie înfășurate în jurul mijlocului lui, mâinile lui pe dosul coapselor ei, piepturile lor lipite unul de celălalt.

Ea îl împinse deoparte, scufundându-se sub apă și pornind înot spre cealaltă parte a heleșteului, chiar în clipa când Radu apăru printre copaci și sări în apă între ei. Ieși la suprafață, cu apa picurându-i din păr și strălucind de la soare. Râsul lui se armoniza, răsunând de bucurie. Râsul lui Mehmed nu era la fel de autentic. Privirea lui mocnea în privirea Ladei. Sprâncenele lui alcătuiau o întrebare sau o promisiune – ea nu-și putea da seama care din cele două.

— Mehmed s-a întors! strigă Radu.

— Cred că a observat, spuse Mehmed.

— Lada, o strigă Radu, înotând spre ea și înghiontind-o jucăuș. Apa heleșteului nu e chiar *atât de* rece. De ce tremuri?

Lada își desprinse privirea de pe Mehmed.

— Fără niciun motiv.

28

Radu râse, cu sufletul la gură, și își lăsă să-i cadă sabia de antrenament făcută din lemn.

— Sunt terminat...

Zâmbetul leneș al lui Lazăr contrazicea broboanele de sudoare de pe frunte și de pe buza superioară.

— Ai devenit destul de bun.

Își potrivi coiful cu apărătoarea albă, din care se iveau câteva șuvițe de păr negru.

Lazăr reprezenta una dintre cele mai fericite părți din viața lui Radu, fiind întrecută doar de întoarcerea lui Mehmed cu o lună în urmă. Cu toate că, la sugestia lui Mehmed, Radu se antrena deja de vreo doi ani împreună cu ienicerii, să aibă un chip familiar printre ei făcea din asta mai curând o plăcere decât o corvoadă. Când Radu vizita cazarma în căutare de partener de antrenament, Lazăr se oferea mereu voluntar. Iute la mânuirea unei săbii și chiar și mai iute la arborat zâmbete, Lazăr era aceeași întâmplare plăcută într-o mare de necazuri, așa cum fusese și în Târgoviște. Diferența de zece ani dintre ei părea mult mai mică decât atunci când Radu era un copil.

Lazăr își așeză sabia alături de a lui Radu.

— Foarte curând s-ar putea să o întreci și pe sora ta.

Radu se rezemă de perete, clătinând din cap.

— Să nu cumva să te audă că spui asta, altminteri își va petrece și mai mult timp antrenându-se decât o face deja. Și-așa nu prea apuc s-o văd.

Lazăr ridică o sprânceană neagră.

— Și ăsta e un lucru rău?

— Ea e familia mea.

— Da, bietul de tine.

Radu râse, întinzând mâna după găleata cu apă. Bău de câteva ori din mâna făcută căuș, apoi își lipi palma udă de ceafă. Lazăr se aplecă deasupra, atingându-l cu umărul pe Radu, apoi luă găleata. Își scoase coiful și își turnă toată apa din găleată peste cap.

Radu sări într-o parte, dar tot fu udat pe o parte.

— Ticălos risipitor!

Zâmbetul lui Lazăr îi preschimbă chipul din copilăros în poznaș. Ascunse găleata la spate.

— Atunci, vino și ia-o!

În glasul lui era ceva care-l opri în loc pe Radu, făcând să apară un gol ciudat, zumzăitor, între inima și coastele sale. Dar atunci își auzi numele strigat. Se întoarse și-l văzu pe Mehmed în fața zidului îndepărtat al micii împrejmuiri pentru antrenament.

— Mehmed! îl strigă Radu, zâmbind fericit.

Încă era încântat să-l vadă pe Mehmed după o absență atât de îndelungată. Chipul lui era întotdeauna surprinzător, asemenea unei întrebări la care Radu încă mai trebuia să găsească răspunsul.

Mehmed gesticula animat, cu mâini prea frenetice pentru îi sta liniștite.

— În seara aceasta la supeu vom fi gazdele unui derviș care a călătorit încoace prin India. Așteaptă până ce-ai să-i vezi picioarele! Iar chipul lui – e cu adevărat un sfânt. Spală-te și vino în apartamentul meu.

Radu încuviință din cap, căci exaltarea lui Mehmed era molipsitoare. De la moartea lui Molla Gurani în anul care trecuse, Mehmed căuta din ce în ce mai multe cazuri ieșite din comun întru credință: derviși care făceau jurămintele de sărăcie și cutreierau lumea, învățați care studiau pentru a înțelege mai bine cuvintele Profetului, chiar și profesori socotiți eretici. Nu era nicicând

mulțumit cu practicarea simplă, care nu punea niciun fel de întrebări, a islamului. Acesta era unul din lucrurile care îi plăceau lui Radu la Mehmed. Să studieze și să învețe alături de el fusese întotdeauna o aventură.

Luându-și pentru moment rămas-bun de la Mehmed, Radu se întoarse spre Lazăr, pășind nerăbdător. Lazăr își miji ochii și schiță o copie nereușită a unui zâmbet adevărat.

— Păzește-te, frățioare!

Radu se opri din culesul armelor pe care le lăsaseră împrăștiate prin curte.

— Ce vrei să spui?

— Există unele lucruri care nu sunt acceptabil a fi de dorit, dar sunt modalități de a te descurca și există și unii care vor privi în altă parte. Până și simplul act de a dori, dacă este observat de persoanele nepotrivite, îți poate aduce moartea. Privi cu înțeles, cu gravitate, spre locul unde se aflase Mehmed, și adăugă: Fii mai prudent.

Lui Radu i se strânse gâtulejul și inima începu să-i bată atât de iute, încât se gândea că ar putea să moară. Ce văzuse Lazăr? Ce bănuia? Oare își putea da seama numai privind-l pe Radu că era ceva foarte în neregulă cu el, când nici măcar Radu nu înțelegea ce era? Tot ce știa era că exista o lumină, o atracție, un *foc* pe care îl purta Mehmed, iar Radu se simțea viu cu adevărat numai atunci când se afla în preajma lui.

Ce era în neregulă?

Lazăr își puse degetele lungi pe ceafa lui Radu și le lăsă să adaste acolo câteva secunde imposibil de lungi, un timp ce ticăi în pulsul îngrozit al sângelui lui Radu.

— Să-mi dai de știre dacă vreodată ai să vrei să... vorbim.

Radu îl privi îndepărtându-se, cu tunica udă lipită de umerii lui lați, și își dădu seama că niciodată în viața lui nu avea să-l mai caute pe Lazăr. Fiindcă oricare ar fi fost taina, oricare ar fi fost întrebarea pe care acum Radu știa că *nu* o înțelegea, orice ar fi însemnat acel

gol arzător, tainic, dinlăuntru său, un răspuns părea și mai îngrozitor decât ar fi putut fi vreodată orice întrebare.

*

Două zile mai târziu, discuția cu Lazăr încă îi dădea senzația de nisip pe pielea arsă de soare, un disconfort usturător atunci când Radu se aștepta cel mai puțin. Se așeză într-o grădină din cel mai îndepărtat cotlon al donjonului, ascuns în umbra răcoroasă a unui copac cu ramurile curgătoare. Poate că ar fi putut să-l roage pe Mehmed să-l trimită pe Lazăr în altă parte a țării. Știa că Mehmed ar fi făcut-o. Dar dacă Mehmed l-ar fi întrebat de ce? Ce i-ar fi răspuns? Îi spusese lui Mehmed cât de fericit fusese să se regăsească cu vechiul său protector ienicer.

Trebuia să înceteze să-și mai facă griji. Mehmed era prietenul lui. Cel mai drag prieten, singurul lui prieten. Poate că Lazăr nu avusese niciodată un prieten ca Mehmed. Se putea ca el să nu înțeleagă ce simțea Radu. Era o prostie din partea lui Lazăr să insinueze că era ceva în neregulă, ceva primejdios să-l iubească pe Mehmed mai mult decât pe oricine altcineva. Mehmed era moștenitorul tronului! *Cu toții* ar fi trebuit să simtă la fel pentru el!

Mehmed îi adusese siguranță și speranță, îl ajutase să hrănească sămânța plantată de bunătatea lui Kumal atunci când Radu avusese cea mai mare nevoie de ea. Firește că Radu îl prețuia pe Mehmed mai presus de toți ceilalți. Ba chiar îl iubea mai mult decât o iubea pe Lada, ceea ce îl umplea de vinovăție, însă Lada lăsase să fie rănit în locul ei de către primul lor preceptor otoman, cu atâta timp în urmă. Radu nu uitase niciodată felul în care ea stătuse rezemată, nepăsătoare, în timp ce el era bătut pentru nereușita ei de a răspunde. Mehmed nu ar fi lăsat să se întâmple așa ceva niciodată.

Iubirea sa pentru Mehmed avea noimă.

De ce, atunci, privirea lui Lazăr îl făcea să se simtă ciudat și să i se pară că nu e în regulă?

Atenția îi fu distrasă de zgomotul unor picioare care pășeau lipsite de grație pe aleea de pietriș. Bine ascuns, privi pe furiș pe după perdeaua de frunze. Lada umbla în sus și în jos, cotind într-o direcție, apoi brusc în alta, ca și cum trupul ei ar fi fost prins într-o dispută pe care niciuna din părți n-o câștiga. După câteva minute de nehotărâre furioasă, în timpul căreia o întregă generație de flori fu decapitată fără milă, Lada rămase brusc surprinzător de nemișcată. Nu în felul ei obișnuit de tăcere vigilentă, ci o contenire visătoare, placidă, a mișcării. Membrele ei, în mod normal atât de rigide, părură aproape moi atunci când ridică o mână și își trasă conturul buzelor cu ochii închiși.

Radu își ținu răsufierea, privind, întrebându-se ce se petrecea în mintea surorii sale. Trecuse foarte mult timp de când își dorea să poată să înțeleagă ce gândea ea. În cea mai mare parte a timpului știa, dar își dorea să nu fi știut. Însă în acel moment se transformase din sora lui hotărâtă, brutală, într-o...

Fată.

Asta era. Lada arăta ca o *fată*.

Expiră pe neașteptate, reținându-și un hohot de râs mirat. Într-o fracțiune de secundă, sora sa se transformă din nou din fată în prădător. Ochii ei descoperiră sursa zgomotului, iar în fiecare mână luci câte un pumnal.

— Cine e acolo? ceru ea să știe, cu picioarele depărtate, cu o postură joasă și în echilibru.

— Te rog, nu mă omorî!

Radu dădu în lături perdeaua de ramuri, întinzând mâinile într-un gest de implorare prefăcută.

— Mă iscodeai?

Vocea ei era stridentă, cuprinsă de panică, de parcă ar fi fost prinsă făcând ceva necinstit.

Dar nu... nu asta era. În copilăria lor, Radu o prinsese făcând cele mai groaznice lucruri. Odată, o găsisse la grajduri, sugrumându-l pe

Vlad Dănești, un nesuferit fiu al unui boier rival. Când Radu țipase surprins, Lada de-abia catadicsise să ridice privirea și să-i aducă la cunoștință, cu mult calm, faptul că Vlad îi spusese că era și mai lipsită de valoare decât bastardul tatălui lor. Ea îl pedepsea și se întreba cât mai trebuia să-l sugrume până ce avea să leșine.

Înteruptă, îi dăduse drumul băiatului roșu la față, care tușea, iar acesta o rupsese la fugă plângând și de atunci nu se mai jucase niciodată cu ei. Dar gândindu-se la expresia concentrată, preocupată, de pe chipul Ladei, Radu se întrebase uneori dacă, de nu s-ar fi întâmplat ca el să fie de față la acea scenă, ea ar fi continuat, ca să vadă cât i-ar fi trebuit băiatului să moară.

Comparând reacția ei imperturbabilă de atunci cu furia de acum, curiozitatea lui Radu se înzeci. O mască în spatele unei priviri de teamă și confuzie.

— N-am știut că erai tu până să țipi, îi zise.

Ochii mari, gura rotunjită, palmele în sus. Era o expresie care îl scosese din încurcătură de prea multe ori pentru a putea fi numărate. Oricum ochii lui erau atât de mari, încât atunci când îi făcea în acest fel, nimeni nu-l credea capabil de vreo vină. Fie că era vorba de șterpelit de la cuhnie, de trasul cu urechea, de uitarea protocolului ienicerilor: ochii mari și scuzele încurcate funcționau pentru orice.

Lada ar fi trebuit să aibă destulă minte să nu cadă în capcana lui, însă umerii i se relaxară și își vârî cuțitele la loc.

— Ce cauți ascuns aici?

El aplecă ramurile. Ea șovăi, apoi se cățăără în copac alături de el. Era intim, dar încăpeau amândoi, cu spatele lipit de trunchi. Aerul era mai răcoros, umed de la vlăstarii noi și de la vegetația ofilită.

— E plăcut aici, îi spuse el.

Lada încuviință din cap, cu o grimasă.

— Dă impresia de... tainic. Ferit.

Vorbea în valahă, în timp ce se juca cu pungața din piele pe care

o purta mereu la gât. Radu o auzise vorbind în limba lor cu Nicolae, dar după ce îl lăsase să fie bătut de primul lor preceptor otoman, mai că refuza să o vorbească cu ea. Vorbeau unul cu altul numai în alte limbi. Să audă limba copilăriei lor împărtășite era acum o intimitate ciudată și surprinzătoare.

— N-am fost niciodată în aceste grădini, spuse ea.

Radu bătu ușurel pumnalul prins la brâul ei, încercând ca gestul să rămână unul vesel pentru a evita să întrerupă acel moment dificil și prețios care se lăsase între ei.

— Păi, e bine că ai venit pregătită, deoarece grădinile sunt adesea frecventate de asasini și de hoți.

Lada îi dădu un ghiont în coaste. Din partea ei, era mereu aproape o îmbrățișare. În lunile în care Mehmed lipsise, deveniseră mai apropiați. Acum, învăluți în frunze și în limba copilăriei lor, Radu se întreba cum de lăsaseră să se interpună atâta distanță între ei și dacă era cu putință ca, în sfârșit, să o reducă.

De-a lungul cărării auziră o voce.

— Mehmed, șopti Radu.

Exasperată, Lada privi aspru, trecând la limba turcă, odată ce momentul lor special dispăruse.

— De bună seamă că e Mehmed. Dar unde se duce? Mi-a spus că are un sfat azi despre dărilor din provincii.

Radu se încruntă.

— Mie mi-a spus că se întâlnește cu comandantii ienicerilor să revadă starea cheltuielilor.

Așteptară, două perechi de ochi care priveau pe furiș, căutând obiectul dorinței lor. El trecu în compania unui bărbat pe care Radu nu-l cunoștea. Însă recunoscuseră veșmintele, straiul alb și capul ras. Un eunuc. Mehmed râse chiar în timp ce trecea pe sub copac și, preț de o clipă, Radu crezu că îi zărise și se amuza de ciudățenia ascunzîșului lor. Dar el continuă să meargă cu eunucul, iar potrivirea tihnită a pasului lor și apropierea dintre ei vorbea de

familiaritate.

Când cei doi bărbați ieșiră din grădină, Lada sări din copac și o porni după ei. Radu fugi să o prindă din urmă. Nu trecuse niciodată pe poarta din capătul îndepărtat al grădinilor. Lada se opri, cercetând cu grijă dincolo de poartă, apoi o deschise. O cărare șerpua prin spatele fortăreței, și aceasta mărginită de ziduri, dar îngustă și neobișnuit de intimă.

Dădură un colț și Lada se opri atât de brusc, încât Radu se ciocni de ea. În fața lor se găsea o clădire, una pe care Radu nu o mai văzuse niciodată până atunci. Judecând după expresia de pe chipul Ladei, presupuse că și ea era la fel de surprinsă de existența acesteia. Zidurile împrejmuitoare erau înalte și acoperite de iederă, dar cele două canaturi masive ale porții de intrare erau larg deschise. Prin ele văzură o porțiune de grădină somptuoasă, viu colorată, chiar țipătoare, cu copacii încărcăți de fructe și cu florile smălțând orice suprafață într-o abundență de nuanțe.

Radu simți o răbufnire de resentimente că Mehmed ținuse secretă cea mai frumoasă parte a grădinilor, până ce își dădu seama că în grădină se aflau mai multe femei care așteptau. Acestea reflectau florile, cu petale și culori ametoitoare, frumoase cu aceeași vibrație efemeră. Iar una dintre ele, stând în mijlocul lor, ținea în brațe un bebeluș.

În timpul cât îi trebui lui Radu să-și dea seama că Mehmed era cel care se duse încrezător înainte și luă bebelușul, Mehmed care râdea și ridica bebelușul de parcă ar fi fost un purceluș într-o piață, Mehmed care depuse pe fruntea copilului un sărut gânditor, poarta se închise și îi lăsă în afara visului strălucitor dinăuntru. Radu nu-și putea da seama dacă poarta scosese un zăngănit profund sau dacă îl simțise doar înlăuntrul său.

— Ai știut?

Vocea Ladei venea de foarte departe, de sub apă, dintr-o peșteră din adâncurile din care nu se vedea niciodată lumina.

— Nu.

Trecu un secol până ce Radu să-și dea seama că soarele apunea și că rămăsese singur, zgâindu-se în continuare la poartă și la misterul acelui Mehmed pe care îl întrezărise înăuntru. Acel Mehmed care îl părăsise.

*

În noaptea aceea, Radu și Lada ședeau singuri în apartamentul lui Mehmed, așteptând mult după ora la care el obișnuia să se întâlnească cu ei pentru o cină târzie. Niciunul nu vorbea și nici nu se uitau unul la altul. Radu era înfășurat într-o pătură sufocantă de nefericire și durere. Cum putuse Mehmed să facă așa ceva? Cum de putea să fie *tată*?

Radu era rănit pentru că Mehmed nu-i spusese nimic. De aceea. Doar acesta era motivul pentru acea senzație cumplită de sfâșiere.

Zâmbetul atotcunoscător al lui Lazăr.

Ușa se deschise, iar Radu scoase un strigăt de ușurare. Mehmed era acolo, avea să explice, totul avea să aibă noimă, iar lucrurile aveau să redevină așa cum fuseseră. Radu avea să știe iar ce simțea.

Și Lada se ridică în picioare, aplecată în față. Chipul ei era o mască.

Însă chipul lui Mehmed era asemenea deșertului în timpul unei furtuni. Toate trăsăturile sale erau răvășite, lăsând să se vadă o expresie de furie pură. Aruncă o bucată grea de pergament pe podea în fața lor.

Lada ridică pergamentul. Se încruntă, etalându-și propria furie.

— Ce este asta? Ți bați joc de mine?

Mehmed clătină din cap.

— Crede-mă, sunt la fel de surprins ca toată lumea.

Ridică o mână și o întinse spre ea, ca și când ar fi calmat un cal nervos. Radu se uita de la unul la celălalt. Era ceva ciudat acolo, ceva nou. Ceva ce lui îi scăpase în timp ce era pierdut în propriul

vârtej de confuzie. Ce era? Ce se întâmplase?

Cuprins de panică, Radu încercă să smulgă pergamentul din mâna Ladei, dar ea îl ținea strâns.

Un zâmbet strâmbă buzele lui Mehmed, în vreme ce vorbele îi ieșeau întocmai la fel.

— De la tatăl meu. Se pare că am fost invitat la propria mea nuntă.

Edirne, Imperiul Otoman

Pretutindeni era aur.

Aur pe degete groase și subțiri, aur în nasuri lungi și borcănate, aur în urechi, pe frunți, la gâturi și încheieturi, aur pe brațe, aur la glezne. Cea mai mare cantitate de aur era pe o pereche de glezne delicate ce ieșeau de sub mățasuri tivite cu fir de aur, glezne slabe care nu și-ar fi putut nicicând purta proprietara într-o luptă sau să țină pasul într-o întrecere.

Sitti Hatun, mireasa lui Mehmed, avea glezne detestabile.

Festivitățile de sărbătorire a căsătoriei, care aveau să dureze o lună, începuseră de două zile, iar pe Lada o durea capul de la parfumuri, de la mâncarea bogată și de la muzica neîntreruptă. Ar fi vrut să folosească instrumentul harpistului drept arc și să tragă cu săgeți de tămâie aprinsă în inimile de aur ale tuturor celor prezenți acolo.

Nu avusese nicio clipă să discute cu Mehmed, nu fusese singură cu el nici măcar o dată de la heleşteu, de la sărut, de când totul devenise încâlcit și derutant. Și Mehmed zâmbea și râdea și ședea cu mireasa lui cu glezne subțiri, cu mireasa lui dureros de frumoasă, lăsând o gaură carbonizată acolo unde aprinsese ceva adânc înlăuntrul Ladei.

Un tânăr, la fel de arcuit și de strălucitor ca o sabie de ienicer, stătea pe un podium din apropiere, recitând poezii. Glasul lui era un râu care o trăgea, petrecând-o sub unda sa și învărtind-o până ce

poveștile lui despre vitejie și iubire și triumf îi dădură senzația că îi umpleau plămâni și nu mai putea să respire.

Luă un pocal de la un servitor cu privirea umilă și bău vinul acru cât de repede putu, încercând să spele gustul pasiunii poetului. O surprindea că Mehmed acceptase să se servească vin la nunta sa, când el refuza să bea din principii religioase. Însă era foarte, foarte bucuroasă că îl avea.

În celălalt capăt al sălii imense, sub o draperie de mătase sclipitoare, tolăniți pe perne de catifea, stăteau lungiți Mehmed și mireasa lui. Dinspre ei pleca, în valuri, pulsul tuturor. Inima imperiului, hrănită de iubirea și adorația făpturilor din sală.

Lada ar fi preferat să sângereze de moarte decât să se prefacă fericită pentru el.

— Lada!

Chipul lui Radu era la fel de strălucitor ca lămpile de deasupra capetelor lor.

— Îmi acorzi acest dans? Ar trebui să vorbim.

— Mai degrabă l-aș lăsa pe grădinarul-șef să mă ia la o plimbare în curte, rosti ea iute.

Lui Radu îi căzu fața.

— Dar aveam să te întreb ceva, spuse el.

O tânără trecu dinadins foarte aproape, privindu-l pe Radu printre gene și zâmbind atât de sfios, încât era aproape obscen. Lada își dădu seama că îl văzuse pe Radu dansând cu aproape toate femeile prezente. El nu se ținuse după nimeni în Amasya, însă nu existase nicio oportunitate. Simțea cum vinul se clătina îngrețoșător în stomacul ei gol.

Dacă Radu voia un sfat privind curtatul unei femei otomane, ar fi trebuit să aibă mai multă minte decât să vină la ea.

— Sunt sigură că te poți descurca perfect pe cont propriu, îi spuse cu o expresie batjocoritoare.

Radu păru rănit, dar apoi își încleștă maxilarul și se îndepărtă.

Frustrată din pricina lui, frustrată din pricina ei însăși, Lada se întoarse să o ia la goană și dădu nas în nas cu Huma. Buzele îi erau vopsite într-o nuanță de roșu închis ce se asorta cu materialul în care era învăluită. Arăta ca o rană scânteietoare.

— Vino cu mine! zise Huma, întinzând o mână.

Încruntându-se, Lada o lăsă pe Huma să o prindă de cot și să o conducă în partea cealaltă a încăperii, într-un cotlon în care lumina de la candelabrele suspendate nu strălucea prea tare. Erau atât de multe candelabre care ardeau atât de luminos, încât tavanul era ascuns de o pâclă de fum, cu modele care-și schimbau forma și se înțețosau.

Sau poate că Lada băuse prea mult.

— Pari tulburată, micuțo.

Lada râse cu amărăciune, trăgându-se de veșminte. Fusese îmbrăcată de servitoare în fiecare zi din acea săptămână. Cu toate că încercase să insiste să se îmbrace în aceleași veșminte ale ienicerilor, îi fuseseră aduse rochii drapate și conduri din mătase. În acea seară, rochia ei era de un roșu atât de închis, încât părea aproape negru, cu un decolteu mai adânc decât i-ar fi plăcut și cu o cingătoare albă. Părul îi fusese îmblânzit și strâns într-o serie de cosițe și bucle care îi atârnavă pe spate. Măcar era încălțată cu cizmele ei.

Huma își trecu un deget de-a lungul claviculei Ladei.

— Aici s-ar cuveni să ai un colier, pentru a atrage atenția, spuse, arătând spre sânii Ladei.

Lada ar fi tras cu o săgeată aprinsă în Huma mai întâi.

Însă privind chipul celeilalte femei, Lada își dădu seama că Huma nu era nici ea încântată să se afle acolo. Lada presupusese că Huma avea să fie încântată – în poziția ei de mamă a mirelui, mândră și făcând paradă de noua ei putere. Nu voise ca Lada să se mărite cu Mehmed, și iată-l căsătorit cu alta.

În schimb, Huma cerceta încăperea cu ochii mijiți.

— Nu i-am prezentat încă felicitările mele, zise Lada.

Huma pufni, fluturând scurt din mână.

— Hai să nu ne prefacem. Nu am fost consultată cu privire la nimic din toate acestea. Este o alianță politică aleasă de Murad pentru a consolida granițele de răsărit. O mișcare ciudată, dacă plănuia să abdice din nou în curând, acum că Mehmed este mai mare.

Lada privi în jurul ei cu alți ochi. Niciunul dintre preceptorii lui Mehmed nu se afla acolo, niciunul dintre fahirii preferați. Nimeni dintre cei cu care lucrase în scurtul răstimp cât fusese sultan. Și totuși, Kazanci Doğan, cel care fusese capul răscoalei, *se afla* acolo. Cu siguranță Mehmed nu-l invitase. Venele puterii, așa cum crezuse ea, nu porneau dinspre inima tinerilor căsătoriți. Porneau dinspre... Murad.

— Dar am crezut că odată cu căsătoria, și cu Mehmed având un moștenitor...

Huma râse sumbru.

— Un copil cu o concubină nu prea constituie o garanție. Iar o căsătorie cu o femeie dintr-un trib turkmen cu care suntem deja aliați? Asta este o mișcare de consolidare, nu de făurire. Nu de extindere sau de creare a puterii sau a legăturilor pentru Mehmed. Asta îl întărește pe Murad și nu-i conferă beneficii lui Mehmed. Copilul și această mireasă nu înseamnă nimic. Nu schimbă nimic.

Ceva în pieptul Ladei se slăbi, făcând să-i fie mai ușor să respire în atmosfera sufocantă.

Huma se uită spre locul unde tatăl lui Sitti Hatun, beat, vorbea înflăcărat cu mai mulți pași care priveau țintă peste umărul lui, spre locul unde ar fi preferat să se afle.

— Știai că acum două luni Murad a întâmpinat cu bucurie un fiu? o întrebă Huma. O asemenea binecuvântare să i se nască încă un băiat.

În tăcerea care urmă, Lada auzi un scrâșnet îngrozitor și bănuî că venea dinspre dinții Humei.

— Și o astfel de potrivire în timp, să aranjezi o căsătorie atât de curând, astfel încât toată lumea să poată să afle vestea din gura lui Murad însuși. Cine poate să spună că, având deplina încurajare a credinciosului său Halil Pașa, Murad nu a hotărât să mai aștepte încă un deceniu sau două în favoarea unui moștenitor mai docil?

— Nimic din toate astea nu este pentru Mehmed.

Lada se rezemă de perete, înțelegând motivul sărbătoririi. Știa că ar fi trebuit să se simtă scârbită, îngrijorată pentru Mehmed, supărată în numele lui, însă tot ce putea să simtă era o imensă ușurare. Această lume, acest poem strălucitor al puterii care nu cuprindea nicio vorbă pentru ea... nimic din toate astea nu era al lui. Oare el știa?

— Nu. Murad ne reamintește tuturor că este puternic și viril și că nu pleacă nicăieri. Că Mehmed îi aparține lui și...

Huma se întrerupse într-un acces de tuse, ceva profund huruitor înlăuntrul ei. Era aceeași tuse pe care o avusese și când venise în vizită în Amasya, dar care se înrăutățise.

Huma își șterse fața cu o batistă pe care o scosese din mânecă. Un strat de pudră se duse, lăsând la vedere cearcănele de sub ochi și scobiturile acolo unde cândva obrajii fuseseră plini. Buzele se traseră înapoi peste dinți, toată plinătatea lor senzuală transformată acum într-o ură feroce.

— Tot ce am clădit, toate lucrurile la care am muncit, îmi sunt smulse. Nu pot să suport asta. I-am luat tot ce am putut, și totuși, el mi-a luat mai mult.

Ochii ei îl urmăreau pe Murad de parcă ar fi zărit o pradă prea departe pentru a fi ucisă.

Și, în acel moment, Huma nu mai constituia o amenințare pentru Lada. Ea era sora ei. Murad le luase pe amândouă, le obligase să aibă o țară și o viață pe care niciuna nu și le dorise.

— Îl vom ucide, șopti Lada.

— Am încercat.

— Aș putea eu s-o fac.

Huma își înclină capul, cântărind, apoi oftă.

— Nu. Nu mă îndoiesc că tu ai putea împlânta un cuțit între coastele lui, dar s-ar putea să nu scapi cu viață. Asta nu este o victorie adevărată pentru tine. Rămâi cu Mehmed, ajută-l. El este cea mai bună speranță a noastră. Trebuie să ne apărăm investiția. Huma puse o mână rece, uscată, pe obrazul Ladei, cu chipul aproape blând. Mărită-te cu el dacă dorești, spuse. Am greșit când te-am îndepărtat prin amenințări. Croiește-ți o viață cum poți. Nimeni n-o va face pentru tine.

Dădu din cap spre un grup de tineri cu turbane și cape care stăteau aproape de baldachinul lui Mehmed. Radu se afla în mijlocul lor, răsând, ieșind ușor în evidență chiar și prin pâcla de arome.

— Totuși, fratele tău... Oamenii și-ar smulge inimile din piept pentru a crea un loc pentru el. Nu va fi niciodată nevoit să-și murdărească mâinile. Huma își întinse mâinile alături de ale Ladei și zâmbi. Însă mâinile pătate de sânge sunt mâini care fac ce trebuie să fie făcut, spuse.

Se îndreptă, lăsând masca senzualității jucăușe să-i cadă la loc pe chip, cu toate că nu se potrivea la fel de bine ca ultima dată când o văzuse Lada. Apoi, într-o șoaptă de stacojiu, se îndepărtă.

*

Pe măsură ce timpul trecea, Mehmed nu era accesibil. Era deja a patra săptămână de celebrare a nunții și Lada nu știa cum de nu răposaseră cu toții de la atâta desfătare. Până și Radu ar fi fost o abatere acceptabilă a atenției la acel moment, însă el era mereu în centrul adunărilor sau pur și simplu plecat. Nu știa încotro dispărea. Probabil la alte sărbători ale sărbătorii, unde și mai mulți oameni strălucitori aveau să se gudure pe lângă el și frumoasa și isteța sa gură.

Vorbele Humei îi rămăseseră întipărite în minte. Poziția lui Mehmed era la fel de precară, dacă nu cumva chiar și mai mult. Iar Lada nu putea să uite ce se petrecuse ultima dată când se aflaseră în Edirne. Încă se mai trezea uneori cu gust de sânge în gură, cu amintirea osului sub dinții ei, cu mâna strânsă pe un pumnal care nu se mai afla acolo.

Nicolae, ieșit recent din serviciu, oftă în timp ce mergea alături de ea. În cazarmă era întuneric și se opriră să se reazeme de un zid. Un parfum floral atârna greoi în aerul serii, dar măcar afară Lada putea să respire. Îi plăcea întunericul mai mult decât toate luminile mincinoase și forțate ale acestei nunți extravagante.

Nicolae își scoase coiful alb de ienicer și își frecă părul îmbibat de sudoare.

— Înțeleg de ce te preocupă siguranța lui Mehmed și sunt de acord. Însă există o diferență între prezent și ultima dată când Mehmed a fost aici.

— Și care este aceasta?

— Înainte, se afla sub protecția vechiului corp de ieniceri. Ei staționau în oraș dintotdeauna. Aveau propria lor politică, propriile lor loialități, din care niciuna pentru el, lăsându-l vulnerabil. De data aceasta, este sub protecția noastră. Suntem alături de el de ani de zile. Și nu mai este un habotnic nesuferit, un răzgâiat pe care să nu-l putem respecta și la care să nu ținem. Am luptat sub comanda lui și vom lupta *pentru* el. Între noi nu vei găsi niciun trădător. Tu știi asta, Lada. O prinse de umăr: Lasă-l pe Mehmed să fie preocupat de satisfacerea frumoasei lui mirese. Lasă-ne pe noi să fim preocupați de protejarea lui.

— Și eu de ce să fiu preocupată?

— De nimic! Du-te și te culcă, micule dragon. Acesta este un ordin.

Și intră în cazarmă, alăturându-li-se camarazilor săi și lăsând-o pe Lada singură cu grijile ei. Acestea erau o proastă companie,

sâcâind-o și apucând-o de mânecă, trăgând-o de păr și șoptindu-i la ureche.

Mehmed mort. Mehmed îndrăgostit. Mehmed uitând că ea există. Toată lumea uitând că ea există. Continuând să existe într-o lume căreia nu-i păsa nicio iotă dacă exista. Continuând să existe într-o lume unde nu avea să mai fie sărutată vreodată.

Păsându-i dacă avea să mai fie sau nu sărutată iar, blestemat să fie Mehmed și ale sale buze și limbă și tot ceea ce venea de la ele!

Avea nevoie de o însărcinare, de ceva real, de ceva la care să se concentreze și înspre care să-și poată canaliza energiile. Nicolae nu credea că Mehmed e în primejdie, căci nu înțelegea cum putea fi Mehmed o amenințare pentru cineva. Murad se întorsese, țara era stabilă, toată lumea era mulțumită. Însă atâta timp cât Mehmed era în viață, exista promisiunea ca el să vină la tron. Cine ar fi fost cel mai amenințat de asta?

Halil Pașa.

Halil Pașa! Lada căpătase un nou țel. El fusese dintotdeauna o primejdie, probabil chiar se aflate în spatele primei tentative de asasinat. Cu siguranță că încă reprezenta un pericol pentru Mehmed. Lada avea să-l urmărească pas cu pas, avea să devină umbra lui, să vadă orice primejdie chiar înainte să se apropie de Mehmed. Îmboldită de nou-descoperitul ei scop, nu avea timp de pierdut. Se opri în fața clădirii haremului, luminată ca un foc în aer liber profilat pe cerul nopții, și îi ceru eunucului care păzea poarta să vorbească cu Huma. Lada nu o văzuse în timpul sărbătorilor zilei, iar la acea oră târzie cei mai mulți oaspeți erau deja la casele lor și în paturi.

Eunucul se încruntă, cântărind-o din priviri.

— Huma nu se simte bine.

— Va dori să mă vadă.

El clătină din cap, iar pielea lui palidă strălucea în lumina care se revărsa pe ferestre.

— Nu poate să primească pe nimeni. Pot să-i transmit un mesaj.

Lada se dezumflă, fiind deja în întârziere. Dar nu. Nu avea nevoie de permisiunea sau de călăuzirea Humei.

— Poți să-mi spui unde locuiește Halil Pașa?

Cu o privire pasivă care scotea la iveală anii de pregătire pentru a nu trăda niciun fel de emoții la nicio solicitare, eunucul îi dădu adresa seraiului lui Halil Pașa.

Lada ieși din curtea palatului, strecurându-se ca o umbră, și intră în cartierul cel mai apropiat, unde locuiau cei mai înstăriți și mai puternici pași și viziri. Seraiul lui Halil Pașa era masiv, o dovadă semeață a influenței sale și a respectului de care se bucura la curtea lui Murad. Evitând poarta, Lada găsi o alee îngustă între zidul lui Halil Pașa și următoarea clădire, unde se putea cățăra pe pietre și să se salte în curtea lui Halil Pașa. Sărind, se ghemui în liniște pe dalele de sub ea, care încă miroseau a praf încălzit la soare.

Dindărătul clădirii plutiră spre ea niște glasuri vioaie. Furișându-se de-a lungul zidului, dădu colțul și descoperi o curte. Lămpile erau înșirate ca mărgelile, atârând deasupra unei adunări încă în plină desfășurare, în pofida orei târzii. Era mai puțin numeroasă decât ospetele și balurile nupțiale, evident o chestiune mult mai intimă. Lada nu avea habar la ce i-ar putea folosi. Era o irosire a timpului ei. Privi spre corpul principal al casei, care probabil că era aproape pustiu.

Ducându-se înapoi în partea laterală a clădirii, găsi o ușă mică, cu coșuri pline cu coji de legume și gunoaie înșiruite la întâmplare alături de ea. Înăuntru văzu un coridor în capătul căruia se afla o bucătărie agitată și epuizată, încă târându-se târziu în noapte. La dreapta ei era un rând de scări. Urcă pe ele până la catul următor, unde deschise o ușă. Dădu peste un alt coridor, de data asta larg, cu tavane înalte și covoare groase. Lada porni de-a lungul lui, fără să știe ce căuta, însă disperată să găsească ceva.

Un hohot de râs gros o preveni cu o clipă prea târziu că nu era

singură. Se opri când doi bărbați, unul cu fața spre ea, iar celălalt privind în altă parte, ieșiră dintr-o odaie.

Își încrucișă privirea cu a lui Radu.

Chipul acestuia încremeni în groază, apoi se îndulci într-un zâmbet în timp ce își puse mâna pe spatele însoțitorului său, arătându-i ceva în direcția opusă Ladei.

— Ai observat portretul pașei? Arată de parcă ar fi fost pictat de un elefant. Un elefant foarte bătrân și bolnav.

Celălalt bărbat râse, fără să se întoarcă, iar Radu îi aruncă o privire mâhnită și panicată Ladei, făcându-i semn cu capul spre scara servitorilor.

O coborâse deja până când Radu și prietenul său ajunseră în dreptul picturii, apoi ieși din curtea lui Halil Pașa înainte să fie cuprinsă de umilință. Nu găsisese nimic. Mai rău, fusese prinsă. De către *Radu*. Ce căuta acolo? De ce se purta ca și cum ar fi cunoscut casa? Ca și cum acolo ar fi fost locul lui?

Se întoarse la palat. În loc să se ducă în odaia ei, se duse în cea a lui Radu, unde se învârti de colo-colo ca un animal în cușcă. În ea se ducea o luptă între furie și jenă, cu bănuieli care se iscau brusc și apoi dispăreau. În cele din urmă, când credea că își va pierde mințile, Radu se întoarse. Închise ușa în urma lui și se rezemă de ea, frecându-și obosit capul. Lada deschise gura să-l dojenească, însă el i-o luă înainte.

— Ce-a fost în *capul* tău, Lada?

— Cum adică ce-a fost în capul meu? În capul meu era faptul că Halil Pașa l-a mai amenințat o dată pe Mehmed și se poate să o mai facă și altă dată!

— Da! Dar ce încerci să înfăptuiești furișându-te prin seraiul lui noaptea?

— Eu... am crezut că dacă l-aș prinde înainte... Dacă aș putea să descopăr ceva, în așa fel încât să știm...

Se opri. Nu știa ce sperase să înfăptuiască. Pur și simplu voia să

acioneze, voia să *facă* ceva. Voia să facă altceva decât să stea într-o odaie plină de străini strălucitori și să-l privească pe Mehmed alături de o altă femeie.

— Ai luat în seamă cercul intim al lui Halil Pașa? o întrebă Radu, ridicând din sprâncene și începând să umble în jurul ei. Cine a fost la adunare, cine cu cine vorbea, cine zăbovea la discuții cu Halil?

Lada se încruntă.

— N-aș fi putut niciodată să observ atâtea și să rămân ascunsă.

— Nu, de bună seamă că n-ai fi putut. Ți-ar fi trebuit o invitație. Ar fi fost necesar să te împrietenești cu toți fiii de pași, în special cu fiul lui Halil Pașa, Salih. Ai fi avut nevoie ca lumea să te placă și să aibă destulă încredere în tine încât să fii bine-venită la râurile influenței care curg în jurul lui Halil Pașa.

— Așadar, acum ești prietenul lui, nu-i așa? Ai uitat ce a încercat să facă?

Radu își aruncă mâinile în aer, apoi se așeză, greoi, pe pat.

— Nu mi-a vorbit niciodată. Mă îndoiesc că măcar își dă seama cine sunt. Dar, datorită fiului său, sunt bine-venit în casa lui. Sunt invitat la adunările lui. Pot să mă învârt în jurul lui Halil, pot să ascult, pot să privesc, pot să fac schimb de secrete mincinoase cu unele adevărate, pot să iau pulsul vieții din planurile aceluia om infam. Tu te furișai pe coridorul lui ca un hoț, în timp ce eu ședeam în cabinetul lui în calitate de prieten adorat al adesea uitatului său fiu mijlociu.

— Dar n-ai spus niciodată nimic.

— Am încercat. Nu m-ai lăsat.

Era adevărat. Lada fusese atât de absorbită de propria nefericire, atât de geloasă pe cât de fericit părea Radu, încât îl respinsese în seara în care el voise să danseze și să vorbească cu ea. Dar de atunci trecuseră patru săptămâni. Și de unde să fi știut că el pune așa ceva la cale?

— Tu... Asta nu-ți stă în fire. Nu mi-ar fi trecut niciodată prin

minte că ai putea să faci așa ceva.

Radu înțepeni.

— Poate că tu ai fost cea care a oprit pumnalul ultima dată, însă *eu* sunt cel care va ști înainte chiar să se apropie pumnalul de Mehmed.

Lada clătină din cap cu o uluire amorțită. Radu ajunsese la aceeași concluzie la care ajunsese și ea – Halil Pașa tot mai constituia o amenințare la adresa lui Mehmed – și, în loc să alerge în întuneric, să se cațere pe ziduri, să se furișeze fără țintă printr-o casă, el se gândise la o modalitate de a-l apăra pe Mehmed. O modalitate pe care Lada, cu toată pregătirea și ferocitatea ei, n-ar fi putut nicicând să o ducă la bun sfârșit. Nu era de mirare că el nu o inclusese în planurile lui.

— Eu ce pot să fac? șopti ea.

Vocea lui Radu era sugrumată de oboseală.

— Să nu-mi stai în cale.

Lada porni împleticit spre ușă, neluând în seamă scuza repezită pe care el o strigă în urma ei. Traversă coridoarele, din fericire pustii, spre iatacul ei, încuie ușa în urma ei și se făcu ghem pe pat.

Voia să viseze despre Valahia.

Până și aici dădu greș.

Lui Radu îi plăcea să danseze.

Ritmul, muzica, faptul că o simțea din cap până-n picioare în timp ce se învârtea în jurul odăii, sincronizându-se perfect cu ceilalți dansatori. Exista ceva care îl făcea să tânjească după mișcatul laolaltă, călăuzit de sunet, cu toții parte din ceva mai mare, renunțând la individualitate pentru a crea ceva minunat. Nu avea nevoie să se gândească, să simtă sau să fie orice altceva în afară de mișcare. Era aproape ca o rugăciune.

Întrucât cântecele se înlănțuiau, el dansă cu aproape fiecare femeie de la curte. O vorbă măgulitoare, un zâmbet fermecător, asigurarea că fiecare era cea mai grațioasă parteneră a sa. Și, firește, când le conducea înapoi la soții lor, recunoașterea faptului că respectivul avea un gust desăvârșit și marele noroc de a fi vrednic de cel mai uluitor giuvaier din încăpere.

Era atât de ușor și de încântător să fie plăcut!

Și atât de *folositor*, gândi el, surâzând și acceptând o invitație din partea lui Salih, fiul lui Halil Pașa, de a i se alătura la o cină intimă.

Aveau loc multe distracții și era lesne să fie poftit. În cea mai mare parte a timpului, Radu putea să-și mai domolească disperarea de a vorbi cu Mehmed, de a fi în preajma lui, de a fi asigurat prin vorbe că el încă făcea parte din noua viață a lui Mehmed în calitate de tată și soț. Dacă avea destule de făcut, putea să-și prefacă gândurile despre Mehmed din cele mai asurzitoare behăituri de trompete în cele mai delicate șoapte de flaut.

O femeie cu o gură plină și cu un chip ce lucea la fel de blând și dulce ca luna îi surâse lui Radu din cealaltă parte a încăperii. Era

tână ră și, cu toate că nu o recunosc, exista ceva familiar la ea. Traversă și se înclină în fața ei.

— Nu-ți amintești de mine, spuse ea.

— Ar trebui să fiu biciuit pentru că am uitat un asemenea chip.

Ea râse.

— Vorbele tale sunt dulci ca mierea și lipsite de temeinicie. Sunt Nazira, sora lui Kumal.

Radu se îndreptă de spate, privind bucuros în jur.

— Kumal e aici?

— Nu, el are oroare de capitală. Am venit aici cu unchiul meu și doar pentru această seară. Voiam să văd asta.

Făcu un gest cu mâna spre încăperea, spre decadența strălucitoare.

— Ah!

Dezamăgirea îi întunecă starea de spirit. De foarte mult timp voia să-i mulțumească lui Kumal pentru bunătatea sa în asemenea vremuri cumplite, pentru că îl învățase să se roage atunci când nu avusese nimic altceva. Înclinându-se iar, întinse o mână.

— Ai vrea să dansezi?

Ea încuviință din cap și se alătură celorlalți dansatori. Radu nu scăpa din vedere baldachinul lui Mehmed, trăgând cu coada ochiului, întrebându-se dacă Mehmed îl văzuse și dacă și-ar fi dorit să poată să se alăture zaiafetului în loc să rămână așezat.

Nazira dansa frumos și la sfârșit îi mulțumi cu un surâs tainic. Radu văzu după aceea că ea nu mai dansă cu nimeni, rămânând, în schimb, aproape de o femeie în vârstă, zbârcită.

Tocmai voia să se alăture lui Salih și fiilor celorlalți pași importanți, când observă singurul loc liniștit din încăperea enormă: Lada, cu umerii căzuți, rezemată de un perete, lângă o impozantă ușă dublă, aurită. Radu văzu că pe sub rochie nu era încălțată cu perechea ei preferată de cizme ienicerești, ci cu o pereche de papuci minunat brodați.

Nu arăta ca și cum ar fi sperat în taină să omoare pe cineva. Nu

arăta ca și cum ar fi sperat ceva. Arăta așa cum se simțise Radu atunci când îl văzuse pe fiul lui Mehmed.

În coastele lui Radu se înfipse cuțitul milei. Încercase să-și înmoaie vorbele în acea seară din urmă cu o săptămână, când ea fusese cât pe ce să strice totul dacă ar fi fost prinsă iscodind, însă fugise din odaie înainte ca el să poată să o facă să se simtă mai bine. Și o parte din el, un nod întunecat de mârșăvie, adânc înfipt în pieptul lui, se bucurase. O lăsase să se simtă nefolositoare. O lăsase să se simtă o ratată. O lăsase să vadă că el putea să facă lucruri pe care ea nu le-ar fi putut face niciodată.

Văzând-o acum, totuși, se simți cuprins de un iureș de compătimire. Traversă încăperea, dând binețe și făcând promisiuni pentru dansuri ulterioare, până ce ajunse la ea.

— Lada?

Ea clipi și ochii ei se concentrară încet asupra lui.

— Ce? răspunse ea pe un ton egal, lipsit de orice inflexiune.

— Vrei să dansăm?

Fruntea ei își schimbă poziția, cu o expresie mai ageră ce amintea de vechea Lada.

— Chiar atât de mult mă urăști?

El râse.

— Ar putea să fie amuzant.

— Da, îmi place să fiu umilită în fața a sute de străini.

— Nu se poate să fii mai rău decât soția lui Nebi Pașa. Are toată grația unei scoafe gestante.

Lada pufni.

— Da, iar eu am grația unui porc mistreț străpuns cu sulița și pe moarte.

— Chiar și un porc mistreț străpuns cu sulița și pe moarte tot mai poate omorî un om.

Asta, în sfârșit, îi smulse un zâmbet, cu toate că și-l reprimă imediat.

— Vino! Ți amintești cum dansam atunci când eram mici?

— Îmi amintesc că ne luptam și că te puneam la pământ și te vâram cu fața în cenușa din vatră.

— Întocmai! Și îți amintești toate dățile când te antrenai cu ienicerii?

— Da, mă antrenam să lupt.

— Lupta e ca dansul! Numai că se sfârșește cu ceva mai puține vânătaii.

Radu întinse mâna și, spre uimirea și încântarea lui, ea i-o luă.

Lada era, într-adevăr, o dansatoare ciudat de grațioasă. Deși nu era nimic frumos în mișcările ei, existau o fluiditate și o putere în ele care captau privirea. Modul în care ea își percepea trupul mișcându-se în spațiu era instinctiv, șlefuit după atâția ani de antrenamente de luptă. Și dacă după expresia ei părea că se pregătea să-și ucidă partenerul, ei bine, Radu era obișnuit cu asta.

De fapt, chiar îi dusesese dorul.

Mișcându-se în cerc laolaltă cu ceilalți dansatori, trecură pe lângă soția lui Nebi Pașa. Radu îi aruncă o privire plină de subînțeles, apoi ridică din sprâncene spre Lada, care slobozi un hohot de râs, nu tocmai înăbușit de muzică. El cu greu reuși să-și stăpânească propriul râs, în timp ce încheia dansul.

Lada se sprijini de umărul lui, continuând să râdă.

— Ai avut dreptate! Chiar se mișcă la fel ca o scroafă gestantă.

Radu dădu solemn din cap.

— Aici există o veritabilă fermă de partenere de dans și m-am învățat în cerc cu toate.

— Spune-mi ce fel de animal este Huma.

— O pisică cu șolduri slabe, prea fudulă să renunțe la vânătoarea de șoareci.

Ea chicoti, continuând să-și țină chipul ascuns în umărul lui.

— Și soția lui Halil Pașa?

— O găscă țâfnoasă care se leagănă pe picioarele ei plate.

— Dar draga mireasă a lui Mehmed? Ce animal este ea?

— Da, îi întrerupse o voce joasă. *Ce este mireasa mea?*

Lada tresări, îndepărtându-se brusc de Radu. Amândoi priveau țintă în podea mai curând decât în ochii lui Mehmed. Era pentru prima dată când Radu se afla atât de aproape de el la aceste ceremonii. Mehmed era întotdeauna separat de ei printr-un material drapat sau un cerc de demnitari, mereu alături de Sitti Hatun.

— Trebuie să-ți oferim felicitările noastre cu prilejul căsătoriei tale, spuse Radu.

— Încetează!

Radu ridică privirea, surprins de tonul tăios al lui Mehmed.

— Te rog, nu și tu. Nu mai suport nimic din toate astea... Făcu un gest cu mâna pentru a cuprinde întreaga încăpere și pe toți cei prezenți acolo. Nu-mi spune că acest coșmar mi i-a răpit și pe singurii mei doi prieteni.

Lada nu spuse nimic, privind-l pe Mehmed cu ochi care ardeau mai întunecați decât mangalurile.

Radu încercă o urmă de zâmbet.

— Poate că e o pasăre cântătoare?

Mehmed pufni a batjocură.

— Cu siguranță nu i-ai auzit glasul, dacă așa socotești. Nu, scumpa mea mireasă este ca un șoarece încolțit, tremurând și chițcăind și din cale-afară de nefolositoare.

Poate că, la urma urmelor, mârșăvia din pieptul lui Radu nu se domolise, căci se umflă în pene de bucurie auzind una ca asta.

— Cu toate acestea, e frumoasă, remarcă el, dar nu știa dacă o spunea pentru a-și înfrânge propria micime de caracter sau în speranța că Mehmed avea să-l contrazică.

— E o risipă de aer, spuse Mehmed, înclinându-și capul dintr-o parte în cealaltă, întinzându-se, cu o energie furibundă în mișcările sale. Vreau să dansez.

Radu privi înspre podiumul unde ședea părăsită mireasa lui

Mehmed. Arăta de parcă ar fi plâns.

— Nu cred că Sitti Hatun vrea să...

— Nu cu *ea*, se răsti Mehmed.

Îi întinse o mână Ladei. Radu se holbă la ea, observând după câteva clipe că și Lada făcea la fel. Numai că ea nu privea încurcată mâna lui Mehmed. O privea furioasă.

— Acum?

Vocea îi tremura cu o forță care o împiedica să tacă.

— *Acum* vrei să dansezi? *Acum* vrei să vorbești cu mine?

Cărbunii din ochii ei izbucniseră în flăcări. Știind ce va urma, Radu făcu un pas înapoi, dar, în loc să lovească, Lada se răsuci pe călcâie și ieși în fugă din încăpere.

— Ce am făcut? întrebă Mehmed, împreunându-și sprâncenele.

Radu își frecă ceafă. Nu știa sigur de ce reacționase Lada cu atâta intensitate, însă nu avusese șansa să vorbească cu Mehmed și n-avea de gând să o irosească.

— Te-am... văzut. Înainte să venim aici. La harem.

Expresia lui Mehmed nu lăsa să se întrevadă nimic.

— Cu... copilul tău.

Mehmed închise ochii și respiră greoi.

— Ah! Da. Fiul meu.

Puse o mână pe umărul lui Radu. Toate saluturile, tot dansul, toate atingerile prietenești care treceau de la o persoană la alta într-o conversație păreau un vis. Atingerea lui Mehmed era ca o deșteptare.

— E ciudat, nu-i așa?

Radu se luminează la față de ușurare. Mehmed înțelegea ce simțea el atunci când erau împreună! Era normal, era împărtășit, ei ar fi putut...

— Tot uit că sunt tată.

De pe buzele lui Radu scăpă un abur ușor, ducând cu el toată ușurarea lui falsă.

— Da. Asta e ciudat.

— Mă uit la copilaș și mi se pare atât de străin, ca și cum aș dormi într-un pat care nu este al meu.

Mâna lui Mehmed căzu de pe umărul lui Radu, iar el ridică ambele palme în sus.

— Totuși, după cum ar spune tatăl meu, este *datoria* mea.

— Ca și Sitti Hatun.

— Da, ca și Sitti Hatun. Voi fi foarte fericit când în sfârșit toate astea se vor fi terminat și vom putea să mergem acasă și să ne întoarcem la cum erau lucrurile înainte.

Radu încuviință din cap. Asta era și ceea ce voia el. Acesta era dorul, nevoia, lipsa dinlăuntrul lui. Cum erau lucrurile înainte.

Dând scurt din cap, Mehmed se îndepărtă cu pași apăsați, cu o expresie zăpăcită. Radu îl urmări cu privirea, conștient mereu de locul unde se afla Mehmed în încăpere, la fel cum era conștient de soarele de pe cer. Așa că atunci când Mehmed se strecură pe o ușă lateralnică, profitând de faptul că atenția tuturor era îndreptată spre un poet care începea să recite, numai Radu îl văzu.

Știa că Mehmed nu trebuia să fie lăsat singur. Când Radu ieși pe ușă, întrezări numai o frântură din mantia purpurie a lui Mehmed în timp ce prietenul lui dădea colțul. Radu nu fusese invitat și probabil că Mehmed avea nevoie să fie o clipă singur dacă se furișase afară. Așa că se luă după el, tăcut și la distanță. Era atât de concentrat să nu-l piardă din privire pe Mehmed și să rămână nevăzut, încât nu-și dădu seama unde se ducea Mehmed până ce nu pândi după un colț și îl văzu ciocănind în ușa Ladei.

— Deschide!

— Du-te dracului!

— Trebuie să vorbim!

— Nu-mi trebuie nimic de la tine!

Mehmed își lipi capul de ușă și trase adânc aer în piept. Când vorbi iar, glasul lui era mai blând. Radu fu nevoit să-și încordeze

auzul, la fel cum fără îndoială era nevoită să facă și Lada, aflată de cealaltă parte a ușii grele din lemn.

— N-am știut de copil până ce m-am întors, după ce te-am întâlnit la heleşteu. Și apoi n-am știut cum să-ți spun. Tot nu știu, habar n-am ce simt în legătură cu asta. Este... o datorie. Este același lucru cu statul la sfaturi care nu se mai sfârșesc, unde ascult plângerile pașilor și neînsemnatele dispute ale ienicerilor și spahiilor. Mehmed se opri, ca și cum ar fi ascultat ceva, apoi clătină din cap. Ea este detestabilă. Și haremul, eu... Nu e real, Lada. Mă duc acolo și ele plutesc în jurul meu aidoma fantomelor, aidoma unor picturi. Pentru mine niciuna dintre ele nu e reală.

Urmă o nouă clipă de tăcere, apoi el își lipi palma de ușa.

— Tu ești singurul lucru real din viața mea.

Radu icni din pricina durerii fizice nediluate pe care vorbele o trimiteau prin el. Însă sunetul agoniei sale fu acoperit de cel al ușii care se deschidea. Mehmed întinse mâna și o trase pe Lada spre el, apoi gura lui se lăsă peste a ei și mâinile lui erau în părul ei și o ținea atât de strâns, atât de strâns, și apoi se împleticiră în iatacul Ladei, închizând ușa în urma lor.

Radu păși înainte, târându-și picioarele, până ce ajunse în fața ușii. Voia să fie înăuntru. Voia să fie singurul lucru real din viața lui Mehmed, așa cum și Mehmed era singurul lucru real din viața lui.

Voia...

Nu, te rog, *nu*.

Da.

Voia ca Mehmed să îl privească în felul în care o privise pe Lada.

Voia ca Mehmed să-l sărute în felul în care o sărutase pe Lada.

Voia să fie Lada.

Ba nu, nu voia. Voia să fie *el însuși* și voia ca Mehmed să-l iubească pentru că era el însuși. Întrebarea lui, întrebarea lui Mehmed, promise în sfârșit răspuns, străpungându-l și lăsându-l tremurând, tăcut, pe podea.

Nu voia acel răspuns.

31

Cu toate că Mehmed se văzu nevoit să plece curând, ca nu cumva lipsa lui să fie descoperită, Lada încă mai simțea amintirea mâinilor și a buzelor lui.

Nu știa ce însemna sau ce puseseră ei în mișcare. Însă, până la sfârșit, se dovedise că Huma avusese dreptate. Deoarece felul în care Mehmed o privise pe Lada când pleca o făcuse să se simtă la fel de puternică precum fusese întotdeauna.

Aveau să se vadă din nou la o petrecere noaptea târziu. Până atunci, bărbații mergeau la hamam, iar femeile se întâlneau la o masă mai intimă.

Lada nu plănuise să meargă, însă iatacul ei era prea strâmt, așa cum și pielea ei era prea strâmtă. Trebuia să facă ceva ca să nu cumva să facă explozie. Ultimul loc în care ar fi vrut să fie era în preajma lui Nicolae și a ienicerilor, iar Radu nu se afla în iatacul lui. Așa că găsi întrunirea și se strecură acolo cu taina ei înfășurată în jurul său ca o armură.

Când o văzu pe Sitti Hatun în capul mesei – micuță și perfectă și cu totul nefericită –, Lada mai că izbucni în râs. Rivala ei era micșorată, nevrednică până și de dispreț.

Lada zări un chip familiar și se așează pe o pernă alături de Mara. Mara se încruntă, gânditoare, și apoi zâmbi.

— Ladislav! Ai crescut.

Lada avea senzația că numai în acea după-amiază crescuse enorm de mult. Își ascunse cu precauție zâmbetul în jurul amintirilor ei.

— Da. Tu arăți bine. Unde e Halima?

Privind în jur, Lada nu o vedea. Ușa odăii era păzită de eunuci, acolo aflându-se majoritatea soțiilor și concubinelor lui Murad.

I se strânse stomacul și îi trecu prin minte că era foarte probabil ca măcar câteva dintre femeile prezente acolo să fi fost ale lui Mehmed.

Ba nu. Refuză să se gândească la asta. Dacă erau acolo, erau ca Sitti Hatun: îndatoriri, pe care fusese obligat să le ducă la bun sfârșit. Nu o alegere, nu o dorință. Nu ca ea.

Mara zâmbi, cu toate că trist.

— N-ai auzit? Halima a născut un copil acum mai puțin de două luni. Încă este lăuză.

Lada nu putu să-și înfrâneze icnetul care îi scăpă.

— Noul fiu al lui Murad este copilul Halimei?

— O, da! A fost foarte bolnavă în toate cele nouă luni cât l-a purtat și era cât pe ce să moară la naștere. E cel mai urât bebeluș pe care l-am văzut vreodată. Nu se mai oprește din plâns. Halima n-a fost nicicând mai fericită.

Lada pufni într-un hohot scurt de râs.

— Biata Halima cea fericită! Și tu? Tu ești fericită?

Mara luă o sorbitură din vin. Cele mai multe femei din jur nu beau nimic, însă ea nu făcea o taină din asta.

— În Serbia e pace. Soțul meu nici nu-mi solicită și nici nu-mi dorește prezența. Sunt foarte bine. Și tu ești.

Lada roși, lăsând privirea în jos și jucându-se cu farfuria. Oare purta atingerea lui Mehmed pe piele atât de evident încât o puteau vedea și ceilalți?

— Ce vrei să spui?

— Nu mai ești aceeași ființă nefericită, îngrozită, care erai ultima dată când ne-am întâlnit. Ai încetat să mai lupti.

Vorbele Marei o izbiră adânc înlăuntrul ființei sale și Lada se strădui să o contrazică. Însă era adevărat. Lada își lăsă privirea să se odihnească în spațiul gol din jurul lui Sitti Hatun, atentă la felul în

care toate femeile din preajma ei îi vorbeau fără să spună ceva. Chiar și înconjurată, Sitti Hatun era singură. Fusese dată la schimb de tatăl ei. Lada se simți iute cuprinsă de un junghi de milă. Asta era ceea ce făceau tații. Depindea de fiice să-și dea seama cum să supraviețuiască prin orice mijloace posibile.

Se întoarse înapoi spre Mara și îi spuse adevărul.

— Nu mai știu împotriva a ce să lupt.

Mara își ridică paharul.

— Fie să-ți găsești măcar un dram de fericire în renunțarea ta! Bău până la fund. Apoi adăugă: Fie ca toți să ne găsim!

*

Broaște țestoase cu lumânări mari pe spinările lor străbăteau un traseu circular prin grădină. Cercuri de lumină se târau lent de-a lungul grădinii pentru a ilumina diferite grupuri de oameni, ca niște fragmente dintr-o discuție auzită pe furiș, în trecere. Florile care îi înconjurau, negre în noapte, aveau să înflorească subit în culori strălucitoare înainte de a se strecura înapoi în contururi.

În timp ce una dintre țestoase se lupta să treacă de ea, Lada avu impresia că se ridica din întuneric, ca un tăciune aprins. Pe dinăuntru ardea și mai luminos, totuși, știind că Mehmed era în apropiere. Avusese parte de prea mult vin la petrecere, tulburată de întrebarea Marei. Nu voia întrebări în acea seară. Voia ceva simplu. Ceva fizic. Ceva real.

Începu un cântec, interpretul spunând povestea lui Ferhat și a lui Shirin.

Stând singură, nemișcată ca un munte, Lada lăsă ca lumânarea să-și arunce strălucirea spre ea. Nu-și lua ochii de la locul de unde putea să simtă că Mehmed o privea, chiar dacă ea nu-l mai vedea. Apoi, cu un zâmbet care îi ridică buzele la amintirea felului în care le simțise pe ale lui, păși în întuneric, afundându-se mai adânc în cotloanele tainice în care broaștele țestoase nu-și croiseră încă

drumul lor tacticos.

Până și muzica era slăbită de întuneric, plutind în fragmente, răsucite și transformate de vânt în simple zvonuri ale unei melodii. Se simțea singură. Nu mai era o senzație de disperare, ci mai curând una de anticipare. Mehmed avea să părăsească pavilionul pe care îl împărțea cu Sitti Hatun și să o caute. O știa până în adâncul sufletului. Era nesăbuit și cutezător și asta făcea să fie mai bine. Lada nu voia gânduri atente despre viitor. În acea seară, viitorul era doar atât cât îi trebuia lui să o urmeze.

Găsi un loc adăpostit sub un pom ale cărui ramuri se arcuiau deasupra capului ei pentru a alcătui un acoperiș, și se lipi de trunchiul lui, desfătându-se cu senzația scoarței pe pielea ei. Oricât de mult își folosise trupul drept unealtă, nu-și apreciasse niciodată pielea până atunci.

— Lada! o chemă Mehmed, cu glasul o șoptă răgușită purtată de aerul greu al nopții și urmat de mireasma florilor rupte.

Ea putea să-l vadă, luminat din spate de petrecerea care se desfășura în grădina din depărtare. El coti într-o parte, apoi în cealaltă, căutând-o. Văzându-l cum o căuta disperat, se simți străbătută de un fior amețitor.

Amintirea ultimelor săptămâni era la fel de acută pe limba ei precum gustul lui, așa că nu spuse nimic. Lasă-l să aștepte, lasă-l să caute, lasă-l să fie singur. Ea avea să se ducă la el atunci când *alegea* ea să o facă, exact cum mai devreme în iatacul ei îl lăsase să o atingă numai acolo unde îi îngăduise ea.

Dar el întoarse capul în direcția ei și merse înainte, cu pași șovăielnici, cu o postură iscoditoare. Întinse mâna și îi găsi chipul fără să șovăie.

— De unde ai știut unde sunt? îl întrebă ea, dezamăgită și încântată în egală măsură.

Râsul lui Mehmed era o expirație tăcută.

— Din punct de vedere tactic, asta este cea mai bună zonă a

grădinii. Spatele îți este protejat și ai o perspectivă deschisă asupra a tot ce mișcă, în vreme ce rămâi ascuns. De bună seamă că aici erai.

Încruntarea Ladei pentru că fusese atât de previzibilă se șterse atunci când gura lui Mehmed o întâlnește pe a ei cu o intensitate lacomă. Își împinse trupul în al ei, lipind-o de copac. Ea îl apucă de umeri și îl răsuci, ținându-l acolo. El zâmbi cu buzele lipite de ale ei, iar ea îl mușcă de buza de jos, destul de tare cât el să tresară. El își răsuci degetele în părul ei, trăgând-o mai aproape, gura lui părăsind-o pe a ei și găsimu-i gâtul. Oriunde o atingea ardea cu o căldură înfrigurată, cu dor și tandrețe. El își puse mâinile în jurul încheieturilor mâinilor ei și apoi se opri.

— Ce sunt astea? murmură cu gura lipită de gâtul ei, pipăind fâșiile de piele de sub mânecile ei.

Bătaia inimii ei era aproape la fel de tare ca respirația și închise ochii pentru a-și ține răsuflarea și pentru a se concentra asupra...

Se auzi un zgomot în spatele ei. Trânti o mână peste gura lui Mehmed, înăbușindu-i respirația greoaie. Întorcându-se astfel încât să stea cu spatele lipit de el, miji ochii spre noapte.

O siluetă întunecată se furișă spre ei. Purta un coif de ienicer. Unghiul de prădător al trupului său elimina posibilitatea de a fi un servitor. Servitorii mergeau docili, îndoțiți de spate. Acest bărbat umbla în căutare de pradă, cu mâinile pregătite. O rază de lumină rătăcită se răsfrânse în ceva metalic ținut în mâini.

Lada își scoase ambele pumnale din tecă. Vânătorul era drept în fața lor, aplecându-se în față într-o încercare de a vedea mai bine în întunericul de sub copac.

Lada făcu un salt, un braț blocând mâna care ținea arma, celălalt pumnal găsimu-și ținta cu o șoptă umedă de succes. Vânătorul rămase liniștit o clipă eternă, apoi, cu un țipăt agonizant scăpându-i de pe buze în noapte, căzu grămadă la pământ. Lada stătu deasupra lui, în timp ce viața lui pulsa frenetic din gât. Două spasme, apoi nimic, acolo unde cândva fusese un om.

Abia atunci când Lada își dădu seama că putea să vadă destul de bine pentru a remarca roșul închis al sângelui țintei sale, ridică privirea. O broască țestoasă îndrăzneată reușise, într-un final, să-și croiască drumul în adâncul grădinii. Lada era iluminată – pumnalul sclipea jucăuș, mâna îi era plină de sânge, Mehmed stătea în spatele ei.

— Lada? întrebă el.

Ochii lui erau ațintiți asupra cadavrului.

Însă restul petrecăreților din grădină, inclusiv Murad însuși, se holbau îngroziți la ea.

— Ești sigur că te simți bine?

Salih se aplecă în față, privindu-l cu atenție. Ochii lui, care se înclinau oblic, făcându-l să pară veșnic trist, erau îngrijorați. Avea optsprezece ani, cu numai doi ani mai mult decât Radu, era amabil și neliniștit și întotdeauna dornic să fie în compania lui Radu.

Radu dădu aprobator din cap, incapabil să-și alunge amețea.

Buzele lui Mehmed.

Mâinile lui Mehmed.

Inima lui Mehmed.

Încâlcite în Lada, nu în el. Lada, care n-ar fi putut să iubească pe altcineva nici dacă viața ei ar fi depins de asta. Lada, care acaparase toată atenția tatălui lor, care îl preferase pe Bogdan în locul propriului ei frate. Lada, care îl abandonase pe Radu bătailor și singurătății toată viața lui. Lada, care era rece și răutăcioasă și loială doar sieși.

Lada, care nici măcar nu era frumoasă.

— Eu nu sunt frumos? izbucni Radu, vorbele revărsându-se din gura lui aidoma lacrimilor.

Salih ridică din sprâncene, făcând ca expresia lui să fie aproape comică în amestecul ei de mâhnire și surprindere.

— Tu... tu ești.

— Și nu merit iubire?

Surprinderea de pe chipul lui Salih se transformă în ceva neprefăcut și îngrozit.

— Ba da.

Radu își lăsă capul în jos. Ce știa el despre iubire? Asta nu era o

iubire de care să fi auzit, nu era un poem de iubire cântat de poeți, celebrată în povești. Era ceva... era altceva, pentru care el nu avea cuvinte. Și cu cine ar fi putut să vorbească? Cine ar fi putut să-i spună cum să iubească un alt bărbat?

Sau cum să înceteze s-o facă?

Salih își lăsă degetele tremurânde pe umărul lui.

— Radu, eu...

Un servitor ciocăni în cadrul ușii, întrerupându-i. Radu ridică privirea, obosit, pentru a-l vedea pe băiatul subțirel, unsuros, pe care îl plătitise ieri. Ieri, când încă îi păsa de uneltire. Când încă se vedea protectorul lui Mehmed.

Ieri, înainte ca lumea să se sfârșească.

— Salih, vă caută cineva.

Servitorul se înclină și așteptă.

Chipul lui Salih se încreți, panicat.

— Îmi pare rău, eu...

— Du-te, îi spuse Radu, cu ochii în pământ.

Farfuriile lor cu mâncare, de-abia atinse, se răceau, abandonate.

— Te voi aștepta în cabinetul tatălui tău. Are o carte despre Profet, pacea fie asupra sa, în care aș vrea să mă uit.

— Mă voi grăbi.

De îndată ce Salih părăsi încăperea, Radu se târî pe coridor, cu pași grei ca de plumb, pe potriva bățăilor inimii sale. Nu se simțea cutezător sau isteț. Eforturile sale aveau să fie în van, întocmai precum iubirea sa pentru Mehmed. Întocmai precum viața lui.

Nu se sinchisi să închidă ușa în urma lui. Trase alene jilțul de la biroul din lemn, minuțios lucrat, a cărui tăblie era încrustată cu modele din lemn deschis la culoare și cu spire din sidef. Oricum, ce credea că avea să găsească? Nimic din toate astea nu mai contau. Chiar trebuia să caute o carte despre Profet, pacea fie asupra sa. Dumnezeu era singurul lucru care îi mai rămăsese lui Radu. Singurul lucru pe care nu-l putea pierde.

Singurul lucru pe care Lada nu i-l putea lua.

Se împinse pentru a se ridica și genunchiul îi zvâcni ciudat sub birou, izbindu-se de el. O înjurătură i se opri la jumătatea drumului pe buze. Ceva își schimbase poziția. Se lăsă pe podea și privi la fundul biroului. Un panou fals, deplasat de genunchiul lui, trimitea la ceva dinăuntru său.

Radu îl deschise complet și scoase un teanc gros de pergamente. Erau scrise în latină, un scris strâns ce mergea până în josul fiecărei pagini. Le parcurse cât de iute putu, uitând de disperarea sa. Cele mai multe din scrisorile de deasupra erau despre un bărbat pe nume Orhan, o cerere, o plată. Pentru Radu nu însemnau nimic, așa că le dădu deoparte. Răsfoi paginile, oprindu-se cu o tulburare bruscă și violentă la sfârșitul unei misive scurte. Era semnată cu numele lui Constantin al XI-lea.

Împăratul Constantinopolului.

Pașii pe care îi auzi de pe coridor îl făcură să intre în panică. Vârî scrisorile înapoi în compartimentul ascuns, apoi glisă panoul la loc. Nu se alinie exact, dar nu mai avea timp. Se năpusti spre capătul opus al încăperii și se opri în fața unuia dintre rafturile cu cărți, încercând să-și ascundă expresia de vinovăție.

Ușa masivă se deschise, dar el nu se întorcase. Dacă nu se întorcea, nu era nevoit să vadă că fusese descoperit.

O mână se așeză pe umărul său, nu grea și cu violență, ci cu blândețe.

— Radu, îl auzi pe Salih chemându-l pe nume, cu glasul la fel de nesigur ca atingerea.

Radu se întorcase respirând sacadat și cu un zâmbet fals zugrăvit pe chip. Salih stătea aproape, prea aproape, la o distanță de numai o respirație tremurată.

Înainte ca Radu să poată să-i pună o întrebare, gura lui fu acoperită de a lui Salih.

Radu se încordă, șocat și confuz de acel atac. Mâinile lui Salih îl

prinseră de talie, trăgându-l mai aproape, cu gura sa disperată și flămândă peste a lui. În cele din urmă, creierul lui Radu, cuprins de panică, procesă ceea ce se petrecea. Ridică mâinile, neștiind ce să facă cu ele. Le puse pe umerii lui Salih și îl împinse înapoi.

Salih îi întâlnește privirea cu o disperare pe care Radu o simți până în măduva oaselor. Dorința era pură și atât de evidentă, încât îl durea.

Asta era ceea ce Lazăr văzuse atunci când Radu îl privise pe Mehmed. Fu cuprins de un val de umilință și de disperare. Toată lumea trebuie că știa. Dacă era atât de evident, cu siguranță că Mehmed știa ce simțea el, știa ce era, chiar înainte ca Radu să o fi știut.

Și Lada trebuia să știe.

Furia lui izbucni înflăcărată, pârjolindu-i umilința. Miji ochii, concentrându-se din nou asupra lui Salih, aflat în fața lui. Tristul, singuraticul Salih. Salih, care îl voia.

Își apăsă buzele peste ale lui Salih cu o ferocitate care îi învineți gura la contactul cu dinții lui Salih. Salih întredeschise buzele cu un geamăt, în timp ce Radu îl apucă de ceafă, strecurându-și degetele sub turbanul lui Salih pentru le încleșta în părul lui. Salih umbla cu mâinile peste tunica lui Radu, trăgând de centura de la brâu. Îi ridică tunica și își trecu mâinile în sus peste abdomenul lui Radu.

Radu nu știa dacă era dorință sau furie sau dezgust, sau o combinație a celor trei. Îl ura pe Salih pentru că îl dorea, se ura pe sine pentru că îi plăcea asta, îl ura pe Mehmed și mai ales o ura pe Lada.

Îl sărută pe Salih mai tare.

Clanța ușii zăngăni, iar Salih sări de lângă Radu, cu groaza zugerăvită pe chip. Radu se întoarse spre raftul din spatele său și scoase o carte la întâmplare, deschizând-o la mijloc. O pagină cu anluminuri, scrisă cu caractere arabe redată cu pricepere, cu marginile aurite, i se încetoșă în fața ochilor.

— Salih? strigă o voce profundă din care răzbătea dezaprobarea. Ce cauți aici?

Radu aruncă o privire în spate și îl văzu pe Halil Pașa. Bărbatul mai bătrân găfâia, asudat. Din reflex, trase o otheadă spre birou, apoi se uită din nou la fiul lui.

— Căutam o carte, răspunse Salih.

Într-un sfârșit, Halil Pașa îl observă pe Radu. Măsură totul cu privirea, înțelegerea traversându-i chipul în timp ce buza i se arcuia a dezgust. Tunica lui Radu în dezordine. Gura roșie și jupuită a lui Salih. Radu se simțea mai murdar ca oricând, dovada manipulării lui Salih de către el fiind înscrisă peste tot pe ei.

— Acesta este cabinetul meu particular, mârâi Halil Pașa.

— Știu! Iartă-mă. Am crezut... Erai la recepția din grădină. S-a terminat atât de devreme?

Halil Pașa flutură nepăsător din mână, însă glasul îi era încordat.

— A avut loc o crimă. O târfă de-a lui Mehmed l-a ucis pe unul dintre oaspeți.

Radu scâpă cartea. Halil Pașa îl privi dușmănos, însă Radu nu putea să reacționeze așa cum ar fi trebuit. Nu era posibil să mai existe acolo o altă femeie care să poată să ucidă. Nimeni în afară de Lada.

— Așteaptă! Pe tine te cunosc.

Halil Pașa miji ochii când, în cele din urmă, se uită la chipul lui Radu în loc să înregistreze vinovăția acestuia.

— Ai crescut. Erai prietenul lui Mehmed, când acesta era sultan.

Înțelegerea își găsi, în sfârșit, locul cuvenit.

— Sora ta. Acum mi-o amintesc.

Radu înghiți nodul din gât.

— Trebuie să plec. Scuzele mele pentru că v-am întrerupt seara.

Radu își lăsă capul în jos, fără să se uite la Salih, și ieși în fugă.

Se duse mai întâi în iatacul Ladei, dar era pustiu. Coridoarele vaste ale palatului erau la fel de pustii, rău-prevestitoare prin lipsa lor de activitate. Radu dădu colțul, îndreptându-se spre apartamentele lui Mehmed, când aproape că se izbi de Lazăr.

Îl prinse pe soldat de braț.

— Unde este Lada? Ce s-a întâmplat?

Lazăr se încruntă.

— A dat de bucluc. Ar trebui să stai deoparte.

— *Unde?*

Lazăr oftă.

— Vino cu mine!

Parcurseră în grabă coridoarele, până ce ajunseră la una dintre odăi, care, cu două zile în urmă, dădea pe dinafară de mâncare și băutură și lumină.

Acum găzduia un proces.

Într-un ungher, Lada stătea în picioare, dreaptă și cu o atitudine hotărât disprețuitoare. Murad, înconjurat de mai mulți străjeri, stătea în celălalt capăt al încăperii, dând din cap în timp ce un bărbat înfuriat, îmbrăcat în veșminte italienești împodobite, țipa și gesticula în direcția Ladei.

Mehmed stătea în mijloc, privindu-și tatăl cu un amestec de teamă mascată și de furie clocotitoare. Pentru cei care nu-l cunoșteau, li s-ar fi părut doar plictisit. Dar Radu îi cunoștea toate expresiile, toate schimbările chipului.

Lui Radu i se întoarse stomacul pe dos și își încrucișă brațele la piept, ca și cum ar fi putut să-și împiedice inima să se mistuie singură de amărăciune și scârbă. Lazăr îi puse o mână pe umăr.

— Ar trebui să plecăm, îi spuse în șoaptă. E un moment primejdios în care să atragi atenția asupra ta.

— Nu încă.

Radu se strecură de-a lungul peretelui în mulțimea de oameni care stăteau roată și vorbeau în șoaptă. Părea ca și cum cea mai

mare parte a celor prezenți la petrecerea de nuntă se aflau acolo, așteptând să vadă cum avea să se încheie neașteptatul incident senzațional al serii.

Lada era singură. Tivul fustei era pătat de un cafeniu-ruginiu închis. La fel și o mână, purta dovada vinovăției sale. Nu făcea nicio încercare să o ascundă sau să-și frece sângele uscat, în schimb, privea neabătut către încăperea, arătând de parcă i-ar fi plăcut să-și continue munca de ucidere cât mai curând posibil.

În locul ei, Radu știa că ar fi fost o ruină de om care suspina întruna. Și o văzuse, prima dată când omorâse, cât de pustii și de zguduită fusese. Putea să vadă o urmă din aceeași reacție în felul în care ochii ei nu se concentrău pe nimic, dar, ca și în cazul lui Mehmed, nimeni din cei care nu o cunoșteau nu și-ar fi dat seama cât de tulburată era.

Radu o cunoștea. El înțelegea.

Încă o ura.

— Destul, spuse Murad, fluturând din mână pentru a întrerupe discursul zgomotos al italianului. Mehmed, spune-mi ce s-a întâmplat.

El vorbi printre dinții încleștați.

— Nu știu, tată.

— De ce te aflai în acea parte a grădinii?

— Aveam nevoie să respir. Parfumul lui Sitti Hatun îmi întoarce stomacul pe dos.

În mulțime se iscă un murmur, căci mai mulți oameni reacționară la cruzimea lui Mehmed față de mireasa lui. Sprâncenele lui Murad coborâră mai jos.

— Și de ce se afla ea în acea parte a grădinii?

Mehmed strânse mai tare din buze și ridică din sprâncene drept provocare. Toată lumea inspiră brusc, ajungând la aceeași concluzie.

Chipul lui Murad se făcu vânat de furie. Traversă cu pași apăsați încăperea înspre Lada. Mai înalt cu câțiva centimetri, o domina. Ea

nu se clinti.

— Ce *căutai* atât de departe în grădină?

Radu se întreba de ce Murad își îndrepta mânia împotriva Ladei și nu a lui Mehmed, când fiul lui era cel care îl punea într-o situație stânjenitoare.

Radu voia cu înverșunare adevărul, chiar dacă, disperat, și-ar fi dorit altceva. Oricum, Lada răspunse simplu:

— Îl urmam pe Mehmed.

— Și de ce făceai una ca asta?

— Pentru a-l apăra.

— La propria lui petrecere de nuntă? Ce rău crezi că s-ar fi putut abate asupra sa?

În cele din urmă, ea își schimbă expresia împietrită, ridicând o sprânceană a dezgust.

— Un cuțit din întuneric. Întocmai răul pe care l-am împiedicat.

— N-am găsit niciun cuțit asupra celui pe care l-ai omorât.

Mehmed vorbi:

— Mai multă lume a ajuns la cadavru înainte să o facă străjerii ieniceri. Oricine ar fi putut să înlăture arma.

Murad se întoarse spre Mehmed.

— Bărbatul te-a atacat?

— Pe mine mă căuta.

— Și nu te-ar fi putut nimeni căuta la propria ta petrecere de nuntă fără să aibă intenția de a te ucide?

— Nu sunt chiar atât de popular, răspunse Mehmed cu un glas sec.

Chipul lui Murad căpătă o nuanță și mai închisă. Împunse aerul din fața Ladei cu un deget.

— De ce l-ai ucis pe acel bărbat?

— L-am văzut urmărindu-l pe Mehmed. Am zărit o sclipire de metal în întuneric. Am acționat fără șovăire pentru a-l apăra pe Mehmed, întocmai cum am mai făcut-o și altă dată.

Murad își înclină capul.

— Ce vrei să spui?

Radu se crispă din pricina greșelii ei, și o văzu pe Lada pălind. Tentativa asupra vieții lui Mehmed în timpul sultanatului său era secretă. Acum nu putea să pretindă acest lucru. Clătină din cap, bâlbâindu-se:

— Eu... eu vreau să spun, întocmai cum am fost antrenată.

— *Antrenată* să?

— Sunt ieni...

Se opri, la fel de șocată ca toată lumea de ceea ce fusese cât pe ce să spună. Toată pregătirea din lume n-avea să o facă ienicer. Și asta o lăsa fără un motiv limpede pentru a-și lua asupra sa uciderea unui bărbat.

— Tu nu ești ienicer. Cine ești?

Lada se uită la Murad cu o furie rece, cu vocea tremurându-i de durere.

— Nu vă amintiți?

Radu se sprijini, greoi, de perete, cu un răs amar prins în gâtlej. Bărbatul care îi furase, bărbatul de care fuseseră îngroziți în toți acești ani, bărbatul care le distrusese viețile, nici măcar nu și-i amintea. Taina supraviețuirii lor era astfel dezvăluită: nu Mehmed, nu grația divină, ci mai degrabă neglijența unui bărbat care nu putea fi deranjat să știe de soarta lor.

— Știu eu cine este.

Mulțimea se dădu la o parte pentru a-i face loc lui Halil Pașa să treacă printre oameni. Privi în jur, iar Radu știu pe cine căuta. Își schimbă poziția și Lazăr păși, firesc, în fața lui, ascunzându-l vederii lui Halil Pașa.

— Ea este Ladislav Drăculea, fiica lui Vlad, voievodul trădător al Valahiei. Cel care a încălcat tratatul. Nu cumva făcea parte din termenii păstrării principatului ca el să-și mențină loialitatea față de voi? În schimbul vieții copiilor săi?

Mehmed făcu un pas în față.

— Nu despre asta e vorba aici! Vorbim de atentatul asupra vieții me...

Halil Pașa flutură nepăsător din mână și continuă:

— De câte ori nu s-a împotrivit Valahia intereselor noastre? Să nu profităm de această oportunitate și să-i amintim lui Vlad de consecințele lipsei de loialitate față de voi?

O înțelegere rece căzu asupra lui Radu asemenea primei brume de toamnă. Întocmai cum aceasta anunța venirea iernii, el își dădu seama ce se petrecea. Halil Pașa nu voia alte cercetări ale incidentului din grădină. Îi abătea atenția lui Murad prin aducerea în discuție a unei chestiuni mai importante, cea a trădării tatălui lor. Și, procedând astfel, o elimina pe fata care de două ori subminase ceea ce Radu bănuia a fi propriile încercări ale lui Halil Pașa de a se asigura că Mehmed n-avea să domnească vreodată.

Lada avea să moară în acea seară.

Murad o examina cu ochii mijiiți, în vreme ce în memorie îi revenea Câmpia Mierlei, unde luptaseră. Acum, fără îndoială că amintirea lui era plină de soldați valahi care îl sfidaseră – și iat-o pe Lada, care reprezenta întreaga țară.

Radu făcu un pas spre ușă. Avea daruri de la Mehmed și de la alții, lucruri pe care putea să le vândă. Avea un cal și veșminte de călătorie. Se putea furișa în noapte și să dispară. Se uită la Mehmed, care o privea pe Lada.

Mereu o privea numai pe Lada.

O amărăciune atât de grea, încât el îi simțea gustul, izvorî înlăuntrul său, și Radu se întoarse să plece. Dar, în timp ce o făcea, zări o frântură din Lada. În loc să o vadă pe fata pe care o alesese Mehmed, în loc să o vadă pe fata care îl dezamăgise de nenumărate ori pentru că nu fusese ceea ce-i trebuise lui să fie, văzu aceeași expresie pe care o avea întipărită pe chip atunci când se târâse pe gheață să-l salveze. La acea vreme, socotise că era mânie. Acum

înțelese că era groază și sfidare în fața propriei frici înnebunitoare.

Își lăsa capul în jos. Ea se aventurase pe gheață după el pentru a-i face în ciudă morții. Și Radu știa că ar fi făcut-o din nou fără să șovăie.

— Cum de am putut să uit de voi? o întrebă Murad pe Lada.

Glasul lui se balansa pe muchie de cuțit între venin și amuzament.

Radu făcu un pas în față, eliberându-se din prinsoarea lui Lazăr cu un hohot de râs, de parcă ar fi fost un joc amuzant între prieteni. Tocmai la timp, căci toată lumea se uită la el și pierdu mârâitul care deformă chipul Ladei și trădă furia ei ucigașă din ce în ce mai mare.

Cu un gest teatral, Radu se plecă adânc.

— Sultanul meu, giuvaierul Anatoliei, făptură a puterii, alesul și cel mai iubit în ochii lui Dumnezeu, este o onoare! Vă asigur că *noi* n-am uitat nici măcar o dată de *voi*. Se îndreptă, cu un zâmbet binevoitor luminându-i chipul. Într-adevăr, dacă nu este o impertinență, am adoptat tradiția ienicerească și vă considerăm tatăl nostru. Ani întregi mi-am dorit această oportunitate de a vă mulțumi.

Sprâncenele lui Murad se ridicară sub turbanul său.

— Să-mi mulțumești mie?

— Pentru că ne-ați salvat. Pentru că ne-ați educat, ne-ați scos din întuneric și, cel mai important, ne-ați adus la Dumnezeu.

— Despre ce vorbești acolo? se repezi Halil Pașa.

— Sora mea și cu mine ne-am convertit la islamism acum câțiva ani. A fost sursa cea mai importantă de lumină și de bucurie din viața mea și așa fi fost părăsit în întuneric fără generozitatea tatălui nostru, sultanul. Vorbesc în numele amândurora, de bună seamă.

Chipul Ladei deveni de un roșu aprins de furie. Radu îi zâmbi, iar ochii lui se contractară și mai tare preț de o fracțiune de secundă. Dacă ea strica asta, aveau să moară amândoi.

Murad se întoarse spre Lada și, preț de o clipă îngrozitoare, cu

sufletul la gură, ea nu făcu nimic. Apoi, cu toți mușchii încordați, își coborî capul a recunoaștere.

— Dar cum rămâne cu tatăl lor? întrebă Halil Pașa cu un glas care suna a copil care bate din picioare de furie.

Radu rânji.

— N-ați mai comunicat cu el de la trădarea sa din urmă cu trei ani?

Murad clătină din cap, păstrându-și o expresie prudentă.

De data aceasta, Radu lăsă ca hohotul lui de râs să răsune în încăpere, revărsându-și încântarea asupra celor care ascultau.

— În acest caz, ne va fi bănuț mortți în tot acest timp! Ce pedeapsă justă pentru un necredincios alunecos! Sper ca fiecare zi să-i fi fost o agonie și fiecare noapte un chin! Aveți de gând să-i spuneți acum că suntem în viață, fericiți și așezați la casa noastră? Închipuți-vă cum i se va umfla inima. Și apoi îl veți putea informa despre conversația noastră, frângându-i inima plină de bucurie. Radu bătu din palme, voios. Iertați-mă. Mi-am depășit limitele. Firește că depinde de Măreția Voastră să decideți cum să vă purtați cu acel om. Eu sunt doar foarte mulțumit că am avut oportunitatea de a vă mulțumi în persoană pentru tot ce ne-ați dat. Grația și bunăvoința voastră mi-au orânduit întreaga viață.

Se plecă iar, și mai adânc, apoi ridică privirea respectuos.

Murad surâdea. Iar Mehmed părea ușurat și recunoscător atunci când întâlnește privirea lui Radu. Radu nu îndrăznește să se uite la Lada și să atragă și mai mult atenția asupra ei. Avea nevoie ca ei să se concentreze asupra lui, asupra grandioasei sale reprezentații.

Dar era una ușor de interpretat. Deoarece, în vreme ce-l ura pe Murad, chiar se gândise la căminul său. Și el *se convertise*, cu Molla Gurani drept martor. Islamul îi dăduse un cămin, îi dăduse un loc căruia să-i aparțină, îi dăduse pacea când nimic altceva nu o făcuse.

Ei bine, aproape nimic altceva. Își luă privirea de la Mehmed. Încă îl mai avea pe Dumnezeu.

Zâmbetul lui Murad era meditativ, nu crud.

— Nu vă voi uita din nou.

— Este cea mai mare onoare imaginabilă să nu ne uitați.

Radu se plecă iar, în timp ce Murad trecu pe lângă el. Murad îi puse palma pe creștet, apoi ieși din încăpere. Radu se îndreptă, întâlnind privirea precaută a lui Halil Pașa.

— Se pare, zise Halil Pașa atât de încet, încât numai Radu îl auzi, că sultanul a uitat de tot chestiunea surorii tale care a omorât un oaspete la petrecere.

Radu zâmbi atotcunoscător, ca și când el și Halil Pașa ar fi împărtășit aceleași îngrijorări. Știa doar câteva lucruri despre Halil Pașa și avea să le aducă în discuție.

— Poate că e mai bine ca nimeni să nu cerceteze prea îndeaproape ceea ce s-a petrecut.

Glasul celui lalt bărbat deveni și mai precaut.

— Ce vrei să spui?

— Pur și simplu că aceasta e o nuntă. O festivitate. Se cuvine să trecem peste acest nefericit incident, să ne rugăm pentru sufletul bietului om și să anticipăm ziua în care Mehmed se va reîntoarce în provincie, departe și uitat.

Cu un mormăit care ar fi putut să fie o învoire, Halil Pașa ieși din încăpere, urmat de participanții rămași, care erau acum convinși că nu se petrecuse nimic interesant. Dacă vreunul din ei era îngrijorat de lipsa unei hotărâri cu privire la chestiunea uciderii bărbatului, nimeni nu o pomeni.

Lada îl strigă pe nume pe Radu, încruntată, întinzând mâinile spre el. Mehmed privi spre Radu, așteptându-l să li se alătore și să discute ceea ce se întâmplase.

Radu se întoarse și ieși.

Lada își trase cizmele cu un oftat de ușurare. Perioada petrecută acolo fusese interminabilă. După dezastrul din săptămâna care trecuse, ea rămase retrasă. Mehmed era înconjurat în mod constant de străjeri. Poate că Murad nu uitase pe de-a-ntregul că cineva încercase să-l ucidă pe Mehmed.

Dacă asta fusese, de fapt, ceea ce se petrecuse.

Lada fusese sigură că zărise străfulgerarea unei arme, însă nimeni nu putuse să-l identifice pe bărbat și lista oaspeților fusese în mod convenabil rătăcită. Era în parte motivul pentru care chestiunea fusese lăsată baltă. Nimeni nu recunoștea bărbatul ucis, ceea ce indica faptul că el n-ar fi trebuit să se afle acolo, oricare i-ar fi fost scopul.

Dar rămânea faptul că ea îl omorâse înainte să fi fost sigură că el fusese, într-adevăr, pe urmele lui Mehmed.

Se încruntă, în vreme ce își lega o centură în jurul tunicii. Dacă omul era nevinovat, îi părea rău, dar știa că ar fi făcut aceeași alegere din nou. Ce spunea acest lucru despre ea?

Lăsând ca restul lucrurilor să fie împachetate de servitori, traversă coridorul spre iatacul lui Radu. El adoptase opusul retrasului, devenind brusc și mai mult favoritul curții. Lada nu reușise să-i vorbească toată săptămâna. El nu-și mai petrecea timpul în compania fiilor mijlocii și a demnitarilor neimportanți. La ospățul din seara precedentă, Radu stătuse cea mai mare parte a serii alături de Murad, fălindu-se de parcă ar fi fost un fiu de mult pierdut. Între timp, Lada rămăsese în colț, iar Mehmed surghiunit în închisoarea lui din mătase împreună cu Sitti Hatun, cea fără vlagă.

Lada ciocăni la ușa lui Radu. El îi deschise, încă îmbrăcat în veșmintele de noapte.

— Grăbește-te! Plecăm într-o oră. În sfârșit, înapoi în Amasya! Lada se împinse pe lângă el și se așază pe patul lui cu așternuturi boțite, spunând: Voi fi foarte fericită să lăsăm în urmă acest coșmar.

Radu se uită la ea cu o intensitate cu care ea nu era obișnuită. De obicei, el îi zâmbea sau îi spunea ceva amuzant pentru a-i schimba starea de spirit. Dar acum o țintuia cu privirea, așteptând, cu o expresie aspră.

Lada se foi pe pat, încruntându-se.

— Tu ești cel care mă evită. *Aveam* de gând să-ți mulțumesc. Ai rezolvat foarte bine problema cu Murad. Dar cum îndrăznești să spui că m-am convertit la islam? Aș fi putut să teucid.

Cam asta era tot ce putuse să spună cu voce tare, deoarece, pe drept cuvânt, ea știa că fără intervenția genială a lui Radu ar fi fost moartă. Putea să îngameze ceva mulțumiri, însă mai mult decât atât, era iritată, furioasă, ba chiar și geloasă. Radu era în elementul lui printre acești oameni, în vreme ce Lada se simțea atât de departe de ei.

Expresia lui Radu rămase aceeași. Lada se ridică în picioare, aruncându-și mâinile în aer.

— Ce vrei?

— Știu, răspunse el.

— Ce știi?

— De tine și de Mehmed.

Rostise numele lui Mehmed așa cum o făcuse întotdeauna, ca pe o rugăciune. Însă de data asta se simți și o notă de disperare și dor. Lada își întoarse capul defensiv, luând o lumânare din suport și jucându-se cu flacăra ei.

— Ce crezi că știi?

— Că nu-l meriți.

Trântind jos lumânarea, Lada se răsuci spre Radu.

— Poate că el nu mă merită pe mine! N-am cerut nimic din toate astea! Cum poți să mă judeci pentru că mi-am găsit un dram de fericire în...

Se opri și cercetă chipul fratelui ei. Era acolo, la fel de clar ca stelele de pe cer într-o noapte senină. Poate că fusese dintotdeauna acolo. Se așează la loc pe pat, cu toată lupta și focul stinse.

Auzise zvonuri despre acest gen de lucruri. Glumele și poveștile deșucheate ale lui Nicolae și ale ienicerilor despre bărbații care iubeau alți bărbați la fel ca o femeie. Nu avuseseră niciodată noimă pentru Lada, ea nu iubise pe nimeni în felul în care știa că îl iubea fratele ei pe Mehmed.

Că îl iubise *mereu*.

Cu o limpezime tăioasă ca o lamă de cuțit, propriile ei sentimente de neputință și singurătate de când fusese luată din Valahia i se iscară ca o furtună în suflet. Cum, atunci, ar trebui să te simți când vrei *pe cineva* la fel de mult cum ea voia *ceva* și să știi că acel cineva nu te va vrea niciodată?

— Îmi pare rău, îi spuse ea, nemișcată și indiferentă, deoarece nu știa cum să exprime ceea ce înțelegea.

Tortura sufletească a lui Radu era palpabilă, sugrumând-o din partea opusă a încăperii.

— Tu nu-l iubești, zise el.

Lada clătină din cap. Nu știa ce anume avea cu Mehmed, doar că funcționa ca amortizor împotriva disperării. Nu avea de gând să renunțe la asta.

— Țin la el.

— Ții la felul în care te face să te simți. Nu-l poți iubi.

Radu tremura, cu pumnii strânși, mistuit de propriile lui sentimente. Această iubire avea să-l frângă. Numai dacă nu-l frângea Lada acum. N-ar fi fost prima dată când ea ar fi îngăduit ca el să fie bătut pentru a-l apăra.

Ea vorbi cu toată amărăciunea adevărului, fiecare vorbă fiind o

lovitură de bici peste inima lui Radu.

— El nu te va iubi niciodată. Nu se va uita nicidecum la tine așa cum se uită la mine. Radule, tu nu poți avea asta.

Își încruciașă privirile și niciunul nu se mișcă. În cele din urmă, Radu se chirci pe podea, cu picioarele lui lungi ridicate la piept, cu mâinile peste față, și rosti:

— Tu nu ai niciun fel de iubire să-i oferi, iar eu nu am nicio iubire pe care el să o accepte. Ce-ar trebui să facem?

Lada se aplecă în față, cu o mână întinsă. Apoi o strânse pumn. Nu-l putea alina, nu putea să dreagă asta. El trebuia să fie mai puternic. Asta era singura soluție.

— Ridică-te! Încetează să-ți mai plângi de milă. Plecăm și lucrurile vor fi din nou așa cum au fost.

— Nu mai putem niciodată să fim așa cum am fost.

Radu se uită în sus la ea cu ochii goi și adevărul vorbelor sale răsună înlăuntrul ei ca un clopot. Era adevărat. Nu exista întoarcere de la sentimentele lui Radu, nicio întoarcere de la ceea ce Lada îngăduise să se întâmple între ea și Mehmed. Poate că totul fusese o greșeală.

— Îmbracă-te! se repezi ea, copleșită și furioasă.

— Nu.

O distanță rece se lăsă peste chipul lui în timp ce maxilarul pătrătos se încleșta.

— Nu te vom aștepta.

— Nu vin.

Exasperată, Lada începu să tragă la întâmplare veșminte din armoarul încăpător.

— Ești nefolositor. Ce vei face? Rămâi aici?

— Da.

Radu se ridică – drept, mai înalt decât ea –, apoi pași suficient de aproape, astfel încât ea trebui să-și dea capul pe spate pentru a se uita în ochii lui. El o privi lung, iar frățiorul pe care îl târâse prin

viață era acum dus pentru totdeauna.

— Ați fost amândoi foarte ocupați să învățați tactici și să studiați bătălii, încât nu ați reușit să vedeți adevărul despre unde se pierd și unde se câștigă tronuri. Asta se petrece în bârfe, în vorbe și în scrisori încredințate în unghere întunecate, în alianțele din umbră și în plățile tainice. Crezi că sunt nefolositor? Pot să fac lucruri la care tu nici nu ai visat.

Lada se împletici îndărăt. Cuvintele lui loviră drept în punctul delicat pe care ea evitase să-l atingă.

— Dar... trebuie să rămânem împreună. Noi doi, asta e tot ce avem împotriva imperiului.

Radu deschise ușa, privind pe deasupra capului ei.

— Greșeala ta constă în presupunerea că amândoi îi vedem ca pe niște dușmani.

Ea scuipe furia și dezgustul de pe buze.

— Nu se poate să spui asta. Suntem valahi.

— *Tu* ești valahă. Eu sunt acasă. Ieși afară!

Lada nu se putea gândi la altceva de spus. Voia să-l lovească, să-l ținutiască la pământ până ce el s-ar fi înduplecat ca atunci când erau copii. Însă acesta nu era copilul pe care îl cunoscuse ea. Nu-l cunoștea pe acest bărbat. Îl pierduse pe Radu undeva pe drum, și nu știa cum să-l aducă înapoi.

Trecu amorțită pe lângă el și ușa aproape se trânti în ea când el o închise.

Amețită, se trezi călare pe cal, o oră mai târziu. Mehmed, evitând trăsura lui măreață, călărea alături de ea. Părea relaxat și fericit, ca și când o greutate îi fusese luată de pe umeri.

Abia când intrară în provincie, el privi în jur, nedumerit.

— Unde este fratele tău?

Lada se gândi cum i s-ar frânge inima lui Radu să știe că durase atât de mult timp ca absența sa să fie observată de persoana pe care el o prețuia cel mai mult pe lume.

Lada se gândi cum îi frânsese ei inima Radu.

— Nu am niciun frate, spuse, îndemnându-și calul la galop și lăsând grupul în urmă.

*

Amasya se potrivea ca o pereche de cizme care îi rămăseseră mici. Marginile o loveau unde nu trebuia și o lăsau cu rosături și cu pielea jupuită. Tot ce fusese liniștitor și lipsit de primejdie acolo dispăruse.

— Ai grijă! strigă Nicolae când Lada izbi cu sabia ei din lemn în coastele unui ienicer nou numit, un sârb de vârsta ei.

Însă cu foarte mult mai tânăr. Ea îl ura pentru tinerețea lui, pentru râsul lui fericit, lipsit de griji. Le ura pe toate astea. Se răsuci pe călcâie și îl lovi din nou pe băiat. El strigă și își lasă sabia să cadă, dând înapoi.

— Ușurel, zise Nicolae, ridicând mâinile.

Lada își aruncă sabia spre Nicolae. El o prinse, râzând.

— Credeam că am căzut de acord să păstrezi bățiile pentru Ivan.

Restul soldaților râseră. Ivan îi aruncă o căutătură cruntă, lovindu-l cu răutate cu piciorul pe ienicerul cu care se duela într-un colț.

Nebăgându-l pe niciunul în seamă, Lada se îndepărtă cu pași apăsați. Se antrenase mai mult cu ienicerii, aruncându-se în rutina lor, dar se sfârșise. Întotdeauna se sfârșea. În fiecare seară se duceau în cazarmă, iar ea în iatacul ei gol.

Mehmed se ducea oriunde se ducea Mehmed atunci când nu era cu ea, și nu era niciodată destul de mult timp cu ea pentru a face ca totul să i se pară mai bine.

Iar Radu nu era nicăieri.

Escaladă zidul din piatră care înconjura fortăreața și sări la pământ, apoi se duse sus pe munte, între copaci. Locul acela încă îi dădea impresia de casă, mirosul puternic de ace de pin de sub tălpi,

pământul încălzit de soare, umbra răcoroasă. Inspiră adânc, apoi se înecă din pricina unei spaime neașteptate: dacă nu mirosea ca acasă? Dacă acel loc îi înlocuise amintirile despre țara ei?

Se duse împleticit să se așeze sub un copac, trăgându-și genunchii la piept, strângând în mână punguța de la gât. O îngrozea gândul de a o deschide și de a găsi înăuntru doar pulbere, fără nicio urmă de miros. Sau, și mai rău, un miros pe care să nu-l recunoască.

Poate că Radu avea dreptate. Poate că Amasya era casa ei acum, iar ea trebuia să accepte asta.

Auzi zgomotul de pași cu o clipă înainte de lovitura aprigă în tâmplă. Căzu la pământ, cu fața peste o piatră colțuroasă și acele de pin aspre, înțepătoare, și totul începu să i se rotească în fața ochilor. Un șut tras în abdomen o lăsă fără suflu și din gură îi ieși un sunet ca un scârțâit. Intră în panică, implorându-și plămâni să funcționeze în timp ce puncte luminoase îi jucau leneș înaintea ochilor.

Duse mâna spre teaca de la încheietura mâinii și o cizmă coborî, țintuind-o la pământ.

— Îți știu eu trucurile, târfa mică.

Mintea ei toropită, în capul care o durea, identifică glasul. Gemu, recunoscătoare pentru că mușchii abdomenului ei lucrau din nou.

— Ivan?

El era ca o pată întunecată profilată în lumina soarelui, stând în picioare deasupra ei. Se lăsă în genunchi, încălecând-o, țintuindu-i picioarele sub ale lui și ținându-i strâns încheieturile mâinilor deasupra capului. Chipul lui era atât de aproape de al ei, încât putea să-i vadă semnele de la vărsat de vânt care îi acopereau obraji și rădăcinile negre ale firelor de păr de sub piele.

— Te crezi specială? Nu ești nimic. O scuiță în față și saliva caldă, lipicioasă, i se scurse de pe tâmplă în păr. Ești o târfă, iar târfele nu sunt bune decât pentru un singur lucru. Ar trebui să știi care ți-e locul.

Apucând-o de față cu palma, îi prinse ambele încheieturi într-una din mâinile lui enorme, apoi își duse cealaltă mână în jos, la pantaloni.

Lada încercă să se răsucească, însă sub greutatea lui nu-și putea mișca picioarele. Uluirea se lupta cu lipsa de orientare pricinuită de loviturile la cap. Nu se putea ca ea să fi ajuns acolo. Asta nu se putea întâmpla. Nu se putea ca *Ivan* să o bată pe ea.

— N-o să fii niciodată una dintre noi, spuse el, apropiindu-și fața de a ei astfel încât ea să nu poată privi în altă parte, apoi îi smulse în sus tunica și o apucă de cămașă.

Îl izbi cu capul în nas. Profitând de faptul că îi abătuse atenția, se împinse în sus, dezechilibrându-l destul cât să-și elibereze un picior. Îl aduse între ale lui, lovindu-l, iar el urlă de durere, rostogolindu-se de pe ea. Se ridică în picioare, iar Lada îi sări în spinare, prinzându-i mijlocul cu picioarele ei și strângându-și brațele în jurul beregatei. Se apucă cu o mână de încheietura celeilalte, trăgându-și brațul mai aproape. Ivan se împletici spre spate, izbind-o de un copac, dar ea se ținu strâns. O apucă cu unghiile de braț, încercând să o prindă mai bine pentru a i-l îndepărta. Ea îl pocni cu putere de trei ori cu călcâiul în burtă și în vintre.

În cele din urmă, el se împiedică și căzu în față, în genunchi.

— Nu sunt una dintre voi, îi spuse Lada, cu gura lipită de urechea lui. Sunt *mai bună*.

Ivan se aplecă înainte, iar Lada odată cu el, fără să-și slăbească strânsoarea brațului, cu toate că mușchii ei urlau, cerând să se relaxeze. Mult timp după ce el nu mai mișcă, ea rămase acolo. Iar apoi se ridică în picioare și se îndepărtă.

Acela era cel de-al treilea bărbat pe care ea îl omorâse.

De data asta, avea mâinile curate.

Îl găsi pe Mehmed în iatacul ei, așteptând-o. Trecând pe lângă el, își scoase tunica și o aruncă în vatră. Flăcările joase o cuprinsesă, o devorare lentă, în timp ce tunica se înnegrea și lua foc.

— În pădurea din spatele fortăreței se află un cadavru, îl informă ea, privind cum tunica pângărită de mâinile lui Ivan se transforma în cenușă.

— Poftim? făcu Mehmed, cu mâinile rămase în aer, la jumătate distanței spre șoldurile ei.

Ea se întoarse cu fața spre el, purtând focul în privirea ei ca pe un scut aprins împotriva a tot ceea ce vedea.

— De asemenea, vreau să-mi conduc propriul contingent de ieniceri.

Radu nu-și închipuise niciodată ce singurătate profundă putea să simtă, cu toate că era atât de plăcut de oameni.

La ospățul din acea seară, stătea doar la trei persoane distanță de Murad. O poziție de onoare, una care îl făcea să fie foarte vizibil – și dezirabil – pentru toți pașii care participau, pentru fiii acestora, pentru valii aflați în vizită, pentru conducătorii spahiilor locali care doreau să obțină prin tertipuri o poziție superioară față de conducătorii rivali ai ienicerilor, ba chiar și pentru mai mulți bei puternici. Oameni care erau toți, în virtutea nașterii lor, mult mai importanți decât el. Însă el era acolo, iar ei nu, și toți voiau să știe de ce.

Radu zâmbi cu ochii larg deschiși și nevinovați, arătând de parcă ar fi fost sincer încântat de tot ceea ce vedea. Totuși, Halil Pașa ședea imediat în stânga lui, și era greu să fie conștient de orice altceva.

La jumătatea felului de vânat de pasăre cu un sos cremos și delicat, Halil vorbi:

— Nu l-ai mai vizitat pe fiul meu Salih de când scumpul tău prieten Mehmed a plecat luna trecută.

Radu înghiți bucata de carne care amenința să-l sufocă. În acea frază erau foarte multe capcane, foarte multe lucruri de evitat sau de răsucit în direcția potrivită. Nu avea niciun dubiu că Halil Pașa îl privea cu suspiciune, iar Halil Pașa era cel mai periculos om din Edirne. Radu ridică din umeri, oferindu-i un zâmbet stânjenit și plin de compătimire.

— Am descoperit că Salih și cu mine nu... împărtășim aceleași

interese.

Ochii lui Halil Paşa se înăspriră cu înţelegere în timp ce se îndreptau în direcţia lui Salih. Acesta se afla la capătul îndepărtat al mesei, de-abia vizibil. La flecare eveniment la care luau parte împreună, încercase să-i atragă privirea lui Radu şi îi trimisese şi mai multe invitaţii de a-l vizita, însă lui Radu i se părea că era mai amabil să procedeze aşa decât să-l lase să creadă că între ei ar fi putut să fie ceva real.

— Da, interesele lui Salih sunt mai degrabă neobişnuite. Halil Paşa îşi văzu în continuare de mâncare, apoi, cu un glas la fel de nepăsător ca un cuţit în întuneric, întrebă: Şi ce mai ştii de prietenul tău Mehmed? Ai multe veşti de la el?

Radu oftă, lăsând vinovăţia să-i traverseze chipul în timp ce privea în direcţia lui Murad.

— Comportamentul meu faţă de Mehmed nu-mi face cinste caracterului. Constituie o sursă de ruşine pentru mine.

Halil Paşa se aplecă mai aproape.

— Oh?

— Când a plecat, m-a acuzat că mă folosesc de prietenia cu el pentru a ajunge mai aproape de tatăl lui şi... mă tem că nu se înşela. Sunt recunoscător pentru bunătatea pe care mi-a arătat-o Mehmed, însă niciodată n-am fost de acord cu toleranţa sa faţă de vederile radicale asupra islamului şi nici cu ideile sale militariste nechibzuite. Totuşi, zise Radu, înclinându-şi capul gânditor, el s-a domolit considerabil în privinţa acestor aspecte. Cred că timpul petrecut în ţară i-a îmbunătăţit considerabil temperamentul. Însă sultanul nostru este un om cu ştiinţă de carte şi un filosof de cel mai înalt rang, iar visul meu cel mai mare a fost să fiu în preajma sa pentru a absorbi o mică porţie din înţelepciunea sa.

Halil Paşa scoase un zgomot preocupat în fundul gâtului, deşi se încruntă în timp ce rumega vorbele lui Radu. Radu se întoarse la mâncarea sa ca şi cum informaţiile pe care tocmai i le oferise lui

Halil Paşa n-ar fi fost construite cu mare atenție și întru totul neadevărate.

De cealaltă parte a mesei, o conversație devenea tot mai încinsă, suficient de tare ca Radu să audă câteva cuvinte. Un nume, *Skanderbeg*, era întruna repetat.

— Cine este acest Skanderbeg de care vorbesc ei? întrebă Radu, aplecându-se spre Halil Paşa.

— N-ai auzit? A fost unul dintre preferații lui Murad, deși pe atunci era Iskander Bei. Un ienicer albanez care a fost înălțat treptat în rang, până ce Murad l-a făcut beiful din Krujë. Și Skanderbeg i-a răsplătit generozitatea lui Murad trădându-l și revendicând acea parte din Albania ca fiind a sa. De două ori până acum am încercat să o recâștigăm și am fost respinși. Făcu o pauză pentru a-i oferi lui Radu un zâmbet înveninat și adăugă: Favoriții se pot dovedi nepotrivit aleși.

Murad se foi în jilțul său, înroșindu-se din ce în ce mai tare la față. Dacă Radu putea să audă discuția despre Skanderbeg, cu certitudine și Murad putea. Trebuie să fi fost o strașnică sursă de stinghereală pentru el.

Văzând oportunitatea de a intra și mai bine în grațiile lui Murad, Radu se ridică în picioare.

Toți ochii se întoarseră spre el, dar el se înclină spre Murad.

— Dacă v-ar fi pe plac, tată, am scris un poem despre gloria domniei voastre.

Aceasta era una dintre numeroasele arme din arsenalul său, una pe care sperase să o mai păstreze ascunsă o vreme. Dar Murad era pregătit pentru o lovitură. Sultanul zâmbi radios, făcându-i semn cu mâna lui Radu să urce pe un podium din colțul încăperii.

Radu repetase poemul de atâtea ori, încât îl putea recita și în somn. Furase mici fragmente strălucitoare din poeme arabe faimoase, adunându-le asemenea unui corb pentru a-și clădi propriul cuib. Limba era densă și cu înflorituri, hiperbolică până la

extrem. Murad asculta, extaziat, cum domnia sa era asemuită cu oceanul, iar posteritatea sa cu un râu puternic.

În timp ce Radu recita numeroasele strofe lungi, observă cum masa se termina și cum bărbații începeau să se miște prin încăpere. În vreme ce Murad ședea inabordabil, aproape toată lumea cu o oarecare importanță urma coada pentru a-l saluta pe Halil Pașa în chip respectuos. El ședea în centrul unei vaste rețele de influență.

Radu zâmbea și vorbea în tonuri mai luminoase pentru a acoperi disperarea pe care o resimțea văzându-și dușmanul, păianjenul, și întrebându-se cum de-i trecuse măcar prin cap că ar fi putut să spere să-l înfrângă.

*

Mai târziu, rugăciunea îi aduse prea puțină mângâiere lui Radu. Chiar și atunci când lua parte de cinci ori pe zi la slujbă într-o moschee amestecată de frumoasă, înconjurată de frații săi, Radu se simțea singur. Cu inima grea și cu capul plecat, își târșâi picioarele pe treptele moscheii, seara deja înghițind albastrul cerului. Dacă își pierdea credința, ce-i mai rămânea?

— Radu?

Ridică privirea pentru a descoperi un bărbat care îl privea lung, cu brațele larg deschise, cu chipul plin de uimire.

— Oare acesta să fie băiețelul răătăcit alături de care m-am rugat cu atâta timp în urmă?

Recunoașterea îl copleși pe Radu, încălzindu-l asemenea soarelui.

— Kumal?

Râzând, bărbatul mai în vârstă își aruncă brațele în jurul lui Radu, trăgându-l la pieptul său într-o îmbrățișare. Era primul gest de afecțiune fizică sinceră de care se bucura Radu din acea noapte cumplită cu Salih. Ceva din pieptul său se eliberă și îl îmbrățișă pe Kumal, poate prea strâns, agățându-se de el.

Glasul lui Kumal era la fel de delicat ca atingerea lui pe spatetele

lui Radu.

— Tot rătăcit ești?

— Cred că da.

— Vino, hai să luăm masa împreună!

Continuând să țină un braț pe după umerii lui Radu, Kumal îl conducea așa cum o făcuse când Radu era mult mai mic. Găsiră un han în care se servea cina. Platouri de carne cu mirodenii, emanând diferite arome, fură așezate dinaintea lor.

— Unde ai fost? îl întrebă Radu. Nu te-am văzut la curte.

— Nu vin des în vizită. Sunt prea multe de făcut în vilaietul meu și am preferat mereu să-mi îndeplinesc îndatoririle acolo, decât să petrec timpul aici.

Radu încuviință din cap. Văzuse mulți valii și bei care se străduiau din răspuțeri, conducători locali care își abandonau sau își neglijau îndatoririle în speranța de a li se da și mai multe.

Zâmbetul binecuvântat al lui Kumal lumina ungherul lor întunecat.

— Și de-abia m-am întors din *umrah*-ul la Mecca.

Radu se aplecă în față, atras de strălucirea zâmbetului lui Kumal.

— Ai fost în pelerinaj la Mecca? Și încă în *umrah*, nu în hagiâlâc. Așadar, ai mai fost și până acum!

Hagiâlâcul, călătoria la locul nașterii Profetului la Mecca, era unul dintre cei cinci stâlpi ai islamului. Împreună cu rugăciunea, postul Ramadanului, milostenia față de săraci și mărturisirea de credință că nu există altă divinitate decât Dumnezeu, constituie fundamentul condiției de musulman. Era cel despre care Radu știa cel mai puțin și se îndoia că avea să poată vreodată să-l îndeplinească. Dar acolo, în fața sa, se afla bărbatul care îl ajutase cu adevărat să se regăsească întru islam, cel care făcuse pelerinajul și se întorsese să se prosterneze mai departe.

— Nu știi destul despre *umrah*. Spune-mi totul.

Kumal îi descrie călătoria lungă, epuizarea și încântarea ce se

luptaseră între ele. Cetatea Mecca, unde pășise Profetul, pacea fie asupra sa, și unde pelerinii luau parte la înconjurarea Kaabei. Era cel mai sacru loc din lume, locul spre care erau îndreptate în mod fizic toate rugăciunile. Iar Kumal fusese acolo! În timpul *umrah*-ului, el săvârșise și alte ritualuri pentru a-l onora pe Ibrahim, pe soția acestuia, Hajar, și pe fiul lui, Isma'il.

Când Kumal termină de vorbit, Radu se simțea din nou copleșit de sfârșeală.

— Poate că este ceea ce-mi trebuie. Poate că dacă m-aș duce la Mecca, dacă aș vedea-o...

Kumal zâmbi cu blândețe.

— Într-o bună zi ai să te duci, iar viața îți va fi binecuvântată pentru asta. Însă asta nu te va drege – toate necazurile tale vor fi în continuare aici, așteptând. Mai întâi ar trebui să te străduiești să-ți găsești pacea acolo unde te afli, și apoi poți să faci pelerinajul pentru a celebra acea pace.

Radu clătină din cap.

— Nu știu unde poate fi găsită pacea în acest oraș.

— Atunci, asta este problema ta. Pacea nu este de găsit în acest oraș, nici în oricare alt oraș. Nici măcar la Mecca. Pacea este de găsit aici, spuse, arătând spre inima lui Radu.

Radu puse o mână la piept, simțind bătaia vieții sub ea. Pulsul care bătuse atât de mult numele lui Mehmed.

— Cred că inima mea este problema.

Kumal plăti pentru masa lor, apoi se ridică în picioare.

— Vreau să-mi vizitezi vilaietul. Poate că acolo îți vom putea ajuta inima.

*

Radu găsi un eunuc așteptându-l în apartamentul său cu un mesaj de la Huma, în care îi cerea să o viziteze. Eunucul stătea în picioare, tăcut și impasibil, iar Radu bănuia că faptul că era prea

obosit ar fi fost o scuză pe care nici Huma și nici eunucul nu ar fi acceptat-o. Așa că îl urmă pe celălalt bărbat în harem.

Apartamentul Humei nu mai însemna odăile luxoase pe care le ocupase mai înainte. Se afla într-o aripă laterală și avea ferestre înguste și spațiu în care de-abia puteau să încapă două persoane. Radu se așezase pe o banchetă cu perne de la perete. Huma, a cărei piele avea o tentă gălbuie, ședea într-un jilț mai înalt vizavi de el și genunchii lor aproape se atingeau.

— Va simțiți bine? o întrebă Radu.

— Vreau ca tu să-l omori pe Halil Pașa.

Radu se înecă de surprindere.

— Vreți ca eu să fac ce?

Huma se foi în jilțul ei, mijind ochii într-o contradicție directă cu zâmbetul ei nevinovat.

— Știu ce simți pentru fiul meu.

Radu se împotrivi imboldului de a-și întoarce privirea sau de a-și încorda trupul în mod defensiv. Nu avea nicio îndoială că Huma putea să ghicească un înțeles din cea mai vagă mișcare.

— El este prietenul meu.

— Nu mă minți! Îl iubești așa cum o floare iubește soarele.

— Nu știu ce...

Ea despică aerul cu palma, întrerupându-i protestul.

— Aceste lucruri se întâmplă. Nu sunt lipsite de precedent. Știi că unii sultani au avut haremuri cu bărbați?

Prea târziu își dădu Radu seama că ochii lui trădaseră totul.

Huma se lăsă la loc în jilț, mulțumită de sine.

— Te pot ajuta. Nu trebuie să disperii că iubirea ta este imposibilă.

Radu clătină din cap, protestele de pe buzele sale luptând cu speranța întunecată pe care ea o trezise. Oare *ar fi putut* să aibă ceva mai mult cu Mehmed?

Huma luă o gură de apă dintr-o cupă simplă din ceramică albă,

privind-o cu dispreț.

— Te voi ajuta, spuse, fără să-și ridice privirea, atunci când Halil Pașa va fi mort.

Veștile despre proba Ladei se răspândiră prin oraș. Spectatorii se aliniau la capătul îndepărtat al terenului, așezați la umbra copacilor înalți în jilțuri aduse de servitori, sau pe pământ, dacă nu aveau servitori, așa cum era cazul cu cei mai mulți dintre ei.

— E ridicol.

Lada își încrucișă brațele la pieptul acoperit de armură. Purta o platoșă pe sub tunică; zalele grele se unduiau în jos pe trupul ei. Își lăsase capul descoperit, cu toate că bărbații din spatele ei aveau coifuri ieniceresti.

Mehmed zâmbi, fluturând din mână spre mulțime. Îi vorbi în colțul gurii.

— Te rog, nu înrăutăți situația. Știi că nu sunt autoritatea supremă. Dacă Ilyas se hotărăște să îți spună tatălui meu despre asta, pur și simplu voi fi legat de mâini. Faptul că Ilyas a fost de acord să-ți acorde o probă de vrednicie vorbește clar și deslușit despre reputația ta printre garnizoanele din oraș.

Lada privi roată peste câmpia largă, unde putea să-l vadă pe Ilyas Bei, conducătorul garnizoanei personale a lui Mehmed. Ilyas fusese o adăugire bună la forțele lor și îi dăduse permisiunea să se antreneze cu ienicerii. Ea îl respecta, ba chiar îl admira.

Însă, aparent, el se întreba dacă ea putea să *comande* bărbați. Îi îngăduise să-și aleagă un regiment de douăzeci de oameni pentru a se lupta cu echipa lui tot de douăzeci. Fiecare grup avea săbii boante și săgeți neascuțite cu vârfurile înfășurate în cârpe și îmbibate în făină pentru a dovedi că își loviseră țintele. Oricum, regimentul lui Ilyas avea și un mic grup de cavalerie ușoară pentru

a reprezenta provocarea cu care se confruntau adeseori ienicerii.

Lada surprinse râsetele ușoare care pluteau dinspre spectatori în timp ce Mehmed se îndrepta spre ei, dând semnalul începerii luptei. Ilyas rămase acolo unde se afla, imobil, așteptând ca Lada să facă prima mișcare.

— E timpul, spuse ea.

Nicolae își ridică brațele în silă.

— Lada, e o nebunie! N-am de gând să-mi pun reputația în joc pentru asta.

— Mi-ai promis! strigă ea, apucându-l de umăr.

El se smuci și își aruncă sabia la pământ, apoi o porni înapoi spre fortăreață. Jumătate dintre oamenii ei îl urmară, înghițiți de umbrele punctate ale copacilor.

— Lașilor! Lada ridică sabia lui Nicolae și o aruncă după ei. Căinilor! Târâți-vă pe burți după dâra vomei voastre! Respirând sacadat, se întoarse spre restul bărbaților, care băteau pasul pe loc, privind peste umeri. Ridicați scuturile, le ceru ea, cu gura strânsă într-o linie îndârjită.

Ei intrară în formație, umăr la umăr, ridicând scuturile în fața lor în timp ce mărșăluiau încet înainte. O brumă de săgeți îi lovi, căzând apoi pe pământ. Mulțimea râse zeflemitor.

Ilyas clătină din cap, ridicând fără tragere de inimă un braț pentru a le comanda oamenilor săi să înainteze și să-i măcelărească.

Fu întrerupt de o ploaie de săgeți din spatele spectatorilor, care aproape că îi lovi pe toți caii într-o parte. Înainte ca Ilyas să poată măcar înțelege ce se întâmplase sau să înlătore oamenii care ieșiseră din joc, o altă salvă lovi, nimerindu-l pe el în piept, scoțând și restul cailor din joc și lăsând numai o mână de oameni. În vreme ce socoteau dacă să tragă sau nu deasupra capetelor spectatorilor, spre atacatorii ascunși, oamenii Ladei își lasară scuturile în jos pentru a-și etala propriile arcuri, cu care începură să tragă în „supraviețuitori”, până nu mai rămase niciunul nemarcat.

Spectatorii nu mai râdeau.

Ilyas veni în față, întâlnind-o pe Lada în mijlocul câmpiei, cu chipul impasibil, dar cu un soi de mândrie în ochi. Mustața îi zvâcnea deasupra buzelor.

— Asta a fost... surprinzător. Te-ai jucat cu așteptările noastre.

Nicolae ieși cu pași apăsați de sub acoperământul copacilor, rânjind. Se întoarse și făcu o plecăciune adâncă în fața spectatorilor.

— Mii de mulțumiri pentru ajutor!

— Nu plănuiam să folosim mulțimea, zise Lada, dând din cap în direcția lor.

— Și cu toate acestea, ai reușit să-i folosești drept scut. Admirabil. Și, de asemenea, discutabil. Dacă n-aș fi avut scrupule și aș fi tras în spectatorii nevinovați?

Lada ridică din umeri.

— Atunci ar fi căzut pe umerii tăi, nu ai mei. În plus, te cunosc eu, Ilyas. Ești un bărbat de onoare.

El râse.

— Dar tu?

— Nu sunt bărbat.

Mehmed ajunse la ei, zâmbind fericit.

— Asta a fost genial!

Încuviințând din cap, Ilyas se încruntă.

— Dar acum să trecem la chestiunea mai importantă: îi poți comanda pe acești bărbați. Dar ei te cunosc. Au încredere în tine. Chiar crezi că o garnizoană te va urma de bunăvoie în bătălie dacă nu te-ar cunoaște? Sau un grup de cădeți ageamii, care abia și-au încheiat pregătirea? Spun asta nu ca să te insult, ci pentru a pune sub semnul întrebării caracterul practic al încredințării comenzii în mâinile tale. Mă tem că vei fi sortită eșecului și asta îi va face pe ieniceri de râs.

— Sunt de acord, răspunse Lada, zâmbindu-i printre dinții lui Mehmed, care era surprins de cooperarea ei. Încredințează-mi

comanda unui grup de ieniceri de la graniță. Lasă-mă să-i aleg eu, bărbați care să nu-mi pună ordinele la îndoială, care să nu se teamă să urmeze o femeie. Lasă-mă să-i pregătesc cum cred eu de cuviință pentru a fi gărzile personale ale lui Mehmed. De două ori până acum am văzut cum i-a fost amenințată viața lui Mehmed. Ar fi un avantaj să avem un grup care gândește altfel și funcționează în afara mișcărilor normale ale ienicerilor. Vom vedea lucruri pe care alții nu le văd. Și dacă oamenii îi vor respinge pe soldații mei numai pentru că sunt conduși de o femeie, ei bine – făcu un gest spre bărbații care își curățau făina de pe cai –, voi putea folosi asta în avantajul meu.

Ilyas miji ochii, cântărindu-i propunerea. Trebuia să fie de acord. Lada merita asta. *Avea nevoie* de asta. În cele din urmă, când ea credea că avea să fie nevoită să scoată sabia și să-l lovească pe Ilyas peste cap pentru a-l face să vorbească, el dădu din cap aprobator.

— Prea bine. Poți să-ți alegi ienicerii. Nu te grăbi, acordă-ți suficient timp să-i aduni. Îmi vei raporta la fiecare trei luni, dar îi poți încartirui și pregăti oriunde și oricum vei considera că este potrivit.

Clătinând din cap și râzând neîncrezător față de ceea ce tocmai fusese de acord să facă, Ilyas se întoarse și se alătură oamenilor săi.

— Niciodată nu mi-ai zâmbit în felul acesta, zise Mehmed, privind-o pe Lada.

Ea se răsuci spre el, ducând o mână la gura care o trădase, surâzând de fericire. Peste umărul lui Mehmed, ea observă cum mulțimea de spectatori includea mai multe floricele delicate din harem, completată cu paznicii eunuci. Când își lăsă mâna în jos, aceasta îi luă și zâmbetul cu ea. Ridicând o sprânceană, îi spuse:

— Nu ți-ai câștigat niciodată dreptul acesta.

El își acoperi inima cu palma, împleticindu-se îndărăt, de parcă ar fi fost rănit. Apoi se îndreptă și privirea i se îngreună cu o promisiune.

— Vino în iatacul meu!

Ea se aplecă spre el, mai aproape decât s-ar fi cuvenit, pe deplin conștientă de greutatea privirilor insistente ațintite asupra lor de către cei din mulțime. Inclusiv ale femeilor care îl cunoșteau pe Mehmed într-un fel în care ea încă mai trebuia să-l cunoască.

— Am treabă.

Întorcându-se, Lada ridică o mână și le făcu semn oamenilor ei s-o urmeze. Nicolae își potrivi pasul alături de ea.

— Am reușit, îi spuse ea în șoaptă, zâmbetul revenindu-i pe chip.

— Tu ai reușit, preciză el, dându-i un ghiont în coastele ei protejate de armură. De unde să începem?

— Vreau valahi. *Numai* valahi.

Nicolae ridică din sprâncene.

— Și de ce ar fi așa?

— Dacă întreabă Ilyas, explică-i că așa le pot da ordine într-o limbă pe care atacatorii nu o vor înțelege.

— Și dacă *eu* întreb?

— E pentru că nu am încredere în oamenii care nu reușesc să-și aducă aminte că nu s-au născut pentru asta.

Nicolae privi peste umăr spre locul de unde Mehmed îi urmărea cu privirea cum se îndepărtau. Glasul lui era ușor ca briza verii, dar purta o urmă de fum de furtună.

— Și cum rămâne cu bărbatul care s-a născut pentru toate astea?

Lada nu privi înapoi. Deoarece o parte din ea chiar avea încredere în Mehmed, mai mult decât în oricine. O parte din ea voia să-l lase acolo pe Nicolae și să se întâlnească cu Mehmed în iatacul lui. Să și-l facă iubit în loc să existe între două stări care erau chinuitoare pentru amândoi. Să accepte o viață ușoară de a fi a lui.

Și o parte din ea voia să-l înjunghie pentru asta.

— Nu am niciun răspuns, zise ea, iar acesta era adevărul.

36

Radu fugi din oraș.

Până la seraiul lui Kumal era o călătorie de o jumătate de zi, și cu cât se îndepărta mai tare Radu de Edirne, cu atât mai ușor îi era să respire. Însă știa că avusese dreptate Kumal atunci când îi spusese că mutarea în altă parte nu era soluția. Când Radu avea să se întoarcă în Edirne, totul avea să-l aștepte. Orice pace și-ar fi găsit avea să fie un vis, efemer și temporar.

Totuși, străbătând călare câmpiile întinse și depășind pâlcurile de case țărănești curate, organizate, era ușor să pretindă că Huma nu-i oferise imposibilul, că nu va trebui să se gândească la un mod de a-l ucide pe Halil Pașa, că Lada nu-i frânsese încă o dată inima, că Mehmed nu avea să fie niciodată al său în felul în care voia Radu să fie.

Sau, un gând și mai dureros, că exista o șansă ca într-o bună zi Mehmed să poată fi al lui.

Cu toate că Radu nu trimisese vorbă înainte în graba lui de a părăsi Edirne, Kumal îl aștepta la poarta latifundiului său. Îl întâmpină pe Radu ca pe un frate, sărutându-l pe obraji și ducând calul, în timp ce Radu mergea alături de el, întinzându-și picioarele obosite.

Seraiul lui Kumal era frumos, ridicat în jurul unei curți cu o fântână. În vreme ce în Edirne totul se întrecea să atragă privirea, cerșind atenție, casa lui Kumal era simplă și curată. Pereții erau căptușiți cu lemn, covoare țesute acopereau podeaua din dale de ceramică și numai în odaia pentru adunări existau podoabe: de-a lungul pereților, versete din Coran scrise cu caractere arabe aurite.

Era timpul pentru rugăciune. Kumal întinse două covorașe și se rugară împreună. Radu rămase după aceea în genunchi, încercând să mai păstreze o vreme senzația.

— Am câteva chestiuni de care trebuie să mă ocup, îi spuse Kumal. Simte-te liber să explorezi. Ne vom reîntâlni pentru cină la căderea întunericului.

Strângându-l prietenește de umăr, Kumal plecă.

Radu se preumblă prin seraiul cu un singur cat, respectând ușile închise. Se așeză o vreme în curte, bucurându-se de razele soarelui după-amiezii care se reflectau din zidurile din piatră văruite în alb. Apoi se duse în spatele casei, în grădini. Erau la fel de îngrijite ca oricare alt locșor, dar, spre deosebire de restul casei, erau minuțios lucrate. Tufișuri înalte, tunse, alcătuiau un labirint, cu petice de pământ din care se revărsau flori ce salutau primăvara. În mijloc, dominând prin înălțime totul, se afla un copac mare.

Radu urmă cotiturile labirintului, încercând să-și găsească drumul spre copac. Se auzi un foșnet și apoi două fete dădură buzna pe cărarea din fața lui, râzând și ținându-se una de cealaltă. Aveau părul ciufulit și ochii le străluceau.

— O! exclamă Nazira, râzând.

Se îndreptă, dându-i drumul prietenei sale. Cealaltă fată făcu un pas în lateral, uitându-se în pământ, vârându-și iute părul sub acoperământul de sub care îi scăpase.

— Salutare! A fost..., spuse Nazira, rămânând fără suflu, cu un zâmbet rotunzindu-i buzele. A fost o albină. Fugeam de ea.

— V-a înțepat?

— Da! De mai multe ori! A fost minunat! îi răspunse Nazira, apoi își ținu buzele strânse înainte să izbucnească într-un hohot de râs.

Prietena ei îi dădu brusc un cot în coaste, apoi, făcând o plecăciune, se îndepărtă iute.

Radu nu și-o amintea să fi fost atât de ciudată, însă fericirea ei era contagioasă.

— Acea era Fatima, servitoarea mea. Nazira se aplecă pentru a privi pe după Radu cum se îndepărta cealaltă fată. Vino, spuse, am să-ți mai arăt și altă parte din grădină.

Îl luă pe Radu de braț și îl călăuzi în jur, sporovăind veselă. Găsiră o bancă în mijlocul curții, în fața unui copac. De două dintre ramuri atârna un leagăn, cu șezutul făcut din lemn, prea mic pentru un adult.

Tresărind, Radu își dădu seama că nu avea habar dacă Kumal era căsătorit sau avea copii. O întrebă pe Nazira.

Colțurile gurii ei delicate se întoarseră în jos, iar ea clătină din cap, ridicându-se să pună mâna pe frânghia leagănelui.

— A fost. Fiului său, Ibrahim, îi plăcea leagănelul acesta. A murit acum patru ani. Avea doar trei anișori. Și apoi, în anul următor, soția sa, Ine, a murit la naștere. O fetiță. Ne-am bucurat de ea numai trei zile înainte să o urmeze pe mama ei.

Radu închise ochii, împotrivindu-se durerii iscate de milă. Kumal pierduse atât de mult! Dar trecuseră trei ani de când se întâlniseră ei prima dată.

— Când m-a găsit în Edirne...

— Ne aflam acolo pentru a ne prezenta ultimele omagii familiei lui Ine.

— Așadar, era în doliu.

Și totuși, Kumal își găsisse răgazul de a-i arăta compasiune și bunătate lui, unui copil rătăcit.

— Fratele tău este un om bun.

— Cel mai bun pe care mi-a fost dat să-l văd vreodată.

Șezură într-o tăcere prietenoasă, păstrată pentru pierderea suferită de Kumal, înainte de a-și croi drumul înapoi spre serai. Nazira avea un mod de a tachina care îl făcea pe Radu să se simtă mai mare decât era de fapt, spre deosebire de felul Ladei de a-l tachina, care îl făcea să se simtă mai mic.

Masa se dovedi mai bună decât mâncase el de multă vreme. Era

simplă, dar nu exista politică, nu exista teamă, nici minciuni și nici prefăcătoria de a fi cineva care nu era numai pentru a-și asigura un avantaj.

— Radule, mă bucur c-ai venit, spuse Nazira, cu un glas neașteptat de solemn. E bine să vină cineva la noi și să-i arate sărmanului meu frate cum ar trebui să fie veșmintele. Încerc să-l ajut tot timpul, însă nu e destul.

Kumal ridică ochii în tavan.

— Scapă-mă de o asemenea soră care vrea să mă ajute.

— Aș lua-o bucuros de la tine, zise Radu, apoi roși, dându-și seama că sentimentul ar putea fi greșit înțeleș. Vreau să spun, ca pe o soră. E mult mai de preferat decât propria mea soră. Nu o dată m-a pus la pământ în lupte, mi-a răsucit brațul sau m-a învins într-o întrecere de putere.

Nazira flutură o mână.

— Oh, păstrăm toate întrecerile de putere pentru *după* cină.

Dar pomenirea numelui Ladei îl scosese pe Radu din momentul plăcut și acum lua parte la cină ca un spectator, fructele de la desert din farfuria lui devenind amare și dulci în același timp.

După ce mâncară, Fatima apăru în pragul ușii. Nazira se scuză, iar Kumal și Radu se retraseră în salon.

— Înțeleg acum de ce nu vii niciodată în Edirne.

Kumal zâmbi.

— Sunt fericit aici. Cu toate că sunt îngrijorat în privința Nazirei. Îmbătrânește. Ar trebui să mă străduiesc mai tare și să-i găsesc o pereche, însă ea nu manifestă niciun interes, iar eu, egoist, îmi doresc să o țin aici cu mine cât mai mult timp posibil. Totuși, ar fi mai bine pentru ea să aibă o căsnicie fericită și propria ei familie. Când o să mor, proprietatea mea va reveni din nou imperiului și ea nu va avea nimic. Și totuși, insistă că nu vrea să plece niciodată.

Radu încuviință din cap.

— N-o condamn. Dacă aș beneficia mereu de sfaturile tale, nici eu

n-aș vrea să plec vreodată.

— Ce sfat ai vrea să-mi ceri?

Radu oftă, gândindu-se la toate poverile sale și la cât de paralizat se simțea.

— Ce faci atunci când te confrunți cu o problemă care nu are o soluție favorabilă?

Kumal se încruntă.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că în anumite situații nu există o alegere ușoară. Care este, în acest caz, alegerea corectă? Să comiți răul pentru un sfârșit bun, sau să eviți răul, știind că ai îngăduit ca un sfârșit și mai rău să se petreacă?

Radu nici măcar nu știa la care rău se referea. Să-l omoare pe Halil Pașa, cu siguranță. Să mintă și să înșele în poziția pe care o deținea în capitală, în efortul de a-l ajuta pe Mehmed. Până și felul în care ținea la Mehmed și se gândea la el, pe care nu-l *percepea* ca pe un rău, dar bănuia că era, deoarece nimeni nu vorbea despre asta, iar Huma se purta ca și cum îi dădea ei putere asupra lui.

— Cred că viața ta s-a complicat.

Radu își lăsă capul în jos și își acoperi ochii cu mâinile.

— Nu știu ce să fac.

— Eu sunt răspunzător pentru mulți oameni din vilaietul meu. Uneori, o hotărâre pe care o iau poate afecta pe cineva în mod negativ. Poate că un fermier dorește mai mult acces la apă, dar, dându-i-l lui, le neg accesul la apă altor trei familii cărora le este necesară pentru grânele lor. Îi refuz primului om șansa de a-și mări recoltele și de a face mai mulți bani, dar le salvez pe celelalte trei familii de la a muri de foame. Trebuie să cresc dările pentru a aduna provizii pentru iarnă, ceea ce e o povară pentru poporul meu. Dar asta înseamnă că vom avea destul pentru a face față unei perioade sumbre. Sunt nevoit să iau tații de lângă familiile lor pentru a comite crime, lipsind o familie de întreținătorul său, dar apărându-

mi restul poporului. Kumal oftă. Nu e nicicând ușor. Încerc să clădesc un viitor cât mai bun, unde cel mai mare număr de oameni să fie afectați în cele mai bune moduri cu putință. Uneori, trebuie să fac alegeri grele, însă încerc să o fac cu o rugăciune și având întotdeauna în suflet binele poporului meu. Am făcut greșeli, însă încerc să folosesc regretul ca pe o motivație de a fi mai atent, de a cumpăni lucrurile cu mai mare grijă și de a fi mai bun și mai generos în toate întreprinderile mele.

Radu îi mulțumi, cu toate că el încă bâjbâia în întuneric în privința propriilor sale probleme. Oare trebuia să urmărească binele propriu sau pe al altora? Și dacă Halil Pașa considera că făcea un bine împiedicându-l pe Mehmed să acceadă la tron? Ideea lui Mehmed despre viitor era diametral opusă, de pildă, ideii cetățenilor din Constantinopol despre un viitor bun. A cui avea mai multă valoare? A cui era corectă?

Și putea el oare să fie destul de generos încât să-i ureze fericire surorii sale cu bărbatul pe care amândoi îl iubeau?

*

Timpul petrecut de Radu la seraiul lui Kumal fu prea scurt, dar după câteva zile binecuvântate de răgaz pașnic, nu se afla mai aproape de rezolvarea niciuneia dintre problemele sale. Edirne îl chema înapoi.

Cu promisiunea de a reveni în vizită curând, el se întoarse în oraș pentru a descoperi că Murad, încă încântat de poemul lui, devenise generos și îi dăduse lui Radu comanda unui mic grup de ieniceri de graniță. Năucit, Radu se duse la cazarmă pentru a se întâlni cu oamenii săi. Era un bun călăreț, se descurca excelent cu arcul și săgeata și destul de bine cu sabia, dar nu aspirase niciodată să comande oamenii. Gândi că era ciudat ca Murad să creadă că un poem l-ar fi calificat pe Radu – atât de tânăr – să conducă soldați.

O siluetă familiară îl întâmpină.

— Lazăr! exclamă Radu.

Încă nu era prea sigur cum să se poarte cu el, știind că Lazăr cunoștea cea mai adâncă taină a sa.

Lazăr îl salută pe Radu cu o formalitate aspră, apoi făcu o plecăciune, ridicându-se cu un zâmbet contagios pe chip.

— Știam eu că aveam dreptate să rămân în Edirne. Am cerut să fiu distribuit în grupul tău de grăniceri.

— Habar n-am ce să fac, recunosc Radu.

— De aceea mă aflu eu aici.

Lazăr îi prezentă pe cei cincizeci de bărbați aflați sub comanda lui, iar temerile lui Radu cu privire la el dispărură. Lazăr renunță la familiaritatea pe care o afișa de obicei cu Radu, vorbind pe tonuri concise, de comandă, și dând dovadă de cantitatea cuvenită de deferență atunci când i se adresa lui Radu. Radu stătu drept, dând serios din cap, încercând să țină minte numele.

După ce turul luă sfârșit și bărbații se risipiră, Lazăr îl conduse pe Radu la cartierul general mai mare al ienicerilor, în drumul înapoi spre serai.

— Te vei descurca bine. Pot să mă ocup eu de organizarea și de pregătirea zilnică. Aceste poziții sunt mai mult de ceremonie decât de altceva, dar oamenii te plac. Sunt bucuroși să te aibă.

Radu dădu aprobator din cap.

— Mă bucur.

Lazăr se aplecă, apropiindu-se mai tare de Radu în timp ce mergeau.

— Și eu mă bucur că te am.

Radu își dresе glasul, întrebându-se dacă vorbele lui mai aveau și un alt înțeles, când o fluturare de mantie de după un colț îi atrase atenția. Se grăbi, la timp pentru a-l vedea pe Halil Pașa dând mâna cu un alt bărbat înainte de a intra împreună într-o odaie.

— Cine era cu Halil Pașa? îl întrebă pe Lazăr.

— Kazanci Doğan, comandantul tuturor trupelor de ieniceri. La

un moment dat, ai să-l cunoști, sunt sigur.

— Halil Pașa vine deseori pe aici?

Lazăr ridică din umeri.

— L-am văzut din când în când. Se opri, mijind gânditor ochii. Ai vrea să țin socoteala acestor vizite?

— Da. Și a oricui altcuiva cu care se întâlnește Kazanci Doğan în afara corpului ienicerilor.

Lazăr duse un pumn la piept, apoi plecă.

Radu se întoarse la palat, profund îngândurat. Halil avea fire din plasa lui de păianjen întinse pretutindeni. Viziri, pași, bei, ambele ramuri majore ale armatei, cu conducătorii pământeni ai spahiilor și forțele lor regionale, și cu ai ienicerilor, cu Kazanci Doğan. Iar în mijloc, gras și letal, ședea păianjenul Halil Pașa.

Dacă l-ar fi omorât, după cum dorea Huma, pânza avea să rămână. Toate liniile de putere, adunate laolaltă, aliniat împotriva lui Mehmed. Și cine știa dacă un alt păianjen, mai primejdios, nu avea să-i ia locul lui Halil Pașa?

Nu. Huma se înșela. Mai întâi, trebuiau să distrugă pânza. Apoi păianjenul avea să fie lipsit de puteri.

Lada și Nicolae stăteau întinși pe burtă, privind cu atenție peste marginea stâncii la orașul care se întindea sub ei. Case din lemn se înșirau deasupra râului, îngrămădindu-se să-și facă loc pe malurile sale, răsărind direct din apă. Amasya era o adăugire recentă la Imperiul Otoman, trecutul său istoric stratificat fiind evident în mormintele romane care își aruncau umbra peste picioarele Ladei. Ultima dată când urcase acolo sus fusese cu Mehmed și Radu, și se uitaseră la cer și visaseră la stele.

Acum, ea privea în jos și puneă la cale incendii.

— Am putea folosi râul, cugetă Nicolae, vorbind în valahă, așa cum ceruse Lada. Să coborâm în bărci la miezul nopții, să dăm foc caselor. Asta i-ar ține ocupați pe localnici și pe mulți dintre soldați.

— Cine este la conducerea spahiilor de aici?

Din spatele ei, Petru, un tânăr valah care își încheiase recent pregătirea, scuipă disprețuitor.

— Spahii! Niște porci grași și leneși. De ce ne-am face griji pentru ei?

Lada îl alesese pentru că fusese scos din Valahia la o vârstă relativ târzie – avea deja paisprezece ani la vremea când ajunsese la otomani. Dar era arogant și greu de cap, cu un soi de răutate care îi amintea de celălalt frate mai mare al ei, Mircea. Câteodată, asta o făcea să-l placă și mai tare.

În cea mai mare parte a timpului o făcea să vrea să-l împingă de pe stânci.

— Și cine ți-a spus că spahii sunt niște porci grași și leneși? Ai luptat cu ei?

— De ce să mă fi luptat cu ei? Suntem de aceeași parte.

Lada și Nicolae făcură schimb de priviri. Poate că Petru avea nevoie să fie eliberat din regimentul lor.

— Spahiilor le este interzis să-și lase barbă?

Petru se încruntă.

— Nu.

— Și totuși, ție îți este îngăduită numai o mustață.

— Asta dacă reușește să aibă așa ceva, zise Matei, un bărbat slab și musculos, cu o privire veșnic flămândă, pe care Lada îl recrutase din corpul său din Edirne.

Petru aruncă cu o piatră în el. În total, Lada avea zece oameni, a căror vârstă varia de la optsprezece la douăzeci și cinci de ani. Erau puțini valahi din care să aleagă, otomanii preferând alte naționalități pentru a-i face soldați mai buni și mai isteți.

Proștii. Lada își miji ochii, uitându-se care case puteau fi aruncate în aer cu rezervele de praf de pușcă ale ienicerilor pentru a bloca în modul cel mai eficient drumurile către donjon.

— Și le este interzis spahiilor să se însoare și să aibă copii?

— Nu.

— Încă un lucru la care Petru nu s-ar descurca niciodată, spuse Nicolae cu veselie.

Lada așteptă ca hohotele de râs să se stingă.

— Și sunt spahiii sclavi, răpiți din țările lor pentru a fi aduși aici să slujească stăpânului altui om și Dumnezeuului altui om?

I se răspunse cu tăcere.

— Spahiilor le displace puterea noastră în creștere. Le displace organizarea noastră, abilitatea noastră în luptă, poziția noastră mai apropiată de sultan și de moștenitorii sultanului. Nici măcar să nu-ți treacă prin gând că ești de partea lor, căci ei nu sunt de partea ta. Ei luptă să câștige pământ, prestigiu și avere. Noi luptăm deoarece este singurul lucru care ne este dat. Lada așteptă câteva clipe, apoi continuă: Cine organizează apărarea unui oraș?

— Spahiii care au responsabilitatea.

Petru părea concentrat atunci când se târî alături de ea pentru a privi orașul. Lada urmări conturul râului ca și cum ar fi fost un șarpe.

— Taie capul din prima lovitură, și trupul va fi lipsit de puteri în fața ta.

Matei continua să ascută un pumnal cu o cute acolo unde ședea, pe o piatră de mormânt căzută.

— Oricât de mult mi-ar plăcea să tai capetele câtorva spahii, nu sunt sigur că am timp să dau foc orașului în seara asta.

— Și cu toate astea, să pun la cale distrugerii imaginare rămâne jocul meu preferat de antrenament, zise Nicolae, întinzându-se și rostogolindu-se pe spate. Este atât de liniștitor!

Lada se ridică, scuturându-și praful de pe tunică și potrivindu-și coiful alb pe care îl purta acum.

— Ilyas Bei e de serviciu?

Ștefan, un bărbat tăcut al cărui chip era ca un cer fără nori – lipsit de emoții și imposibil de descifrat –, dădu afirmativ din cap. Vorbea puțin, însă Lada descoperise că avea o minte ca un mușuroi de furnici, aducând fără încetare fărâmițe de informații pentru a se hrăni.

Dădu și ea din cap.

— Bun. E timpul să-l asasinăm pe Mehmed.

Nicolae oftă adânc.

— Asta e cu atât mai puțin liniștitor.

Însă ceilalți bărbați deja strângeau, iar nerăbdarea le lumina chipurile. În timp ce-și croiau drumul în josul muntelui, spre fortăreață, își făceau planuri. Ștefan alergă înainte să iscodească dacă Mehmed se afla înăuntru sau în afară. De obicei, putea să stabilească asta numai după prezența străjerilor în anumite zone.

Dacă Mehmed era afară, urmau să lanseze un atac pe furiș peste zid, trăgând săgeți cât de iute puteau. Dacă se afla înăuntru, Matei și

alți trei aveau să ajungă cât mai aproape cu putință, sperând ca nimeni să nu bage de seamă că ei nu erau de gardă, în vreme ce Nicolae ar fi plecat în recunoaștere ca să-l localizeze pe Mehmed și să trimită un semnal dintr-un foisor, anunțând unde se afla. Aceasta avea să-i lase pe Lada, Petru și alți patru soldați ușori și destul de puternici pentru a se cățăra pe zidurile exterioare ale fortăreței.

Aveau nevoie ca o singură persoană să ajungă destul de aproape. O lovitură, un pumnal, o șansă era tot ceea ce le-ar fi trebuit pentru a-l omorî pe moștenitor.

Ștefan îi întâlnește lângă un pin noduros care creștea pieziș dintre stânci. Lada îl alegea întotdeauna drept loc de întâlnire, cu toate că o făcea să sufere din pricina amintirilor despre fericire, îndepărtate în timp și otrăvite de curgerea vremii.

Chipul lui Ștefan era, ca întotdeauna, impenetrabil. Însă era ceva defensiv în poziția trupului său, ceea ce o scotea pe Lada din sărite. Știa ce avea să spună înainte ca el să deschidă gura, și mai știa și că el știa că avea să o supere, ceea ce era aproape la fel de rău.

— Ieniceri prezenți la porțile spre harem, doi eunuci la datorie în fața ușii.

Oamenii ei răsuflară, fie de ușurare, fie de frustrare, ea nu-și putea da seama. Glasul lui Nicolae era dinadins optimist.

— Ei bine, asta semnifică sfârșitul jocului de astăzi. Nu prea putem lansa un atac asupra haremului.

— Și de ce nu?

Pe Lada o durea maxilarul. Se concentra asupra durerii concrete, specifice. De când începuse să-și antreneze oamenii, nu prea îl mai văzuse pe Mehmed. Și când el o vedea, erau întotdeauna cotloane întunecate, sărutări furate, mâini disperate.

— Deoarece..., începu Nicolae, legănând cuvântul pe un fir, de parcă spera că Lada era un pește care avea să-l înghită și astfel el să nu mai fie nevoit să explice.

Ea nu mușcă momeala.

— Deoarece, reluă el oftând, zidurile sunt prea înalte, geamurile cu prea multe zăbrele, ușile prea bine păzite. Am stabilit strategia asta înainte, Lada, și concluzia este întotdeauna să așteptăm până ce el pleacă. Nu putem intra.

— *Voi nu puteți intra*, zise Lada. Ștefan, i-ai recunoscut pe străjerii de pază?

El clătină din cap.

— Bun. Atunci, nici ei nu te vor recunoaște. Am nevoie de fuste, o robă *entari* și un văl.

Petru rămase cu gura căscată, ceea ce-l făcea să semene cu peștele pe care sperase Nicolae să-l prindă.

— Fuste? Pentru ce?

Lada le făcu semn să o urmeze.

— Fiindcă o cantitate impresionantă de arme ar putea să fie ascunsă în fuste și fiindcă Ștefan e pe cale să aducă un dar din partea sultanului.

Nicolae o ajunse din urmă în timp ce ea își croia drum iute spre clădirea periferică ce îi fusese dată drept garnizoană. Era un alt impediment pentru Mehmed, care nu o putea întâlni singură – ea locuia în cazarma improvizată împreună cu oamenii ei. Nu era niciodată singură. Căci dacă ar fi fost singură, atunci nu ar fi existat nicio barieră, niciun impediment, nimic care să-i împiedice să...

El era în harem.

— Lada, spuse Nicolae, iar glasul lui era destul de scăzut, astfel încât ceilalți să nu-l poată auzi. E o idee bună? Cred c-ar trebui să așteptăm. Îl putem prinde când iese. Avem planuri pentru asta.

— Și sunt planuri bune, ceea ce înseamnă că sunt evidente, ceea ce înseamnă că Ilyas s-ar putea să le fi anticipat deja. Acesta este un plan mai bun.

El o apucă de braț.

— Lada, oprește-te!

Ea se întoarse brusc, arzând de furie, ceea ce o făcea să pară mai

înalță și mai puternică.

— Nu-mi spune tu mie ce să fac!

El ridică mâinile în sus.

— Mă întreb doar dacă haremul este cel mai bun loc în care să te afli tu.

Îngrijorarea din expresia chipului ei o făcu să vrea să-și smulgă părul din cap. Și apoi să-l sugrume cu el. Îi surâse batjocoritor.

— Crezi că nu știu ce se petrece înăuntru? Ești îngrijorat pentru gingașa mea sensibilitate?

— Nu! Nu aș gândi nicicând că ai avea în tine ceva gingaș, credemă. Rânji și cicatricea i se strânse. Dar mă îngrijorez pentru... reputația ta. Femeile care intră în harem nu mai ies. Este o poziție permanentă.

Ea înlătură sugestia cu o fluturare a mâinii. Știa că el intenționa să spună ceva mai important, iar ea nu voia să o accepte.

— N-am de gând să intru ca femeie. Am de gând să intru ca asasin. Așa că nu ai de ce să te temi.

Câteva minute mai târziu era acoperită din cap până în picioare în rămășițele gătelilor de la nunta lui Mehmed. Nu purtase niciodată nici jumătate din veșmintele pregătite pentru ea, dar o servitoare harnică le împachetase pentru a fi trimise înapoi odată cu ea. În afară de veșmintele boțite pentru care orice servitoare ar fi fost bătută, arăta a femeie. Și, cu vâl, nu semăna deloc cu ea însăși.

Fu hotărât ca numai Ștefan să o însoțească. Mai mulți străjeri ar fi putut să pară suspecti. Așa că fără mare pompă, el o aduse pe Lada la poarta haremului și i-o înmână celui mai apropiat eunuc.

— Un dar din partea mamei lui Mehmed, zise el.

Eunucul încuviință nepăsător din cap și o conduse pe Lada, dincolo de cei doi ieniceri de pază, direct în harem.

Ea tresări fără să vrea când ușa se închise cu un zăngănit în urma ei. Suna atât de formal, atât de final. Inima ei o luă la goană și ea respira superficial și fără cadență în timp ce-l urma pe eunuc prin

mai multe coridoare întortocheate, încercând să le țină minte. Totul era strălucitor și curat. Dalele de pardoseală lucioase, cu un model sofisticat, îi îmbiau să meargă și mai departe.

Eunucul deschise o ușă spre o mică odaie de așteptare.

— Într-o oră va veni cineva la tine pentru a-ți stabili poziționarea și vei fi plasată.

Plecă fără să mai adauge un cuvânt, închizând ușa în urma lui.

Nu o încuie.

Nu că ar fi contat dacă ar fi încuiat-o, însă simpla idee o făcu pe Lada să ardă de furie. Nu era vorba numai despre ușă, își spuse ea. Era vorba despre inabilitatea crasă a eunucului de a vedea o femeie drept o primejdie potențială.

Scoase unul din pumnale și înțepă sofaua. Trăgându-l de-a lungul sofalei, creă o deschizătură crestată. Apoi vârî pumnalul în teacă și își fixă vâlul. Ieși pe coridor. Era perfect capabilă să-și îndeplinească misiunea fără să lase ca faptul că se afla înăuntru haremului lui Mehmed să îi distragă atenția.

Singura ei presupunere era că trebuia să meargă mai departe, așa că alese o vază mare cu un buchet parfumat, ținând-o cu grijă în fața ei, de parcă ar fi avut un scop. Căratul unui buchet de flori de colocolo părea a fi o ocupație rațională în acea colivie aurită.

După ce trecu de mai multe uși închise și coti prin trei coridoare separate, Lada se simți cuprinsă de un val de disperare. Mehmed probabil că avea să-și termine *treaba* acolo și să plece înainte ca ea să-l găsească măcar, și atunci ce le va spune oamenilor ei?

Sunetul unui bebeluș care plângea îi ajunse la urechi. Coti brusc, urmând zbieretele stridente ca de măgar, până ce ajunse la o odaie a cărei ușă cu două canaturi era larg deschisă.

Se strecură înăuntru și imediat se duse spre stânga, unde se afla un paravan delicat pictat, în fața unei ferestre mari, deschise. Reuși să se strecoare între paravan și perete, zgomotul mișcărilor ei fiind acoperit de țipetele bebelușului.

Râsul lui Mehmed răsună în odaie, căzând pe umerii Ladei asemenea unei lovituri.

— Nu-l țin bine? Nu mă place.

— De bună seamă că te place!

Glasul femeii era lipicios de dulce. Lada simțea cum i se așeza în urechi și știa că oricât s-ar fi frecat, n-avea să scape de urmele lui.

— E puternic, vezi?

— Micul meu Baiazid. Să fii puternic atunci când eu voi fi plecat! Mă voi întoarce în curând.

Vorbele lui Mehmed răspândeau tandrețe și Lada își dori un alt plan. Se gândise că cel mai rău lucru care putea să se întâmple era să-l găsească cu o altă femeie, dar asta...

Nu știa cum să fie furioasă pentru asta.

Dar reușea, totuși.

— Cât vei fi plecat? îl întrebă femeia.

— Cât va dura să-l înving pe Skanderbeg. Vei avea nevoie de ceva?

— Nu, nu, suntem bine îngrijiți. Să te întorci teafăr.

— La revedere, băiatul meu!

Lada notă cu o oarecare satisfacție că tonul pe care Mehmed îi vorbea concubinei era același pe care îl folosea atunci când se adresa oricărui servitor. Dar, în mod clar, simțea ceva pentru copil. Și concubina îi dăruise asta.

Țipetele bebelușului părăsiră odaia. Lada auzi pe cineva ridicându-se în picioare. Ieși de după paravan, ținând încă vaza.

Mehmed de-abia îi aruncă o privire în timp ce se ducea drept spre ușă. Aruncă vaza în dreapta capului lui. El se feri în timp ce vaza se spărgea de perete, iar apa și florile se împrăștiară printre cioburile de porțelan glazurat.

El se uită la ea, roșu la față de furie.

— Pentru numele lui...

Ea își smulse vălul. Preț de o clipă, furia lui rămase încremenită,

apoi se dizolvă într-un zâmbet.

Râse, clătinând din cap.

— Ce *cauți* aici, Lada?

Ea închise ușa. Speranța îi aprinse ochii lui Mehmed și el făcu un pas în față.

Ea se răsuci pentru a scăpa din strânsoarea lui.

— Te-aș fi putut omorî.

— Rogu-te, omoară-mă.

Zâmbetul lui numai îngrijorat nu era atunci când întinse mâna spre ea. Trecuseră multe zile de când furaseră un moment intim.

Nu aici, gândi ea. Oriunde, dar nu aici.

— Skanderbeg? îl întrebă ea, schimbând direcția discuției lor.

Iskander Bei fusese unul dintre ienicerii favoriți ai lui Murad, iar acum era unul dintre favoriții Ladei. Fusese un spin în coasta imperiului ani în șir, folosind ceea ce învățase de la ei pentru a-i ține în șah.

Lada studiasse fiecare relatare a luptelor lui cu aceeași devoțiune pe care i-o acorda Mehmed islamului.

Expresia lui Mehmed se închise.

— Da, tata a declarat o nouă campanie. Voi călări alături de el și voi comanda un flanc în timpul asediului.

Pieptul Ladei se umflă de bucurie. Ea ar fi putut să dea dovada măsurii ei, a oamenilor ei și... și putea să *meargă*, în sfârșit, să mai vadă și alte locuri, chiar dacă nu era casa ei.

— Când plecăm?

Mehmed nu se uită în ochii ei. Se aplecă și culese mai multe dintre flori, evitând cu grijă cioburile ascuțite ale vasei.

— Eu plec în această după-amiază.

Lada porni grăbită spre ușă.

— Putem fi gata într-o oră, eu...

Mehmed o apucă de braț și o trase înapoi.

— Tu nu vii.

— Eu... Cum? Suntem pregătiți. Oamenii mei sunt pregătiți. Forța mea este mică numericeste, dar putem să fim iscoade, iar eu voi...

— Tu rămâi aici!

Lada îi desprinsese mâna de pe brațul ei și făcu un pas îndărăt.

— De ce?

El deveni brusc fascinat de florile rupte din mâna lui.

— Am nevoie de cineva de încredere la comanda orașului.

— Oricine poate să facă asta! Nu va mai rămâne nimic de valoare aici!

Privirea lui Mehmed fu grea atunci când, în sfârșit, o întâlni pe a ei.

— Nimic de valoare?

Înțelegerea o izbi din plin pe Lada. Smulse florile din mâna lui și le aruncă pe jos.

— Nu voi rămâne aici pentru a veghea asupra plodului tău! Nu sunt doică!

Mehmed clipi iute, apoi clătină din cap.

— Lada, nu despre fiul meu vorbeam. Crezi că el este singurul lucru de valoare aici?

— Atunci ce?

— Tu! Nu te voi lua în bătălie! Habar n-ai care sunt condițiile acolo, habar n-ai în câte feluri se poate muri.

— Îmi pot purta singură de grijă.

— Dar cu mine cum rămâne? Ce-am să mă fac dacă pățești ceva? Trebuie să te păstrez teafără!

Ea îl împinse în piept, făcându-l să se împleticească, și cioburile vazei scrâșniră sub tălpile cizmelor lui.

— Nu sunt ceva ce trebuie păstrat! Urmează să-mi spui că vrei să mă păstrezi îndărătul zidurilor, să mă ții în odăi capitonate, în iatacuri parfumate, să mă ții *aici!* Mehmed, eu nu sunt concubina ta!

— Nu asta e ceea ce-ți cer! Își aruncă mâinile în aer, făcând pași

încoace și încolo, într-un cerc. Ești prețioasă pentru mine. Ce e greșit dacă vreau să am grijă de tine?

— Dacă aș avea nevoie sau aș voi să aibă cineva grijă de mine, n-aș fi cu nimic mai brează decât femeile de aici! Nu sunt deloc ca ele.

— Nu, nu ești! Pe *tine* te iubesc, Lada. Mehmed închise ochii și coborî tonul, încercând să-și recapete controlul. Te rog, lasă-mă să te iubesc. Ești cea mai importantă persoană din viața mea. Tu și fratele tău sunteți singurii oameni care mă cunosc cu adevărat.

Lada se înfioră, iar sprâncenele lui Mehmed se ridicară la vederea reacției ei. Totuși, el nu înțelegea de ce. Lada nu-i povestise despre ultima ceartă cu Radu, și nici că nu mai avusese vești de la el de când se despărțiseră. Mehmed rămânea orb față de adevăratele profunzimi ale iubirii lui Radu – și față de cât de tare îi era dor Ladei de fratele ei.

— Te rog, zise Mehmed. Deja l-am pierdut pe Radu în favoarea tatălui meu. Îmi scrie arareori, iar când o face e ca și cum s-ar adresa unui străin. Nu-mi pot permite să te pierd și pe tine.

— Nu poți pierde ceva ce nu este al tău. Ia-mă cu tine!

Cu un mârâit frustrat, el îi smulse vâlul din păr și îl aruncă pe podea.

— Arăți caraghios. Armura ți se potrivește mai bine decât mătasea.

Lada duse mâna pe obrazul lui. Pielea era moale și fierbinte, întotdeauna fierbinte, ca și cum s-ar fi încins mai tare decât orice altă persoană normală. Vocea ei sună ca un tors de intensitate scăzută, atât de asemănător cu al Humei, încât se sperie.

— Ia-mă cu tine și voi purta armură tot timpul!

Îi trase chipul în jos, sărutându-l, lăsând focul cu care el ardea să aprindă ceva înlăuntrul ei.

El o prinse de mijloc, lipind-o de el, cu aceeași impetuozitate ca a ei. Ea își împinse șoldul în ventrele lui, unde putea să simtă o duritate care deja se forma. O îngrozea și o și încânta că avea

puterea să facă asta să se întâmple. El gemu în gura ei, iar sărutul deveni din ce în ce mai profund și mai frenetic.

— Lada! spuse el, sărutând-o pe gât, pe ureche, pe păr. Lada, Lada!

— Ia-mă cu tine, îi șopti ea la ureche.

El își îngropă fața în părul ei, brațele lui ținând-o atât de strâns, încât ea își dădu seama că învinsese. Apoi Mehmed clătină din cap.

— Nu.

Cu un țipăt, ea îl împinse la o parte. El căzu, udându-și încălțările de la apa din vază. Ea scoase un pumnal, se aplecă și îi tăie cingătoarea. Boțind mătasea în pumn, îl privi lung.

— Ai nevoie de mine teafără? Cine te va ține teafăr *pe tine*? Te-am ucis iar sub nasul străjerilor tăi.

El avu cutezanța să se întindă pe spate pe podea și să râdă.

— Lada, nimeni altcineva pe lumea asta n-ar fi atât de devotat sau de ingenios în dorința de a mă ucide așa cum o faci tu iar și iar. Întinse brațele și ochii lui negri o implorau. Vino, hai să petreci aceste câteva ore cu mine! Mi-e dor de tine.

Ea se aplecă în față, suficient cât el să nu poată să o ajungă.

— Ar trebui să te obișnuiești cu acest sentiment.

Drumul spre ieșire era mai ușor de făcut decât cel de intrare, opusul modului în care funcționa de obicei un harem pentru femeile care îi treceau pragul. Plecând, ea trecu pe lângă un Ilyas speriat. Îi aruncă la picioare cingătoarea lui Mehmed.

— L-am ucis din nou. Ai pierdut. Încearcă să-l aduci înapoi în viață din Albania.

Propriile ei vorbe crude pe care i le aruncase lui Mehmed o înțepau în timp ce dădea din cap spre Ștefan, semn că ultimul lor joc fusese un succes. Dacă Mehmed murea, asta ar fi fost despărțirea lor – el declarându-i iubirea lui și ea răspunzându-i cu cruzime. El n-ar fi știut niciodată ce simțea ea – că o chinuia, că era o stea strălucitoare în noaptea neagră a vieții ei.

Ar fi fost întocmai ceea ce merita, să moară fără să știe, căci o lăsa în urmă.

Și ea nu și-ar fi iertat-o niciodată.

1451: Krujë, Albania

Radu se gândea că, având o nouă armură și arme, plus un servitor personal, un cort, provizii și un cal superb, era mai bogat decât fusese după toți anii în care nu posedase nimic. Dar pur și simplu ar fi preferat ca această nou-găsită prosperitate să fi fost rezultatul altor lucruri și nu al mărșăluitului alături de Murad.

Mai știa și că undeva, printre zecile de mii de oameni din jurul lui Murad, Mehmed se îndrepta spre același țel.

Să fi rămas în Edirne ar fi însemnat să fie singur, dat fiind că pașii, beizadelele, ienicerii și diferiții prieteni pe care și-i făcuse erau cu toții plecați la asediul teritoriilor albaneze ale lui Skanderbeg. Ar fi avut mult prea mult timp să mediteze dacă i s-ar fi refuzat uneltirile, iscoditul și socializarea de fiecare zi. Nu s-ar fi gândit la nimic altceva decât la Mehmed.

Acesta nu era un plan de preferat. Se trezi scrutând întruna marea fără de sfârșit de chipuri – întrebându-se, tânjind, sperând măcar să-l întrezărească pe prietenul său.

Însă armatele lui Murad și ale lui Mehmed se aflau la capete diferite ale procesiunii, separându-i pe Radu și pe Mehmed printr-o zi întreagă de marș. Simpla deplasare a atâtor oameni și a echipamentului aferent era uluitoare. Căruțe cu provizii și alaiul de animale veneau în urma soldaților, la fel cum se întâmpla și cu sutele de femei care călătoreau împreună cu bărbații și le ofereau diferite... servicii.

Murad se arătase încântat atunci când Radu se albise la față pentru că primise o ofertă de a profita de femei.

— Ești cu adevărat un fiu devotat al lui Dumnezeu.

Radu nu știuse dacă să râdă sau să plângă la acea laudă.

Mai aveau trei zile până la ținta călătoriei lor, orașul Krujë, și Radu călărea alături de Lazăr și de iscoadele de sub comanda sa. În peisajul molcom, înverzit, începuseră să se arate semnele civilizației. Radu își opri iapa, bătând-o pe grumazul ei lung și negru, în timp ce îl aștepta pe Lazăr să-l ajungă din urmă.

— Ce s-a întâmplat aici? Aici e locul unde au luptat mai înainte?

Radu cuprinse cu privirea câmpurile unduitoare, arse și inutile.

Lazăr clătină din cap.

— Pe rănilor lui Iisus! Darul de bun-venit al lui Skanderbeg. De aici și până în oraș nu vom mai găsi niciun fel de merinde.

— Și-a dat foc singur la ogoare?

Radu cu greu putea să asimileze oroarea recoltelor distruse. Era anotimpul în care creșteau grânele, ceea ce însemna că Skanderbeg distrusese munca unui întreg sezon, lăsându-și oamenii fără nimic de recoltat.

— În plus, probabil că a otrăvit și fântânile și iazurile.

— Dar oamenii lui? Ce vor face când asediul se va încheia?

Lazăr ridică din umeri.

— Nu-i grija noastră, spuse și se întoarse la corpul principal de soldați pentru a le raporta ce descoperiseră.

Radu își mână calul înainte în pas lent, pentru a putea cerceta atent regiunile rurale devastate. Cu siguranță asta avea să le facă munca mult mai dificilă. Contaseră să facă rost de vite și de merinde pentru a-și completa proviziile. Asta avea să facă lucrurile mai încordate și mai dificile, căci aveau să fie nevoiți să reducă numărul de oameni pentru a spori paza convoaielor cu provizii devenite acum cruciale. De asemenea, asta ducea și costul asediului pe culmi astronomice.

Însă imaginea unei temelii din piatră, a pereților din lemn ars care desenau conturul înnegrit a ceea ce fusese cândva o casă, asta rămase în mintea lui Radu pe toată durata călătoriei sale. Armata lor n-ar fi ars casele până la temelii. Și, după ce cucereau orașul, le-ar fi îngăduit tuturor oamenilor de pe teritoriul lui Skanderbeg să continue să trăiască la fel ca până atunci, să se roage cum o făcuseră și până atunci, oferindu-le protecție și prosperitate.

Radu se întreba cât era dispus Skanderbeg să sacrifice și să distrugă în numele apărării poporului său.

Când ajunseră la zidurile orașului Krujë, Radu era deja obosit de drum și cu sufletul greu. Așezarea și organizarea taberei dură cam o săptămână. Se găseau într-un loc din care puteau fi văzuți din oraș, dar aflați dincolo de bătaia tunurilor. Oamenii lui Radu îi înălțară cortul alături de vastul pavilion al lui Murad, care era ridicat în mijlocul câmpului, încercuit de zecile de mii de oameni. Acum, otomanii erau în număr mai mare decât populația oricărui oraș de la o depărtare de mai multe zile de mers pe jos, inclusiv a cetății Krujë.

Radu comanda o forță militară de grăniceri. Rolul acestora era de a hărțui și de a tulbura liniile dușmanilor, nu de a participa la asediu. El ajuta direct acolo unde putea, nu stătea în cale acolo unde nu putea și urmărea cu un amestec de mândrie și de groază cum forțele lor superioare se instalau pentru a-l asedia pe trădătorul de Skanderbeg.

Și, de cinci ori pe zi, Radu își așeza covorașul și se ruga, trimițând speranțe în plus spre Dumnezeu pentru ca asediul să se termine iute.

*

Radu patrula pe la marginea taberei. Trecuseră trei săptămâni de când sosiseră, fără să aibă vreun rezultat. Trimiseseră iscoade pentru a descoperi sursele de apă ale cetății și pentru a le tăia, dar în

zadar. Încercaseră să-l mituiască pe comandantul cetății și fuseseră refuzați. Zidurile se înălțau amenințătoare, statornice și batjocoritoare.

— Este un asediu, obișnuia Lazăr să spună, ridicând din umeri. Vânatul așteaptă.

Lui Radu nu-i păsa de vânat. Oamenii lui fuseseră folosiți până acum doar la treburi lesnicioase, însoțiseră convoaiele cu provizii și stătuseră de strajă două nopți pe săptămână. Fusese înspăimântat să ia parte la un asediu, însă acum era plictisit. Toată așteptarea asta putea să aducă un om în pragul nebuniei.

Oftă, îndepărtându-se de tabără suficient cât focurile să nu-i stânjenească posibilitatea de a vedea în întuneric. Ar fi putut să rămână în cortul său, dar dacă oamenii lui erau acolo, și el trebuia să fie tot acolo. Așa era cinstit.

Alături de el, Yazid, un tânăr ienicer, îi spuse în șoaptă, în timp ce continuau să meargă:

— Ce atârnă la coapsa unui bărbat și vrea să împungă într-o gaură în care s-a mai împuns și altă dată?

Cineva oftă adânc din pricina iritării. Lazăr îl țistui pe Yazid să tacă. Radu se înroși, recunoscător că nu putea fi văzut. Deja avea reputația de a fi prea gingaș în privința acelor chestiuni și se întreba ce spuneau oamenii pe la spatele lui.

Un pocnet ciudat îi atrase atenția. Miji ochii în întuneric.

— Jos!

Lazăr se împinse în el, doborându-l la pământ. Ceva trecu pe deasupra lor, mai mult o părere de zgomot decât altceva.

Radu ieși târâș de sub Lazăr, amețit și tulburat. Dacă n-ar fi fost Lazăr, el ar fi murit. Imboldul lui, cel mai puternic și cel dintâi, fu să o ia la fugă. Nu era făcut pentru asta. Dacă Lada s-ar fi aflat acolo, ea ar fi...

Ba nu. El era la comandă. El avea să-și conducă oamenii.

— La mine! strigă el. Arbaletele! Ridicați scuturile și formați o

linie!

Își ridică scutul în fața sa, încordat și făcându-se mic în timp ce aștepta ca o săgeată să-l doboare. Lazăr stătea în picioare alături de el, cu scutul lipit de al lui Radu. Cu o iuțea care îl făcu mândru, oamenii lui Radu li se alăturară. Ca unul, înaintară, cu pas sigur și ferm, spre locul din care atacatorii lor nevăzuți continuau să tragă în ei cu săgeți.

Nu întâlnește pe nimeni.

Oamenii lui Skanderbeg dispăruseră deja în întuneric, oricare ar fi fost scopul pe care îi urmăriseră fiind dejucat. Oamenii lui Radu rupseră, cu prudență, rândurile, cu ochii și urechile ciulite.

— O cheie, murmură Yazid în timp ce smulgea o săgeată de arbaletă din locul în care pătrunsese în scutul său. Răspunsul este o cheie. Cu toate că și *o săgeată* ar fi fost o replică bună.

Lazăr rămase lângă Radu, însă asta nu îi aduse nicio alinare. Toți ceilalți păreau foarte calmi, resemnați cu realitatea familiară a bătăliei. Lui Radu îi era frig din pricina sudorii care îi țâșnise pe loc din piele, iar inima continua să-i bată nebunește. Știuse dintotdeauna că avea să fie atacați, dar numai în teorie. Nu o *știuse* așa ca acum.

Mergea, dintr-odată conștient de fiecare părticică din trupul său, de parcă ar fi fost despuiat. Se simțea din nou prea mic, prea slab, întrucât ca băiețelul îngrozit de izbucnirile de violență neprevăzute ale lui Mircea. Numai că acum nu mai avea castelul în care să se pitească, nu mai avea draperii îndărătul cărora să stea.

Și era răspunzător pentru mult mai multe vieți decât numai a sa.

La trei luni după ce restul ienicerilor pleacă, oamenii Ladei aveau, în sfârșit, ce să aștepte cu nerăbdare. Așteptau un transport de praf de pușcă. În mod normal, nu ar fi avut ce să facă cu el. Însă cum toți ceilalți ieniceri erau plecați la asediul cetății Krujë, de ei depindea să decidă cum să-l folosească. Decizia responsabilă ar fi fost să-l depoziteze și să aștepte întoarcerea lui Ilyas. El ar fi avut în minte, fără doar și poate, anumiți oameni pe care să-i antreneze în folosirea și strategiile prafului de pușcă.

Dar Ilyas nu era acolo.

Și cu Radu departe excelând în politică și fără măcar o scrisoare de la Mehmed, Lada voia să incendieze lucruri.

Aștepta la poarta spre donjon, când căruța se opri în fața ei. O femeie coborî, cu sprâncenele încruntate și imitându-i postura.

— Unde este comandantul?

— Eu sunt comandantul.

Cu toate că spatele ei nu avea să se mai îndrepte vreodată, sprâncenele femeii se îndreptară.

— Tu!

Privirea ei cercetă uniforma Ladei, dar stăruia ca o întrebare peste pieptul Ladei.

Lada se împotrivi nevoii de a-și încrucișa brațele deasupra sânilor.

— Da.

— Nu ești ceea ce mă așteptam.

Ridicând din umeri, Lada spuse:

— Aș putea spune același lucru.

Femeia zâmbi, lăsând să i se vadă dinții lipsă.

— Suntem în război. Din nou. Bărbatul meu și fiii noștri sunt întotdeauna chemați de conducătorul nostru spahiu să slujească sub arme. Noi avem meserii unice.

— Noi?

— Știu despre praful de pușcă la fel de multe ca orice bărbat.

— Și, cu toate astea, ai fost lăsată în urmă. Lada se încruntă și se duse să se uite în butoaiile din căruță. Asta nu te înfurie?

— Firește că mă înfurie. Mă lasă să fac treaba bărbatului și a celor trei fii ai noștri de una singură.

— Nu, vreau să spun că ai la fel de mult drept să lupți cum au și ei. N-ar trebui să te lase în urmă ca și cum nu ai fi de niciun folos.

— Pfui! Purtăm pe umeri povara imperiului, întocmai ca și bărbații. Cine să facă treburile să meargă în vreme ce soldații tropăie, lăudându-se cu întrecerile lor la pișat?

Lada râse fără să vrea.

— N-ai fi spus asta în fața mea dacă aș fi fost bărbat.

— Transport praf de pușcă și îi învăț pe proști cum să evite să se omoare siguri cu el. Spun ce vreau în fața oricui vreau eu.

Nicolae veni spre ele, aproape jucând de bucurie.

— Ce-ar trebui să aruncăm în aer mai întâi?

Ochii îi scânteiau destul cât să poată aprinde praful de pușcă fără o flacăra.

Femeia oftă.

— Numele meu este Tohin. Am putea să începem prezentările, căci se pare că voi petrece mai mult timp decât e firesc să-i împiedic pe proștii tăi să se omoare singuri.

— Tohin, mă bucur să te am aici.

Lada fu surprinsă de cât de sinceră era.

*

Tohin îi amintea Ladei de doica ei, dacă doica ei ar fi avut

buricele degetelor arse și bătători mari și ar fi fost expertă în mânăuirea prafului de pușcă în luptă. Acolo exista o calitate, o franchețe care se învecina cu ostilitatea tăioasă, ceea ce-i aducea în minte felul în care bombănea doica ei atunci când credea că nimeni nu o putea auzi. Mai era și o licărire de aprobare în ochii lui Tohin în vreme ce o urmărea din priviri pe Lada cum le ordona oamenilor și care o făcea să-și amintească de cum ședea în fața focului și doica îi peria părul.

Numai dacă această femeie ar fi venit și cu un Bogdan.

Sau cu un Radu.

După mai multe zile de încercări cu mici cantități de praf de pușcă – cum să-l îndese, cum să pună un fitil astfel încât să aibă timpul necesar de a fugi înainte să explodeze, cum să aibă grijă de el –, oamenii Ladei erau pregătiți pentru o lecție reală. Urcară pe un versant al muntelui și apoi coborâră într-o vale îngustă și adâncă, departe de casele oamenilor. Fiecare om ducea o cantitate de praf de pușcă și apoi, pe rând, cărau un tun mic, dar incredibil de greu. Era o muncă stropită cu sudoare și presărată cu înjurături.

Lada își închipui că urca lângă Mehmed pentru a lupta alături de el. Și apoi își imaginează că avea să ațintească tunul înspre inima lui.

Nu știa care variantă o făcea să se simtă mai bine.

Ajunși în cele din urmă la destinația lor, lăsară tunul jos.

— Arbaletele îmi plac mai mult, spuse Petru, îmbufnat, în timp ce-și masa mâinile.

Tohin îl pocni peste ceafă.

— Idiotule, gândește-te la lucruri mai importante.

Planul era simplu. O armată ar fi venit asupra lor prin canion. Trebuiau să tragă cât mai multe salve de tun cu putință pentru a-i împrăștia pe soldații închipuiți.

Lada știa că impactul tunului avea să fie mai mult psihologic decât altcumva. Artileria destul de ușoară cât să poată să fie transportată nu avea să producă mai multă pagubă decât mult

iubita arbaletă a lui Petru, însă zgomotul și noutatea tunului puteau fi folosite drept tactici de intimidare pentru a rupe rândurile și a declanșa retragerea.

Totuși, era îngrozitor de multă muncă pentru o răsplată relativ mărunță. Se dădu înapoi, în timp ce Matei și Ștefan ajustau unghiul de tragere al tunului sub îndrumarea lui Tohin. Pereții văii erau înguști și povârniți, oferind o minimă acoperire. Dacă o armată ar fi coborât prin ea, nu ar fi avut încotro să se ducă, ci numai înainte – în ei – sau înapoi, doar pentru a încerca din nou.

Lada privi de-a lungul părții de sus a văii, pe ambele laturi, observând stâncile greoaie care ieșeau în afară. Ce-ar fi fost dacă n-ar fi avut deloc unde să se ducă?

— Stați! le ceru Lada. Pot să elimin o întreagă armată cu numai două explozii.

Tohin lăsă să-i scape un oftat de iritare.

— Voi, soldații, mereu supraestimați distrugerea. Nu există destul praf de pușcă și vei fi omorâtă dacă vei sta prea aproape pentru a-l aprinde sub o armată care se apropie.

— Nu sub.

Soarele o orbi pe Lada în timp ce-și revărsa strălucirea asupra ei printr-o despicătură în stâncile de deasupra lor.

— Peste.

*

Tohin și Lada ședeau împreună pe mormanul de stânci ce căzuseră, blocând întreaga vale.

Într-o bătălie adevărată, ar fi fost mult mai dificil. Coordonarea ar fi trebuit să fie perfectă. Ei ar fi trebuit să aștepte destul cât armata dușmană să intre cu totul în vale. Acțiunea ar fi trebuit executată pe furiș – o singură lovitură care l-ar fi doborât pe oricare dintre soldații rămași să dea foc la încărcături ar fi stricat toată treaba.

Însă funcționase. Folosind praful de pușcă pentru a declanșa o

avalanșă la ambele capete ale văii, blocase calea înainte și înapoi. Cu versanții abrupti și fără nicio acoperire, o armată la fel de redusă precum cea a Ladei ar fi putut să ucidă sute de oameni prinși în capcană, țintindu-i unul câte unul.

— Ai o minte foarte bună, zise Tohin.

Restul ienicerilor Ladei începeau deja procesul lung și care le frângea spinările de a căra tunul pe care nu se sinchiseră să-l folosească peste munte și înapoi în fortăreața de pe cealaltă parte.

— Numai în anumite condiții se dovedește eficientă.

— Chiar și-așa. Să folosești terenul din jurul tău ca pe o armă... așa ceva nu le trece prin cap multor oameni. L-ai auzit pe idiotul ăla mic, cel cu capul mai gros decât stânca asta. Nu se putea gândi decât la o armă pe care să o poată ține în mâini.

— Și totuși, cu toată istețimea mea, mă lupt cu niște dușmani închipuiți într-o vale îndărătul unei fortărețe în care nimeni n-ar da buzna niciodată.

— Ai prefera să te afli pe câmpul de luptă la Krujë? Să arunci oamenii în luptă cu un zid care nu se clintește? Să-i privești cum mor putrezind de molime?

Lada simți un junghi de panică. Nu aveau mai deloc vești despre asediu. Ea bănuise că asta însemna că lucrurile stăteau bine.

— Există molime?

— Pe un câmp de bătălie atât de mare? Întotdeauna există molime.

— Ai primit vești de la ei?

Tohin încuviință din cap.

— Bărbatul meu și unul dintre fii mi-au scris. Nu au avansat deloc. Și molima face ravagii mult mai iute decât se așteptaseră ei să facă.

— Dar despre...

Lada se opri. Nu putea să nu și-l închipuie pe Mehmed întins pe un pat de campanie, topindu-se văzând cu ochii, cu viața

scurgându-se din el. În tot acest timp și-l imaginase cu o sabie în mână, comandând oamenii, înfăptuind lucruri mărețe și fără să o vrea pe Lada – sau să aibă nevoie de ea – nici măcar o dată alături de el. Dar molima nu era un dușman la care să se fi gândit.

Lada își dresе glasul, încercând să scape de nodul din gât.

— Ce alte vești mai ai?

— Nimic. Se vor izbi în zid până când îl vor sparge, sau va veni iarna și apoi se vor întoarce acasă. Fie că vor învinge sau vor fi învinși, rezultatul este același. Bărbații se întorc acasă și eu voi avea mai puțină treabă de făcut, dar mai multe guri de hrănit.

— De ce își bat capul? Ce importanță are Krujë? Chiar este atât de valoros pentru imperiu încât să merite acest risc? Lada se ridică și începu să umble de colo-colo, lăsând ca teama pe care o simțea pentru Mehmed să acționeze ca un fitil care să-i aprindă furia. Ai naibii proști!

— Nu e vorba despre Krujë, răspunse Tohin.

— De bună seamă că nu e. E vorba despre mândria lui Murad! Nu poate suporta gândul că protejatul lui l-a trădat și așa se face că îi riscă viața lui Meh... Lada se întrerupse, inspirând adânc. Riscă viețile a mii de oameni pentru a se răzbuna împotriva unuia.

— Nici despre Skanderbeg nu e. Tohin ridică o mână, anulând argumentul pe care Lada îl avea pe vârful limbii. Da, vrea să dea un exemplu cu Skanderbeg, pedepsindu-l. Dar ce crezi că s-ar întâmpla în celelalte orașe de la graniță dacă Murad nu s-ar fi ocupat de asta?

— S-ar întoarce sub domnitorii lor legiuitori! El s-a întins mai mult decât îi este plapuma. Nu are nicio treabă acolo.

— Și dacă i-ar îngădui cetății Krujë să iasă? Dacă le-ar îngădui tuturor statelor vasale să-și recapete libertatea, dacă ar retrage granițele Imperiului Otoman așa cum au fost înainte să începem să cucerim Europa, atunci ce s-ar întâmpla?

— Nu înțeleg întrebarea.

— Unde s-ar opri? S-ar cuveni să lăsăm *toate* orașele, să ne

întoarcem în deșerturile de la răsărit? Să cutreierăm călare?

— Bineînțele că nu.

— Așadar, rămânem aici. Ne-ai îngădui să păstrăm primele teritorii cucerite... cât de generos din partea ta! Crezi că Huniade ar fi mulțumit? Crezi că Bizanțul ne-ar mulțumi și ar trăi fericit pe fâșia lui de pământ? Crezi că papa ar înceta să mai ceară cruciade?

— Nu cred...

— Când au rămas vreodată granițele așa cum sunt? Poporul nostru a fost alungat dinspre răsărit, fugind de distrugere. Au văzut cetăți și ziduri și le-au vrut. Așa că le-au luat. Dacă nu le-ar fi luat, ar fi murit. Și în locul lor, altcineva ar fi venit și le-ar fi luat.

— Așadar, apărați ceea ce este al vostru! De ce trebuie să se transforme în cuceriri?

— Krujė este a noastră. Skanderbeg este al nostru. Dacă noi nu atacăm, nu luptăm, nu revendicăm ceea ce este al nostru și nu pretindem ceea ce nu este încă al nostru, o vor face alții împotriva noastră. Așa funcționează lumea. Poți să fii agresorul, poți lupta împotriva cruciaților pe pământurile lor, sau poți să rămâi acasă și să aștepti ca ei să vină peste tine. Și ei vor *veni*. Vor veni cu foc, cu molute, cu săbii, cu sânge și cu moarte. Slăbiciunea este o momeală căreia nu-i poți rezista.

Lada și-l aminti pe Huniade intrând în capitala tatălui ei ca și când i-ar fi aparținut. Tatăl ei era slab, și fiindcă era slab – fiindcă încercase doar să păstreze ceea ce avea și să evite o luptă –, Valahia suferea.

Tohin continuă:

— Murad duce războiul în celelalte țări, astfel încât aici, în imperiu, noi să ne putem vedea de traiul nostru. Ne extindem, căci, dacă n-am face-o, am muri. Este responsabilitatea lui Murad să aibă grijă ca noi să rămânem în viață.

Lada privi lung la valea distrusă.

— Prețul vieții pare întotdeauna să fie moartea.

Tohin se ridică în picioare și încheieturile îi trosniră sonor.

— Și de aceea devii neguțător de moarte. Hrănești moartea cu cât de mulți oameni poți pentru a o ține sătulă și mulțumită, astfel încât să-și ia ochii de la tine.

Neguțător de moarte. Lada duse sintagma înapoi în fortăreață, pe limba ei, rostogolind-o împrejur. Granițe și agresiune, asedii și molute. Neguțător de moarte.

Se rugă ca Mehmed să nu fie unul dintre cei dați hrană morții pentru a o ține departe de inima Imperiului Otoman.

Nimeni nu fu mai surprins să vadă coada unei săgeți înfigându-se în pieptul lui Yazid decât el însuși.

Se uită la Radu, cu o jumătate de zâmbet pe chipul său, ca și cum săgeata ar fi fost sfârșitul unei glume pe care tocmai o spunea. Și apoi căzu de pe cal, încurcându-se sub roțile unei căruțe cu provizii din urma lor.

— Ambuscadă! strigă Lazăr.

Radu ar fi trebuit să strige asta. Însă el continua să se uite la locul gol de pe spatele calului, unde în urmă cu câteva clipe se aflate Yazid. Acum, acolo nu mai era nimic.

O săgeată trecu în zbor pe lângă el, atât de aproape de chipul lui, încât simți înțepătura aerului stârnit de ea. Mai urmară încă două într-o succesiune rapidă, cu toate că acestea erau aprinse și nu-i erau menite lui. Își găsiră ținta în lemnul și în pânza căruței.

Răsunară țipete din toate cele douăzeci de căruțe, dându-i astfel de știre lui Radu că întreg convoiul era sub atac. Copacii erau aproape, apăsându-se ca niște degete uriașe, gata să îi tragă pe toți în adâncul codrului. Să îi sufoce în verdele de nepătruns și în cântecele de păsări înăbușite, până ce totul redevenea liniștit.

Se auziră o mulțime de țipete.

Radu fu udat până la piele. Cineva aruncase o găleată de apă spre căruță și îl făcuse ciuciulete pe Radu mai mult decât udase lemnul. O mișcare iute între copaci îi atrase atenția lui Radu, iar el se aruncă de pe cal, țipând, în vreme ce-și scotea sabia și alerga spre dușman.

Urmă un braț, un țipăt, străfulgerarea unui ochi arătându-și tot

albul dimprejurul irisului, și apoi...

Și apoi la picioarele lui se afla un trup, iar sabia lui era roșie de cumplita cunoaștere. Radu își dădu capul pe spate într-un urlet de triumf. Tot ce văzu printre copaci erau oameni alergând, departe de el, departe de convoiul de căruțe. Învinseseră.

El învinsese.

Nimeni nu se aflase acolo să-l apere, nu de data aceasta, iar el...

Privi în jos.

Dușmanul – teribila amenințare căreia el îi pusese capăt cu o singură mână – era un băiat. Încheieturile mâinilor sale erau noduroase, coatele ca niște puncte ascuțite. Ochii lui, larg deschiși și mirați de moarte, erau adânciți în orbitele unui chip numai piele și os, care povestea despre înfometare și disperare. Și despre foarte, foarte puțini ani de viață.

Radu căzu în genunchi și întinse mâna, stăruind deasupra găurii pe care i-o făcuse și care îi smulsese viața din trup. Mai trăsesese cu săgeți în dușmani și până atunci, probabil că mai omorâse până atunci, dar niciodată în acest fel. Niciodată cu un chip chiar acolo, care să încremenească și să se răcească purtând întrebarea *de ce?*

— Radu?

O mână se lăsă pe umărul lui.

— Radu, ești rănit?

Radu se smuci cu un fior.

— Voi merge să iscodesc mai departe.

Se duse împleticit înapoi la calul său, galopând dincolo de convoi, dincolo de linie, dincolo de ultimele iscoade îngenuncheate pe pământ în jurul unuia dintre morții lor. Când îi lăsă pe toți în urmă, icni cu respirația tăiată, dar nu reuși să tragă aer în piept.

Pentru prima dată de când se știa, viața lui fusese în primejdie și nimeni nu se aflase acolo să-l salveze. Se salvase singur.

Dar nimeni nu-l salvase pe băiatul din pădure, iar Radu plânse pentru el, dorindu-și ca totuși cineva să o fi făcut.

Radu își aruncă hărțile, frecându-și obosit fața.

— Am putea da foc copacilor.

— Care copaci?

Lazăr se lăsa pe spate, întinzându-și picioarele lungi și zâmbind cu un haz domol. Petrecea mai mult timp în cortul lui Radu decât în al său în timp ce asediul se târa la nesfârșit și granițele dintre ranguri dispăreau. De cinci luni se aflau acolo. Cinci luni.

— Toți. Toți copacii de aici până în Italia. Toți copacii de pretutindeni. Orice copac ce l-ar putea ascunde pe Skanderbeg și pe afurisiții lui de oameni de-a lungul oricărei rute pe care ar parcurge-o convoaiele noastre cu provizii.

— Ai auzit? Venețienii au anunțat că nu ne vor mai vinde provizii.

Radu oftă, iar stâlpul gros din mijlocul cortului îi sprijini greutatea când se rezemă de el.

— Ei bine, asta rezolvă problema modului în care păzim căruțele, măcar atât. Dacă nu avem provizii, oamenii lui Skanderbeg nu ne pot ataca pentru a ni le fura.

— Iarna e pe-aproape. Vom îngheța înainte să murim de foame, dacă asta e vreo alinare.

Radu se ridică în picioare.

— Ai întârziat la vizita pe care le-o faci femeilor din tabără.

Lazăr își petrecea mult din timpul lui liber cu prostituatele care îi însoțeau pe soldați. La început, Radu se prefăcuse că nu observă, însă acum, ca în cazul tuturor lucrurilor, nu-i mai păsa.

— Îmi place să le fac ca și lor să le fie uneori dor de mine. Sunt generos cu iubirea mea. Am destulă pentru *toată lumea*.

Se urcă în patul de campanie al lui Radu, culcându-se pe spate cu o privire ce se pretindea nevinovată. Devenea tot mai îndrăzneț, necăjindu-l dinadins atunci când erau singuri, iar Radu nu știa cum

să reacționeze. Ținea la Lazăr, îi prețuia prietenia și sfatul, însă...

Nu avea chef să încerce să-i răspundă la întrebare. Decât să se confrunte cu Lazăr, preferă să iasă în noapte. Fumul plutea greu în aer. Radu îl inspiră, făcându-l o parte din el. Era sigur că fumul se cuibărise pentru totdeauna în nasul său și că nu va mai putea vreodată să mai simtă și altceva.

Șirurile pe care le ridicaseră cu grijă în urmă cu cinci luni se dezintegraseră într-un furnicar dezordonat de corturi, mocirle noroioase și grămezi de gunoi. Radu evită porțiunile cele mai rele, ocolind focurile de tabără unde se adunau oamenii, cu ochii permanent mijiți și pumnii încleștați.

Cortul lui Kumal se ridica din mijlocul taberei ca o ciupercă bolnăvicioasă. Radu se aplecă și intră, salutând cu o mișcare a capului servitorii cu chipuri mohorâte. Aerul era prea închis, un iz subtil și acru de molimă, imposibil de evitat. Putea, se dovedi astfel, să simtă și altceva decât fumul.

Își croi drum în liniște spre patul de campanie, apoi se așază pe covor lângă acesta. Kumal avea fața suptă, pleoapele atât de subțiri trase peste ochi, încât Radu putea să-i vadă delicatele vinișoare de sub piele. Prea mulți din tabără erau bolnavi, căci molimele o luau razna după atâta timp petrecut în asemenea înghesuială. Cel puțin Kumal avea demnitatea de a muri în intimitate.

Kumal ridică o mână fierbinte, uscată, pe care Radu o luă între palmele sale.

— Cum te mai simți astăzi, prietene?

Buzele lui Kumal crăpară când le întredeschise pentru a surâde.

— Mă simt bine, răspunse cu un glas răgușit.

Radu îi răspunse la surâs cu un zâmbet așa cum putu el mai bine.

— Ai nevoie de ceva? De apă?

Kumal clătină din cap.

— Am nevoie de o promisiune.

Radu scoase un sunet ca un cloncăit.

— Îmi pare rău, căruța cu provizii ce transporta promisiuni a fost oprită de Skanderbeg săptămâna trecută. Am rămas fără ele.

Pieptul lui Kumal zornăi a răs.

— Vorbesc serios. Vreau să-mi promiți ceva.

— Orice.

— Să ai grijă de Nazira.

Radu clipi și își ridică privirea la pânza ce alcătua acoperișul cortului, acum pătată de negru de la fum, murdară și stricată ca orice altceva de acolo.

— Va fi foarte supărată pe tine când ne vom întoarce și va afla că ai încercat să scapi de ea.

Strânsoarea lui Kumal se înteteți cu o putere mai mare decât crezuse Radu că i-ar mai fi rămas.

— Îți promit, spuse Radu. Voi avea grijă de ea.

Kumal oftă ușurat, iar trupul lui se dezumflă sub pătură până ce arăta de parcă n-ar fi fost cu puțință ca sub ea să se afle un adult.

Când plecă de acolo, Radu porni să cutreiere fără țintă. Îngândurat, se duse din ce în ce mai aproape de marginea taberei. Rămase dincolo de ultimele corturi răzlețite, privind lung la linia întunecată a zidului. Acel afurisit de zid.

De trei ori îl atacaseră direct, doar pentru a fi respinși.

Nu reușiseră încă să găsească sursa de apă a cetății.

Încercaseră chiar să-i mituiască pe conducătorii cetății, însă în zadar.

Se auzi un hureit jos și pământul de sub tălpile sale se cutremură. Un val de praf se ridică spre cer, estompând stelele. Bărbații țipau, dar nu se auzea încleștarea tipică dintre metale și nechezatul cailor care să semnaleze un atac-surpriză. Era ceva nou, ceva rău.

Radu alergă înainte, scoțându-și sabia. Se poticni în întuneric, ridicând un braț la gură pentru a nu inhala praful care plutea în aer, ca și cum mormântul ar fi venit să-i strângă pe toți.

La stânga lui, un alt bărbat i se alătură.

— Nu, nu, nu! țipă bărbatul.

Radu se împiedică și căzu pe pământul rece, aproape străpungându-se cu sabia sa. Deoarece cunoștea acel glas. Și știa și mâna care se întinsese să-l tragă de jos.

— Vino, trebuie să ajutăm! Tunelurile s-au prăbușit!

În întuneric, Mehmed nu-l recunoștea. Însă Radu l-ar fi recunoscut oriunde. Luă mâna și o ținu ca și cum ar fi fost ancora sa în acea lume. Și apoi mâna dispăru și Mehmed se pierdu în noaptea dinaintea lui.

Radu șovăi. Dacă se întorcea acum în tabără, Mehmed n-ar fi știut niciodată. Nu aveau să vorbească. Radu putea să se strecoare înapoi în monotonia mânjită cu sânge a zilelor sale. Însă asta era o minciună. Deoarece, chiar și când Mehmed nu era în viața lui, el era soarele care lipsea din centrul tuturor lucrurilor. Radu încă gravita în jurul lui Mehmed, chiar și atunci când era plecat.

Radu fugi înainte, prinzându-l din urmă pe Mehmed, care se oprise pe marginea liniei unde se prăbușise pământul. Ducea de acolo de unde stăteau ei la câteva întinderi de braț de zid.

Mehmed se lăsă în genunchi, plecându-și capul disperat. Doi bărbați treceau în susul și în josul liniei, strigând agitați, însă era evident că oricine fusese înăuntrul tunelului nu avea să mai iasă vreodată.

Radu îngenunche alături de Mehmed, punând o mână pe umărul lui. Mehmed își ridică privirea, uimit, dar orice ar fi fost pe cale să spună muri pe buzele sale atunci când miji ochii la Radu. Fără o vorbă, se aruncă înainte. Îl cuprinse pe Radu în brațe și își îngropă fața în umărul lui. Pământul se mișcă iar sub Radu, sau înlăuntrul lui Radu, iar hurelul și geamătul de prăbușire a tuturor promisiunilor pe care și le făcuse sieși se stinse încet.

Mehmed.

Mehmed al lui.

Puse o mână pe ceafa lui Mehmed, ținându-l strâns.

— N-am izbutit, spuse Mehmed. Sunt morți cu toții, iar eu n-am izbutit.

Radu clătină din cap și obrazul i se atinse de creștetul capului lui Mehmed.

— Noi toți n-am izbutit.

— Totuși, acesta a fost planul meu. Ideea mea de a salva asediul.

— Nimeni nu-l poate salva. Nu te considera răspunzător pentru nebunia tatălui tău. Învață din ea.

Mehmed dădu din cap, lipit de umărul lui, apoi se trase îndărăt. Îl prinse pe Radu și mai strâns de umeri, de parcă se temea că Radu putea să se îndepărteze. Dar cum ar fi putut? Mehmed era soarele lui. Avea să se întoarcă mereu.

— Cum de ești aici?

— Am venit cu tatăl tău. Am fost aici tot timpul.

Tulburarea și durerea traversau chipul lui Mehmed. Nu arăta bine, era tras la față și palid chiar și în întuneric. Fie că fusese bolnav, fie că se îmbolnăvea. Radu voia să-și treacă degetele peste obrajii lui Mehmed, să-l atingă, să-l dreagă.

— De ce nu m-ai căutat până acum? îl întreabă Mehmed.

— Eu...

Pentru că te iubesc. Pentru că nu pot fi în preajma ta de teamă că vei vedea, în cele din urmă, ce e scris în inima mea. Pentru că durerea pricinuită de tine este una pe care nu o pot îndura.

— N-am putut, nu fără să-mi trădez adevăratele scopuri față de cercul intim al tatălui tău. Ei trebuie să creadă că îmi ești indiferent.

— Nu înțeleg.

— Mehmed, eu iscodesc pentru tine. Învățând cum merg treburile în oraș, luând urma mitelor, a corupției, a conspirațiilor. Astfel încât atunci când îți vei relua tronul să pot să-ți dau ceea ce n-ai avut până acum. Aliați. Informații. Planuri.

Mehmed își lăsă mâinile pe lângă corp.

— De asta ai plecat?

Radu încuviință din cap, înfiorându-se din pricina răcelii cumplite pe care o lăsase lipsa atingerii lui Mehmed.

— Ai plecat să mă ajuți. Nu fiindcă mă urăști.

Glasul lui Radu tremură din pricina intensității cu care voia ca Mehmed să-l audă, să-l înțeleagă, în următoarea frază:

— N-aș putea să te urăsc niciodată.

Mehmed îl trase mai aproape, lipindu-și frunțile laolaltă. Mehmed era fierbinte de la febră.

— Radule, mi-ai frânt inima, căci mi-a fost dor de tine.

Cu ochii închiși, Radu inspiră sacadat.

— Și tu pe a mea.

— Ești cel mai bun prieten al meu, cel mai sincer. Te vei întoarce la mine? Vino acasă!

Radu mai că spuse da – n-ar fi putut să spună nu când Mehmed adăugă:

— Și Lada are nevoie de tine.

Radu își lăsă capul în jos, lipindu-și fruntea și mai tare de a lui Mehmed, apoi se îndreptă, trăgându-se deoparte.

— Ce face sora mea?

— E tot timpul furioasă și plină de vigoare.

— Așadar, e la fel.

Mehmed râse sumbru.

— La fel. Mă tem că nu mă va ierta niciodată că am lăsat-o acasă, dar aici nu e locul unei femei.

— Lada nu e femeie.

— Fie ce-o fi, nu puteam să o aduc într-o asemenea primejdie. Dar tu! Aș fi putut să te am alături de mine în tot acest timp.

Radu se lăsă pe călcâie, punând și mai multă distanță între ei. Nu știa dacă să jubileze pentru că Mehmed l-ar fi luat cu el preferându-l Ladei, sau să se lase cuprins de disperare pentru că Lada era prea prețioasă pentru el pentru a risca, în vreme ce Radu ar fi fost bine-venit. Toate lucrurile prin care trecuse Radu, toate lucrurile pe care

le făcuse de când se afla acolo. Nu se mai putea întoarce acolo unde fusese înainte. Pierduse prea mult. Dar Mehmed nu putea să vadă asta.

— Trebuie să rămân cu tatăl tău. Radu se ridică, iar genunchii aproape că-l trădară, trimițându-l înapoi pe pământ, la Mehmed. Și-i blocă și rămase înalt și drept precum cetatea de neînving din spatele lor. Altminteri...

Altminteri nu mai era posibil să repare molozul pe care acea seară îl făcuse din zidurile din jurul inimii lui.

— Altminteri toată munca mea va fi în zadar și intenționez să fiu un Drăculea mai folositor pentru tine. Se forță să zâmbească și ca tonul vocii să-i fie vesel: Lada este deja cu două tentative de asasinat înaintea mea. Am câte ceva de recuperat.

Mehmed se ridică în picioare.

— Spui că trebuie să faci lucrurile acestea. Dar tu ce *vrei* să faci?

Radu își întinse degetele spre Mehmed, atingându-i tivul tunicii. În spatele lui Mehmed, văzu un grup de ieniceri venind în fugă spre ei.

Radu zâmbi cu cel mai bun și mai nevinovat zâmbet al său. Zâmbetul fără prihană, zâmbetul care zicea: *Spune-mi toate tainele tale, nimic rău nu se va întâmpla*, zâmbetul care zicea: *Nu mai e nimic altceva în mine decât ceea ce vezi, încrede-te în mine, încrede-te în mine*.

— Ce vreau eu nu contează. Ceea ce contează este pregătirea căii pentru ca tu să fii sultanul care știm amândoi că poți să fii. Tu vei fi Mâna lui Dumnezeu pe Pământ, iar eu voi face orice pot să mă asigur că asta se va întâmpla.

*

Radu se duse înapoi în tabără singur, întrebându-se dacă nu cumva era posibil ca, la urma urmelor, să-l înțeleagă cu adevărat pe Skanderbeg. Deoarece nu exista nimic ce el nu ar fi sacrificat pentru Mehmed.

Inclusiv pe sine.

Lazăr se ridică, alarmat, în picioare atunci când Radu intră în cort. Radu nu se așteptase să-l vadă din nou în acea seară.

— Ce s-a întâmplat? Arăți de parcă l-ai văzut pe diavol.

Radu clătină din cap în timp ce se așeza, dorindu-și ca Lazăr să nu fi fost acolo, astfel încât să se poată gândi la Mehmed și să se lase în voia acelei dureri violente în intimitate.

— Nu pe diavol. Pe Mehmed.

Lazăr zâmbi cu amărăciune.

— Nu văd prea mare diferență. Ce făcea?

— Părea bolnav. Asediul n-a fost blând cu el.

— Așa și trebuie să fie.

Când Radu se ghemui și se întoarse cu spatele, Lazăr puse cu blândețe o mână pe umărul lui. Nu îl frigea ca a lui Mehmed, nu pârjolea acolo unde îl atingea.

— Simți același lucru pentru el?

— Întotdeauna voi simți.

— Și sora ta?

Radu se înfioră, amintindu-și grijulia protejare a Ladei de către Mehmed. Și regretând că-i mărturisise lui Lazăr că între Mehmed și Lada exista ceva ce el tânjea să fi avut.

— Te rog, Lazăr, nu mai vorbi.

Mâna lui Lazăr se mișcă, iar Radu îl auzi cotrobăind printre lucrurile din cufărul lui, aflat lângă birouașul lui de scris.

— Scriu eu rapoartele pentru tine. Va dura ceva timp. Te deranjează?

Radu mârâi și flutură din mână. Voia să fie singur, dar nu voia să fie nevoit să scrie singur rapoartele. Lazăr o făcea adesea în locul lui, strângând informațiile. Tot ceea ce-i trebuia era iscălitura lui Radu. După mai multe minute, Lazăr îngenunche în fața lui Radu, întinzând un teanc de foi, astfel încât numai partea de jos să se vadă.

Fără să șovăie, Radu le semnă pe toate. Și atunci, în sfârșit, Lazăr

plecă. Radu își îngropă fața în pătură, cu inima bătându-i pentru tristețea și bucuria care era Mehmed, Mehmed, Mehmed.

41

— Ce n-aș da pentru un pâlț de huni chiar acum!

Nicolae oftă, întinzându-se pe spate în mijlocul arenei pentru antrenament. Țărâna de sub el se întărise, bătută de zeci și zeci de picioare. Pereții scunzi din lemn ai arenei erau plini de cuie în care își atârnavu echipamentul bărbații care exersau acolo.

Ca în toate zilele din ultimele șase luni, cuiele erau goale.

Tohin plecase la scurt timp după ce distruseseră valea. Mai avea și alte avanposturi de vizitat, alți soldați de învățat. Ladei îi lipsea. Și mai ales îi lipseau exploziile create. Nici măcar nu puteau să continue să se antreneze cu praf de pușcă, deoarece pur și simplu nu aveau destul.

Erau foarte puține lucruri de făcut. Azi, Petru și Matei se aflau în patrulare cu Ștefan. Lada nu știa unde era restul trupei și găsi că îi era peste putință să-i pese. Erau trimiși să îndeplinească niște însărcinări locale lipsite de importanță, pentru a compensa lipsa spahiilor și a guvernatorilor vilaietelor. Săptămâna care trecuse cercetaseră furtul mai multor porci de la o gospodărie din apropiere. Hoțul, surprins asupra faptului, era o spărtură în gard și un petic de pământ din pădure unde creșteau trufe.

Până și ura față de Mehmed pentru că o părăsise își pierduse sclipirea, focul ei fiind domolit de frica apărută odată cu veștile lui Tohin despre asediu. Se trezea din ce în ce mai des gândindu-se la el cu regret. Ba chiar cu afecțiune. Închipuindu-și ce ar fi făcut dacă el ar fi fost acolo. Și apoi își înjunghia acele gânduri cu cel mai ascuțit pumnal, tăindu-le din mintea ei. El se descurca fără ea, la fel de bine se putea descurca și ea fără el. Avea să fie bine. Fără ea.

Se ridică, dominându-l pe Nicolae, și privi în jos spre el.

— Vrei să mă săruți? îl întrebă ea.

Nicolae scoase un sunet ciudat, de parcă s-ar fi înecat.

— Poftim?

— Vrei să mă săruți?

Nu simțea nimic atunci când se uita la Nicolae, dar totuși, nici cu Mehmed nu simțise mare lucru înainte să se sărute. Poate că secretul pentru a și-l scoate din sânge era să-l înlocuiască. În mare, îl găsea pe Nicolae mai mult decât suportabil, și el era bun când trebuia să primească ordine.

— Te rog să iei asta în cel mai amabil mod cu putință, zise el, ridicându-se și dând înapoi pentru a pune cât mai multă distanță între ei, cu ochii pe cuțitul cu care se juca ea. Dar aș prefera să dau frâu liber închipuirii cu calul meu. Și bănuiesc că lui i-ar plăcea mai mult decât ție.

Lada ridică nasul în vânt.

— Calul tău merită ceva mai bun.

— Amândoi putem cădea de acord în această privință.

Acum, convins întrucâtva că ea nu avea de gând să-l înjunghie, Nicolae se așează pe zid, alături de ea. Faptul că ea nu era supărată din pricina respingerii lui arăta că sărutarea nu ar fi făcut nimic pentru a-i ușura problemele.

— Eu mă gândesc la tine ca la o soră, îi zise. Ca la o soră deșteaptă, violentă și din când în când îngrozitoare, pe care aș urma-o până la capătul pământului, în parte pentru că o respect foarte mult și în parte pentru că mi-e frică de ce mi-ar face dacă aș refuza-o.

Ea încuviință din cap.

— Ți-aș face lucruri cumplite.

Nicolae izbucni în râs.

— Cele mai cumplite.

— Și apoi ți-aș fura iubitul cal, pentru a-ți face în ciudă.

— Cruzimea ta nu cunoaște limite.

Lada se ridică și se întinse, dorindu-și să aibă unde să se ducă. Nu se mai putea retrage în pădure, așa cum obișnuia să o facă. Un glas fantomatic o urma acum acolo, șoptindu-i la ureche *târfă*, mirosul de pământ invocând amintiri pe care ea ar fi preferat să le lase îngropate.

— Mă duc să patrurez pe terenul din jurul seraiului, spuse ea.

Nicolae dădu aprobator din cap, apoi chipul lui jovial deveni serios.

— Vorbesc serios, să știi. Te voi urma până la capătul pământului.

O căldură neobișnuită se răspândi în pieptul ei. Își mută privirea, încercând să-și ascundă zâmbetul de pe buze.

— De bună seamă că m-ai urma.

Își croi drum spre poarta masivă a fortăreței, simțindu-se mai plină de viață decât fusese de săptămâni în șir. Orice s-ar fi întâmplat, îi avea pe oamenii ei. Avea comanda ei. Și asta era ceva, totuși.

Un sol, purtând pe mantia sa praful leghelor străbătute, se apropie de poartă călare pe un cal obosit. Scoase un săculeț de pe umăr și i-l întinse ei.

— Scrisori din Albania.

— Le iau eu.

Lada apucă sacul și strigă un servitor. Sortară scrisorile. Cele mai multe erau pentru servitorii care aveau membri ai familiei în slujba soldaților, câteva pentru oamenii ei de la prietenii acestora aflați la asediu. Trecuse mai bine de o lună de când nu mai avuseseră vești și cu greu se abținea să nu deschidă acele scrisori.

Apoi urmă o scrisoare adresată ei. Inima i se făcu mică, sărindu-i în sus în piept și împiedicând-o să respire. Oare Mehmed îi scrisese într-un final?

Lăsând servitorul fără să-i adreseze o vorbă, se retrase în odaia ei

din cazarmă. Puse scrisoarea pe birou, făcând pași încolo și înapoi, privind-o cu suspiciune, ca și cum ar fi putut să dispară. Ce scria oare? Ce *voia* ea să scrie? După tot acel timp, ce-ar fi putut să scrie ca să o facă să-l ierte?

Nimic. El nu putea să scrie nimic.

Rupse sigiliul, sfâșiind marginea hârtiei din pricina forței, și o deschise, parcurgând în grabă conținutul ei. Nu era de la Mehmed.

Scrisul nu-i era familiar, însă semnătura din partea de jos era negreșit a lui Radu.

Se așeză cu greutate, tulburarea făcând să-i fie greu să se concentreze asupra slovelor. Radu se afla la asediu? Cum? De ce? Era cu Mehmed, oare?

Fu străbătută de o senzație stranie, o invidie chinuitoare pentru că Radu se afla acolo, unde ei îi era interzis, cu *Mehmed*. Mehmed trebuie să-l fi luat cu el, trebuie să-l fi salvat din Edirne. Scrâșnind din dinți, Lada începu de la capăt. Epistola era scurtă, de doar câteva rânduri. O saluta fără niciun preambul sau vreo explicație, înștiințând-o doar că asediul era un dezastru și că avea să se termine în curând. Apoi...

Lada se opri, lăsând scrisoarea să-i cadă din mână. Apoi o ridică și citi fiecare vorbă ca și cum așa ar fi putut să schimbe ce scria.

„Molima e de nestăpânit. Aceasta e o taină ce rămâne între noi, însă Mehmed a căzut bolnav. Nu mă aștept să se facă bine sau să supraviețuiască drumului de întoarcere. Când va muri, te vei găsi la mila lui Murad, care încă te vrea moartă. Fără protecția lui Mehmed, mă tem pentru tine. Orice s-ar fi petrecut între noi, n-aș putea să trăiesc dacă nu te-aș preveni. Strânge ce poți și fugi cât timp nimeni nu e acolo să bage de seamă.”

Când va muri.

Nu dacă.

Ci *când*.

Lada se uită la data scrisorii – fusese scrisă cu mai bine de o lună

în urmă. Ceea ce însemna că Mehmed ar fi putut să fie deja mort, ar fi putut să fie mort în tot acest răstimp. Toată răutatea pe care o nutrise, tot amarul, toată mânia. Ultimele vorbe către el. Gândul ei că dacă nu avea să se mai întoarcă, merita să nu știe ce simțea ea pentru el. Se chirci de durere, ținându-se de mijloc, un vaiet amenințând să-i iasă din gâtlej.

Îl trimisese pe Mehmed la moarte cu nimic altceva decât cruzime și, mai rău decât atât, era o moarte pe care nici măcar ea nu putuse s-o prevadă. Nu putea să lupte împotriva unei molime cu sabia, nu putea să oprească boala ucigașă cu un pumnal, oricât de iute și de ascuțit ar fi fost.

Se lăsă să cadă pe patul ei de companie și se făcu ghem, incapabilă să-și închipuie lumea fără Mehmed în ea. Radu avea dreptate – pentru ea n-avea să existe un loc în acea lume. Iar Radu nu era amenințat așa cum era ea, căci își găsisese propriul rol de jucat.

Radu își căștigase locul. Tot ce avea ea acum – căminul, oamenii, chiar viața ei – erau pentru că Mehmed ținea la ea. Toate ițele duceau înapoi la el, iar odată cu moartea lui, toate aveau să se rupă.

Dându-se jos din pat, luă scrisoarea și o citi iar și iar, încordându-și voința pentru a o schimba. Apoi o trânti pe birou cu un țipăt, înfigându-și pumnalul în ea atât de adânc, încât mânerul ieșea direct din lemn.

*

O săptămână mai târziu, Lada era aproape gata de plecare. Avea să fure un cal. Ca ienicer, nu avea un cal al ei, dar existau câțiva rămași în grajdurile fortăreței. Tot ce-i trebuia erau încă două zile. Barem dacă ar fi acceptat sau ar fi cerut daruri extravagante de la Mehmed. Nu avea mai nimic în afara plășilor ca ienicer. Îi făcuse mai devreme o vizită vistiernicului pentru a-și lua leafa, dar prostul acela bătrân și enervant refuza să se grăbească cu plata. Să fi furat mai mult decât îi era necesar avea să atragă atenția, așa că era

forțată să aștepte.

Era o adevărată agonie.

Toți oamenii ei băgaseră de seamă schimbarea în purtarea ei, însă niciunul nu-și dădea seama de unde i se trăgea. Nicolae, în mod special, părea tulburat, iar Lada se temea că el primise vorbă despre decesul lui Mehmed în propria lui scrisoare sau că bănuia că ea avea să fugă.

În vreme ce se uita dușmănos la soare, dorind să apună mai iute, astfel încât ea să poată fugi, Nicolae puse o mână pe umărul ei. Ceilalți ieniceri plecaseră la masă. Ea nu observase că el rămăsese.

— Putem sta de vorbă, îi zise el, cu o voce încordată. Despre ceea ce te macină.

Ea se întoarse spre el, cu ochii mijiți a suspiciune.

— De ce crezi că mă macină ceva?

— Săptămâna trecută ai fost...

— *Cum?*

Oare ce observase el? Oare le spusese celorlalți bărbați? Nu știa în care putea să aibă încredere și cu cât mai puțini oameni îi știau planurile, cu atât mai bine.

El ridică din umeri.

— Ai fost cât pe ce să-i rupi brațul lui Petru în luptă. Și apoi ai lipsit ieri de tot la antrenament. Fie că nu izbutești să răspunzi la ceea ce spun, fie te răstești atât de tăios, încât rănește, îmi pare rău. Am crezut... nu mi-am dat seama că vorbeai serios. Își schimbă greutatea de pe un picior pe celălalt, trăgând de gulerul tunicii. Dacă vrei, adică dacă e important pentru tine, eu... Am putea să încercăm să ne sărutăm.

Lada îl privea lung, uluită. Apoi, cum tensiunea ultimei săptămâni fusese prea mult, ea își dădu capul pe spate și râse. Hohotul ieși bolborosind din ea, așa cum țâșnește un izvor de munte din stâncă, revărsându-se potop de pe buzele ei într-un iureș rece, de neoprit. Râse atât de tare, încât căzu pe pământ, ținându-se

cu mâinile de burta care începu de îndată să o doară.

Nicolae o înghionti cu piciorul, încruntându-se.

— Asta este cea mai jignitoare respingere a unei oferte romantice pe care am primit-o vreodată. Și asta spune ceva, căci am avut parte de *multe* respingeri.

— Idiotule! icni ea. Ticălos din cale-afară de arogant! Ai crezut că aveam să fiu atât de distrusă din cauza *ta*?

El se așeză alături de ea.

— Da, corect. Câtă vreme mai am un dram de demnitate, poți să-mi spui ce s-a întâmplat de fapt?

Ea oftă, ștergându-se sub ochi, unde i se scurseseră lacrimile, apoi se ridică în capul oaselor, astfel încât umerii li se atingeau. Îl cunoștea pe Nicolae. Putea să aibă încredere în el.

— Plec. Cu o grimasă, adăugă: Fug.

— De ce?

— Radu mi-a scris de la asediu. Mehmed este... era... bolnav.

Înghiți pentru a-și ostoi durerea care i se aduna în gâtlej aidoma unui cancer, dar aceasta refuza să se clinească. Scrisoarea, împăturită și ascunsă în cămașa ei, se afla imediat sub pungața de la gât și o împungea în pielea de deasupra inimii.

— Pe moarte. Sau deja mort. El este singurul motiv pentru care am libertate sau putere. Dacă se duce, voi pierde asta. Făcu un gest spre arena pentru antrenament, spre micuța clădire pe care i se îngăduise să o revendice drept cazarma ei personală. Murad îl iubește pe Radu, continuă ea, dar pe mine mă vrea moartă, și nimeni nu-l va opri. Nimănu-i va păsa. Așa că plec.

— Pe rănilor lui Iisus, ar cam fi timpul.

Lada se întoarse spre el, surprinsă.

— Ce vrei să spui?

— Mă mir numai de ce ți-a trebuit atât de mult să te hotărăști să fugi! Mereu m-am întrebat ce te reținea când, în mod evident, aveai deșteptăciunea și iscusința de a scăpa cu ani în urmă.

— Eu... eu n-am putut. Dacă aş fi putut, aş fi făcut-o!

Nicolae ridică din sprâncene, iar cicatricea i se încreţi pe frunte.

— Ai avut acces la bani şi la cai. Poţi vâna, poţi să urmăreşti o tintă, poţi să lupţi. Plănuind doar puţin, ai fi putut să fii peste graniţă şi în drum spre casa ta oricând.

Lada se rezemă de perete, cu mintea învolburată. El avea dreptate. Acum nu putea face nimic diferit faţă de ultimii doi sau trei ani. În afară de...

Mehmed.

Rămăsese întrucât el îi oferise un motiv să rămână.

— Nu am nicio casă la care să mă întorc, zise ea, evitând privirea lui Nicolae de teamă ca nu cumva să vadă adevărul reflectat în ochii lui. Tatăl nostru ne-a trădat şi ne-a abandonat pe Radu şi pe mine de două ori. O dată când ne-a lăsat aici şi o dată când a iscălit condamnarea noastră la moarte prin încălcarea tratatului. El a fost... Închise ochii, făcându-i-se silă atunci când îşi aminti cum îl privise cu admiraţie, cum îşi dorise cu înfocare să capete aprobarea lui. El n-a fost niciodată un om măreţ şi acum ştiu asta. Dacă mă întorc la el, va găsi o altă cale să mă dea la schimb pentru nişte firimituri de putere de risipit.

Era adevărat. Dacă s-ar fi dus acasă în Valahia, ar fi fost măritată înainte să apuce să-i arate tatălui ei că devenise ceva mult mai mult decât ar fi putut el visa.

— Atunci, mergem în altă parte.

Lada făcu ochii mari, uitându-se la Nicolae.

— Mergem?

— În locul ăsta n-a fost nimic vesel până să vii tu şi va fi şi mai puţin de-atât în lipsa ta. Ţi-am spus că vorbesc serios – voi merge cu tine până la capătul pământului. Cu toate că aş prefera ca acest capăt să fie mai aproape decât mai departe, căci călăritul îmi dă iritaţii într-un loc pe care îl preţuiesc nespus.

— Nu-ţi pot cere să vii cu mine.

— Nu-mi poți cere să rămân.

— Aici ai o poziție. Bani. Valoare.

— Sunt un sclav plătit. Amândoi știm asta.

Lada încuviință din cap, ușurarea încălzind-o asemenea unei vetre pe timp de iarnă. Ar fi fost bine să-l aibă pe Nicolae cu ea.

— Ar trebui să-i întrebi și pe ceilalți, îi spuse Nicolae.

Ea clătină din cap.

— Cu cât luăm mai mulți, cu atât mai mare va fi șansa de a fi descoperiți. Nu le voi primejdui viețile. Și mă îndoiesc că vor veni.

— Cred că ai fi surprinsă. Ți-ai ales bine oamenii.

— Mă voi gândi la asta. Avem două zile. Pregătește ce trebuie.

El sări în picioare, oferindu-i o mână pentru a o ajuta să se ridice, apoi îi ținu palma strânsă între ale lui.

— Până la capătul pământului.

— Până la capătul pământului.

Cu un zâmbet strâns, ea se întoarse să plece.

— Și, Lada? Îmi pare rău pentru Mehmed. Știu ce a însemnat el pentru tine.

Ea făcu un pas greșit și aproape că se împiedică.

— Asta e ciudat, spuse ea, cu ochii arzând. Pentru că eu nu cred că știu.

Tot ce avea era ceea ce simțea, iar asta era un amestec de furie, amărăciune, gelozie, dorință și afecțiune pe care știa că n-avea să-l descâlcească niciodată ca să vadă ce se afla în miezul lui.

Se duse în fostul ei iatac din fortăreață să vadă dacă era ceva care să merite să fie luat. Era așa cum îl lăsase, neatins, cu un strat de praf depus peste toate lucrurile. Pustiu. Un trecut pustiu, un viitor pustiu, și nimeni căruia să-i pese de ea în niciunul.

— Dracu să te ia, Mehmed! strigă ea, plină de o amărăciune otrăvită de mânie.

Era vina lui. Ea rămăsese pentru el, îl lăsase să o legene în dulci iluzii că avea protecție, siguranță, un viitor. Dar, ca întotdeauna, ea

se afla la mila bărbaților din viața ei. Și, întocmai ca tatăl ei, Mehmed o părăsise.

— Și unde este dracul care să mă ia?

Lada se răsuci pe călcâie, cu inima luând-o la galop. Mehmed se rezema de ușorul ușii, voioșia strâmbând noua formă a chipului său obosit pe care asediul o sculptase în carnea sa. Arăta ca un sălbatic, cu obrajii nerași, cu cearcăne sub ochi, dovezi ale lipsei de somn. Traversă iatacul spre ea, cu brațele larg deschise.

— Ai murit!

Îl împinse deoparte, privindu-i lung chipul. Era schimbat, dar era el. Viu. Sănătos.

— Am murit? Ce dezamăgitor! Abia așteptam să fiu în viață pentru reîntâlnirea noastră. Cu toate că mă temeam că aveai să mă omori *tu*.

Ea îl trase mai aproape, lăsându-l să o țină în brațe, clătinând din cap a neîncredere față de miracolul ei.

— Am primit o scrisoare. În ea scria... Am crezut că ești mort.

Scoase scrisoarea din sân și i-o întinse. Încruntându-se, Mehmed o luă. Linia dintre sprâncene se adânci.

Ei îi plăcea acea linie. O crezuse pierdută pe vecie. Ușurarea și bucuria se războiau cu furia. Căci dacă el n-ar mai fi fost, ea n-ar mai fi rămas cu nimic. Nu mai putea să pretindă că avea o viață a ei acolo. Însă acum se întorsese. Și asta o făcea... confuză.

— Asta nu este scrisul lui Radu, însă iscălitura este. Oricine ar fi scris-o, n-a fost el. Cineva a vrut ca tu să pleci. Mehmed se încruntă privind scrisoarea, ca și cum aceasta ar fi putut să-și dea în vileag tainele. Cine să fi vrut asta?

Preț de câteva clipe întunecate – cele mai întunecate din viața ei, chiar și mai rău decât să-l creadă mort pe Mehmed –, Lada se întrebă dacă Radu se afla totuși în spatele acestui lucru. Ea avea ceea ce își dorea el. Ar fi fost o cale perfectă de a scăpa de ea fără să o omoare.

Dar nu. Nu putea să creadă așa ceva despre el. Orice altceva ar fi fost între ei, Radu nu i-ar fi făcut un rău atât de mare. Căci ea nu i l-ar fi făcut niciodată, iar Radu nu era capabil să se arate mai crud decât era ea.

Mehmed continuă:

— A fost cineva din cercul lui de apropiați. Cineva cu acces la iscălitura lui.

Se uită la ea întrebător.

— Tu ar trebui să știi mai bine decât mine, replică ea.

Limba ei era înmuiată adânc în veninul rămas din ultimele luni de așteptare și din săptămâna de jale.

— Eu am fost aici, întocmai unde m-ai lăsat. În vreme ce Radu a fost alături de tine.

Mehmed clătină din cap.

— El e cu tatăl meu. Nu l-am văzut decât o singură dată. Comandă un mic grup din subordinea directă a sultanului.

— Atunci, ar putea fi oricine. Nu sunt favorita tatălui tău sau a lui Halil Pașa sau a oricărui alt bărbat. Lipsa mea n-ar fi jeliță.

— Eu aș jeli-o. În fiecare clipă a zilei.

— Ai făcut-o?

Privirea lui Mehmed era plină de dor.

— Am făcut-o.

Ea își întoarse privirea.

— Aveam de gând să plec.

El o trase mai aproape, îngropându-și fața în părul ei.

— Îți interzic.

— Tu nu poți să-mi interzici nimic.

Dar sună nesincer și forțat atunci când o rosti. Își petrecuse ultima săptămână conștientizându-și exact valoarea ei fără el. Însemna un cal furat, un singur prieten loial și un viitor sumbru și dificil.

El trecu de la păr la urechea ei, trasând drumul cu buzele. Trupul

ei răspunse în pofida hotărârii sale de a fi furioasă, de a-l pedepsi.

El încă o dorea. Iar ea știa acum ce lucru trecător și prețios era pentru o femeie să fie dorită în orice fel care o făcea importantă. Fusese gata să fugă atunci când îl pierduse, dar acum...

Nu avea să recunoască nicicând în fața lui Nicolae, de-abia putea să recunoască în sinea ei, însă avea să rămână pentru Mehmed. Avea să rămână pentru felul în care se simțea atunci când gura sau ochii lui erau lipite de ea. Și avea să rămână pentru puterea pe care asta i-o dădea.

Buzele lui le găsiră pe ale ei, iar ea îi răspunse la sărut cu o ferocitate hotărâtă. Îl mângâie peste tot, pe păr, pe față, pe umeri, pe mâini, căci el era acolo și era viu și era prima dată când un bărbat care o iubea se întorsese pentru ea. Nu era nevoită să-și piardă viața pe care și-o construise acolo, ițele de siguranță și de putere pe care le avea. Nu-l pierduse.

— Spune că ești a mea.

Buzele lui își marcară drumul în josul gâtului ei. Ea se arcui, lipindu-se de el, înfigându-și degetele în spatele lui.

— Sunt a ta, îi răspunse în șoaptă.

Vorbele tăiau ca niște cuțite, de-abia ieșite din gura ei, înainte ca el să le fure, sigilându-le cu propriile lui buze.

Caravana mergea mai încet decât restul armatei, rămasă în urmă pentru a înainta pe un drum bătătorit de o sută de mii de eșecuri în pământul de dinaintea lor.

Radu nu se grăbea să-i prindă din urmă.

Căpătase permisiunea plină de pică din partea lui Murad de a face parte din contingentul lui Kumal în timp ce încercau să-l țină în viață suficient cât să ajungă acasă. Cu toate că Radu știa că asta nu avea să contribuie cu nimic la țelurile sale mai importante de a ajuta la ascensiunea lui Mehmed, pur și simplu nu putea să-l lase pe Kumal în urma sa. Nu așa. Kumal începuse să se simtă mai bine, dar încă era destul de fragil ca Radu să se teamă că nu va supraviețui călătoriei.

Kumal îl ajutase pe Radu să-și înțeleagă sufletul și el nu avea să-l dea la o parte pe Kumal fără să-i pese.

Trase de hățurile calului pentru a-l opri, ridicând pumnul pentru ca oamenii din spatele lui să se oprească. Îi conducea pe sârmanii lui ieniceri, reduși la patru, și pe spahiii lui Kumal. Nu știa câți dintre oamenii lui Kumal se pierduseră, însă îl îngrozea pierderea inacceptabilă cu care s-ar fi confruntat dacă ar fi fost întârziată.

În fața lor, un grup de bărbați al căror număr era, în mare, egal cu al lor, ședeau călare pe cai, blocând drumul. Cu mâna pe mânerul sabiei sale, Radu călărea în față. Lazăr veni în urma lui, dar clătină din cap. Un bărbat se desprinsese de grup și se apropie spre a-l întâlni pe Radu. De la depărtare, Radu crezu că era foarte tânăr; apoi omul se apropie și Radu își dădu seama că avea fața complet rasă. Ridurile din jurul ochilor îi trădau vârsta, iar Radu se întreba cine

era și de ce mergea împotriva datinii și nu-și lăsa mustață sau barbă, în funcție de ce era îndreptățit să poarte.

Bărbatul zâmbi sumbru, ridicând o mână drept salut. Deși era îmbrăcat în veșminte mai apropiate regiunii sale, vorbea perfect turcește.

— Salutare, câine al sultanului! Ți-ai pierdut stăpânul?

Radu miji ochii. Era ceva familiar la chipul bărbatului. Și atunci își dădu seama – mai văzuse portretul aceluia bărbat, alterat acum de urmele trecerii timpului.

Skanderbeg.

Radu privi peste umăr. Căruța care îl transporta pe Kumal stătea ca un cărăbuș gras, mătăhălos și vulnerabil. Cu toate că forțele lor erau egale ca număr, Radu văzuse mult prea multe caravane atacate pentru a se îndoii preț de o clipă că avantajul era întotdeauna al atacatorului. El avea ceva de apărut – ei nu aveau nimic de pierdut.

Oftând din rărunchi, se întoarse din nou spre Skanderbeg.

— Prietenul meu este bolnav.

Skanderbeg privi în depărtare, cu ochii blânzi și fără să se concentreze.

— Întreaga mea țară este bolnavă.

Privirea i se așinti asupra lui Radu, cercetându-i veșmintele, coiful, calul.

— Care este numele tău?

— Radu.

— Doar Radu? Fără nume de familie?

Radu zâmbi sumbru.

— Tatăl meu m-a vândut drept zălog suplimentar pentru tronul Valahiei. Vei înțelege de ce nu mi-l revendic.

Skanderbeg încuviință din cap.

— Într-adevăr. Câteodată trebuie să ne revendicăm pe noi înșine. Ar trebui să-ți alegi un nume nou.

Numele lui Skanderbeg era o denaturare a numelui care îi fusese

dat de către otomani – Iskander – și titlul de *bei*, care îi fusese acordat și apoi nerecunoscut.

Gura lui Skanderbeg se strâmbă jucăuș.

— Poate Radu cel Frumos.

— Mă gândeam la Radu cel Copleșitor de Obosit.

— Hm! Da. Skanderbeg își scărpină obrazii, examinându-i pe oamenii din spatele lui Radu. Pe cine însoțești?

— Numele lui este Kumal. Este valiul unei zone provinciale aflate la o jumătate de zi de mers călare de Edirne. Nu deține prea multe, nu este în mod special favoritul sultanului și nu are rude în viață în afară de o soră mai mică și care nu va mai avea nimic dacă el moare. Și probabil va fi mort înainte ca răscumpărarea să poată fi cerută.

Skanderbeg râse.

— Înțeleg. Așadar, de ce îți primejduiești viața însoțind un cadavru fără de valoare?

— Mi-a arătat bunătate atunci când nu avea niciun avantaj s-o facă.

Cu un mârâit, Skanderbeg scoase din coburii șei o ploscă din metal bătut, luă o înghițitură, apoi se șterse la gură. Nu exista încordare în trupul lui, niciun semn al unui atac iminent. Uitându-se la oamenii lui Skanderbeg, Radu văzu că își țineau umerii relaxați, departe de o potențială luptă. Se uitau, în schimb, peste regiunea rurală pustiită și arsă. Radu se întrebă dacă ei erau cei care pusese războiul.

— Nu pari să te bucuri prea mult de victoria ta, zise Radu.

— A, da, victoria mea. Skanderbeg își dezveli dinții, ținându-și brațele larg desfăcute. Rămân domnul unui ținut nimicit și ars, cu sipetele goale, poporul bolnav, câmpurile distruse. Și totuși, mândria mea rămâne intactă! Afurisita mea de mândrie și libertatea poporului meu nu le vor umple pântecul în iarna lungă care stă să vină. Unele victorii sunt o biată înfrângere îmbrăcată în veșminte greșite. Scurpă pe pământ și întrebă: Câți oameni estimezi că vom

pierde dacă mândria mea cere un ultim gest de sfidare la adresa sultanului nostru?

— Eu voi pierde cu certitudine căruța. Chiar dacă voi nu-l veți lua pe Kumal, întârzierea și privațiunile vor însemna moartea lui. Oamenii mei sunt oboșiți, dar furioși din pricina umilinței lor. Ai voștri sunt înverșunați pe soldații care i-au făcut să piardă atât de mult. Bănuiesc că veți pleca mai departe călare, așa cum reușiți mereu s-o faceți, însă cu niciun câștig în afară de sângele ienicerilor care se va amesteca împreună cu cel al oamenilor voștri pentru a stropi câmpiile uscate. Nu cred că eu voi supraviețui, ceea ce va fi dezamăgitor.

Skanderbeg dădu gânditor din cap.

— El e un om bun, zici?

— Cel mai bun pe care l-am cunoscut vreodată.

— Prea bine, atunci. Am întârziat la masa noastră de prânz. Transmite-i lui Murad omagiile mele, Radule cel Frumos.

Radu se strădui din răspuțeri să nu lase ușurarea care îi inundase trupul să se arate pe chipul său. Își înclină capul în semn de respect, apoi își îndemnă calul înainte în vreme ce Skanderbeg se dădu în lături, făcându-le semn oamenilor lui să facă la fel.

Pe următoarea leghe, Radu se încordă, așteptând ca o săgeată să i se înfigă în spinare, dar niciuna nu veni. Spuse o rugăciune de recunoștință în gând pentru bunătatea lui Kumal, care îi salvase încă o dată viața.

*

Murad nu încetase să bea. Toată lumea era atât de preocupată să evite să facă remarci despre acest lucru, încât ar fi putut la fel de bine să nu mai vorbească și despre altceva.

Târziu, într-o seară, Radu se plimba pe străzile din Edirne. Frigul iernii se instalase adânc în pietrele orașului, radiind în afară și furându-i căldura din oase. Oamenii imitau clădirile,

îngrămădindu-se în ei înșiși, privind printre pleoapele închise, suspicioși și ursuzi de la frig.

El se opri în toate locurile de adunare în care putu – moschei, hanuri, piețe. Pretutindeni, atitudinea era aceeași. Cazarma ienicerilor, în mod firesc gălăgioasă la vremea mesei, era la fel de tăcută ca pomii acoperiți de chiciură. Radu se strecură înăuntru cu un coif de ienicer pe cap și se așază la capătul unei mese, cu capul aplecat deasupra mâncării sale.

— ... să ajungă să-și păstreze pământul și venitul? După toate felurile în care spahiii lui n-au izbutit în timpul asediului? Și plata noastră rămâne aceeași. Ar trebui să-și garnisească lefurile pentru a ne da o parte din ce...

— ... bolnav, fata mea zice că nu va mai rezista mult. Și atunci, unde suntem? Dacă n-am putut lua cetatea lui Skanderbeg, închipuie-ți ce le-ar face alor noștri un asediu asupra Constantinopolului. Voi pleca înainte să slujesc sub micul habotnic...

Nu auzea nimic nou. Oftând, Radu își împinse mâncarea la o parte și ieși din nou în noapte, privind lung spre cer. Norii joși se adunau deasupra orașului, amenințători și izolându-l de stele. Poate că era mai bine. Radu nu credea că prevestirile stelelor din acea seară ar fi putut fi unele bune.

Când ajunse la palat, aerul era la fel de înăcrit și de închis ca al unui mormânt. Pășii ușor în timp ce se furișa dincolo de ușile unde prezența sa ar fi fost dorită și își găsi ținta: iatacul său.

Cizmele sale căzură grele la podea în fața vetrei. Focul era scăzut, dar destul de puternic încât să încălzească odaia.

Era foarte obosit.

Murad îi solicita prezența la orice oră din zi sau din noapte, adeseori cerând să rămână treji până în zori. Radu își recitase poemul de atâtea ori, încât adesea se trezea cu o durere de cap și cu gura uscată, recitând în somn așa cum glumise odată că ar putea s-o

facă.

Dacă exista îndurare pe lume, în acea seară Murad avea să uite de el.

Un teanc de scrisori fusese lăsat pe noptiera sa. Le selectă, aruncând invitațiile primite din partea diferitor cunoștințe care încă pretindeau că întoarcerea sa era un motiv de sărbătoare. După Krujë, nu mai avea energia să simuleze că se simțea bine la adunări. Văzuse oameni murind.

Omorâse oameni.

Iar acum se întorsese exact acolo unde începuse, fără a fi mai aproape de a-l ajuta pe Mehmed. Iar Mehmed era la fel de departe cum fusese dintotdeauna.

Radu se opri la o scrisoare cu un scris tremurat, apoi o deschise.

Era de la Kumal. Radu se lăsă pe spate, zâmbind ușurat. Kumal era pe cale de însănătoșire, recăpătându-și încet puterile. Însă o frază din josul paginii îl lăsa pe Radu atât tulburat, cât și consternat.

Mă aștept ca, la primăvară, să fiu destul de bine pentru a lua parte la căsătoria ta cu Nazira, un eveniment fericit, pe care îl așteptăm cu nerăbdare. Până atunci, dragul meu frate, ai grijă de tine.

Radu râse a neîncredere. Aparent, Kumal nu vedea supraviețuirea sa ca anulând o înțelegere făcută pe patul de moarte. Avea să fie nevoit să mai aștepte până să-i spună lui Kumal că era imposibil. Nu voia ca vreo dezamăgire să-i întrerupă convalescența prietenului său.

Radu nu avea idee dacă măcar îi era îngăduit să se căsătorească. Ienicerilor nu le era permis, dar el nu era propriu-zis ienicer, în pofida faptului că era comandant. Presupunea că asta depindea de toanele sultanului. Nazira nu avea niciun fel de valoare politică, cu poziția lui Kumal dependentă de favoarea capitalei și fără o sumă de bani semnificativă în familia lor. Totuși, știa că ea s-ar fi putut mărita cu cineva de rang mai înalt decât el, cu o beizadea sau un alt valiu. De ce voia Kumal un asemenea lucru pentru ea?

Fu străbătut de un junghi de înțelegere plăcută și dureroasă în același timp. Kumal voia ce era mai bine pentru sora sa, ceea ce însemna că voia pentru ea ce credea el că avea s-o facă să fie cea mai fericită. Toate atențiile ei pline de amabilitate, toate zâmbetele însoțite de îmbujorare, toată strălucirea ei plină de bucurie atunci când el se ducea în vizită – Radu nu era alegerea lui Kumal. Era a Nazirei.

Dar cum putea el să-i dea Nazirei inima lui, când era atât de răsucită și întortocheată în a lui Mehmed? A ei strălucea pură și deschisă. El avea să-l convingă pe Kumal că Nazira merita mai mult decât i-ar fi putut el oferi.

Un ciocănit ușor la ușa lui îl făcu să tresară. Un servitor, cu ochii mari și arătând obosit, se înclină.

— Sultanul vă solicită prezența.

Radu oftă.

— De bună seamă. Îi aruncă servitorului un zâmbet hărțuit, iar chipul băiatului se luminează de o înțelegere împărtășită între ei. Apuci să dormi zilele acestea? îl întrebă.

Băiatul clătină din cap.

— Niciunul dintre noi nu doarme. Dorește ca toate lumânările să fie aprinse, să se cânte întruna, să fie mâncare și băutură la orice oră.

Aruncă o privire peste umăr, sfâșiat între bucuria de a putea vorbi despre sultan pe acest ton și teama de a fi prins făcând-o.

Radu zâmbi pentru a-i arăta băiatului că nu era îngrijorat.

— Cred că se teme de întuneric. Cine îl întreține când nu sunt eu acolo pentru a-i ține companie?

Băiatul făcu o grimasă.

— Halil Pașa, adeseori. Săptămâna trecută m-a lovit pentru că am vărsat un strop de supă pe papucul lui.

— Oh, îl urăsc! Este un om îngrozitor. Radu scoase o monedă dintr-o pungă aflată alături de el pe pat și i-o dădu băiatului. Cum te cheamă?

Băiatul făcu o plecăciune, răspunzând cu un glas ca un chițcăit.

— Amal.

— Amal, îmi pare rău că trebuie să muncești atât de mult pentru atât de puțin. Ori de câte ori Halil Pașa este aici, caută-mă și-ți voi da o monedă în plus ca să te recompensez pentru că ești nevoit să-i înduri prezența.

Radu se temea că lui Amal avea să-i cadă capul de pe gât de cât de tare îl bătăia.

Dacă Halil Pașa stătea cocoțat ca o cioară mîncătoare de hoituri, așteptând să prindă clipa morții iminente a lui Murad, Radu trebuia să-l întreacă.

Lada era tolănită în patul lui Mehmed, cu capul atârnat într-o parte.

— Nu, nu, nu! Îi dădu mâna la o parte din locul unde arăta ceva pe o hartă a Constantinopolului și a zonelor dimprejur. Tatăl tău putea să vadă doar zidul, și acolo n-a izbândit, spuse ea.

— Dar dacă nu putem cuceri zidul, nu putem cuceri nici orașul!

— Lasă zidul. Zidul este ultimul tău pas. Dacă vrei cetatea, ce-ți face trebuință mai întâi?

Mehmed se încruntă spre hartă, trasând în mod inconștient conturul zidului care înconjura orașul. Dar apoi își ridică brusc privirea, iar expresia de pe chipul său deveni una gânditoare, își mută degetul de pe zid pe Strâmtoarea Bosfor. Era punctul prin care toate vasele care transportau provizii, soldați și ajutoare erau nevoite să treacă.

— Trebuie să tăiem beregata, spuse el, sărind din pat și înșfăcând o călimară și un toc.

Pe una dintre laturile întinderii înguste se găsea un turn ridicat de stră-străbunicul său, Baiazid, ultimul punct al teritoriilor otomane înaintea pământului Bizanțului. Desenă un turn pereche pe partea cealaltă, parte care era teritoriu bizantin. Și apoi tăie cu tocul peste apa dintre ele.

Lada pocni din palme și sunetul ascuțit reverberă prin odaie.

— Tăgăduiește-le ajutorul. Dă piept cu ei pe mare și pe uscat. Fă-i să lupte pe toate fronturile... întinde-i cât de mult poți și undeva vor pocni. Bate la toate ușile; ai nevoie ca numai una să se deschidă.

Lui Mehmed îi pieri zâmbetul și mâinile sale zăboviră cu

venerație deasupra hărții. Uneori, așa o atingea pe Lada, și văzându-l cum se uita la cetate cu aceeași dorință adoratoare, simți stârnindu-se în ea o gelozie stranie.

— Dacă nu izbutesc, spuse el, acesta va fi sfârșitul meu.

Lada râse.

— Atunci, nu încerca, oiță ce ești. Ține-te pe lângă turma ta. Patrulează-ți granițele. Nimeni nu a spus vreodată că trebuie să cucerești Constantinopolul. E doar un vis.

Când își ridică privirea spre ea, ochii lui Mehmed ardeau.

— Nu e doar visul meu.

Ea își dădu ochii peste cap.

— Da, știi despre visul scumpului tău profet.

— Nu despre asta vorbesc. Întreaga mea țară a fost întemeiată pe un vis. Acum mai puțin de două sute de ani nu eram nimic altceva decât un trib, care se trăgea din mongoli, fără să avem un cămin al nostru. Însă conducătorul nostru... strămoșul meu... Osman Gazi a visat că am putea fi mai mult. A văzut luna înălțându-se din sânul unui mare șeic și coborând într-al său. Din buricul lui a crescut un pom, iar ramurile sale se întindeau să acopere lumea. A știut atunci că posteritatea sa, poporul lui rătăcitor, fără casă, avea să domnească asupra lumii. Că am ajuns atât de departe nu este oare o mărturie a adevărului viziunii sale? Lada, eu am moștenit asta. Este o chemare și un vis de care nu mă pot lepăda. Pomul este al meu pentru a-l întinde și eu trebuie să o fac.

Lada ar fi vrut să-l ia în râs, ar fi vrut să îl contrazică, dar sufletul ei nu-i îngăduia. Înțelegea ideea unui lucru mai important decât propria-ți persoană, atotcuprinzător, imposibil de a fi părăsit vreodată cu adevărat. Știa că Mehmed nu avea să fie niciodată întreg fără cetatea care se cerea cucerită de el, așa cum știa că ea nu avea să fie vreodată întreagă fără țara ei.

Mehmed se aplecă mai aproape de ea.

— Pot să fac asta. Noi putem să facem asta. Împreună.

— Nu putem avea mereu ceea ce vrem, oricât de mult ne dorim, îi șopti ea.

Interpretându-i greșit starea de spirit, Mehmed sări pe pat, frecându-și fața de sânii ei și încercând să-și strecoare mâna de-a lungul abdomenului ei. Ca întotdeauna, ea îi prinse degetele, răsucindu-i-le până ce el țipă de durere și renunță la încercarea sa.

— Ești crudă, îi zise, ridicându-i părul către nasul său și ascunzându-și chipul în el.

— Chiar vrei să discutăm asta acum?

Găsiseră un soi de pace, ajunseseră la un armistițiu în chestiunea haremului său: Lada se prefăcea că acesta nu exista, iar Mehmed niciodată nu-i confirma existența. Însă ea încă refuza să-i dea lui tot ce voia. Să-și păstreze fecioria era singura cale pe care o cunoștea de a se apăra, de a-și împiedica inima să devină cu totul a lui.

Și ea se mai temea și că dacă i-ar fi cedat vreodată, el avea să înceteze să o mai vadă ca pe Lada și ar fi îndepărtat-o așa cum făcea cu mama fiului său. Se temea și mai tare să aibă un copil, să fie frântă pe dinăuntru. Voia ca nimic să nu se schimbe. Voia să trăiască în acele zile aspre de iarnă, ghemuiți împreună pentru a se feri de frigul serii, ei doi formând propria lor societate tainică. Însă nu putea să nege că fiecare zi care trecea făcea să fie tot mai dificil să vrea ca el să se oprească.

Ea părăsi coconul cald al patului lui, cuprinsă de o panică subită că dacă nu scăpa chiar atunci, avea să apară diferită, de nerecunoscut chiar și față de ea însăși.

— Unde te duci? o întrebă Mehmed, întinzându-se spre ea, însă ea se răsuci și scăpă din prinsoarea mâinilor sale.

— La antrenament.

— Ai cea mai ucigătoare forță din tot corpul ienicerilor. Ce ai mai putea să vrei să faci astăzi?

Ea nu-i răspunse, dar în schimb ieși grăbită din iatacul lui și fugi la cazarmă. Acolo, Nicolae era ghemuit pe podea, jucând zaruri cu

Petru, al cărui chip arăta că nu se descurca bine.

— A, exclamă Nicolae, ridicându-și privirea. Ne onorează cu prezența ei! Cărui fapt îi datorăm favoarea?

— Așa te adresezi conducătorului tău?

Vorbele ei îl făcură pe Petru să ia poziția de drepti. Se ridică, înalt și drept, plecându-și capul.

Nicolae nu se grăbi, întinzându-și trupul lung înaintea de a se ridica într-un târziu.

— Nu mi-am dat seama că ne conduceai spre un loc unde să fiu nevoit să te urmez.

Tonul lui era vesel, însă înțelesul o pătrunse pe Lada până în măduva oaselor. El fusese gata să fugă cu ea. Iar ea se hotărâse să rămână fără să se gândească și la el. De atunci, între ei lucrurile nu mai fuseseră la fel, însă ea își umplea timpul cu Mehmed și se prefăcea că nu-i pasă.

— Când voi avea unde să mă duc, îi zise ea, susținându-i privirea, cu bărbia ridicată, tu vei fi primul pe care îl voi vrea alături de mine.

El oftă, ridicând dintr-o sprânceană cu cicatrice.

— Așa nădăjduiesc.

— Acum, putem să...

Mehmed se năpusti în odaie gâfâind, cu un băiat îngrozit în urma lui.

— Spune-i! îi porunci el băiatului.

Băiatul, care avea un cap mare și un gât slăbănog, vorbi:

— Murad nu va supraviețui dincolo de această săptămână. Halil Pașa intenționează să întoarcă orașul împotriva ta înainte ca tu să poți să-ți revendici tronul. Pleacă acum, adu-i numai pe cei în care ai deplină încredere. Intră în taină. El supraveghează toate porțile. Îl voi aștepta pe băiat să se întoarcă cu vești. Brațele îmi sunt zgâriate de tufele de trandafiri. Al tău credincios, Radu.

Mehmed o privi lung.

— Ce vrea să însemne ultima parte?

— Am fost înșelată de cineva care se dădea drept Radu în misiva anterioară. Dar nimeni altcineva nu are de unde să știe asta în afară de noi. Mesajul este de la Radu, fără îndoială. Lada se opri, căci un dor chinuitor de fratele ei o cuprinse pe neașteptate. Adună oamenii, îi spuse lui Mehmed. Plecăm acum. Luați cai de schimb.

— Și Ilyas? întrebă Mehmed.

— Ai încredere în el?

— Am.

Lada încuviință din cap.

— Forța lui e prea mare. Avem nevoie să te introducem în palat pe neobservate. Îi voi cere să ne urmeze cu trupele lui la două zile distanță. Deocamdată, pornim călare neabătut și numai cu oamenii mei.

— Jucăm „Atacă cetatea” împotriva Edirne-ului? întrebă Petru și ochii i se luminară.

Lada nu se putu abține să nu potrivească nerăbdarea lui cu zâmbetul ei, etalându-și dinții mici și ascuțiți.

— Da. Vom pătrunde în capitală.

*

— Dar dacă ne despărțim, spuse Matei, ghemuindu-se lângă foc în timp ce iepurii pe care îi prinsese Ștefan se frigeau, suntem mult mai vulnerabili. Mehmed nu e tocmai un necunoscut. Avem nevoie de toți ochii și de toate săbiile pe care le deținem.

Petru, Nicolae, Ștefan și Matei, ca primii ieniceri ai Ladei, ședeau la sfat. Ceilalți oameni ai ei erau răspândiți în codrul din apropiere, încercând să doarmă în lumina primelor ore ale după-amiezii. Merseseră repede, călărind mai mult noaptea, ocolind orașele și târgurile aflate de-a lungul drumurilor.

— Nu putem intra în oraș ca ieniceri, spuse Nicolae, scoțându-și coiful. Am fi opriți, luați la întrebări. Și nimănui nu-i va scăpa o

trupă de ieniceri condusă de o femeie.

Lada mormăi, lovind pământul cu piciorul.

— De ce trebuie să fiu femeie?

— Da, de ce trebuie? întrebă Mehmed, amuzamentul colorându-i glasul.

— Eu nu mă gândesc niciodată la tine în felul acesta, spuse Petru, sinceritatea lui căpătând un fel de pufnet din partea lui Mehmed.

— Ștefan, dă-mi platoșa ta!

Cu chipul la fel de imposibil ca întotdeauna, Ștefan o descătără-mă încet. Deși cei mai mulți dintre ei purtau platoșe din zale ca să se miște cu mai multă ușurință, Ștefan alegea întotdeauna o platoșă făcută în întregime din metal.

Lada o luă și o încheie iute peste pieptul ei. Îi strivea sânii, dar nu într-un mod de nesuportat. Luă un băț de la marginea focului, așteptă să se răcească, apoi își trecu ușor capătul carbonizat de-a lungul buzei superioare și a liniei maxilarului.

— Dacă intrăm la adăpostul nopții, pot fi luată drept bărbat.

— Dar tot un ienicer, spuse Nicolae.

Amal, mic și ținându-se la marginea grupului lor ca întotdeauna, vorbi atât de încet, încât Lada de-abia îl auzi:

— Nimeni nu se uită la servitori.

Lada deschise gura să-i spună ceva, dar în timpul călătoriei de-abia se uitase la el. Până și calul lui nu era cu nimic remarcabil. Nu era de mirare că Radu îl alesese pe el în locul cuiva mai puternic sau mai iute. Amal era cel mai puțin amenințător și mai invizibil mesager.

Mehmed se încruntă.

— Așadar, sunt obligat să intru în orașul meu ca servitor?

Zâmbetul lui Nicolae se ivi la fel de simplu ca întotdeauna, însă Lada știa că în spatele lui nu era nimic din căldura obișnuită.

— Ce e un sultan dacă nu servitorul poporului său? replică el.

Lada îi dădu înapoi platoșa lui Ștefan, apoi se întoarse spre Amal.

— Cât de iute poți să șterpelești pentru mine veșmintele potrivite?

El zâmbi cu sfială, apoi o rupse la goană, dispărând printre copaci în direcția drumului.

După ce mâncară, bărbații își dezbrăcară uniformele. Își abandonară coifurile de ieniceri într-o grămadă ce strălucea slab în lumina amurgului, semănând aproape cu un morman de tigve răsturnat. Își aduseseră diferite piese vestimentare, unele care să nu le trădeze apartenența. Turbane simple le acopereau capetele; în întuneric, ar fi putut trece drept servitori. Cu condiția ca nimeni să nu cerceteze prea atent sau să-i atingă, descoperind astfel un strat de armură nelalocul lui.

Lada, oricum, nu deținea niciun alt fel de veșminte în afara uniformei și a rochiei caraghioase pe care o folosisese pentru a se strecura în harem cu atâtea luni în urmă. Își lăsase rochia în Amasya. Nu era un rol pe care să țină să-l joace din nou, nici măcar în apărarea lui Mehmed.

Era pe cale să renunțe și să-și facă planul cum să escaladeze zidul, când Amal se întoarse, cu sufletul la gură, ținând o boccea dintr-un material tern, de culoare cafenie.

— Bună treabă, îl laudă Lada, acoperindu-și armura cu o rochie simplă și o cingătoare. Își legă părul și îl acoperi cu o eșarfa trasă până peste frunte.

Nicolae tuși pentru a masca un hohot de râs.

— S-ar putea să vrei să te razi.

Ea se încruntă, apoi își aminti de cărbunele pe care uitase să și-l șteargă de pe față.

— Presupun că o femeie cu barbă ar atrage atenția, spuse sec, curățându-se.

Până când fură cu toții gata de plecare, se întunecase. Se opriseră la o jumătate de leghe de oraș și aveau să meargă mai departe pe jos, în grupuri de câte trei sau patru, urmând să se întâlnească la un

han pe care îl știau cu toții. Lada privi cum numărul forțelor ei se micșora până ce mai rămase numai cu Ștefan, Nicolae și Mehmed. Amal se dusese înainte pentru a-l anunța pe Radu că erau pe drum. Parola era să-i reamintească lui Radu că numai un prost trage scutul pe post de sanie.

— Mă simt ca un hoț, spuse Mehmed, în timp ce se furișau de-a lungul pomilor de pe marginea drumului, așteptând până în ultima clipă ca să iasă la iveală.

— *Suntem* hoți, răspunse Lada. Se opri când în fața lor se iviră zidurile cetății. Acum îți furăm orașul.

Un bărbat se desprinsese de zidul din spate al hanului. Era înalt, cu un chip atât de alb și cu niște ochi atât de lipsiți de viață, încât asta îl făcu pe Radu să se cutremure.

— Radu, zise bărbatul, mai curând o afirmație decât o întrebare.

Radu încuviință din cap. Îl lăsase pe Amal în urmă pentru a-l feri pe băiat de orice primejdie ulterioară.

— Cred că am fost urmărit.

Cu toate că poteca pe care o alesese era umblată și el mersese cu un pas tihnit, fără țintă, la întâmplare, un ecou de pași – o sugestie de mantie – se ținuseră ca umbra de el tot drumul.

Bărbatul arătă spre mantia fin țesută a lui Radu, purtată cu glugă pentru a-l feri de frigul nopții. Radu o descheie și i-o dădu. După două bătăi scurte într-o ușă care nu sărea cu nimic în ochi, bărbatul își aruncă mantia pe umeri, potrivindu-și postura și umbletul pentru a le imita pe ale lui Radu, și porni spre capătul aleii. Ușa se deschise și Radu intră. Nicolae îl trase într-o îmbrățișare scurtă, cu zâmbetul un pic mai crispat decât cel normal, dar tot o ușurare după încordarea călătoriei.

— Vino, avem o odaie, spuse și îl conduse pe Radu spre un rând de trepte inegale din fundul clădirii, cu sunetul focului și al mâncării crescând și apoi scăzând în intensitate în vreme ce trecură prin dosul unei cuhnii. Avem un om în sala principală, păzește intrarea.

— Ați mers bine.

Radu căută să mai spună ceva pentru a bloca nodul dureros din gât, bătăile fără suflu din pieptul lui, însă nu-i veni nimic în minte.

Era pe cale să-l vadă pe Mehmed.

Și pe Lada.

Nicolae deschise o ușă la al doilea cat spre un salon plin de bărbați asemenea copacilor care cresc prea aproape unii de alții. Ca unul, se uitară toți în direcția lui, cu mâinile pe arme. Bărbații se destinseră când îl văzură pe Nicolae, iar ușa se închise în urma lor. Radu nu putea să-i vadă, nu chiar, din pricina intensității cu care îl căuta pe...

Mehmed. Stătea sprijinit de o masă grosolan făcută, iar lumina aruncată de o lampă îi prindea chipul astfel încât până și ochii lui păreau să strălucească cu blândete și căldură. Arăta spre o bucată de pergament întinsă pe masă și prinsă cu diferite arme, iar degetele sale lungi trasau intrigi și comploturi în aerul de deasupra hărții.

Iar alături de el stătea Lada, încruntată, cea mai scundă din încăperea și cumva, totuși, ocupând cel mai mare spațiu. Era îmbrăcată în veșminte femeiești, care păreau nelalocul lor pe ea.

Ea ridică prima privirea. Ceva licări pe chipul ei, iar Radu își strânse instinctiv umerii, pregătindu-se pentru o lovitură. Numai atunci când ea își coborî din nou privirea fără să-l salute, avu el timp să-și dea seama că expresia ei fusese una de furie și apoi de tristețe.

Însă totul fu dat uitării atunci când Mehmed se îndreptă de spate și îl zări. Un zâmbet de ușurare îi transformă chipul în timp ce străbătea distanța dintre ei și îl îmbrățișa pe Radu. Radu închise ochii, răspunzând îmbrățișării preț de cea mai scurtă clipită. Se temea că dacă l-ar fi ținut mai mult avea să se trădeze. În schimb, se trase înapoi, ținând mâinile pe umerii lui Mehmed pentru a păstra distanța.

— Te simți bine?

Mehmed încuviință din cap, făcându-i semn cu mâna spre o bancă ce se întindea de-a lungul unui întreg perete al încăperii. Radu îl urmă, întorcându-se spre el.

— Tatăl meu? îl întrebă Mehmed.

— M-aș mira dacă la sfârșitul zilei de mâine ar mai fi în viață. De trei zile n-a mai fost conștient.

— Cu ce ne luptăm? întrebă Lada, stând în picioare aproape de ei.

Brațele sale erau strânse la piept, și când i se adresă lui Radu, privea pe deasupra capului lui.

— Forțele lui Halil Pașa sunt risipite prin oraș, supraveghind toate intrările. Palatul este păzit ca întotdeauna. Va fi o problemă să-l introducem pe Mehmed fără să fie observat.

Lada se încruntă și mai abitir.

— Ce crede Halil Pașa că poate să facă? Nu are niciun drept. Chiar și dacă oamenii de aici nu se încred în domnia lui Mehmed, nu-i vor da tronul unui pașă.

— Există fratele, zise Radu.

— El e încă un copil mic!

— Dacă e să mi se întâmple mie ceva, zise Mehmed, Halil Pașa s-ar putea autoprocama Mare Vizir și să domnească în calitate de regent în numele fratelui meu până ce el va avea vârsta cuvenită. Probabil că și după ce va deveni major. Nu o cunosc bine pe mama copilului, dar ea nu este destul de puternică pentru a se face regentă.

— Dar dacă Halil Pașa nu te poate ucide, rămâne fără opțiuni, spuse Lada.

Radu clătină din cap.

— Ba nu. Va găsi o altă cale.

Se lăsă pe spate, închizând ochii, scormonind printre amintiri după un indiciu legat de ceea ce ar fi putut să fie planul mai important al lui Halil Pașa. Și atunci își aminti – acea noapte, acea noapte îngrozitoare cu Salih. Existase o scrisoare de la Constantinopol. Ce nume era pomenit? Radu își duse o mână la frunte, încercând să recreeze slovele, când nu se putea gândi decât

la sărutul pe care îl voise, dar nu-l căpătase, și la sărutul pe care nu-l voise, dar îl dăduse oricum.

Apoi numele îi veni în minte.

— Orhan! Numele de Orhan îți spune ceva? L-am văzut într-o scrisoare de la Constantin pentru Halil Pașa.

Mehmed miji ochii.

— El este un pretendent la tronul meu, chipurile un moștenitor dintr-o altă linie. Bănuim că nu este nici măcar înrudit, dar Constantin îl ține la el de ani de zile ca o garanție împotriva noastră. Tatăl meu plătește an de an o dare pentru întreținerea lui, astfel încât Constantin să nu-l trimită aici pentru a stârni necazuri. Halil Pașa vrea să ridice orașul împotriva mea și să-l aducă pe Orhan ca sultan. Dacă reușește să mențină o stare suficient de instabilă, atunci poate să păstreze Edirne-ul și să declanșeze un război civil și să țină Constantinopolul ferit de orice rău. Mă întreb cât de mult l-au plătit pe șarpele ăsta.

Radu păli.

— Atât de mulți otomani vor muri. Cum ar putea să nu-i pese care ar fi prețul unui război civil?

Lada luă un pumnal de pe masă.

— Soluția este simplă. Îl vom ucide pe Halil în noaptea asta; Ilyas sosește cu ienicerii săi în două-trei zile, iar orașul va fi al nostru.

— *Nu* este chiar atât de simplu, spuse Radu.

Lada lăasă să-i scape un pufnet de furie batjocoritoare, dar Mehmed se întoarse cu spatele la ea pentru a-l privi pe Radu. Lada dădu înapoi de parcă ar fi fost lovită, întunecându-se la față.

— Spune-mi, așadar, zise Mehmed. Ce crezi c-ar trebui să facem?

Radu jubilă.

— Am o idee.

*

— Întotdeauna am socotit că roșul îmi vine mai bine decât

albastrul, spuse Nicolae, cu gura și nasul ascunse de un văl, în timp ce își prindea cu degetele fustele unduitoare.

— Nu vorbim cu nimeni despre asta.

Glasul lui Mehmed era un mârâit. Dacă cineva ar fi privit cu mai multă atenție la noile concubine, fără îndoială că ar fi fost îngrozit de expresia ucigătoare de pe chipurile lor.

Lada nu spuse nimic, ci doar așteptă ca ultimul din oamenii ei să termine de escaladat zidul și să se lase alături de ea în grădinile slab luminate de iarnă ale haremului. Cu totul, ea adusese numai patru: Matei, Nicolae, Ștefan și Petru. Radu nu reușise să facă rost de mai multe veșminte femeiești decât acestea, și cu cât era grupul mai mic, cu atât mai puțin probabil să atragă atenția. Ceilalți părăsiră orașul pentru a-l aștepta pe Ilyas și a-i aduce la cunoștință planul lor.

Când toată lumea ajunse dincolo de zid, Lada trase funia, o făcu colac și o vârî sub cingătoare. Cu toate că Radu nu voia, nu putea să nu vadă că Mehmed observa neîncetat mișcărilor ei.

— O vor supraveghea pe Huma, spuse Radu.

El mințise spunând că avea o întâlnire cu suferinda Huma pentru a pătrunde în harem, dar adevărul era că pe ea nu o implicau. Era prea nestatornică, prea imprevizibilă și mult prea evidentă ca alegere.

— Cea mai scurtă distanță dintre locul acesta și palat o reprezintă apartamentul sultanului. Acesta ar putea fi cel mai bun punct de intrare. Radu se scărpină în bărbie, apoi zâmbi. Sunt bine cunoscut ca fiind un favorit al sultanului. Urmați-mă. Și încercați să arătați ca niște femei.

— Cum să fac asta? bombăni Petru.

— Ia-te după Lada, îi sugeră Matei.

Din fericire, râsetele zgomotoase fură înăbușite de văluri, iar Lada se prefăcu a nu observa. Ceva în felul în care strângea din ochi îl făcu pe Radu să se întrebe dacă nu cumva o deranja totuși.

— Pași mici, zise Lada. Faceți ca trupul vostru să se unduiască pe

oriunde puteți. Rotunjiți umerii, legănați șoldurile. Mergeți ca și cum n-ați avea nimic între picioare, ceea ce n-ar trebui să fie o problemă pentru Nicolae sau Petru.

Și mai multe râsete răgușite.

— Și poate încetați să mai râdeți și să vorbiți, le spuse Radu, clătinând din cap.

El păși înainte, încrezător, în fața alaiului. Când ajunseră la poarta de intrare, făcu un semn din cap spre străjer.

Eunucul privi peste umăr, ridicând din sprâncene.

— Doctorii au sugerat să încercăm să-i ațâțăm simțurile lui Murad într-o tentativă de a-l trezi. M-am gândit, ei bine...

Radu aruncă un surâs sfios, făcând un gest spre femeile din urma lui.

Eunucul deschise poarta și ei intrară pe rând. Radu se rugă în gând ca eunucul să nu dorească să se uite prea îndeaproape la „femei” sau la picioarele lor. Nu reușise să găsească papuci pentru ei și cizmele lor din piele cu greu puteau fi considerate un etalon pentru niște femei care își petreceau întreaga viață într-o singură clădire și în grădinile înconjurătoare.

Următoarea ușă era intrarea în apartamentul particular al lui Murad, păzită de mai mulți ieniceri. Asudând la greu pe sub veșmintele sale, Radu oferii aceeași explicație cu același surâs cunoscător dar stânjenit. Fu întâmpinat cu ridicări din umeri, ienicerii fiind evident plictisiți de rolul lor de a păzi un om aproape mort.

Și apoi se aflară înăuntru.

— Vrei să-l vezi? întrebă Radu, oprindu-se în fața ușii iatacului lui Murad.

Privi agitat pe coridor, sigur că în orice clipă ienicerii aveau să-și dea seama de greșeala lor și că vor năvăli cu săbiile scoase. Sau ar fi putut veni un doctor, care să dea alarma. Sau poate că îi aștepta însuși Halil Pașa.

Dar deocamdată erau singuri.

Mehmed chibzui privind ușa iatacului tatălui său, apoi clătină din cap.

— Nu am niciun motiv s-o fac.

Radu simți un imbold ciudat de a intra pentru a-și prezenta ultimele omagii. Orice altceva ar fi fost, orice ar fi făcut, Murad era motivul pentru care ei se aflau acolo. Și Radu nu avea să schimbe asta. Murad luase multe, dar tot el i-l dăduse pe Mehmed și islamul.

Radu puse o mână pe umărul lui Mehmed și îl strânse ușor. Apoi conduse grupul prin încăperile somptuoase spre o odaie lăturalnică prea puțin folosită. Era o odăiță prea mică pentru vizite, și, cum Murad era pe moarte, oaspeții erau foarte puțini și primiți numai în odăile principale.

Cu ușa închisă în siguranță în urma lor, bărbații se dezbrăcară de travestiurile lor, unii mai iute decât alții.

— Prefer chipul tău sub văluri, îi zise Nicolae lui Petru în timp ce tânărul își smulgea veșmintele de pe el.

— Prefer gura ta închisă, ripostă Petru.

Între ei era o dezinvoltură, o siguranță care izvora din faptul că știau atât de multe unul despre altul. Poate că nici nu se plăceau, dar erau siguri că, dacă ar fi trebuit, s-ar fi apărat unul pe celălalt cu prețul vieții lor.

Radu se întrebă cum ar fi o prietenie fără nimic altceva – fără temeri, fără emoții întortocheate și nedorite. Kumal era mai mult un mentor decât un prieten, mult prea în vârstă pentru a fi un camarad adevărat. Radu avea încredere în Lazăr, dar întotdeauna exista o stare de nesiguranță acolo, o urmă de dorință din partea lui Lazăr care îl punea pe Radu mereu în defensivă. Îi ținea pe ceilalți oameni la distanță de teamă ca ei să nu vadă la el ceea ce Lazăr văzuse, ceea ce Huma văzuse, ceea ce Lada văzuse. Ceea ce Mehmed nu văzuse.

Radu nu știa dacă era o ușurare sau un alt pumnal înfipt în inima lui faptul că Mehmed nu putea să vadă ce simțea numai uitându-se

la el.

— Acum ce facem? întrebă Mehmed, uitându-se la Radu.

Radu simți cum i se umflă pieptul, iar umerii săi se îndreptară pentru a ocupa mai mult spațiu.

— Acum trimit după căpitanul ienicerilor.

Lada clătină din cap.

— Prea riscant.

— Este un risc, dar este un risc mai mare să lași ienicerii orașului în buzunarele lui Halil Pașa. Dacă ne vede azi, ne-ar putea trăda. Dar dacă nu-l convingem să-l sprijine pe Mehmed, vom lupta cu el pe străzi.

— Sunt de acord, zise Mehmed.

*

Era o simplă chestiune de a-l convoca pe căpitanul ienicerilor în apartamentul lui Murad. Radu nu-i spuse servitorului cine îi solicita prezența. Kazanci Doğan rămase impasibil văzându-l pe Radu, căci interacționase destul cu el în timpul asediului pentru a fi familiari. Radu zâmbi, făcându-i semn cu mâna pentru a-l urma.

Spre meritul lui, Kazanci Doğan nu lăasă să se vadă nici cel mai mic semn de tulburare atunci când, deschizând ușa, îl găsi pe Mehmed șezând într-un jilț sculptat, aurit, îmbrăcat în veșminte purpurii și cu un turban roșu-închis pe cap. Ținea o sabie, cu aceeași nonșalanță cu care respira.

— Intră, îl pofti Mehmed.

Kazanci Doğan își înclină capul în recunoaștere și intră în odaie, cu ochii privind în ambele părți în timp ce cuprindea oamenii cu chipuri îndârjite care erau aliniați la perete. Lada ședea într-un ungher, cu un picior ridicat pe banchetă, legănându-l alene pe celălalt. Termină de legat un nod strâns, apoi lăasă lațul să atârne spre podea, de parcă ar fi uitat că era acolo.

Radu simți un val de afecțiune pentru ea, care îi biruia chiar și

furia. Era cu adevărat magnifică uneori.

— Nu am avut cunoștință că ați sosit în oraș, i se adresă Kazanci Doğan lui Mehmed.

— Da, ciudat că nimeni n-a găsit de cuviință să-mi spună că tatăl meu este pe moarte. Însă cu lucrurile stând în pragul schimbării, cred că tu și cu mine ar trebui să ajungem la o înțelegere.

Kazanci Doğan nu spuse nimic.

— În timpul ultimei mele domnii, am avut probleme de disciplină cu oamenii tăi. Ai reușit de atunci să-i ții sub control?

Chipul lui Kazanci Doğan trădă o îmbujorare.

— Ienicerii mei fac mai mult pentru imperiu decât oricare alți soldați. Este treaba mea să mă asigur că sunt îngrijiți.

— De bună seamă. Amintește-mi structura corpului de ieniceri.

Încruntându-se, Kazanci Doğan îi explică faptul că el era comandantul tuturor soldaților și că lui îi raportau toți conducătorii fiecărei divizii și garnizoane. Mehmed dădu gânditor din cap.

— Și îi datorezi supunere sultanului și nimănui altcuiva?

Lui Kazanci Doğan îi fugi glasul.

— Da.

— Însă sultanul nu este comandantul. Tu ești.

— Da.

Mehmed încuviință din cap.

— E bine că ești separat de spahii și de politica lor fără de sfârșit. Îți prețuiesc pe ienicerii mei mai presus de orice. Spune-mi, așadar, ce pot să fac să te ajut să-ți conduci oamenii?

Chipul lui Kazanci Doğan deveni viclean.

— Maria Ta, suntem obosiți. Asediul împotriva lui Skanderbeg a fost îndelungat și descurajator. Mulți dintre oamenii mei s-au întors bolnavi și abia în ultima vreme și-au recăpătat sănătatea. Există o îngrijorare *că...* – se opri, ca și când și-ar fi ales vorbele cu grijă – ... că atunci *când* veți prelua tronul, ei ar putea fi aruncați într-un asediu nesăbuit, prelungit.

Surprins, Mehmed înclină capul într-o parte.

— Nu am nici cea mai mică dorință de a porni împotriva lui Skanderbeg. Acesta a fost conflictul tatălui meu, nu al meu.

— Nu împotriva lui Skanderbeg.

Nedumerirea abilă de pe chipul lui Mehmed aproape că îl făcu pe Radu să surâdă.

— Pe cine să asediez? Deja avem un imperiu care necesită atenție și voi avea nevoie de ajutor și de timp să învăț cum să domnesc cel mai bine. Aș conta pe ienicerii mei în aceasta, pentru a-mi fi mâna dreaptă. Acesta este planul meu pentru viitor.

Kazanci Doğan scoase un sunet neutru din gâtleej.

— Spune-mi, crezi că tatăl meu și-a condus bine imperiul? Mehmed zâmbi când văzu expresia panicată de pe chipul lui Kazanci Doğan. Ei, zău așa, spuse. El e pe moarte. Nu este o trădare să examinăm ce putem face mai bine. De pildă, ce părere au oamenii tăi despre lefurile lor?

Kazanci Doğan își drese glasul.

— Au existat unele plângeri. Purtăm o povară grea pentru imperiu și vedem cum alți oameni sunt recompensați cu mult mai multă dărnicie.

— Sunt de acord. Primul meu act va fi să trec în revistă finanțele, să stabilesc unde sunt prost întrebuințate birurile și să deviez toate fondurile disponibile spre a crește plata ienicerilor. Vreau să te gândești la o sumă pe care o consideri corectă, dar generoasă. Este important pentru mine ca soldații tăi – și tu – să știți că nimeni nu vă prețuiește sau poate să aibă grijă de voi așa cum pot eu.

Zâmbetul lui Mehmed pieri și ochii lui deveniră la fel de tăioși ca și tonul.

— *Nimeni* nu vă poate oferi ce pot eu să vă ofer, și dacă cineva ar încerca, acesta *ar fi* un act de trădare.

Kazanci Doğan făcu o plecăciune și mai adâncă într-o demonstrație de respect.

— Aștept cu nerăbdare să vă slujesc atunci când veți fi sultanul nostru.

— *Tatăl* vostru.

— Da. Tatăl nostru.

Mehmed dădu din cap.

— Sunt încredințat că vei păstra secretă întrevederea noastră. Încă nu sunt gata să-mi declar prezența aici. Aș dori mai mult timp în intimitate pentru a jeli iminenta moarte a tatălui meu. Dacă cineva m-ar descoperi, aș ști cine m-a trădat.

Mărul lui Adam din gâtul lui Kazanci Doğan se mișcă în sus și în jos în timp ce el înghiți.

— Da, tată al meu.

Mehmed zâmbi, deschizându-și larg brațele.

— De-abia aștept să văd cum vei conduce. De îndată ce tata moare, vom cădea de acord asupra termenilor măririi plății și le-o poți comunica oamenilor tăi.

Înclinându-se iar, Kazanci Doğan fu condus afară de către Matei.

— Credeți că a mers? întrebă Mehmed, cu o cută de îngrijorare între sprâncene.

Radu se prăbuși într-un jilt, eliberat de tensiunea în care stătuse trupul lui de când sosise comandantul ienicerilor.

— El nu e prost. Știe că îi poți oferi mai mult decât ar putea Halil Pașa. Și era sincer când a spus că oamenii lui sunt obosiți. Va dori să evite luptele de stradă și un război civil de durată. Are mai mult de câștigat din alianța cu tine.

— Sunt de acord, zise Mehmed și se ridică, întinzându-se. De îndată ce voi fi ferit de primejdii pe tron, îl vom ucide.

Radu clipi, tulburat, dar Lada dădu din cap aprobator, strângând nodul.

— Și acum? întrebă Petru.

— Acum așteptăm ca tata să moară și Ilyas să sosească.

Ambele evenimente avură loc a doua zi. Amal aduse vestea de pe zid că Ilyas sosise în forță și intrase mărșăluind pe poartă când străjerii încercaseră să le interzică intrarea. Mehmed privi din turnul de deasupra iatacului tatălui său procesiunea de coifuri albe care alcătuia un spectacol nemaipomenit pe străzi.

— S-a terminat? întrebă el.

Radu nu știa despre ce vorbea, dar Petru încuviință din cap.

— Tatăl vostru a murit.

— Atunci mă duc să-mi întâmpin poporul.

Se întoarse cu spatele la fereastră, cu turbanul sclipind de la firele de metal țesute prin el. Veșmintele sale erau de un purpuriu închis, culoarea tradițională a împăraților romani. Un colier greu de aur, strălucind de rubine, îi atârna de la un umăr la celălalt și o capă îi acoperea spatele.

Ieșiră călare. Ienicerii lui Kazanci Doğan îi întâmpinară, adunându-se tot mai mulți pe măsură ce ei ajungeau în piața cea mare din centrul orașului, unde se alăturară lui Ilyas. Mehmed călărea în frunte, cu sabia ridicată, iar clopotele băteau în timp ce veștile despre moartea tatălui său se răspândeau. După ce străbătu întregul oraș, se întoarse la palat.

Halil Pașa aștepta în sala tronului, cu o expresie ucigătoare întipărită pe chip. Mehmed veni spre el cu pași apăsați și îl apucă de umeri. Lada stătea cu sabia scoasă, drept în spatele lui Mehmed. Pe chipul lui Halil Pașa, frica brută înlocui iute violența. Aceasta fusese ideea lui Radu, marele plan dindărătul tuturor manevrelor lor secrete.

— Halil Pașa, cel mai de încredere sfetnic al tatălui meu, cel mai înțelept om din mărețul nostru imperiu! Mehmed se întoarse spre mulțimea de nobili adunați, unii potrivindu-și repeziți podoabele. Halil Pașa îmi va sluji de Mare Vizir pentru a mă ajuta, pentru a mă călăuzi în întâmpinarea unei noi ere de pace și prosperitate întru

gloria otomanilor!

Mulțimea ovaționă. Groaza lui Halil Pașa fu înlocuită de uluire, iar apoi de zâmbetul viclean, triumfător, al unui vulpoi care furase prada altui animal. Însă vulpoiul nu izbutise să observe copiii lui Radu care îl încolțeau, gonindu-l tocmai acolo unde voiau ei.

Sărmanul vulpoi, gândi Radu.

Mehmed primi sabia strămoşului său, Osman Gazi. El o ţinu plin de reverenţă în faţa sa, apoi o vârî în teacă şi o prinse la cingătoare. Acum purta visurile istoriei întregii lui ţări.

Lada nu ştia ce să simtă în vreme ce privea tot ce se întâmpla. Acesta nu era Mehmed care îi vorbise cu atâta patimă despre acel vis atunci când erau singuri. Acest Mehmed era înveşmântat în mătase şi închingat într-o armură, cu un turban ascunzându-i capul, cu faţa dură ca oţelul şi la fel de neatins. Stătea în picioare pe un podium, separat de ceilalţi. Exista un bărbat al cărui singur rol – completat cu titlul regal – era să care pretutindenii un taburet pentru picioarele lui Mehmed, în caz că acesta îl cerea. Exista un bărbat care era intendentul turbanelor lui Mehmed. Exista un bărbat care stătea în picioare în stânga lui Mehmed, cu parfumul şi cu evantaiul pregătite în eventualitatea că un iz rău-mirositor ar fi îndrăznit să se apropie de cel de neapropiat.

Deoarece asta era ceea ce devenise Mehmed. În răstimpul ceremoniilor fără sfârşit, al numirii vizirilor, al acceptării şi al primirii darurilor, Mehmed rămase în acelaşi loc şi se îndepărtă din ce în ce mai mult.

Lada se întrebă dacă degustătorii aveau să simtă gelozia clocotitoare care i se strecura în vene ca o otravă în vreme ce stătea de gardă şi privea cum visul lui Mehmed prindea rădăcini.

*

Lada n-ar fi putut să anticipeze că o aştepta o însărcinare şi mai odioasă şi mai stânjenitoare decât să urmărească nesfârşita

ceremonie de înscăunare. Mehmed, în apartamentul exterior al lui Murad, se întâlnea cu toate soțiile și concubinele tatălui său. După cum solicitase Lada, la fiecare ușă staționau doi străjeri, și unul dintre oamenii ei stătea întotdeauna în odăile în care se afla Mehmed.

Astăzi, acesta era rolul ei. Pe măsură ce femeile intrau una câte una, începând cu cea mai de jos care trecuse abia recent de la servitoare la membră a haremului, Lada fu forțată să recunoască realitatea acestei părți a tronului. Mâna ei zvâcnea întruna pe mânerul sabiei. Nu știa sigur ce anume ar fi vrut să omoare.

O concubină care tremura plecă, pentru ca în locul ei să intre o femeie pe care Lada o cunoștea. Mara încă purta veșminte nepotrivite la curte – o rochie brodată în întregime, cu un model foarte minuțios lucrat, și fără vâl. Părul îi era prins la spate și măiestrit ondulat. În întreaga ei ținută nu exista nicio tușă de stil otoman. Nu se înclină în fața lui Mehmed, ci de-abia ridică dintr-o sprânceană.

— Bună dimineța.

Ea vorbea latină în loc de turcă. Uluit, el zâmbi.

— Mara Brancovici!

— Faima mă precedă.

Strângându-și fusta, se așază pe o sofa, paralelă cu jilțul lui Mehmed, în loc să se facă mică în fața lui.

— Sunt bucuros să te găsesc bine.

— Văduvia mi se potrivește.

Lada pufni în răs. Mara luă act de prezența ei cu o privire și un zâmbet rece.

Mehmed își drese glasul, încercând să recâștige atenția Marei.

— Nu știi precis ce să fac cu tine.

Cele mai multe dintre celelalte femei erau trimise la diferite moșii, în funcție de rangul acestora în harem și de înrudirea lor. Fiicele familiilor importante se întorceau în familiile lor, cu căsătorii

deja aranjate de către Mehmed și tații lor. Chiar atunci Radu negocia o nuntă cu un pașă important în numele lui Mehmed. Așa cum circulau monedele, și femeile treceau dintr-o mână într-alta.

Degetele Ladei se strânseseră pe plăsea.

— Am o propunere de căsătorie din partea lui Constantin, spuse Mara.

Mehmed nu reuși să-și ascundă surprinderea.

— *Constantin?*

— Presupun că el consideră că acest lucru va slăbi alianța voastră cu tatăl meu și Serbia, de vreme ce tatăl meu nu s-a amestecat în conflictul de la Varna în mare parte datorită influenței mele. Pierderea Serbiei ca stat vasal ar fi o lovitură pentru imperiul vostru și o rușine pentru recenta voastră urcare pe tron. Europa nu se așteaptă la mare lucru din partea voastră.

Mehmed încuviință din cap, cu chipul voit nepăsător.

— Mă surprinde obrăznicia lui. Și iuteala. Cu toate că mă mir de înțelepciunea ta de a-mi spune.

Lada nu punea la îndoială acest lucru. Mara avea ceva ascuns în toată povestea asta. Era prea deșteaptă să lase o oportunitate să se piardă.

Mara ridică din umeri, înclinându-și capul într-o parte.

— Dumnezeu m-a eliberat. Nu mă voi mai căsători niciodată. I-am scris deja lui Constantin o scrisoare de refuz, pe care o voi semna și trimite de îndată ce voi fi pe drumul de întoarcere către Serbia.

Mara nu avea sabie, dar se folosisese pe sine ca pe o armă. Mehmed nu putea să-i facă niciun rău fără să primejduiască alianța sa cu tatăl ei; și dacă o înfuria, risca să întărească șansele Constantinopolului de a avea mai mulți aliați. Mara nu avea să fie folosită în niciun alt fel în afara celui pe care ea însăși îl alesese deja.

O invidie bruscă, aprigă, o cuprinsese pe Lada. Toată răbdarea Marei dăduse roade. Își scrisese propria soartă, liberă de bărbații

care încercaseră să i-o aranjeze.

Mehmed se ridică și își plecă respectuos capul.

— Voi face imediat toate aranjamentele necesare. Mâine-dimineață vom porunci să fii trimisă spre casă cu daruri pentru tine și pentru tatăl tău și cu un tratat de pace reînnoit care să fie oferit odată cu binecuvântările mele.

Mara se ridică, făcând o reverență grațioasă. Zâmbetul ei adresat Ladei de data aceasta fu sincer. Apoi, fără să-și exprime recunoștința pentru scăparea pe care și-o făurise singură, ieși din odaie.

— Îmi va fi dor de ea, spuse Lada.

Mehmed râse.

— Asta nu mă surprinde. Întotdeauna ea a fost cea mai intimidantă dintre soțiile tatălui meu.

— Și, vorbind de femei intimidante...

Lada făcu un semn cu capul spre ușă, unde aștepta Huma, sprijinită de un eunuc.

— Concubină. Niciodată soție.

Huma vorbi cu un tremurat care nu existase până atunci. Pielea ei avea o nuanță gălbuie care o făcu pe Lada să vrea să-și întoarcă privirea, iar trupul plin de care fusese atât de mândră era acum o ruină sub veșmintele ei largi.

— Mamă, zise Mehmed, ridicându-se și ajutând-o să se așeze. Nu era nevoie să vii.

— Firește că am venit. Ești fiul meu. Sultanul.

Lada se așteptase la mândrie, ba chiar la jubulare, însă vorbele ei sunau ca și cum i-ar fi lăsat un gust amar pe limbă.

— Dar nu se pune în discuție viitorul tău, îi spuse Mehmed. Vei rămâne aici, în palat.

— Nu viitorul meu este cel care mă îngrijorează. Avem de discutat planuri. Te-am adus pe tron; acum trebuie să ne asigurăm că îl vei păstra.

Mehmed clătină din cap și îi luă mâinile între ale sale.

— Nu trebuie să-ți faci tu griji. Vreau să te concentrezi asupra sănătății tale, să te faci bine.

Ea continuă ca și cum el nu ar fi vorbit deloc.

— Deocamdată nu putem să facem nimic în privința lui Orhan, dar mai există chestiunea micului Ahmet, fratele tău vitreg. El reprezintă o amenințare de care trebuie să ne ocupăm.

Mehmed se îndepărtă de ea.

— Voi face toate aranjamentele pentru a-l trimite la o moșie din țară, unde va fi în siguranță.

Huma tuși, un huruit între sânii ei veștejiți.

— În siguranță? Vrei să-l ții pe cel mai apropiat rival la tron în siguranță?

— E un prunc.

— Nu va fi mereu așa. Gândește-te la tatăl tău, la anii pe care i-a irosit luptându-se cu propriii săi frați. Aproape că au destrămat imperiul. Nu putem îngădui să se întâmple același lucru cu tine și cu fratele tău Ahmet!

Mehmed își lăsă mâinile în jos și se ridică în picioare, cu o privire furioasă.

— Aici nu e vorba de *noi*, mamă! Sunt pe deplin conștient de primejdiile viitorului. Îl voi ține pe Ahmet în siguranță – la adăpost, departe de locul ăsta, la adăpost de oricine ar putea să se folosească de el împotriva mea, la adăpost, despărțit de sărmana Halima, mama lui, sau de oricine ar pune interesele lui mai presus de ale mele. Va crește ca prizonier. Iartă-mă dacă nu doresc să stărui în această chestiune.

Expresia Humei era peotriva ferocității expresiei lui, și pe Lada o frapă cât de tare semănau. Pe chipurile lor se citea o tărie, era ceva în ochii lor ce străpungea orice lucru sau ființă pe care le-ar fi căzut privirile.

Atunci Huma se prăbuși în sine, cedând bolii și oboselii.

— Măcar spune-mi că ai un plan pentru Halima. Găsește-i un rost bun.

Mehmed își frecă spațiul dintre ochi.

— Da, da. Cred că o voi mărita cu Ishak Pașa. Îl trimit în Anatolia pentru a fi noul beilerbei. Vreau ca Ishak să fie departe de Halil. Sunt prea puternici împreună.

— Da, e o dovadă de înțelepciune. Totuși, cred că Halil te-ar sluji mai bine din vârful unei țepe.

Huma se ridică și întinse un braț. Eunucul care o însoțise se repezi alături de ea.

— Și nu ai dreptate în felul în care tratezi chestiunea pruncului Ahmet. Însă trebuie să faci ce crezi tu că este cel mai bine.

— Așa voi face.

Ea plecă și Mehmed oftă.

— E greu s-o văd atât de slabă.

— Cred că n-a fost niciodată slabă. Mă înspăimântă la fel ca întotdeauna. Și... are dreptate.

Gura Ladei se curbă în jos; îi displăcea să fie de acord cu Huma. Ba chiar îi părea rău pentru Halima.

— Dacă acum Constantinopolul profită de un văr îndepărtat în contra ta, închipuie-ți ce ar putea să facă având acces la celălalt fiu al lui Murad. Halil va încerca să-l folosească.

— Îl voi ține departe de Halil. Și până când Ahmet va fi destul de mare pentru a fi de trebuință, noi ar trebui să fi terminat cu acest pașă infam.

— Vizir, îl corectă Lada pe Mehmed, iar el scoase limba. A fost ideea lui Radu, îmi amintesc. Dacă m-ai fi ascultat pe mine, Halil ar fi fost mort.

— Știu, știu. Însă trebuie să gândim și mai departe. Ridicăm o temelie. Fiecare piatră trebuie cântărită cu mare grijă. Trebuie să demolăm zidul pe care Halil l-a înălțat înainte să-l înlăturăm. Altminteri, multe pietre vor umple golurile și zidul va continua să-

mi stea în cale. Radu are dreptate în această privință.

— Și ce părere are înțeleptul, firoscosul de Radu despre Ahmet? Este el o piatră sau o slăbiciune care primejduiește întregul edificiu?

Mehmed nu-i răspunse.

Degetele slujbaşului regal, pătate de cerneală, băteau agitate darabana pe picioarele lui. Glasul îi era poticnit și deformat, ca și când nu ar fi fost obișnuit să vorbească.

— Vreți să vedeți catastifele cu birurile?

Chipul lui Mehmed era o mască de răbdare.

— Da. Vreau să văd înscrisurile veniturilor din dări.

Radu îl compătimi pe slujbaşul a cărui frunte era brobonită de sudoare. Bănuia că omul nu mai fusese niciodată chemat în fața unui sultan.

— Care dări?

Mehmed nu zâmbea.

— Toate.

— Toate... toate?

— *Toate*. Vreau să urmăresc fiecare bănuț care intră în vistierie și fiecare bănuț care iese. Vreau să văd cât face fiecare stat și fiecare oraș, cine este răspunzător, cum îmi cheltuie aurul și ce justificări există pentru asta. Lefuri. Tainuri. Plăți către țări străine. Plăți făcute de către statele vasale.

— Dar... vor trece săptămâni până ce voi putea să adun destule informații ca să putem trece prin ele, și va fi o întreprindere dificilă.

— Atunci, ai face mai bine să începi. Acum.

Omul ieși grăbit din odaie, ca și cum vorbele lui Mehmed l-ar fi biciuit peste călcâie. Mehmed oftă și își frecă fruntea.

— Am irosit o grămadă de vreme. Va dura luni, ani poate, pentru a pune totul în ordine. Când mă gândesc cât de departe aș fi putut să fiu dacă tatăl meu nu și-ar fi luat tronul îndărăt, dacă n-aș fi fost

din nou izgonit în Amasya...

Radu simți gustul furiei lui Mehmed și limba i se uscă în gură. Cu toate că nu vorbiseră niciodată despre asta, Radu se întreba adesea dacă și Lada regreta ceea ce făcuseră. Poate că ar fi putut găsi o altă cale. O cale care i-ar fi permis lui Mehmed să-și păstreze tronul prima dată când îl moștenise. Ei fuseseră speriați. Fuseseră doar niște *copii*. Și luaseră o hotărâre care avusese înrâurire asupra viitorului lui Mehmed, fără să-l fi consultat și pe el.

— Te simți bine? îl întrebă Mehmed.

— Da! Da. Pur și simplu sunt neliniștit. Azi mă întâlnesc cu Kumal și cu Nazira.

— Și de ce te neliniștește asta?

Radu își dădu seama cu un junghi că deși el și Mehmed erau împreună aproape zi de zi, nu reveniseră la naturalețea lor tihnită de a-și spune unul altuia totul. Radu avea prea multe taine pe care nu-și putea permite să le dezvăluie, astfel încât vorbea cât mai puțin posibil. Era ușor. Mehmed era întotdeauna înconjurat de oameni. Chiar și acum, în odaie se aflau doi străjeri și un bărbat îndesat, cu degete groase, care ținea un taburet pentru picioarele lui Mehmed. Prezența lor nu contribuia la intimitate, ceea ce, înainte, poare că l-ar fi întristat pe Radu, dar acum părea o binecuvântare.

— Nu ți-am spus? Kumal vrea să mă căsătoresc cu Nazira.

Mehmed se lăsă pe spate ca și când ar fi fost lovit. Purtătorul de taburet sări în față, dar Mehmed îi făcu semn cu mâna să se îndepărteze.

— Să te căsătorești cu ea? M-ai părăsi?

Radu simți o trepidație pe care nu putea s-o numească – nu era tocmai speranță, ci o rudă îndepărtată a acesteia, mai întunecată și mai disperată. Poate că uluirea și o urmă de mânie din partea lui Mehmed însemnau gelozie.

— Nu-mi este îngăduit să mă căsătoresc? Știi că ienicerii nu pot, dar mie nu mi-e clar în ce calitate mă aflu aici.

Chipul lui Mehmed se îmbună.

— Tu ești prietenul meu. Cu certitudine nu ești sclav. Dacă vrei să te căsătorești cu ea...

Mehmed se opri, încruntându-se, în timp ce-l studia pe Radu cu o intensitate care făcea ca lui Radu să-i fie greu să respire.

— Nu o iubesc.

Vorbele se rostogoliră din gura lui ca niște pietricele într-un pârau, reci și lovindu-se una de alta. Nu știa unde aveau să cadă, dar continuă să vorbească.

— Îmi pasă de ea și țin la ea, iar Kumal a fost foarte bun cu mine. Nu sunt convins că sunt o partidă bună pentru Nazira, totuși. Cred că ea s-ar putea mărita cu cineva de rang mai înalt și mai înstărit. Și prima mea îndatorire – singura mea îndatorire – va fi mereu față de tine. Nimeni nu mă va putea lua de lângă asta.

Nimeni nu mă va putea lua de lângă tine.

Te rog, gândi Radu, te rog, pricepe ce-ți spun.

Mehmed făcu ochii mari și pupilele i se dilatară aproape imperceptibil. Apoi un zâmbet înlocui intensitatea și sinceritatea din privirea lui.

— Atunci, las asta pe seama ta. Kumal Vali este un om bun. Îl voi face Kumal Pașa. Ești liber să faci ce poțtești, câtă vreme Nazira va ști că am nevoie să fii alături de mine.

Radu își încleștă palmele la spate, departe de Mehmed, atât de strâns, încât îl durură.

— Nu există un alt loc în care să prefer să fiu.

Încercând să scoată mai mult, vorbele îi rămaseră captive în gât. Radu știa că dacă ar fi început, n-ar mai fi putut să zăgăzuiască revărsarea de sinceritate care ar fi venit puhoi, înecându-l în făgașul ei.

Așa că se înclină și ieși din odaie, cu răsuflarea tremurândă și cu pulsul bubuind.

Iubirea era o molimă.

Se întâlnea cu Nazira și cu Kumal în aceeași grădină în care îl văzuse pe Mehmed pentru prima dată.

Cei doi îl găsiră pe Radu stând în picioare în fața fântânii, privind în gol, întrebându-se: dacă nu l-ar fi întâlnit pe băiatul care plângea, ar fi putut s-o iubească pe Nazira?

— Radu!

Se întoarse, încă prins în trecut, și îl îmbrățișă pe Kumal. Prietenul lui era mai slab decât fusese. O paloare cadaverică îi accentua umbrele de sub ochi și obrajii supti. Dar era în viață.

— Mă bucur tare mult să văd că ești bine, spuse Radu și îl îmbrățișă și el strâns înainte de a-i da drumul.

— E numai mulțumită ție.

Radu se întoarse spre Nazira. Ea avea peste părul negru o eșarfă roz ca răsăritul soarelui; ochii ei blânzi, negri, se curbau în sus spre tâmples și îi dădeau o înfățișare plăcut jucăușă. Avea buzele atât de pline, încât erau aproape un cerc, dar și le desfăcu într-un zâmbet.

— Radu!

Radu se înclină. Se bucura să o vadă, dar nu știa prea bine cum să se poarte în preajma ei. Unde înainte avuseseră o relație simplă de prietenie, ba chiar de frăție (după cum își închipuia Radu că ar fi surorile, nu așa ca Lada), acum exista o prăpastie pe care el nu știa dacă să o treacă sau să fugă de ea. Își dorise ca ea să fi fost sora lui, iar ea, după cât se părea, își dorise mai mult.

— Văd o tufă interesantă acolo, spuse Kumal, arătând într-o anumită direcție, în timp ce zâmbea fericit. Mă duc să o studiez o vreme, așa cred.

Radu nu suporta să se așeze lângă fântână, așa că o conduse pe Nazira spre o bancă din piatră aflată sub un copac mare, cu ramurile dezgolite de iarnă. Se așezară, ascunși vederii. Radu nu știa ce să spună.

Nazira privea în gol în fața ei, când deodată vorbi.

— Vreau să mă căsătoresc cu tine.

Franchețea ei îl dezorientă pe Radu, care devenise foarte obișnuit cu vorbele ocolite și nesincere de la curte.

— Eu... Tu ești tare... Vezi tu, eu...

Ea se întoarse spre el și îi zâmbi, punându-și mâna peste a lui.

— Radule, scumpule Radu. Când te uiți la mine, în privirea ta nu există dorință. Mi-am petrecut o bună bucată de timp observând bărbații și felul în care se uită la femei, iar tu nu te uiți la mine cum se uită un bărbat la obiectul dorinței lui.

Teama înflori, cu petalele ei întunecate întinzându-se larg.

— Ești foarte frumoasă și...

Ea îl strânse de mână, clătinând din cap.

— Nu este o dorință pe care eu să o întâmpin cu bucurie. De aceea te-am ales. Tu ești bun și deștept și ești... singur. Și cred că întotdeauna va trebui să fii singur. Nazira o formulă aproape ca pe o întrebare, ochii ei căutând un adevăr pe care el nu voia ca ei să-l găsească. Îți amintești dansul nostru?

Radu clătină din cap.

— De la nunta lui Mehmed cu Sitti Hatun.

— A, da!

— Jumătate din femeile din încăperea te urmăreau cum te miști, cerșindu-ți atenția, așteptând să le vină rândul. Iar tu nu te uitai la niciuna. Atunci am știut. Înțeleg. Înțeleg cum e să te uiți la ceva ce ar trebui să ai și să nu simți nimic. Așteptă, apoi șopti: *Înțeleg*.

Radu își dădu seama că în ochii lui se formau lacrimi.

— Înțelegi?

— Înțeleg. Ca soție a ta, m-aș aștepta numai la prietenie. La nimic mai mult. Nazira privi în pământ și îmbujorarea i se răspândi în obraji pe când adăuga: Și aș solicita ca servitoarei mele, Fatima, să-i fie îngăduit să mă însoțească. Întotdeauna.

— Fatima.

Radu se lăsă pe spate, amintindu-și. Felul în care privirea Nazirei o urmărea pe servitoare oriunde s-ar fi dus, ziua în care le găsisese în grădină, cu sufletul la gură și îmbujorate, cu părul ciufulit fiindcă fuseseră *fugărite de o albină*.

Un nor se dădu în lături și descoperi soarele, scaldându-i în căldură și lumină. Odată cu el veni o limpezime surprinzătoare. Radu zâmbi.

— *Erai fericită că ai fost înțepată de albina aceea în grădină. Atunci ți-ai găsit fericirea.*

Ea încuviință din cap.

— Am găsit-o. Vrei... te rog, vrei să mă ajuți să o apăr? Vrei să mă lași să fiu prietena ta, adevărata ta prietenă care te cunoaște și te iubește?

Radu își rezemă fruntea de a ei, închizând ochii. Nu se putea împotrivi geloziei care se revărsa înlăuntrul lui. Nazira își găsisese fericirea și, în mod miraculos, Fatima simțea la fel. Dar amărăciunea îi fu îndepărtată de iubirea curată pentru Nazira. Dacă ea avea ceea ce el se temea că nu va putea avea vreodată, atunci el urma să facă tot ce-i stătea în puteri să o ajute.

— Nazira, ar fi cea mai mare onoare pentru mine să-ți fiu soț.

Ea lăsă să-i scape un hohot de râs amestecat cu un oftat de ușurare și își aruncă brațele în jurul gâtului lui.

— Mulțumesc, îți mulțumesc, o, scumpul meu Radu! Îți mulțumesc.

El depuse un sărut blând pe fruntea ei.

Când se reuniră cu Kumal, acesta cercetă alarmat chipul Nazirei pătat de lacrimi, înainte să observe mâinile lor împreunate.

— Frate!

Îi cuprinse pe amândoi în brațe. Nazira tremura din tot trupul în timp ce plângea și zâmbea, iar Kumal începu să facă planuri de nuntă.

— Putem să-l invităm pe sultan! zise el.

— Nu, răspuse Radu, prea iute și cu prea multă forță.

Sprâncenele Nazirei se ridicară cu înțeleș. Radu dădu din cap, o mică mișcare pe care numai ea putu să o surprindă. Îl strânse de mână și el fu surprins de cât de liniștitor era să fie înțeleș.

De data aceasta, când vorbi, Radu avu grijă să pară calm și neafectat.

— În aceste momente este împovărat cu prea multe. S-ar simți vinovat pentru că n-ar putea să ia parte. Este mai bine să nu-l invităm. Îi voi cere o moșie în apropiere, dar în afara orașului. Mai aproape de tine. Pentru Nazira, aerul va fi mai sănătos și eu voi putea să călătoresc cu ușurință între ea și îndatoririle mele față de sultan. Mi-aș dori să ne căsătorim într-o ceremonie simplă, cât mai curând posibil.

— Aceasta este și dorința mea, spuse Nazira, strălucind mai tare decât soarele.

Kumal râse voios.

— Se pare că amândoi știți exact ce vreți.

— Știm, răspuse Radu.

Însă numai unul dintre ei putea cu adevărat să-l aibă.

Oboseala o chinuia pe Lada, trăgându-i în jos membrele și mintea. Nicolae era ocupat să-i cerceteze pe ienicerii din Edirne în căutare de recruți valahi pe care să-i strângă în rândurile lor. Ștefan îi antrena pe cei câțiva pe care îi găsiseră. Și așa se face că, avându-i pe Petru și pe Matei bolnavi amândoi, Lada stătuse două nopți la rând de pază. Acum, că zorile în sfârșit se iviră, nu se putea gândi decât la pat.

Fusese ciudat să stea în iatacul lui Mehmed în timp ce el dormea. El o implorase să vină cu el în pat, o tachinase și flirtase, însă ea îi amintise că ea era tot ceea ce stătea între el și un cuțit în întuneric.

Și dacă el nu avea de gând să tacă și să se culce, cuțitul i-ar fi aparținut ei.

Totuși, era ceva tulburător în această experiență. Era ca atunci când îl privise în timpul înscăunării. El era acolo, el era Mehmed, dar era atât de departe de ea. Inaccessibil. Chipul lui adormit era același cu cel care fusese în timpul ceremoniei: străin.

În timpul celor mai lungi și mai singuratiche ore din noapte, cu greu se abținuse Lada să nu-l trezească doar ca să vadă felul în care ochii lui se schimbau atunci când o vedea pe ea, felul în care buzele lui căpătau o formă în jurul cuvintelor și intențiilor. Îi plăcea cine era ea atunci când el o privea, își dorea acest sentiment. Însă rezistase. Iar acum, cu propriul ei somn atât de aproape, își găsi ușa blocată de o femeie.

— Lada?

Chipul rotund al femeii era dulce și plăcut, ca o prună, cu buzele la fel de rotunde. Ochii îi erau delicați, prea mari și umezi.

— Ce este?

— Eu... sunt eu. Nazira.

Lada se încruntă, cu mintea leneșă. Femeia chiar i se părea cunoscută.

— M-am prezentat la nunta lui Mehmed. Am dansat cu Radu.

— Toată lumea a dansat cu Radu.

Femeia râse. Îi venea cu mare ușurință, un reflex al unui mușchi pe care Lada nu-l avea.

— Da, este adevărat. Radu n-a pomenit nimic de mine?

Lada văzu roșu în fața ochilor, cu toți mușchii încordându-i-se. Era un soi de încercare? O păcăleală? Oare cineva cunoștea adevărata inimă a lui Radu și sentimentele lui pentru Mehmed? Dacă Halil ar fi descoperit asta, ar fi încercat să o folosească în avantajul lui. Lada nu avea să-și trădeze fratele atât de ușor.

— Radu și cu mine nu prea vorbim. Suntem amândoi foarte ocupați.

— O, îmi pare rău! Totuși, s-ar putea să-l știi pe fratele meu. Kumal?

Recunoașterea prinse contur, făcând ca Ladei să-i sară somnul de tot. Nu dăduse niciodată prea mare atenție femeilor care pluteau pe margini la curte, dar pe Kumal și-l amintea. Kumal, hoțul de suflute. Bărbatul care îl mânase pe Radu în inima Dumnezeului musulman.

— Chiar îl cunosc.

Nazirei probabil că-i scăpase mârâitul din glasul Ladei, deoarece surâse, cuprinsă de ușurare.

— Ei bine, se pare că Radu nu a vorbit încă despre asta cu tine, dar eu... noi... noi ne căsătorim mâine.

— Ce faceți voi?

— De-abia *ce* ne-am hotărât și vrem să ne căsătorim iute, fără prea mare agitație. Se întâmplă multe alte lucruri, iar Radu trebuie să fie la dispoziția lui Mehmed.

Lada se simțea amețită, ca și cum de-abia ar fi descălecat de pe

cal după o călătorie de o zi și pământul încă se mișca sub ea în pasul calului.

— Se căsătorește cu tine!

— Ne abținem de la tradițiile mai riguroase, dar aș vrea să-mi petrec ziua la baie cu verișoarele și cu mătușile mele. Și cu tine, firește. Tu ești singura lui familie. Nazira luă expresia Ladei de oroare și confuzie drept o curiozitate legată de baie și îi explică: Este un obicei de a petrece ziua dinaintea unei nunți la baie. Radu a reținut una din băile de la palat pentru noi, așa că nu vom fi deranjate. Și am sperat, de vreme ce vom fi surori, că ni te vei alătura și tu.

Cine era această femeie? Mai întâi, fratele ei își dăruise sufletul unui Dumnezeu străin, iar acum, când părerile lui Radu erau considerate importante și luate în seamă de sultan, ea se repezea să se mărite cu el? Lada știa că Radu nu o iubea. Ea îl bănuia pe fratele ei incapabil de a iubi pe altcineva în afară de Mehmed. De ce, atunci, fusese de acord cu această căsătorie? Oare îl aveau cu ceva la mână, era un șantaj ordinar?

Dacă Nazira îl folosea pe Radu pentru a ajunge la Mehmed, Lada ar fi avut nevoie de cât mai multe informații cu putință. Putea să lucreze și ea cu subtilitate, așa ca Radu. El nu era singurul care știa să joace acel joc. Scrâșni din dinți într-o încercare de zâmbet.

— Îmi dai câteva clipe să mă schimb?

*

Lada o urmă pe Nazira pe o alee deasupra căreia se arcuiau lujeri de viță de un verde închis, ca de ceară, și insensibili la frigul iernii. Ea nu mai fusese niciodată la baie, preferând să se curețe în intimitate în loc să-și petreacă timpul cu alte femei. Exteriorul clădirii era simplu, aproape auster. Dar odată ajunsă înăuntru, o nouă lume i se arătă. Pe plăci de faianță pictate se repeta un motiv floral care se înălța pe pereți și pe tavan în nuanțe strălucitoare de

roșu și de galben, accentuate de cel mai închis albastru.

Ferestrele așezate foarte sus lăsau să pătrundă lumina, care tăia aburul ce se răsucea în aer. Nazira salută mai multe femei cu încântare, făcând schimb de sărutări. Toată lumea părea să se bucure peste măsură și era surprinsă, remarcând iuțeala logodnei și norocul Nazirei de a pune mâna pe cel mai chipeș bărbat din Edirne.

Lada se întrebă, dacă ar fi început să se dea cu capul de pereți, ce s-ar fi spart mai întâi: capul ei sau plăcile de faianță?

Zâmbetul ei părea o agonie.

Un servitor conduse femeile într-o zonă pe care le-o pregătise, cu suporturi pentru veșminte și fâșii lungi de material pentru a se înfășura în ele în vreme ce se dezbrăcau. Lada zăbovi în fundul încăperii, întrebându-se cum făcea Radu într-o asemenea situație. Să se vâre și ea în discuție? Să spere să rămână invizibilă și doar să asculte?

Celelalte femei nu șovăiră să iasă din veșmintele lor, râzând și vorbind, simțindu-se în largul lor. Nu erau nici rușinate și nici stânjenite de trupurile lor. Când cele mai multe intraseră în apă, Lada își scoase veșmintele cât de repede putu, îndesând sub ele punguța din piele pe care o purta în jurul gâtului. Apoi se strecură în baie dintr-o parte, în loc să meargă goală spre treptele deloc abrupte.

Rămase acolo, cu brațele strânse la piept, sperând să spună cineva ceva urât foarte repede, așa încât ea să poată să plece.

Apa *chiar* îi dădea o senzație plăcută peste mușchii ei încordați și oboșiți, dar se simțea mai mult decât goală. Se simțea expusă și vulnerabilă. Tânjea după o armă, după zale, după ceva între pielea ei și restul lumii.

Lada se apropie treptat de celelalte femei, cu părul plutind în urma ei. Dar în loc să vorbească despre favorurile de care se bucura Radu în capitală și legăturile lui cu Mehmed, ele vorbeau despre

ochii lui. Vorbeau despre zâmbetul lui. Vorbeau despre farmecul și bunătatea lui. Fiecare avea o istorioară, o poveste despre ceva ce Radu făcuse pentru ele sau pentru cineva cunoscut. Câteva glume făcute la timpul potrivit, unele povestiri deosebit de captivante, câteva momente uimitoare de generozitate.

Un junghi în piept o făcu pe Lada să conștientizeze o stranie senzație de pierdere. De dor de Radu. Deoarece nu-l cunoștea pe bărbatul despre care vorbeau ele și se gândea că ar fi vrut.

Poate că ea se înșela. Poate că Radu o iubea pe Nazira. Poate că orice ar fi simțit el pentru Mehmed fusese alungat și dăruit acestui nimic de față cu chip frumos. Evident, Lada nu-l cunoștea așa cum era el pentru acel oraș.

Dar nu. Felul în care Radu îl privea pe Mehmed, felul în care nu putea să scape din curentul rămas în urma lui Mehmed – asta nu se schimbase. Restul lumii era pentru Radu o idee care vine prea târziu în minte. Numai Mehmed conta.

Cândva, Lada contase. Cum de pierduse asta?

Nazira râse și Lada își aminti. Kumal îi dăduse fratelui ei rugăciunea și i-l luase. Iar acum Nazira îl revendica și ea. Alunecă mai aproape de Nazira, care era în parte blocată de două mătuși late în umeri.

— Îți vom spune noi niște secrete, zise una, cu un sâsâit venind pe acolo de unde îi lipsea un dinte din față, așa încât înfățișarea chipeșă a lui Radu să nu se risipească în van.

Cealaltă mătușă râse nerușinat.

— Înfățișarea nu va conta cine știe ce dacă nu e un învățăcel bun.

— Sst! le ceru Nazira, cu pielea înroșită de la căldura băii sau de stânjenală.

Își puse mâinile peste față, clătinând din cap.

— O, zău așa, ești pe cale să devii soție. Trebuie să știi că soții sunt nefolositori în toate treburile dacă nu sunt instruiți cum se cuvine. În special în a le oferi plăcere femeilor lor.

Lada se îndepărtă, simțindu-se foarte stânjenită. Dacă aveau de gând să vorbească despre șerpi și grădini, despre răspunderea unei femei de a asigura un paradis sigur pentru sămânța unui bărbat...

— Vă rog, mătușelelor, o scandalizați, spuse una dintre verișoarele măritate, cu toate că râdea și ea, simțindu-se în largul ei pe această temă. Așteptați până după noaptea nunții, când n-o să mai fie îngrozită. Atunci spuneți-i cum poate fi satisfăcută o femeie la fel ca un bărbat.

— Pfui! exclamă mătușa sâsăită. La cât timp după nunta ta ai venit la mine plângând și văitându-te cât de nemulțumită ești de slujirile lui nocturne?

Verișoara râse.

— Cinci ani nefericiți. I-am dăruit doi prunci urlători și el nu mi-a dat în schimb nicio noapte de plăcere. Ai dreptate, nu i-aș dori așa ceva bieteii mele Nazira.

Nazira le împrășcă cu apă.

— Nu mai vreau să aud! Dacă voi avea întrebări, vă voi scrie o misivă cu vorbe delicat meșteșugite. Am încredere în generozitatea și *abilitățile* lui Radu.

Lada se înecă și toate capetele se întoarseră brusc spre ea.

— O, Lada! Îmi pare rău, exclamă Nazira. Ar fi trebuit să ne amintim că Radu este fratele tău.

Bolborosind ceva ce semăna a scuză, Lada fugi la suportul ei, unde, fără ca pielea să apuce să se usuce, își trase veșmintele pe ea și își puse pungața la loc în jurul gâtului. În baie nu avea să afle nimic din ce dorea.

Dar în vreme ce fugea spre iatacul ei, cu pantalonii lipindu-i-se de picioare, continuă să audă fraza care era pentru ea o revelație mai mult decât orice complot politic: *O femeie poate fi satisfăcută la fel ca un bărbat.*

— S-a căsătorit cu ea? Deja?

Mehmed se ridică în picioare, apoi se așază la loc, după care se ridică iar.

— Dar am vorbit despre asta cu numai trei zile în urmă! Și nici măcar nu voia să se căsătorească cu ea! A cerut o moșie modestă, dar când am fost de acord, nu m-am gândit că el... *Căsătorit?*

— Lucrurile se schimbă, așa se pare.

Lada încercase să-l încolțească pe Radu înainte de nuntă, dar el se baricadase îndărătul ochilor lui mari și a zâmbetului gol, spunând pur și simplu iar și iar că Nazira avea să fie o soție minunată. Ea fusese obligată să-i privească cum erau căsătoriți în turcește. Radu își dăruia viața într-o altă limbă, pecetluită de un alt Dumnezeu.

Nazira roșise pe toată durata ceremoniei, având o servitoare alături de ea. Și când se terminase, cuplul de-abia se atinsese, cu toată pasiunea unor copii nevinovați jucându-se de-a căsătoria. După, Lada fusese invitată la un ospăț la seraiul din oraș al lui Kumal, dar se temuse că nu ar fi putut să fie bine-crescută. Nu cu *acel* bărbat. Niciodată.

Radu de-abia o salutase, dând din cap și urându-i numai bine, atunci când ea îl anunțase că pleacă. Și acum era căsătorit.

— Nu are nicio noimă, zise Mehmed. Ce are Kumal Pașa de câștigat dintr-o alianță cu Radu?

Lada vorbi disprețuitor.

— Nu este evident? Kumal e pașa acum. Radu se bucură de favorul tău. Kumal vrea să fie mai aproape de tine. Va trebui să stăm cu ochii pe el.

Mehmed clătină din cap.

— Kumal nu are niciun fel de legături cu Halil Pașa. De fapt, am cercetat deja toate dările și catastifele din vilaietul lui Kumal. El este mai presus de orice reproș. El și oamenii lui s-au achitat cu onoare de însărcinările lor în timpul asediului asupra lui Skanderbeg. El știe deja că îl prețuiesc și am încredere în el, și este plin de respect,

fără să ceară vreodată o favoare. Asta nu-i aduce niciun fel de beneficii. Însă Nazira este sora lui mai mică. Poate că o răsfată și a lăsat-o să-și aleagă singură soțul.

Lada nu voia ca acesta să fie adevărul. Voia să existe un țel mai întunecat, un motiv pentru care să-i urască, un motiv să-i pedepsească. Însă Radu era isteț. Dacă ar fi fost la ananghie, s-ar fi dus la Mehmed, dacă nu la Lada.

— Poate... poate că ea chiar îl iubește.

Lada știa că Radu nu o iubea pe Nazira. Însă dacă asta îl făcea fericit pentru că se concentra asupra altei persoane decât Mehmed, ar fi putut să fie și pentru el un lucru bun.

Mehmed clătină din cap.

— De bună seamă că ea îl iubește. Jumătate din oraș îl iubește. Totuși, acceptarea lui nu are nicio noimă. El nu o iubește.

Lada îl privi pentru a vedea dacă acolo nu era și un alt înțeles, o altă înțelegere îndărătul vorbelor sale, însă nu-și dădea seama.

El privea țintă peretele, adâncit în gânduri.

— Iar ea nu-l poate face fericit.

Lada își aminti de discuția de la baie.

— Dar Nazira?

— Hm? Încă neatent, Mehmed se concentrează în cele din urmă asupra ei. *Ce e cu ea?*

— De ce e de datoria ei să-l facă fericit? Ce va face Radu să o facă pe ea fericită?

El flutură nepăsător din mână.

— Să fie soțul ei. Să-i asigure traiul. Să-i facă... copii.

Își țuguie buzele, ca și cum cuvântul ar fi fost neplăcut. Ca și cum el n-ar fi făcut la fel.

— Și copiii sunt răsplata ei pentru că îl suportă.

— Îl suportă? E norocoasă!

— Spune-mi, zise Lada, cu gândurile ei despre șerpi și grădini și semințe și îndatoriri acum tulburate de aburul învârtejit al ideilor

neverosimile despre plăcere dincolo de sărut. Ce faci tu să le faci fericite pe *femeile* tale?

Mehmed rămase cu gura căscată, cu ochii mijiiți cu șiretenie.

— Femeile mele? Despre ce vorbești?

— Haremul tău. Ele există să te slujească. Ți dauiesc fii. Lada scuipă ultimul cuvânt. Ce faci pentru ele?

— Nu doresc să vorbesc despre asta cu tine. Știi că sunt nevoit să...

— Nu e vorba despre ce ești nevoit să faci! Le placi? Le iubești? Pe care o iubești cel mai mult?

— Nu știu! Ele sunt... E altceva. E ca bărbatul care-mi cară taburetul. Nici nu-l plac, nici nu-l displac. El e aici ca să servească unui scop. De ce vrei să vorbim despre asta?

— Deoarece vreau să știu dacă te-ai gândit vreodată, măcar o dată, la ce le-ar putea aduce plăcere! Sau e pe de-a-ntregul o învoială, parte a afacerii de a fi sultan? Sunt ele aidoma *taburetelor* pentru tine?

El se încruntă, cu o expresie de mâhnire.

— Ce răspuns vrei, Lada? Care răspuns ar face să fie mai bine?

Ea dădu înapoi.

— Nu știu.

El făcu un pas înainte, micșorând distanța dintre ei, cu ochii în pământ și cu un glas neașteptat de nesigur.

— Dacă ai vrea... aș face orice ai vrea, orice ar trebui pentru a fi împreună. Orice.

Cu un ciocănit brusc precedându-l, Nicolae deschise ușa. Lada sări de lângă Mehmed, cuprinsă de vinovăție. Nicolae rânji, orb la atmosfera din încăperea.

— Mai e o oră până când trebuie să schimbăm garda, când mă vei însoți la vistieria regală, se răsti Mehmed, așezându-se.

Nicolae se plecă adânc.

— Nerăbdarea mea este atât de puternică, încât mă doare să fiu

nevoit să aştept chiar şi atât. Însă, o, tată al meu, n-am venit aici pentru voi. Lada, am o surpriză pentru tine. Vino până afară!

— Ad-o aici!

Mehmed se pleoşti în jilţul său, încruntându-se.

Nicolae ridică din umeri, însă chipul lui brăzdat de cicatrice nu izbutea să-i ascundă voioşia atunci când ieşi.

Un bărbat, lat în umeri şi cu pieptul bombat, cu mişcări greoaie, intră în odaie. Purta o uniformă de ienicer. Lada era pe cale să ţipe la Nicolae că un recrut nu merita întreruperea, până văzu ceea ce coiful nu reuşea să acopere.

Două urechi ce ieşeau în afară ca două toarte ale unei cofe.

Zâmbetul lui i se păru ca întreaga Valahie întinzându-se să o tragă acasă.

— Lada! exclamă Bogdan.

Ea fugi înainte şi se aruncă în braţele lui. El nu şovăi, cuprinzând-o în braţe şi învârtind-o roată. Ea îşi îngropă faţa în curbura gâtului lui, nevenindu-i să creadă. Bogdan, Bogdan al ei, pierdut pentru ea de atâta timp.

În viaţă. Aici. Al ei.

— Cine eşti? vru Mehmed să ştie.

Fără să o lase jos pe Lada, Bogdan răspunse cu un glas mai profund decât ştia ea, dar atât de asemănător *lui*, încât o făcu să se simtă din nou copil.

— Sunt soţul ei.

Lada râse, plesnindu-l peste ceafă. El o lăsă jos, dar ea continuă să ţină o mână pe umărul lui. Trebuia să se asigure că era real şi că nu pleca.

— Nu prea cred că mariajul nostru ne-a legat.

Ea îi luă mâinile între ale ei, cu degetele lui boante şi pline de bătături. Se lăţise la faţă, trăsăturile potrivindu-i-se mai bine acum că devenise bărbat. Era robust, puternic, întocmai aşa cum şi l-ar fi închipuit ea dacă şi-ar fi lăsat inima să o facă.

— Vrei, *te rog*, să-mi explici? Îi ceru Mehmed.

Chipul lui era la fel de rece și de nemișcat ca o podea acoperită cu plăci de faianță.

— El e Bogdan. Cel mai vechi prieten al meu. Mama lui a fost doica mea și am crescut chinuind-o pe ea și pe Radu. A fost luat de lângă mine cu mult timp în urmă. L-am crezut pierdut pe vecie! O, Bogdane!

Puse o mână pe obrazul lui, barba țepoasă de acolo tulburând-o și amintindu-i de timpul lor pierdut.

— N-ai idee câți Bogdani a trebuit să încerc până ce am dat de cel bun, spuse Nicolae.

Lada nu-și putu reține zâmbetul.

— Îți mulțumesc.

— El pare că va face o bună adăugire corpului nostru. Destul de mare pentru a se așeza pe Petru când devine prea enervant.

— N-ați terminat? Întrebă Mehmed, ridicând dintr-o sprânceană.

Ladei îi pieri zâmbetul. Ce era cu el? De ce nu putea să înțeleagă cât de fericită era că s-a regăsit cu Bogdan? Îi surprinse privirea licărind spre locul unde mâna ei încă adăsta pe umărul lui Bogdan.

Își ridică bărbia, fără să-i dea drumul.

— Bogdane, el este Mehmed, sultanul.

Bogdan se înclină după cum se cuvenea, dar era ceva în mișcările sale care făceau ca plecăciunea să pară de parcă ar fi fost o idee ulterioară. Ceva ce el avea de gând să facă oricum, și pur și simplu se întâmplase ca Mehmed să se afle în fața lui.

Lada îl trase de mână.

— Vino, hai să-ți arăt...

— Vreau să mă însoțești la vistierie, îi zise Mehmed.

— Poftim?

— Sunt niște catastife despre care vreau să-mi spui părerea ta.

— Dar Nicolae era...

— Nicolae îi poate arăta lui... Bogdan, nu-i așa?... unde e

cazarma. Duceți-vă acum!

— Ba nu! Ei rămân.

Bogdan stătea nepăsător și chipul lui nu trăda nimic. Nicolae făcu ochii mari în semn de prevenire.

— Lada! rosti el pe mutește.

Ea își dădu seama că le cerea să nesocotească în mod direct porunca lui Mehmed. A lui Mehmed al ei, da, însă a sultanului lor, a „tatălui” lor. Dacă se supuneau ei, ar fi putut fi omorâți pentru trădare. Știa că Mehmed n-ar fi făcut una ca asta, dar în același timp ea nu putea să le ceară lui Nicolae și lui Bogdan să-l sfideze de dragul ei.

— Duceți-vă, spuse ea printre dinții încleștați. Ne vedem mai târziu.

Îi privi plecând, apoi merse cu cinci pași în fața lui Mehmed tot drumul spre vistierie. Clocotea.

— Lada! o îmbie el.

Nu se întoarse să-i răspundă.

Când ajunseră la vistierie, Mehmed fu reținut de munții de pergamente: răbojuri și condici și contracte. Ea stătea la ușă, chipurile cercetând cu grijă în jur, căutând vreo amenințare, dar în loc de asta cheltuindu-și toată energia pentru a se uita urât la spatele lui Mehmed.

În cele din urmă, slujbașul plecă.

— Ce-a fost asta? întrebă Lada.

— Ce vrei să spui?

Mehmed nu-și ridică privirea.

— M-ai târât aici când știai că nu voiam să vin. Nu l-am văzut pe Bogdan de ani întregi... am crezut că murise... și tu ai hotărât că părerea mea în chestiuni privind vistieria ar fi contat mai mult?

— Iartă-mă dacă am fost luat prin surprindere când i-am fost prezentat soțului tău.

Lada rosti nedeslușit:

— Nu este... a fost un joc de copii. Îl privi disprețuitor. În plus, cu siguranță nu ești în măsură să te plângi de asta. Cum se mai simte Sitti Hatun zilele astea?

Mehmed sări din jilțul său, cu mâinile în jurul umerilor ei, înainte ca ea să se poată mișca. Ea își încordă toate puterile, dar chipul lui se îndulci și strănsorea slăbi, o mână făcându-se căuș și prinzându-i fața.

— Îmi pare rău. Nu te-am mai văzut atât de fericită de... M-a surprins, atâta tot. N-am știut cum să reacționez. Mă bucur că ți-ai regăsit prietenul.

Lada dădu din cap, încă prudentă.

— Ar trebui să pleci, vorbește cu el, recuperați timpul pierdut. Vino la cină în seara asta în iatacul meu și povestește-mi despre el!

Îi zâmbi, iar ea nu avu timp să vadă dacă era un zâmbet sincer sau un zâmbet al sultanului înainte ca el să se aplece și să-și lipească buzele de ale ei. Stăruința blândă a gurii lui o prinse în capcană și ea răspunse cu a ei.

Nu mai avuseseră timp să fie singuri de zile întregi, de când se întorseseră în Edirne. Mâinile și gura ei o încunoștințară că era hămesită după el. El păși înapoi spre jilț, trăgând-o și pe ea odată cu el atunci când se așează. Stând în poala lui, ea își înfășură picioarele în jurul lui. Îi simți pulsul în vena de la gât galopând nebunește în timp ce o trăgea tot mai aproape. Mâinile lui dansară de-a lungul trupului ei, mișcându-se spre un alt loc de îndată ce ea înregistra locul pe care tocmai îl atinseseră. Lăsară o dâră de foc în urma lor, întipărindu-l pe el în pielea ei.

Lada auzi bătaia în ușă ca și când ar fi fost prin apă și fu nevoie de mai multe bătăi înainte ca ea să înțeleagă ce însemna.

Se trase înapoi cu un icnet.

Mehmed zâmbi răutăcios, îndreptându-i tunica.

— Ar trebui să pleci.

— Ar trebui să plec, repetă ea.

— Ne vedem diseară.

Ea plutea pe o ceață roșie de poftă trupească, cumpănind ce plăcere ar putea fi dacă partenerul cuiva era dispus. Străbătu un singur coridor înainte să-și amintească de Bogdan. Cu o bănuială sumbră că Mehmed încercase să se asigure că se gândea numai la el, ea fugi în aripa palatului unde erau găzduiți oamenii ei.

Alergă din odaie în odaie. Numărul oamenilor ei crescuse, mulțumită sânguinței lui Nicolae, iar ea fu întâmpinată de chipuri de-abia cunoscute, înainte să găsească odaia pe care o căuta.

Nicolae stătea în picioare, vorbind calm, în timp ce Bogdan își punea lucrurile într-un scrin simplu.

Lada încremeni în pragul ușii. După primul șoc al întâlnirii lor, ea nu știa cum să-l întâmpine. Nu mai erau copii, cu naturalețea unei vieți petrecute împreună. Oare cum îl marcaseră ultimii ani?

Oare cum o marcaseră pe ea?

Fu izbită de o groază subită la gândul a ceea ce ar crede Lada cea care venise prima dată aici despre cea de acum.

Bogdan o privi fără nicio expresie.

— Așadar, asta e viața pe care ți-ai construit-o.

Cu toate că din tonul lui lipsea judecarea, Lada simți cum se zburlește. Nu trebuia să se scuze. Nu în fața lui Bogdan, și nu în fața fostului ei sine.

— Da. Și conduc cele mai grozave trupe din întreg imperiul.

— Așa am înțeles și eu. Și îi dai socoteală sultanului.

Ea își încrucișă brațele la piept.

— Îmi dau socoteală mie însămi.

— Atunci, de ce mai ești încă aici? De ce nu iei ce poți și să pleci?

El îi cercetă chipul ca și cum ar fi căutat ceva ce nu mai era acolo.

— Eu... Nu e chiar așa de simplu.

Cicatricea lui Nicolae se răsuci în jurul zâmbetului său pocit.

— Am avut de gând cândva. Și apoi ea s-a răzgândit.

— Ba nu m-am răzgândit! Au existat alte considerente. Și, în plus,

dacă am fi plecat, tu ai fi fost aici și eu aș fi fost plecată. Cum ne-am mai fi regăsit?

Bogdan încuviință din cap, acceptând adevărul cu aceeași ușurință cu care un câine acceptă osul aruncat.

— Așadar, plecăm acum.

— Unde?

— Spre Valahia.

— Nu mă pot întoarce acolo. Tatăl meu m-a *vândut*, Bogdane. M-a adus aici și mi-a folosit viața pentru a-și cumpăra tronul. Acolo nu mai e nimic pentru noi. Nu mă voi întoarce niciodată la tata.

Oricât de mult ar fi învățat – oricât de puternică ar fi fost, oricât de deșteaptă sau de brutală sau de iubită –, tatăl ei încă îi dicta viața.

— Mai bine un sultan decât tata, spuse ea în șoaptă.

— Tații nu trăiesc veșnic, zise Bogdan, ridicând din umeri. Dar el folosi cuvântul turcesc pentru *tată*. Cuvântul pe care ienicerii îl foloseau pentru a se referi la sultan.

Întors în oraș după scurta sa învoire post-nupțială, Radu trecu pe lângă cel mai nou membru al detașamentului de soldați al Ladei, cu chipul său moale. Ceva la el nu-i dădu pace lui Radu. Chipul lui era blând, trupul masiv. Era discordant.

Lui Radu nu-i păsa de cei mai mulți dintre oamenii Ladei, dar nu putea să nu recunoască faptul că ei erau cei mai buni paznici ai lui Mehmed. Cu toții aveau o doză din acea determinare sălbatică, nemiloasă, care constituia esența surorii sale. Uneori, Nicolae sau altul dintre cei mai prietenoși îl saluta în valahă. Întotdeauna răspundea în turcă.

Mehmed ședea ascultându-l pe Ishak Pașa care povestea despre starea finanțelor din regiunile Amasya și Anatolia, unde avea să fie în curând trimis drept beilerbei, guvernatorul local. Radu îi spusese lui Mehmed că trebuiau să-l separe pe Ishak Pașa de Halil Pașa, iar Mehmed avusese încredere în judecata lui. Radu se întreba ce se hotărâse în cele câteva zile cât el fusese plecat. Fusese atât de nerăbdător să se întoarcă, încât Nazira și Fatima îl tachinaseră pentru că privea întruna peste umăr la drumul spre Edirne.

Mehmed surprinse privirea lui Radu. O tulburare fu dată în vileag, după felul în care își strânse ochii. Dar dispăru la fel de repede cum apăruse, iar chipul lui redeveni inexpresiv.

În dreapta lui Mehmed se afla Halil Pașa. Marele Vizir Halil, își aminti Radu în sinea lui.

De îndată ce Ishak Pașa termină de vorbit, Mehmed se ridică.

— Radu! Te-ai întors atât de curând? Cum de-ai putut să-ți lași frumoasa ta mireasă?

Nu era dificil să roșească din pricina stânjenelii. Zâmbetul sfios, cunoscător, era mai mult o sfortare, însă Radu avea multă practică.

— Îți mulțumesc, sultane, pentru frumoasa moșie. Ea este încântată la culme de pregătirile pentru a o preface în cămin. Mă tem că îi cam stăteam în cale și deja am fost surghiunit până ce totul va fi exact așa cum își dorește ea.

Bărbații râseră cunoscători. Zâmbetul lui Kumal era blând. Nu pentru prima dată, Radu se întrebă dacă el cunoștea adevărată natură a căsătoriei lui cu Nazira. Însă nu avea curajul să îl întrebe. Dacă totuși Kumal nu știa, ce ar fi gândit despre Radu dacă ar fi aflat?

Mehmed făcu un gest cu mâna, arătându-i un jilț alături de al său. Radu se așeză, dorindu-și să se poată scufunda cu totul, și închise ochii.

Seraiul chiar era minunat. O moșie izolată, destul de mare pentru a întreține o femeie și pe servitoarea ei, cu un sat aflat la mică depărtare de unde puteau să cumpere ceea ce grădinile și vitele lor nu le dădeau. Nazira nu se putea opri din plâns trecând din odaie în odaie, ținându-se de mână cu Fatima. Radu avea un iatac separat, un spațiu cald și luminos. Nu se gândea să meargă prea des în vizită. Îi era dragă Nazira, dar fericirea ei era atât de deplină, încât îi rodea sufletul. Nu voia ca gelozia să arunce nicio umbră asupra vieții ei cu Fatima. Și fusese o adevărată agonie să fie atât de departe de Mehmed.

Întocmai cum era acum agonia de a fi atât de aproape.

Un paj veni la ușă, întrerupând conversația, al cărei subiect se schimbaseră în planuri privind recolta. Băiatul se înclină, tremurând, și anunță sosirea unei solii de la Constantinopol.

Mehmed ridică din sprâncene, cu toate că aceasta fu singura reacție perceptibilă. Ceilalți bărbați din încăperea icniră sau șoptiră pe tonuri scăzute. Cu toate că multe țări trimiseseră solii cu daruri și proclamații complicate de felicitare, nu se așteptaseră la una din

partea Constantinopolului.

Mehmed îi aruncă lui Radu o privire imperceptibilă. Radu dădu ușor din cap spre Halil.

Cu chipul senin și în largul lui, Mehmed se întoarse spre Halil.

— Ce mă sfătuiești? Să-i primim imediat sau să-i facem să aștepte?

Pieptul lui Halil se umflă ca al unei păsăruici care își ciripește importanța întregii lumii.

— Cred că ar fi înțelept să-i primiți chiar acum, sultane.

— Prea bine. Să intre.

Intrară trei bărbați. Aveau veșminte în nuanțe vii de galben, albastru și verde și purtau cizme roșii. Fiecare strat al veșmântului din brocard cusut cu măiestrie era croit pentru a lăsa să se vadă stratul de dedesubt, o etalare de avuție bătătoare la ochi. Veșmintele erau scumpe, un simbol al statutului. Se părea că bizantinii făcuseră toate eforturile cu putință pentru a arăta cât mai mult odată din veșmintele lor. Pălării mari asemănătoare unor pânze de corabie le acopereau capetele și fiecare bărbat ținea ceva în mâini.

Halil se ridică.

— Vi-l prezint pe sultan, Umbra lui Dumnezeu pe Pământ, Gloria Imperiului Otoman, Mehmed al II-lea.

Cei trei bărbați se înclinară respectuoși, cu toate că nu își scoaseră pălăriile.

— Venim din partea lui Constantin al XI-lea Dragases Paleologul, împăratul Bizanțului, Cezarul Romei, purtând daruri și petiții.

Fură invitați să înainteze. Darul, trimis în onoarea ascensiunii lui Mehmed la tron, era o carte încrustată cu giuvaiere, cu anluminuri colorate și cu litere cu accente din foiță de aur. După ce o admiră, Mehmed i-o dădu lui Radu.

Ca întotdeauna, Radu simți un fior deschizând cartea. Nu existaseră multe în castelul din Târgoviște, însă Imperiul Otoman era cum nu se poate mai bogat, așa încât existau multe cărți.

Aceasta, scrisă în latină, spunea povestea Sfântului Gheorghe omorând balaurul.

Radu știa povestea din copilărie. Un cavaler sfânt, preumblându-se pe pământul necredincioșilor, descoperi un regat terorizat de un balaur veninos. Fiica regelui fusese aleasă în urma unei trageri la sorți să fie jertfa din acea zi. Jurând să o salveze, Sfântul Gheorghe luptă și îmblânzi balaurul. Duse prințesa și balaurul înapoi în cetate, ținând întregul regat prizonier sub amenințarea morții, până ce toți locuitorii căzură de acord să se convertească la creștinism. Sfânta lui misiune fiind îndeplinită, Sfântul Gheorghe omorî în cele din urmă balaurul.

Cartea era povestea antică, în culori, a unei amenințări. Radu ridică privirea spre trimiși și descoperi că unul dintre ei, un tânăr cu ochi cenușii, se uita la el cu atenție. Omul roși și își mută privirea.

— O interesantă alegere de carte, zise Mehmed, cu amuzamentul jucându-i pe chip.

În continuare, o scrisoare de la Constantin fu citită cu voce tare, cu vorbe atât de meșteșugite și de împodobite, încât semănau cu chenarele învârtejite de pe foile cărții. Radu încercă să fie atent, însă exista atâta laudă repetată, încât în curând își pierdu interesul și lăsă cuvintele să treacă pe lângă el, adormindu-l pe jumătate. Suna ca biserica din tinerețea lui – îndrăgostită de propriul glas, rece și inaccesibilă.

Din nou, îl surprinse pe tânărul cu ochi cenușii fixându-l cu privirea. Radu nu știa ce însemna. Poate că și tânărul se lupta să fie atent la citirea scrisorii.

Atunci fu rostit numele de Orhan, scoțându-l din jocul ciudat de priviri schimbate.

Constantin nu așteptase prea mult timp înainte să-i reamintească lui Mehmed de amenințarea pretendentului la tron. Mai rău, avea cutezanța de a-i cere lui Mehmed să crească plățile către Constantinopol pentru întreținerea lui Orhan.

Gânditor, Mehmed își sprijini bărbia pe degetele împreunate, așteptând până ce conducătorul soliei termină de citit.

— Vai! spuse el, cu același calm cu care ar fi comentat despre vreme, s-ar părea că Orhan este un oaspete costisitor.

Nimeni nu râse. Tensiunea din încăperea atârna grea, ca și când toată lumea și-ar fi ținut răsuflarea și ar fi refuzat să lase aerul să iasă. Trimișii erau palizi. Cel mai tânăr nu se mai uita nicăieri în afara unui punct fix de pe perete. Cu toate că fețele le erau brave, broboanele de sudoare li se prelingeau de sub pălării, trădând emoția de a fi venit la noul sultan cu o asemenea cerere.

Mehmed se întoarse spre Halil.

— Tu ai mai multă experiență cu Bizanțul decât mine. Ți se pare corect?

Halil ridică o mână tremurândă spre a-și tampona fruntea.

— Da, răspunse, dând din cap aprobator ca pentru sine, de parcă și-ar fi încurajat glasul să fie mai ferm. Da, cred că termenii sunt destul de rezonabili. Dacă ar fi să o sfătuiesc pe Înălțimea Voastră, aș spune să fim de acord cu cererile. Este mai bine să-l ținem pe Orhan acolo unde este și să dăm Constantinopolului o dovadă de bună-credință.

Mehmed se întoarse din nou spre trimiși.

— Prea bine. Halil, stimatul meu vizir, se va ocupa să fiți îngrijiți în această seară. Mâine vă vom trimite acasă cu vești pentru aliatul nostru, Constantin, și cu o reînnoită eră de înțelegere între mărețele noastre imperii.

Plecăciunile solilor fură de data aceasta mai puțin formale, mișcărilor lor iuți și adânci datorită sentimentului de ușurare. Tânărul cu ochi cenușii prinse pentru ultima dată privirea lui Radu. Un zâmbet scurt flutură tainic pe buzele sale. Radu simți un fluturat pe măsură undeva înlăuntrul lui. Apoi Halil îi însoți afară, urmați de principalii lui sfătuitori.

Radu clătină din cap pentru a-și limpezi gândurile. Încă era

întors pe dos de la timpul petrecut la țară. Și aceasta era o evoluție importantă, interesantă.

Mehmed îi concedie pe cei mai mulți dintre cei rămași. Îi păstră pe Radu, pe Kumal, pe Ilyas, conducătorul spahiilor din Edirne, și pe Kazanci Doğan. La sfatul lui Radu, Mehmed se decisese să-l cruțe, deocamdată, pe Kazanci Doğan. Știau că acesta putea fi cumpărat și aveau nevoie de toți aliații pe care îi puteau câștiga.

Rezemându-se de spătarul jilțului și întinzându-și brațele deasupra capului, Mehmed căscă.

— Prieteni, le zise el, aș dori să discutăm despre flota noastră.

— Care flotă? întrebă Radu.

— Întocmai.

Zâmbetul lui Mehmed era asemenea unui pește răpitor tăind apa.

— Aduceți-mi rapoarte despre vasele pe care le avem și, mai important, despre vasele pe care nu le avem. Și faceți asta în taină.

Bărbații erau destul de înțelepți să-și țină curiozitatea ascunsă sub expresiile lor.

Mehmed îi lăsă să plece, făcând un semn spre soldatul Ladei să aștepte afară, la ușă. De îndată ce rămaseră singuri, prevestirea de vești proaste pe care Radu o văzuse când intrase în încăpere reapăru pe chipul lui Mehmed.

— Ce este? Radu se lupta să nu fie cuprins de groază. Ești supărat pe mine? Îmi pare rău că nu te-am prevenit în legătură cu căsătoria mea. Nu prea știu cum de s-a petrecut atât de repede. Însă Nazira...

— Nu, nu. Nu are nicio legătură cu asta. Mă bucur pentru tine. Mehmed pășea înapoi și încolo, cu atenția distrasă, vorbelor sale lipsindu-le orice greutate. Ea este frumoasă și constituie o bună partidă. Iar tu vei fi în continuare aici.

Se opri și își ridică privirea. O urmă de teamă se amesteca în tulburarea dindărătul ochilor săi.

— *Vei fi* în continuare aici.

— Firește.

— Mă bizui pe tine. Am încredere în tine așa cum nu am în nimeni.

Radu zâmbi, ducându-și o mână la inimă.

— Și eu în tine.

— Îți amintești de un bărbat din copilăria ta? Prietenul Ladei? Bogdan?

Radu strâmbă din nas a silă.

— Da. Întotdeauna mă necăjeau. Era un țărănoi.

Mehmed se încruntă.

— E aici.

— Cum? *Aici?*

— Nicolae l-a găsit.

O spaimă subită își făcu loc în pieptul lui Radu și el avea din nou opt ani, și era prea timid, prea repede plângător, o țintă prea ușoară. Bogdan îl forțase să-și pună șalul doicii, tachinându-l că dacă o iubea atât de tare, ar fi putut la fel de bine să fie ea. Și mai rea fusese teama că, orice ar fi fost, doica lui avea să-l iubească mai mult pe Bogdan. Oricât de mult și-ar fi dorit Radu, Bogdan era copilul ei, iar Radu răspunderea ei.

Îndepărtarea lui Bogdan fusese una dintre petele luminoase ale copilăriei sale, căci îi lăsase acces nelimitat la inima doicii sale.

Și a Ladei.

Dar acum Lada nu era a lui, nu mai era de multă vreme. Iar ea îl avea pe Mehmed. Și acum îl avea și pe Bogdan. Un punct îndărătul ochilor lui Radu pulsa cu o săgetare de durere incandescentă.

— Îl urăsc.

Radu se crispă, știind că ar fi trebuit să-și cenzureze mai bine cuvintele. Dar pe chipul lui Mehmed era ceva triumfător, de parcă Radu ar fi dovedit ceva.

Apoi Mehmed se schimbă iar, brusc, întorcându-se cu spatele la Radu.

— Am primit vești din Valahia. Au venit târziu și m-am mirat de lipsa unui dar sau a unui trimis la înscăunarea mea. Mehmed se opri din mers: Tatăl tău e mort.

Radu pricepea vorbele, însă nu aveau niciun înțeles. Clătină din cap, încercând să-și limpezească mintea. Tatăl lui. Un hohot de râs înalt răsună în încăpere și numai atunci când își duse degetele la gură își dădu seama că venea de la el.

— Știi că nici măcar nu-mi amintesc cum arăta? Numai cum mă făcea să mă simt.

Mehmed îi luă mâna lui Radu.

— Cum te făcea să te simți?

— Ca și cum n-aș fi fost nimic.

Privirea lui Radu nu se putea desprinde de la mâna lui Mehmed peste a sa.

— Și acum el este nimic.

Mehmed rămase tăcut preț de câteva clipe. Radu știa că s-ar fi cuvenit să fie trist sau să pună întrebări, însă era mai mult ușurat decât orice altceva. Vlad nu mai exista pe lume, iar Radu nu putea să considere asta un lucru rău.

— Ai vrea să știi cum s-a întâmplat?

Radu mormăi o încuviințare.

— A fost mâna lui Huniade, în numele boierilor. L-au ucis și pe Mircea.

— Sărmanul Mircea. Sunt încredințat că asta trebuie să-l fi supărat.

Chipul lui Mehmed veni mai aproape de al lui Radu, împiedicându-l să mai vadă tavanul. Sprâncenele erau strânse laolaltă de îngrijorare.

— Te simți bine?

Radu duse o mână la frunte, ferindu-se de lumina care îl copleșea.

— Cred că da.

— Te întreb, deoarece... deoarece tu ești moștenitorul tronului. Ești următorul în linia de succesiune. Și, ca sultan, cu Valahia ca stat vasal, dacă asta era ceea ce voiai...

Radu simți greutatea lumii prăbușindu-se peste el. Valahia, cu nesfârșii copaci întunecați și pumni în păduri, cu fântânile care dădeau guri de apă ce înecau în loc de frumusețe, cu iernile reci ca respingerea tatălui său. Valahia, cu Lada din nou alături de Bogdan, fără să aibă nevoie de el, fără să-l vadă, fără să-i pese. Valahia, fără moschei, fără chemări la rugăciune, fără un Dumnezeu care să-l cunoască și căruia să-i pese de el.

Valahia, fără Mehmed.

Îl apucă pe Mehmed de umeri.

— Știu că te-ar ajuta să ai pe acel tron pe cineva pe care să te bizui. Și vreau să te slujesc, să fac tot ce pot să te ajut să câștigi Constantinopolul și să fii sultanul pe care l-a așteptat imperiul tău. *Voi face* tot ce pot. Însă, te rog, te implor, nu-mi cere asta. Nu vreau nimic de la Valahia, după cum nici ea n-a vrut nimic de la mine. Căminul meu este aici, cu tine. Te rog, nu mă trimite de aici.

Pe chipul lui Mehmed se așternu ușurarea și îl strânse pe Radu în brațe. Radu își trase cu un tremurat sufletul, respirând în umărul lui Mehmed, calmându-se.

— Nu-i spune nimic Ladei, îi ceru Mehmed.

Radu dădu aprobator din cap, lipit de umărul lui, și măcar de această dată rămase prins în îmbrățișare mai mult decât ar fi fost sănătos, deoarece nu putea suporta să-i dea drumul.

49

Pielea Ladei era prea strânsă.

Nu exista suficientă pentru a cuprinde tot ce îi trebuia ei să cuprindă. Se întindea și o mânca, senzații-fantomă târându-se pe gâtul ei, mușchii zvâcnind în disperare.

Bogdan mergea într-o parte a ei, Nicolae în cealaltă, ca niște opritoare ale frigului serii. Era prima noapte liberă după mai bine de o săptămână. Mehmed îi solicitase prezența la fiecare oră de trezire, inventând mereu câte o scuză de ce avea nevoie de ea să stea de pază. Sau de ce avea nevoie de sfatul ei. Sau de ce pur și simplu avea nevoie de ea.

Acele sesiuni specifice de nevoie ardeau adânc și jos, iar ea se cutremură.

— Te simți bine? o întrebă Nicolae.

Ea merse mai repede.

Se simțea bine să-l aibă pe Bogdan alături de ea, să se întoarcă la cum fuseseră lucrurile. El își potrivea pasul fără să șovăie, umbra ei, mâna ei dreaptă. Al ei, așa cum fusese întotdeauna, chiar și peste ani.

Însă ea nu mai era aceeași persoană. Crescuse, se deformase, devenise ceva nou. Și Lada care fusese cu Bogdan – Lada care voia să fie în preajma lui – nu era aceeași Lada care era cu Mehmed.

Nicolae și Bogdan se uitau țintă la ea, ca și când ar fi așteptat. Ce să aștepte? Ea voia să se răstească la ei, să-i lovească, să-i facă să plece cu statornica lor întrebare nepusă: *De ce?*

De ce mai era aici?

Întrebarea nu părea să existe atunci când era singură cu Mehmed,

însă de îndată ce el pleca, punea stăpânire pe ea, o molimă care dădea mâncărimi pe sufletul ei. De ce mai era aici? Ce devenise fata care era fiica unui dragon? Atunci, asta era? Oare își atinsese ea culmea potențialului? Comandant a cincizeci de oameni în slujba bărbatului pe care îl iubea, care domnea într-un imperiu pe care ea nu îl putea suferi?

— Ce mai e? mârâi ea.

Bogdan și Nicolae se opriră amândoi, zgâindu-se nedumeriți la ea.

— Ce mai e unde? întrebă Nicolae.

Ea îl împunse cu degetul în piept.

— Încetează să-mi mai vorbești! Încetează să te mai uiți la mine! Încetează să mai aștepți ca eu să rezolv asta!

Buzele lui Nicolae se desfăcură într-o încercare de zâmbet mirat.

— Dacă aș fi înțeles ceva din ce spui, m-aș fi străduit să mă supun întru totul. Așa cum stau lucrurile, cred că vom cârmi spre un neguțător care are un stoc de must ce fost ținut mult prea mult și s-a înăcrit în cel mai bun mod cu putință.

O pâclă portocalie care luminează noaptea le tăie avântul.

Foc.

Cu cinci ani în urmă, Lada străbătuse aceste străzi închipuindu-și o ploaie de foc asupra orașului. Inima ei săltă de bucurie, simțind nevoia de a fi mai aproape, de a găsi focul și de a-l alimenta.

— Acela e fum? întrebă Nicolae.

Lada o rupse la fugă înainte, ocolind vânzătorii ambulanți care își strângeau marfa pe timpul nopții, cu Bogdan și Nicolae pe urmele ei. Deveni tot mai greu să avanseze pe măsură ce se apropiau de foc. Oamenii fugeau pe lângă ei, cu chipurile cuprinse de panică. În cele din urmă, se năpustiră în piața principală.

În mijlocul pieței, un rug masiv se întindea lacom spre cer, scânteile dansând în fum. Lada se întreba dacă pierduse vreun fel de festival.

Și atunci văzu ce hrănea focul. Și cine.

Ienicerii alergau înnebuniți, rupând cu mâinile goale tarabele vânzătorilor, aruncând totul în flăcări. Erau grupați în jurul străzilor lateralnice, blocându-le. Lada se cățără pe latura clădirii de lângă ea, sprijinită de Bogdan. Vedea cum mai multe focuri porneau de-a lungul străzilor care duceau spre periferiile orașului.

— Se îndepărtează de palat, zise Lada și sări jos. Cum de s-a întâmplat asta?

Bogdan ridică din umeri.

— Revoltă. Au existat zvonuri despre asta încă de când a murit Murad.

— Dar Mehmed are de gând să le crească solda! El și Kazanci Doğan au făcut o înțelegere înainte ca el să devină sultan.

— N-am auzit nimic de nicio mărire. Dacă au negociat una, nimeni nu le-a spus oamenilor de aici.

Lada se întrebă acum cine devenise Bogdan în timpul în care fuseseră despărțiți. Totuși, el nu trăda nicio emoție. Lada dădu cu pumnul în zid.

— Kazanci Doğan ne-a trădat. Nu a putut să-l împiedice pe Mehmed să ia tronul, dar a jucat de ambele părți.

— Așa că au dat foc unor clădiri, poate s-au încăierat pe străzi cu spahiii.

Ochii lui Nicolae străluceau în timp ce fixa cu privirea focul.

— Mehmed le va mări solda și totul se va aranja, spuse el.

— Nu are nicio noimă.

Lada se uita cum focul se răspândea, îndepărtându-se de palat. Ce spera Kazanci Doğan să câștige lăsându-și oamenii să se revolte? Deja știa că Mehmed urma să mărească solda. Poate că încerca să o ridice și mai mult, dar...

— Focurile, zise ea, cu inima începând să-i bată nebunește, îi atrag pe soldați să lupte împotriva lor.

— Da. Nicolae rosti cuvântul de parcă ar fi vorbit cu un copil.

Focurile trebuie să fie stinse, ca nu cumva să ardă întregul oraș.

— Joacă „Omoară-l pe sultan” cu mine, Nicolae. Gândește-te. Focurile se îndepărtează de palat. Soldații se îndepărtează de palat. Toți ochii se îndepărtează de palat.

Înțelegerea întinse cicatricea dintre sprâncenele lui Nicolae.

— Au de gând să-l omoare pe Mehmed.

— Petru și Matei sunt acolo în seara asta. Pe ceilalți oameni nu-i cunosc prea bine. Ar putea să fie părtași la asta. Trebuie să ajungem la Mehmed.

— Străzile sunt blocate, zise Bogdan.

Dacă avea o părere ce parte trebuiau ei să sprijine, nu o arăta. Dar avea dreptate. Toate străzile care duceau la palat erau pline de ieniceri rebeli.

— Nu am decât cuțitele, spuse Lada, uitându-se plină de speranță la Nicolae, dar acesta ridică din umeri, întinzând mâinile goale în fața lui. Nu ai *nimic*?

— Nu toți dormim înarmați, Lada.

— Cum vom trece printre oameni?

Bogdan se duse spre o tarabă care fusese parțial spartă. Doi ieniceri rebeli se aflau acolo, dar îi văzură coiful și dădură din cap, răcnind de bucurie. Bogdan întinse mâna spre ușa grea din lemn a clădirii cu care se mărginea taraba. Deschise ușa, apucă partea de sus și o smulse din țâțâni.

— Cred că el e un tip de valah foarte diferit față de mine, remarcă Nicolae.

Bogdan întoarse ușa pieziș, ținând zăvorul ca pe un mâner. Lada râse în înțelegere, trecând în spatele ușii alături de Bogdan. Nicolae li se alătură.

Cu un răcnet mai tare decât zgomotul focului, Bogdan o luă la fugă înainte. Lada se împinse în ușă, potrivindu-și pasul. Dorindu-și să poată să le vadă fețele soldaților, simți totuși impactul atunci când se izbiră în bărbații care nu izbuteau să se ferească din cale

destul de iute. Nicolae se împiedică, se rostogoli și veni înapoi cu o sabie în mână. Bogdan nu încetini. Le eliberă drumul, însoțiți de trosnetul lemnului care intra în contact cu oasele cu o forță zdrobitoare.

Lada privi peste umăr și văzu că erau urmăriți de doi bărbați. Aruncă unul din cuțite și acesta pătrunse cu o lovitură surdă umedă și un țipăt. Oprindu-se brusc, făcu o tumbă sub sabia celui de-al doilea bărbat și îl apucă pe primul bărbat de degetele lui inerte.

Resimți zăngănitul de metal pe metal până în măduva oaselor. Își dezveli dinții într-un zâmbet în timp ce țipa, aruncându-se asupra atacatorului ei. El căută să ajungă la capul ei, iar ea se lăsă în genunchi. Un jet cald de sânge confirmă că îi retezase tendoanele.

Nu avea timp să-l termine. Fugi să-i ajungă din urmă pe Bogdan și pe Nicolae. Ei se împotmoliseră într-o harababură de civili și o grămadă de ieniceri. Ienicerii strigau, evident confuzi în legătură cu ce se petrecea și fără să-și dea seama de revoltă.

Bogdan aruncă ușa la o parte, îndesându-se pentru a-i face loc Ladei.

— Revoltă în direcția aia! țipă Lada, arătând într-o anumită direcție. Glorie și onoare dacă îl apărați pe sultan alături de mine, în direcția asta!

În sfârșit, eliberată din busculadă, o luă la goană. Nu-și bătu capul să se uite dacă strigătul ei de adunare îi adusesse pe bărbați alături de ea. Dar pașii din jurul ei erau mult mai mulți, nu numai ai lui Bogdan și ai lui Nicolae.

Poarta palatului era larg deschisă și nepăzită.

— Să nu vă încredeți în nimeni! strigă Lada. Ieniceri sau alții! Dezarmați pe toată lumea, păziți toate ușile!

Duzina de oameni care o urmase intră pe ușa principală cu săbiile pregătite.

Ea alergă spre o intrare laterală folosită de servitorii de la bucătărie. Lovind ușile cu picioarele, se pregăti de luptă, dar nu găsi

pe nimeni. Trecu de bucătărie și urcă un rând de trepte ascunse în dosul unei tapiserii prăfuite, fără valoare. Nicolae și Bogdan o urmau îndeaproape.

— De unde știai de asta? o întrebă Nicolae.

— Duce direct în apartamentul sultanului.

Lada nu avea timp să se simtă stânjenită de darea în vileag a cunoașterii intime a unui pasaj secret spre patul lui Mehmed. Acesta era folosit de personalul de la bucătărie în așa fel încât nimeni să nu aibă șansa să-i otrăvească mâncarea între momentul în care era gustată și cel în care îi era adusă. Lada folosisese pasajul pentru a se furișa jos și a șterpeli mâncare atunci când rămâneau până târziu în noapte vorbind... și nevorbind.

Coridorul era straniu de tăcut în dosul zidurilor de piatră care îi izolau de orice altceva s-ar fi petrecut în altă parte din palat. Lada de-abia mai putea să respire, imagini a ceea ce o putea aștepta la capăt trecându-i fulgerător pe dinaintea ochilor.

Mehmed murind.

Mehmed mort.

Veșmintele purpurii ale lui Mehmed îmbibate în roșul cel mai întunecat.

Ochii negri ai lui Mehmed întunecați pe vecie.

Lada știa că nimeni nu avea să o mai privească vreodată așa cum o privise el. Dacă pierdea asta...

— Fie sunt deja în iatac și noi am venit prea târziu, zise gâfâind, fie nu au ajuns încă în apartamentul lui și noi încă îi mai putem opri. Aici.

Împinse o ușă secretă care dădea în marea sală din fața apartamentului lui Mehmed.

— Păziți această ușă!

Nu așteptă ca Nicolae sau Bogdan să fie de acord înainte de a se apleca și de a ieși iar pe coridor și de a alerga la intrarea în iatacul lui Mehmed. Dacă era mort, trebuia să știe. Trebuia să-i facă să

plătească. Izbi cu umărul într-o ușă secretă ascunsă în dosul unei tapiserii din unul dintre saloanele lui Mehmed. Apoi trecu, smulgând tapiseria de pe bara pe care atârna.

Mehmed se ridică, cu gura căscată din pricina șocului.

Radu de-abia se zărea în odaia cealaltă, cu mâna unui ienicer înalt pe brațul lui și gura acestuia la urechea sa. Nimeni nu se panica, nimeni nu era mort.

Și Ilyas, nu Kazanci Doğan, stătea alături de Mehmed.

Lada se rezemă de perete, ușurarea răpindu-i focul care o mânase acolo. În afara ușii care îi lega de salonul în care se aflau Radu și ienicerul, singurele intrări în odaie erau cea pe care venise ea și balconul. Ar fi trebuit să se mute într-un loc mai sigur. Închise ușa secretă pe care venise, blocând-o cu bara tapiseriei.

— Ce-i asta? o întrebă Mehmed, nevenindu-i să creadă.

— Revoltă. Ienicerii. Am crezut... m-am temut că era o diversiune. Că încercau să te asasineze.

— Pe rănilor lui Iisus! exclamă Ilyas, dar nu părea șocat. Părea obosit. Traversă odaia și dădu din cap spre ienicer și spre Radu înainte de a închide și de a zăvorî ușa masivă spre salon.

Lada se duse la ușă, clătinând din cap.

— Ar trebui să mergem într-o odaie care poate fi apărată mai bine. Una fără balcon. Cineva s-ar putea cățăra sau ar putea să sară de pe balconul de la iatacul lui Mehmed.

Ilyas oftă, scoase un pumnal și îl vârî între coastele Ladei.

— Ienicerii se revoltă? întrebă Radu, șocul împiedicându-l să gândească în mod coerent.

— Așa se pare.

Glasul lui Lazăr era vesel, iar ochii îi țâșneau spre ușa încuiată dintre ei și Mehmed.

— Dar noi le mărim soldele!

Lazăr ridică o sprânceană.

— Noi?

Radu clătină din cap.

— Mehmed. S-a întâlnit cu Kazanci Doğan înainte ca Murad să moară. A fost totul aranjat.

Nu avea nicio noimă ca ienicerii să se revolte acum. Erau plătiți mai mult ca înainte. Ce-i scăpase lui Radu? Cum de nu izbutise să anticipeze această mișcare a lui Halil Pașa?

— Fără îndoială că se va rezolva, spuse Lazăr, lingându-și buzele, apoi tresări când un bubuit reverberă pe coridor dinspre intrarea din palat în apartamentul lui Mehmed.

— Acela e Petru? întrebă Radu, făcând un pas spre ușă.

Ilyas îi trimisese pe Petru și pe Matei pe coridorul exterior, astfel încât să poată să discute planuri confidentiale cu Mehmed.

— De ce este ușa exterioară barată?

— Probabil că Ilyas a încuiat-o după ce au plecat. E mai sigur așa. Lazăr se legăna pe călcâie, cu privirea atrasă de cele două uși încuiate asemenea unei molii atrase de sticla unei lămpi. Poate că ar trebui să controlăm apartamentul lui Mehmed, spuse el. Uită-te de pe balcon să vezi ce se petrece în oraș.

Se mai auziră bubuituri, acum și mai puternice și însoțite de strigăte. Radu fu cuprins de panică.

— Crezi că revolta a ajuns până aici? Ce ar trebui să facem?

— Ajutoarele vor sosi îndată. Lazăr îl prinse pe Radu de cot, trăgându-l spre celălalt capăt al apartamentului. Chiar trebuie să verificăm iatacul lui Mehmed.

— Acesta pare a fi Nicolae care strigă. Ar trebui să-i lăsăm să intre.

— Nu! Dacă lupta a ajuns până la noi, e nevoie ca ei să apere ușa. Ar trebui să mergem în iatacul lui Mehmed în caz că cineva ar încerca să intre pe acolo.

— Încetează! Radu își eliberă brațul. Trebuie să ne gândim bine. Ar trebui să-l ducem pe Mehmed într-un loc mai bun. Și odaia în care sunt ei are un balcon. Nu e sigur, și cu el sunt numai Lada și Ilyas.

Loviturile se transformară în izbituri ritmice. Cineva încerca să spargă ușa. Radu încă îl auzea pe Nicolae strigând. Nu avea nicio noimă. Dacă fuseseră depășiți ca număr, el ar fi fost mort, nu ar fi strigat.

În salon, Lada țipă de furie și de durere, peretele cutremurându-se în timp ce era izbit de ceva.

Mehmed.

Radu alergă la ușă, o smuci, dar în zadar.

— Ajută-mă! îi ceru, căutând din priviri o unealtă pentru a o deschide.

Coridorul era plin de mobile din pluș, totul capitonat și moale. Nu existau ustensile, nici tocure, nimic ce nu era din aur și delicat. Radu avea un cuțit la cingătoare, însă era prea gros pentru a pătrunde în gaura cheii.

— Radu!

— Trebuie să o spargem!

— *Radu!*

— De ce nu este nimic folositor în afurisita asta de încăpere? strigă Radu, lovind cu piciorul un taburet pentru picioare.

Lazăr îl apucă de încheietura mâinii, smucindu-l pentru a-l întoarce cu fața spre el.

— Te rog, ascultă-mă.

Glasul lui era jos, prea calm. Lazăr nu înțelegea necazul în care se aflau – nici Radu nu înțelegea. Era prea mult zgomot din prea multe locuri. Trebuia să ajungă la Mehmed.

Lazăr nu-i dădu drumul.

— Nu poți să faci nimic.

— Despre ce vorbești? Putem face ceva! Trebuie, noi...

Radu se opri. Lazăr nu părea tulburat – părea plin de compătimire. Mâhnit.

Hotărât lucru, cel care striga era Nicolae, însoțit de Petru. O strigau pe Lada, țipând să fie lăsați să intre. Nu ar fi făcut asta dacă afară ar fi fost forțe inamice.

— Tu m-ai scos din odaie, zise Radu, și stomacul i se strânse în vreme ce adevărul se așeza greu ca plumbul. Tu nu aștepti ajutoarele să vină. Tu contezi să nu vină.

— Lasă-mă să-ți explic.

Radu își răsuci încheietura pentru a și-o elibera, țâșnind spre ușa prin care încercau oamenii Ladei să intre. Era blocată de o bară ce se putea ridica ușor dinăuntru.

Lazăr se năpusti și îl trânti la podea, iar capul lui Radu se ciocni de gresie într-o fulgerare orbitoare de lumini.

— Te rog, zise Lazăr, înfigându-și genunchiul în spinarea lui Radu. Încercam să te țin teafăr.

Radu scuipea sânge de acolo de unde buza i se despicasese.

— Să mă ții teafăr?

— Nu trebuia să fii aici în seara asta. Trebuia să fii cu *mireasa* ta. Când Ilyas mi-a spus că te-ai întors, l-am implorat să mă lase să vin, ca să te țin departe de asta.

Radu închise ochii strâns împotriva durerii și disperării, cu brațele tremurând în vreme ce încercă și nu izbuti să se ridice.

— De ce ne trădează Ilyas?

— Ne *protejează*. Tu nu ești ienicer. Nu poți să înțelegi. Noi nu ne avem decât unii pe alții. Nimănui nu-i pasă de noi, nimeni nu ne prețuiește decât ca pe niște trupuri de aruncat dușmanului în numele sultanului.

Sunetul înăbușit de săbii din iatacul lui Mehmed îl făcu pe Radu să suspine.

Lazăr își lăsă capul în jos, culcându-și-l pe spatele lui Radu.

— Îmi pare rău. Știu că ții la el; știu. Dar el ne-ar vărsa sângele pe zidurile Constantinopolului. Ilyas nu va lăsa să ni se întâmple asta. *El* este tatăl nostru, nu Mehmed. Așa trebuie să fie.

— Ba nu!

— Spune-mi! Spune-mi că Mehmed nu ne va ucide.

Lazăr așteptă, însă Radu nu putu spune nimic. Știa că inima lui Mehmed îl îndemna spre Constantinopol.

— El îl vrea așa cum un dragon vrea un giuvaier – doar pentru a posedea, doar pentru a-și potoli foamea. Nu va fi niciodată mulțumit. Ai văzut ce a fost asediul de la Krujë. Va părea o sărbătoare față de Constantinopol. Vom muri cu toții, nimeni nu ne va jeli. Aceștia sunt frații mei, Radule.

Glasul lui Lazăr se frânse și lacrimile lui calde își găsiră drumul prin tunica lui Radu.

— Ei sunt singura familie pe care o avem. Dacă te gândești la asta, vei înțelege. Mă vei ierta. Te iubesc, Radule. Te rog. Te rog să mă ierți pentru asta. Aș sacrifica orice pentru familia mea. Și tu ai face la fel.

Radu încetă să se mai zbată și se potoli pe podea. Simțea greutatea lui Lazăr pe spatele lui, la fel ca în seara patrulei de la Krujë, când Lazăr îl trântise jos pentru a-i salva viața.

Lada avea să moară apărându-l pe Mehmed. Mehmed avea să

moară. Dar Lazăr avea dreptate. Dacă Mehmed trăia, atâția ieniceri – prietenii și camarazii lui – aveau să moară. Totul pentru a lua o cetate care nu amenința nimic. Numai fiindcă era visul lor, fiindcă Profetul, pacea fie asupra sa, așa declarase cu multă vreme în urmă.

Radu își întoarse capul, încercând să se uite la Lazăr. Continuând să-l țină ținut la podea pe Radu, Lazăr își schimbă greutatea, așa încât privirile să li se întâlnească.

— Îmi pare rău, spuse Radu.

Lazăr îl salvase de atâtea ori – îl salvase cu o bunătate ca de copil, îl salvase pe câmpul de luptă, îl salvase în seara asta.

— Și eu te iubesc, prietene.

Chipul lui Lazăr se luminează de speranță.

Radu răspunse acelei speranțe cu o lovitură, căci își eliberase mâna suficient cât să înfigă pumnalul în burta lui Lazăr.

Lazăr se rostogoli pe o parte, apucându-se de rană. Sângele îi curgea printre degete. Radu îngenunche deasupra lui. Aruncă sabia lui Lazăr în capătul celălalt al încăperii, apoi își lipi fruntea de cea a prietenului său.

— Îmi pare tare, tare rău.

Lazăr îi oferi un zâmbet leneș, pieziș. Asta îi frânse inima lui Radu.

— Mereu îl alegi pe el.

— Mereu îl voi alege, șopti Radu.

Apoi fugi, lăsându-l pe Lazăr să moară singur. Ușa spre coridorul palatului de-abia fusese crăpată, în pofida încercărilor neîntrerupte ale oamenilor Ladei. Radu le strigă să înceteze, apoi își vârî umărul sub bară. Ei deformaseră ușa, iar Radu lăsă să-i scape un strigăt de furie în timp ce împinse cu toată puterea lui. În cele din urmă, bara ieși.

Radu fugi spre iatacul lui Mehmed.

— Mehmed este acolo! strigă el, arătând spre salonul încuiat.

Cercetă iatacul, cu mâinile pline de sânge și cu mintea

concentrată. Draperii lungi erau atârmate pe perete, susținute de o bară. Radu se dădu înapoi, apoi fugi și sări, apucând bara și legănându-și trupul până ce o smulse cu un zgomot de metal.

Duse bara pe balcon, aflat prea departe de odaia în care se aflau Lada și Mehmed. Nu erau încă morți. Nu le era îngăduit să fie.

Radu nu putea să sară de pe un balcon pe celălalt. Distanța era prea mare. Aruncă bara peste spațiul dintre balcoane, de-abia prinzând draperia care o urmă. Bara zăngăni pe podeaua din piatră a celuiilalt balcon, cu draperia bine întinsă. Radu o smuci, rugându-se.

Bara se agăță, prinsă în balustrada din piatră.

Înfășurându-și draperia în jurul unei mâini, Radu se cățără pe marginea balustradei și sări. Impactul căderii îi zgudui brațul, aproape smulgându-i-l din umăr. Strigă de durere, apoi se trase în sus, cu toți mușchii protestând, până ce mâna liberă găsi marginea balconului. Cu o ultimă izbucnire de putere, urcă.

Stătea în întuneric, privind în odaia luminată. Scena dinăuntru era un coșmar. Mehmed era ghemuit, fără nicio armă, într-un ungher. O lovitură bună avea să fie tot ce trebuia pentru a-l omorî. Era o dovadă a puterii Ladei că asta încă nu se întâmplase. Ea era pretutindeni în odaie, aplecându-se, răsucindu-se și țipând. Arma ei se ciocnea cu a lui Ilyas, respingându-l la fiecare fentă.

Cu toate că Radu scăpase începutul poveștii, putea să vadă sfârșitul.

Lada sângera din greu, fiecare pas lăsând dâre din viața ei pe delicatul model floral al podelei din plăci ceramice. Își apăra brațul drept și respirația îi era prea greoaie, prea iute. Tot ce trebuia să facă Ilyas era să trăiască mai mult decât ea și amândoi o știau. Ea lupta cu tot ce avea, iar el pășea în jurul ei cu ușurința unui partener de dans.

Niciunul nu-l observase încă. Radu dădu să-și scoată sabia...

Nu avea sabie.

Sau cuțit.

Fusese atât de disperat să intre în odaie, încât nu se gândise ce avea să facă odată ce ajungea acolo. Renunțarea sumbră amenința să pună stăpânire pe el. Își omorâse cel mai vechi prieten. Acum, drept răsplată, avea să-și privească singura rudă și singura iubire uciși în vreme ce el stătea în preajmă, neînarmat și nefolositor. În final, toată deșteptăciunea și șarmul lui nu foloseau la nimic. Măcar avea să moară lângă Mehmed. Făcu un pas înainte, aproape împiedicându-se în draperie.

Bara!

Radu o smulse din balustradă, lăsând draperia să cadă.

Lada alunecă în propriul ei sânge, prăbușindu-se la podea, cu sabia prinsă sub mâna ei. Ilyas își ridică sabia. Era destul de aproape să-i lovească fie pe Lada, fie pe Mehmed. Radu nu știa pe cine avea să ucidă Ilyas primul și el nu-i putea apăra pe amândoi deodată.

O alese pe Lada. Cu un țipăt, Radu se năpusti în fața surorii lui, ridicând bara. Sabia lui Ilyas căzu peste bară, forța aproape smulgând-o din mâinile lui Radu. Lada trase o lovitură cu piciorul în genunchiul lui Ilyas, forțându-l să se poticnească îndărăt.

Lada se uită la Radu cu ochii mari de uimire. Apoi se concentrează din nou la luptă.

— Întoarce-l cu spatele la balcon, șuieră ea.

Lada se ridică în picioare, în timp ce Radu își schimbă poziția pieziș, înclinându-se să se interpună între Ilyas și Mehmed. Lada se repezi în cealaltă parte a lui Ilyas, legănându-și sabia într-o fandare atât de previzibilă, încât chiar și Radu ar fi putut să o pareze. Ilyas profită de deschiderea ei, umplând spațiul pe care ea îl părăsise.

Spațiul din fața ușii de la balcon.

Sabia lui Ilyas despică aerul. În ultima clipă cu putință, Lada se lăsă la podea, strigând:

— Acum!

Radu își încordă puterile, ridică bara la înălțimea umerilor și se repezi în față cu toată forța ce-i mai rămăsese. Bara îl izbi pe Ilyas, prinzându-l cu garda jos. El se împletici îndărăt, însă Radu nu avu destul avânt pentru a-l împinge peste balcon.

Lada apăru alături de Radu. Prinse capătul barei și o împinse ca pe o ușă, lăsându-se cu toată greutatea spre dreapta, astfel încât Ilyas fu dezechilibrat. Partea din spate a picioarelor lui atinseră balustrada din piatră a balconului și Lada urmă legănarea barei.

Ilyas căzu.

Însă Lada nu se putea opri, avântul ei ducând-o mai departe. Se balansă peste marginea balustradei.

Pentru o clipă, lumea pieri, atârând lipsită de viață și fără aer în fața lui Radu. Și apoi el simți cum bara era smulsă din mâinile sale. Își înteti strânsoarea, răsucind bara, astfel încât să se afle la subsuoara lui.

— Grăbește-te! spuse Lada, iar în glasul ei o auzi pe fata cu care crescuse, fata care întotdeauna alegea să fie aprigă în loc de speriată.

Fata care era acum cuprinsă de groază.

— Nu pot să mă țin!

Radu împinse bara în jos, folosind balustrada drept punct de reazem. Metalul se îndoi, dar era destul de tare cât să o tragă pe Lada înapoi. De îndată ce ea ajunsese la nivelul balconului, Radu se aruncă înainte și o apucă de mâinile ei alunecoase de la sânge. O ridică și căzu pe spate, cu ea deasupra.

Ea tremura toată, dârdâind așa cum el n-o mai văzuse niciodată, aiurând de la pierderea de sânge și de frică.

— M-ai salvat, îi zise.

— Firește că te-am salvat.

Ea clătină din cap.

— Nu când cădeam. Când Ilyas ne avea pe amândoi pe podea. M-ai ales pe mine în defavoarea lui Mehmed.

— Tu ești familia mea, șopti el.

Până la urmă, Lazăr avusese dreptate.

O ținu în brațe, mângâind-o pe păr și plângând, auzind în sfârșit ușa spărgându-se și pe oamenii Ladei revărsându-se în odaie – un vâjâit îndepărtat, monoton.

51

Ilyas nu murise în cădere, cu toate că Lada bănuia că și-ar fi dorit asta. Ea fu surprinsă să-l găsească pe Kazanci Doğan exonerat de informațiile pe care paznicii închisorii i le smulseseră lui Ilyas. Kazanci Doğan nu fusese implicat în complotul de asasinat, ci doar încurajat ca Edirne să fie ținut chezaș pentru solde și mai mari.

Fusese o treabă simplă pentru Ilyas să circule prin palat, să le ordone ienicerilor să meargă în oraș și să pună focurile. Și numai el și complicele său, ienicerul, să știe adevărul despre misiune.

Lada se foi pe locul ei, coastele protestându-i cu încăpățănare când se mișca și când nu se mișca și când făcea ceva sau nu făcea absolut nimic. Nu se simțea în apele ei, o durea capul și era obosită chiar și după cel mai mic efort. Dar totuși, avea să se vindece.

Îi aruncă o privire lui Radu. El privea în gol spre curte.

Grădinarul-șef ridică țeapa, înfigându-l pe Ilyas. Ilyas, care îi îngăduise Ladei să se antreneze cu oamenii lui. Ilyas, care îi oferise o șansă să arate de ce era în stare și care acceptase asta atunci când o făcuse. Ilyas, care îi dăduse o răspundere într-un imperiu în care ar fi trebuit să rămână invizibilă.

Ilyas, care o înjunghiase.

Ea nu știa dacă să spere ca el să moară iute sau să agonizeze vreme îndelungată. Complicele lui fusese mai norocos, sângărând de moarte pe podea în vreme ce un doctor o cususe pe Lada la loc, cu fir negru.

— I-ai făcut un bine, îi spuse ea lui Radu, cu un glas atât de scăzut, încât să nu fie auzită de Mehmed sau de oficialii adunați.

Marele Vizir Halil Pașa era prezent. El nu fusese implicat, însă

era însărcinat cu rotirea paznicilor închisorii care smulgeau informațiile.

— Cui i-am făcut un bine? o întrebă Radu, fără să se uite la ea, pe un ton lipsit de viață.

— Ienicerului pe care l-ai ucis. Complicelui.

Un spasm de durere schimonosi chipul lui Radu.

— Lazăr. Îl chema Lazăr.

— Îl cunoșteai?

Radu nu-i răspunse. Lada își dorea să aibă un simț care să-i spună ce să facă, cunoștințe despre cum se consolau oamenii între ei. Dacă pozițiile lor ar fi fost inversate, Radu ar fi știut ce să spună.

— El a fost primul om pe care l-ai ucis?

— Nu. Dar este primul pe care l-am asasinat.

Lada se încruntă.

— Era un trădător. Și tu l-ai salvat de agonia unei morți prelungite. Este mai mult decât merita.

— El se afla acolo numai ca să mă protejeze. Radu îi oferi un surâs sumbru pe care ea nu-l recunoscuse, o imitație chinuită de umor. Se temea să nu fiu rănit.

Lada se întinse să-l ia pe Radu de mână și fu surprinsă când el acceptă. Îl strânse o dată.

— Tu ne-ai salvat viețile.

— Mi-ai spus cândva că unele vieți merită mai mult decât altele. Câte morți mai trebuie înainte ca balanța să se încline în favoarea noastră?

Ea nu avea niciun răspuns.

*

Cu Ilyas executat, versiunea oficială era că ienicerii se revoltaseră pur și simplu, purtându-se greșit, așa cum se întâmpla uneori. În aceeași după-amiază, Mehmed îl demise pe Kazanci Doğan și puse să fie biciuit în public până ce spinarea lui era mai mult sânge decât

piele. Anunță o mărire universală a soldei ienicerilor, precum și o reformă completă în cadrul structurii militare. Mehmed urma să fie comandantul. Toate ițele de putere și de autoritate aveau să înceapă și să se termine cu el.

La câteva zile după atac, Lada se simțea destul de puternică pentru a i se alătura lui Mehmed în cabinetul lui în scopul de a studia reorganizarea. Radu era deja acolo. Părea chinuit, mișcându-se prea repede prin odăile exterioare, cu privirea ațintită înainte.

Lada își aminti de pădurea de la poalele dealului din Amasya, în care ea nu mai putea intra, și i se făcu milă de Radu. Tocmai voia să sugereze să se mute în grădină, când fură surprinși de sosirea unui eunuc ce o însoțea pe Halima.

— Halima Hatun, anunță eunucul.

Ea se înclină, îndreptându-se cu un zâmbet sfios adresat Ladei și cu o fluturare joasă din mână. Lada uitase cât era de frumoasă și își domoli iute o pâlpâire de gelozie. Mehmed nu ar fi vrut o femeie care îi născuse un fiu tatălui său.

Mehmed se ridică în picioare, mascându-și nedumerirea cu un ton vesel.

— Halima, cărui fapt datorez onoarea?

— Ai trimis după mine. Pentru a discuta viitorul meu, așa mi-a spus mesagerul.

— Da. Mehmed încuviință din cap, făcând un gest cu mâna pentru ca ea să se așeze, dar când ea se întoarse cu spatele, Mehmed le aruncă Ladei și lui Radu o privire nedumerită. Da, viitorul tău, spuse. Te simți bine?

— Da, mulțumesc.

— Și micul Ahmet?

Chipul ei se luminează de o bucurie înflăcărată.

— Are multă energie. Cred că el și Baiazid sunt cam de aceeași vârstă.

Numele fiului lui Mehmed o lovi pe Lada în alt loc decât în

coaste. Se foi, vădit stânjenită, dorindu-și ca Halima să plece.

— O! Halima duse o mână la gură de rușine. Nu te-am felicitat pentru nașterea lui Mustafa. Doi fii! Ce noroc!

— Un alt fiu?

Lada vorbi înainte să se poată opri, vorbele făcându-i o rană mai adâncă decât cea a lui Ilyas.

Încă un fiu.

Și acesta nu fusese conceput înaintea primului lor sărut, înainte ca Mehmed să o facă să se simtă ca și cum ar fi fost singura femeie din lume care conta.

Încă un fiu.

Radu etală o veselie falsă.

— De atâta bucurie, ai uitat probabil să pomenești despre asta.

Mehmed își drese glasul, fără să se uite la ei.

— Da, Gulsa a fost nevoită să rămână în Amasya. N-ar fi fost sigur să călătorească atât de departe în starea ei. Am primit vestea abia ieri. Cum de știi?

Halima își înclină capul în mod conspirativ.

— Huma mi-a spus. Ea știe totul.

— Da, într-adevăr. Ei bine, mă tem că nu am nimic oficial să-ți spun. Dacă pot să fac ceva pentru tine în vreme ce îți aranjăm viitorul, te rog să-mi dai de știre. Ești bine-venită să rămâi aici cât de mult timp dorești. Acesta este căminul tău.

Lada se întrebă de ce nu-l trimisese undeva pe Ahmet și nu-l despărțise de mama lui. Însă alungă repede chiar și acest gând. *Gulsa*. Cine era ea? Cum arăta? Când o vizitase Mehmed? Ce gândise el în vreme ce-și planta sămânța în altă femeie?

Halima se înclină grațios, iar Lada surprinse o străfulgerare de ușurare pe chipul celeilalte femei pentru că întrevederea se încheiase. După ce Halima plecă, Lada continuă să-și țină privirea ațintită asupra ușii. Încercându-se în propria sa nefericire, nu-l putea privi pe Mehmed. Cum ar fi putut ea să continue să nesocotească

haremul dacă ocupantele lui nu încetau să dea naștere fiilor lui Mehmed?

Nimeni nu vorbi.

Ca și când gândurile obsesive ale Ladei despre harem ar fi chemat-o, Huma apăru în prag.

— Mamă! Mehmed rosti cuvântul cu oboseală, nu cu respect. Nu am trimis după tine.

— Așa cum n-ai trimis după mine atunci când Ilyas a încercat să te omoare.

— Cum de ai... Mehmed oftă, scărpinându-și fruntea. M-am ocupat de asta.

— Ba nu, băiat nesăbuit ce ești. Nu tu te-ai ocupat. *Eu* m-am ocupat.

Oboseala lui Mehmed lăsă locul unei mâinii de-abia mascate.

— Ce vrei să spui?

— Când îți vei da seama că ei te văd drept un om de care se pot lipsi întrucât mai există încă o opțiune în viață, aflată sub protecția ta? Dacă poți fi înlocuit, ei vor încerca s-o facă. Iar și iar și iar. Și nu e nevoie decât de un pumnal sau de o mâncare otrăvită, de o clipă când ai lăsat garda jos, și atunci sacrificiul meu va fi fost în zadar.

— N-ai tu grijă.

— Este *singura* mea grijă! Dar nu te preocupa, micul meu băiat prost. Am făcut tot ceea ce gărzile tale n-au putut. Te-am făcut de neînlocuit.

Lada se îndreptă de spate, în vreme ce discuțiile anterioare pe care le purtase cu Huma îi vâjâiau în minte cu o ardoare bruscă. O senzație de ceva rău îi încleștă stomacul și nu voia să-i dea drumul.

— Mehmed nu a trimis după Halima, rosti ea.

Huma ridică nepăsătoare din umerii ei descărnați:

— În vreme ce ea se întâlnea cu sultanul, fiul ei a fost înecat.

Mehmed se năpusti din celălalt capăt al odăii, lipind-o pe mama sa de perete.

— Ce-ai făcut?

— Ce am făcut dintotdeauna. Te-am protejat.

— Nu! Nu. Spune-mi că tu nu ai... E un prunc.

— *Era* o amenințare. Iar acum s-a dus.

Preț de o clipă interminabilă, Lada crezu că Mehmed avea să o omoare pe mama sa. Apoi tensiunea îi părăsi trupul. Se poticni îndărăt, căzând într-un jilț.

— Era de aceeași vârstă cu Baiazid, murmură.

— Am făcut ceea ce tu nu erai dispus să faci. Ți-am asigurat moștenirea. Acum ești liber să fii sultanul care ai fost născut să fii. Sultanul căruia i-am dat eu naștere. Fiul *meu*. Imperiul meu.

— Ieși afară!

— Ar trebui să discutăm...

Mehmed se ridică în picioare. Cu furia risipită, cu disperarea risipită, o ținut cu privirea pe mama sa cu toată răceala autorității pe care o stăpânea.

— Străjeri!

Ștefan, ienicerul de gardă, luă poziția de drepti.

— Te rog să o însoțești pe Huma în odaia ei. Ia cu tine oricâți oameni îți trebuie. Să ai grijă să nu vorbească cu niciunul dintre servitorii ei, iar eunucilor le este interzis să comunice cu ea. Voi trimite instrucțiuni cu privire la locul unde va fi dusă.

Huma se clătină, cu buzele ei subțiri și galbene trase înapoi pentru a lăsa să se vadă gingiile cenușii și mai multe spații negre decât dinți.

— Ce faci? Nu poți să mă trimiți nicăieri. Eu sunt sultana valide, mama sultanului!

— Ba nu, răspunse Mehmed. M-ai trădat. Nu ești nimic.

— Te-am trădat? Habar n-ai ce-am făcut pentru tine. De câte ori ți-am salvat viața. Dacă a lucra pe la spatele tău pentru a te menține în viață înseamnă trădare, atunci și ei ar trebui surghiuniți laolaltă cu mine.

Arătă cu degetul ei osos și strâmb spre Lada și spre Radu.

Scârbit, Mehmed făcu un gest din mână spre Ștefan. El o luă de braț pe Huma, care făcuse ochii mari și dârdâia, și o conduse afară din odaie. Lada crezu că scăpaseră, dar apoi Mehmed se întoarse spre ei.

— Despre ce vorbea? Ce ați făcut voi doi?

Radu arăta ca un iepure prins în capcană. Lada îi înțelese frica. Mehmed nu avea să-i ierte niciodată dacă ar fi aflat de rolul lor în pierderea tronului în timpul primei sale domnii. Iar Huma nu avea niciun motiv să nu-i spună, nu acum. Ea nu mai avea niciun avantaj pe care să îl folosească și, fără îndoială, avea să încerce să-i distrugă pe toți odată cu ea.

Lacrimile umplură ochii lui Radu, disperarea făcându-l să-și lase capul în jos. Nu mai era bărbatul pe care Lada nu-l cunoștea. Era băiatul de pe gheață, băiatul din pădure, băiatul dintre spini.

Era al ei.

— Radu nu are nimic de-a face cu asta, zise Lada. S-a întâmplat când tu ai urcat prima dată pe tron. După ce l-am ucis pe ienicerul asasin. Știam că ei nu aveau să se oprească. Radu era sigur că tu puteai să fii sultan. El era prost și orb, așa că m-am dus la Huma. A fost ideea mea să-i punem pe ieniceri să se revolte atunci, să luăm legătura cu Halil și să lucrăm cu el pentru a-l aduce pe tatăl tău înapoi pe tron.

Lada văzu cum șocul și mânia transformă chipul lui Mehmed dintr-unul pe care îl cunoștea și îl iubea în ceva prea îndepărtat pentru a fi atins. Era o durere fizică să-l privești. Dar nu-și întoarse ochii.

— Cum ai putut? Toată puterea pe care a câștigat-o Halil! Toți anii pe care i-am irosit...

Lada ridică și mai sus capul.

— Am făcut-o pentru a-ți salva viața. Aș face oricând aceeași alegere.

Mehmed se așeză, refuzând să se uite la ea.

— Nu pot... nu pot să mă gândesc la asta acum. Nu cu ceea ce s-a întâmplat. Ahmet. Micul Ahmet.

O draperie se lăsă peste chipul lui, ca și cum ar fi retezat toate gândurile despre trădarea Ladei până ce ar fi putut să facă ordine în ele.

Radu puse o mână pe umărul lui Mehmed, dar se uita la Lada.

— Mulțumesc, rosti el pe mutește.

Ea nu-i răspunse la gest și nici la imensa recunoștință care izvora din ochii lui. Îi era datoare. Nimic nu era mai important pentru el decât încrederea lui Mehmed. Poate că ar fi fost mai bine ca ea să rupă acea încredere și să forțeze o îndepărtare.

Poate că Radu ar fi putut fi eliberat de imposibila lui iubire, însă nu putea să-i facă asta, nu când era atât de ușor să ia lovitura asupra ei.

— Oamenii vor crede că eu am poruncit moartea lui Ahmet, spuse Mehmed, fără să-și dea seama de sentimentele lui Radu, ca întotdeauna. Halima a fost cu mine când s-a întâmplat. Va trebui să le spun că a fost Huma, că nu a fost...

— Ba nu, zise Lada. Ei vor crede că a fost porunca ta, indiferent de ce vei spune tu. Dacă vei afirma că a fost mama ta, asta te va face să apari ca un ucigaș și un mincinos.

— Ce să mă fac?

Lada se gândi ce ar fi făcut ea. Acestea erau vremuri pentru putere, nu pentru subtilități. Nimeni nu putea să pună la îndoială faptul că sultanul era la conducere.

— Fă să fie lege. Știi ce au făcut frații tatălui tău. Războaiele pe care le-au purtat sunt încă niște răni deschise. Tatăl tău a fost nevoit să-i omoare, în cele din urmă. Dă un decret prin care, atunci când un sultan este înscăunat, să fie legal ca el să-i omoare pe frații săi pentru siguranța imperiului.

Niciodată până atunci nu o mai privise Mehmed cu o groază

nedisimulată, dar acum o făcea. Ea făcu un efort să nu se dea un pas îndărăt și își oțeli inima împotriva temerii că, între asta și destăinuirea trădării ei, pierduse iubirea lui.

Nu avea să fie slabă pentru a ocoli judecata lui. Ea nu era așa.

— Crezi că mama a avut dreptate să facă asta? o întrebă Mehmed.

— Cred...

Lada își reprimă imaginea Halimei cea plină de speranță, fericită, zâmbind radioasă în timp ce vorbea despre fiul ei. Fiul care era omorât chiar în vreme ce ea vorbea. Oare știa deja? Aflase oare că îi fusese luată întreaga lume?

— Cred că, uneori, când pui în balanță o națiune contra unei singure vieți, trebuie să fie luate decizii imposibile. Huma a luat decizia. Că a fost bună sau proastă e lipsit de importanță. S-a înfăptuit.

— Dacă fac legea asta, deja îl condamn pe unul dintre fiii mei la moarte.

Lada nu se gândise la asta și se trase înapoi la acuzația din ochii lui Mehmed. Oare o credea atât de monstruoasă, încât să dorească moartea unuia din fiii lui? Clătină din cap.

— Dacă nu faci legea asta, îngădui un viitor război civil care va revendica nenumărate mii dintre cetățenii tăi.

— Lada, acestea sunt vieți, spuse Radu. Cum poți să vorbești despre ele de parcă ar fi vorba de matematică, de probleme ce trebuie rezolvate?

Lada se ridică, cu o mână pe coaste, acolo unde o dureau rana.

— Deoarece să gândești așa reprezintă singurul fel în care să nu-ți pierzi mințile.

— Dar cum rămâne cu sufletele noastre? întrebă Mehmed în șoaptă.

Înainte să iasă, Lada se opri în fața ușii.

— Sufletele și tronurile sunt de neîmpăcat.

În acea seară, se așează alături de Bogdan. Erau singuri la popota cazărmii. Ea nu mai vorbise cu el și nici nu-l mai văzuse de la tentativa de asasinat. Aceasta era prima dată când se simți în stare să se alătore oamenilor ei la masă, însă cei mai mulți erau de strajă. Mehmed avea mai multă încredere în ei ca oricând, iar ei făceau toți cu rândul.

— Cum îți mai e? o întrebă Bogdan.

Lada îi aruncă o privire plictisită, dorindu-și să fi fost destul de puternică pentru a-l pedepsi fizic deoarece punea o asemenea întrebare stupidă.

— Am fost lovită cu un pumnal și bătută de un mentor în care aveam încredere cu doar o săptămână în urmă.

El îi răspunse cu aceeași privire.

— Am fost acolo.

Lada se întrebă dacă el fusese rănit, dacă fusese furios pentru că ea ar fi putut să moară atât de curând după ce se reîntâlniseră. Însă chipul lui nu trăda nimic.

— Am vrut să spun, cum este să fii în doliu?

Bogdan era un prost dacă socotea că ea ținea doliu după fratele vitreg al lui Mehmed. Nu se bucura că băiatul fusese ucis, însă nu putea să pretindă că se opunea argumentelor Humei. Ar fi însemnat să fie ipocrită să se îmbrace în pânză de sac și să-și pună cenușă în cap. Ba chiar ar fi fost o lipsă de respect.

— Știe toată lumea, nu-i așa? întrebă ea.

Radu trimisese vorbă că Mehmed avea de gând să dea decretul privind fratricidul, dar ea se gândise că asta avea să se întâmple a doua zi. De asemenea, se simțea rănită pentru că Mehmed nu îi ceruse sfatul despre ce să spună.

Se întrebă cât avea să dureze ca el s-o ierte pentru tot ce aflate. Teama că poate el nu va fi în stare să o ierte o măcina. Ce ar fi făcut,

atunci?

Bogdan ridică din umeri.

— Petru mi-a spus.

Lada se încruntă.

— Petru nu a fost de strajă azi. De unde a auzit despre Ahmet?

— Cine este Ahmet?

— Fratele vitreg al lui Mehmed.

— Despre ce vorbești?

— Despre ce vorbești *tu*?

— Despre tatăl tău. Bogdan se opri, încleștându-și maxilarul. Nu ți-au spus.

Lada știa că se uita la chipul lui Bogdan, însă nu îl vedea. Nu vedea nimic.

— Tata a murit?

— Îmi pare rău. Petru credea că știi. Huniade și boierii l-au ucis pe tatăl tău. Și pe Mircea.

Lada dădu din cap, mișcându-l în sus și în jos din inerție. Un vuiet îi umplu urechile. Un vuiet ca al vântului care bătea pe malul râului Argeș, smulgând un copac ce creștea pieziș de pe o stâncă.

— Când?

— Petru i-a auzit fără să vrea pe Mehmed și pe Radu în urmă cu o săptămână. Chiar înainte de revoltă.

— O săptămână.

Mâna ei țâșni spre pungața de la gât – dar nu mai era acolo.

Ea nu-și dăduse seama, nu o mai pipăise de când luptase cu Ilyas.

Pungața dispăruse.

Tot ce își dorea Radu era să doarmă, dar ciocănitul în ușă nu ceda. Se duse împleticit spre ușă și o deschise, gata să țipe la oricine s-ar fi aflat acolo. În prag stătea stafia surorii sale. Ochii ei erau larg deschiși și pustii, chipul ei neted ca o amintire care pălește.

— Tata a murit, zise Lada.

Radu se rezemă greoi de tocul ușii. Lada trecu pe lângă el. El închise ușa, încuindu-i înăuntru.

— De ce mi-ai ascuns asta?

Radu se bucură că era întuneric, astfel încât ea să nu-i poată vedea fața.

— N-am știut cum să-ți spun.

El se întinse să o ia de mână. Palma ei era rece și mică în mâna lui.

— Îmi pare rău. Știu că l-ai iubit.

— Nu l-am iubit. L-am adorat. Și apoi el ne-a trădat, fiind om — un om slab, lipsit de caracter. Ne-a lăsat aici fără nimic și a făcut să ne fie imposibil să ne întoarcem acasă.

— Pe mine mă îngrozea.

Lada râse tăios.

— Frățioare, pe tine toată lumea te îngrozea.

— Asta e adevărat.

— Și Mircea a murit.

— Da.

Radu se gândi la jalea care îl mistuise pe Mehmed după moartea fratelui său vitreg. Radu nu simțea nimic de acel fel când se gândea la moartea lui Mircea. Poate că asta însemna că ceva nu era în regulă

cu el. Se întrebă dacă Lada îl jelea pe Mircea. Nu o întrebă.

Lada vorbi.

— Îți amintești de vara aceea? Când tata ne-a scos din oraș?

— Da. Am fost mușcat de atâtea gânganii, încât de-abia mai puteam să mă mișc.

— Am crezut că avea să mă vadă. Am crezut că dacă plecam din Târgoviște, dacă plecam de lângă prostul de Mircea, dacă îi lăsam pe boieri și gălceville lor interminabile în urmă, el avea să vadă ce deveneam pentru a-i fi pe plac. Pentru o singură zi, am crezut că așa era. A fost cea mai fericită zi din viața mea. Și apoi el a plecat, așa cum o făcea mereu.

— Te-a iubit.

— Pari atât de sigur! De unde știi?

— Pentru că a încercat să te salveze, în ziua în care sultanul te-a revendicat.

— N-a izbutit.

— Dar a încercat. Asta e mai mult decât a făcut pentru mine.

După o scurtă tăcere, Lada slobozi un hohot de râs răgușit.

— Mă tot gândesc cât de supărat trebuie să fie Mircea pentru că e mort.

— Și eu am avut același gând!

Râseră amândoi, și apoi se așternu din nou liniștea preț de câteva minute calde, neprimejdioase și întunecate de copilăria pe care o împărtășeau. Lucrurile pe care le avuseseră și lucrurile pe care le pierduseră și pe care doar ei puteau să le înțeleagă.

— Am ceva pentru tine. Radu vâri mâna într-o casetă de pe noptieră și scoase un medalion. În acea seară. Când doctorul te cosea la loc. Ți-am găsit punguța. Cea pe care o purtai mereu în jurul gâtului. Era distrusă, însă... Ei bine, am salvat ce era înăuntru și am pus să se facă asta pentru tine.

Îi întinse colierul. Medalionul din metal era rece și greu în palma lui.

Cu un icnet furnăit, Lada își petrecu lanțul în jurul gâtului și fixă medalionul pe piept.

— Îți mulțumesc. În ultima vreme, am pierdut prea multe.

Își lăasă capul pe umărul lui. Radu știa că o parte din ceea ce pierduse fusese numai pentru a-l proteja pe el. Așa cum făcuse ea întotdeauna, în felul ei propriu. El lăasă să-i scape un oftat și se liniști pentru a-i spune că îi părea rău. Că o iubea. Că o înțelegea.

— Tronul este al tău, zise Lada, străpungând aerul și aducând din nou noaptea cu grozăviile ei întunecate asupra lui Radu.

— Ba nu.

— Ba este.

Ea ridică vocea, încântarea începând să se aprindă acolo și să devină un foc așa cum numai în Lada putea să ardă.

— Nimic nu ne reține aici. Nu mai suntem îndatorați față de nimeni, nu mai suntem zălog pentru nimic. Tu ai putea să-ți revendici titlul de prinț. Mehmed te va sprijini, va fi bucuros de asta. Am putea să ne întoarcem în Valahia, împreună, puternici, și nimeni nu va putea să ne spună...

— Nu! Lada. Nu. Eu nu vreau să mă întorc.

— Dar acolo este căminul nostru.

Radu clătină din cap, ridicându-se pentru a se așeza pe marginea patului său.

— Căminul meu este aici.

— Vrei să spui că Mehmed este aici.

Nu era nicio acuză în glasul ei, dar felul în care o spuse îl răni pe Radu.

— Da.

Nu pretindea că era altminteri, însă nu putea să-i explice celelalte motive. Moscheile, cu turnurile lor în formă de dom care îl făceau să se simtă insignifiant în cel mai alinător mod cu putință. Să se roage în perfectă uniune cu frații din jurul său. Că avea un loc, o viață, o poziție unde era prețuit. Și da, să facă toate astea alături de

Mehmed. Chiar dacă niciodată nu avea să fie la fel de mult pe cât ar fi avut nevoie Radu.

De parcă i-ar fi urmărit șirul gândurilor, Lada spuse:

— El nu te va putea iubi niciodată. Nu în felul în care îl iubești tu. Radu râse, dar râsul lui sună bătrân și fragil.

— Crezi că nu știi asta? Și totuși e mai bine decât am putea spera în Valahia. Cum de nu înțelegi asta? Lada, tu îl iubești. Ai inima lui și ochii lui și sufletul lui. Am văzut felul în care aștepti ca el să se uite la tine, felul în care te desfeți cu atențiile lui. Te prefaci că nu-l iubești, dar pe mine nu mă poți minți. Radu făcu o pauză; apoi, neputând să se oprească, alunecă într-un ton de îmboldire: Nimeni nu te va iubi vreodată așa cum te iubește el – ca pe o egală – și tu știi asta. Nu vei lăsa asta. Nu poți.

Ea înțepeni. Radu văzu cum își strângea mâinile în pumni, gata de luptă.

— Pot. Am început deja. El nu mă va ierta niciodată pentru că mi-am recunoscut trădarea.

Radu își aminti cum îi bătuse pe fiii de boieri în pădurea de lângă Târgoviște. Aceiași pumni sfidaseră întotdeauna ceea ce se aștepta de la ea. Acum el făcuse iubirea ei pentru Mehmed o provocare pe care ea trebuia să o biruie. Inima i se strânse când își dădu seama că, tachinând-o că nu ar fi putut să plece, de fapt se asigurase că ea avea să facă tocmai asta.

Poate că el o știuse tot timpul.

— Vino cu mine! îi porunci ea. Nu vreau să mă duc acasă fără tine. Așteptă, apoi îl șocă pe Radu cu tonul ei blând, disperat: M-ai ales pe mine.

Așa făcuse. Iar Lada nu-i ceruse așa ceva de multă vreme. Era sora lui și îl implora să o aleagă iar pe ea. Dar poate că dacă Lada pleca, Mehmed avea să-l aleagă în cele din urmă pe el.

— Lada, eu sunt acasă.

Radu se întinse și apoi se întoarse pe o parte, cu spatele la ea.

Cu toate că Lada nu știa ce avea să se întâmple, era sigură de două lucruri:

Avea să doară, iar ea trebuia să fie tare.

Se îmbracă cu zalele și cu uniforma de ienicer, în afară de coif. Își lăsa părul pe spate, o masă de bucle încâlcite sfidând atât obiceiul ieniceresc, cât și stilul feminin. La șold avea spada și la încheieturile mâinilor, cuțitele.

Spinarea îi era oțel. Inima îi era armură. Ochii îi erau foc.

Alături de ea se aflau Bogdan și Nicolae. Bogdan, pentru a-i aminti de ceea ce părăsise și putea să regăsească. Nicolae, pentru a-i aminti că putea să conducă și că bărbații ar fi urmat-o.

Când Lada intră în odaia de primire, Mehmed ridică surprins privirea. Ședea îndărătul unei mese, înveșmântat în purpuriu, perfect la locul lui în jilțul său aurit. Cărațul lui oficial de taburet era ghemuit alături, așteptând. În spatele lui Mehmed, Radu se feri de ochii Ladei.

Neputând să înțeleagă prezența ei, sprâncenele lui Mehmed se ridicară întrebător.

— Lăsați-ne, ceru el, iar servitorii se făcură nevăzuți.

Lada se înfipse pe picioare, prinzând rădăcini.

— Fă-l pe Radu prinț al Valahiei!

Radu clătină din cap, întorcându-se spre fereastră, cu spatele la ea.

Lui Mehmed îi căzu fața, apoi chipul său deveni neutru dinadins. De cât timp știuse de tatăl ei și îi ascunsese informația? Și de ce? Dar ea nu avea să-i pună acele întrebări. O făceau să pară slabă. Ea se

afla acolo să ceară, nu să pună întrebări.

— De ce aş face asta? întrebă Mehmed.

— Deoarece ai nevoie de cât mai multă stabilitate cu putinţă înainte de Constantinopol. Ai avut destule probleme cu Valahia aliindu-se cu Ungaria, Transilvania şi Moldova. Fă-l pe Radu prinţ şi te vei asigura că niciun tratat cu Valahia nu va fi încălcat.

Mehmed se lăsă pe spate şi se întinse, lung şi felin.

— El nu vrea să ocupe poziţia de voievod. Există o altă cale de a întări alianţa cu Valahia.

Nu! Lada sperase că Mehmed nu era în legătură cu familia Dăneşti. Dacă ei căzuseră deja de acord să lucreze cu el, poziţia ei avea să fie slăbită în mod ireparabil.

— Nu se poate să ai încredere în boierii Dăneşti.

— În neamul Dăneştilor? Nu, am de gând să mă aliez cu familia Drăculeşti.

Lada îşi reţinu un mârâit de frustrare.

— Cu Mircea mort, asta face să mai rămână doar Radu ca să ocupe tronul.

— El nu e singurul dintre Drăculeşti.

Gura lui Mehmed se rotunji în jurul unui zâmbet ce se zbătea să se elibereze.

— Iar tronurile nu sunt unicul mod de a asigura alianţele.

— Ce...

Înţelegerea o izbi, lăsând-o fără suflu.

— Nu!

Mehmed se ridică, ocolind masa pentru a se afla faţă în faţă cu ea. Îi luă bărbia în căuşul palmelor, ridicându-i chipul spre al lui.

— Căsătoreşte-te cu mine, Lada, este soluţia perfectă.

Lada râse.

Zâmbetul lui Mehmed se lăţi până ce îşi dădu seama că râsul ei nu era o dulce briză de încântare, ci un vânt aspru din deşert care căra în urma lui nisip înţepător.

— Eu nu mă voi căsători niciodată.

— De ce? Stai alături de mine! Condu imperiul cu mine!

— Nu vreau nicio bucată din Imperiul Otoman.

Cu furia scăpărând în ochii lui negri, Mehmed îi dădu drumul bărbiei.

— De ce îmi urăști atât de tare țara? N-ai fost fericită aici?

— Mă cunoști vreun pic? N-am fost niciodată fericită nicăieri, în afară de Valahia.

Chipul lui se înnegură, iar el împunse aerul din fața ei cu un deget.

— Ai fost fericită cu mine.

În sfârșit, ea își dădu seama că fusese mai puțin altruistă decât crezuse atunci când luase întreaga vină asupra ei și îl cruțase pe Radu. La un anumit nivel subconștient, ea sperase că Mehmed avea să poată să o ierte. Că ea nu avea să fie nevoită să facă alegerea de a-l părăsi, ci că alegerea avea să fie făcută pentru ea.

Iubirea era o slăbiciune, o capcană. Ea învățase asta de la tatăl ei în prima zi în Edirne, însă cumva nu izbutise să se mențină liberă. Mehmed și Radu stăteau în picioare în fața ei, întinzându-i o cursă, ținând-o acolo. Și chiar știind asta, ea dădu înapoi la gândul de a-i pierde.

Lada își făcu chipul piatră, inima munte. Un munte care nu avea să fie niciodată străpuns pentru a lăsa apa rece și limpede să curgă.

— Nimic nu mă reține aici.

Mehmed închise ochii, iar expresia îi trecu de la furie și durere la implorare. Acum avea atât de mult control, atâta îndemânare în a folosi emoțiile drept unelte. Cum crescuseră cu toții!

— Mi-ai salvat viața de trei ori. Fără tine aș fi mort. Am nevoie de tine.

— Renunță la Constantinopol.

— Cum?

Impasibilă, Lada ridică din umeri.

— Hotărârea ta absurdă de a lua Constantinopolul este ceea ce îți amenință viața. Nu ai niciun drept să revendici cetatea, niciun motiv să te preocupe obsesiv. Renunță și dușmanii tăi vor înceta să mai încerce să teucidă.

— Știi că nu pot! El își împreună mâinile la spate, pășind în susul și în josul odăii. Mă îmbie, mă ademenește. Profetul, pacea fie asupra sa, a spus că avea să fie a noastră, iar eu trebuie – *trebuie* – să fiu sultanul care să se asigure că vorbele sale se împlinesc. Așa după cum poporul meu a fost făcut pentru lucruri mai mărețe decât călăritul în spinarea cailor prin deșert, tot așa sunt și eu făcut pentru lucruri mai importante decât menținerea unui imperiu inert, fără valoare. Noi *vom* fi giuvaierul lumii, invidia întregii Europe, noua Romă. *Eu* voi fi cel care îl voi face așa. Trebuie să arăt lumii ce este poporul meu. Aceasta este chemarea mea. Nu-i pot întoarce spatele.

Lada încuviință din cap, cu pleoapele pe jumătate coborâte, îngreunate de povara viitorului.

— Ne înțelegem perfect unul pe altul. Eu nu pot renunța la Valahia. Nu pot întoarce spatele căminului meu pentru niște resturi ce ar putea să cadă de la masa altui stăpân. Mehmed, nu eu am ales să vin aici. Am fost ținută împotriva voinței mele.

— Dar acum te rog! Alege să rămâi! Alege-mă *pe mine*.

— Și să fiu părăsită când vei pleca în cruciade? Ai refuzat să mă iei în Albania, nu mă vei lua în Constantinopol. Te voi urî pentru asta, iar înveninarea dintre noi va spori până ce eu voi deveni una dintre soțiile tale invizibile, la fel de captivă cum m-a făcut tatăl tău. Dacă încerci să mă reții, te voi urî și mă vei pierde pe vecie. Deja știi că nu mă poți conduce. Ți-am dovedit-o ultima dată când ai fost pe tron.

Durerea sufletească și furia se războiau pe chipul lui Mehmed în clipa în care se opri în fața Ladei și o apucă de umeri.

— Ce ai vrea să fac?

Și în acel moment, Lada își văzu viitorul. În trecutul ei trăsesese

orice iță ar fi putut de la bărbații din jurul ei. De la tatăl ei. De la Ilyas Bei. De la Mehmed. Însă în fața ei era un cuțit. Ea avea să le taie pe toate.

Nu trebuia să accepte numai ce i se oferea.

Avea să-și *ia* ceea ce trebuia să fie al ei.

Ceea ce îi aparținuse dintotdeauna lumina pe chipul ei asemenea soarelui pe vârful muntelui cu foarte multe veri în urmă.

— Vreau Valahia.

— Cum?

— Fă-mă voievod!

Mehmed se încruntă.

— Dar e un titlu pentru prinți.

— Atunci, fa-mă prinț! Știi că sunt capabilă. Trimite-mă cu trupa mea de ieniceri, dă-mi sprijinul imperiului.

Mehmed ridică nepăsător o mână, însă păru nesigur.

— Nu te vor accepta niciodată.

— Îi voi *face* să mă accepte. Lada așteptă un alt gest de nepăsare, dar nu veni niciunul, așa că insistă. Trimite-mă ca prinț, ca un gest de pace. Nimeni nu va vedea asta ca o dovadă de putere sau de agresiune. Ei vor vedea că tu dorești stabilitate, nu cuceriri. Voi duce tratate lui Huniade și tuturor celor care ți s-au opus. Voi răspândi vestea despre pacificatorul Mehmed care vrea numai ce are deja și nimic mai mult. Iar tu vei fi liber să te concentrezi asupra Constantinopolului.

Glasul lui Mehmed fu blând, chinuit. Nu se întoarse cu fața spre ea.

— Dar te voi pierde.

Cu toate că ea știuse mereu că întoarcerea acasă avea să însemne să-l părăsească pe Mehmed, până în acel moment nu se gândise la această realitate. Nu era o fugă și nici nu era alungată. Era *alegerea ei* de a-l pierde. Părea imposibil. Într-un sfârșit, Radu îi întâlni privirea și ea îl imploră în tăcere, întinzând o mână. Ea nu putea, nu voia să-i

piardă pe amândoi.

El clătină din cap.

Vorbele Humei din toți acei ani din urmă se strecurară pe sub armură, străpungându-i inima. *Ce trebuie sacrificat pentru a-ți asigura un viitor în care nimeni să nu te poată atinge?* Lada știa acum exact cât de mult trebuia să piardă, deoarece era pe cale să-și smulgă inima din piept și să o lase acolo.

Cei doi bărbați – singurii doi oameni – care fuseseră statornici în viața ei aveau să fie părăsiți. Radu și Mehmed îi dăduseră amândoi ceva ce ea nu-și putea da sieși, o văzuseră într-un fel în care nimeni nu o văzuse și nici nu avea să o mai vadă cineva vreodată. Ei o priviseră pe ea, Lada cea urâtă, Lada cea crudă, și văzuseră ceva prețios. Iar ea se uitase la ei și îl văzuse pe Radu, fratele ei, sângele ei, responsabilitatea ei, și pe Mehmed, egalul ei și singurul bărbat îndeajuns de măreț pentru a fi demn de iubirea ei.

Un viitor – sumbru și necunoscut, plin de violență și de durere și de luptă – se dezvăluia în fața ei. Un altul, cu fratele ei și cu bărbatul care o cunoștea și încă o iubea, strălucea ca un far.

Așa că ea își scoase inima și o oferă drept jertfă. Avea să plătească orice preț ar fi cerut mama Valahia.

— Fă-mă prinț, spuse ea fără emoție.

După ce ea plecă, Radu îl ținu în brațe pe Mehmed în timp ce plângea.

Bucuria lui Radu de a-l îmbrățișa pe Mehmed ca pe un copil era ca o lovitură în burtă, copleșitoare și menită a lăsa vânătași mult timp după ce trecea.

— Să nu mă părăsești niciodată!

Glasul înecat de durere al lui Mehmed încă răsuna ca o poruncă.

Radu închise ochii.

— Nu te voi părăsi niciodată.

Mehmed era în brațele lui, dar Radu știa că Lada era singurul lucru din inima lui Mehmed. Radu socotise că propria lui inimă era plină doar cu Mehmed. Însă acum avea o ruptură dureroasă, partea pe care plecarea Ladei o lăsase distrusă atunci când îl abandonase o dată pentru totdeauna.

El îi spusese că acesta era căminul lui. Îi spusese adevărul, dar o și mințise. Căci și Lada era căminul lui, iar acum ea plecase.

Chemarea la rugăciune fu purtată de vânt prin pereți, iar cei doi bărbați căzură în genunchi. Radu îi încredință totul lui Dumnezeu. Durerea lui, frica lui, pierderea lui, tainele lui. Nemăsurata, vasta lui singurătate.

Când terminară rugăciunea, Mehmed se liniști. Chipul lui avea duritatea sabiei strămoșilor săi. Radu îl urmă pe balcon, unde rămase gânditor, cu privirea pierdută în întunericul de dincolo de oraș. Mehmed privea înspre nord, unde Lada și oamenii ei călătoreau să revendice Valahia.

Radu puse o mână pe umărul lui. Mehmed avea nevoie să se

concentreze mai mult pentru a lăsa durerea în urmă. Radu îl
întoarse cu blândețe spre răsărit.

Spre Constantinopol.

Granița valahă

Norii de furtună care îi însoțiseră de-a lungul marșului lor se risipiră în cele din urmă. După fluctuațiile întunericului și paleta de culori mereu schimbătoare a norilor, albastrul uniform al cerului părea cumva fals. O promisiune care valora mai puțin decât hârțile și tratatele pe care le ducea Lada în desagi ei.

Priviră cu atenție peste un șes întins, înghețat, spre munții care amenințau regiunea rurală.

— Valahia.

Glasul lui Nicolae era uluit, dispăruse din el orice tachinare.

— Acasă, mormăi Bogdan.

Ștefan, Petru, Matei, restul oamenilor ei – oamenii *ei* – li se alăturară, privind lung la trecutul lor. Devenise viitorul lor. Lada îl făcuse să fie astfel.

Nicolae ieși din starea lui de reverență și îi zâmbi ștregărește.

— Ei bine, ești pregătită, Lada Drăculea, fiica Dragonului?

Focul ardea în inima ei, iar sufletul ei rănit își desfăcu aripile, aruncând o umbră peste țara ei. Aceasta era a ei. Nu datorită tatălui ei. Nu datorită lui Mehmed. Ci fiindcă pământul însuși o revendicase ca fiind a lui.

— Nu Drăculea, zise ea. Lada Dracul. Nu mai sunt fiica Dragonului. Își ridică bărbia, ațintindu-și privirea spre orizont. *Eu* sunt Dragonul.

PERSONAJELE

FAMILIA DRĂCULEȘTILOR, NOBILI VALAHI

Vlad Dracul: guvernatorul militar al Transilvaniei, voievodul

Valahiei, tatăl Ladei și al lui Radu, tatăl lui Mircea, soțul Vasilisei

Vasilisa: mama Ladei și a lui Radu, prințesa Moldovei

Mircea: fiul cel mai mare al lui Vlad Dracul și al primei sale soții, decedate

Lada: fiica și cel de-al doilea copil legitim al lui Vlad Dracul

Radu: fiul și cel de-al treilea copil legitim al lui Vlad Dracul

Vlad: fiul ilegitim al lui Vlad Dracul cu o metresă

Alexandru: fratele lui Vlad Dracul, voievodul Valahiei

CURTEA VALAHIEI ȘI PERSOANELE DIN PROVINCIE

Doica: mama lui Bogdan, persoana care avea grijă de Lada și de Radu

Bogdan: fiul doicii, prietenul Ladei

Andrei: copil de boier din familia rivală a Dăneștilor

Aron: copil de boier din familia rivală a Dăneștilor

Costin: un băiat desculț de la râul înghețat

Familia Dăneștilor: familie rivală la tronul Valahiei

Lazăr: un soldat ienicer care își face serviciul militar în Valahia, prietenul lui Radu

PERSOANELE DE LA CURTEA DIN EDIRNE

Murad: sultan otoman, tatăl lui Mehmed

Halima: una dintre soțiile lui Murad, mama bebelușului Ahmet

Ahmet: fratele vitreg al lui Mehmed

Mara Brancovici: una dintre soțiile lui Murad, fiica regelui Serbiei
Huma: una dintre concubinele lui Murad, mama lui Mehmed
Mehmed: cel de-al treilea și cel mai puțin preferat fiu al sultanului
Sitti Hatun: fiica unui important emir, prima soție a lui Mehmed
Gulsa: concubina lui Mehmed, mama celui de-al doilea fiu al său
Baiazid: primul născut al lui Mehmed
Molla Gurani: preceptorul lui Mehmed
Halil Pașa: un important sfetnic de la curtea otomană
Salih: cel de-al doilea fiu al lui Halil Pașa, prietenul lui Radu
Kumal: piosul vali al unei mici regiuni din afara orașului Edirne
Nazira: sora mai mică a lui Kumal
Fatima: servitoarea Nazirei
Amal: un tânăr servitor de la palat

FIGURI MILITARE DIN IMPERIUL OTOMAN

Ilyas: un comandant ienicer
Kazanci Doğan: conducătorul militar al ienicerilor
Ivan: un ienicer cu apucături urâte
Matei: un ienicer valah experimentat
Nicolae: un ienicer valah și prietenul cel mai apropiat al Ladei
Petru: un tânăr ienicer valah
Ștefan: un misterios ienicer valah
Tohin: o expertă în praful de pușcă

FIGURI POLITICE ÎN OPOZIȚIE FAȚĂ DE SULTAN

Constantin: împăratul Constantinopolului
Orhan: un fals moștenitor al tronului otoman
Skanderbeg: Iskander Bei, cunoscut și ca Skanderbeg, un fost ienicer și favorit al lui Murad, acum deținând cetatea albaneză Krujë împotriva otomanilor

GLOSAR

bei: guvernator

beilerbei: guvernator ai celor mai mari și mai importante provincii

concupină: o femeie care îi aparține sultanului și nu îi este soție legitimă, dar care poate să dea naștere unor moștenitori legali

emir: lider al triburilor turkmene, aliații otomanilor din răsărit

eunuc: un bărbat care a fost castrat, foarte prețuit ca servitor și ca sclav prestigios

hagialâc: pelerinaj religios înfăptuit la Mecca, unul dintre cei cinci stâlpi ai Islamului

harem: grup de femei, constând din soții, concubine și servitoare, care aparține sultanului

ieniceri: membri ai forței militare profesionale de elită, luați de copii din alte țări, convertiți la islamism, educați și antrenați pentru a-i fi loiali sultanului

Ordinul Dragonului: Ordinul Cruciștilor binecuvântați de papă

pașă: un nobil din Imperiul Otoman, numit de sultan

sultana valide: mama sultanului

spahiu: comandant militar răspunzător de soldații otomani localnici chemați sub arme în timpul războaielor

stat vasal: țară căreia i se permite să-și păstreze conducerea, însă supusă Imperiului Otoman, cu biruri plătite atât în bani, cât și în sclavi pentru armată

valiu: guvernator local, numit de sultan

vilaiet: mică regiune guvernată de un valiu

vizir: un nobil de rang înalt, de obicei sfetnic al sultanului

NOTA AUTOAREI

Cu toate că această carte se bazează pe figuri istorice concrete, mi-am permis libertăți masive, umplând golurile, creând personaje și evenimente, schimbând cronologia și, în mod special, înlocuindu-l pe Vlad Țepeș cu Lada Țepeș.

Orice carte care se bazează pe evenimente istorice este o întreprindere vastă și, în ultimă instanță, imposibilă. Deoarece istoria este scrisă de către învingători – și cei care nu sunt tocmai mulțumiți de acei învingători –, figurile importante tind să fie canonizate sau demonizate în înscrisurile care s-au păstrat până în zilele noastre.

Vlad Țepeș a fost un erou național, un luptător pentru libertate, cu o gândire militară sclipitoare. Sau a fost un psihopat profund tulburat, un despot violent care a ucis zeci de mii de oameni și care s-a sprijinit literalmente pe cadavre.

Relatări similar împărțite există și în ceea ce îl privește pe Mehmed Cuceritorul. Istoria îl iubește și îl urăște. A fost un domnitor incredibil de cucernic, cugetător, aproape chiar o figură religioasă, sau a fost un prădător crud, care iubea desfrâul și distrugerea.

Scopul meu din această carte a fost să creez o cale de mijloc. În cercetarea mea am lăsat deoparte relatările care se abăteau prea tare în oricare dintre direcții și am încercat să mă concentrez asupra adevărului. Ei au fost bărbați care s-au născut în familii puternice și amândoi au făcut ce au crezut de cuviință pentru a menține și a extinde acea putere. Aspectul central pe care am vrut să-l explorez a fost calea pe care o persoană o urmează pentru a ajunge în punctul în care poate justifica în numele binelui lucrurile îngrozitoare pe

care le face. Ce motivații o mână? Ce pietre puse în copilărie devin temelile pe care sunt înălțate moștenirile?

În sfârșit, aceasta este o operă de ficțiune. Am ales să-l fac pe Vlad Țepeș fată întrucât a constituit un obiectiv mai interesant pentru mine ca povestitor. Radu cel Frumos este doar o notă de subsol în povestirile lui Vlad, dar m-am străduit să insuflu viață în moștenirea sa. Mehmed Cuceritorul este un respectat erou național turc, cu Istanbulul stând încă mărturie a măreției și abilității sale de a gândi departe în viitor. M-am străduit să onorez acest lucru, în același timp acceptând că el a fost o persoană reală.

Câtă interacțiune vor fi avut cei trei crescând împreună la Curtea otomană nu se știe. Eu am construit o istorie fictivă în care au existat între ei relații de formare a fragedelor lor vieți. Dacă doriți să citiți mai mult despre Vlad, Radu și Mehmed și epoca lor, precum și despre incredibila moștenire a otomanilor, vă recomand să apelați la bibliotecile locale și la bibliotecari. Câteva dintre cărțile pe care le-am găsit de ajutor au fost:

The Ottoman Centuries: The Rise and Fall of the Turkish Empire de Lord Kinross

1453 de Roger Crowley

A Short History of Byzantium de Julius Norwich

Mehmed al II-lea de John Freely

Dracula, Prince of Many Faces: His Life and His Times de Radu R. Florescu și Raymond T. Menally

Islam: A Thousand Years of Faith and Power de Jonathan Bloom și Sheila Baur

Deși personajele din carte interacționează fiecare cu religia, și în mod deosebit cu islamismul, în diverse moduri, nu am decât respect pentru istoria bogată și minunata moștenire a acestui crez al păcii. Opiniile individuale ale personajelor cu privire la complexitatea credinței, atât a islamismului, cât și a creștinismului, nu le reflectă pe ale mele.

Ortografia diferă între limbi și în timp, la fel și numele. Orice erori sau incompatibilități îmi aparțin.

MULȚUMIRI

Această carte nu ar fi existat fără incredibilul meu soț. Iubirea lui Noah pentru România și istoria sa, precum și pentru limba arabă, pentru Islam și pentru Orientul Mijlociu a hrănit și a conturat această idee, până ce a fost gata să devină o poveste. El a constituit o sursă inestimabilă. De asemenea, este foarte chipeș și eu sunt norocoasă să-i fiu soție.

Mulțumiri speciale datorez agentului meu, Michelle Wolfson, pentru că nu ezită niciodată atunci când îi spun ce vreau să fac în continuare. Ea a fost cel mai mare susținător al Ladei – precum și al meu.

Genialului meu editor, Wendy Loggia, nu-i pot mulțumi îndeajuns. Ea a văzut esența acestei cărți și a înțeles instantaneu ce era și ce trebuia să fie. Mâna ei călăuzitoare se găsește pe fiecare pagină și sunt foarte recunoscătoare să lucrez cu ea. Întreaga echipă de la Delacorte Press este visul oricărui scriitor. Mulțumiri speciale se îndreaptă către Alison Impey, pentru uluitoarea ei imagine pentru copertă, spre Heather Kelly, pentru splendida prezentare grafică interioară, și spre Colleen Fellingham și Heather Lockwood Hughes, pentru că au sesizat toate numeroasele mele erori la corectură.

Niciuna dintre cărțile mele nu ar fi existat fără cele mai bune prietene ale mele și partenere de critică, Natalie Whipple și Stephanie Perkins. Natalie m-a ajutat cu prima variantă, iar Stephanie m-a salvat în timpul editării coplesitoare. Mulțumesc, mulțumesc, mulțumesc! Vă iubesc pe amândouă.

În sfârșit, recunoștința mea infinită se îndreaptă către familia mea, pentru că m-a sprijinit și m-a încurajat mereu. Și, ultimii la

mulțumiri, dar primii în inima mea, celor trei copii minunați ai mei:
mi-aș croi drum printr-un munte pentru voi.